

Positionum quae circa anatomiam et chirurgiae praxim, ab anno 1749, ad finem anni 1786, in Scholis Collegii Chirurgiae Parisiensis, agitatae sunt et discussa : series chronologica, cum magistrorum praesidium & candidatorum propugnantium nominibus.

Contributors

Académie royale de chirurgie (France)
Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

[Paris] : [publisher not identified], [1787?]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ap2guwsz>

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

Ch. Eisen inv.

P.F. Tardieu Sculp.

L. B. 211

POSITIONUM
QUÆ CIRCA ANATOMIAM
ET CHIRURGIÆ PRAXIM,

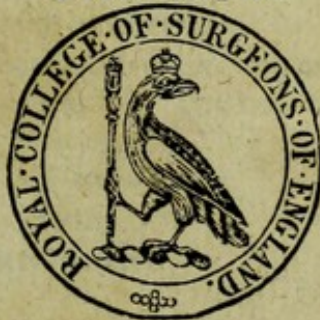
Ab anno 1749, ad finem anni 1786,

IN SCHOLIS COLLEGII CHIRURGIÆ PARISIENSIS,

AGITATÆ SUNT ET DISCUSSÆ,

SERIES CHRONOLOGICA,

Cum Magistrorum Præsidum & Candidatorum propugnantium
Nominibus.

POSITIONUM

QUE CIRCA ANATOMIAM

ET CHIRURGIE PRAXIM

Ab anno 1749. ad presentem annum 1786.

IN SCHOLIS COLLEGIUM CHIRURGICUM PARISIENSEM

ACQUITATE SUNT ET DISCURSUS

SERIES CHRONOLOGICA

Curâ Magistri Petri de Cauducum Proprietarii

Nominibus

POSITIONUM QUÆ CIRCA ANATOMIAM ET CHIRURGIAE PRAXIM

Ab anno 1749, ad finem anni 1786,
IN SCHOLIS COLLEGII CHIRURGIAE PARISIENSIS,
AGITATAE SUNT ET DISCUSSAE

SERIES CHRONOLOGICA,

Cum Magistrorum Præsidum & Candidatorum propugnantium
Nominibus.

Præsides.	POSITIONES AGITATAE.	Candidati.	Paginae Tom.
	Anno 1749.		
Morand.	25 Sept. De vulneribus capitis.	Louis.	1
	Anno 1750.		
Andouillé.	14 Maii De thoracis vulneribus.	Fournier.	2
Hevin.	2 Jul. De vulneribus sclopetariorum.	Bordenave.	12
Dubertrand. 1 ^{us}	3 Aug. De femorum & crurum resectione, gangraenæ causâ.	Brassant.	21
Jaller.	25 Sept. De herniâ incarceratâ.	Disdier.	25
Ruffel.	23 Nov. De ani fistulis.	Delaroche.	26
Simon.	24 Dec. De anevrysmate.	Mothereau.	33
	Anno 1751.		
Silvy.	16 Jan. De cancro mammario.	Amy.	37
Ravener.	31 Jul. De phimosi & paraphimosi.	Vermond 1 ^{us}	41
Bordenave	7 Aug. De suffusione.	Sue 1 ^{us}	45
Genti.	30 Oct. De panaritio.	Fabre.	49
Disdier.	13 Nov. De cruris fracturâ.	Sereis.	53
Gervais.	31 Dec. De variis abdominis vulneribus.	Bertrand.	57

Presides.

POSITIONES AGITATÆ.

Candidati.

Anno 1752.

Tomus 1

Amy.	20	Maii	De exomphalo.
De la Faye.	30		De partu non naturali & contra naturam.
Duberttrand 1 ^{us} .	15	Julii.	De testium amputatione.
Louis.	14	Aug.	De ossium inflammatione & carie.
Bassuel.	18		De narium polypo.
Delaroche.	19	Sept.	De graviditate & partu.
Sabatier.	22		De Bronchotomiâ.
Fabre.	26		De viarum lacrymalium morbis.
Mothereau,	3	Oct.	De labro leporino.
Disdier.	17		De hæmorrhoidibus.
Morand.	30		De urinæ retentione.

Thevenot
(bis)

Gabon.	61
Sabatier.	68
Sorbier.	73
Try.	81
Cader.	88
Thevenot 1 ^{us} .	93
Busnel.	101
Toussay.	107
Berard.	111
Dupuid.	117
Brasdor.	121

Anno 1753.

Disdier.	17	Feb.	De femoris cum tibiâ ancylosi.
Ruffel.	10	Julii.	De bubone venereo.
Hevin. 1 ^{us} .	27		De uteri polypo.
Duberttrand. 1 ^{us} .	30		De vulneribus in genere.
Brasdor.	3	Aug.	De Scirrho.
Froment.	4		De humeri luxatione.
Bordenave.	13		De inflammatione
Sabatier.	28	Sept.	De variis methodis calculi è vesicâ extrahendi.
Andouillé.	2	Oct.	De contusionibus.
Fabre.	24	Nov.	De hepatis abscessibus.
Sabatier.	29	Dec.	De luxationibus in genere.
Disdier.	31		De calculo in cystide felleâ.

Souque.	129
Ruffel 2 ^{us} .	133
Lachaud.	141
Lelaumier.	149
Le Doux 2 ^{us} .	157
Duvigneau.	161
Gourfaud.	168
Berthe.	173
Loustaunau.	181
Lesne.	189
Lagrange.	198
Helie.	201

Anno 1754.

Ravet.	28	Junii.	De claviculæ fracturâ.
Sabatier.	22	Julii.	De maxillæ inferioris luxatione.
Bordenave.	26		De calculo renali.
Duberttrand 1 ^{us} .	19	Aug.	De hydrocele.
Sabatier.	10	Sept.	De costarum fracturis.
Disdier.	20		De pedis distorsione.
Louis.	13	Dec.	De partium externarum, generationi in- servientium in mulieribus, naturali, vitiosâ & morbosâ dispositione. *
Disdier.	31	Dec.	De fracturâ rotulæ.

Gayat.	207
Dumont.	211
Masquelier.	217
De Penne.	228
Vermond. 2 ^{us} .	233
Osmont.	237
Chaupin.	241

Cocquerel.	268
------------	-----

(after
Cocquerel)

* Hæc dissertatio, supremi Senatûs Parisiensis jussu suppressa, non propugnata fuit. Alia, anno sequenti, die verò decimâ quintâ Septembris, propugnata fuit, ut infra videre est.

<i>Præsides.</i>	<i>POSITIONES AGITATÆ</i>		<i>Candidati.</i>	<i>Comus</i>
	<i>Anno 1755.</i>			
Jallet.	8 April.	De morbis penis.	De Lyvernette.	269
Sauré.	11	De sectione frenuli linguæ.	Dubois.	278
Bordenave.	28 Julii.	De vulneribus capitis & de venarum sectionis usu ad illorum curationem.	Malot.	288
Disdier.	13 Sept.	De colli femoris fracturâ.	Hérardin.	303
Louis.	15	De ventriculi & lienis morbis chirurgicis.	Chaupin.	307
Sabatier.	15 Nov.	De vulnerum hæmorrhagiis.	Bourgarel.	328
Brasdor.	16 Dec.	De tendinis Achillei rupturâ.	Thomas.	337
	<i>Anno 1756.</i>			
Ravenet.	26 Jan.	De ovariorum hydrope.	Lebas.	343
Lebas.	17 Maii.	De prolapsu & compressione funiculi umbilicalis in partu.	Flambe.	381
Disdier.	30 Oct.	De diastasi fibulæ cum tibiâ in articulatione pedis.	Ballay.	388
	<i>Anno 1757.</i>			
Andouillé.	14 Jan.	De cataractâ.	Tenon.	389
Lelaumier.	30 Julii.	De parotidibus.	Daviel.	393
Sabatier.	2 Sept.	De herniâ incarceratâ.		
Lebas.	3 Sept.	Utrum cataractæ tutior extractio forficum ope.	Piqué.	397
Bassuel.	15	De hypopio.	Coste 1 ^{us} .	388
Sabatier.	22 Oct.	De cystis felleæ tumoribus.	Le Maire.	413
Sabatier.	31 Dec.	De omphalocele.	Gueret.	428
			Pipelet 2 ^{us} .	433
	<i>Anno 1758.</i>			
Lebas.	25 Mart.	De aponevrosi tendinisque læsione in venæ sectione brachii.	Bertholet 1 ^{us} .	437
Lebas.	23 Jun.	De uteri gangrænâ & sphacelo.	Camus.	443
Sabatier.	4 Oct.	De uterinis prægnantium hæmorrhagiis.	Garre.	447
Jallet.	27 Nov.	De ascite.	La Tasse.	458
Lelaumier.	30 Dec.	De utero inverso.*	Deleurye.	463

* Hæc dissertatio supremi Senatûs Parisiensis jussu suppressa, non propugnata fuit. Hujus tantum Synopsis, ipso die typis impressa, propugnata fuit.

<i>Præfides.</i>	<i>POSITIONES AGITATÆ.</i>		<i>Candidati.</i>
	<i>Anno 1759.</i>		<i>Tomus 1us</i>
Lelaumier.	31 <i>Aug.</i>	De methodis amputandi brachium in articulo.	Poyet. 167
Difdier.	7 <i>Sept.</i>	De fracturis in genere & speciatim de maxillæ inferioris fracturâ.	Coffon. 199
Busnel.	8 <i>Oct.</i>	De hydrocele,	Mertrud 1 ^{us} 503
Sabatier.	13	De variis cataractam extrahendi modis.	Martin 1 ^{us} 511
	<i>Anno 1760.</i>		
Difdier.	26 <i>Jan.</i>	De uteri procidentia.	Dejean. 521
Lelaumier.	12 <i>Jul.</i>	De dentium carie.	Beaupreau. 525
Garre.	12 <i>Sept.</i>	De empyemate.	Pier. 535
Mertrud 1 ^{us} .	30	De patellæ fracturâ.	Gilles. 543
Lelaumier.	17 <i>Oct.</i>	De cauterio.	De Cheverry. 547
Bordenave.	13 <i>Dec.</i>	De effusione intrâ abdomen, vulneratis partibus contentis.	Levacher. 553
	<i>Anno 1761.</i>		
Mertrud. 1 ^{us} .	17 <i>Jan.</i>	De panaritio.	Bonnaud. 561
Levacher.	24 <i>Jul.</i>	De variis patellæ luxationibus.	Picquet. 569
Brasdor.	14 <i>Aug.</i>	De ani abscessu.	Debalz. 577
Mertrud. 1 ^{us} .	10 <i>Oct.</i>	De sterni fracturâ.	Rojare. 581
Mertrud. 1 ^{us} .	24 <i>Oct.</i>	De humeri fracturâ simplici.	Leger 2 ^{us} 585
	<i>Anno 1762.</i>		
Le vacher.	17 <i>April.</i>	De fracturâ cranii, quæ dicitur contra-fissura.	Sautereau. 589
Brasdor.	28 <i>Aug.</i>	De ani fistulâ.	Majault. 597
Lelaumier.	25 <i>Sept.</i>	De coccygis dimotione.	Dupont. 601
Lelaumier.	16 <i>Oct.</i>	De uteri obliquitate.	Frigard. 609
Bordenave.	23	De varicibus.	De Bauve. 617
Lebas.	20 <i>Nov.</i>	De femoris fracturâ.	Cervenon. 625
	<i>Anno 1763.</i>		
Garre.	26 <i>Feb.</i>	De ossis exsuperantiâ post femoris amputationem.	Valentin. 637
Mertrud. 1 ^{us} .	8 <i>Jul.</i>	De variis in perinæo fistulis.	Allouel 2 ^{us} 645
Sabatier.	9	De encephalocèle seu herniâ cerebri.	Ferrand. 653
Lelaumier.	23 <i>Jul.</i>	De fracturâ pollicis in manu.	Coste 2 ^{us} 665
Bordenave.	13 <i>Aug.</i>	De intumescentiâ partium in primis vulnerum sclopetariorum instantibus.	Dufouart 2 ^{us} 677

<i>Præfides.</i>	<i>POSITIONES AGITATÆ.</i>	<i>Candidati.</i>	
Levacher.	17 <i>Sept.</i> De sectione Cæsareâ.	Sue 2 ^{us} .	688
Bordenave.	24 De corporibus extraneis intrâ œsophagum hærentibus.	Destremeau.	701
Lelaumier.	26 <i>Nov.</i> De fracturâ nasi.	Capdeville.	711
Disdier.	24 <i>Dec.</i> De manûs luxatione.	Fromont.	719
<i>Anno 1764.</i>			
Simon.	10 <i>Mart.</i> De raro futurarum usu.	Arrachart 2 ^{us} .	723
Levacher.	17 De læsione aponevroseon.	Desnoues.	731
Bordenave.	22 <i>Sept.</i> De luxationibus.	Guyenot.	739
Disdier.	28 De costarum fracturâ.	Burgaliere.	747
Louis.	24 <i>Nov.</i> De sectione cæsareâ.	David.	781
<i>Anno 1765.</i>			
Simon.	1 <i>Jun.</i> De morbis linguæ.	Lassus.	763
Bordenave.	8 De vesicæ paracenthesi.	Lamblot.	781
Bordenave.	7 <i>Sept.</i> De œdemate.	Lemonnier.	789
Levacher.	14 De ani imperforatione.	Didier 1 ^{us} .	797
Lassus.	5 <i>Oct.</i> De naso fracto.	Tallendier de la	
		Bulfière.	808
Bordenave.	29 <i>Nov.</i> De anthrace.	Robin.	813
Ferrand.	30 <i>Dec.</i> De carie ossium.	Courtin.	828
<i>Anno 1766.</i>			
Sue 2 ^{us} .	31 <i>Maii.</i> De staphylomate.	Dubertrand 2 ^{us} .	833
Ferrand.	28 <i>Jun.</i> De labro leporino.	Menager.	888
Ferrand.	29 <i>Aug.</i> De variis hæmorrhagiæ sistendæ methodis.	Moreau 2 ^{us} .	863
Dumont.	30 De tendinis bicipitis læsione.	Robin de la	
		Voisinière.	878
Dumont.	6 <i>Sept.</i> De calculo urinario extrâ urinarum vias.	Fargeix.	883
Levacher.	13 De cataractâ novâ ratione extrahendâ.	Coutouly.	891
Mertrud 1 ^{us} .	4 <i>Oct.</i> De fracturâ cruris.	Papillon.	899
Disdier.	4 <i>Nov.</i> De abscessibus & fistulis ab urinæ fluxu impedito productis.	Devilliers.	907
Lassus.	20 <i>Dec.</i> De fracturâ maxillæ inferioris.	Cabany.	918
Levacher.	30 De fracturâ claviculæ.	Gascq.	923
<i>Anno 1767.</i>			
Levacher.	24 <i>Oct.</i> De dentitionis accidentibus.	Lamblot (bis)	
Dumont.	12 <i>Dec.</i> De fracturis.	Cabany	
		Brun.	929
		Babel.	948

<i>Præsides.</i>	<i>POSITIONES AGITATÆ.</i>		<i>Candidati.</i>	<i>Tomus</i>
	<i>Anno 1763.</i>			<i>2us</i>
Louis.	6 <i>Aug.</i>	De bronchotomiâ.	Peyrilhe.	982
Ferrand.	27	De labiorum cancro.	Dujardin.	978
Disdier.	22 <i>Oct.</i>	De vulneribus cum amissâ substantiâ.	Lescure.	983
Disdier.	3 <i>Dec.</i>	De claviculæ fracturâ.	Leger 2 ^{us} .	999
	<i>Anno 1769.</i>			
Louis.	1 <i>Julii.</i>	De methodi Hawkinsianæ in calculoso- rum sectione præstantiâ.	Faguer 1 ^{us} .	1007
	<i>Anno 1770.</i>			
Mertrud. 1 ^{us} .	7 <i>Apr.</i>	De calculo renali.	Colon 1 ^{us} .	1023
Dumont.	21	De exostofi.	Allan.	1031
Lassus.	2 <i>Jun.</i>	De emphysemate.	Gouilliart.	1039
Bordenave.	30	De exfoliatione ossium præcavendâ vel accelerandâ.	Streck.	1049
Ferrand.	21 <i>Julii.</i>	De læsionibus capitis per ictus repercus- sos, quos resonitus vocant.	Chopart.	1061
Sue 2 ^{us} .	1 <i>Sept.</i>	De coccygis luxatione.	Come.	1081
Disdier.	31 <i>Dec.</i>	De diastasi.	Colon 2 ^{us} .	1101
	<i>Anno 1771.</i>			
Bordenave.	6 <i>Julii.</i>	De fracturâ colli femoris.	Rufin.	1109
Ferrand.	17 <i>Aug.</i>	De labro leporino.	Viany.	1119
Bordenave.	14 <i>Sept.</i>	De hydrocele per injectionem curandâ.	Jouffeaume.	1121
Dubertrand 1 ^{us} .	22 <i>Dec.</i>	Dissertatio de partu viribus maternis absoluto. *	Solayres.	1129
Chopart.	30	De uteri prolapsu.	Millot.	1149
	<i>Anno 1772.</i>			
Allan.	11 <i>Apr.</i>	De methodo quamdam partûs præterna- turalis speciem in naturalem conver- tendi forcipis ope.	Dufour.	1157
Botentuit 1 ^{us} .	18 <i>Julii.</i>	De fracturis.	Botentuit 2 ^{us} .	1169
Chopart.	1 <i>Aug.</i>	De ani fistulâ.	Deschamps.	1178
Ferrand.	3 <i>Oct.</i>	De variis lithotomiæ methodis.	Dubut.	1187
* Hæc dissertatio non propugnata fuit, ejusdem auctore paucis diebus ante cooptationis diem vitâ defuncto.				
				<i>Anno</i>

<i>Præfides.</i>	<i>POSITIONES AGITATÆ.</i>	<i>Candidati.</i>	<i>Comit.</i>
<i>Anno 1773.</i>			
Sabatier. Sue 2 ^{us} .	13 <i>Feb.</i> De poplitis anevrysmate. 4 <i>Sept.</i> De panaritio.	Caron. Delaforest 2 ^{us} .	1197 1208
<i>Anno 1774.</i>			
Botentuit 2 ^{us} .	11 <i>Jun.</i> An in graviditate, partu, & post partum balnea?	Lauverjat.	1221
Bordenave. Sue 2 ^{us}	23 <i>Jul.</i> De scirrho. 6 <i>Aug.</i> De spinâ ventosâ.	Delaizé. Favier.	1237 1249
Bordenave. Sue 2 ^{us} .	3 <i>Sept.</i> De abscessu abdominis & effusione ab erosione vermium. 25 <i>Oct.</i> De exostosi.	Noel. Delort.	1261 1269
<i>Anno 1775.</i>			
Disdier. Dubertrand 1 ^{us} .	8 <i>April.</i> De transversis juguli vulneribus. 27 <i>Maii.</i> An antiquiori deligatione, post femoris amputationem, alia præstantior?	Boufquet 1 ^{us} . Bager 2 ^{us} .	1277 1288
Allouel 2 ^{us} .	15 & 21 <i>Jul.</i> An patellæ transversæ fractura sanabilis? De patellæ fracturâ. *	Didier 2 ^{us} .	1293
Chopart. Louis.	22 <i>Jul.</i> De dentium vitiosè positorum curatione. 22 De causâ mortis submersorum, eorumque ad vitam, auxiliis chirurgicis, revocatione.	Dubois Foucou. Martin 2 ^{us} .	1313 1328
Allan. Sue 2 ^{us} . vices gerens M. Lassus. Sue 2 ^{us} .	26 <i>Aug.</i> De palpebrarum ulceribus. 21 <i>Oct.</i> De herniâ inguinali congenitâ.	Becquet. Pelletan.	1341 1349
Lebas.	30 <i>Oct.</i> An in articulatione femoris cum tibiâ amputatio sit aliquandò celebranda? 10 <i>Nov.</i> De partu naturali.	Naury. Deformeaux.	1361 1383
<i>Anno 1776.</i>			
Louis.	31 <i>Aug.</i> De calculo vesicæ urinariæ eoque extrahendo, præviâ sectione ope instrumenti Hawkynsiani emendati.	Default. **	1391

* Superior thesis Collegii jussu suppressa fuit.

** Primus M. Default actum publicum in novis scholis propugnavit.

<i>Præsides</i>	<i>POSITIONES AGITATÆ.</i>		<i>Candidati.</i>	<i>Comitatus 2us</i>
Chopart.	14	Sept. De necrosi ossium.	Robert.	1413-
Botentuit 2 ^{us} .	5	Oct. De ulceribus cum carie.	Mazure.	1421
Sue 2 ^{us} .	26	An calculi vesicæ extractio sit aliquandò procrastinanda?	Maret.	1429
Devilliers.	5	Nov. An in partu, propter angustiam pelvis, impossibili, symphysis ossium pubis secanda?	Baudeloque 1 ^{us} .	1468
Sue 2 ^{us} .	30	Dec. De variis inguinali in enterocele strangulationum speciebus.	Traïfnel. *	1491-
<i>Anno 1778.</i>				
Bordenave.	11	Jul. An in fracturis artuum graviter complicatis, illicò amputatio celebranda, vel procrastinanda?	Hevin 2 ^{us} .	1477
Sue 2 ^{us} .	25	Jul. De partu.	Pean 2 ^{us} .	1461
Sue 2 ^{us} .	1	Aug. De cystocele inguinali.	Bertholet 2 ^{us} .	1499
Peyrilhe.	22	De paracentesi uretræ in ischuriâ peritnici.	Leger 3 ^{us} .	1509-
Botentuit 2 ^{us} .	29	Aug. De luxatione humeri.	Cezerac.	1517
Piet.	1	Sept. An pueri capitis è trunco divulsi & in utero retenti naturæ viribus expulsio committenda?	Maugras.	1529
Chopart.	5	De meatûs auditorii & tympani vitiis.	Petitbeau.	1537
<i>Anno 1780.</i>				
Ferrand.	28	Jul. De præstantiâ ligaturæ ad compescendam hæmorrhagiam, vulneratis majoribus artuum vasis.	Lhéritier.	1549
Bordenave.	5	Aug. De periculo causticorum in herniis curandis.	Auvity.	1568
<i>Anno 1781.</i>				
Sue 2 ^{us} .	26	Maii. De phimosi.	Carboué.	1581
Peyrilhe.	16	Jun. De œsophagotomiâ.	Sue 3 ^{us} .	1598
Sue 2 ^{us} .	29	Sept. De ambustione.	Sedillot 1 ^{us} .	1601
Dubois-Foucou.	13	Oct. De gingivarum excisione.	Andravi.	1628

* Novam suæ dissertationis cum nonnullis mutationibus editionem promulgavit M. Traïfnel.

Præsides.	POSITIONES AGITATÆ.		Candidati.	Compt.
Anno 1782.				
Chopart.	6 April.	De paraphimosi.	Soupe.	1633
Devilliers.	13	De transversâ patellæ fracturâ.	Marchais.	1641
Allan.	15 Jun.	De rupto in partu utero.	By.	1649
Sue 2 ^{us} .	17	De maxillæ inferioris luxatione.	Gaultier de Claubry.	1663
Piet.	18	De fractâ femoris ossis cervicæ.	Bousquet 2 ^{us} .	1671
Faguer 1 ^{us} .	29 Jul.	De lue venereâ in recens natis.	Faguer 2 ^{us} .	1683
Devilliers.	24 Aug.	De fracto corpore humeri.	Girard.	1711
Piet.	30	De hæmorrhagiis uterinis in præ- gnantibus.	Forestier.	1719
Botentuit 2 ^{us} .	31	De fractâ fibulâ.	Quique.	1731
Ferrand.	30 Sept.	De labiorum cancro.	Monier.	1739
Sue 2 ^{us} .	16 Nov.	De jugulo luxato.	Gardanne-Du port.	1747
Lauverjat.	30 Dec.	De partu præmaturo.	Le Maître.	1763
Botentuit 2 ^{us} .	31	De fracturâ claviculæ.	Dailliez.	1779
Anno 1783.				
Botentuit 2 ^{us} .	17 Maii.	An post luxationem pedis, fracturâ & vul- nere complicatam, amputatio sit semper celebranda?	André.	1789
Botentuit 2 ^{us} .	31	De secundinis non citius extrahendis.	Thevenot 2 ^{us} .	1801
Sue 2 ^{us} .	9 Aug.	De thoracis vulneribus ense inflictis.	1. Saffard. (Saffard)	1821
Auvity.	25 Oct.	De fracturâ costarum.	2. Laborde.	1883
Anno 1784.				
Botentuit 2 ^{us} .	4 Jun.	De ulcusculis venereis quæ balano præ- putioque insident.	Dubois.	1868
Botentuit 2 ^{us} .	17 Jul.	An completa inferioris maxillæ luxatio non reducta, sit semper intrâ decem dies lethalis?	Champenois.	1873
Botentuit 2 ^{us} .	11 Sept.	De poplitis anevrysmate.	Tillaye.	1888
Botentuit 2 ^{us} .	23 Oct.	De utero gravido, tum antrorsum tum retrosum verso.	Baudelocque 2 ^{us} .	1897
André.	11 Dec.	De varis & valgis.	Lafond.	1917
Sue 2 ^{us} .	18	De contusione.	Cathelot.	1931
Anno 1785.				
Sue 2 ^{us} .	4 Jun.	De hydro-thorace.	Burard.	1941
Garre.	27 Aug.	De perfectâ inguinalis herniæ simplicis curatione.	Le Rouge.	1957

<i>Præsides.</i>	<i>POSITIONES AGITATÆ.</i>	<i>Candidati.</i>	<i>Tom. 3</i>
Sue 2 ^{us} .	24 Sept. De brachii inferioris fracturâ.	Fossiat.	1973
Auvity.	24 Dec. De bubone venereo.	Bonjour.	1983
<i>Anno 1786.</i>			
Sue 2 ^{us} .	18 Mart. De rupturâ musculari.	Sedillot 2 ^{us} .	1991
Louis.	8 Apr. De ecchymosi & suggillatione accuratius distinguendis.	Mertrud 2 ^{us} .	2003
Guyenot.	12 Maii. De capitis humeri luxatione & colli ejusdem fracturâ simultaneâ.	Gallée.	2038
Botentuit 2 ^{us} .	27 De pernionibus.	Poisson.	2048
Le Maître.	10 Jun. De hydrocele ejusque speciebus variis.	Bobilier.	2057
Chopart.	12 De anevrysmate varicoso.	Duval 2 ^{us} .	2073
Botentuit 2 ^{us} .	27 De fracturâ olecranii.	Bizion.	2088
Arrachart. 2 ^{us} .	15 Jul. De lapsu palpebræ superioris.	Arrachart 3 ^{us} .	2103
Sue 2 ^{us} .	21 Jul. De fibulæ fracturâ.	Gratereau.	2111
Gallée.	5 Aug. De secundinarum ab utero expulsionē.	Eclancher.	2119
Louis.	18 De vomituum diversis speciebus accuratius distinguendis.	Pipeler 3 ^{us} .	2131
Botentuit 2 ^{us} .	9 Sept. De varicibus.	Coquart.	2158
Sue 2 ^{us} .	26 An in fracturis curandis deligatio stricta, peculiari modo instituta, sit præstantior?	Beauduin.	2169
Sue 2 ^{us} .	29 Sept. De pernionibus.	Berrut.	2193
Sue 2 ^{us} .	30 Nov. De sterni trepanatione.	Colon 3 ^{us} .	2221
Devilliers.	31 De oculo extirpando.	Girardeau.	2233

FINIS.

Proximè sequitur series paginâ sequenti 13

1787

Payrille Apr De Fracta Clavicula. Dubois 1

Sue Jun. De Fractura Scapula Adoue 2

Botentuit Jun. De Canomula Debeyrol 3

16 Jul. De Radu dimotum Boulay 4

Sue Nov De Porto Semellon Guilbert 5

Botentuit Jul. 1788 De Intervoele Pennon 6

16 Jul. De abscissa Michaud 7

16 Aug De Catheris Fiesuet 8

16 Sept De Refariet Panasse 9

Lauweyck Dec De Alxru Lengue Bodin 10

Guyenot Jan 1789 De Lithotomia Evrat 11

Jul De Latis Alacortens Beauverd 12

Louis - Sept. De Fractura Costarum - Volle 14
Auvity Oct. De aphthis - Luttier 15

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ

E T

CHIRURGICÆ:

*De Capitis Vulneribus, Ant-Louis proponente, Sal
Morsani, praside*

EX ANATOMIA.

NATOMIA corporis humani partium, figuram, situm, connexiones, actionem & usus investigat. Structuræ partium cognitio accurata, & qualis Chirurgum decet, cadaverum dissectione acquirenda. In nudâ & simplici partium contemplatione Chirurgus conquiescet nunquam: cum enim affectæ partis indicia ex actione læsâ, tanquam fonte præcipuo, hauriantur; partium actiones rimari debet, ut affectus quibus contra naturam sunt obnoxiaè faciliùs agnoscat.

INTER varias corporis humani divisiones, quæ illud in

A

truncum & artus partitur, hæc præ cæteris laudatur & præfertur. Trunci tres sunt partes, sive principales regiones, caput, thorax, & infimus venter. De vulneribus capitis acturus, partes tantum quæ ad ea cognoscenda & curanda prorsus sunt necessariae, perlustrandas habeo.

SUPERIOR corporis regio quæ vertice & primâ vertebrâ circumscribitur, latiore & communi acceptione Caput appellatur. In duas partes, unam capillatam & alteram glabram, quæ facies est, dividitur. Strictiori sensu, caput ab *Hippocrate* propugnaculum ac domicilium cerebri dicitur; à *Celso*, quæ sola pars capillis tecta est, capitis nomine insignitur.

CAPITIS partes aliæ sunt externæ, aliæ internæ, sive continentes & contentæ. Continentium prima occurrit, crassiori cooperta epidermide cutis pilosa: huic antrorsum, frontales; à tergo, occipitales; ut ab iis moveatur: & à lateribus, temporales subjacent muscoli.

CRANIUM octo ossibus, per futuras, seu pectinatim aut more dentatæ serræ commissis, componitur. Suturarum situm operæ pretium est perfectè cognoscere; futuras enim in capitis læsione erroris sibi ansam fuisse, ipse fatetur *Hippocrates*.

GNARIS minùs, aut minùs intentis fucum facere possunt quæ inter cranii futuras collocata quandoque reperiuntur ossicula; quæve Wormiana, à Wormio, qui primus eorum observator à quibusdam perhibetur, sunt denominata.

PLURIMA de suturarum usibus, ab antiquioribus rei Anatomicae peritis, excogitata sunt. Cerebrum expurgatione indigere, & futuras cerebri fuliginum liberæ transpirationi intervenire; experientiâ (ut ipsi credebant) annuente, asseverare non dubitarunt. Faciliorem quidem, inter cætera, fieri scetus educationem, à membranosa in locis suturarum connexione, constat; unde infantibus prodesse cranii futuras, eodem modo quo & aliis ossibus epiphyse, rationi & experientiæ consona videtur opinio.

OS A cranii, tabellâ duplici donata, intus & extrinsecus membranâ immediatè succinguntur; ab unâquâque vasa proli-

3

liunt, quæ intra geminas cranii laminas sese insinuant, medullarium interjectum, seu diploën, ad cranii nutritionem irrigatura. Membrana calvariam osseam exterius vestiens, pericranium dicitur; quæ verò substernitur, dura mater, seu durameninx nuncupatur.

DE intimâ pericranii calvariæ adhæsione inter omnes constat; an verò adhæreat cranio dura mater, controvertitur. Neque, quantumvis hæcce lis facili negotio dirimenda videatur, alia est, pugnantium sententiarum varietate, intricatior quæstio.

QUI motum cerebri non imparem pulmonum actioni, ab aëris dilatantis ingressu, resomniarunt neoterici; duram matrem numerosissimis esse conflata musculis, inconsultâ naturâ, asserunt.

FIRMISSIMÉ, in statu naturali, omnibus & singulis alligatur cranii punctis dura mater (a): ac proinde cujuscumque motus incapax. Ab ampliore ossium cranii aperturâ, in directâ durâ matre qui videtur motus, non ab ipsius membranæ structurâ; nec quod multis probabile, ab arteriarum, quibus refertur, motu repetendus; sed ipsius massæ cerebri, ab arteriarum majorum pulsatione, alternatim elevatæ ac depressæ, non immeritò adscribetur.

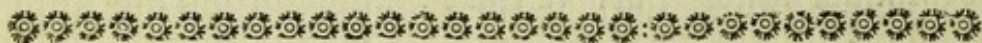
DUPLEX tunicâ arctiori nexu compactâ, dura meninx componitur: altera externa ossibus calvariæ contigua; altera interna candidior, aqueo humore tenuissimo oblita, variis in locis reduplicatur; ut cerebri dextram partem à sinistrâ, cerebrum à cerebello sejungat, & multiplices sinus, seu rivos venarum vicarios, efformet.

DESECTA detractâque crassiori membranâ, conspicua est pia mater seu pia meninx: hæc proprium est & immediatum cerebri velamen. Exteriorem ejus non modò tegit superficiem, sed in penitiores ejus pervadit recessus. Cum eâ feruntur

(a) Quod quidem, Libro naturæ, cadaveris capite, aperto; Regiæ Scientiarum Academiæ Anatomicis, contrarium ex scriptorum auctoritate tenentibus, exposuit Dominus MERY, dum viveret, è Regiâ Scientiarum Academia, Chirurgiæ Magister Parisiensis & in Domo-Dei primarius.

arteriolæ cerebri substantiam permeantes.

CEREBRUM, viscus nobilissimum, sedem animæ, (a) nervorum principium, & omnium corporis functionum primarium esse mobile, nemo non novit. Hic mirabilem ejus structuram, cavitates, protuberantias, concamerata atria, plexus labyrinthicos, (b) helices &c. utpotè quæ minùs quoad usum & actionem sint cognita; & quæ minimè ad propositum nostrum ducant, non contemlabimur.

EX CHIRURGIA.

CAPITIS vulnerum Ætiologia difficilis: hujus enim partis percussionum adeò dispares eventus observantur, ut earum quæ graviores appareant, facili negotio interdùm sanentur; quæ verò videantur leviores, lethales fiant.

CUTIS cranii levissima sunt vulnera: musculi verò crotaphitis & pericranii læsiones, si minus rectè tractentur, graviores, easdem & lethalia subsequi solent symptomata.

CRANII solutæ unionis causa triplex distinguitur; incisio perforatio, contusio.

A causâ obtusâ frangente & contundente solutæ continuitati in capite, diversa à Græcis & Arabibus data sunt nomina; sed cùm indicationibus & curationi nihil omninò conferant, has denominationes viderint otiosi verborum indagatores. (c)

CERTUM & frequenti experienciâ, licet non constanti Chirurgiæ scriptorum omnium consensu, dari contrafissuras,

(a) Vid. Dissert. à lugendo D. de la Peyronie, Chirurgo Regis Prim. in Actis Regiæ Scientiarum Acad. ann. 1742.

(b) De quibus nova scripsit in Actis Regiæ Scient. Acad. ann. 1744. hujusce Actûs Clarissimus Præsès.

(c) His nominibus frustrâ memoriam gravantibus, in Tractatu suo de Vulneribus Capitis rectè abstinuit, M. Roubault VICTORIS AMEDEI Regis Siciliae consiliarius & Chirurgus, Chirurgiæ in Universitate Taurinensi professor, in Chirurgiâ Magister Parisiensis, è Regiâ Scientiarum Academiâ; qui, quondam Nosocomii Dicti *la Salpêtrière* per sexennium, obtinendi Magisterii causâ, fuerat Chirurgus primarius.

5

Seu, fracturas à percussâ cranii parte, in locum non percussum,

CONTRAFISSURARUM tres esse species docent exercitatorum, (quibus maximè in Scientiâ Practicâ confidendum) observationes. Fiunt enim contrafissuræ ; 1°. Tabulæ ossis internæ à percussâ exteriori non fissâ : 2°. Binæ quandoquæ ossis lamellæ in parte quæ percussæ vicina est ; 3°. Utriusque etiam non rarò laminæ, in eâ cranii parte quæ percussæ ex diametro opposita est.

LÆSIONUM capitis signa, alia fracturam cranii tantùm ; aliqua læsionem cerebri, quædam materiam cerebrum vel meningis gravantem, indicant.

CRANII fracti signa, alia sunt præsumptiva, alia sensibus obvia. Præsumptiva, minùs ab accidentibus, quàm à corporis lædentis naturâ, pondere, duritie, & à percutientis viribus, desumuntur. Signa verè vera, tactu, vel visu, vel utroquæ manifestantur.

JUDICATU minùs facilis cranii rima capillaris : ejus tamen dantur signa ; inter quæ, efficax & indubitatum, post appositionem atramenti, ope scalpri, rimæ rasura.

FRACTÆ ossis tabulæ interioris, illæfâ exteriori, signa judicio solùm præsumptivo notanda veniunt : & licet nulla sint hujusce fracturæ signa quæ sensibus occurrant, certum est tamen ab accidentibus peritum sufficienter moneri Chirurgum ; ut quandoque possit æger salvus fieri, si auxilia Artis, ritè, idoneoque tempore, adhibeantur.

UT fractura cranii, quæ sine læsione cutis est, dignoscatur ; emplastra è cerâ, thure, ladano, terebinthinâ, aceto, farinâ fabarum, capiti admovenda ; & in fracti cranii loco, si quis sit, exsiccari, asserit *Bertapalia*. Ab hâc, vel aliâ ejusdem virtutis Medicinâ, saniei fracturam indicaturæ collectionem fieri posse, experimentis mihi fuit comprobatum.

SI statim à percussione ingruat sopor lethargicus, quem febris, oculorum & faciei rubedo, &c. proximè comitentur, cerebrum commotum demonstratur. Subsequente verò sopore

lethargico, quem dolores capitis, somnolentia, vomitus, rigores præsertim & horrores præcesserunt; manifestò indicatur meningē vel cerebrum à quâcumque materiâ lædi.

COMMOTIONI cerebri ab accidentibus primitivis designatæ, parcissimâ victûs ratione, frequentioribusque sanguinis missionibus succurritur. Supervenientia verò accidentia, cranii per trepanationem citiùs instituendâ perforatione, (nisi à pericranii inflammatione oriantur) emendanda.

FRACTURA cranii, etiamsi nulla sint accidentia, non solum causa sed & signum trepanationem indicans, habeatur. Huic doctrinæ experientiam suffragari videre est in Actis Regiæ Chirurgorum Academiæ. Adversantium dictèria, (a) sanæ praxi minimè consona, rationibus imò posse infirmari, teneo.

TREPANATIONEM absque periculo multiplicari testantur, de ossibus plenè nec non feliciter exemptis, observationes. Multiplicandæ autem trepanationis ratio, non semper ab extensione fracturarum, nec à materiæ per trepanationem vacuandæ foco remotiore, videtur repetenda. Crebra verò instituenda semper in ossibus pericranio simul & durâ matre valdè nudatis.

DETERGENDIS cerebri vulneribus, ratione materiæ educendæ, diversa conveniunt remedia. Tenaces & glutinosæ sordes, usu mellis rosati cum spiritu vini apprimè eliquantur. Sordium redundantem egestum, speciem dissolutæ & quasi putrefactæ substantiæ cerebri præ se ferentem, augeri ab applicatione spiritûs vini, & oleis essentialibus balsamicis coerceri docent Illustrissimi Domini DE LA PEYRONIE experimenta. (b)

IN ossis trepanati curâ, laminæ plumbeæ ad duram matrem vel cerebrum intumescens reprimendum à Bellostio accommodatæ, usus videtur improbandus.

(a) In libro maledicè scripto cui titulus, *Remarques sur les Mémoires de l'Académie Royale de Chirurgie*.

(b) Vid. Dissert. de Vuln. cerebri à Domino Quesnay in Actis Reg. Chir. Acad.

Has positiones, DEO JUVANTE, & Præside M. SALVATORE MORAND Artium & Chirurgiæ Magistro, è Regiis Scientiarum Parisiensi & Londinensi Academiis &c. Regio Librorum Cenfore, Militarium Nosocomiorum Inspectore Generali, Regiæ Chirurg. Academ. olim Secretario & Directore, tueri conabitur ANTONIUS LOUIS, Metensis, Artium Magister Mussi-Pontanus, Regiæ Chir. Acad. Socius, & Nosocomii Generalis Parisiensis, in domo dictâ LA SALPESTRIERE, Chirurgus Præcipuus.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Jovis 25^a Septembris à sesqui secundâ post meridiem ad septimam. Anno Domini 1749.

PRO ACTU PUBLICO

E T

SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi 1749.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
CHICAGO, ILL.
1911

1911

IN REGIS CHURCHORUM SCHOLIS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
CHICAGO, ILL.
1911

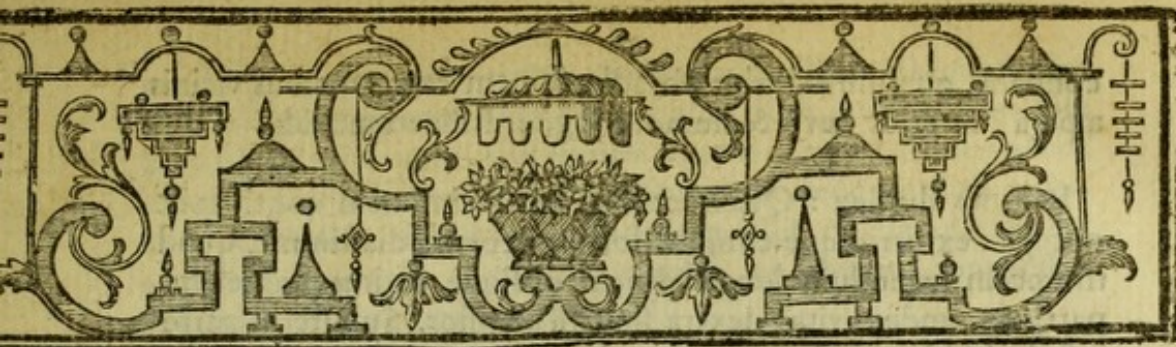
PRO ACTU PUBLICO

H T

COLEMAN GORTATION

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
CHICAGO, ILL.
1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
CHICAGO, ILL.
1911

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

ORPORIS humani structuræ indagatio est Chirurgia adeò necessaria, ut nullos affectus apprimè cognoscere, nullosque morbos tutò curare possit, si Anatomia ignarus artem profiteri audeat. Ideò thoracis Anatomen exponemus, quia de hujus ventris partibus vulneratis in positionibus Chirurgicis agemus.

PECTUS, seu medius venter, est ea pars trunci, collum inter & abdomen sita; cujus fines, anteriùs, sternum & claviculæ; posteriùs, dorsi vertebræ duodecim & scapulæ; à lateribus, costæ in veras & spurias distinctæ; inferiùs, septum diaphragma dictum, circumscribunt. Quæ partes unà cum musculis pectoralibus, intercostalibus, serratis, & multis aliis, arcuatum fornicem, sursùm angustio rem, deorsùm amplio rem, efficiunt, tegumentis communibus involutum. In parte anticâ, præcipuè in feminis, eminent mammæ quarum usus in prægnantibus, puerperis & lactantibus potissimùm viget.

PECTORIS cavum pleurâ obducitur, duabus lamellis

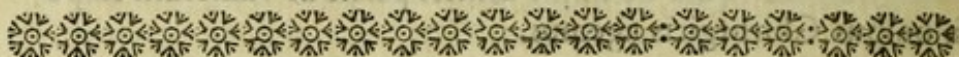
conflatâ, quarum exterior ob adhæſionem cum partibus vicinis aspera, interior lævis & humore jugiter stillanti madida.

PLEURA duplex : Quælibet singulum pulmonem continet & obtegit: ex utriusque conjunctione oritur mediastinum, quod thoracem secundum longitudinem obliquè & inæqualiter bipartitur, undè cavitas dextra sinistrâ amplior. Sub sterni parte inferiori sibi mutuò accumbunt lamellæ mediastini; superius, interstitium, quo thymus excipitur, suppeditant; remonentur posterius, & cameram cellulofam efformant, in quâ pericardium, cor, & vasa majora firum obtinent. Extrâ pleuram, juxtâ vertebra, pergunt œsophagus, ductus thoracicus, aorta, azygos.

PARTES præcipuæ in pectore contentæ respirationi & sanguinis circulationi inserviunt. Respirationis organa sunt trachea & pulmones, mediantibus Diaphragmate, aliisque musculis inspiratoriis & Expiratoriis. Circuitum sanguinis promovent cordis ventriculi, auriculæ, trabes carneæ, valvulæ, & vasa majora.

RESPIRATIO in inspirationem & Expirationem dividitur. In inspiratione ampliatur pectoris cavitas, pulmo dilatatur & ingreditur aër: egreditur in expiratione, coarctato pectore & pulmone pressio.

MOTUS Sanguinis circulatorius à vi contractili cordis & arteriarum pendet; unde sanguis à corde ad extimas usque corporis partes per arterias fertur, & ex his per venas ad cor reducitur.

EX CHIRURGIA.

VULNERA pectoris vulgò dicunt penetrantia, aut non penetrantia; Vulnera quæ pectoris cavum non attingunt, cutem, adipem, musculos, aut ossa lædunt. In vulneribus penetrantibus partes inclusæ graviùs leviùs-ve sauciantur, & majorem aut minorem sanguinis copiam extrâ aut intrâ pectus, pro vulneris situ & partis læsæ indole, effundunt, intactæ quandoque manent.

REPETENDA non est vulnorum thoracis simplicitas aut complicatio, ex eo quod penetrent aut non penetrent, sed à

modo quo partes vulnerantur, & ab accidentibus: Vidimus enim vulnera partium continentium lethalia, dùm, pulmonibus ense transfixis, intrà paucos dies ægri convaluerunt. Musculorum externorum aponevroses aut tendines secti sæpè maxima inducunt accidentia. Quid non timendum esset de arteriæ intercostalis hemorragiâ, si deessent auxilia ex quibus Compressio Ligaturæ anteponenda videtur. *

VULNERUM thoracis cavum penetrantium, partium contentarum Læsionis, cruoris effusi & suprâ septum collecti multa dantur signa; obscuriora, si seorsim, certiora, si collectivè spectentur,

SI Via Vulneris sit recta, Vulnus in cavum pectoris transire denotant cruor & aër cum sibilo exiliens; aër enim exterior ingressus, calore rarefactus, in inspiratione cum impetu efflabitur, & candelæ flammulam Vulneri admotam extinguet, aut saltem dimovebit.

IN obliquo Vulnere sæpè exitus aëri impeditur, & in membranam cellulosam subrepat, undè emphysema. Quod, si Vulneris momento accidat & brevi temporis spatio mirum in modum augeatur, certò indicat læsos bronchiorum ramos; secùs, signum penetrationis incertum.

AD exploranda pectoris Vulnera, à specillo & aquæ tepidæ injectione, tanquam mediis inutilibus & noxiis prorsus absteat Chirurgus.

CRUOR spumofus è Vulnere erumpens, sputa cruenta, spirandi difficultas, pulmonem læsum demonstrant. Septum transversum Vulneratum indicant, anhelitus, singultus, dolor acutus & profundus, labiorum motu spasmodico stipante.

INGENS sanguinis profluvium, animi deliquium, pulsûs exilitas, sudores frigidi, cordis, Ventriculorum, auricularum, aut Majorum vasorum solutam unionem significant, proximamque mortem præsagiunt.

SANGUINIS effusi in alterutrâ aut utrâque pectoris cavitate Collectio diversis signis innotescit. Spiritus difficilis, decubitus molestior in latus sanum, pondus in septo, & si major

* M. Bellocq è Regia Chirurg. Acad. torcular exiguum invenit ad sistendam arteriæ intercostalis hemorragiam.

fit sanguinis copia, prominentia hypocondrii, costarum spuriarum distentio, in uno tantum latere coacervationem certò certiùs designant. Respiratio difficilior, frequentior Lipothymia, decubitus facilior in dorsum & in utrumque latus impossibilis, septum graviori pondere obrutum, in utrâque cavitate sanguinis collectionem probant.

VENÆ sectionibus iteratis & tenui Victûs ratione accidentia debellanda & arcenda.

IN Emphysemate Vulnus ampliandum.

COGNITA sanguinis Collectione, per Vulnus ipsum, si Vulneris situs sit commodior, sanguis educendus: si per Vulnus elabi non possit, operatio Emphyematis in loco electionis instituenda.

OPERATIONE celebratâ, rarò deligandum Vulnus, turundam rejiciendam, fasciolam in Vulnus immitendam, injectiones primis diebus utiles, seriùs infestas, censemus.

Has positiones, DEO JUVANTE, & Præside M. JOANNE-BAPTISTA-ANTONIO ANDOUILLE' Artium & Chirurgiæ Magistro, Demonstratore Regio, Scholæ Præposito & nuper Nosocomiorum Castrensiû & Regis exercitûs Chirurgus Primario, tueri conabitur BONAVENTURA FOURNIER, Aquisextanus, Artium Magister & Nosocomii Generalis Parisiensis, in domo dictâ BICETRE, Chirurgus Præcipuus.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

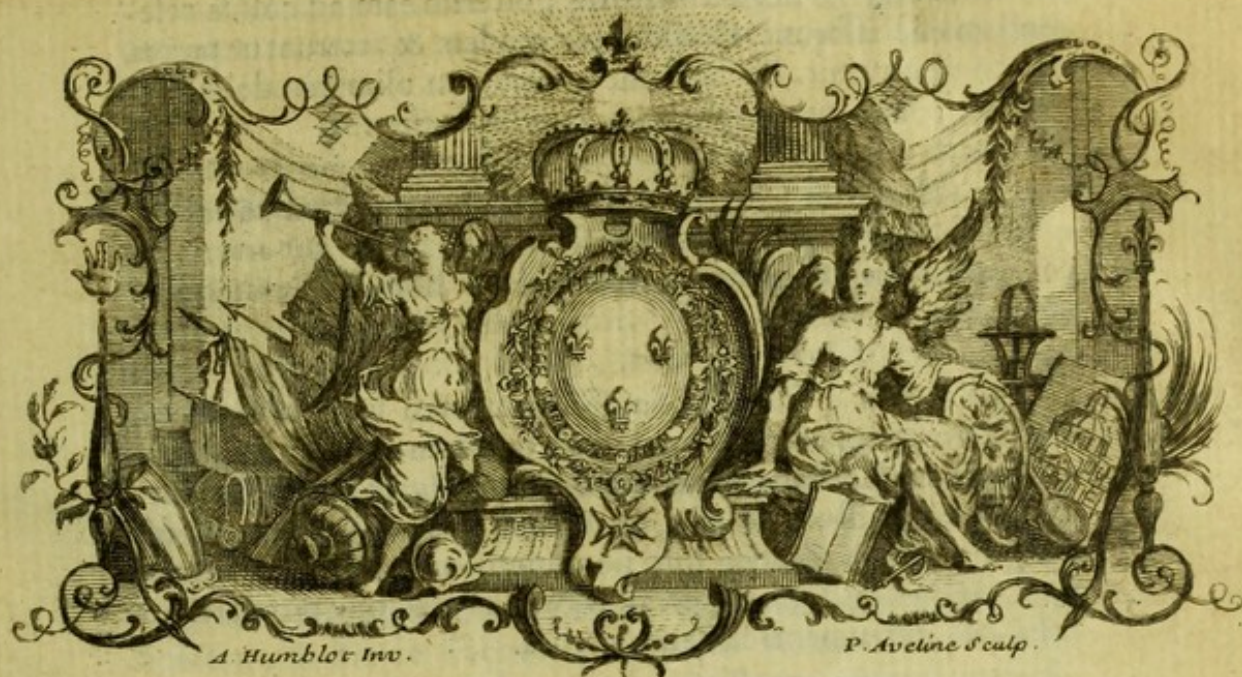
Die Jovis xiv. Maii à sesquisecondâ post meridiem ad septimam. Anno Domini 1750.

PRO ACTU PUBLICO

E T

SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiae
Typographi 1750.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
E T
CHIRURGICÆ.

UMANUM genus nondùm dira fatis impugna-
bat malorum cohors, novas adhuc nec minùs
inauditas nocendi vias, pulveris Pyrii, Tormen-
torum que Bellicorum inventionem, ipsi sua sus-
citavit malè ingeniosa mens. Quot enim non
edidere strages sæva hæc instrumenta ! Quot
inde mala pullulavere ! Quàm ardua, Quàm que ampla labori-
bus nostris materies !

CUM verò illis vulneribus obnoxia jaceant omnes corporis
partes, cùm que in illis curandis nihil, nisi Anatomia duce,
tentari queat ; idcirco Chirurgum fugere non debent omnium
partium figura, situs, connexiones, actiones & usus ; ideoque
de illarum structurâ difficultates propositas, pro viribus solvere
conabimur.

VULNERUM sclopetariorum indolem cognitu difficilem

judicant periti rerum æstimatores ; interim eam ad collisa referendam esse asserunt. Colliduntur quidem & atteruntur partes, nec comburuntur. Falsam hanc opinionem olim jam debellavit Paræus , huic que ferè omnes nunc assentiuntur.

Ex vulneribus sclopeto inflictis nulla vel saltem pauca sequitur sanguinis profusio , nisi fortè vena major aut arteria laceratæ fuerint , & etiam quandoquè in hoc casu non effluit cruor.

GLANDES è sclopetis emissæ membrum sæpè trajiciunt , nullo remanente corpore extraneo ; quædam corpora non nunquam cum glandibus in partes intruduntur , & in illis hærent , ut vestium frustula & alia , quanquam glandes exitum sibi faciant ; deniquè glandes ipsæ nonnunquam in partes non transfixas infiguntur. Quæ vulnera leviora aut graviora pro partibus læsis , & instrumenti lædentis naturâ.

ILLA vulnera plurima comitatur accidentium series ; in ipso instanti vulneratæ partis hebetatio cum frigoris quodam sensu , nullus vel obtusus dolor , syncope , nervorum distentio ; Paulò post insurgunt intumescencia , inflammatio , Febris , dolores acutissimi , abscessus , ingurgitatio , gangræna , si funestis illis malis non occurratur.

PRÆTEREA magni momenti nobis videtur annotare partes collisas commoveri , sæpè que à læsione nervorum strangulari ; ex quibus stupor inducitur , partium actio debilitatur , suffocatur quandoquè ; unde gangrænæ plerùmque causa. Ad hæc referendæ sunt venenatæ illorum vulnerum qualitates ab antiquis decantatæ.

CIRCA curationem valdè diversa est auctorum sententia. Sua cuique ætati fuit opinio ; sed præ cæteris illa vulnera amplianda , & suppurationem promovendam censemus.

AMPLIATUM vulnus explorandum ; educenda extranea , si quæ sint , nisi profundius immergantur , aut arteriarum viciniam occupent ; nec remediis suppurantibus hoc opus committendum.

SI vulnus membrum trajiciat , tunc intrà vulneris oras linteolum cæsitium seu setaceum utile probatur.

IN primis deligationibus , nisi adsit putredinis timor , aquæ vitæ usum noxium putamus.

3

Si contusa sit ossium substantia, & eorum superficies longè denudetur, amotis tegumentis, adhibenda præ cæteris Bellostii methodus.

GLANDES in eorum substantiâ infixæ terebratione in vicinis celebratâ eleventur & ejiciantur.

Ossa fracta, assulis illicò solutis & ablatis, in statu naturali, quantum fieri potest, reponantur.* Quæ si cautè tractet Chirurgus artis suæ peritiâ vitam, membris incolumibus, plurimis restituet.

Si ossa aut articuli diffringantur & atterantur, in amputationis morâ periculum.

Quibus caput percutitur, his fit vulgò vel commotio, vel fractura; in his-ce fracturis plerùmque vicina ossis percussis, plerùmque lamella tantùm vitrea, resistente externâ ut vidimus franguntur, & frequentiore terebrationem suademus.

Grave periculum habent vulnera quæ Thoracem aut Abdomen penetraverunt, propter effusionis, & gangrænæ timorem. Plurimos tamen sanatos fuisse constat experienciâ, præcipuè si effusis materiis naturâ aut arte exitus concilietur.

Vulnera Tormentorum Bellicorum globis aut Bombæ fragmentis inflictâ semper gravia, sæpissimè lethalia, non solum propter partium attritionem, sed & propter commotionem quam partes attritæ & vicinæ, plerùmque etiam totum corpus patiuntur.

TANTA vi, tantâ que pernecitate feruntur globi è tormentis emissi, ut aliquandò, licet partem non attingant, totam solidorum subjacentem texturam vehementer commotam, illæsa ut plurimum cute, destruant. In ejusmodi vulneratis Ecchymosis tantùm apparet cum fluctuatione quâdam, cutis tenax & indurata difficilè secatur, tumor aperitur, & mox effluit liquor vini turbidi sæces repræsentans, carnes ita attritæ sunt, ut vix appareat earum vestigium, & ossa periosseo ipso denudata, imò fracta aliquandò conspiciuntur. Tu-

* M. de la Faye Pro-Demonstrator Regius, & è Reg. Chirur. Aca-
demiâ, Machinam invenit per utilem, cujus ope artuum ossa in sta-
tu reposita, firmiter ita retinentur, ut æger è loco in locum possit
deferri. Quod in exercitiis plurima affert commoda.

4

mor autem ille statim aperiendus, alioquin immineret gangræna.

TENTANDA, Necrosi non urgente, resolutio, ad quam potissimum conferunt larga sanguinis missio, fomenta penetrantia, & resolventia inter quæ præstò sunt sal ammoniacum aqua vitæ solutum, & præsertim aqua communis sale marino satiata; hujus præstantissimum effectum testari possunt qui castra nobiscum sunt secuti.

EXPERIENTIA constat gravissima ex commotione oriri mala, & in duobus vulneribus ejusdem naturæ, & eidem parti inflictis non idem eventus, & ratione commotionis cujus quantitas determinari non potest, & ratione systematis nervosi in variis hominibus diversæ indolis. Unde quibus membra à gravi commotione stupefacta ingurgitantur, his raro profunt incisiones.

CUR cæteris paribus illi sanentur, dum hi gravioribus obruti accidentibus moriantur, non mirum. Ex argumentis allatis in promptu causa est.

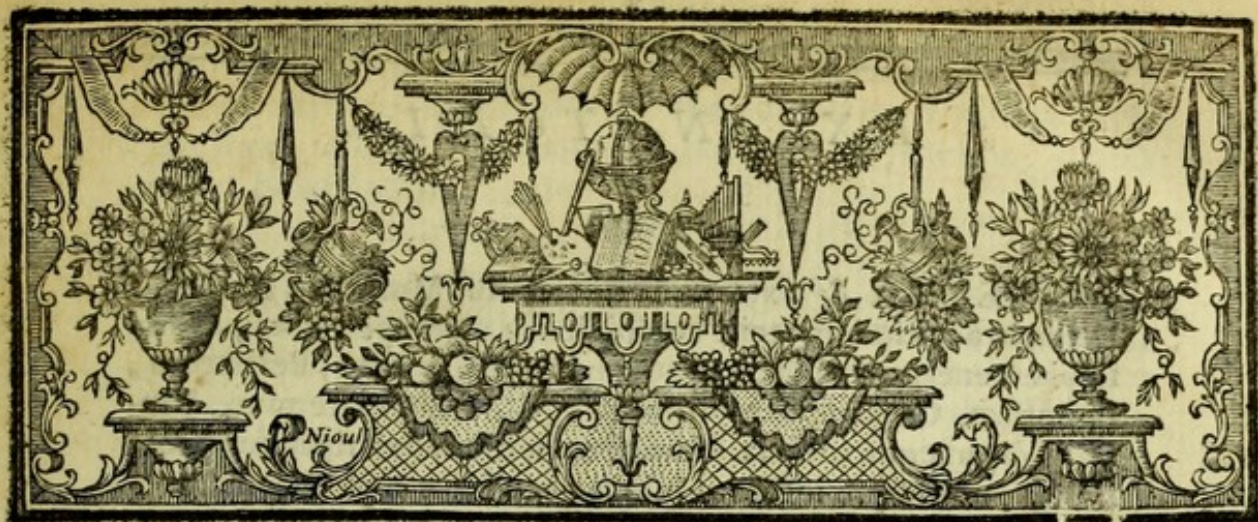
Has positiones, DEO JUVANTE, & Præside M. PRUDENTIO HEVIN Artium & Chirurgiæ Magistro, Serenissimæ Delphinæ Chirurgo Primario, Demonstratore Regio, Academiæ Stocholmiensis & Lugdunensis Socio, tueri conabitur TUSSANUS BORDENAVE Parisinus, in almâ universitate Parisiensi Artium liberalium Magister.

P A R I S I I S ,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Jovis ij Julii à sesquisecondâ post meridiem ad
septimam. Anno Domini 1750.*

P R O A C T U P U B L I C O .

Typis DELACUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi 1750.

D. O. M.
THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

RO diverso sexu, varii morbi. Non tantum exquisitâ & concinnâ corporis dispositione, oris venustate, morum lepōribus, societatis amœnitate, à maribus discrepat sexus amabilis; hunc quoque debiliorem impugnat peculiaris morborum cohors, ipsisque in partibus, generationis mysterio dicatis, fato quodam ineluctabili, propriam frequentius constituit sedem. Graviora inter hæc mala, quibus sors atra premit semineum genus, uteri Polypus merito annumerandus. Hujusce morbi descriptioni Anatomicam Muliebrium expositionem præmittere juvat.

EX ANATOMIA.

I.

INTERNA & externa ritè censentur Mulierum genitalia. Hæc citrà sectionem faciliè conspicienda; Nempè Pubes, Monticulus veneris, Labia, Frænulum, Vulva, Scapha, Perinæum, Nymphæ, Carunculæ myrtiformes, Clitoridis extremum, Urethræ Vaginæque orificia. Harum-ce partium descriptioni, utpote inutili, nostroque instituto minùs necessariæ supersedemus.

I. I.

CÆTERIS ex partibus internis prima occurrit vagina, à Pudendis ad uterum usque expansa: hæc, Rectum inter & Vescicam urinariam medium obtinens locum, cum illis connexa, pro usu, ætate, mulieris statu, modò longior, modò latior aut angustior, plurimis conflatur membranis: Prima, à cellulari peritonæi textu oriunda, alteri musculosæ, fibrisque circularibus constanti, substernitur. Nervosam dicunt interiorem, quæ magis extensa, foraminulisque pertusa, plurimas efformat rugas, in virginibus conspicuas, in mulieribus verò ut plurimum oblitteratas.

I. I. I.

IN supremâ vaginæ parte hiat Uterus. In pelvi hypogastricâ (a) situs, piri depressi figuram, in graviditate tamen mutantam non malè referens, fundum superiorem paululumque posteriorem, cervicem verò inferiorem habet & anteriorem. Uteri substantia mollis, crassior, cellulosa, fibris vasculosis, carneis & extensilibus constituitur, obtinetque cavitatem, in statu naturali, minorem ferèque triangularem, pro variis verò casibus, mirum in modum dilatandam.

I. V.

TRIPLICI foramine pervius est Uterus. Unum inferius;

(a) Variis de causis natus mutari potest uteri situs, ut ex Polypo, verbi gratiâ, graviditate præter naturam, prolapsu, inversione, &c. Vid. Ruysch. Obs. Anat. Chir. cent. Obs. 88. Riolan. *Anthropogr. Lib. 2. C. 35.* Heister. *Ephem. Acad. Nat. Cur. cent. 5 & 6. Obs. 86.*

majus, oblongum, in ipsâmet uteri cervice, intra vaginam protuberanti conspicuum, dat orificium uterinum, ex peculiari conformatione à quibusdam *os tinæ* nuncupatum. Alia verò superiora, minora, lateraliter in fundo uteri patentia, Tubis hiant Fallopiânis.

V.

REGIONIBUS iliacis, Tubis Fallopiânis, necnon & Ovariis, mediantibus ligamentis latis, ab expansione peritonæi productis, connectitur uterus. Anteriùs verò, per ligamenta teretia, à parte superiori & anteriori orta, ex abdomine per annulos Musculi obliqui majoris prodeuntia, Pubi adhæret.

V I.

E PARTIBUS uteri lateralibus emērgit ductus membranaceus, oblongus, non recto sed rugoso tramite recedens, qui primò angustior, postea latior, deinceps in extremo rursùm coangustatus, dat corpus simbriatum.

V I I.

PROXIME reperiuntur duo corpora albicantia, ferè ovata, supernè gibbosa, infernè plana, cum utero, non tantùm ligamentis latis, verùm etiam ligamento peculiari, minori, tereti, à Veteribus pro vase deferente perperam habito, connexa. Hæc plurimis membranis, textu spongioso vesiculisque conflata, à quibusdam Testes muliebres, à cæteris ovaria vulgò nuncupantur.

V I I I.

A NERVO sympathico majori paribusque sacris Nervos; ab Aortâ iliacisque internis Arterias mutuatur uterus. Venæ verò, Arteriarum spermaticarum soboles, in venam cavam & emulgentem, pro diverso latere, sanguinem deponunt; & aliæ, ab iliacis internis, venas versùs iliacas derivantur.

E X C H I R U R G I A.

I.

TUMOR quilibet fungosus, carnosus-ve, aut carneam saltem mentiens indolem, ut plurimùm piriformis, interdùm ferè glo-

4

bosus ; ex ipso uteri sinu ; orificio uterino ; aut vaginâ ; mediante pediculo , propendens , ob similitudinem cum Polypario & faucium , Polypus rectè (a) vocatur.

I I.

QUI muliebria occupant Polypi , exteriusque prodeunt nomine Caudæ vel *Cercosis* , apud quosdam (b) notantur. Cauda autem sive *Cercosis* à plurimis (c) habetur nimia clitoridis excrecentia. Cum verò hos inter morbos discrimen sanè adlit ratione sitûs , indolis , figuræ , accidentium , hinc ipsos jure ac meritò facilè distinguendos putamus : hincque Molam uterinam pediculo pendulam , excrecentiamque quamlibet fungosam , carnosam-vè , ab utero , uteri osculo , aut vaginâ pensilem , pudendumque muliebre replentem , exterius licet aliquandò Caudæ progressum mentiatur , ad Polypum nunquam non referendam esse judicamus.

I I I.

INTER hujusce Polypi causas recensenda quæcumque textum uterinum erodere , vasa sanguifera coardare , vasculorum tonum vim-ve elasticam deicere queunt , æquilibriumque hos inter tubos succosque permeantes necessariò requisitum interturbare : Nempè , compressiones locales & constantes , ulcuscula , peculiareque interioris vaginæ uterique membranæ disruptiones.

I V.

HIS ex causis , fungosæ ut plurimum suboriuntur excrecentiæ , primò quidem exiles , quarum verò incrementum semper petendum ab extensione aut dilatatione varicosâ , atoniâque

(a) Sic jam jam sensere Ruyschius Obs. Anat. Chir. cent. Obs. 6. Schurrius Muliebr. Hist. Med. Sect. 2. Cap. 1. Fred. Hoffman. Dec. 2. Diff. 3. de ignoratâ uteri structurâ multorum in Medicinâ errorum fonte §. 17. 18. 19. Magist. Levret in egregio libello gallicè inscripto. *Observations sur la cure radicale de plusieurs Polypes de la Matrice , de la Gorge & du Nez.*

(b) M. A. Severin. Med. effic. Part. 2. Cap. 94. p. 265. Aëtius Libr. 4. Serm. 4. Cap. 104. Paul. Lib. 6. Cap. 7. Albucas. Libr. 2. Cap. 71. Valentin. Chirurg. Sect. 3. Cap. 9. Jonston Med. pract. Libr. 10. Tit. 11. Cap. 1. Art. 1. Dionis Oper. Chir. Demonstr. 3. p. 282.

(c) Varandæus de Morb. Mul. Lib. 1. Cap. 13. Mercurial. de Morb. Mul. Libr. 4. Cap. 30. Schenckius. Obs. Med. de Genital. Mul. Ingrassias. Libr. de Tumorib. p. 273. Israel Spach. Gynæcol. fol. 286. Platerus Obs. Med. Libr. 3. Zacut. Lusitan. Prax Med. admirab. Libr. 2. Obs. 91. Schurrius Mul. Hist. Med. Sect. 2. Cap. 1. Dictionar. Medic. in verbo. *Cercosis.*

vasculorum a quibus liquores affluentes debitum non experiuntur renixum; resque ferè sic se habet, ac in illâ enormi quæcariem humidam subsequitur hyperfarcosi, vulnera-ve pure depravato perfusa.

V.

NOTANDUM quidem hosce Polypos originem suam duntaxat ab affecto uteri vaginæ-ve punctulo ducere, ex quo carnea, ut ita dicam, gemma enascitur, quæ sensim ac sensim, majus, resistentiæ defectu, nanciscitur incrementum. Ideoque horum fungorum moles, quotidiano licet auctu major ac major facta, gracili exiguoque plus minùs-ve pediculo, læsæ uteri particulæ tantum adhærescit. Proinde sub hocce respectu, fungosa uteri excrecentia ritè posset censerì velut quædam carnis luxuriantis hernia, ex dilatatione aut extensione immodicâ vasculorum, faciliiori jam tum humorum affluxu infarctorum exorta.

VI.

SITU, structurâ, indole, symptomatibusque discrepant Polypii. Hinc alii, ut jam innuimus, ab ipsomet utero, orificio uteri, aut vaginâ, originem suam sortiuntur: alii fungosi, cavique (a). carnosi, schirrosive deprehenduntur: alii deniquè dolent, inflammantur, exulceratione & gangrænâ corripuntur, sanguinem fundunt, saniem, ichorem-ve, aut his non tentantur accidentibus; quæ quidem differentiæ ex signis & symptomatibus petendæ.

VII.

PRO variâ in Genitalibus sede Polyporum, varia difficiliorque nonnunquam diagnosi. Qui ipsomet uteri fundo adnascitur Polypus, frequentior (b) habetur. Primò quidem delitescit hæc excrecentiæ uterinæ species; pedetentim verò per dies adeò augescit, ut hand rarò graviditatis faciat suspicionem (c), ac sæpiùs in vitâ fundis reperiatur. Si autem quâcumque de causâ, ampliatur uteri orificium, vel etiam, aucto peculiari uteri motu & constrictione, ex sinu proprio elidatur Polypus, vaginamque versùs prolabatur, mox compressis venis disruptisque sequitur sanguinis profusio major vel minor, assidua perio-

(a) Saviard. Obs. Chir. 36. Levret Libr. mod. laudat. p. 31. 46.

(b) Ephem. Nat. Cur. Cent. 9. Obs. 28. Cent. 10. Obs. 23. Fred. Hoffman. Dec. 2. Dissert. 3. de Ignor. uter. struct. §. 18. &c. Saviard. Obs. Chir. 36. Aquapend. Oper. Chir. Cap. 85. Levret. Obs. de Polyp. mod. laudat.

(c) Fred. Hoffman. loco citato. §. 18.

dica-ve, cujus causa tactu facile dignoscenda (*). His accedit nonnunquam fluor albus, immodicus, humoris aquosi & acioris, tumor primò indolens, pruritu ac inflammatione & livore interdum corripitur, veramque postea carcinomatis naturam induit (a).

V I I I.

MINUS frequens qui cervicem uteri obsidet Polypus. Jam verò hic vel in ipsâmet cervice intrâ orificium (b), vel in orificii ipsius margine (c) sedem suam extus obtinet. Prior exploranti digito ad uterum usque aditum quidem cedit, motum verò circularem digiti impedit, rarioremque experitur hæmorrhagiam. In posteriori autem casu liberum, sed obliquè inclinatum tactu percipitur orificium uteri; pediculo gaudet crassiori tumor facilius increescens, rarioraque exoriuntur symptomata.

I X.

IN ipsâmet vaginâ perrarò adnasci solent Polypi. Ex ipsius membranâ interiori, rugis-ve (d) elongatis propendent; tactu visuque facile percipiuntur, tantamque sæpius adipiscuntur molem, ut circa pudenda delabantur, atque uteri prolapsum mentiantur. Cæterum quo pacto ab uteri prolapsu & inversione, aliisque pudendorum tumoribus distinguere queant Polypi, à læsâ partium actione mechanicâ, symptomatibusque peculiaribus petendum.

X.

PRO variâ Polyporum indole, causâ, situ, & accidentibus; instituenda prognosis.

* Digito tunc in vaginam intromisso percipitur corpus piriforme, cujus apex intra uteri orificium prominet. Levret Lib. mod. laudat. §. 1. Part. 1. p. 48.

(a) Tulpii Obs. Med. Lib. 3. Cap. 33 & 34. Silvaticus. Cent. 4. Consil. 66. 67. Bartholin Cent. 2. Hist. Anat. 58. Hildanus. Cent. 2. Obs. Chir. 52.

(b) Poterii insign. curat. & singul. Obs. Cent. 3. Cap. 47. Act. erudit. Lipsiens. ann. 1696. Hildan. Cent. 1. Obs. 66. Viêt. Trincavel. Lib. 11. Cap. 15. Aretæus acut. Lib. 2. Cap. 11. Bierlingius. Miscel. Nat. cur. Dec. 1. Ann. 2. Obs. 208. Segerus. idem. Dec. 1. Ann. 2. Obs. 121. Stalpart. Vanderwiel Obs. rar. Cent. 1. Obs. 87. Kerckring. Spicileg. Obs. Anat. 53. Silvatic. & Bartholin. loc. cit. Levret. Lib. laudat. pag. 49. Ruysch. Obs. Anat. Chir. 6.

(c) Riolan. Enchir. Anat. Lib. 2. Cap. 36. Commenc. Litter. Norimberg. ann. 1732. Hebdomad. 33. Ruysch. Obs. Chir. 6. Poter. Obs. sing. Cent. 3. Notâ in Cap. 46. Levret. loc. cit. pag. 57.

(d) Act. Berolin. Dec. 2. vol. 5. Hist. Acad. Reg. Sc. Paris. ann. 1705. Van Meeckren Obs. Cap. 54. Platner. Institut. Chirur. §. 1446. Ephem. Nat. cur. dec. 2. Ann. 10. Obs. 181. Levret loc. cit. pag. 146. Riolan. Enchir. Anat. Lib. 2. Cap. 36. Bartholin Hist. Anat. Cent. 2. Hist. 58. Gorter. Chir. rep. Lib. 12. C. 6.

'A D Polyporum curationem tanquam præcipua apud authores & practicos collaudantur media, sectio, avulsio distortio-ve, ustio, ligatura. Non æquè tuta varia hæc præsidia, licetque feliciorum quandòque habuerint exitum, iis ligaturam (*) esse anteponendam felix certiorque comprobatur experientia (a) (**).

X I I.

SCALPELLUM feliciter adhibitum plurima probant observata; (b) quantum verò periculi imminet ex hæmorrhagiâ difficilius sistendâ patet ex observatione Zacuti Lusitani (c) aliisque. Unde nunquam adhibendum concludimus.

X I I I.

U B I pediculus gracilis, exiguus, brevis, vaginæque aut orificio uterino extus adnatus comperitur, tanquam certior apud quosdam habetur avulsio (d) distortio-ve repetitis vicibus celebrata (*). Pediculus autem, in hoc casu, forcipis ope jam tum arripiendus, ne hujus distortio, cautè licet tractata, ultra primariæ Polypi adhæSIONIS punctum protrahatur. Ipsam verò, licet feliciter cesserit, vix tentandam censemus.

X I V.

A P O L Y P I uterini curatione prorsus removeantur cauteria

(*) Ligaturæ succedanea habeantur varia hæc media à Junckero Consp. Chirurg. Tabul. 32. M.M. De la Faye (*) Puzos ad Polypi pediculum gradatim perstruendum, tandemque planè strangulandum excogitata: forsànque hæc præponenda foret Methodus, ubi pediculus ad schirrum tendens, renitens, ligaturæque indocilis (*) Vid. Levret opus de Polyp. pag. 458. & tabul. 6. fig. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

(a) Stalpart Vanderwiël. Obs. Cent. 1. Obs. 87. Wierus. Libr. 1. pag. 942. Poderii Obs. & cur. Cent. 3. Cap. 46. Mauriceau Obs. 33 & 145. Jonston. idea univ. Medic. Libr. 10. Tit. 11. C. 1. Art. 1. Dionis Operat. Chir. Demonstr. 3. pag. 282.

(**) Quomodo instituenda sit Polypi ligatura, ex ingeniosis à M. Levret. mediis propositis deducendum ex Lib. laudato. pag. 65. & seq.

(b) Aëtius Libr. 4. serm. 4. Cap. 104. Tulpius Obs. Med. Libr. 3. Cap. 33. 34. Dionis Oper. Chir. Demonstr. 3. Aquapend. Chir. Cap. 85. Water Dissect. de Sarcomat. ex pudend. Secto. 1728. Platner. Chirurg. §. 1447.

(c) Prax. Med. Libr. 2. Obs. 86.

(d) Dionis Oper. Chirurg. Demonstr. 3. pag. 282. Miscell. Nat. Cur. Dec. 2. ann. 2. Zuinger. Obs. 186. Heister Chirurg. Cap. 150. Juncker Conspec. Chir. Tab. 101.

(*) Sic leviori, sed continuâ eundem versùs locum pediculi distortionem, Polypum uterinum radicitus evulsit Mag. Boudou hujusce Collegii, dum viveret, Magister, primariusque Nosocomii Parisiensis Chirurgus.

a quibusdam proposita: (a) sanè tunc crudelia, incerta, difficiliusque adhibenda demonstrantur.

X V.

INTER rariora habeatur spontanea Polyporum excretio (b); felix quidem istud naturæ molimen (**): an verò huic sit absolute permittenda curatio, viderint periti rerum Chirurgicarum assimatores.

X V I.

DIÆTA tenui, remediisque internis aut externis, pro re nata variis, curationi perfectæ providendum.

(a) Verduc Patholog. Chirurg. Cap. 42. Celsus Lib. 6. Cap. 18. N. 11. Volterus. Schola obstetricum. Juncker. Conf. Chirurg. Tabul. 101.

(b) Marcel. Donat. Med. Hist. mirab. Lib. 4. Cap. 25. Rhodius Cent. 3. Obs. 53. Frederic. Hoffman loc. cit. § 19. Ruysch. Anat. Ch. Obs. 6. Mauriceau de Partu. Tom. 2. Obs. 33. & 145. Levret loc. cit. Obs. 6. pag. 42.

(**) Polypus utero adnatus, intensiori systaltico, seu constrictorio uteri motu ac robore, è sinu interdum proprio exturbatur. Strangulato subindè, mediante orificii elatere, tumoris pediculo, succorumque circuitu planè præpedito, gangrænâ correptus, seu alimenti defectu marcescens Polypus, spontè deciduus, seu frustatim, seu in totum prolabitur.

Has Theses, DEO JUVANTE, & præside M. PRUDENTIO HEVIN, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, Consiliario & Serenissimæ Delphinæ Proto-Chirurgo, Therapeutices Chirurgicæ Professore, Demonstratore Regio, Academiarum Stockolmiensis & Lugdunensis Socio &c. tueri conabitur ANTONIUS-GUILLELMUS LACHAUD, Parisinus, in almâ Parisiensi Artium facultate Magister.

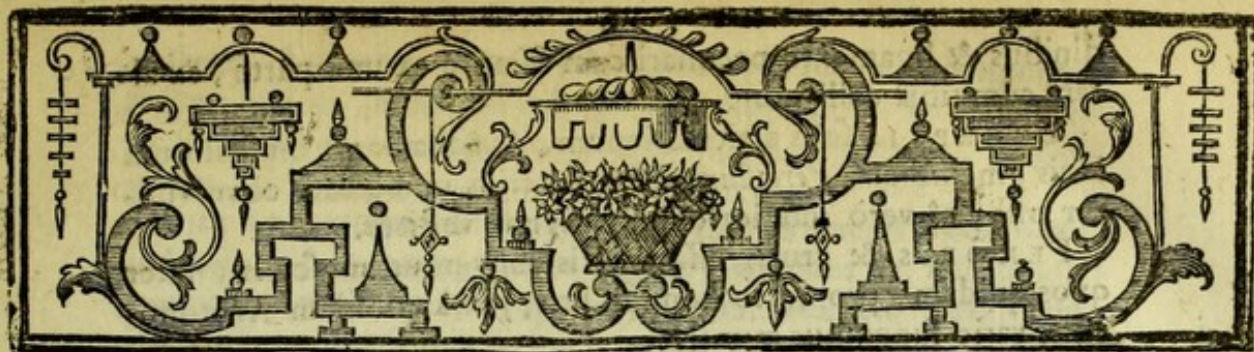
P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Veneris 27^a. Julii anno Salutis 1753. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA.

Typis FR. DELAGUETTE Chir. Collegii Typographi.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

ARTIUM corporis humani situm, figuram, nexum, fabricam, harmoniam diligentèr investigare, earumque functiones navitèr perpendere Chirurgum decet; sin minus, instàr empirici, fallaci experienciâ ductus, præjudiciisque excæcatus, operationes Chirurgicas temerè absolvit: undè, gangrænæ causâ, de femorum & crurum resectione in positionibus Chirurgicis acturi, humanæ gentis saluti consulentes, horum anatomen sedulò explanandam præmittemus.

IN FEMUR, Crus, & Pedem extremum qui tarso, metatarso, & quinque pedis digitis constat, ab anatomicis dividitur extremitas inferior.

FEMUR, uno tantum ossè, totius corporis maximo, validissimo, tubulato, medullâ conferto, & antrorsum arcuato, conflatur: supernè cum acetabulo ossium innominatorum *Enarthrosi*, & infernè cum patellâ & tibiâ, diversæ speciei *Ginglymis*, committitur.

CRUS duobus fulcitur ossibus, tibiâ & fibulâ in utroque extremo inter se contiguis, à se invicem mediâ parte dissitis, sed ligamento inter-ossæo simul junctis. Tibia, os omnium, si femur exceperis, longissimum, ferè triangulare, in parte superiori cum femore, in inferiore cum astragalo, connexum. Fibula in externâ cruris parte sita, tibiâ multo gracilior hujus superiorem non attingit partem, sed inferiùs producitur, & malleolum externum, commissuram pedis firmantem, efformat. Articulo femoris & tibiæ commune præstat officium Patella: musculorum ten-

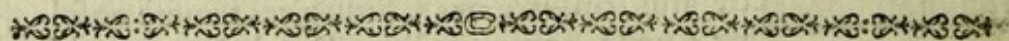
2
dinibus & ligamento peculiari cum femore ex unâ parte, ex alterâ cum tibiâ colligatur.

EXCEPTIS solis articulationum, & adhæſionis muscutorum locis, membranâ, *Perioſtium* dictâ, exteriùs immediatè obvolvuntur ossa, eâ verò interior eorum cavitas vestitur.

FEMORIS & cruris ossa multis moventur musculis; inter quos quidam, pro vario hominis situ, juxtâ quosdâ Anatomicos, vario funguntur munere.

QUATUORDECIM vulgò annumerantur musculi ad diversos femoris motus. Tribus elevatur, uno extenditur, duobus abducitur, uno adducitur, sex rotatio externa, uno denique interna, absolvitur. Undecim indigitantur crus moventes, inter quos quinque flexores; quatuor extensores; unus adductor; & unus abductor. Hi verò musculi ex omni parte os femur amplectuntur. Tibiam & Fibulam obvolventes, motui pedis extremi inserviunt, octoque recensentur; quorum duo flexores, quatuor extensores, unus adductor, alter abductor. Nonnulli etiam digitorum musculi à crure originem ducunt, quales sunt profundus, flexor, & extensor communis, flexor, & extensor pollicis.

EXTREMITATEM inferiorem irrigat arteria cruralis, iliacæ externæ soboles; ab anteriori femoris parte ad poplitem pergit; bipartitur, ex quoque ramo alii emergunt permulti. Ad venam illacam externam per cruralem sanguis ex ramulis venosis redux appellit. Duplici denique nervorum stirpe, crurali scilicet, & ischiatico, frutices hinc & illinc impertientibus, omnes extremitatis infernæ partes vivificantur.

EX CHIRURGIA.

VARIOS inter morbos quibus infestatur humana conditio, pauci sunt qui prudentius perspicaciusque Chirurgiæ præsidium requirant, quàm Gangræna.

VULGÒ definitur Gangræna incipiens partis corruptio, majorum inflammationum comes, sæpè pedissequa, quæ cùm jam eò processit ut membrum corruptione extinctum & emortuum sit, *sphacelus* id est *fideratio* nuncupatur. Meræ denominationis discrimen, non verò essentiale inter gangrænam & sphacelum esse, contendimus.

AB impedito sanguinis circuitu, & fluidi nervei partibus vivificandis inservientis absentiâ, gangrænæ repetendæ sunt causæ proximæ.

REMOtas tamen alias agnoscit causas, quarum aliæ sunt internæ, aliæ externæ. Internæ sunt quæcumque sanguinem vel inspissare aut solvere, vel fluidi nervei suppressionem aut nimiam ejus dissipationem promovere possunt; qualia sunt febres

malignæ, hydrops, senectus &c. Præterea tumores sanguineos & lymphaticos, à sanguinis & lymphæ stagnantis labe & à vitio partium solidarum oriundos, sæpè sæpius comitari solet gangræna.

INTER externas diræ hujusce affectionis causas, recensentur indebita victûs ratio, frigus ingens, ustiones & contusiones profundiores, vulnera in quibus majora læduntur vasa, quædam ossium luxationes & fracturæ, ligaturæ strictiores, venenatorum animalium morsus, caustica uberiores putrefactionem inducentia præsertim in hydropicis &c. Cæterum non omnes, sed præcipuas tantùm gangrænæ causas, prolixitatis vitandæ gratiâ, hic descriptas volumus.

HIS omnibus vel perturbantur aut pervertuntur fluida. vel comprimuntur aut rescinduntur vasa, ipsorumque minuitur *Diametros*; undè sanguis aut solvitur, aut hæret in vasis, aut extrâ vasa diffunditur, deindè coacervatus, putredinem contrahit.

INSITO calore suffocato, arteriolarum sublatâ contractione, motuque systaltico fibrarum omnium extincto, tunc natus partis color excedit, rubor in calorem pallidum livescensque convertitur, deniquè nigrescit, sensusque partis aliquo modo obtunditur, à cute recedit cuticula, & phlictenæ ichore tetri odoris repletæ, quali post adustionem, prorumpunt.

INGRAVESCENTE malo, caro mollis, flaccida, omni tono & elatere destituta: fibrarum omnis generis textura propter dissolutionem integram cum humoribus putridis confunditur; pars antè calida friget, fætidumque odorem exhalat.

HINC motus sanguinis à corde ad partem affectam delatus sistitur, propter jam stagnantem & infarctum sanguinem qui tunc resolvi non valet, nec foras expelli; tunc & ipse corruptellam contrahit, eâque vicinas partes citò inficit.

SI serpat malum, sanguinis circuitûs ope, ad præcordia serpit lethale virus, nisi fiderata pars à sanâ tempestivè rescindatur.

HUIC lethiferæ corruptioni obnoxii sunt corporis nostri artus, multosque illa orco protruderet homines, nisi Chirurgia genti humanæ semper benefica eis præsens porrigeret auxilium, quod quidem varium est pro variis corruptionis gradibus.

INCIPIENTE morbo, resolutio tentanda ad quam sæpè multùm conferunt frequentes venæ sectiones, cataplasmata emollientia & resolventia, fomenta penetrantia, qualia sunt decoctum florum sambuci cum aquâ vitæ, gradatim & spiritus vini camphoratus, sal ammoniacum aquâ vitæ solutum &c.

URGENTE malo sæpè sæpius felici cum successu scarificationes, incisiones plûs minûs-ve profundæ fiunt, quibus, ab humore jam corrupto fibras vasaque obruente, exoneratur pars; quibus etiam, deffensiva, inter quæ laudatur spiritus theribentinæ, digestiva plûs minûs-ve animata, aliquandòque styptica, immediatè & efficacius agunt. Quæ si inutilia evadant, ad

4

artuum rescissionem recurrentum, circa quam varias instituerunt methodos pro variis membris amputandis, in carnibus vivis, quantum fieri potest, celebrandas.

VARIÆ illæ operationes in Gangrænâ à causâ internâ, ut plurimum sanæ praxi adversantur.

AMPUTATIONEM femoris cum acetabulo ossis innominati tanquam periculosam prorsus rejicimus.

IN FEMORIBUS & cruribus amputandis trita magis methodus hæc est. Præmissis præmittendis, cæteris omnibus suo loco dispositis, Chirurgus extrâ membrum si femora, intrâ si crura, situs, cultro falcato cutem & carnes ad os usque circumlatim incidit, os ferrat, quæ quidem methodus diuturniorem, minimè commodam & aliquando periculosiorem protrahit curationem quàm ea in quâ reservantur segmina: quæ methodus præ cæteris tanquàm citior, tutior, & commodior nobis anteponenda videtur.

IM UTRAQUE methodo ope ligaturæ sistitur sanguinis effluxus; aliquando tamen, & felici cum successu, sola valet compressio. * Stiptica verò infidiora habentur.

AMPUTATIONE factâ, idoneo apparatu appposito, ægro refocillato, & in lecto collocato, diætâ & quandoque venæ sectiones instituendæ: ante tertium vel quartum diem non solvenda deligatio, nisi gravia vigeant accidentia; lintea carpta vulnere agglutinata relinquantur, donec sequentibus deligationibus spontè decendant. Cæterum ope digestivorum, pro re natâ, diversimodè compositorum, ut moris est, vulnus curandum.

SI fortè, propter humoris è sanguine vitiatum continuum effluxum, perfecta conciliari non possit cicatrix, hunc versùs alteram partem dimovebit foniculus.

* Vid. Acta Regiæ Scientiarum Academiae ann. 1731. ubi legere est observat. à M. Petit traditam de felici in casu desperato ad cohibendum sanguinis effluxum, ligaturis frustrâ tentatis, compressionis successu.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. ROCHOU DU BERTRAND Artium & Chirurgiæ Magistro, nec non Scholarum Præposito designato, tueri conabitur PETRUS-VINCENTIUS BRASSANT Parisinus, in almâ Universitate Parisiensi Artium Liberalium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Lunæ 3. Augusti à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam. Anno Domini 1750.

P R O A C T U P U B L I C O.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiae
Typographi 1750.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

I.

MIRA corporis humani Compages, infinitis prope modum morbis obnoxia, haud dubiè corrueret, nisi Chirurgiæ præsidio, ab orci faucibus eriperetur. Jam enim videre videor ægrum urgentibus malis obrutum, propter Herniam incarceratam, irrita fuerunt medicamina, partes Chirurgicâ operatione in statum naturalem restituuntur; refocillatur æger, illius restituitur sanitas. Quid præstantius!

II.

IN peruestigandis externis abdominis partibus, musculorum feriem, ordinem, & actionem demiramur. Partes verò internæ, involucris & ligamentis firmatæ videntur; aliæ ob usum peculiarem

sunt fluctuantes , & errantes ; quædam ut vasa spermatica in maribus , & ligamenta teretia in feminis , è cavitate ad partes externas feruntur.

I I I.

Ex illis partibus , eas tantum pervolvemus quarum cognitio necessaria est ad Herniarum explorationem , & curationem. Sublatis tegumentis , apparet musculus obliquus externus , qui in parte inferiori definit in aponevrosim , cristæ , spinæ ilei & ossi pubis inhaerentem : hac in parte duo maximè annotanda veniunt , nimirum foramen vulgò annulus , & ligamentum Poupartii.

I V.

ABDOMINIS viscera , peritoneo ob ejus duplicaturam , seu duplicem lamellam inhaerent , & in hoc sacco continentur , ita ut quædam extus , numero plures intus appareant ; processus subministrat lamella exterior seu cellulosa vasis spermaticis & cruralibus ; lamella interior seu membranacea , partes in sacco contentas involvit & alligat.

V.

INTER hæc viscera , alia firmam habent sedem , alia verò fluctuant , ideòque hæc faciliùs delabuntur.

V I.

VULGÒ intestina graciliora , & omentum , Hernias efformant. observationibus tamen constat , Relaxatis viscerum ligamentis Hernias accidere.

EX CHIRURGIA.

I.

QUOTIESCUMQUE pars quædam , in abdomine contenta erumpit , & efformat tumorem , dicitur ille tumor Hernia , seu Raxem ; & verò specialiter differunt tumores illi , ratione partium quibus formantur , & ratione locorum per quæ partes erumpunt. Undè varia acceperunt nomina.

I I.

PRÆCIPUE oriuntur tumores in umbilico , seu circa regionem umbilicalem , & exomphalos ; In inguine , per foramen obliqui externi , Hernia , inguinalis sive bubonocèles ; In flexu femoris , per ligamentum Poupartii , Hernia cruralis ; & in Ventrìs peripheriâ , Hernia Ventralis.

I I I.

PARTES quibus sæpissimè conflatur Hernia , sunt omentum , intestina graciliora , jejunum scilicet , & ileum. Situs & ligamenta peculiaria Duodeni , ejus procidentia obstant ; non raro accidit Hernia cæci , & coli. Alia autem est Hernia Recti intestini , quæ procidentia Ani nuncupatur. In Herniis Ventralibus , & infe-

rioribus occurrit quandoque Vesica. Quia autem in longum nimis protraheretur omnium Herniarum descriptio, de Hernia inguinali tantum hic sumus acturi.

I V.

IN incompletas & in completas vulgò dividuntur Herniæ; si enim ad marginem annuli listat Hernia, tunc incompleta. Si ad scrotum usquè, completa aut Oscheocele. Nonnulli tamen haud immeritò, completam vocant intestini Herniam, in quâ totum includitur cylindrum; incompletam verò, in quâ pars tantum cylindri comprehenditur.

V.

MODÒ plurimæ partes, modò una tantum scilicet, vel intestinum vel omentum &c. reperiuntur in tumore, cum aut sine accidentibus. Unde Hernia simplex, composita, & complicata.

V I.

ACTIONEM Mechanicam Musculorum investiganti, & partium situm exploranti, causarum Herniarum facilis est adjudicatio. Quæ enim abdominis viscera, comprimere, laxare, aut ultramodum augere poterunt, causæ internæ, & remotæ, spectari debent. Externæ verò omnia illis partibus vim inferentia, & quæ è loco eas dimovere possunt.

V I I.

Ex omnibus accidentibus Hernias concomitantibus, inflammatio, adhæsiō, vetustas, strangulatio, singultus, vomitus, gangræna deniquè, graviora & pertimescenda habentur.

V I I I.

PRO variis Herniarum speciebus, varia dantur signa. Tumorem exhibet durum, & densum enterocele. Si retineatur spiritus, augescit tumor, & quando refunditur intestinum, auditur quidam strepitus. Epiploceles tumor, mollis, inæqualis, & indolens, compositæ Herniæ miscentur signa.

I X.

PRO diversis Herniæ inguinalis accidentibus, differentiis, temporibus, item & ægri temperamento, ætate, & viribus, prognosim plùs minùsve, periculosam censemus.

X.

DUPLEX pro variis bubonocèles circumstantiis curatio tentanda, palliativa nimirum, & radicalis.

X I.

LAXATIS adeò partibus tumorem efformantibus, ut modò exeant, & modò introducantur ad palliativam, ope bracherii curam confugiendum. Quæ tamen in pueris, sæpè sæpiùs radicalis efficitur.

4
X I I.

Si maxima urgeant accidentia , quæque sit strangulationis , & Herniæ species, partium-ve status, tentatâ absque ullo successu taxi ad operationem recurrendum , & hæc est via ad corationem radicalem.

X I I I.

INCISA cute , apertoque facculo , dilatandus annulus , ut partes in statum naturalem reducantur.

X I V.

INCISO autem facculo , si partes levitèr gangrænâ affectæ videantur & nulla adsint impedimenta , ad introductionem confugiendum.

X V.

TEGUMENTORUM , & sacci incisione adhibitâ , si maximâ affectum videatur putredine intestinum , imò apertum reperiatur , ita ut in vulnere diffundi possint excrementa , tunc partes ut tutius , & faciliùs sanentur , ad oram vulneris Relinquendæ.

X V I.

INSTITUTIS incisionibus , & dilatationibus , inaperto tamen facculo ; totam tumoris massam in locum naturalem introducendam , plures putarunt. Quod tamèn sæpissimè periculosum censemus.

X V I I.

PERACTA tandem operatione , partibusque reductis , ritè deligetur vulnus. Si accidentia quædam pertimescenda sint, artis auxilia adhibeantur , & a turundarum usu , ut periculosissimo , sedulò abstineat Chirurgus.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. NICOLAO-RENATO JALLET , Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro , tueri conabitur FRANCISCUS-MICHAEL DISDIER, Gratignonopolitanus, Artium Liberalium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die vigesimâ-quintâ Septembris à sesqui-secundâ ad septimam. Anno Domini 1750.

P R O A C T U P U B L I C O.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi 1750.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

UO debilior partis textura, eò in illâ facilior humorum stasis. Textûs cellularis inertîâ & laxitate multa foveri mala nemo nescit : Ne mireris ergo quòd intestinum Rectum, Anus, ejusque vicinîæ tot morbis infestentur. Argumento est partium illarum expositio Anatomica.

ULTIMUM intestinorum, à fine coli procedens, Rectum appellant ; quod posterius cum osse sacro & coccige, antèrius cum vesicæ collo in viris connectitur ; in feminis verò, vaginæ uterî tam firmiter inhæret, ut fibræ unâ intricatæ videantur.

RECTI situs in pelvi, & ingens pinguedinis ambientis cōpia, huic intestino commodissimam tenendis fœcibus sensim aggestis aream præbent.

CRASSIORIBUS Rectum extruitur membranis, quarum interiori rugosæ, multis foraminibus & lacunis pertusæ, incumbit nervosa glandulis referta. Fibris carneis validioribus conficitur tertia: hanc cingit communis Peritonæi membrana, cui substernitur uberior pinguedo.

AD summum coccigis coarctatur intestinum Rectum. Ejus finem claudunt fibræ annulares, quibuscum coeunt muscoli levatores. Fibris annularibus extremis, sphincterem efformantibus, accedit musculus peculiaris, sphincteris cutanei nomine: hic suâ contractione extremitatem intestini in rugosum orificium, Podicem dictum, desinentis, unâ cum sphinctere propriè dicto occludit.

LEVATORUM Ani, in intestinum Rectum utrinquè appellensium, fibræ contractæ, ejus extremitatem dilatando, Podicis seu Ani prolapsui obstant. Sphincteribus verò exitus sæcum impeditur, usquedùm pro voluntatis imperio, tum diaphragmatis tum musculorum abdominalium contractione, resistantia vincatur.

INNUMERIS partes illæ irrigantur vasis. Externa ab hypogastricis procedunt; interna à Mesaraicis; eaque sibi inoculantur: exindè pathologica veniunt animadversiones. Quis sit, harumce partium consensus cum genitalibus, in utroque sexu, ex Anatomie satis liquet.

EX CHIRURGIA.

INFINITIS propemodùm affectibus lædi possunt Ani, partiumque circumstantium functiones: hæmorrhoidibus, tenesmo, inflammationibus, tumoribus, Ulceribus & Fistulis illas depravari haud prorsus insolitum. De Fistulis acturi, alios affectus consultò omittimus.

FISTULÆ nomine vulgò donantur ulcera quæ Anum, sive partes intestino Recto propinquas devastant: ulcus Podici confine, altum, sinuosum, callosum, & angustiori, ut plurimùm, ore terminatum, jure ac meritò Fistulam dicimus.

NEC à causâ, nec à figurâ tantùm, sed etiam à diverso quo desinunt modo, disparitatem mutuantur Ani Fistulæ. Quæ extùs occlusæ Rectum perfodiunt, cæcæ & internæ dicuntur; Quæ illæso intestino intrâ cutem ad Podicis oras perreptant, cæcæ & externæ; si demùm utrinquè patentes, cutem simul & Rectum pertingant, completæ; Aliæ verò incompletæ nuncupantur.

UNICO quædam ductu, aliæ pluribus mæandris instructæ; longè latèque partes depascunt; & ad vesicam, aut ad uterum etiamque ad os sacrum, quandoquè divagantur.

ABSCESSUS, Fistularum Ani semper origo, præcipuè si puris exitus naturæ soli committatur, sive seriùs artis auxilio concilietur; sive tandem ineptè secentur, vel incautè tractentur suppurata Ani apostemata.

NE abscessum sequatur Fistula, ex præcedenti positione concludimus. 1°. Abscessum Ani, etiamsi minor sit puris collectio citò incidendum, & quidem sectionibus tunc non parcendum. 2°. In ipsa-met apostematis sectione, si Rectum jam à pure denudatum aut erosum dignoscatur, illicò instituendam, sicut & in Fistulâ, operationem. 3°. Providendum ne carnes succrescant, nisi vividæ & firmiores, cicatricis solidæ videantur indicia.

IN Fistulam externam si ritè immittatur stilus, & digito in Anum intruso sentiatnr immediatè, Fistulam completam esse haud dubium; sin minùs incompletam.

COGNITIO difficilior cæca & interna: huic explorandæ stilus inutilis; tumore externo ut plurimùm manifestam se præbet, quo presso pus intùs effunditur. Absente tumore, ex pruritu interno, & effluxu purulento, antè aut post alvi exonerationem, pro materiæ sede, hujus Fistulæ signum: certissimum verò & indubitatum, si Fistulæ orificio turundâ occluso, puris fiat collectio sensibus obvia.

FISTULÆ anfractus serpere, vesicam, vaginam, aut uterum depasci, ossa carie affici, vasa exedi, denotant purulentæ materiæ copia, color subniger aut cruentus, & dolores versùs partem affectam.

PRO Fistularum Ani sede, causis, naturâ, & mæandris, diversa prognosis.

ALTIORIBUS & cancris palliativa tantùm curatio competit.

VETUSTIORES, aut quæ fluxui hæmorrhoidali succedunt, per operationem non insanabiles; dum modò humores, ope Fonticuli, in alium locum divertantur.

LIGATURA & Causticum Fistularum Ani infida præsidia: certior sectio. Prosperi curationis eventûs spes minùs in angusto, si pro re natâ, præmissa fuerint generalia remedia. Alvus, paucis antè sectionem horis exhaurienda; proximè autem antè operationem urinam emittat æger.

Si lue venerea, scorbutica vel alia quacunque coinquantur humores, usquedum virus arceatur, sectioni sit mora.

HÆMORRAGIAM, si quæ operationem subsequatur, facile sistit rectè instituta firmior vulneris deligatio.

LINAMENTIS carptis impleatur vulnus; & toto ferè curationis tempore in intestinum demittatur Turunda, ad digiti figuram primum confecta, sensim minuenda; tum demum Fasciola lintea, quam vocant Ellychnium.

REMEDIA suppurationi, ulceris deterfioni & conglutinationi promovendis accommodata, linamentis carptis, Turundæ, & Ellychnio superimponantur.

CÆTERIS aliundè paribus, tenuissima, saltem primis diebus, instituenda victus ratio.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. ROBERTO FRANCISCO RUFFEL, Artium & Chirurgiæ Magistro, Pro-Demonstratore Regio, tueri conabitur LUDOVICUS-JOSEPHUS DE LA ROCHE, Cameraceus, Artium Liberalium Magister.

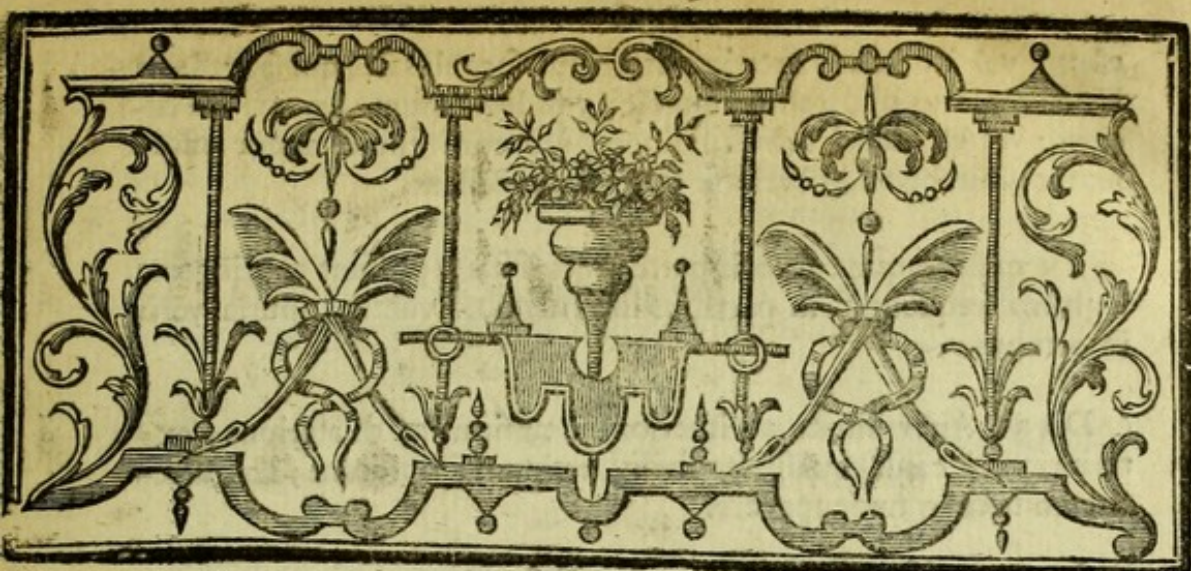
P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die lunæ 23^a. Novembris à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam. Anno Domini 1750.

P R O A C T U P U B L I C O.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi 1750.

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

ORPORIS HUMANI partes solidæ & fluidæ mutuo gaudent motu ; si ster æquabilis , firmissima stat integra que viget & fovetur sanitas : cessante verò æquilibrio & aliquatenùs impeditâ earum actione reciprocâ , alteratur solidorum naturalis tonus , nativam exuunt indolem fluida.

TUBOS & canales , diversi quidem generis , constituunt solida. Quidam à sinistro cordis ventriculo ad extremas corporis partes procedunt ; ex illis alii prognerantur dextro cordis thalamo inferendi : priores arteriarum nomine donantur ; de eorum structurâ . distributionibus , actione & usu pro viribus differere conabimur.

ARTERIARUM sanguis peculiari præter naturam tumori præbet originem , quem vocant Aneurisma : hujus species du-

plex ; vel à dilatatis arteriæ parietibus sacculus fit , qui sanguineo latice repletus pedetentim augetur , & legitimum Aneurisma dicitur : vel ex solutâ tubuli unione , à cruore effuso tumor efformatur , huncque Aneurisma spurium appellant.

IN quâcumque corporis parte Aneurismata possunt contingere ; legitima frequentius in partibus internis observantur , spuria verò in artubus.

DART Aneurismata ab interiorum tunicarum dilatatione , exterioribus à causâ quâlibet divisiss , quidam scripserunt ; hæc artiarum hernias nuncupavêre.

IN Aneurismate spurio sanguis effusus plus minùs-ve post sectionem arteriæ in vicinia paulatim intenditur ; vel tumorem circumscriptum tunicis arteriæ adhærentem , à coagulo in stratum super stratum ordinato , efformat *. Singulis , tùm legitimo , tùm spuriiis , sua sunt signa , sua cuique prognosis , diversa omnibus competit medendi methodus.

ANEVRISMA legitimum , ab arteriæ compressione , contusione , erosione , nixu vehementiori , & aliis causis cùm internis tùm externis oriundum , exterius se prodit tumore ut plurimum rotundo , molli , haud immutato cutis colore , lentiori progressu crescente ; pressione non nunquam penitùs evanescit , plus minùs-ve distinctâ innotescit pulsatione ; cui , qualis sit , non semper fidendum , neque hæc pro signo pathognomonico habenda.

SPURII Aneurismatis in quo longè latè que diffusus est sanguis , tumor subdurus , digitis pressus vix cedens , sensibilis pulsationis expers , haud infrequenter colorem plumbeum induit.

ANEVRISMATIS legitimi speciem & indolem non rarò mentitur Aneurisma spurium , in quo sanguinis coagulum circumscriptè ad formam concamerationis accedit. Hoc à legitimo differt in eo quod solutæ unionis à causâ externâ fit consecutivum , quod pressione quàm minimùm evanescat , quod que obscurior ex illo fiat pulsationis arteriæ perceptio.

* De hæc aneurismatis spurii secundariâ specie videatur dissertatio à Domino Petit Chir. Magistr. in Regiæ Scientiarum Academiæ commentariis ann. 1736. pag. 244.

3

INDOLIS aneurismatum habitâ ratione diversa sævire queunt accidentia. In veris, temporis progressu, tunicarum expansio major, & spontanea demùm ruptio: in spuriiis diffusis, partis ingurgitatio & livor, dolor gravativus; imminentem gangrænam, brevi que nasciturum ex eâ sphacelum prægreditur non nunquam intumescencia partis œdematosa: in spuriiis consecutivis, tumor durus, paulatim augescens, mole tantum fit molestus, & obeundis functionibus partem prorsus imparem reddit.

CÆTERUM à naturâ, sede, mole, accidentibus, distantia à corde, diversa aneurismatum deducenda prognosis.

QUÆ in partibus internis fiunt aneurismata, palliativam tantum à generalioribus remediis, tum à moderatâ victûs ratione petendam, & à quocumque immoderato nisu cavendo, admittunt curationem. Exterioribus verò aneurismatibus perfecta quandoquæ competit curatio, imprimis à tumoris compressione, aut à ligaturâ arteriæ obtinenda.

ANEVRISMATI legitimo, si ab arteriæ compressione aut coarctatione non oriatur, compressio congrua; modò tunicarum non immineat disruptio; tunc enim operatione solùm, si possit institui, sanabile.

POSSIBILITATEM operationis celebrandæ arguit suprà arctata, ope torcularis Dⁿⁱ Petit, arteria, quod quidem compressionem vocant præparatoriam.

IN aneurismate spurio cum effusione intra textûs adiposi cellulas, tumor, præcautis præcavendis, aperiatur; solutio tubuli solerter detegatur, nervo que, si sit vicinus, ab arteriâ separato, hæc duplicem inter ligaturam constringatur.

COMPRESSIO exterior, aneurismatis spurii consecutivi indubitatum præsidium; dum modò tumor mole non sit major: hunc ritè diutius que compressum tutò curari posse, prospera doceet praxis.

OPERATIONI cùm est locus, celebratâ ut par est, rectèque deligato vulnere, victûs ratio tenuis imperanda; venæ sectioni-

4

bus accidentia arceantur & debellantur: fortibus spirituosus grana præcavenda & removenda: linamenta carpta vulnere superimposita, donec spontè decident, relinquantur.

SISTENDO inter operandum sanguini, styptica & caustica, compressiove, non semper tanquam insidiosa spectentur; cum ad illa, quibusdam in casibus, veluti ad sacram anchoram confugere necesse sit.

IN vulneris curatione à remediis suppurantibus supra ipsam arteriam diligenter abstinendum.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. JOANNE-FRANCISCO SIMON, Artium & Chirurgiæ Magistro, Demonstratore Regio, Cohortis Equitum Levis-Armaturæ è Regis custodiâ Chirurgo Primario, tueri conabitur JACOBUS MOTHEREAU Parisinus, in Alma Universitate Parisiensi Artium Liberalium Magister.

P A R I S I I S,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS;

*Die Jovis 24 Decembris à sesqui-secundâ post meridiem
ad Septimam. Anno Domini 1750.*

P R O A C T U P U B L I C O.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiae
Typographi 1750.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

UAM dira sit cancri sævities, ab omnibus notum est. Et si vitium illud, quamlibet corporis partem, offendere possit; frequentius tamen mammas feminarum infestat. Quà propter, ad Chirurgicas positiones remissâ cancri mammarii curatione, pectoris externas partes hîc perlustrare juvat.

PARTIUM externarum pectoris, seu trunci partis collum inter & abdomen sitæ, diversa natura; aliæ ossæ, cartilagineæ; nonnullæ musculosæ; quædam vasculosæ, nervæ, glandulosæ; aliæ membranaceæ sunt, & adiposæ.

OSSIUM Thoracis ordo sic se habet: regionem anteriorem sternum & claviculæ, posteriorem vertebræ duodecim & scapulæ;

T

latera occupant costæ in veras & spurias distinctæ. Costæ propriæ cartilagine adauctæ, miram arcuato fornici ferè similem, sursum angustiores, deorsum verò ampliores, machinam efficiunt.

Duo pectorales muscoli, & serratus major, partim mammis subjacentes, oris costarum, intercostalibus ve musculis & aliis, diversimodè adhærent.

PECTORALIS majoris & latissimi dorso humero insertiones cavitatem axillarem efformant; ubi à glandulis, pinguedine, & vasis hùc & illuc serpentibus, plurima Chirurgo notanda veniunt.

MAMMAS, in anticâ thoracis regione sitas esse, neminem fugit; harum usum & molem tum à sexu, tum ab ætate, tum deniquè à vario feminarum statu, repetere necessarium est.

PRO diverso, in prægnantibus, puerperis & lactantibus, ac in maribus & infantibus, mammarum usu, ipsarum glandulæ ad conglobatas modò, modò ad conglomeratas revocandæ.

OB arteriæ mammariæ cum epigastricâ anastomosim, mirum uteri cum mammis fieri consensum, quidam existimarunt: exinde mulieres quinquaginta circiter annos natas, suppressis videlicet mensibus, cancro mammario magis obnoxias esse, nec immeritò putarunt.

DESCRIPTAS thoracis partes, communia velant tegumenta; ex quibus ad mammæ centrum efflorescit papilla, quam cingit areola.

EX CHIRURGIA.

CANCER, græcè *καρκινωμα*, tum ut tumor, tum ut ulcus spectari solet. Propriâ descriptione donatur quælibet canceri species.

CANCER tumor, est durus, inæqualis, quandoquè rotundus, calore & dolore lancinante molestus; circa plures, inflatæ serpunt & prominent venæ; in quibusdam verò delitescunt. Alba vel rubra, livida vel nigra cutis, pro variis depravationibus, remanet. Nonnunquam dolore, calore, pruritu & inflammatione ingravescens, ipsamet cutis, gangrænâ correpta, dirumpitur.

LACERATA cute, hiat ulcus foetidum, in ambitu subnigris turgescens venis: tenuis ac interdum facibus vini similis, manat fanies, quæ acrimoniâ suâ non cutem tantum, sed & subjectas partes, multo cum dolore, corrodit & quasi depascitur. Ex ulcere

subpallidæ carnes acervatim luxuriant. Inversis, retortisque marginibus, horridum aspectu se præbet cancer exulceratus.

CARCINOMATIS indoles cognitu difficilis: de illâ valdè inter se dissentiunt authores. Nonnulli, à vermiculis carnes depascentibus; multi, malo lienis & jecoris habitu; alii verò, peculiari quodam vitio, carcinoma procreatum judicavêre.

CANCRI causa duplex; proxima, & remota. Retento in mammis humore, unius glandulæ, aut plurium glandularum vasa minima mox ingurgitantur. Concrecente humore, obturantur quoque vasa majora: hînc circuitus liquorum in vicinis partibus impeditur: en causa proxima.

QUÆ, aut limpham spissare, aut vasorum tunicas deprimere & vellicare possunt, ictus, punctiones, lapsus, compressiones, suppressi menses, quandoquè hæmorroides, indebita victûs ratio, peculiare vitium, scilicet venereum, scrophulosum, scorbuticum, &c deniquè acria quævis sanguinis massam labefactantia, remotas inter causas annumerantur.

Ex allatis descriptionibus, genuina patent cancerorum signa:

A carcinomatis causâ, situ, vetustate, gradu, & totius ægræ corporis habitu, prognosis habenda.

CUR multos per annos in eodem incrementi statu permaneat tumor; cur verò paucos intra menses, paucos-ve quandoquè dies ultramodùm adaugeatur; quænam exindè deduci debeant animadversiones; in motu fluidorum inquiratur argumentum.

TUTIÛS citiùs ve scalpello sanari cancos, ratio comprobant & experimenta. Si quis mali principiis obstare tentaverit, à medicamentis calefacientibus, & adurentibus, sese abstineat.

QUOD ad operationem spectat: acus veterum, forcipes, furcas, & alia hujusce generis rejicienda censemus.

CUM de cancro exiguo & undiquè vacillante agitur, ægrâ ritè præparatâ & collocatâ, nunc perpendiculariter, nunc cruciatim, sola cutis rescindatur: deindè digitorum ope, apprehenso & sublevato tumore, textu cellulari hîc & illîc resecto, tumoris fiat extractio; & sic de cæteris tumoribus, si qui sint aut infra musculos, aut ad axillas usque, ne remaneat cancri redivivi germen.

CARCINOMATIS majoris, etiam exulcerati, corripitur manu moles: tunc cutis ita circulariter secetur, ut tota deinceps auferatur cancri massa.

POST cancri amputationem, hæmorrogia rarò metus: si ta-

4

men nimium accidat sanguinis effluvium, mox arte sistatur. Quidam astringentibus; quidam ligaturâ coercuere; sed ut plurimum sola valet compressio.

ULCERE ablato vel tumore, plaga ut decet deligetur; dein venæ sectiones, & alia artis auxilia, quantum opus erit, adhibeantur.

Si difficile ad cicatricem ducatur plaga; vel, jam obductâ cicatrice, de novo hiascat ulcus fœdum; aut nobiliori parti aliquod immineat periculum; tunc laudatur fonticulus.

Quæ tandem immedicabili cancro laborant, ad curationem palliativam confugiant; ideò jugi diætâ, potissimum lacteâ, & topicis lenientibus: salutis suæ consulant.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. JOANNE-ANTONIO SILVY, Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur ANTONIUS TUSSANUS AMY Claromontensis, in almâ universitate Parisiensi Artium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Sabati 16^a. Januarii à sesqui-secundâ post meridiem
ad septimam. Anno Domini 1751.*

P R O A C T U P U B L I C O:

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi 1751.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

ENITALIUM viri fabricam quis non miretur! Si ex his sanis tot deliciae, tot bona profoliant; quot ex vitiatis dolores, quot morbi oriantur haud obscurum est. De Phimosi & Para-phimosi tantum acturi, solius Colis expositio Anatomica præmittenda videtur.

PENIS partes internæ & externæ: Hæ, cutis, cuticula, quibus Præputium & Frænulum conficiuntur; Membrana illis subjacet

cellularis nec non elastica, rigescenti coli admodum favens. Internas autem constituunt corpora cavernosa, glans, urethra, vasa, glandulae & muscoli.

CORPORA duo cavernosa, externè Syndesmofa seu ligamentosa, internè verò spongiosa, disjunctim ossibus ischii adnata, versùs pubis symphylisim, cui mediante Vesalii ligamento connectuntur, ad glandem usquè conjunctim protenduntur. Ab unione, transversis amborum fibris inter se intricatis, medium observatur septum instar cribri perforatum.

URETHRÆ canalis, vesicæ collo contiguus, binis instruitur membranis; Inferiori corporum Cavernosorum sulco firmiter inhærens, hiat in apice Balani; à Bulbo tantùm Urethra, spongioso gaudens textû glandulis Cowperi Littriique referto, multis interius pertunditur foraminibus humorem stillantibus mucilaginosum.

GLANS sive Balanus, pars Colis extrema, exquisitissimo sensû donatus, epidermide tenui obtectus, cellulosa Urethræ parte conflatur; humore sebaceo, ab interiori Præputii membranâ, superficies lubricatur.

ISCHIO - CAVERNOSI muscoli, meritò ab Anatomicis Erectores, dùm contrahuntur, venas utrinque premendo, sanguinis refluxui obstant; quo cruore, vasis turgentibus simul ac cellulis, intenditur Mentula. Huic actioni quòque famulantur Bulbo - Cavernosi muscoli. Transversos verò eorum accessores tantùm agnoscimus.

PENIS vasa pudenda, ut aiunt, externa & interna nuncupantur. Ab hypogastricis utraque; cutanea tamen à cruralibus procedunt: horum & illorum mutuam demiremur anastomosim; Genitalium hinc partium consensus intimus.

E X C H I R U R G I A.

PRÆPUTIUM æquò brevius aut longius morbis non rarò ansam præbet. Si arctius glandem cingat, Phimosim: si denudatam strangulet, Para-phimosim parit. Ad Chirurgum tunc citò confugere gravissimis symptomatibus tenentur ægroti.

3

NATURALIS & accidentalis improprie nuncupatur **phimosis**: hæc à causis plerumque externis natales habet; à pravâ conformatione producitur alia, ex se raro periculosa.

GLANDIS, aut Præputii phlogosis & intumescencia, materiæ sebaceæ corruptela, pruritus, dilacerationes, exulcerationes & calculi, has inter partes detenti, **Phimosim** benignam; malignam virus cancrum aut venerea lues efficiunt.

Ex definitione innotescit **Phimosis**, ex causis autem & accidentibus diversa prognosis.

SI, venarum sectionibus, diætâ tenui præmissis, medicamenta suspendentur emollientia cum anodinis, nonnunquam removebitur **Phimosis**. Repercutientia, ut noxia prorsus rejicimus.

INGRAVESCENTIBUS accidentibus, medicamentis operatio tutior; quæ ut perficiatur, alia aliis, pro **Phimoseos** specie, anteponenda sunt instrumenta: si scalpro tamen locus sit, idoneum magis **herniarium** à D. Lapeyronio excogitatum censetur.

PARTIUM quandoque cohesio solitæ officit methodo: iteratæ tunc sectiones adhibendæ; ita ut tamen pars utraque non lædatur.

IN longiori Præputio, si angustius, quam ut scalpellus intro-mittatur, celebranda circumcisio.

HÆMORRHAGIA, si quæ sit, deligato decenter vulnere, facile compescitur. Apparatus, ut moris est, fenestratus imponendus: Sursum colis laxè revinciatur. Virus demum & accidentia suis quæque amoveantur remediis.

Quod majora sunt accidentia, eò majori arcenda celeritate: à symptomatibus peior **Phimosi** **Para-phimosis**, quam nonnunquam inducere valet depressum ad radicem **Balani** **Præputium**, si incautè reducatur **Phimosis**.

Hic **Phimoseos** causæ & accidentia reposcenda: Cur verò stranguria, inflammatio ingens & sphacelus non raro, cum tarda salus requiritur, **Paraphimosim** concomitentur, ex morbi naturâ liquet.

4

LEVIſ & recentis Para-phimoseos curatio iisdem ac Phimoseos remediis obtinenda : quandoque tamen succedit, si colis in frigidam demittatur aquam.

HIS incassum adhibitis, ita adaugetur strangulatio ut, ni protinus hinc & illinc omnes scalpro secentur habenæ, gangrenâ mox corriperetur Mentula.

TUM in Phimosi tum in Para-phimosi, sanescente vulnere, necutis Balano cohærescat, linamenta medicamentis imbuta interponenda.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. LUDOVICO-ANTONIO RAVENET, Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur CAROLUS - TUSSANUS VERMOND, Parisinus, Artium Liberalium Magister.

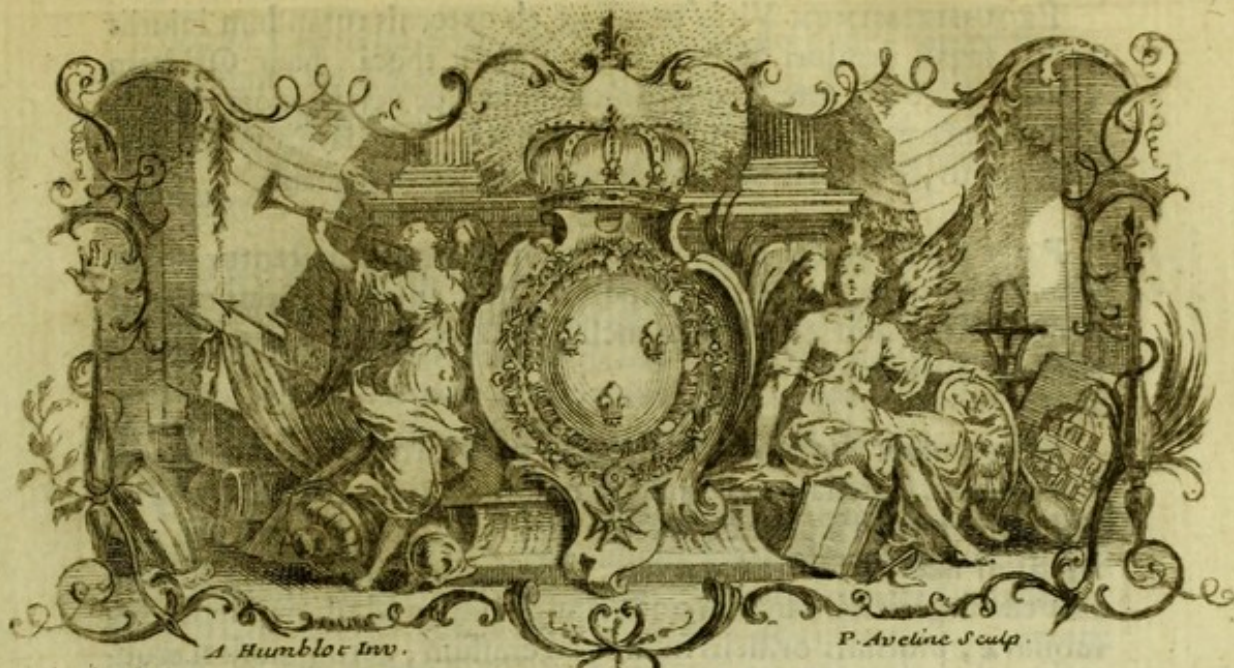
P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Sabati 31^a. Julii à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam. Anno Domini 1751.

P R O A C T U P U B L I C O.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi 1751.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

MAXIMUM vitæ oblectamentum visio. Ipsâ quid
dulcius, Quid utilius? Læsâ vel deperditâ quid
injuvantius, quid molestius? Cæcis non ridet Na-
tura, sereni nec redeunt nec lucent dies, Anxietas
& Tristitia comites. Quàm plurimos inter Oculo-
rum morbos frequentius sævit Suffusio seu Cata-
racta. Hanc armis Chirurgicis debellaturi, Oculi Structuram
prosequemur.

EXQUISITISSIMUM Visus organum ab externis tutandum injuriis natura sagax firmiori ossium circumvallavit thecâ: hanc Orbitam vocant. Figuram æmulatur conoideam, apice versùs axem corporis tendentem, basi verò quasi divergentem. Hinc latius patet oculorum usus, corporis que incolumitati tutius invigilant.

PRÆTER partes oculi globo proprias aliæ annotantur plurimæ, inter quas præsertim Palpebræ. Ipsis superimponuntur pili densi, extrorsum & obliquè inclinati, arcuato ordine dispositi: Supercilia dicuntur.

PALPEBRAM superiorem Musculus peculiaris, utramque movet Orbicularis. Cartilagineo tractu, curvato, obliquè disposito utrumque muniuntur Palpebræ, è cujus limbo exteriori prodeunt pili rigidi in hac & illâ variè curvati: Cilia innotescunt. Intrà ipsammet cartilaginis substantiam pullulant glandulæ Meibomii sebaceæ, subflavæ, plurimis orificiis humorem crassum, ceruminosum eructantes, quo partes illæ inunguntur.

Oculi globo adhærent Palpebræ, mediante Adnatâ, membranâ tenui, pellucidâ, mobili, vasculosâ, ex Perioestio, ut vulgò putant, oriundâ, suâ parte mediâ orbitæ connexâ; interiùs Palpebris, corneæ anteriùs obductâ. Inter Adnatæ substantiam decurrunt ductus Hygrophthalmici, mutuatum à glandulâ lacrimali, conglomératâ, versùs externum oculi canthum intrà orbitam in depressione majori sitâ, humorem limpidissimum Palpebras inter & oculi superficiem deponentes. Hoc humore benigno sordes absterguntur, irrorantur partes, lubricantur, à concrezione servantur.

DETERMINATUS Palpebrarum concursus, Tarforum figura ita inclinata ut ipsis etiam clausis adsit canaliculus, nictatio continua, ipsiusmet aëris pressio, humoris ceruminosi præsentia, spatium majus in interno oculi cantho mediante carunculâ, viarum lacrimalium cum siphunculo paritas, juxtâ Hydraulicæ leges liquoris effluxum promovent versùs Puncta Lacrimalia, quæ in extremo & interno cujusque Palpebræ angulo sita, versùs saccum in superiori canaliculi nasalis parte positum concurrunt. Hic saccus in ductum membranaceum, obliquè situm, intrà nasi cavitatem sub osse turbinato inferiori hiantem desinit,

Oculus globum diversimodè movent, dirigunt, contorquent, prout simul vel seorsim agunt, Musculi Recti & Obliqui, inter quos plurima jacet pinguedo, ex quâ motus facilior & celerior, vasis, nervis, partibusque intrâ orbitam contentis stratum mollius.

HUMORES membranis inclusi constituunt oculi globum, qui non accuratè rotundus anticè levius protuberat. Inter membranas communes prior notatur Cornea, ex pluribus lamellis composita, in anteriori parte sensim gracilescens, prominens & pellucida, in posteriori densior & opaca: hanc Scleroticam dicunt.

CHOROEIDES altera in duas lamellas dividitur. Illarum prior Scleroticæ subiecta, vasis innumeris diversimodè intortis ditata; interior & Ruyschiana, tenuis, liquore nigricanti obducta, humori vitreo contigua. Ad Orbiculum usque ciliarem concurrunt ambæ, sic que velum illud efformant laxum, orbiculare, sub Corneâ apparens, spatio quodam nigricante seu Pupillâ perforatum. Pars ejus anterior variis coloribus adumbrata Iris dicitur: Posterior atro imbuta pigmento, intùs striata, circulo arterioso & venoso Nuckii irrorata, duplici fibrarum serie instructa, pro vario luminis gradu nunc dilatatur, nunc constringitur.

TERTIAM Oculi membranam dat Medullosa Nervi Optici expansio ad Lentem usque Cristallinam protensa, mollis, albescens, leviter pellucida, plurimis vasis intertexta. Membranis oculi ita inseritur ut à Pupillæ centro sit devia, unde versùs Retinæ ingressum directè non tendit Axis opticus.

INTER oculorum tunicas excipiuntur humores varii. Anteriores Oculi partes, seu spatium intrâ Corneam & Lentem Cristallinam induas Cameras divisum occupat Humor Aqueus, pellucidus, oculi convexitatem promovens, ex vicinis arteriosis oriundus, facillimè reparandus.

MEDIUM obtinet locum Lens Cristallina, solida, utrinque sphærica, posticè tamen magis convexa, Gistide peculiari involuta. Hæc membranæ vitreæ propago.

IN fundo oculi stat Vitreus Humor, diaphanus, aqueo densior,

vitro fuso similis, anteriori parte concavus, alioquin rotundus; in plurimas cellulas mediante propriâ membranâ divisus.

RADIOS Luminis diversimodè refrangunt oculorum humores, rectaque non foret visio, nisi juxtâ Opticæ & Dioptricæ leges, radiorum ab objectis emissorum fieret æqualis concursus suprâ Retinam, quæ, licet dissentientis Mariotti adversetur auctoritas, primum visus organum probatur.

CÆTERUM cur illi Myopes, hi Presbytæ? cur objecta emînens posita vel minora, vel confusa appareant? Ratio ex Mechanicâ partium petenda.

EX CHIRURGIA.

QUANTA olim extiterit controversia circâ suffusionis naturam & sedem, curiosus morborum indagator nemo non novit; interim quod Græci *ὀπρόχυμα*, Suffusionem Latini, Cataractam alii nuncupaverunt, illud ut plurimum Lentis Cristallinæ obscuracionem & vitium audit cum mutato Pupillæ colore.

Ab hoc-ce affectu vix differebat Glaucoma Veterum; nos verò, ut omne tollatur dubium, Glaucomatis essentiam in Humoris Vitrei vitio cum glauco & splendenti Pupillæ colore ponendam cum Brissæo & Heïstero asserimus. (a)

OPACITAS Humoris Cristallini, sive ab obstructione vasorum, sive ab eorum concretione, Suffusionis causa proxima statuatur.

QUID QUID calorem in oculo vehementer auget, vasorum que vim intendit, ut inflammatio; Quidquid etiam liquidorum inspissationem creat, circulationem impedit, & vasorum obstructionem vel disruptionem efficit, ut ictus, viscida sanguinis, vel Lymphæ prava Diathesis inter causas remotas annumerandum.

(a) Videantur quæ hac de re scripsit celeberr. Heïsterus, in tractatu de Cataractâ, Glaucomatè, & Amaurosi, edito Ann. 1713.

PELLICULAM in Humore Aqueo fluctuantem, Pupillamque obvelantem ex crassioribus Humoris Aquei particulis concretam tanquam fictitiam habemus.

CATARACTAM ab humore acido productam asserit Antonius; (a) Huic verò semper assentiendum minimè arbitramur.

CATARACTARUM species quælibet ut vera, spuria, vel complicata habeatur, licet quàm plures alias mutuetur disparitates, ratione coloris, temporis, &c. unde recentes quædam, quædam inveteratæ; aliæ fixæ, aliæ fluctuantes; simplices illæ, illæ complicatæ; denique lactææ, caseosæ, purulentæ nuncupantur.

PUPILLÆ mobilitas, color margaritæ similis vel saltem ab hoc parùm recedens, lucis à tenebris non verò colorum distinctio, solius Cristallini vitium, veræ Suffusionis sunt signa: spuriam demonstrant imperfecta Pupillæ opacitas, obscuratio in uno tantùm vel altero puncto, Lentis vacillatio, imminutio, collectio materiæ lactææ, caseosæ, purulentæ.

VISUS hebetudo, mutatio incipiens coloris nigricantis Pupillæ in alium quemlibet colorem, visio corpusculorum, & filamentorum per aëra volitantium, imperfecta objectorum vel luminis perceptio, opacitas quædam sensim augescens, incipientem & immaturam; mutatio perfecta coloris Pupillæ, opacitas post Pupillam apparens, lucis & tenebrarum distinctio tantùm, maturam, confirmatam que Suffusionem indicant.

QUIBUS adest Pupillæ immobilitas, coarctatio vel figuræ depravatio, iis Cataracta concreta est cum Pupillâ, difficilioremque admittit curationem; unde à variâ Suffusionis specie, tempore, causâ, colore, simplicitate aut compositione, ægrotantis statu, ætate, oculi dispositione varia instituenda Prognosis.

CATARACTÆ vetustiores aut inveteratæ, modò alio insigni vitio non sint complicatæ nec cum Iride vehementer concretæ, ad operationem aptæ, imò aptiores probantur.

(a) Confer. Antonius Maitre-Jan Chirurgus Regius, nec non Peritissimus Ophthalmiater, capit. V. & VI. Traité des Maladies de l'Oeil.

IMPLICATIS cum Guttâ serenâ seu Amaurosi, oculi Atrophia, Humoris Aquei vel Corneæ vitio, Pupillæ dilaceratione, splendentibus seu Glaucomate, nulla nisi periculosioris alicujus Medicinæ potest admitti.

INTER rariores oculorum affectus sint Cataractæ, ut aiunt; membranaceæ tantum, nonnunquam enim tunicæ quibus Lens cingitur obscurantur; (a) hæc verò Acûs efficaciam parum experiuntur.

IN Suffusione incipiente, à lentâ viscidâque materiâ vel à causâ internâ, curatio licet rara ope medicamentorum tentanda ut possibilis.

SI adsint tussis, coryza, sternutatio, vomitus, dolores capitis vehementiores, ab operatione abstinendum, donec evanescant.

CATARACTÆ legitimæ & maturæ curatio ab Acûs beneficio præsertim speranda, exitusque prosperi spes minùs in angustis, modò præmissa ritè fuerint remedia generalia.

SI fortè in frustra dissiliat Suffusio, unum post alterum prudenter deprimendum, cum Guillemæo & Paræo suademus.

OPERATIONE ritè peractâ, luci non detur aditus; spleniolum collyrio imbutum imponendum; oculus uterque deligandus. Quies, potus leniens nonnunquam anodinus, diætâ tenuis, sanguinisque missiones plus minùsve repetitæ imperanda.

SI rursùs ascendat Suffusio pristinumque occupet locum, elapso temporis quodam spatio, operatio iterùm instituenda, submersio tentanda, imò incisâ Camerâ posteriori extrahenda Lens suffusa.

INTER operandum aliquid sanguinis effluit quandoquè, & humores inficiuntur; collyrio vulgari, vel fomento penetranti resolutio committatur.

(a) Vid. Acta Reg. Scientiar. Academiæ, Ann. 1712. Tunicas enim lentis nonnunquam obscurari demonstrat M. Morand Chirurgus Parisiensis, Regiæ Scient. Academiæ, Londinensis &c. Socius, Regiæ Chirurg. Academiæ Secretarius.

Si Cristallina Lens exsiccata vacillet, dilatataque Pupillâ, transeat in Cameram anteriorem; incidenda Cornea, extrahendaque Lens suffusa (a).

(a) Faustus Avibus hanc operationem perfecit primus M. Petit Chirurgus Parisiensis Reg. scientiar. Academiæ socius &c. sic que exsiccatum Cristallinum, incisâ prius Corneâ, eduxit, visumque restituit; uti testantur acta scient. Paris. Academiæ. Ann. 1708.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. TUS-SANO BORDENAVE, Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur JOANNES - JOSEPHUS SUE, Vinciensis, Artium Liberalium Magister & in Regiâ Pic-torum Academiâ Anatomiciæ Professor.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Sabbati 7^a. Augusti à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam. Anno Domini 1751.

P R O A C T U P U B L I C O

E T

MAGISTERII LAUREÆ

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi 1751,

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

PANARITIUM, digitorum affectio est quæ nec simplicior, nec complicatior, cujusque nec facilior nec operosior curatio. Discriminum hujusce morbi ratio, à partium, quas afficit, structurâ, officio & indole repetenda; id circò de extremitatis superioris anatome, ad Panaritiorum curationem necessariâ, rationem reddere operæ pretium erit.

PANARITIUM, Græcis *παρεονία*, quod in extremo digiti situm sit, morbus est inflammatorius, tumore majori minori - ve se se exhibens. Pro quadruplici hujusce tumoris sede, qua-

tuor paronichiarum species assignaverunt Chirurgiæ protomagistri.

PRIMA cutem leviter obsidet cum tumore, rubore, tensione, calore & dolore; secunda, cutem imò & membranam adiposam occupat, iisdem symptomatis, sed majoribus, dolore præsertim acutiori, stipata.

SÆPIÙS in tendinum vaginis situm habet Panaritium, vix ullo aut planè nullo in extremo digiti concomite tumore: hujus-ce tertiæ speciei tanta mali sævities, ut nisi efficaciora artis suppeditentur auxilia, delirium, convulsiones accersat, miserrimosque tandem inter cruciatus animam æger exhalaturus sit.

PROFUNDIÙS denique haud infrequenter situm est Panaritium, in ipso scilicet phalangæ periosteo, vel inter os & periosteum sine tumore, rubore, aut vix ullo; multum dolet æger, remissiùs tamen quàm in tertiâ specie.

PANARITIORUM causa proxima eadem est ac alterius cujuslibet inflammationis; itaque exoritur nunc ab externis, pungentibus præcipuè, nunc verò à diathesi fluidorum acri & vitio quodam sæpiùs inquinatâ.

DIAGNOSIS ex præfatis deducenda.

TERTIA species periculosior est alijs ratione sedis & symptomatum tum essentialium, tum adventitiorum: pus vaginam inter & tendinem serpit, eorum substantiam vellicat, corrodit; hinc omnia exandescunt, fiuntque inflammationes, abcessus, uti in flexurâ cubiti, infra axillas, imò & gangræna.

PHALANGAM non rarò corrodit Panaritium quartæ classis, acerbissimum excitat dolorem, gravissimaque, si ad extrema venerit, accersit mala.

PARONICHIARUM primæ & secundæ classis haud ardua curatio; resolutione aut brevi levique suppuratione facili negotio curantur: eas tamen, secundam potissimum, si congrua sit & citè

non adhibita fuerit therapeia , tertiam in speciem degenerasse observatum est.

A remediis tum internis tum externis , à scalpello denique paronichiarum instituenda curatio.

PARONICHIAE cuticulam inter & cutem sedentis expedita Medicina : si sub epidermide puris adsit collectio educatur ; tunc veluti sponte suâ non nunquam sanescit.

SI sub ungue humoris stasim reperieris , & extollatur unguis ipse , eâdem quâ sublevatur proportionem , subito pro re natâ vel scindatur , vel secetur , & juxta praxim vulnus curetur.

SI profundius hæreat malum , cutemque imò & membranam adiposam afficiat , resolventium aut suppurantium ope sanetur.

SI propè articulum & extrâ vaginam aperiendus tumor adsit ; hunc , ad tendinis flexoris salutem , scapello , non verò causticis ut potè perniciosus , è latere aperiendum legitima docet praxis.

SI celebratæ operationi succedat hæmorrhagia idoneâ sistatur compressione.

PRO variis quæ sæviunt in tertiâ specie symptomatis , diversa medendi ratio : hinc si vividissimus ægrum dolor exagitet , si major adsit partis inflammatio , venæ sectiones plus minùs-ve repetere cataplasmata anodina , emollientia super imponere non procrastinabit sciens Chirurgus.

SI mali non deflectat sævities , pessimis ægri rebus puris expectaretur confectio ; citò debelletur tumoris tendinis que vaginæ incisione.

SI super musculum quadratum reptans pinguedo in purem abierit , quàm citissimè aperiatur focus.

SI ob puris sub aponevrosi palmari effusionem ; usquè ad principium tendo graviter afficiatur , ipsum-ve ligamentum annu-

lare vitiatum fuerit, ad compescenda quæ ex inde sobolescent acci-
dentia, utriusque sectio nonnunquam ineluctabilis.

AD fauciati aut detecti tendinis curationem, ab unctuosus di-
ligenter abstinendum, sed ad balsamica recurrendum.

SI in periosteo sedem fixerit ichor, incisio in os usquè in-
stituenda: si verò carie corrosa phalanga reperiatur, hanc, præ-
posterâ opitulandi sollicitudine, ferro non amputet Chirurgus;
naturæ etenim beneficio, medicaminumque ad exfoliationem
idoneorum energiâ curationis opus absolvi sinè ullâ ferè defor-
mitate haud rarò observavimus.

CÆTERUM, juxtâ praxim deligetur vulnus congruâque ob-
firmetur fasciatione.

*Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. PETRO
GENTI, Artium in almâ Universitate Parisiensi, &
Chirurgiæ Magistro, nec non Scholarum præposito,
tueri conabitur PETRUS FABRE, Avenionensis, Artium
Liberalium Magister.*

PARISIIS,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

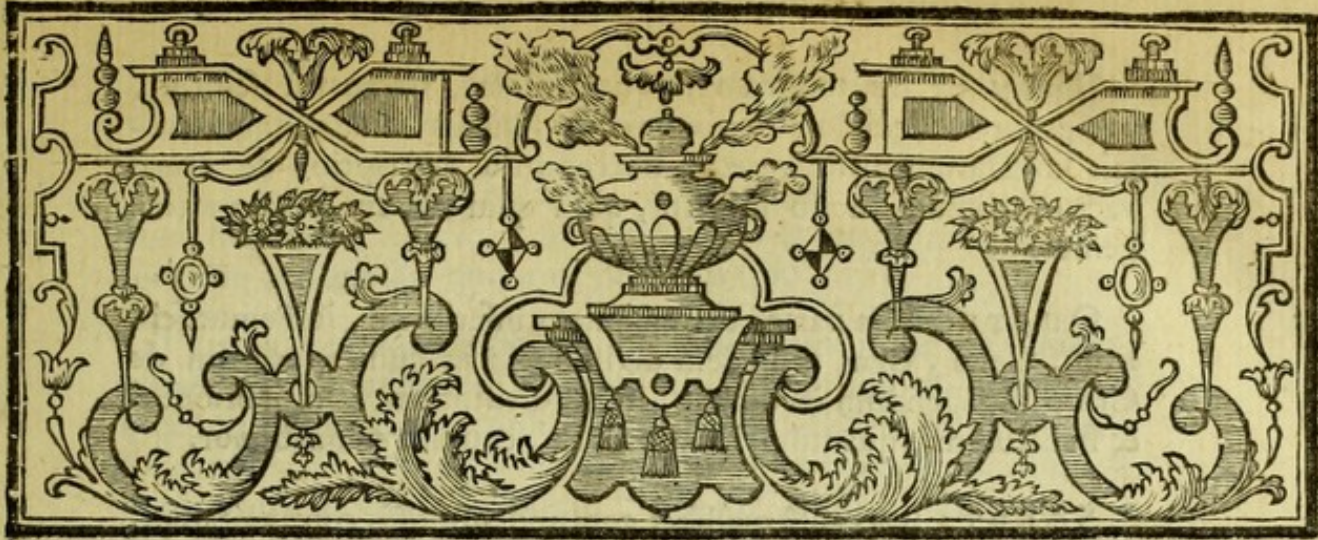
*Die Sabati 30ma Octobris 1751. à sesqui-secundâ post me-
ridiem ad Septimam. Anno Domini 1751.*

PRO ACTU PUBLICO

ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi 1751.

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ

E T

CHIRURGICÆ.

SOLIDIS & fluidis conflare corpus humanum nemo nescit. Ex partibus solidis, aliæ molles, aliæ vero duræ; duras seu Ossa cæteris omnibus quasi fundamentum & fulcrum præbentes, innumeris affici læsionibus constat, ex quibus non nullis, nisi Chirurgiæ præsidio protinùs debellarentur, brevi temporis spatio totius machinæ detrimentum enasceretur.

Ex omnibus morbis ossa afficientibus, alii contiguitatem, alii continuitatem lædunt; Luxatio, Anchilosis, Distortio, ligamentorum affectus & Diastasis contiguitatem; Fractura verò, Caries, Curvatura, Mollities, Exostosis & Nodus continuitatem ossis potissimum sauciare dicuntur.

UNUM ex his tanquam frequentiore, fracturam scilicet ; omnes inter eligendum nobis apparuit ; cum autem in longum nimis singularum protraheretur fracturarum descriptio , de cruris fracturâ tantum modò solliciti , quid quid ad rem spectat attingemus.

QUATUOR in partes extremitatem inferiorem, in Femur scilicet , Genu , Crus & Pedem dividimus ; at cum præsertim de Crure hîc agendum incumbat , ipsius divisionem , compositionem & structuram , quantum in nobis erit , exponere conabimur.

SOLUTAM à causâ quâlibet contundente ossis continuitatem ; cum authoribus fracturam appellamus.

FRACTURARUM species aut differentias , tum ab ipsarum essentiâ , figurâ , ossium parte , tum deniquè ab accidentibus desumendas stabilierunt Chirurgiæ Antistites.

TIBIA & fibula , vel simul , vel separatim , in eodem diversive punctis , cum aut sine accidentibus effranguntur ; hinc in simplicem , compositam & complicatam dividi solet fractura.

MODò transversè , modò obliquè , modò partim obliquè , partim transversè , quandoquè etiam comminutum , & juxta quosdam fissuræ ad-instar effranguntur ossa , indè varia sortiuntur fracturæ nomina.

EXTERNAS fracturarum causas tanquam efficientes admittimus , ictus nempè , lapsus , nixus , & quæcumque ossa dissumpere & collidere possunt ; internæ tamen ut remotæ & prædisponentes apud omnes spectari solent. *

FRACTURARUM signa alia æquivoca , alia certa ; æquivoca ex dolore & motûs impotentiâ ; certa verò ex auditû , visu & tactû , seorsim aut simul sumpta oriri perspicuum est.

IN primitiva & consecutiva fracturarum Cruris accidentia ordinantur ; primitiva in Dolore vehementi . Vulnere , & Hemorrhagiâ ; consecutiva in Convulsione , Pruritû , Febre , Inflammatione ,

* Vide inter alias Observationem celeb. Saviardi LXII. pag. 274.

Abcessû , Gangrenâ , Paralisi , Atrophîâ , Anchilosi , Calli & partis deformitate consistere neminem latet.

PROGNOSIM fracturarum , pro simplicitate , compositione , complicatione , figurâ , sitû , ægri ætate & temperamento , plus minusve periculosam quis non existimaverit ?

TRIA in fracturarum simplicium curationem præsertim veniunt , effracta scilicet adunare , adunata continere , contenta deniquè ab accidentibus servare ; triplici modo adimpletur adunatio , extensione nimirum , contra-extensione , & conformatione ; retentio & conservatio partium fractarum , tum deligatione , tum sitû ritè adhibitis ; accidentia demùm artis auxilio haud infrequenter præcaveri possunt.

SI contrita fuerit ossis substantia ; si laniatæ fuerint carnosæ partes ; si sanguiferi tubi liquidum vitale profundant ; si Tumor adsit ; si intentissimus dolor ægrum exagitet ; si morosâ prurigine pars verminet ; si sæviant febris & inflammatio cum apostematis periculo ; si immineat gangrena ; si Nervorum vel resolutio , vel distentio secuta fuerit ; si demùm successerit Atrophia , vel Anchilosis ; tunc ritè sanari non poterit fractura nisi unicuique accidenti congrua subministrentur auxilia.

OSSIUM comminutioni , fragmentorum aut extractio , aut in statû naturali , pro re natâ , idonea repositio.

AD refarciendas Carnes , debellandaque plurima ex prædictis accidentia , fasciationem duodeviginti capitibus ordinatam ut prævalentem admittimus.

INFLAMMATIONI foci emollientes , phlebotomia ; Hemorrhagiæ compressio , ligatura nonnunquam & stiptica ; Dolori & Convulsioni legitima partium reductio , venæ sectiones ; Pruritu aquosæ & tantisper spirituosæ fomentationes ; Febris tenuis vitæ ratio , venæ sectiones ; Abcessui haud intempestivus purulenti liquaminis exitus ; Gangrenæ spirituosa , scarificationes , incisiones ; Anchylosi , ut dicunt , imperfectæ , partis blandi frequenterque repetiti motus , balnea , diluentia ; Paralisi & Atrophie stimulantibus & calidæ frictiones , aquæ thermales , &c. occurrunt & adversantur.

SI, ingravescente malo, therapeiæ inanis prorsus evadat energia; si sphacelus Gangrenæ successerit; ad extrema recurrendum, pressiori que pede partis necrosi obviet Amputatio.

REMISSIS verò accidentibus, ne quid calli generationi obfit sedulò providendum; hoc pro ossis naturâ, volumine, substantiæ deperditione, ægri ætate temperamento, fracturæ sitû & figurâ, succorum indole, citiùs seriùs ve haud deforme ferruminabitur, si opportunè & ut par est appositus contentusque fuerit apparatus.

MIRAM autem calli fabricam succi ossis nutritiî ope, ad unius cujusque canaliculi extremum guttatim & circulatim depluentis, cum Neotericis efformari contendimus.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. FRANCISCO-MICHAELE DISDIER, Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur JOANNES SEREIS LASCURIENSIS, Artium Liberalium Magister.

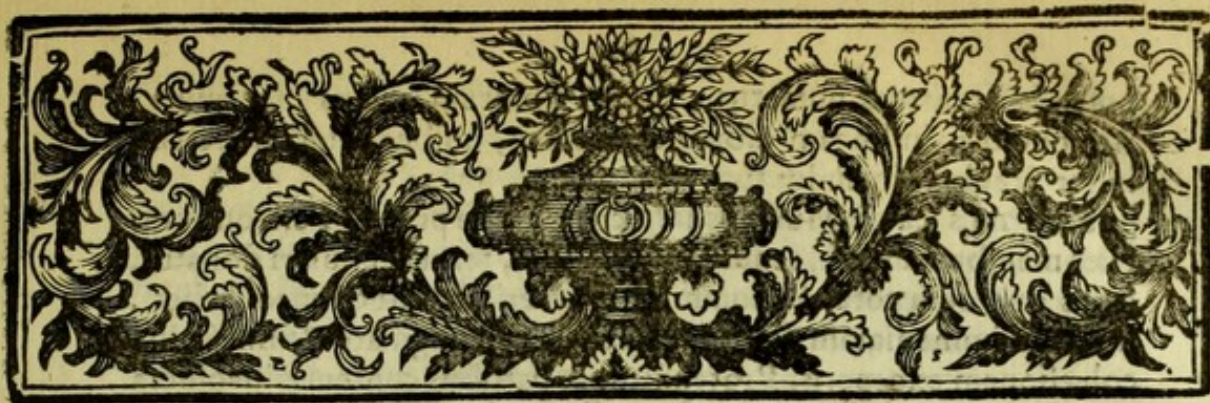
P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Sabbati 13^a. Novembris à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam. Anno Domini 1751.

P R O A C T U P U B L I C O

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi 1751.

14

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

LEGANTIOREM sese prorsus in modum exhibet humani corporis fabrica, opus numeris planè omnibus absolutum, idemque permansurum Creatoris potentiæ monumentum. Meditata porrò hujus-cè operis contemplatio quantam præbeat admirandi ansam, quantum afferat jucunditatis & utilitatis liquidò cùm pateat, Ubinam gentium ii reperiantur quibus non arrideat sui cognitio? Illa autem scientia in hominem rectè sentientem si apprimè quadret, quantò necessaria magis censeridebet Chirurgis, huic, ut artis studio, ità & muneris officio peculiariter mancipatis. De variis Abdominis vulneribus acturos, partes quibus hæc cavitas conflatur, paucis exponere juvat.

ABDOMEN pars trunci inferior, à pectore Diaphragmatis ope septum, Xiphoidè, ossibus Pubis, Sacro, Coxidè, lumborum Vertebra, costis Spuriis, & Musculis præsertim Abdominalibus circumscribitur.

USITATISSIMA est illius tùm in partes, tùm in regiones divisio: regionum nomine intelliguntur, designati quidam limites ad explanatiorem partium contentarum investigationem.

ABDOMINIS partes internæ & externæ: hæ in communes, dividuntur & proprias; communes, cutis & pinguedo; propriæ, ossa, Cartilagine, Membranæ, Musculi; circa Musculo præcipuè

notanda occurrunt numerus, situs, fibrarum tractus, foramina; Aponevroses in lineam albam desinentes, quibus Musculi recti ad instar Vaginæ includuntur.

SECTIS cautè Musculis inspiciendum se præbet Peritonæum. Hæc membrana lævis, tenuis, muco oblita, textû cellulari donatur, cujus ope cum totâ Abdominis periphæriâ connectionem habet, si tamen immediatam Peritonæi cum Diaphragmate & lineâ albâ cohæsionem exceperis. Protenditur & partibus contentis involucra peculiaria & varia ligamenta suppeditat: intra textum cellularem posterius reconduntur Vasa majora, Renes, Glandulæ renales, Ureteres, Vasorum spermaticorum ortus; antè in conspectum prodeunt Vasa umbilicalia, Vesica, & quædam è Genitalibus. Processus quibus Vasa spermatica & cruralia involvuntur, in Chirurgicam quoque animadversionem veniunt.

VISCERA Peritonæi sacco inclusa plurima apparent, in parte superiori sub Diaphragmate situm obtinent, Hepar cum suâ cystide felleâ, Ventriculus, & Lien; Ventriculo subjacet spatium quodam triangulari inclusum Pancreas. Maximam Abdominis partem occupant Intestina Mesenterio alligata, crassiora ad periphæriam, in centro tenuiora: his incumbit Omentum multâ pinguedine gaudens. In pelvi spectantur intestinum rectum, vesica, partesque Genitales diversæ pro diverso sexû.

FABRICA discrepant partes in Abdomine contentæ; aliæ Membranaceæ; aliæ Glandulosæ, hæc substantiam densam, illæ cellularem exhibent. Variis etiam usibus interserviunt, chilo scilicet, secretionibus, & generationi. De his amplius differere non est animus, proposita solvere conabimur.

EX CHIRURGIA.

PRÆVIAM Solidarum in statû naturali partium Speculationem, nisi ratio subsecuta fuerit, quâ valeat earundem læsarum obtineri curatio, irritæ quodam modo cesserint tot nostræ elucubrationes; sapienter itaque constituit provida Naturæ benignitas, ut quidquid damni Mortalium seu imprudentia seu ferocitas intulisset, auxiliatrici ferè Chirurgorum sagacitate refarciretur. Aliter, non ità diuturno temporis intervallo de humano genere conclamatum foret. Quàm plurimas verò inter morborum classes aptæ partium conformationi officientes, non immeritò primas sibi vindicare videntur Abdominis vulnera, quæ quidem hîc loci evolvenda aggredimur.

ABDOMINIS vulnera penetrant, vel solas partes externas

lædunt, præcipua horum discrimina, à causâ, figurâ, sitû, naturâ partium læsarum, & accidentibus repetenda.

PENETRENT nec-ne vulnera, simplicia sunt aut implicata; implicatio enim à naturâ partium læsarum pender: si quidem vulnera quædam involucris hujus cavitatis inflicta comitari possunt Hæmorrhagia haud facilè sistenda, inflammatio, summa tentio, abcessus, febris, convulsiones, aliaque lethalia symptomata, nisi Artis beneficio, venarum sectionibus repetitis, ampliatione averterentur. Aliàs quippè cavitas transfigitur absque ullo sauciati damno, ut non rarò experientiâ comprobatum est.

IN vulneribus penetrantibus, intactæ remanent aliquandò partes internæ, sæpiùs læduntur, & varia fit in cavum aut extrâ pro diversâ partis indole effusio.

VERSUS Vulneris orificium, si non sit angustius, fluctuantes nonnunquàm erumpunt, nec rarò per vulneris oras adeò strangulantur, ut non nisi difficili negotio reducantur.

SENSIBUS & ratione dijudicantur Abdominis vulnera, visus quidem, & tactus immediatus non parùm ad explorationem vulnerum conducunt; specillum verò & injectiones, ut media non tantùm infida sed & noxia improbamus.

SIGNA rationalia, ex Galeno quinque, nempè actio læsa, excretio, accidentia cuique parti & vulnere propria, vulneris situs, & dolor quo pars sauciata diversi modè cruciatur; duo hæc ultima juxtâ nos incertissima.

SIMPLICIUM Abdominis vulnerum coadunatio fit unicus medentis scopus, accidentia tamen venæ sectionibus, fomentis emollientibus, & idoneâ victûs ratione sedulò præcaveat, quæ si ob nimiam partium aponevroticarum tensionem immineant, ampliationem vulneris quâ statim solvuntur non procrastinet.

INTESTINA per vulnus elapsa, si nullus adsit obex, citò citiùs in Abdomen refundantur, quod si propter strangulationem obtineri nequeat, ad ampliationem vulneris confugiendum & prudentibus digitis Intestina intropellenda.

NON alia sequenda est methodus in Omenti prolapsû nisi gangrænâ afficiatur, aut pars Omenti prorupta ob nimiam obesitatem, nimiam vulneris ampliationem postulet; si enim immineat gangræna, Omenti ligatura efficiatur in parte sanâ, & pars corrupta seceatur. In altero autem casû Omentum per vulneris oras strangulatum relinquatur, & hujus separatio Naturæ committatur, quâ peractâ, pars Omenti sana cum vulnere coalescit, & herniæ ventrali ut plurimùm post sanationem pertimescendæ impedimentum præbet. *

* Hanc methodum proposuit Laudandus è nostris M. Chauvin quâ nuper cum successu non infelici usus est.

PERICULOSA sine dubio vulnera de quibus actum est. Periculosiores viscerum læsiones propter contentorum effusionem, ex quâ gravissima, quin imò lethalia oriuntur accidentia; tota spes tamen non abjicienda. Si extûs prodeant Intestina, modò mediante futurâ ansæ formam exhibente, ad orificium vulneris contineantur, nec adhibeatur Pellionum futura. Si extûs non prodeunt partes fauciatae, & effusio materiarum fiat per alvum, effusorum exitus, quantum fieri potest, idoneo sitû concilietur, sin minùs, unicum Ægrotantis præsidium in contra-apertura requiratur, modò collectæ materiæ locus innotescat.

PARTES in locum reductæ, idoneo sitû, debitâ que fasciatione contineantur, quæ si propter amplitudinem vulneris non suffecerint, ad gastrophiam citò recurrendum. Absolutâ vulneris curatione, fasciæ ferreæ ope Herniæ ventrali provideat Chirurgus, oportunis venarum sectionibus, tenui victûs ratione, cæterisque pro re natâ remediis debellantur accidentia.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. LUDOVICO-ROBERTO GERVAIS Artium & Chirurgiæ Magistro, in Arte Obstetriciâ Demonstratore, antiquo Scholarum Moderatore, & è Regiâ Chirurgorum Academia, tueri conabitur CLAUDIUS-GABRIEL, BERTRAND, Parisinus, Artium Liberalium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

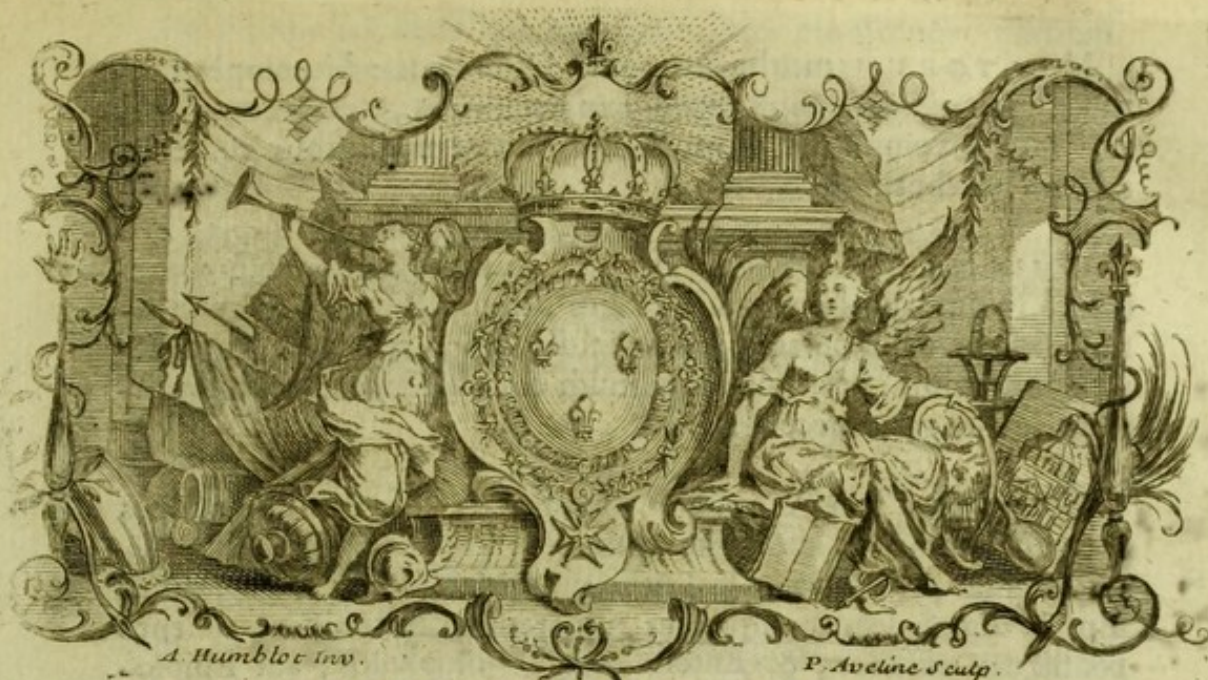
Die Veneris 31ma Decembris à sesqui-secundâ post meridiem ad Septimam. Anno Domini 1751.

PRO ACTU PUBLICO

E T

MAGISTERII LAUREA,

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi 1751.

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ

E T

CHIRURGICÆ.

A est naturæ, cuique sedulò providæ, lex, ut fœtus utero incarceratus, si quidem non perfectis ut in adulto organis, aliter & vivat, aliter & crescat. Funem Umbilicalem, quo ventris ejus media pars perforatur, ut sanguinem à matre accipiat, residuum-que ad eam repellat, mireris. Verùm statim atque respiratione gaudet fœtus, alia est circulatio: funis Umbilicalis ligaturâ stringitur, musculorum-que abdomina-

lium alternis contractionibus prope abdomen sejungitur : undè cicatrix nodosa , quam Umbilicum vocant.

MULTORUM morborum sedes Umbilicus : hi nempè hæmorrhagia , varices , abscessus , exulcerationes , tumores aquosi , nec rarò Exomphalos , cum debilior cicatrix partibus contentis aditum præbet.

OMISSIS aliis Umbilici morbis , de Exomphalo tantum agemus. Hujus morbi causam callere , signa detegere & curationem suscipere desideranti, Umbilici structuræ, valorum, musculorum abdominis , peritonæi & partium circa illud foramen fluctuantium investigatio necessaria.

NON alias ferè mutuatur differentias & denominationes Exomphalos ac alii abdominis Ramices : itaque simplex , si intestinum solum prorumpat , & Enter-omphalos ; si solum omentum , Epiplo-omphalos ; compositus tumorem ex intestino & omento conflatum exhibet , & Entero-épiplo-omphalos , aut Epiplo-enter-omphalos nuncupatur : complicatum verò comitantur alii morbi v : g : hydrops , varices , sarcoma , aut accidentia.

INTESTINUM jejunum in Umbilico ut plurimum prominere docet partium situs ; quandòque tamen arcus coli prolapsus experientia comprobatur : nec mirum : mole enim jecoris , vel amplitudine ventriculi illud intestinum deprimitur.

CUR pueri , cur fœminæ , immò viri obesiores Exomphalo sint magis obnoxii , ex Umbilici cicatricis debilitate , ex graviditate , ex adipe uberiori in involucris & omento liquet.

UMBILICI Ramicum diagnosi & prognosi ad generalem Herniarum descriptionem referuntur. Quid in chirurgiæ exercitio praxis offerat , exponere satius nobis videtur.

IN ipso Umbilico non semper patet Exomphalos , qui circum sæpè sæpius , præsertim in adultis , profilit : & ni tumor ultra modum augeat , Umbilici cicatrix perspicua remanet.

CUM pro mole suâ compactius omentum includit intestinum ,

3

hoc sensibus latet, usquedùm strangulationis diagnosi innotescat)

IN Exomphali simplicis curatione duo requirenda, partium nempe prolapsarum repositio & retentio : illa taxi, hæc bracherio adimpletur : quæ quidem curatio in pueris non rarò radicalis evadit.

PARTIUM repositioni nonnunquàm obstant strangulatio, adhæsiō. Tumorensus & renitens, inflammatio, singultus, vomitus, febris &c. strangulationem denotant. His absentibus, si elapsa partim aut nequaquàm in abdomen refundi possint, adhæsiōnem asseras.

ADHÆRENTES vidimus Umbilici Ramices acuminatos, botuli figuram æmulantes, hi verò quamlibet fasciam respuunt, & solam victûs rationem expostulant.

PORTENTOSI haud rarò in scæminis & obesioribus videntur Exomphali. Si strangulentur partes elapsæ, in his tùm sublevandis properato opus est : sin minùs, ea, quæ proruperant, suspensorio, laminâ-ve accommodatâ subjiciantur meliùs quàm intùs reponantur.

SI accidentia Ramicis strangulationem denotent, irritaque fuerint remedia huic scopo celebranda, ad operationem, quæ quidem hoc in casû rariùs proficit, citò citiùs deveniendum.

EXCISIS tegumentis sacco-que, si adsit, naviter attendendum in Entero-épiplo-omphalo ad omnes omenti giros persæpè intestinum multis in locis incarcerantes.

SI ad Epiplo-omphali ingentioris voluminis curationem instituatur operatio, ligaturâ ritè peractâ, omentum juxtà foramen incidere longè præstat, quàm altiùs dilatare, ut intùs refundatur.

IN dilatatione Scalpellum versùs partem sinistram injiciendum : quamvis enim vasa Umbilicalia fiant ligamentosa, quandòquetamen sanguine turgida ad Umbilicum usque in adulto deprehendimus.

RADICALEM Exomphali curationem decantaverunt veteres :
partibus in abdomen repullis tegumenta filo ligari suadebant :
hanc methodum prorsus rejiciendam censemus.

*Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. TUS-
SANO AMY, Artium & Chirurgiæ Magistro, Noso-
comii dicti LES INCURABLES, Primario Chirurgo, tueri
conabitur HONORATUS GABON, Leonicensis, Artium Li-
beralium Magister, & Nosocomii Parisiensis Chirurgus
præcipuus.*

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

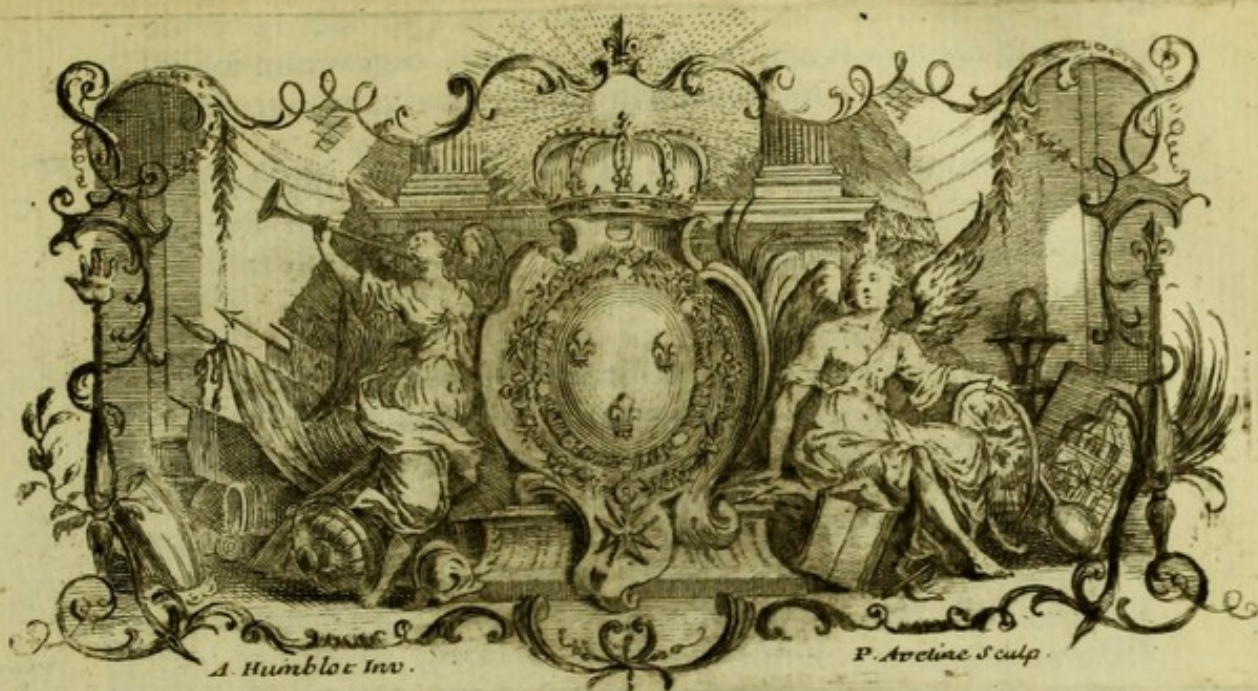
*Die Sabbati 20^a. Maii à sesqui-secundâ post meridiem
ad septimam. Anno Domini 1752.*

P R O A C T U P U B L I C O

E T

SOLEMNI COOPTATIONE

Typis D E L A G U E T T E Regii Chirurg. Collegii
Typographi 1752.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

BSTETRICANS, cujus est partum naturalem observare, non naturalem adjuvare, contra naturam instituere, is est qui morbos mulierum ad prægnationem spectantes, eorum causas, signa, variaque quibus curantur media, percurret. Illum ut ab experientiâ solâ habilem nullus salutabit, quin ipsi injuriosus videatur, Cui Physiologiæ, Hygieïenes, Pathologiæ,

Therapeuticæ, Anatomæque præsertim non affulgent principia, ille obſtetricans nomine, non re habeatur. Quædam igitur de partu non naturali & contra naturam dicturi, organorum muliebrium generationi famulantium ſtructuram paucis exponemus.

HÆC ratione diverſi ſitûs in externa & interna dividuntur; externa nimis innotescunt quam ut iis immoremur: non item de internis quæ inter vagina, uterus, tubæ fallopiana & ovaria annumerantur.

VAGINA Canalis eſt membranaceus, à pudendo ad uterum uſque protenſus, in hypogaſtricâ pelvi, veſicam inter & rectum quibus cohæret, poſitus. Non una & eadem vaginæ in omnibus ſpecies: his longa, ampla, intus levigata; illis brevior, ſtrictior, rugis inſtructa, circulo membranaceo in inferiore ſua parte decorata &c. ab ætate variâ, majore vel minore totius corporis habitu, rariore vel frequentiore veneris uſu repetenda varietas.

UTERUS viſcus eſt molle, pulpoſum, facile extenſile, elatiſcum, intus cavum, ſuperiorique vaginæ parti continuum. Ut vagina, ſic provaris circumſtantiis, eundem habitum uterus non ſervat. Nunc enim craſſior eſt, ſanguine turgidior; nunc è contra minor &c. excepto prægnationis tempore, trianguli aut piri inverſi figuram non male æmulatur. Eadem quoque eſt figura internæ uteri cavitatis, quæ inferius cum vaginâ, ſuperius ab uno quoque latere cum tubis fallopianis communicat.

QUATUOR ligamentorum ope uterus in ſitu ſuo retinetur; illa rotunda ex huius ſuperiori & laterali parte oriunda, per annulos muſculorum abdominalium traducta, in pudendi labra ſuperioremque femorum partem deſcunt; alia lata dicta, membranacea, peritonæi propagines, quem amplectuntur uterum, pelvis hypogaſtricæ parietibus alligant.

IN utriuſque ligamenti lati craſſitie, antè & ſuperius, tuba fallopiana, uteri fundo à latere continua, hic loci minima, ex alterâ parte amplior, ſimbriis inæqualibus terminata; inferius vero & poſterius includitur ovarium veſiculis reſertum, uteroque ligamento terete annexum.

MAXIMO vasorum numero partes illæ irrigantur; sanguinea ab hypogastricis & spermaticis, nervea vero ab utroque sympathico majore & nervis ab osse sacro antèrius oriundis mutantur.

EX CHIRURGIA.

PARTUS est infantis ex utero materno exitus; qui triplex; scilicet, naturalis, non naturalis & contra naturam. Partus naturalis ille est in quo infans & secundinæ solius naturæ Conatu prodeunt. Partus non naturalis ille est in quo quædam cognitæ tamen arcenda mediis, obstant quominus natura suum opus prosequatur; partus-que tandem contra naturam ille est in quo oblitricans, novum iter infanti parare cogitur.

PLURIMÆ plus-minus-ve difficile removendæ partûs non naturalis causæ, eæ-que vel à matre, vel ab infante sunt repetendæ: ab infante; placenta primùm occurrens, funiculus umbilicalis justo longior, infans major, hydropicus, mortuus, male situs: à matre; convulsiones, gravis hemorrhagia, uteri cervix aut vagina strictiores, uterus male situs, è naturali sede delapsus, pudendique tandem labia aut interna vaginæ superficies quâdam cicatrice obducta.

PLACENTAM primùm occurrere ex eo cognoscitur, quod, præter urgentem hemorrhagiam, corpus molle, spongiosum, inæquale tactu deprehendatur. Si os uteri jam satis dilatatum est, placenta, modo obstet, vel membranæ ulterius, unguibus discerpantur, in uterum manus immitatur, apprehensisque pedibus infans foràs extrahatur. Si vero parcius est orificii dilatatio digitis paulatim explicetur, partus-que eodem modo absolvetur.

DUPLEX ex umbilicali processu justo longiore enasci potest incommodum: vel enim infantis membris circumvolvitur, vel primus foràs aut aliis partibus immixtus emergit. Gravis uterque casus: Si primùm occurrat, digitis in uterum intrusis funiculi umbilicalis involutiones si fieri potest solvantur, quando-

que etiam forficibus abscindantur; si vero secundum; eadem fere semper ac placentæ primùm occurrentis methodus instituenda est.

INFANTEM rectè situm dicunt qui facie pronâ os uterî vertice urget: alii qui cumque situs non naturales sunt; unde sexenti situs non naturales, qui integris vel difficillimis velamentis possunt explorari. Cum integra sunt velamenta doloris expectanda est remissio: tunc enim recedentibus aquis, diversæ infantis partes non secus ac iis difficillimis tactu facile dignoscuntur. Quicumque autem sit infantis situs, modo à naturali recedat, scēpius statim pedibus est extrahendus.

DIFFICILIS admodum partus si infantis & matris partes inter se dissentiant, qui ab uterî cervice aut vaginâ constrictis, vel ab infante majore aut hydropico procedit. Ex dolorum puerperii diuturnitate & tactu diagnosi. Venæ sectionibus, vaporum balneo, pudendorum cum oleosis inunctione ea non raro solvuntur obstacula. His incassum adhibitis & capite non admodum prodeunte, aut in vaginâ infixo, utriusque manûs digitus index in vaginam immittendus est, ut iis ultrâ infantis axillas introductis, corpus possit educi.

HYDROPS, funiculus umbilicalis justo longior, frequentia sanguinis profluvia, uterus strictior, animi pathemata, morbique, tales convulsio, vomitus idiopathicus, crebra tussis, diarrhœa & immodicæ exercitationes, lapsus, ictus aliaque hujusmodi infantem in utero possunt enecare. Infantis mortui plurima sunt signa in incerta & certa non immeritò distinguenda: incerta deducuntur ex eo quod quædam è causis supra enumeratis præcesserint, quod infantis sui motum à quodam tempore mater non deprehenderit, quod venter mammæque flaccidæ fiant, uterus sensum ponderis cieat, variasque in partes pro vario mulieris situ prolabatur; quod adsint animi deliquia, lactis stillicidia, subfultus hysterici, materiæ flavæ, ichorosæ, nigricantis per inferiora effluxus, quodque tandem foetidus ex iis odor exurgat. Funiculus vero umbilicalis flaccidior, arteriæ prope infantis abdomen

5

non subsalientes, epidermidisque à subjectâ cute separatio, exanimem eum esse certissime suadent.

EMORTUUS infans recte situs est vel non: foetum exanimem recte compositum vulgò non tamen semper natura expellit. Vel enim post aliquod tempus in oris uterini angustias delapsus inibi hæret & detinetur, vel partus nullatenus proficit. Primo in casu methodo à laudando *Lamotte* propositâ infans est (a), extrahendus; in secundo verò caput repellendum est, infansque ut malè compositus est habendus. Soepius tamen accidit ut dum sic pedibus educitur, avulsum caput in utero remaneat; tunc vel digito in os inserto, vel vossellis palmini, vel ferramento *Tiretête* dicto à M. *Levret* (b) invento, vel tandem uncinis sine morâ auferendum est.

HEMORRAGIA, placentæ ab utero avulsionem funiculi-que umbilicalis (c) rupturam; convulsiones verò nervorum, præfertimque utriusque sympathici majoris irritationem subsequuntur. Convulsionum & Hemorrhagiæ diagnosi patet: in morâ periculum; partus, methodo dum deplacentâ primùm occurrente, à nobis propositâ, absolvatur.

SITUS uteri depravatus triplex: uterus nempe nimium pendulus (d), uterus spinæ dorsii nimis appressus, uterusque in alterutrum latus nimis obliquatus. Par in omnibus hiis circumstantiis discrimen. Uterum sic compositum esse ob mutatam abdominis figuram insolitamque cervicis uteri posituram cognoscas: idoneus puerperæ concilietur situs, & uno aut altero alterutrius manûs digito in vaginam ultra uteri cervicem intruso, alterâque manu extra actionum suam in uterum exerens-

(a) Pag. 574.

(b) Accouchement Laborieux, pag. 12 & suivantes.

(c) Lamotte page 362.

(d) Henric, a. deventer, de art. obst. pag. 201 & sequenti.

te ad situm naturalem redigatur, partusque deinde ut in Hemorrhagiâ consummetur.

MATRIX licet imprægnata suâ è sede aliquoties prolabitur legitimaque tunc fit uteri præcipitatio. Statim si fieri potest reponatur, sin minus ibi usque ad solitum prægnationis terminum sustineatur; qui cum acciderit, auxiliatricem deficienti naturæ, obstetricans præstet manum, digitis uteri cervicem paulatim (e) explicet, infantem & secundinas eliminet, uterumque in suam sedem post partum reponat.

LEVIS pudendorum vaginæque cohæsiō exulcerationem, inflammationem validam, aut vitium conformationis pro causis habet. Hæc tactu & visu cognoscitur. Obstetricans cohærentes scalpello partes dividat, sin minus, vel mulier non enitetur, vel subita fiet ab impingente foetu dilaceratio, quam inflammatio, febris, dolor, suppuratio, quandoque etiam Gangræna consequi possunt.

QUOT infantis integri exitum absolutè præpediunt, totidem causæ Chirurgum, ad partum contrà naturam instituendum impellunt; eæ vero septem annumerantur scilicet puerperæ lethum, (f), pessima ossium coxendicis conformatio, profunda simul & solida vaginæ parietum cohæsiō; foetus in abdomen primis temporibus elapsus, ibique usque ad tempus solitum accretus (g):

(e) La pratique des accouchemens, par Portal page 68.

(f) Riolanus Anthrop. lib. VI. cap. VIII. Heisterius Instit. Chirurg. pag. 759. Clariss. Winslowius in Quæst. Med. Chirurg. an adservandam præ foetu matrem obstetricium hamatile minus anceps acæque infons, quam ad servandam cum foetu matrem sectio cœsarea? Lut. an. 1744. propositâ.

(g) Hist. foetus mussipont. Bayleus Hist. anat. gravid. 25 ann, ubi foetus omento annexus erat. Imo pater meus Chirurg. Paris. dum mulieris novem menses gravidæ vigintiabhinc annis cadaver secaret, in illius abdomine foetum invenit cujus placenta, interiori ilæorum margini, ultimæ vertebræ lumbari & ossi sacro adhærebat.

7

infans intubâ fallopianâ (*h*), vel in ovario adauctus (*i*), quidamque tandem uteri imprægnati ramices (*k*).

M A L A ossium coxendicis conformatio, profundaue simul & solida vaginæ parietum cohæsiō, tactu dijudicantur.

F Æ T ũ s vel in abdomen primo instanti elapsi, ibique accreti, vel in ovario aut tubâ fallopianâ adaucti hæc dantur signa. Abdomen in amplam molem insurgit & irregularem formam exhibet; catamenia eadem fere sunt, saltem quoad periodos; nulla fere graviditatis apparent symptomata; perpetuus doloris sensus cuidam abdominis parti inesse deprehenditur; infantis partes earumque diversi motus, in turgidâ abdominis parte appositâ manu facile distinguntur. Nec versus posteriora invertitur, nec pro vario graviditatis tempore complanatur uteri cervix. Nulla matricis distentio percipitur, ultimisque tandem temporibus acutiores ingruunt dolores, quos valida febris, tentio in abdomine, aliaque pro variis circumstantiis symptomata sæpius concomitantur.

I M P R Æ G N A T U M tandem uterum in ramice quolibet includi ex eo concluditur, quod primo uteri cervix deprehendi non potest, vel si deprehendatur, alterâ super Herniam appositâ manu & alterno sed lenimotu partes in rupturâ contentas comprimente iidemmotus, in illo percipiuntur: Quodque deinde ramex è minori sensim in majus volumen exurgat, infantisque partes quarto vel circiter mense tactu visuque ut ita dicam distinguantur.

(*h*) Riolanus Anthrop. lib. II. cap. XXXV. Littrius & du Verneyus Act. Acad. Reg. Scient. an. 1702.

(*i*) Vieussens Dissert. de structurâ & usu uteri. Littrius Act. Acad. Reg. Scient. an. 1701.

(*k*) Vid. Sennert. Instit. Med. Lib. IV. Part. I. Sect. II. cap. XVII. Observationemque M. Duchesnay-des-Prez prim. reg. hisp. Chir. à M. Simon nuperrimè in concentu publico Acad. Reg. Chirurg. promulgatam.

QUÆNAM in illis casibus statuenda prognosis? quænam adhibenda sit methodus satis perspicuum est. Hinc certum infanti simul & matri imminet exitium, inde verò incerta proponitur medela; cur hæremus? anxium quam nullum remedium experiri satius est; novum ergo iter infanti cæsareâ sectione parandum esse confidenter asserimus.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. GEORGIO DE LA FAYE, Artium & Chirurgiæ Magistro, Reg. Chir. Acad. Prodirectore, Demonstratore Regio, Scholæ Præposito designato, tueri conabitur, RAPHAEL BENEVENTUS SABATIER, Parisinus, in almâ Universitate Parisiensi Artium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

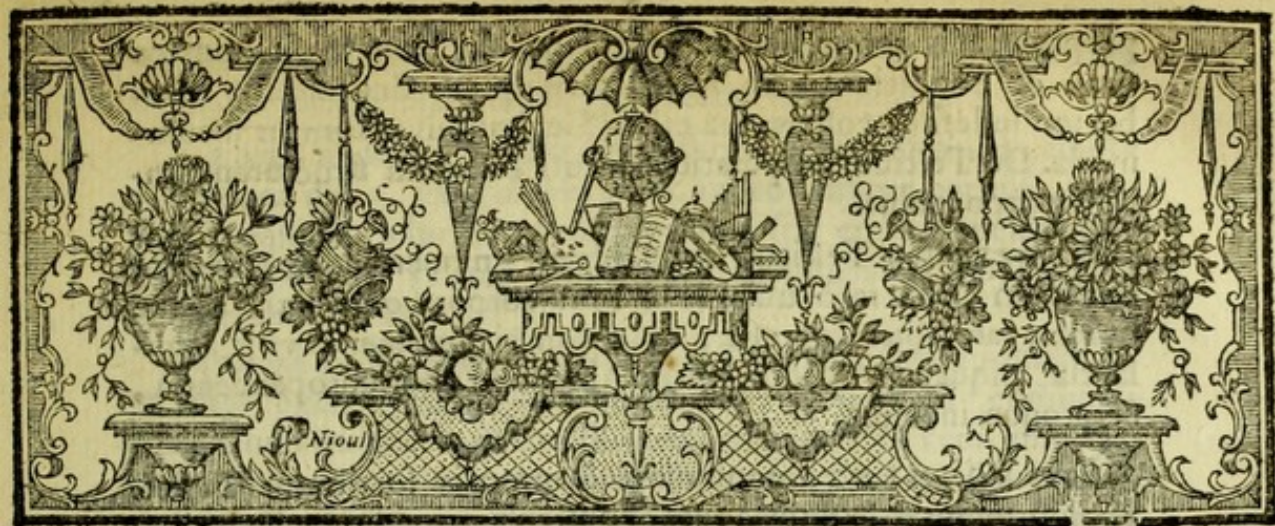
*Die Martis 30 Maii à sesqui-secundâ post meridiem
ad septimam. Anno Domini 1752.*

P R O A C T U P U B L I C O,

ET

M A G I S T E R I I L A U R E A.

Typis DELAGUETTE Regii Chirurg. Collegii
Typographi 1752.

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

TUPENDUM Naturæ miraculum, Generatio :
 stupenda non minùs, quibus perficitur, organa.
 Varia hæc in utroque sexu; diversa in generatione
 obeunt munia; hinc copulationis blanda necessi-
 tas, hinc ad invicem fruendum amabili legitimæ
 Veneris æstro uterque appellitur. Iis, pudendis
 non dicam, sed venerandis potiùs organis, ab ipsismet mundi in-
 cunabulis, ex Creatoris instituto, renovatur humanum genus;
 hæc societatis vinculum, hæc mutuum Marem inter & Fœ-
 minam constituunt commercium; hæc denique fecundissimum

propagationis rorem benignius stillant. At cùm ea sit humana fors & conditio ut in ipsomet voluptatis sinu oriatur morborum indefessa cohors, sua etiam Genitalibus nascuntur incommoda. De Testium amputatione acturi, illorum structuram tantùm proponemus.

TESTES seu Testiculi aut Didymi, numero duo, tres nonnunquam (a), rarò unici (b), sunt corpora oblonga, figuræ ovatæ, lateraliter depresso, ovi columbini molem in viris æmulantia, aliquando majora, extrà Abdomen vulgò propendentia, Scrotoque involuta.

INTEGUMENTA communia & propria sortiuntur Testes. Illorum unum & exterius à cute & cuticulâ oriundum, pinguedine destitutum (c), plurimis glandulis sebaceis, & pilorum bulbis intertextum, in duas partes mediante futurâ peculiari seu Raphe à radice Balani ad Anum usque divisum, Scrotum seu Bursa virilis nuncupatur.

ALTERUM & interius, *Dartos* dictum, nervis, venis, arteriis que plurimis refertum, carnoso, cum pubis inferiore ramo adhærente, panniculo constat: hinc Testibus oriuntur loculi peculiare quorum adunatione exurgit septum inter utrumque; hinc etiam quâ de causâ contrahatur, & rugosum quandoque fiat Scrotum potest colligi.

TRIPLICI membranarum serie peculiariter involvitur Testiculus uterque. Prima plurimis cellulis efformata, textûs cellularis Peritonæi pars & processus, ab ipsomet originem suam mutuatur. Hæc non tantùm vasorum præparantium plexum, sed etiam ipsummet Testem, vaginæ ad instar, continet, inde Vaginalis audit.

Huic externè & lateraliter alteram constituens membranam adnascitur Musculus Cremaster seu suspensor, à Musculis obli-

(a) Horum exempla videantur apud Blasium, *Observ. Med.* rarior; Ferriellum, *Pathologiæ capit.* 8. lib. 18. & Graafium in tractatû de virorum organis generationi inservientibus; inde illi homines sic *benè nati* & salaciores, pugnæ venereæ & generationi aptiores evadunt.

(b) Consulat. Riolanus in *Antropophagiæ* lib. 2. cap. 31. & Graafius loco citato. &c.

(c) In obesis tamen adest nonnunquàm pinguedo sine morbo peculiari; uti testatur Mangetus in *Theatro Anatomico*, lib. 1. parte 2. capite 10.

quo interno & transverso emissus, in progressu suo suprà Testem expansus membranam dat Erythroideam seu Rubram.

TERTIA dura, crassa, validaque admodum, à colore Albuginea dicta, exterius lævis, & aqueo humore perfusa, interioris inæqualis, plurimas folliculorum instar emitit membranas exiguis Testium vasculis continendis, stabiliendis, proprio loco coercendis aptatas.

NERVIS, Arteriis, Venis tùm sanguineis, tùm lymphaticis, & vase excretorio gaudet Testiculus, quæ simul conjuncta Funiculum spermaticum constituunt. Arteriæ cum venis intortæ, textu cellulari involutæ, & versùs Testem tendentes, surculorum numero & multiplicatione efformant corpus ab Anatomicis Pampiniforme seu Pyramidale dictum.

MINUTISSIMORUM vasculorum semen conficientium, albicans, diversimodè intricatum, mediante membranâ coacervatorum, congerie efformatur Testis substantia. In plurimis animalibus è Teste emergunt sex vel septem tubuli, tenuissimi, de latere in latus incurvati, majorem Parastatæ globum constituentes, in hoc tantùm puncto concurrentes, indeque uno simplici ductu ad Vesiculas feminales excurrentes, liquoremque deponentes (a). Hinc quid sit sentiendum de corpore Higmori facillè deduci potest, hinc etiam habitâ ratione usûs, Testem ad glandulas esse referendum cum Warthono probatur.

Ex margine Testis superiori surgit corpus, quâ parte ipsi non committitur, gibbum, quodam modo teres, latius non nihil quàm crassum, membranâ Albugineâ involutum; Epididymis seu Parastata nominatur. Plurimis efformatur tubulis serpentino ductu retortis, sed crassioribus eâ præsertim parte quâ vas deferens constituunt. Hoc primò cellulosum, postea latiori cavitate donatum, sursum ascendit vaginâ immersum, per annulos Abdominis transiturum, versùs vesicæ posteriora reflectitur, indeque liquorem in Vesiculas feminales deponit.

A parte sanguinis subtiliori secretus, elaboratus, spiritibus refertus, pellucidus, blandus, tempore Ejaculationis per Urethram debito loco immittendus liquor, Semen constituit. Quid præstet ad generationem? Quinam sint ipsius in Œconomia animali effectus? à ratione & experientia deducendum.

(a) Videatur Graafius in tractatu suprâ citato.

E X C H I R U R G I A.

HUMANUM decus, indicia virilitatis, præcipua generationis instrumenta; Testiculi. Exquisitis hisce organis orbatos à sacris prohibet Religio, ab amplexu conjugali vetat Jus civile, tanquam inutiles arcet societas. Horum ergo recisionem non nisi invita suscipiat Chirurgia. Damnosa licet operatio, sola sæpè tuta fit anchora, præsertim in Sarcocoele (*a*). Hunc itaque morbum præcæteris expendemus.

TUMOR durus, inæqualis, ad schirri modum indurefcens, cum Testiculi aut Scroti intumescentiâ, carnis speciem præ se ferens, Sarcocoele vocatur. Hic morbus rarior, frequentior schirrus.

HUJUS mali non eadem sedes: cum duritie insigni, imò schirrosâ, aliquandò ferè ossea deprehenditur ipsa Testis substantia; membranæ nonnunquàm propriæ aut Scrotum intumescunt; quandoque etiam tumens Epididymis adnascentes Testi carnes mentitur (*b*). Hinc deducendæ præcipuæ morbi differentiæ, licet quàm plures alias mutuetur à simplicitate, aut compositione, causis, & accidentibus.

FIBRILLARUM extensio, vasculorum dilatatio, fluidorum stasis, depravatio in Teste aut hujus involucris, quidquid Arterias aut Venas comprimere, inflammationem producere potest (*c*), ut impura Venus, Gonorrhæa suppressa, Topica repercutientia incautè adhibita, vis externa quælibet &c. Sarcocoeles causæ statuuntur.

(*a*) Notandum est hanc vocem, *Sarcocoele*, indifferenter usurpari apud autores tum pro tumore scroti, tum pro schirro Testiculi significandis, licet illi morbi essentialiter inter se differant; nam sarcocoele, idest, tumor carni similis in scroto tantum sedem habet; tumor verò Testium schirri indolem refert, & nunquam carneus est. Huic præsertim morbo competit castratio; nos tamen, ut usui fiat satis, verbum sarcocoele promiscuè adhibebimus.

(*b*) Hujus exemplum videre est apud M. Le Dran Colleg. Parisiens. Chirurgum, & regiæ Chirurg. Academ. Direct. Obs. 72. tom. 2.

(*c*) Sarcocelen ex acu in Testiculum infantis infixâ describit Saviard Chirurg. Paris. dum viveret, meritiss. Observat. 56.

5

TUMOR Testiculi schirrosus, tactu facile dignoscitur, difficilius tumor Epididymidis, præsertim si majorem habeat molem, ita ut Testiculum ferè involvat. A densitate, duritie, & renitentiâ cutis Sarcocoele Scroti habeatur. Tumor durus, parùm dolens, à causâ externâ oriundus, Sarcocoelem benignam; tumor verò dolens, à causâ internâ, cum Circocoele, Varicocoele, Nodis seu tumoribus Funiculi (a), malignam indicat.

A sarcocoeles simplicitate, compositione, tempore, mole, sede, causâ & accidentibus deducenda Prognosis, varia que instituenda curandi methodus.

SARCOLES benignæ & recentis sanguinis missionibus, diluentibus, resolventibus medicamentis tum internis tum externis, digerentibus, balneis, fomentis, sudoriferis, victu tenui &c. variis pro mente Chirurghi imperandis, curatio tentanda; adhibenda que præcæteris fascia quam Suspensoriam vocant.

SARCOCELE recens aut etiam vetusta, modò absolutè non sit schirrosa, ab impurâ Venere aut Gonorrhæâ suppressâ, diluentibus primò, sudoriferis postea, Mercurialibus remediis internè adhibitis, aut etiam Hydrargirosi feliciter debellatur.

SARCOCELE durior, vetusta, ad schirrum accedens, dolens, à causâ internâ, exiguo temporis spatio producta, nisi tempestivè, & cautè admodum resolvatur, facillimè, nec sine vitæ periculo, in cancrum mutari experienciâ probatur (b), unde si per congruum tempus admotis remediis idoneis, nihil ex tumore minuatur, & Testiculus indecorè & cum doloribus pendeat, excidendus.

OMNIBUS ritè dispositis, cutis incidenda, dilatandus textus cellularis: processus Peritonæi Funiculum circumvolvens inspicendus ne, si sit Hernia, lædantur Intestina aut Omentum. Plus minus-ve pro re natâ ampliandus Annulus (c), callosa si quæ

(a) Vid. Le Dran *Opérations de Chirurgie* pag. 189.

(b) Vid. Clar. Heisterus institut. Chirurg. part. 2. de Sarcocoele.

(c) Consul. Mag. de Garengéot *Opérat. de Chirurgie* tom. 2. pag. 326. troisième édition.

sint excidenda, hæmorrhagiæ Funiculi & Septi occurrendum.

TUMENTI Funiculo, vasisque spermaticis dilatatis & induratis inutile remedium, à quibusdam laudata, ligatura duplex; inutile etiam si in medio perforetur Funiculus, indeque injecto utrinque spleniolo firmiùs constringatur; tutior & sufficiens, si necessaria, ligatura simplex.

TESTICULUM à scroto resolutum, non mox resectum sed relictum, injectâ ligaturâ flaccescentem, putrefactioni committere damnosum & perniciosissimum censemus (a).

ARTERIÆ spermaticæ intrâ digitos contusio, ab Albucast & P. Æginetâ proposita, à M. Le Dran laudata (b) parùm tuta, imò noxia quandoque probari (c) potest. Ferrum candens rejiciendum. Funiculo sano, & longiùs, quantum fieri potest, servato, omnibus mediis anteponenda ritè administrata compressio (d).

GANGRÆNA post contusionem, aut post vulnus Testem afficiens, non amputatione Testis, sed remediis anti septicis & supurationem blandè moventibus curanda.

TUMORI Testium absolutè cancroso, cum Funiculi spermatici callo altiori, & doloribus in Abdomen protensis palliativa tantum competit curatio, excisio removenda.

SI morbus solam tantum Epididymidem lædat, inutilis Castratio; tumor scalpello quantum fieri potest, non verò Causticis debellandus; cautus tantum post excisionem prodesse potest medicamentorum rodentium usus (e).

(a) Huic favere videtur Heisterus in institutionibus Chirurg. part. 2. section. 5. de Sarcocoele. Quid hac de re sentiat laudandus Sharp, videatur, *Recherches critiques sur l'état présent de la Chirurgie*. pag. 146.

(b) Le Dran *Opérations de Chirurgie* pag. 193.

(c) Vide Sharp. loco citato.

(d) Felici cum exitu nuper adhibita fuit in hoc casu compressio, mediante Agarico pedis equini facie, in Nosocomio Caritatis Parisiensis: imò Funiculum supra se revolutum & in situ mediante linteo carpto retentum hæmorrhagiam avertere testatur ex praxi propriâ clarissimus Aëtus Præses. His mediis præcaventur accidentia à ligaturâ oriunda.

(e) Vid. Dionis *Opérations de Chirurgie*, quatrième Démonstration.

Quæ totum occupat scrotum Sarcocoele, irritis remediis generalibus, si maximam in molem accreverit, (a) Naturæ commit-
tenda.

(a) Waltherus prægrandem ejusmodi tumorem ultrà genua pendentem proponit in actis Eruditor. Lipsiensium ann. 1725. & Dionis loc. suprà laudato.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. ROCHO DUBÉRTRAND, in Universitate Parisiensi Artium & Chirurgiæ Magistro, nec non Scholarum Præposito, tueri conabitur PETRUS BARTHELEMOT SORBIER, Sarlatensis, Artium Liberalium Magister, & Serenissimi Principis, Aurelianensium Ducis, Chirurgus ordinarius.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Sabbati 15^a Julii, à sesqui-secundâ post meridiem
ad Septimam. Anno Domini 1752.*

P R O A C T U P U B L I C O,

ET

SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis DELAGUETTE Regii Chirurg. Collegii
Typographi 1752.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ,

MIRANDA hominis dignitas & præstantia! Nobilem quâ donatur formam, partiumque suarum symmetriam & singulare artificium quis contemplan, hominem naturæ decus non exclamet! laudatam corporis humani formam elegantem exhibent ossa; his enim cæteræ partes affiguntur, hæc, fulcri modo, corporis universam molem sustentant.

SOLIDIORES corporis partes, ossa, fibris vario modo dispositis constantur. Ex variâ fibrarum ordinatione triplex exurgit ossium substantia, compacta scilicet quæ lamellis sibi mutuò subiacentibus efformatur, spongiosa, & reticularis.

OS sibus superexpanditur membrana tenuis, minutissimis filamentis contexta, vasis arteriosis & venosis, nervisque stipata, acutiori sensu donata: hanc periosteum vocant. Ossibus firmiter ac

intimè adhæret per vasa, quæ poros ossium subeunt, omnes lamellas quibus instruuntur irrigatura. In hunc usum periosteo consociatur membrana sensilis quam dicunt medullarem, seu medullosam, quâ cavitas ossium cingitur; adversus hanc PARÆI nostri observationem, frustra reclamante *Riolano* *.

DIVERSIS usibus assignantur ossium arteriæ; aliæ nempe medullæ secretioni, ut à siccitate & fragilitate nimîâ præserventur ossa; aliæ ossium substantiæ, quorum ope increscunt & nutriuntur.

PERSPECTE cognitâ vasorum internas ossium partes investientium texturâ, facilè patebit ossa, inflammationi, abscessibus, gangrenæ, cancro depascenti, aliisque affectibus, morbis qui in partes corporis molles sæviunt, haud disparibus, esse obnoxia.

OBSTRUCTIS à sanguine ultimis arteriarum quæ in intima ossium penetralia producuntur propaginibus, fit ossis inflammatio, variis signis, pro variâ quæ infestatur parte, dignoscenda.

OSSIS compagis inflammatio, periostei priùs inflammati non rarò soboles: quæ si in periosteo adhuc relideat, acerbissimus, & profundus exardescit dolor.

SI arteriosorum canalium plexus, membranam exornans cellululosos ossium recessus investientem, inflammationem incurrat; hæc dolore formicante, admodum profundo, minùs acutè pungente, quem pressio magna nec auget nec sedat, judicatur.

INFLAMMATIONIS in ipsâ ossium medullâ hærentis difficillima cognitio. Profundissimè enim delitescit, lentè serpit propter segnem inertemque liquidorum fluxum. Aggestione fluidorum stagnantium adauctâ, nonnunquam fit ossis abscessus; effusi putrefiunt humores; manifesta que ut plurimum tunc se prodit inflammatio suppuræ prævia, cum exeso, jamque corrupto osse, versùs extimam superficiem serpit.

OSSIUM inflammationis curatio difficilis: exteriùs periosteum & solidiorem ossis partem corripientis medici faciliior; difficilior si spongiosam substantiam invaserit, omnium verò difficillima si ipsam infestaverit medullam.

CUM ossium vasa sanguifera, membranâ ubique firmata, cellulosis parietibus coërceantur, elasticaque eorum vis concutiendis, diverberandisque humorum stagnantium massulis necessaria impediat; non mirum si venæ sectiones, alvi subductio, ratio victûs, externorum medicaminum admotio, denique in arcendâ partium mollium inflammatione, quæ meritò laudantur auxilia, hoc in casu minùs præstent.

* *Encheirid. Anatom. Lib. VI°. Cap. 4°.*

HÆSITANTIUM, Stagnantiumque in exilibus ossium vasis, humorum dilutioni & discussione maximè conducet si largus ciatur sudor ope copiosi potûs aquosi, specificâ herbarum aromaticarum virtute roborati; modo priùs celebretur venæ sectio, ut ad inflammata partem affluxus arteriosi sanguinis minuatur, canalesque distensi relaxentur; institutâ itemque, pro re natâ, alvi purgatione.

SI ossis inflammatio in suppurationem abierit, eâque pars ossis extima tantum afficiatur, fit morbus, quem, proprio nomine, cariem vocant. Si vero in claustris ac repagulis ossium formentur ac latitent abscessus, osseaque destruatur compages; hanc profundior ossis corruptionem gangrænâ alii, alii cancrum ossium, quidam spinam ventosam, nonnullique cum *Severino* in pueris, pædarthrocacem appellant.

AB externâ haud infrequenter causâ nasci solet ossis caries. hujusce morbi gradus varii: quò plus in ossis substantiam procefferit caries, non eò gravior semper habenda. Pejor si Os spongiosum, pessima si quamdam infestet ossium absconditorum partem, in quâ opiferæ manui denegetur accessus.

NATURA, sedes, causæ, & gradus cariei, variam eventûs, diversam itemque curandi rationem exhibent.

VARIA est cariei curandæ norma. Leviusculæ sufficiunt linamenta arida, vel spirituosius imbuta medicamentis. Paulò profundior, post extersam saniem pulveribus balsamicis conspergatur, vel instillantur exsiccantia cinnamomi, caryophyllorum, ligni sancti olea, vel essentiæ mastiches, aloës, myrrhæ &c.

AN extirpandæ cariei competant medicamenta rodentia, non levis inter autores controversia. Hæc improbat clarissimus *Heyne**; ex *M. le Dran* commendantur ab *Heistero*. Utrique opinioni favent rationes, exque exemplis & observationibus illustrantur. Quæ generaliter obversantur, huic quæstioni dirimendæ prorsus sunt impatiæ. Si ulcus à carie non profundâ productum, molli, luxuriante, semperque recrudescente carne impleatur, tunc felicissimus rodentium remediorum usus; inter quæ mercurium aquâ forti solutum laudari potissimum posse docuit praxis haud improspæra**.

SI profundius penetraverit caries, irritâ remediorum supellectili, vel scalpro, vel terebrâ, vel ferro candente, si fieri possit, eximenda: immò alia ex aliis dicta nonnunquam proderunt artificia.

* Vid. Thes. Medico-Chirurg. auctoris de præcipuis ossium morbis.

** Conf. Obs. 51, 52, 53. D. le Dran Tom. I.

FACILE putrescunt qui ope suppurationis præsertim à causâ internâ oriundæ, in abditis ossium recessibus, in ipsaque medullari membranâ delitescunt humores. Undè si eorum acredine corrosivâ eliquetur & solvatur ossium substantia, nullum, nisi ab amputatione membri, eâque non procrastinandâ, auxilium.

TETRIS humorum putridorum effluviis jam infici sanguinis massam indicant hæctica febris, tabes, colliquativi sudores, & diarrhæa, lethi imminentis nuntia; tunc si nulla omnino renasciturarum post operationem virium, spes adfulserit; eâ institutâ, licet aliundè sit necessaria, dehonestaretur Ars benefica; sin minùs, contrà *.

* V. Obs. clariss. Monro, in actis Societ. Edinburg. Tom. IV. artic. XXI. Edit. Gallic.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. ANTONIO LOUIS, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, Regiæ Chirurgorum Academiae Consiliario & Excerptorum Secretario, Regio librorum Cenfore, & è Regiâ Lugdunensi Societate, tueri conabimur BERTRANDUS TRY, Palensis, in almâ Parisiensis Artium Facultate Magister, & Regii Fratrum Charitatis Nosocomii Chirurgus ordinarius.

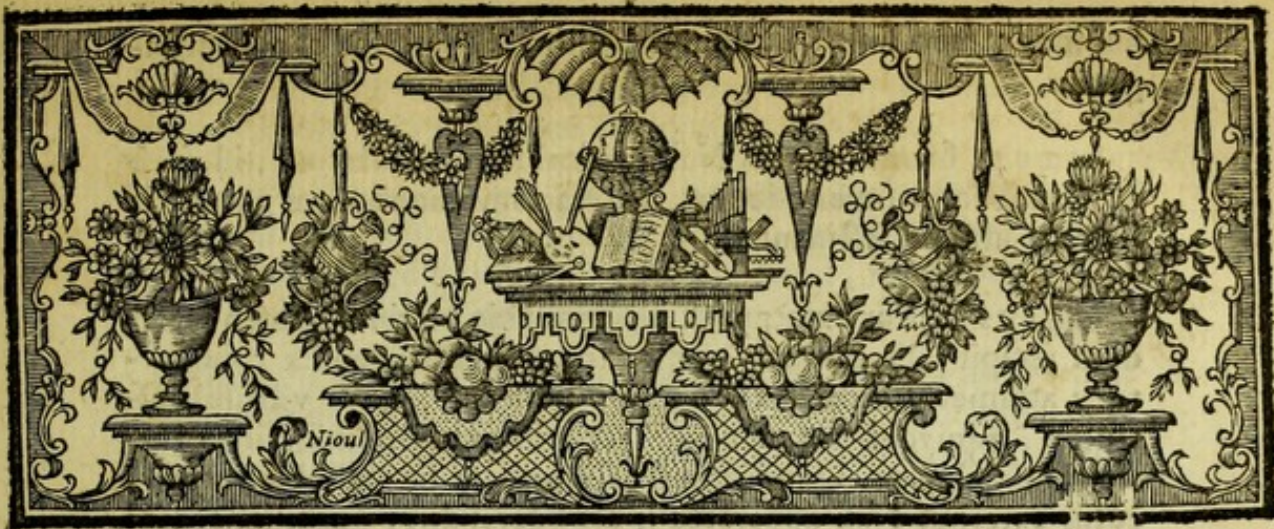
P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die 14^a. Augusti, anno Salutis 1752. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO

ET SOLEMNI COOPTATIONE.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

XCRESCENTIA carnis speciem referens ;
haud rarò intrà nasi mæandros gignitur ; nascens
vultû quasi benigno , crescens ancipiti more , ver-
sus summum extensionis gradum progrediens in-
dole malignâ plerumque donatur : ita ut ista pri-
mùm tractatû difficilis , dein pervicax , tandem
periculum minitans. Heu ! quæ in naribus Polypi
nomine venit a voce græca Πόλυπες , quoquo versum infelicitas !

PRO naturâ affectûs , accidentibus , prognosi , curatione aptè
dignoscendis , rem Anatomicam huic morbo pertinentem , respon-

sionibus tamen satis fusè enucleandam, leviter indicando attin-
gemus.

SITUS, forma, partes Nasi externi satis innotescunt, id circò
his describendis superfedemus, ad Narium internarum peculiariora
simul & utiliora festinantes.

NASUS dicitur externus & internus; hic Narium nomen inter-
dum recipit: ille cavitatis amplioris tanquàm appendix conspici-
tur: attamen patulæ Nasi expansi aperturæ, intus vibrissis in-
structæ, æquivocâ nec non usui accommodâ denominatione Na-
rium insigniuntur. Quod cum strictè non ita sit juxta Chirurgos,
totus externus Nasi apparatus is considerandus, quem ad organi
Πόλυχρηστου cavitatem internam & præcipuam mali latentis sedem
merito referendum dixeris.

SUE sunt Naso externo speciales partes, quædam verò cum
Naribus internis communes: propriæ, tegumenta, muscoli dicun-
tur; communes, membranæ, vasa, nervi, ossa, Cartilagines.

QUO ad Nares attentius inspectiendas, plurima Chirurgo
rimabundo consideranda veniunt. Primum cavitas multiformis intus
amplior quàm foris spectatur interventu septi dispartita; superius
à laminâ cribrosa descendens, inferius à vomere efformati, ante-
rius triangulari cartilagine absoluti.

UTRAQUE cavea interjecta ossi cribroso, cælo palati, ab an-
terioribus Nazi foraminibus transversè retrorsum extensa, termi-
natur ad summas fauces.

LATERALIS superficies narium augetur recessibus spiralibus
ossium turbinatorum, quorum suprema & media pendent ab osse
cribroso, infima & maxima sunt ab his distincta, quæ tamen in
ætate firmatâ haud rarè cum vicinis ossibus coalita reperiuntur.

AMPLIOR fit cavitas Narium sinuum ope, qui satis magni
sunt recessus & quasi illarum additamenta: tres numero, fronta-
les scilicet, maxillares & sphenoidales, qui quidem hiant in am-
pliori binâ capacitate communi nasalis antri.

PRÆTEREA utrinque adsunt non levioris momenti oscula duc-

tuum lacriminalium ponè turbinatum os inferius. Quod attinet ad viam ut desinentem, indicante Stenone, ex utraque nare recentis capitis versus palatum, inter anatomicos ambigitur.

T O T A superficies quasi laxata Narium, miris modis cavernosatum & compositarum, sicut & sinuum ambitur, tegitur membranâ (quæ vulgò Pituitaria) pulposâ, molli, vasculosâ, porosâ, vasorum & nervorum refertissimâ.

VELUM palati, ejus partes, structuram, & quædam vicinia, de quibus nondum mentionem fecimus, ut totum adimpleatur objectum, minimè omitti, contrâ verò diligenter expendi judicatu facile.

D E cætero, Nasum internum non ut organum odoratûs, nec voci & respirationi inservientem ad summum obiter, sed ob materiæ pathologicæ molem, tanquam tristè Polypi Theatrum nobis investigare liceat.

E X C H I R U R G I A.

P R Æ M I S S A sufficienti explanatione anatomicâ partium morbi quoties Tyrannidem experientium, pro ut illius cognitioni & curationi congruit, necessariò ad Pathologica & Practica deveniendum.

S I Carunculæ in eâ membranâ, quâ internæ nares vestitæ sunt, excrescant, fit Polypus, modò alius circa os cribrosum, modò demissiùs circa alia ossicula; & inde à pedunculo pendulus, sic continuò auget, ut tunc instar sacci exterius ex nare pendeat, vel tunc interiùs per posticum Nasi aditum, ut in faucibus conspici possit; & tum tristis sequela, jam pridem obfactûs sensû hebere reddito, nec non ingrata loquelæ sono, brevi urgebit timor suffocationis.

V I X utilis apud quosdam Autores distinctio, à primo genitu ægretudinis, inter sarcoma Nasi & Polypum; est idem per idem, illud tantum ab hoc duritie quâdam & amplo fundo seu latissimâ radice tumoris differt. Color & soliditas Polyporum, cum dolore vel absque sensû, variè in variis.

S I Polypus, quod non rarò, ortus in interiori sinû maxillari,

(a) & se extendendo quasi è claustris eruperit in nares, tùm illud in iis formam amplissimæ cohærentiæ & carcinomatodes habere falsò dijudicabitur. De cætero frequentius ob substantiam ossiura emollitam, diductam, destructam, undè molles partes extrà limites producuntur, facies dimidia extuberans deturpatur; quod magis ac magis, quæquæ sint sedes Polyporum radicum, si malum in pejus ruit. Præterea lacrimarum Stillicidium ferè semper veluti accidens, deformitati jungitur (b).

UT plurimum inter initia Polypo non nisi unica radix eaque tenuis est, vel crassior magnisque venis instructa. (c) Ille interdum Hydræ similis, cui plurimæ irrepentes è corpore radices caudarum instar sub sunt; interdum etiam in multiplices ramos veluti enascentia capita prodire nitentia, se dividit.

Numquam Polypus, si solus se offert in utrâque nare nisi propulso cum ruinâ lepto; vel forsan nisi faucibus ob viis replicatâ versus anteriora excrecentiæ quâdam extremitate aliena diverticulâ eluctante.

VITIU M procreans malam hanc labem reperies in membranâ pituitariâ obstructâ, conjunctim in ejus glandulis, si adsint, in gurgitatione labefactatis; hæc inde sinfim ex humoribus noxiis augetur crassitie, donec tumor conspicuus prodeundi impatiens, efformetur.

Quæris causas quæ Polypum inducere valeant? Innumeræ. Sunt internæ & externæ; abditæ & manifestæ. Expravâ Diathesi à sanguine impuro & pituitoso; vel à quibusdam vitii gravioribus nempe, venereo, strumoso, cancroso, scorbutico, internæ causæ oriuntur: contusio fractura Narium, hemorrhagiæ, avulsio vibrissarum, catharro & corysa diu perseverante, externas inter causas

(a) Vid. Ruisch. Affert exempla Polyporum in antro Higiori ceu Maxillari, delitescantium. Cent. Obs. Anat. 77.

(b) Vidimus multoties sacchum lacrimalem turgidum, & liquorem puncti lacrimalibus exundantem, ob orificium ductus intrâ Nares, depresso, Massâ tumoris, osse turbinato inferiori: quod ibidem observavit Mag. le Dran. *Observations de Chirurgie.* Tom. 1 Obs. 6.

(c) Sæpè sæpius magni Polypi latè adhærentes plurimis partibus Narium & vicinis, reperti sunt. Conf. M. de Garangeot. *Opérat. de Chirurgie.* Tom. 3. *Ibid.* M. le Dran. *Observ. de Chirurg.* Tom. 1. Obs. 6 & 7.

3

recensentur. Abditæ & manifestæ internæ ex præcedentibus patent.

POLYPUM à Polypo discriminant essentia, compositio, figura, ætas, tempus, soliditas, ac demùm accidentia: hinc Dædaleum opus, innumeræ profiliunt species, quas recensere vix quidem operæ pretium sit. Quinque potissimum liquidò explorandæ observantur, quarum seu Diagnolus, seu Prognosis haud difficili negotio deducenda.

CUJUSCUMQUE modi sint Polypi ipsorum incrementis quàm maxima celeritate occurrendum, quippe qui per vetustatem ingravescentes, seram nimium opem nequicquàm efflagitent.

HAUD dubiè, ab ovo, lenior ad curationem medicamentorum via; tunc in promptu sunt adstringentia & exsiccantia miros sortita effectus. Ubi autem improspere cessura videbuntur, diversam auspicari est medendi normam.

PRO ætate, sitû, volumine, indole Polypi eradicandi variæ methodi admittendæ; Abnuis? Velim ut nequid inconsultò properes.

SI intrà recessus opacos labyrinthi Narium intortè adhæreat Polypus majoris massæ, non adeunda unica Encheiresis; pro variis vel una seorsim seligi, vel plures vicissim institui debent. Præeunte levi attractione speculatoriâ, scalpello, si necesse, facilius reddita ligatura iterùm atque iterùm, & sectiones ibidem faciendæ; forsitàn caustica & escharotica (adhibitis cautelis) admovenda, postea repetitæ extractiones, mediante forcipe idoneo, peragenda. Hæc omnia, pervices, in eâdem curatione, ut morbus intricatissimus debelletur, præsentanea se præbent. Quid plurima enumerem?

LIGATURAM Polypi Narium tutiorem curationis viam libentissimè concedimus; sed pace illorum qui hanc ut perpetuam commendant, reponamus: hæc arte non est semper ut curetur ægrotans. Si ad quasdam Polyporum species attendatur, in quibus vix sine torturæ angustia admoveretur. Quando admittenda venit ligatura à quâ curatio promptior, eam propter varia media ditissimam pronunciamus. (a)

(a) Consul, varii Scriptores Chirurgici; sed illorum inventiones cum an-

QUANDO celebrandæ ligaturæ major suspicatur difficultas, aut cum diffusa partibus accretio, minoris Polypi, minimè aptam renuit constrictionem, ope caustici ab experientissimis Chiriatis longior, sed tuta curatio, plaudentibus ægris, suscipitur. Felices qui possunt rerum Chemicarum cognoscere vires! Illud tamen medium, ligaturæ quæ in promptu venerit, non anteponi semper juvat: considerationes Chirurgicæ quæ ab internis Causticorum incommodis oriuntur, nostræ sententiæ favent.

CHIRURGUS multiscius ex auxiliis antea felicissimè adhibitis postea tanquam omninò despectis, nulla providè à se aliena putat. Semper quidam casus avulsionem, juvantibus vossellis, opportunè expostulabunt.

SI cum perspicacitate anatomicâ Polypi extractio prudenter tentetur, profluvium sanguinis, aliter pertimescendum, non superveniet: contrà, si eventû liquor vitalis manat, facilis fluxus breviter compescetur. *

LAUDANDA sanè veterum Chirurgicis in rebus solertia: absit tamen ut iis assentiamur tumorem candenti ferro per fistulam Narium inserto, inurendum suadentibus. Crudelem adeò methodum cum Neotericis non improbamus tantum, sed & noxiam quoque judicamus.

NIHILO MINUS in casu difficiliore, extracto ferè in totum Polypo, si ossa carie, spinâ ventosâ defœdata, saltem ut non amplius serpat malum, aut ut radicitus extirpetur, aliàs recrudescens, reliquæ crudelis contaminationis inuri debent ferro ignito convenienter immisso.

SUA non est omnibus Polypis certa curatio. Carcinomatosi, si exquisiti fuerint atque confirmati, meritò immedicabiles ha-

notationibus reperies in Opere mox infra citato. Juxta plausum, ligaturam non minimi pretii à Mag. Levret inventam seligi censemus. Vid. Autoris eximium Opus. *Observations sur la Cure radicale de plusieurs Polypes de la Matrice, de la Gorge & du Nez.*

* Mag. Bellocq, ad Sataceum versûs fauces, seu ad sistendam Hemorrhagiam, seu ad Nares post Polypi extractionem detergendas, injiciendum instrumentum acu formè elasticum funiculo armatum feliciter excogitavit, ut frequenti experienciâ comprobatur. Istud inventum non adhuc evulgavit Reg. Chir. Academi. Conf. le Dran. Obs. 7.

bentur, quod ingenuè confitemur: non tamen promptè infortunio relinquendus est æger, ad ejus minimam desperationem difficillima tentenda ferè semper veniunt. Tandem, si nulla opere peragendo supersit spes, palliativa duntaxat medela congruit: in eo versatur, ut à Chirurgo debita injungatur victus ratio, idoneaque exhibeantur remedia, dolores, sin minùs sublatura, ac certè verò sedatura.

OPERATIONI cuilibet debent ceu antecedere, ceu succedere tenuis diæta, venarum sectiones ac medicamenta morbo competentia.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. PETRO BASSUEL, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, Regiæ Chirurgorum Academiae Consiliario & Commerci extranei Secretario, Therapeutices Chirurgicæ Demonstratore Regio, tueri conabitur CLAUDIUS-ANTONIUS CADET, Parisinus, in almâ Parisiensi Artium Facultate Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die 18^a. Augusti, anno Salutis 1752. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO
ET SOLEMNI COOPTATIONE.

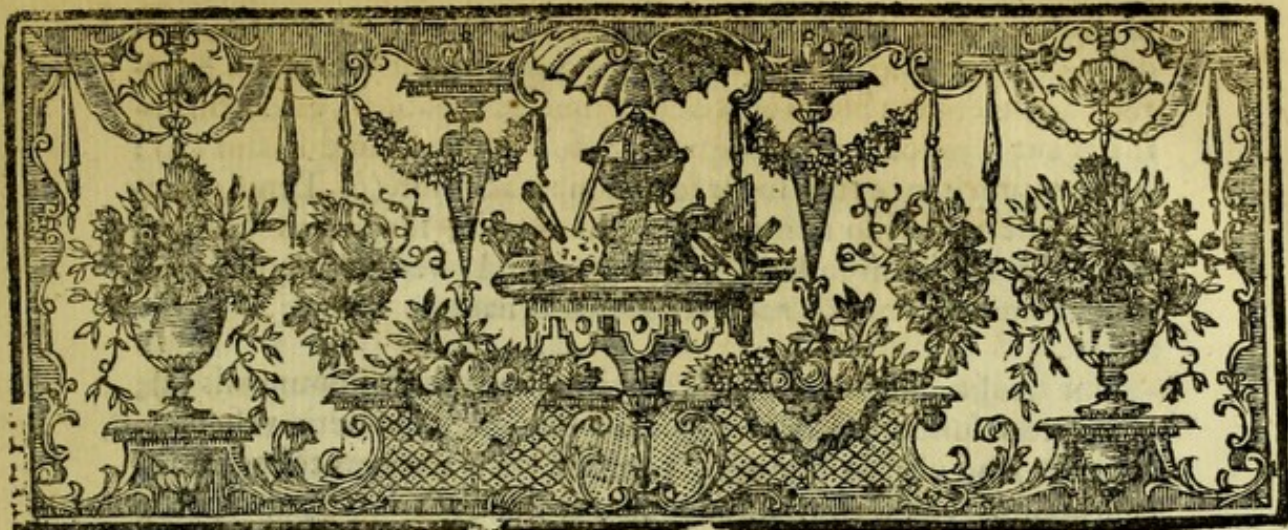
Typis FR. DELAGUETTE Chir. Collegii Typographi.

THE
OFFICE OF THE
SECRETARY OF THE
NAVY
WASHINGTON, D. C.
JANUARY 1, 1900

TO THE
HONORABLE
THE SECRETARY OF THE
NAVY
WASHINGTON, D. C.

FROM
THE
OFFICE OF THE
NAVY
WASHINGTON, D. C.

THE
OFFICE OF THE
NAVY
WASHINGTON, D. C.

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

UÆ genitalium organorum fabrica, structura, Anatomia duce, oculis patet: illa cui subdita functioni, omnibus notum; hominis procreationem incipiunt, perficiunt. In aurâ feminali, vel in ovo statuenda certè fœtûs primordia: num in hoc potius quàm in illâ, aut in utroque? meritò dubium insurgit. Hinc quid sit generatio, quomodo fiat, enodare fatearis arduum: opus generationis, naturæ mysterium, sensibus abditum.

IN pelvi, quæ latior in fœminis, vesicam & rectum interjacet

musculus cavus, elasticus, vascularis, pro solito triangularis, piri depressi figuram æmulans, ligamenti quatuor, latis nimirum & teretibus detentus; hic uterus audit: unicus à natu à, quem bipartitum aut duplicem quandoque exposuit cadaverum dissectio (a): haud mirum itaque tunc super foetatione macedisse (b). Tenui membranâ, necnon villosâ intus obtegatur uterus, innumeris vasorum osculis, foraminum instar, in fundo pertusâ: verum in collo, vaginæ continuâ, multis rugis & lacunis ornatâ.

IN duabus peritonæi duplicaturis, seu vespertilionum alis (c), circa uteri fundum latitant corpora oblonga, innumeris vesiculis, humore albo viscido repletis, conflata; à veteribus testes, à recentioribus vulgò ovaria nuncupantur, quibus laxè annectuntur tubæ fallopianæ, conicæ, vermiformes, laciniis instructæ, fibris contractilibus firmatæ, transversimque ab ovariis ad uterum sitæ, cujus in angulis supernis hiant obliquè. Quid magis præstent ligamenta teretia in gravidis, ex illorum situ, fabricâ liquet (d).

INTERNAS partes generationi dicatas alligat, velat extensile peritonæum, egregiè reduplicatum; vasa, has irrorantia, sustinet, tegit. Plexus diversos, reticulares constituunt uteri vasa, multa, infinitè divisa, anastomosibus ubique unita, mirificè intorta: ex his & nervis copiosissimis harum-ce partium cum pluribus aliis deducendus consensus: indè Physiologicæ & Pathologicæ veniunt animadversiones.

SANGUINIS & spirituum affluxû turgens, validus, æstuans coëuntis mulieris uterus ovum maturius ab ovariis, peculiari motu convulsivo blandè subsilientibus, divulsum, per rigescentem tubam vectum, recipit, detinet, usque dùm missili semine, magnâ vi ad uterum immisso, perfusum illud, foecundetur, animetur: dein strictis & corrugatis ejus fibris, uterus clauditur, vivificatum ovum intimè amplectitur & ab externis sedulò defendit.

(a) Vid. Regneri de Graaff Tract. novus de mulierum Organis. Cap. VIII. De Utero. M. Didier 2us. in Regiæ Chirurg. Acad. cætû uterum duplicem exposuit: similem M. Suë 2us. in Regiâ Scienti. Acad.

(b) De superfoet. conf. thes. Argentorati propug. an. 1738. & fig.

(c) D. Winsl. Exp. Anatom. Trait. du bas-ventre §. 602. 3. 4.

(d) Vid. Regneri de Graaff idem Tract. Cap. X. deligam. Uteri.

FÆCUNDATUM in utero (a), imò obtumens ovum, undique leniter pressum, ejus membranarum ope inhæret ubique: at magis intimè fundo, his mediantibus fibris & vasis, quibus ovario infigebatur: undè pars illa vascularis, binarum ovi membranarum exteriori intertexta, hepar uterinum nempè, seu placenta.

JAM puncto saliente se prodit Embryon, humore limpido innatans; jam succorum beneficio imperispicuæ expanduntur fibrillæ, membra evolvuntur, organa compaginantur, firmanantur; tum fœtus est, cujus sunt singulis diebus incrementa. Quòd excrementum in utero non deponat fœtus; quòd per funem umbilicalem tantum assumat alimentum; haud stupeas, non respiciat enim: aliæ sunt insuper in eo ac in adulo circulationis viæ.

RATIONE quidem, sed imprimis tactu graviditatis signa expromenda: ad rationalia attentè gestantis consideretur status: vix concepit mulier solitæ purgationes irretiuntur, vel cessant; turgent mammæ, lactescunt; obtumet uterus, extenditur; viscera premuntur, functiones turbantur; novi hospitis pondere molestè ligamenta trahuntur; undè corporis torpor, lumborum gravitas, inguinum dolor, nausea, malacia, vomitus, pryalismus creber, odontalgia pertinax, &c. Hæc autem symptomata, aut saltè plurima impægnationem concomitantur. Ad tactum potius, tertium versùs gestationis mensem, ut ad solum & pathognomonicum signum confugas (b).

CUI lucem elargitura mulier prægnans, huic non consciscat necem: matris enim & fœtus vasa non alienos vehunt liquores, matri & fœtui, placentulæ ope, communis vita; utrique nùm communis malorum cohors? reverà extinctâ matre, mox interiturus est infans; hunc etiam mortuum, non sine vitæ discrimine ut plurimum, abigit illa. Tota igitur gestantis cura sit, ut immortuus non præcipitetur partus. Infantis legitimus incarcerationis terminus in nono statuendus mense: an verò septimestres fœtus octimestribus magis vitales sint? Absolutè denegandum; hi enim rarò, ferè nunquam illi sospites vivunt: hinc quæ-

(a) Hermanni Boerhaavii Instit. Med. de Conceptu. §. 673. 674.

(b) Confer Franc. Mauriceau de mulierum prægnant. partur. puerper. morbis Tract. Lib. I. Cap. VI. Delamotte: Traité des Accouchemens Liv. I. Chap. XI. Deventer nov. lum. obst. Cap. XV.

que exclusio fœtus nono anterior mense abortus meritò pronuntianda.

INNUMERAS dicunt abortionis causas, quid mirum, si tot undique gravidas circumstent pericula: convulsionis tamen causas & hæmorrhagiæ, ut abortûs frequentiores, etiamque urgentiores censemus: ideò tusses ferinæ, equitatio, vectatio, saltus, ictus, lapsus, &c. Succutiendo placentam, præmaturum fuscitabunt partum; nec non & quidquid uteri fibras lacerare, ejus spasmum fuscitare valebit; vehementes animi affectus; imprimis plethora, cruoris profluvium incompefcibile ciendo.

PRIMIS gestationis mensibus cur plus timendum, plus arcedendum sit periculi ex abortione? Cur ultimis exitiale magis sanguinis profluvium? Per dies quàm plurimos, imò hebdomadas coërcitus cruor, cur fufius, si rursùm erumpat? Eleganter docet M. celeberrimus Puzos (a). convulsio, hæmorrhagia immodica, si partu solerter peracto non compescantur, ut plurimum lethales.

IMMINENTEM abortum semper præfagit hæmorrhagia; idoneo situ, venarum sectione hæc sistitur quandoque; quod irritum foret, si renum doloribus, si pondere novo in pudendis vexetur gravida, si pulsus crebrior, febriculofus, si per nimis dilatatum os uteri conglobatim sanguis exeat: astringentibus, volatilibus qui tùm plus æquo confideret, delusus, matri & fœtui necem inferret; ex immodico enim sanguinis profluvio languent vires, deficiunt; instant animi deliquia, syncope, spasmus, convulsionones; præceps subsequitur mors: non cunctandum itaque, in morâ periculum, in partû verò per methodum M. Puzos certa falus (b); tùm illicò promovendus partus.

CRESCENS fœtus carceris mœnia sensim ac sensim perpetuò amovet, extendit: nunc perfectis organis, satque firmato partium elatere, maturus infans, coarctiùs quidem in ergastulo, difficiliùs gestatur: nunc ad rupturam fermè distensus uterus (c) ampliari

(a) Vid. Acta Regia Chirurg. pag. 358. & sequentia. *Mémoire sur les Pertes de Sang dans la Grossesse. Par M. Puzos.*

(b) Item pag. 369. *Maniere d'Accoucher la plus sûre dans les Pertes de Sang.*

(c) Moriceau, Tract. de mul. præg. partur. puerp. morbis: descript. part. genit. mul. Cap. IV. de Utero.

5

nequit, ulteriora denegans : foetus exitum ergo per vaginam modo properabit ipse : unde partus, naturalis vel contra naturam dicendus.

A conceptu ad partum non diversus est foetus in utero situs ; qui rectus vel pravius distinguitur : rectus infantis situs naturalem illius disponit exitum , solius naturae conatu, quandoque arte juvante , peracturum : idcirco facilis, difficilis-ve partus naturalis.

QUAMQUAM sit diversa partus naturalis prognosis, illius tamen una diagnosi: vomitus, tenesmus, nilus versus inferiora repetiti, pulsus frequens, ardescens facies, oculi coruscantes, operosa respiratio proximum partum denotant: urgentem, totius corporis tremor, alii aliis dolores magis repentini, humor mucosus, cruentus per vaginam effluens, os uteri tandem ad manus volam dilatatum.

IN foetu secundinisque educendis sat superque valet natura : facilis sane tum intelligatur partus : haec inchoat namque opus, dirigit & sola perficit ; dubitas? Parturii perpende mechanismum : ex piriformi globosus uterus, continuo pressus nequaquam extenditur, patitur & totus contrahitur, ejus praesertim fundus, musculo ruyfchiano firmatus, corrugatus, quem auxiliantur abdominales muscoli & diaphragma : magis ac magis emollicum os uteri, impellentibus aquis explicatum, gradatim dehiscit, aperitur ; sensim & dilatatur vagina ; jam ruptis membranis fluunt aquae ; hinc crebriores fiunt impetus ; satis nunc patent ostia, & protrusus pertinaciter foetus modo nasciturus est. Ad partum facilem vix confert ars obstetricaria : nam, infante in lucem edito, funem, praemissis ligaturis, resecare, secundinasque, ut plurimum solutas, tantum allicere est obstetricis.

IN partu difficili, foetu & utero recte sitis, plurima haud raro occurrunt debellanda : remissiores v: g: dolores ; membranarum crassities; callosum os uteri; angustia pelvis; aedemate vel ecchymosi si valde obtumeant pudenda ; hydropicus foetus, mole major, emortuus ; sordes non expurgatae ; syncope ; haemorrhagia ; convulsiones ; hernia, imprimis exomphalos ; placentula intimè coalita &c. quam celerrimè igitur haec quaequae discutiat solers Chirurgus ; ideo os uteri si dilatent digiti, crebriores suscitabunt dolores ; firmiores membranæ unguibus discerpenda ; oleo butyro, Balneis

callosæ relaxentur uteri fibræ ; os coccygis , in his angustis , tenaciter retrudatur (a) ; sanguinis missio , scarificationes ecchymosi , ædema adversentur ; in hydropico foetû aquarum fluxus unco properandus ; catheteris & enematum ope sordes expellendæ ; syncope volatilibus , cardiacis , convulsiones , hæmorrhagia festinato partu subleventur ; hernia manibus firmiter superimpositis coercetur ; placenta denique ab utero digitis cautiissimè avellenda , foras educenda.

QUÆ partûs primaria causa , inter se dissentiunt autores : à motibus infantis quidam partûs repetunt stimulos (b). Quidam ab excrementorum pondere , acrimoniâ (c) ; alii ex respirationis , ex alimentî defectû : at immeritò ; has enim causas sufficienter abrogant gemelli , moles & quævis corpora , in utero contenta. Ab uteri actione repetenda igitur primaria partûs causa ; primus agit , solus concutit uterus.

SANGUINE & humoribus turgentia post partum uteri vasa , hiantia sanguinem purum , multum fundunt : verùm corrugatis uteri fibris , coarctantur illorum oscula ; liquidum tunc dilutum , serosum , tandem viscidum & pallidum (lochiorum nomine) per plurimos dies expellunt : lochiorum quantitatis , consistentiæ , odoris , à puerperæ plethorâ , diathesi , victû repetendum discrimen.

Ex tractû , directione , capacitate vasorum diversâ lochiorum & lactis desumitur disparitas , nam sitente lochiorum fluxû , mox intument tubuli lactiferi , quibus depressis lochia abundantiora defluunt : lactis itaque & lochiorum homogenea materies cum sanguine vehitur & ab ipso secernitur. Dein quare tribus ut plurimum à partû diebus lac ad mammas ubertim appulsus ? Quare tùm puerperæ febris , lactea dicta ? Lactis cur idem sapor , odor , vires assumptorum ? Clarissimè patet (d).

(a) Conf. Deventer nov. lum. obst. de Partû difficili Ex pravâ pelvis formâ Cap. XXVII.

(b) Diff. Anat. Raymundi Vieussens de structurâ & usû uteri & placen. mul. Art. XXVI. Philip. Verheyen suppl. Anat. Tract. V. Cap. XXIII. de partû nat. ejusque causis.

(c) Drelincurtius de concept. parte alterâ , perioche LX. Hermannus Boerhaavius Institu. Med. de Concept. §. 685.

(d) Vid. Hermannii Boerhaavii institu. Med. de Conceptû §. 687. pag. 354.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præsidente M. LUDOVICO-JOSEPHO DE LA ROCHE, Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur GASPARD THEVENOT, Augustodunensis, Artium Liberalium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

Die 19^a Septembris, anno 1752. à sesqui-secundâ post meridiem ad Septimam.

PRO ACTU PUBLICO

ET

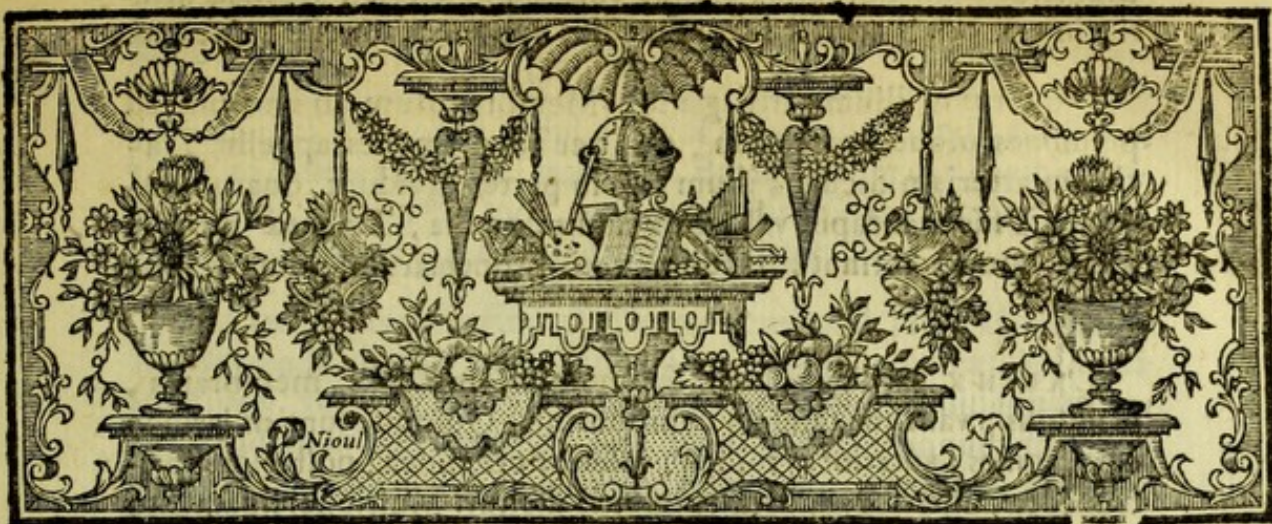
MAGISTERII LAUREA

Typis DELAGUETTE, Regii Chirurg. Collegii
Typographi. 1752.

IN REGIS UNIVERSITATIS SCHOOLS
D. 12. September; anno 1772. 3. Septembris
Magister et Scholasticus

PRO ACTU PUBLICO
ET
MAGISTERII LAUREA

The Delaware, Regis College
Typograph. 1772

D. O. M.
THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

ORBUS functionis cujuscumque læsio, quam debellari, nisi cognoscatur, cognoscere, nisi corporis humani partium figura, numerus, magnitudo, structura, connexiones, situs ususque tandem perspecta sint, æquè impossibile est. Chirurgicum ergo Anatomicum esse decet. Amicæ illius artis utriusque conspirationis necessitatem, anaquæque Chirurgica comprobatur operatio, præ cæteris de-

2

monstrat bronchotomia, de quâ cum simus acturi, tracheæ arteriæ in quâ celebratur structuram prius exponendam esse censemus.

DUCTUM illum cartilaginoso-Membranosum ab imo ore ad pulmones usque protensum, quo aer ad pulmones appellit Tracheam arteriam dicunt; illum tres in partes dividunt, quarum superior Tracheæ caput vel larinx audit, media, Tracheæ propriè dictæ nomen retinet, inferior verò bronchiarum nomine insignitur.

LARINX cartilaginibus, ligamentis, musculis, membranis, glandulis, vasisque tandem componitur. Quinque sunt in laringe cartilagines; anterior tyroïdea, inferior cricoïdea, posteriores aritenoidæ, superior tandem epiglottis dicitur. Multiplici ligamento hæ non solum inter se annectuntur cartilagines, sed & partibus vicinis alligantur, ossi scilicet hioïdi partique Tracheæ propriè dictæ superiori.

MUSCULI laringis communes sunt vel proprii. Hi ad totam laringem, illi ad peculiare quasdam illius cartilagines pertinent. Prioris generis sunt sterno-tyroïdei, laringis depressores, hyotyroïdei seu ejusdem elevatores; posterioris verò sunt 1°. Cricotyroïdei anteriores & laterales quorum incertus usus, 2°. Cricoaritenoidæ posteriores, laterales, tyroaritenoidæ, cricoaritenoidæ obliqui & ari-aritenoidæ, quorum actione, quâquâ versum aritenoides feruntur. 3°. Tandem ariteno, tyro, & hyoepiglottidei, quos epiglottidem elevare & deprimere, eorum assertores contendunt.

PLURIMAS inter glandulas, ubicumque reperfæ, membranâ laringis obvelatas, humoremque glutinosum quò partes illæ irrigentur, continuò eructantes, duo majores in inferiori parte faciei anterioris aritenoidum, aritenoidæ ergo dictæ conspiciendæ veniunt. Quoad vasa suos ab octavo pari, nervos, suas, ab externâ carotide arterias, suasque venas ab utrâque venâ jugulari larinx mutuatur.

TRACHEA arteria, secunda pars tracheæ generatim sumptæ, est canalis ferè cylindricus, membranoso-cartilagineus, inferiorique laringis parti continuus. Hic quatuor membranarum superappositione, vigintique vel circiter annulorum cartilagineorum, ita dispositorum ut tracheæ anteriora cartilaginea, posteriora verò membranosa sint, seriè componitur.

BRONCHIAE tandem tertia pars tracheæ, à secundâ ejus parte, duos primò, plurimos deindè in ramos divisâ, originem ducunt. Quot in pulmonibus lobuli, tot reperiuntur bronchiarum divisiones. Illarum & tracheæ propriè dictæ aliàs non dissimilis constructio in eo videtur differre, quòd 1°. Bronchiarum cartilagines sensim decrescant, 2°. Quòd, quamvis plurimis segmentis componentur, circulum tamen integrum efforment.

ULTIMAS bronchiarum divisiones comitatur arteria bronchialis aliquando duplex vel etiam triplex, à trunco aortæ, ab aortâ inferiore, vel ab intercostali superiore oriunda. Pedissequam habet ejusdem nominis venam, quæ quem continet sanguinem in superiorem cavam deponit. Utraque pulmonum nutritioni inservire videtur.

TRACHEÆ arteriæ multiplex usus. 1°. Aerem in pulmones vehit. 2°. Pulmonari transpirationi viam suppeditat. 3°. Tandem diversos vocis humanæ sonos modulatur. Varia super hanc rem Physiologorum sententia, hi sonos à fibrarum quarundam tremulis, illi eos à diversâ glottidis aperturâ deducunt. Utrique systemati favet experientia. Ast primam delet, secundum verò comprobat analogia.

EX CHIRURGIA.

FACTITIAM Tracheæ sectionem quâ impeditus aeris ad pulmones aditus restituitur, Laringotomiam, Bronchotomiam vel Tracheotomiam nuncupant. Illæ ab asclepiade si quibusdam fides, (a) vel inventa, vel renovata, omnibus æquè non arrisit: plurimos inter Aurelianus (b) & Arææus (c) illam ob id præcipuè improbaverunt, quòd insanabilia cartilaginum vulnera Autore Hyppocrate arbitrarentur: quam verò luculenter vetus illud præjudicium frequens discusserit (d) experientia, neminem latet. Possibilis ergo bronchotomia.

(a) Aurelianus enim acutor. Morbor. Lib. III. Capit. IV. notat asclepiadem approbavisse à veteribus laudatam arteriæ divisuram quam laringotomiam vocant, & pag. 195 de eâ adhuc dicit, eam à nullo veterum traditam, sed caducâ atque temerariâ asclepiadis inventionem affirmatam esse.

(b) Loco citatò pag. 195.

(c) De curatione morborum acutor. Lib. I. Cap. VII. pag. 88.

(d) Vide Paræum Lib. 10. Cap. 30 & 31; Tulpium Observ. Med. Lib. I. Cap. V. Sennertem Lib. I. Pract. Part. I. Cap. XXIV. Quæst. V. Dionisium in Oper. Chirurg. Demonstr. Garengot Tom. II. pag. 456. Col-

QUIBUSNAM verò in circumstantiis? In sola anginâ inflammatoriâ Tracheæ superiora & interna, laringemve occupante eam impendisse plurimi videntur. Tentanda pariter venit cum vel à corpore quolibet extraneo in tracheam (a) illapso, vel in pharynge (b) detento Tracheamque comprimente, maximum urget suffocationis periculum. Operationem denique nostram in istius modi hominibus qui recens submersi in aquis suffocationem jam jam passi fuerunt cum Dethardingio celebrandam censet Heisterius (c). Ea vero tunc planè (d) inutilis esse videtur.

ABSIT ut varias anginarum species recensendo, causas investigando, signa exponendo, in alienam messem falcem injicere velimus. Liceat tamen ea enumerare symptomata, quæ dum in extremis ægrum versari nos edocent, Bronchotomiam necessariò indicant; qualia sunt, omnium ferè capitis partium horrendus tumor, color purpureus, oris & narium hiatus, acutus vocis sibilus, pulsatio & tumescencia in collo, jugularium repletio, omnium ferè sensuum hebetudo, delirium, pulsusque tandem & parvus & admodum vacillans. Hæc omnia ab impedito sanguinis in pulmones impulsu oriunda, non solùm in anginâ, sed etiam in duobus posterioribus à nobis commemoratis casibus observantur. Singularem ergo illorum diagnosim à commemorativis signis deducendam esse facile concludere est.

VARIA pro variis circumstantiis operandi methodus. Si corpus quoddam extraneum à laringe sit extrahendum, resupinato ministrisque firmato ægro, transversim cutis elevatur, sicque secatur, ut incisio duos circiter digitos inferiùs à laringe incipienda,

lectionem hujusmodi Observationum quæ est in commentariis Accadem. Reg. Chirurg. Tom. I. pag. 576. &c. Illisque tandem omnibus ipsiusmet hujus actûs præsidis experientiam in medium proferre liceat, cui vulnera Tracheæ arteriæ, futurâ sanata, bis videre contigit.

(a) Hæc ratione Celeberr. Heisterius frustum boleti cocti, & Ravius fabam è gutture feliciter extraxerunt. Vid. Heisterii Inst. Chirurg. Part. II. Sect. III. Cap. CII. pag. 722. nostram assertionem pariter comprobant Act. Leips. ann. 1990. & 1726. Verduc Pathlog. Chirurg. Tom. 2. Cap. 26.

(b) Vid. Habcotii Chirurg. Quest. in quâ Chirurgum necessario Bronchotomiam instituere debere demonstratur.

(c) Vide Heisterium cujus ipsissima verba retulimus Part. II. Sect. III. Cap. CII. pag. 119.

(d) Opinionem illam jamjam subvertit laudandus Louis in tractatu cui titulus, *Observations sur les Noyés*.

versus superiora sterni tendat & tres vel quatuor digitos sit longa: sternohioidei musculi separantur, nudata aspera arteria in longum plus minusve inciditur, hamulisque, volsellulis aut aliis quibuscumque modis extrahendum corpus protrahitur. Absolutâ operatione, spongiolâ vino calido madidâ vulnus abstergitur, ejusque ad se invicem adducuntur labra emplastro glutinativo, vel fasciâ uniente, idoneo in sitû continenda.

Quod si autem frustrâ tentatis omnibus artis mediis in anginâ vel cùm corpus extraneum in pharynge detentum lethalem minatur suffocationem ad asperæ arteriæ sectionem sit deveniendum, eâ triplici ratione expediri potest. Talis est prima methodus. Incisâ cute, sternoque hyoideis ut prius separatis, phlebotomus armatus tertium inter & quartum Tracheæ nudatæ annulum dimittitur, ab utrâque parte vulnus ampliatur, specillum quo tubulus in tracheam faciliùs introduci possit lanceolæ ope in illam immittitur, deindè injecto vinculo tubulus continetur, rarò linteo illius obducitur orificium, vulneris oræ ad se invicem adducuntur, illisque tandem lintea carpta, spleniis, fasciâque perforatâ retinenda, superapponuntur.

In eo à primâ, secunda methodus differre videtur, quòd nec cutis, nec musculi incidantur. Collocato, firmatoque ægro, tertiæ & quartæ cartilaginis intervallum sinistræ manûs indice, exploratur, phlebotomus armatus in Tracheam levissimâ manu demittitur, donec vel minor resistantia, vel aeris subitò erumpentis sibilus perforatam esse tracheam doceat, vulnus à lateribus ampliatur, specillumque & tubulus ut in operatione descriptâ continendus, linteoque rarò operiendus suâ vice in illud immittuntur.

TERTIA tandem quæ potior nobis videtur ea est quæ unico ferè triquetrae acûs ictu perficitur. Explorato priùs, uti jam diximus tertiæ & quartæ cartilaginis intervallo, tubulo suo acus armata in tracheam suspensâ manu dimittitur, eductâ deinde acu, tubulus in tracheâ relinquitur. Quod si cui autem majis arrideat sectio, (a) aut etiam ob colli intumescientiam (b) necessaria sit,

(a) Martinius asserit ægrum in quo bronchotomiam instituebat aliquid levaminis percipisse in ipso operationis tempore, antequam adhuc pertusa esset aspera arteria. Vid. Wanswieten Comment. in Boerhaave Aphorismos. Idem etiam notavit M. Sabatier hujusce actûs Præsidis pater optimus.

(b) Obesitas Sectionis quoque necessitatem inducere potest.

eâ institutâ , phlebotomi, specilli tubulique vices acus nostra potest gerere.

M A X I M A à muscoso lento & viscido humore tubulum obturante, vel ab inflammatione eundem è situ suo dimovente exurgere incommoda, referente *Martinio*, nos monet (a) *Wanswieten*. Illorum medelam industriosa nos edocuit necessitas: præstosint 1°. tubuli alii aliis longiores, 2°. tubuli duplices ita ut alter alterum ingredi possit.

P O S T institutam quocumque modo bronchotomiam placide conquiescendum non est, cum vel angina resolvenda, vel extraneum corpus a pharynge disturbandum adhuc superfit. Quo facto, ægroque, clauso etiam canaliculo spiritum facilem ducente ille è vulnere, tanquam simplice curando est auferendus.

(a) Vid. *Wanswieten Commentaria in Boerhaave Aphor.* pag. 628.

Has Theses, DEO JUVANTE, & præside M. RAPHAËLE-BENEVENTO SABATIER, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur LUDOVICUS-FRANCISCUS BUSNEL, Bajocensis in almâ Parisiensi Artium Facultate Magister.

P A R I S I I S,

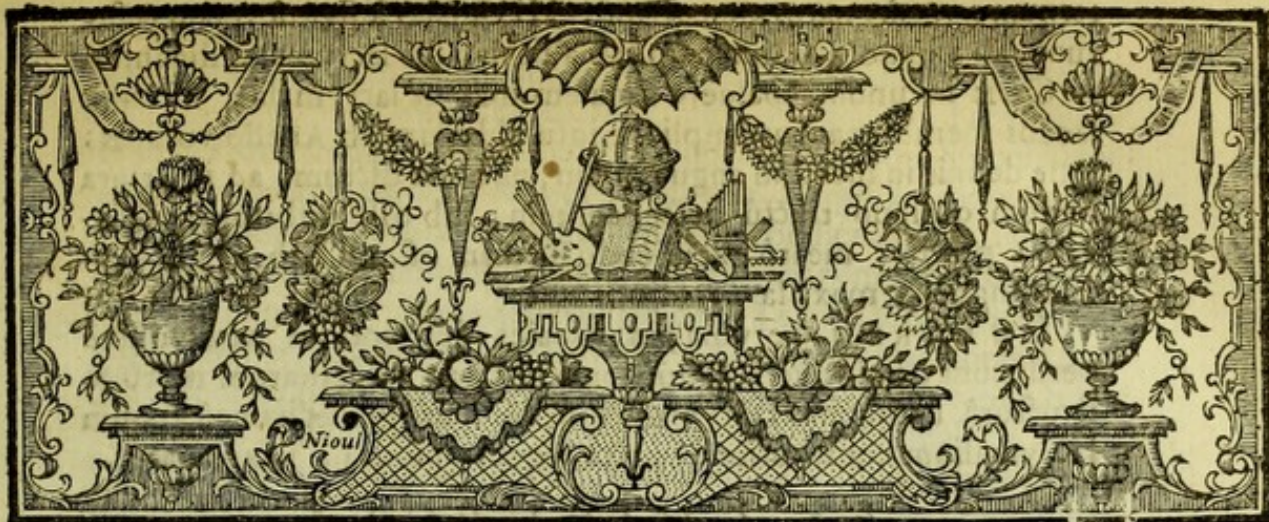
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die 22^a. Septembris, anno Salutis 1752. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO

ET MAGISTERII LAUREA.

Typis FR. DELAGUETTE Chir. Collegii Typographi,

D. O. M.
THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

NATOMIAM & ad dignoscenda Chirurgicorum morborum genera, & ad indicandas illorum sanandorum rationes, necessariam quis non judicet? Quantum imprimis ex eâ curandis viarum lacrymalium morbis præsidium affulserit, nemo rerum Chirurgicarum gnarus diffitebitur. De his acturi morbis, partium ergò quas afficiunt, tùm structura, tùm situs in antecessum paucis exponenda.

Ex glandulâ ad orbitæ limbum, in foveâ quâdam ossis coronalis, propè angulum externum sitâ, humore secreto, oculi pars anterior, interiorque palpebrarum irroratur; hujus verò, lacrymarum nomine noti, residua pars meatibus modò describendis absorbetur.

VERSUS internam utriusque palpebræ extremitatem lacrymalia puncta conspiciuntur: horum principia subtili admodum ad cartilaginis naturam accedente, cinguntur annulo; sunt verò orificia ductuum minorum qui, ex utrâque palpebrâ ad angulum oculi in-

ternum, versùs nares concurrunt. Hi cànales à figurâ quam referunt, ab aliis cornua limacum, ab aliis meatus lacrymales dicuntur.

CUM in unum coaluere canalem meatus lacrymales, fit tunc saccus membranaceus amplior, infundibulum ab Anello vocatus; inde definit in meatum angustior, nasalem dictum, ad interiora narium obliquo tractû descendente, sub osse turbinato resecatum: pro hoc meatû excipiendo fistulam osseam habent insculptam unguis & maxillæ superioris ossa.

HUMOREM lacrymalem canales descripti in nares usque perducunt; hujus verò deductionis modus, palpebrarum motû & structurâ, carunculæ lacrymalis sitû, tandemque mechanicâ viarum lacrymalium constitutione, juxtâ leges siphonis (a) explanatur.

EX CHIRURGIA.

QUINQUE morbi vias appetunt lacrymales: epiphora nempe, sacci nasalis hernia vel hydrops, anchilops verus (b), ægilops verus, & lacrymalis fistula. Epiphoram, seu jugim & involuntariam lacrymarum manationem parit punctorum lacrymalium obstructio. 1°. A lacrymarum crassitie aut acrimoniâ; 2°. A variolis; 3°. ab ophtalmiâ; 4°. denique ab anchilope vero aut falso oriunda.

VARIA epiphoræ, pro diversâ causâ suis signis facile cognoscendâ, curatio. Epiphoræ à crassitie lacrymarum, Anelli (c) competit methodus, quâ specillorum & siphunculi ope, lacrymalia puncta recluduntur, & liquore deterfivo abluuntur. Ad aliarum curationem, venæ sectiones, cataplasmata emollientia, & ablutiones aquosæ conducunt. Oriâ tamen post inflammationem suppuratione, cavendum ne lacrymalia puncta cicatrice, nullâ arte sanandâ, occludantur; hic Anelli specilla & injectiones, multum conferunt.

TUMOREM in majore oculi angulo, absque cutis inflammatione, & à lacrymis in sacco nasali retentis efformatum, sacci nasalis herniam vel hydropem, improprio quamvis vocabulo, nuncupant. Proxima morbi illius causa, meatûs nasalis obstructio; remota, 1°. Idiopatica, vel à lacrymarum acredine orta inflammatio, vel excrecentiæ fungosæ; 2°. Polipus (d) in eâ narium parte, in quâ suprâ-dictus canalis recluditur; 3°. tandem exostosis.

TUMOR lacrymalis, cutis non immutat colorem; nec non pressione facili evanescit; sive materia, in illo contenta, aliquandò limphatica, & à lacrymarum humore non absimilis, aliquandò è contrâ albida aut purulenta, per puncta lacrymalia, sive per nasalis meatûs osculum inferius erumpat.

(a) Conf. Clariss. Petit in Aët. Acad. Reg. Scient. Ann. 1734.

(b) Nullus nescit quanta inter autores, circâ anchilopis & ægilopis significationem, sit controversia. Nos verò distinctione novâ utriusque in verum & spurium, litem componere conamur. Per anchilopem & ægilopem verum eos intelligimus morbos, quibus cum cute saccus nasalis afficitur; per utrumque spurium verò eos intelligimus, quibus cutis & textus Cellularis tantummodò laborant.

(c) Vid. Anel de Fist. lacrym.

(d) M. Le Dran Obs. de Chirurg. Tom. 1. Obs. 6.

Ut causa, sic quoque hujus morbi curatio diversa. Si meatûs nasalis inflammationem dolor indicet, generalia inflammationis remedia, & injectiones ex emollientibus, tùm per puncta lacrymalia, tùm per meatûs osculum inferius (a) suppetias afferant. Sianellianis specillis, meatûs parietes vel coalitione, vel fungis à suppuratione pendentibus, jamjam paululùm oblitterati deprehendantur, injectiones deterisivæ & altringentes, levisque sacci lacrymalis compressio in usum mittantur. Si tandem vel major sit à causis suprâ numeratis ductûs oblitteratio, vel ea ab exostosi pendeat, ad operationem à nobis, dùm de fistulâ lacrymali, describendam, est confugiendum.

ANCHILOPS verus tumor est phlegmonodes in majore oculi cantho, quo non solum cutis & textus cellulosus, sed & ipse lacrymalis saccus afficiuntur. Quæ sacci herniam, eadem causæ illum producant. Venæ sectionibus, potu leniente & refrigerante, cataplasmatibus emollientibus inflammationis resolutio tentetur. Hæc verò ut plurimùm inutilia sunt, tumorque in suppurationem abit. Idoneâ tunc incisione puris exitus concilietur; injectionibus detergatur lacrymalis saccus; candela è plumbo vel emplastro Nurembergii parata, in meatum nasalem per aliquot dies demittatur; deindeque vulnus ad cicatricem perducatur.

Cum verò neglectâ incisione pus per puncta lacrymalia nasalemve ductum effluit, injectiones emollientes & deterisivæ, aliquandòque etiam superiùs laudata incisio adhibenda est. Si verò abcessus foràs erumpat, sit ulcus, ægilops verus dictum, ab ægilope spurio in eo distinguendum, quòd cum pure lacrymalis humor per genas defluat: morbus ille suprâ dictâ methodo curatur, modò puris in abcessu commoratio vicina ossa carie non affecerit, vel nasalis meatus omninò non sit occlusus. Proposita enim tunc nullatenùs succedunt remedia; ulceris oræ callosæ fiunt, lacrymalisque nascitur fistula; ab imperitâ ægilopis deligatione nonnunquam etiam oriunda.

A solâ operatione modò describendâ fistulæ lacrymalis spectanda curatio; ea tamen non celebretur quin affectarum aut vicinarum partium inflammatio, si quædam adsit, sedata fuerit; remediisque generalibus, qualia sunt venæ sectiones, potus aquosus, diluens, leniensque, & purgantia, ad eam æger fuerit dispositus.

LAUDATA præparatione institutâ, æger in sedili collocatur, & caput ejus firmandum ministro committitur; deinde alterius manus digitis intensâ & adductâ cute, ea usque ad saccum lacrymalem inciditur, lunatâ figurâ, cujus cornua ad oculum spectant. Cum nihil ab orbicularis tendinis sectione pertimescendum sit, ille absque metu, si fistula in illius vicinâ reperiat, incidi potest; sin minùs, infrâ illum incipiatur incisio, quæ fistulam com-

(a) Injectionum per meatûs nasalis osculum inferius inventionem plures sibi vindicant; litem non componemus. M. M. A. Jovel & La Forest Chirurg. Paris, peritis, eam methodum felicissimo cum successu adhibent.

plecti, à palpebrarum angulo, quantum fieri potest, abscedere, tandemque versùs obliqui minoris oculi insertionem debet desinere.

LACRYMALEM saccum aperuisse non sufficeret, nisi via lacrymis pararetur; & debellarentur calli, meatûs nasalis obturatio, ossium vicinorum caries, varique morbi fistulam implicantes.

1°. LACRYMIS via parari potest, vel os unguis dictum & membranam pituitariam acû triquetrà, specillive acumine perforando, illamque aperturam candelis aut turundis, usque ad cicatricis inductionem, fovendo; vel meatûs nasalis cavitatem instaurando; (a) quod fit specilli immissione, quo, aut illius parietum cohæsiō, aut fungi destruuntur, & cujus ope candela ex plumbo, emplastro-ve Nurembergii parata, usque ad perfectam morbi curationem sæpiùs renovanda, in eundem demittitur. Priori, quæ tamen in exostosis casu sola superest, posterior methodus, aliis omnibus in casibus, anteponenda nobis videtur.

2°. SUA est cuique fistulæ lacrymalis complexionī, curatio; sic 1°. callositates scalpello tutiùs quàm causticis auferuntur; 2°. cariem, quæ specillo, visu, & sanie cognoscitur, volsellis, scalpello, & cælo destruere, (b) quàm activis aut potentialibus cauteriis exurere, longè præstat. 3°. tandem meatûs nasalis obturationem candelæ superiùs laudatæ omninò tollunt.

DE Idiopaticis viarum lacrymalium morbis hîc tantummodò egimus. Quoad symptomaticorum curationem, ea non tentanda, quin morbi quibus producuntur, propriis sibi remediis fuerint destructi.

(a) Hæc methodus à nunquam satis laudando M. Petit Chirurg. Paris. celeberrimo proposita fuit & inventa. act. Acad. Scient. Reg. an. 1734.

(b) Vid. M. Petit loc. cit.

Has Positiones, DEO JUVANTE, & Præsīde M. PETRO FABRE, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur ANTONIUS TOURNAY, Parisinus, in alimâ Universitate Parisiensi Artium Liberalium Magister.

P A R I S I I S.

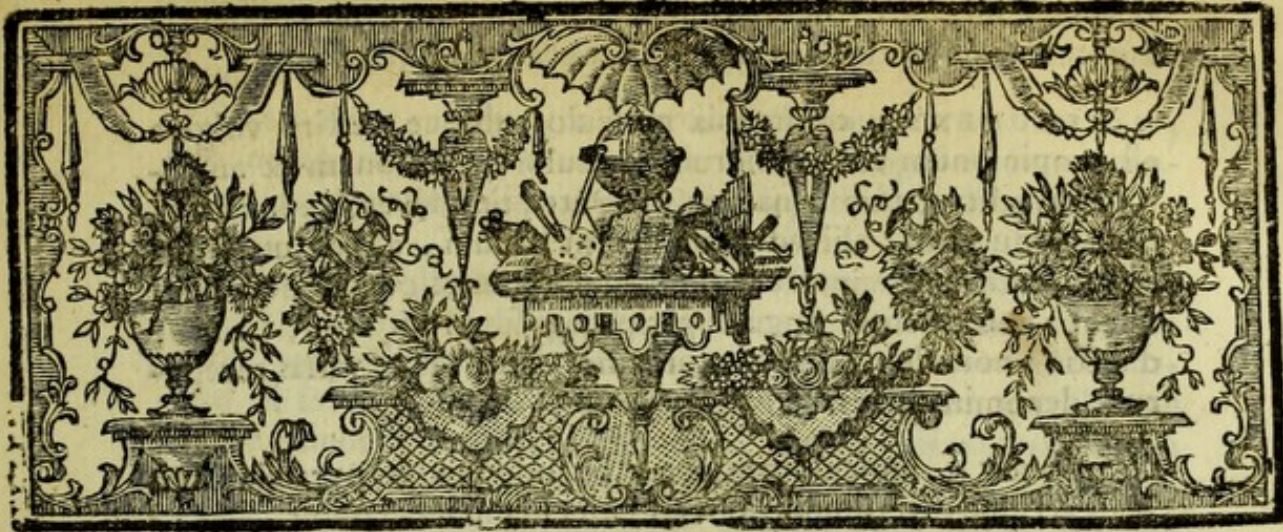
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Martis 26^a Septembris, à sesqui-secundâ post meridem ad septimam. Anno Domini 1752.

PRO ACTU PUBLICO,

E T

M A G I S T E R I I L A U R E A.

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

ORBORUM assultibus undique patere corpus humanum certius; immunia-ne labia existimaveris? Labia vultus honos & decus, ad vocem & masticationem composita, utrique famulantur: at ipso de amœnitatum fonte exiurgit semper amari aliquid; ægrescunt teneræ fauces, ægrescunt labia; hæc ab ortu disjuncta, multiplicem in modum faciem deturpant; vel etiam juxta benignæ naturæ leges progenita, ab externis causis læduntur, Chirurgiæ beneficio in utroque casu sananda: sic amissos aut ab ipsâ quidem naturâ denegatos lepores,

restituit Chirurgus ; sic gratiorem vitæ usuram excolit , præsentibus auxiliando , futuris-ve sagaciter præcavendo incommodis.

TEGUMENTA communia musculos ubique vestire vulgare est ; opinionum circà labiorum musculorum actionem & numerum diversitas , tum à naturæ varietate , tum ab errore indagantium deducenda ; alii ad alter-utrum labium , alii ad utriusque commissuram terminantur ; hinc in proprios & communes dividi solent : non idem in singulis perspicitur fibrarum ordo , tractus , directio ; non idem usus , conformatio , situs ; hinc varias receperunt denominationes.

SUORUM musculorum ope , quandoque & pyramidalium Nasi actione diversimodè moveri labia nemo inficias ibit.

LABIORUM textura , musculosa , spongiosa , modò intumescens , modò flaccescens margine glanduloso decoratur tenuissimâ obducto cuticulâ quæ membranæ oris cavitatem intus investientis videtur propago ; ex hujus-ce membranæ duplicaturâ sobolescit habenula quædam gengivis & labiis annexa ; hanc Frenulum dixerunt.

LABIIS subjacent gengivæ , harum textus est constrictus , subruher , elasticus , membranâ tenui & validâ obductus , ossium maxillarium periosteo adhærentes , utramque faciem marginis alveolaris tam supernè quàm infernè obtegunt ; singulos inter dentes interponuntur , totque in eorum substantiâ conspiciuntur spatiola quot dentes numerantur.

LABIORUM vasa ex carotidibus , jugularibus externis , nervi ex ramo medio quinti paris , nonnulli ex portione durâ septimi emittuntur ; hæc ubi faciei latera pererravere , Ossium utriusque maxillæ substantiam subeunt , cæterasque partes (quæ in labiis leporinis afficiuntur de quibus quærenti ratio fiet) mirum in modum irrigant & nutriunt.

E X C H I R U R G I A.

SI naturæ nunc interpres , nunc adjutor Chirurgus , hujus providæ matris , in vulnere curatione , votis prudenter annuere debeat maximè , in illis quæ faciei infliguntur vulneribus , obsta-

cula scilicet removendo, ut quæ pars corporis ornamento dicata fuerit, molestâ deformitate non deturpetur.

SOLUTAM transversim ellipticam labiorum continuitatem, labium leporinum appellaverunt artis Protomagistri; huic denominationi favet similitudo cum labio leporis animalis.

IN unico, duobus-ve in locis quandoque dissectum ab ortu, deprehenditur labium superius, inferius verò rarissimè; hæc divisiones limitantur plerumque Alæ nasi, ipsiusve infrâ radicem sese exponit pars intermedia, nunc Ossium maxillarium major minorve detegitur disjunctio; modò veli palatini amplius minùs-ve divisio, labiorum divisioni continua; (a) nunc fissam, nunc renutam omninò uvulam conspicies; (b) his, monticuli ad instar hiatûs inter margines, prominet dens unicus aut duplex, interdum etiam & caruncula; illis divergens indecorum in modum apparet scissura, naris Ozænâ, (c) aut tumore Cancroso nonnunquam stipata; in quibusdam, deficientem, in aliis alterutram in Narem plus minùsve prolapsam Vomerem, ipsi nos nuperrimè observavimus: hinc innumeræ labiorum leporinorum species: hinc in curatione diversæ indicationes.

LABIORUM leporinorum ab ortu obscura latet αἰτιολογία. An structricem Animæ potestatem agnoscet? Deficiunt viæ, materies, motus, vana sunt experimenta: an malæ & ex origine fœtûs in utero materno conformationi competit? Comprobant promulgata celeberrimi Domini Winsloui in act. Regiæ Scient. Acad. ratiocinia, his adversantur experimenta hujusce sententiæ fautoribus minimè consona: discutiant otiosi litem; non in inquirendâ cognitu tam indocili causâ, nobis immorandum; amissa, aut denegata ab ingrato fato vitæ commoda, prout arte licet, restituere satius.

SI ab externis fissus fuerit musculus orbicularis, usûs imperio, eadem ac prædicta divisio salutatur denominatione: quemad-

(a) De hisce Variis labiorum leporinorum speciebus legantur Act. Regiæ Chirurg. Acad. part. III^a. pag. 181^a. & sequent.

(a) Vid. Heist. Observat. Chirur. Cap. LXXV. pag. 668^a.

(c) Vid. Junker. Observ. Cap. LXXXII°. pag. 165^a. sed hicce casus rarissimus est.

4

modum autem à vulnere non discrepet, easdem ac vulnus sub-
divisiones curamque patietur.

DIAGNOSIS ex præfatis elucet.

A vulneris essentiâ, sitû, figurâ, substantiæ deperditione,
à complicantium naturâ & sævitie, ab ægri temperamento,
ætate demùm, prosperus plus minùs-ve labiorum leporinorum
curationis præfagiendus est exitus.

HAUD rarò perfectam, sæpiùs partiariam curationem admittunt labiorum leporinorum species; si dentis unius aut duplicis corpus promineat, solerter extrahatur; si caruncula, scapello auferatur; si maxima vulneris adest reſeratio, aut substantiæ insignis deperditio, majorem ob deformitatem ab operatione abstinere præstat; si tumore Cancroso stipetur divisio, causticis tollatur tumor, qui si expansus aut exulceratus adsit non tangendus (a).

Si naris Ozæna divisionem concomitetur; non fiat futura, quin priùs consolidatum remaneat ulcus fœdum; si duplex at non major extremitatum hiatus appareat, operatio Junkero adversante (b) instituta, sæpiſſimè successit. Ad rimas ossium maxillarium Palati-ve jungendas, ad uvulæ scissuram aut regenerationem, inania prorsùs evadunt artis auxilia; coadunatis partibus externis, opus naturæ confidenter committendum: in harum-ce partium approximatione illius indulgentem efficaciam nonnulli faustis avibus experti sunt (c).

AD partium conjunctionem Chirurgus armamentarium multiplex; modò ex futuris, modò ex sitû & fasciationibus sua mutua-

(a) Licet egregium Chirurgiæ documentum sit tumorem Cancrosum exulceratum & expansum, non tangere: Vir artis suæ limites producere valens Dominus Morand, regiar. Lond. & Paris. Acad. Socius, Reg. Chirur. Acad. Secretarius, hujusce naturæ tumorem musculum quadratum afficientem solerter abstulit ægrumque perfectè sanavit.

(b) Vid. Junkerum loco citato, pag. 563^a.

(c) Vid. Observat. Domini Gerard Chirurg. in Act. Reg. Chir. Acad.

tur præsidia ; labio leporino recenti, simplici, aut composito & à causâ externâ producto, futura, nunc nodosa, nunc sicca, vel utraque simul quandoque competit : hæc etiam una cum situ & congruâ fasciatione consociari amant.

IN curatione labiorum leporinorum à causâ internâ ; intortam ut prævalentem futuram admittimus ; præmissis venæ sectionibus aut Catharsi, si res postulet, operatio celebranda : hanc in tenerioribus infantulis, jussu timidus Roonhuyssii (a), aut Heisteri (b) experimentis nimium fidens, non instituet Chirurgus ; non donec alterum aut tertium, ut dicunt, mensem, sed donec tertium aut quartum ætatis annum attigerint, expectandum.

PRÆPARATO apparatus, in luce collocatur æger ; gengivam solerter à labio, si huic adhæreat, disjungit operator, & ne rursus coalescant, linteum interponit ; extremitatum callositates unicâ incisione, rejectis auctorum Volsellis, in angulum acutum refecat. Labia, genis à Ministro versus divisionem firmiter adductis, Acû duplici triplici-ve pro re natâ transfodit ; filis demùm inter Acus salubres in duplicem spiralem contortis, futuram sustinet ac perficit.

DENTIBUS, si deficient, substituitur lamina plumbea ; si in adulto celebranda sit futura, Acutenaculum à Domino Petit Chirurgo excogitatum usurpetur ; si in junioribus, inutile : an futura rejicienda prorsus in adultis ? an soli patellarum actioni labiorum conglutinatio committenda sit (c) ? judicabit prudens medericque sciens Chirurgus ; spleniolorum sub utrâque Acuum extremitate impositio, illarum sectionem noxiam & inutilem apprimè demonstrat.

OPERATIONE celebratâ vulnus deligandum : plumaceolus

(a) Vid. Roonhuyssii Observat.

(b) Vid. Heist. Observ. Chirurg. pag. 671^a. Part. 1^a.

(c) Hanc sententiam affirmat Fabric. ab Aqua p. Capite 220. pag. 108^a. Hanc methodum valere posse in adultis prudentioribus, non disputandum, præsertim si succurrant electæ fasciationum species in Actis Reg. Chirurg. Acad. delineatæ, sed donec illam noxiam esse demonstraverint, futuram intortam ut prævalentem admittimus, patellasque Fabricii ut medium incertum asserimus.

balsamo Peruviano imbutus, aut altero ejusdem efficaciz super imponendus, qui idoneâ fasciatione firmabitur.

FASCIATIONES inter eligere est quas excogitaverunt Domini *de la Peyronie*, *Quesnai*, *de la Faye*, quarum usus in insigni labiorum reperatione optimè successit. Cæterum singulis diebus locus affectus inungatur: si inflammatio vehementior, febris, convulsio aliaque id genus mala succedant; solvantur futuræ (a): à sermone & lamenti abstineant ægri, & congrua unicuique symptomati subministretur *Therapeia*.

(a) Laudandus Dominus Foubert solutis Sutura, Acubus suppeditat cylindricos plumbeos quorum ope vulneris extremitates apprimè conglutinantur. Tamen haud semel observatum est & potissimum à M. Morand in Regio Invalidorum Nosocomio, quod licet solutæ fuerint futuræ, legitimâ tamen vulnus obductum fuerit cicatrice sic instructâ ut intervallum repletum observaverit lineis semi-circularibus & ellipticis, musculi fibrarum ad instar.

Has positiones, DEO JUVANTE & Præside JACOBO MOTHEREAU, Chirurgiæ & in almâ Universitate Parisiensi Art. Liberal. Magistro, tueri conabitur JACOBUS BÉRARD, Santonensis, Artium Liberalium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

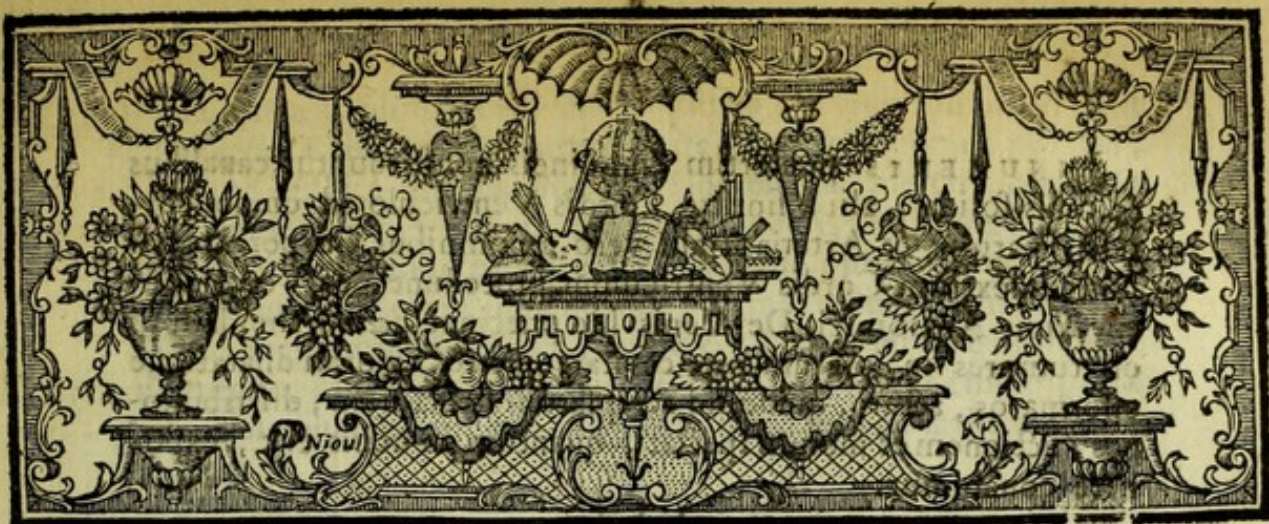
*Die 3^a. Octobris, à sesqui - secundâ post meridiem
ad Septimam. Anno Domini 1752.*

P R O A C T U P U B L I C O,

ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE Regii Chirurg. Collegii
Typographi. 1752.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

I.

MIRANDAM Corporis humani structuram
solidis & fluidis mutuo gaudentibus motû con-
flari neminem latet. His omnibus integris, fir-
missima ac intacta viget sanitas; ast mutato
naturali ipsorum æquilibrio, plurima enasci in-
commoda quis non noverit!

I I.

INNUMERIS præsertim sanguineis constituuntur canalibus & tubis solida ; alii à sinistro Cordis Ventriculò ad omnes corporis partes , & Arterias : alii verò ex omnibus Corporis partibus ad dextrum Cordis Ventriculùm procedunt , & Venas nuncupârunt Anatomici. De Venis hic præcipuè hæmorrhoidalibus ob tumores in ipsarum-met cavitate præter naturali dilatatione efformatos , acturi , quidquid ad ipsarum structuram , distributiones , actionem & motum spectat , quantum in nobis erit , exponere conabimur.

I I I.

EXTREMITAS Intestini recti inferior in foramen , Anum nuncupatum , desinit : iste pluribus firmatur Musculis , quorum alii levatores , alii sphincteres , crassioribus prætereà exstruitur membranis , variisque irrigatur vasis. Interna à Mesaraicis , & externa ab Hypogastricis suppeditantur , eaque sibi mutuò inoculantur.

I V.

QVO debilior cujuscumque partis structura , eo lentior in ipsius vasis liquidorum circulatio ; haud ergò mirum accidit , quòd in venis Ano vicinis , huc & illuc flaccido textu cellulari maximâque pinguedinis copiâ circumdatis , multoties animadvertantur ingurgitationes.

EX CHIRURGIA.

I.

HÆMORRHOIS sanguinis per quamlibet corporis partem , si vim nominis spectes , profluvium significat. Veteres tamen flores sanguinis per venas duntaxat hæmorrhoidéas hâc voce indigitârunt. Nos verò ut clariù elucescant quæ circa positiones sunt indaganda , Hæmorrhoidum nomine tumorem à venarum hæmorrhoidalium tunicis in uno vel multiplici puncto ultra modum dilatatis efformatum intelligimus.

I I.

HÆMORRHOÏDUM differentiae plures : Cœcæ nimirum sunt & apertæ. Cœcæ dicuntur quæ intus latentes videri non possunt, quæque nullum prorsus emittunt sanguinem. Apertas è converso designarunt, aut in quibus, quamquam oculis sint imperviæ, modò continuum modò periodicum sit sanguinis profluvium, aut quæ visui conspicuæ, extrà tument. Illæ inflammatione afficiuntur, illæ secus : magnitudine insuper, numero, duritie inter se differunt : discrepant & figurâ : aliæ quippè morales à mori effigie, aliæ vesicales, seu uiales : loco præterea, quòd nempè intus vel extus sedeant.

I I I.

IMPEDITO in venis Hæmorrhoidalibus, vel in vicinis, quoquo id fiat modo, sanguinis circuitû, nascuntur Hæmorrhoides. Plurimæ autem ipsis assignari possunt causæ ; aliæ enim internæ, aliæ verò externæ. Priores ex vitiatâ tum solidorum, tum fluidorum indole, & ex quâcumque compressione internâ liberum sanguinis ascensum impediente, externæ causæ pariter ex compressione, contusione, erosione, nixû vehementiori &c. deducendæ sunt.

I V.

EXTERNÆ tumore, ut plurimum, rotundo, plus minusve molli, subcæruleo nonnunquam colore, lentiori progressû crescente, pressione digiti sæpè sæpius evanescente dignoscuntur Hæmorrhoides ; internæ verò difficiliori negotio & propriis tantum accidentibus, doloribus scilicet acutissimis, in obeundis functionibus difficultate, sanguinis profluvio, tensione, calore, febri &c.

V.

FLUENTES moderatè Hæmorrhoides, quàm plurimos sæpissimè curant morbos, imminentes arcent, integramque fovent sanitatem : Quæ verò immoderatè fluunt, vires debilitant, totiusque machinæ detrimentum inducunt.

V I.

CÆTERUM à multiplicitate, sede, naturâ, mole, accidentibus diversa Hæmorrhoidum deducenda prognosis.

4
V I I.

HÆMORRHOÏDUM quæ internis in venis contingunt, palliativam tantum seu à generalioribus remediis, seu à moderatâ victus ratione expectandam censemur curationem, quæ quidem sæpissimè eradicatis efficitur. Exterioribus verò Hæmorrhoidibus perfecta, ut plurimum, competit curatio, imprimis tumoris compressione, aut ligaturâ, si possibilis, hirudinum, medicamentorumque adstringentium usû, incisionibus & causticorum interdum appositione obtinenda.

V I I I.

QUINQUE demum remedium generibus ad quinque curationis scopos collimando, curantur Hæmorrhoides. Aperiendæ scilicet ultra modum tumentes, compescendus fluxus apertarum immodicus, præcavenda fœculenti sanguinis generatio, mitigandus dolor, ac tandem tollenda, si adsit, inflammatio.

Has positiones, DEO JUVANTE & Præside M. FRANCISCO-MICHAËLE DISDIER, Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur JOANNES-BAPTISTA DUPUID, Noviodunensis, Artium Liberalium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS:

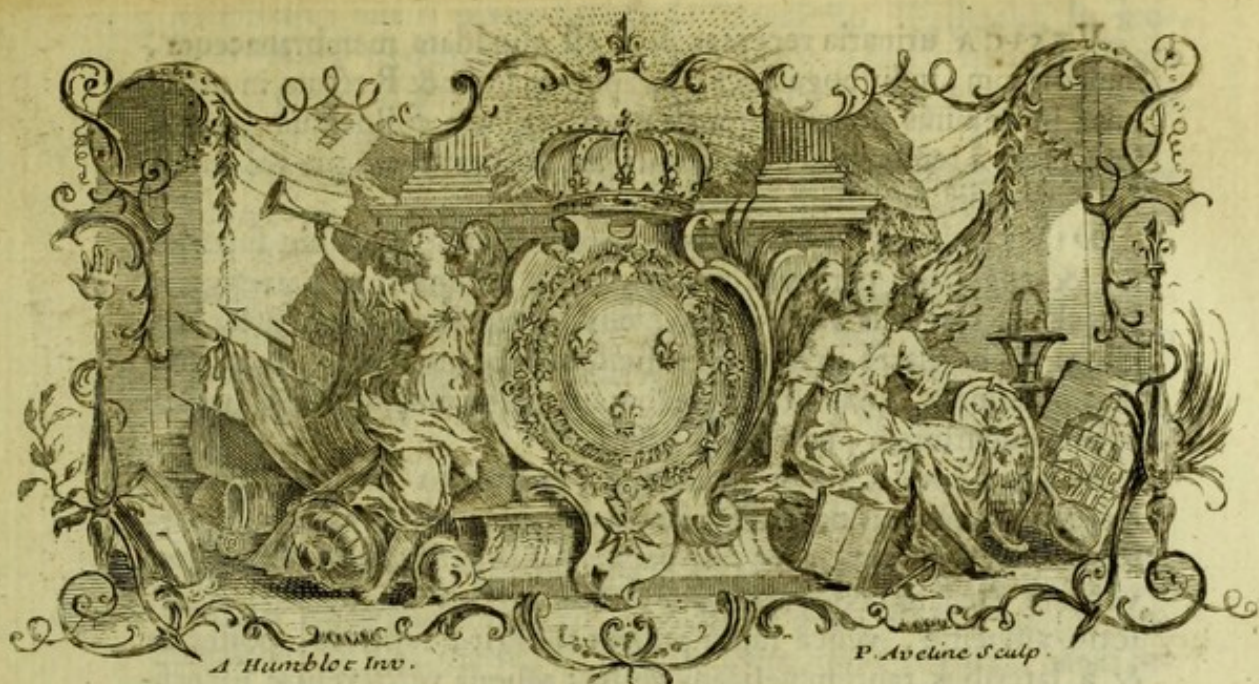
*Die Martis 17^a Octobris, à sesqui-secundâ post meridiem
ad Septimam. Anno Domini 1752.*

P R O A C T U P U B L I C O,

E T

M A G I S T E R I I L A U R E A:

Typis D^eBLAGUETTE Regii Chirurg. Collegii
Typographi. 1752.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

CUJUSQUE morbi tanta magnitudo est, quantum à statu naturali recedit; quantum verò recedat, is solus novit, qui naturalem habitum ad amissim tenuerit (a). Quàm infirma sit & caduca mortalium conditio, ex eo perspicuum evadit, quòd infinitis propè modis quælibet nostri pars ruinam totius ducere possit; sed cui perspecta non erit Corporis humani fabrica, nec ille partes à statu sano recessisse & quantum recesserint cognoscet, nec læsioni proindè medelam componere poterit. Idcirco de urinæ retentione tractaturis, partes morbo isto læsas, aut operationibus Chirurgicis ad ægri sublevationem vulnerandas, paucis exponere nobis visum fuit.

(a) Galenus Method. Med. ad Glauconem Lib. 1º. Cap. 1º.

VESICA urinaria receptaculum est quoddam membranaceum; musculosum, in hypogastricâ pelvi pubem inter & Rectum in maribus, in foeminis pubem inter & uteri vaginam collocatum, quod susceptam à renibus per ureteres urinam asservat, eamque vel onere, vel acrimoniâ molestam expellit.

DIVIDITUR in cervicem, corpus & fundum; hic superior est & angustior pars vesicæ, ab eoque ad umbilicum porrigitur Urachus: Cervicis verò nomine designatur locus in imâ & ampliore vesicæ parte in modum infundibuli coangustatus, & in urethram desinens, undè vesica, sedentem quâ pediculus hæret, ovatæ figuræ cucurbitam, non malè refert.

MEMBRANARUM quadruplici complexu constat, quarum exterior communis dicta, Peritonæo continua, vesicam inter & partes in abdomine contentas, sepimen veluti consideranda. Hæc ponè vesicam vacuam laxiùs replicata, ità ut à tergo explicetur, dùm, lotio affluente, vesica suprâ pubem assurgit, superiùs, posteriùs & à lateribus tantùm vesicam vestit; reliqua verò vesicæ superficies textu spongioso, pro lamellâ Peritonæi exteriori perperam habito, molliter ceu tomento fulcitur.

ALTERA muscularis, fibris in omnes sensus expansis conflatur, quarum pars maxima versùs vesicæ cervicem agglomerata, ibique novis fibrarum torosarum à pube procedentium fasciculis densata vesicæ sphincterem efformat. Musculari nervea, nerveæ villosa subjacet, ambæ molles ac plicatiles dilatatæ vesicæ faciliùs obsequuntur. Hæ sensu vegetiores mucosâ veluti crustâ à contenti liquidi mordacitate vindicandæ fuerunt: istius muci scaturigines præcipuè circâ vesicæ collum conspicuæ (a). Villosam à nerveâ non diversam nihil aliud esse quàm ipsiusmet tomentosam propaginem contendunt alii (b), alii (c) ipsam omittentes innuere videntur.

VESICA tribus osculis pervia. Obscuriora duo, ac veluti conniventia (ureterum extrema) posteriorem simul & inferiorem vesicæ partem obliquo tramite pervadunt; inferius verò aliis majus in canalem teretem, membranaceum, pro sexu, longitudine, directione, amplitudine usuque diversum, urethram dictum, desinit.

PRINCIPIMUM urethræ glanduloso corpore, juglandem mole, figurâ castaneam referente, obvallatur. Illud Prostatas dicunt. In hac urethræ parte hiant oscula plurima quibus prostatarum liquor percolatur, & bina alia, quandoquè tria prominentem ibi carunculam Verumontanum dictam permeantia, quibus subsilit semen ex seminalibus capsulis erumpens.

INDE urethra dimidium digitum transversum membranæ, subter pubis fornicem evecta, septum aponevroticum pervadit, ibique

(a) Graaf De Org. Gen. Tab. V. (b) Parsons Description de la Vessie p. 8. (c) Heister compend. Anat. pag. 93.

3

membranis suis à textu spongioso interjecto displicatis, in modum bulbi extrorsum extuberat, textu deinde illo graciliore facto, usque ad penis extremitatem urethra circumsepitur, quo ibi iterum intumescente glans penis efformatur.

Excipitur modo descriptus canalis interstitio inferiori Corporum Nerveorum, Colisque tribus istis conflatus corporibus tria fortitur musculorum paria, Erectores nempe, Acceleratores & Transversos. Partibus his omnibus vasa sanguifera suppeditantur ab hypogastricis, nervea à sympathico majore, sciaticis & sacris. Partium harum à muliebribus differentiæ diversitatem quoad propositum nostrum in judicia Pathologica consiliaque Therapeutica inducendam, indicant.

E X C H I R U R G I A.

MIRUM fanè! vita seipsam destruit, humores nostri inevitabili sanitatis metipsum effectu ad putredinem proni fiunt, quique sustentârunt corpus, illud brevi pessumdarent, nisi comparata essent organa, quibus ab œconomiâ animali separati, perpetuâ vice ejiciuntur iterum reparandi. Hâc expeditâ reparationum ejectionumque alternatione sani vivimus. Si pervertatur, subitanea functionum læsio apparet. Hanc veritatem probant quæ ex urinæ retentione, græcis Ischuriâ (a) sequuntur incommoda: brevi enim respiratio anhelosa & difficilis, pulsus celerrimus, inæqualis sæpè, deliria, sopor, prostratus appetitus, sitis, nausea, vomitus ægrum subeunt; nisi que tempestivè urina eliminetur, periculum instat, nè doloribus, inflammatione, abcessibus, gangrænâ, ægri crucientur aut penitus obruantur.

MALI hujus plurimæ causæ indiciis peculiaribus, pro variâ specie, cognoscendæ. Pro causis dispar eventus diversaque curandi methodus. Quæcumque autem sit causa, ischuriam adesse hæc significant: dolor in regione hypogastricâ circa pubem potissimum, tumor ibidem, præsertim in macilentis conspicuus, digito in anum viris, fœminis in vaginam immisso occurrens, irriti mingendi conatus, ac tandem ubi vesica valdè intenditur, æger inter miseros cruciatus cibum & bilem per os reddit.

LOTIUM autem non excernitur, 1°. quod vesicæ vis contractilis resoluta sit aut stupefacta; 2°. quod impediatur; 3°. quod via quâ liquidum eliminari solebat occludatur.

VESICÆ contractilitas resolvitur aut stupefit à cerebri, medullæ spinalis commotione aut affectione quâlibet, vertebrarum luxatione, frigore (b), senectute. Ad hanc noxæ classem re-

(a) Vox hæc Ischuria gemino sensu apud authores usurpata nunc vitio Renum non secretam, aut in suo à Renibus ad vesicam tractu cohibitam, nunc verò coacervatam, coercitamque in vesicâ urinam significat. Hunc morbum aggredimur ischuriæque nomine cum hûc significatum petimus.

(b) Heist. Instit. Chir. p. 826.

ferri debet vesicæ atonia ex coercitâ ob pudorem (a) vel per somnum (b) urinâ, aut ex ipsius promptiori majorique coacervatione usu diureticorum, aquarum mineralium &c. (c).

HUIUS ischuriæ speciei quæ cognoscitur, si adsint, aut adfuerint una, vel plures ex modo recensitis causis, opitulatur catheter, aut cereus cavus, hoc in casu facili negotio in vesicam, quoties opus est, demittendus, & per plurium dierum intervalla relinquendus, usquè dùm urina spontè circâ catheterem vel cereum, effluens indicet vesicæ contractilitatem restitui, restitutamque asferat lotii absquè alterutrius ope eliminatio (d). A suctione Heistero commendatâ, tanquam medio inutili, abstinendum censemus (e).

INTEREA, in vesicam stillatim injiciuntur medicamenta quæ in ipsâ sensum excitare possint, si absit in partibus lotii copiâ distensis inflammationis metus; secus sedantia. Causa antecedens debellatur: balneum, diuretica potumque largiorem nocere per se liquet. Mediis indicatis amissam quandoquè contractilitatem vesica recuperat, sin minùs, nil nisi à catheteris ope per vitam cum debitis cautelis continuandâ, sperandum. In hoc casu, & quoties perpetua catheteris necessitas inducitur, immissus semel, per plures dies relinquitur catheter à clar. Petit excogitatus, in litteræ S formam inflexus (f), aut cereus cavus. Catheteris flexilis usum periculû haud expertem tenemus.

LAXATAM, expansamque vesicam, suprâ pectinis ossa prominentem ex eo quòd lotii excreti copia potùs quantitati sit æqualis, abcessum esse perperam non concludatur (g). Cathetere longiori tunc in vesicam immisso, urina magnâ vi effluit, tumorque evanescit. Notandum quoque obiter tenuem interdum (h) catheterem, per urethram trajici non posse, dùm crassior facilè impellitur.

VESICÆ contractilitatem impediunt fungi ad vesicæ superficiem intùs aut extùs accreti (i), skirrus (k), inflammatio à cantharidis intùs aut extùs (l) adhibitis, aut à quâcumque causâ abcessusque vesicam aut vicinia vesicæ occupans.

FUNGIS vesicam infestantibus, ischuriam produci tùm conjicitur, cùm absente quâvis aliâ causâ, nativa vesicæ contractilitas, intrâ solitum temporis intervallum, non restituitur, quandoque præ-

(a) Paré Lib. 17. C. 50. (b) Collot *Traité de la Taille*. p. 272. (c) Id. p. 262.

(d) Clarissimi præsidis observatione compertum est publicisque lectionibus demonstratum catheteri diutiùs in vesicâ relicto inhærescere materiam urinæ sabulosam, sicque instrumentum asperius factum nonnisi cum urethræ atroci erosionem extrahi posse, idem de cannulis in vesicâ relinquendis intelligendum.

(e) Heist p. 827. (f) Vid. Delin. hujus instrumenti ad calcem Lib. Oper. Dionisii M. la Faye Notis illustrari Litt. f.

(g) Collot hujusce erroris plura affert exempla.

(h) Hildanus cent. 2. Observ. 65, & cent. 4. Observ. 53. (i) Collot p. 275. & seq. utrumque casum exemplis asserit. (k) Hild. cent. 1^a. Obs. 56.

(l) Paré Lib. 21. Cap. 35.

tereà, quamvis per catheterem lotium eliminatum fuerit dolor & tensio in vesicâ animadvertuntur. His signis, si quædam alia jungantur ex putrium carniû, vel sanguinis excretionem, aut catheteris exploratione desumpta, fungos intus esse judicare datur. Emissâ, per catheterem in vesicâ relinquendum, urinâ, idonea adhibeantur injecta; si autem majora urgeant accidentia, radicalemque curationem obtinere velis, tunc instituenda venit apud autores laudata, urethræ ut in magno apparatu incisio; immisso deindè in vulnus tubulo pus moventia diluentia & detergentia suâ vice injiciantur. Fungos externos signa nulla indicant, nullaque, etsi innotescerent, ipsis competit curatio.

Si vesicam inflammatio tenet, urinâ primùm per fistulam evacuatâ, adhibenda quæ leniunt. Immisso in podicem digito viris, foeminis in vaginam, quandoquè manifesta, cathetere autem eodem semper loco animadversa durities, urinam à skirro vesicam occupante retineri suadet; nullum à Chirurgiâ præsidium quàm catheteris usus, dùm subsisterit tumor, perpetuus.

Quæ tandem causæ urinæ effluxum prohibent, suâ licet contractilitate gaudeat vesica, vel ex parte urethræ repetendæ sunt, vel à corporibus quibusdam in ipsâmet vesicâ delitescantibus colloque ejus hærentibus, qualia sunt calculi, arenulæ, mucus (a), vermes (b), sanguis congrumatus, pus viscidum (c), corruptæ carnis particulæ (d), acriorque tandem urina in gravidis, ultimis præsertim graviditatis temporibus, sibimet viam vellicando occludens (e).

A calculo vesicæ collum obturari indè cognoscitur, quòd adsint aut adfuerint ipsius existentiae signa, catheteris exploratione præsertim confirmata. Tum hoc instrumento corpus extraneum amovendo, malum instans, donec calculus eximatur regressum, depellitur. Quânam autem ratione calculum extrahere expediat, discutiendum aliis relinquimus.

Si ab arenulis urina cohibeatur, aderunt calculi indicia, sedimentumque arenulosum in urinis priùs observatum fuit. Si à viscoso humore, urina, antea mucosis succis saturata, mox tenuis, ac veluti percolata effluxit, ac tandem suppressa fuit. Si à grumo sanguinis, præcessit mictus ejusdem, aut causa vasa disrumpere vel dilatare valens. Si à vermibus, eorum posterâ excretionem tantùm cognoscetur. In gravidis, urinæ acrimonia graviditatis tempore & accidentibus conjicietur. Ægro primùm ab urgente ischuriâ, catheteris ope vindicato, arenulæ mucique largo saponaceoque potu

(a) Collot p. 252. (b) Hild. cent. 1^a Obs. 56, Manget Bibl. Chir. Tom. 4. p. 323. (c) Collot p. 256. (d) idem p. 281. Hild. cent. 4^a Obs. 53. (e) Hanc acrimoniam tribuit urinæ moras nimias trahenti in Rugis transversalibus efformatis in vesicâ ob quod fundo suo deorsum deprimatur, & hoc se pluries observasse asserit Mauriceau, Tom. 1, Lib. 1. p. 139.

dividuntur & eluantur, sanguis congrumatus, pus viscidum, putridæ carnes, epotis & injectis in vesicam diluenda. Vermes amaris injectis enecentur. Gravidis urina demulceatur.

OBICES ex parte urethræ repetendi, sunt cervicis vesicæ aut urethræ inflammatio vel abcessus (à violentiâ externâ, Epotis, Cereis causticis, (a) Catetheribus cuspidè incidenti donatis, (a) Coitûs usu nimio (b), aut impuro) durities ab inflammationis exitu, urethræ in infantibus imperforatio, in senibus collapsus, calculus in ipsam intrusus, cicatrices ipsam occupantes (c), Gonorrhæarum tandem tristes reliquix urethræ contractio (d), callosæ cicatrices, callosa ulcera, carunculæ, *Verumontanum tumefactum*, *Vesiculæ seminales duræ*, callosæ, *Prostatæ ab hac (vel aliâ) causâ tumentes*, in his deniquè indoles quâ minimâ de causâ turgescent (e) (f).

CERVICIS vesicæ inflammationis signa, dolor in perinæo, tactu ingravescens, tumor digito in anum, catetheri in urethram immisso occurrens. Media adversus inflammationem adhibenda. In balneum, nisi inflammatio adoleverit, demittendus æger. Interea catetheris immissio tentanda. Si ipsam obtineri desperetur, acus triquetra cannulâ inclusa per abdomen, debitâ à pube distantiâ, in corpus vesicæ adigatur. Scalpellum aut acum triquetram per loca in magno apparatu incidenda (g), vel acum triquetram per urethram priùs incisam (h) in vesicam adigere, exitiale putamus, nec, etsi multo minore cum periculo, attamen tutò acus triquetra per erectoris & acceleratoris intervallum in vesicam hoc in casu deprimeretur (i).

INFLAMMATIONIS urethram occupantis signa, curatioque patent. Urethra senibus collapsa cereis cavis, aut catethere jam in simili casu laudato sustinetur, imperforata aperitur, indurata emollitur. Si calculus ipsam distendat, emollientibus injectis & extûs applicatis, balneo, dilatationi obsequens fit urethra, tumque corporis calculosi, unco in urethram immisso, si licuit, aut digitorum ponè alternâ pressione, tentatur deturbatio: irrita si hæc fuerint, incisâ urethrâ eximatur. Ad hanc autem operatio-

(a) Hild. cent. 4^a. Obs. 54. Saviard Obs. 74, Dionis *Remarques* p. 207, M. Garengeot Op. Tom. II. p. 30. (b) Paré Lib. 24. Cap. I. (c) Hildan. Cent. 5^a. Obs. 75.

(d) Hæc affectio nec est venereæ luei, nec urethræ peculiaris Confer. Liber cui Titulus, *Recherches critiques sur l'état présent de la Chirurgie* à Sam. Sharp. p. 181. (e) Confer. Astruc de Morb. ven. p. 310.

(f) De Harum obstructionum naturâ jam dudum lis est inter auctores: ut suam quisque sententiam experimentis comprobât, sic comparatæ sunt singulæ ut nulla temerè ex iisdem sperni, quin potiùs cum reliquis conjungi una quæque mereatur. (g) Dionis *Texte* p. 196. *Remarques* p. 200.

(h) Clariss. Astruc hæc operatione graviora induci posse accidentia agnoscit, ipsamque, nisi ob alterius operationis defectum, præcipere non videtur.

(i) Junkers Conspec. Chir. Tab. 97.

tionem non festinandum, indè suadet, quòd in loco inciso durior remaneat cicatrix, meatûs urinarii dilatationem impediens, quodque maximæ extensionis urethram esse capacem observata comprobent. (a) Damnanda putamus calculum in urethrâ comminuendi tentamina.

URETHRÆ à gonorrhœis obstructions præteritorum commemoratione, stranguriâ acerbissimâ, quandoquè depravatâ feminis ejaculatione, urinæ exili filo, nonnunquàm bifidâ excretionem, catheter, cereisque dignoscuntur. Assiduus cereorum suppurantium (b) usus, adhibitis aliundè adhibendis, constanti successu in hâc obicis specie debellandâ comprobatus, arcendam à Chirurgiâ totam canalis obstructam partem incidendi, vel ab incisione ad bulbum urethræ factâ, setaceum per glandis foramen trajiciendi methodum, demonstrat. Si interea urget ischuria, nec catheter per urethram trajici possit, punctio in perinæo ope acûs triquetrae per erektoris & acceleratoris intervallum adactæ (c), instituenda, cannulaque dùm obstacula evanuerint, relinquenda. In hoc casu & cum cervicem vesicæ aut urethram occupat inflammatio, præfertur catheteris species, nullo foramine à lateribus præditi, in extremo rostro aperti, globuloque piriformi clausi (d).

PROSTATIS absquè inflammatione tumentibus urinam coerceri scitur, excretis quibusdam mucosis (e), digito in anum aut vaginam immisio indolentem tumorem advertente, catheter demùm ibi in obicem occurrente, & si vesicam ingreditur, ita arctè quasi vincto, ut nequè in hanc, nec in illam partem diverti queat (f). Curatio hydrargirosi, si indicetur, cereisque tentanda. Successu votis non respondente, necessarius evadit catheteris, sive cerei cavi usus perpetuus. Si autem is sit tumor, ut immitti catheter nequeat, incisâ tum, mediante catheteris sulcati ad obicem usquè immissi sulco, urethrâ, intrusisque in vesicam instrumentis dilatantibus, cum successu partes tumentes ad suppurationem adduci, vesicæque ostium ampliari docet Collot (g).

URINÆ etiam iter obstruunt, quæ aut vesicæ cervicem aut urethram extûs comprimunt, ut Perinæi, Recti inflammatio, aut quilibet alius tumor, turgidæ Hæmorroides, Rectum excrementis aut aliis corporibus infarctum, in gravidis foetus collum vesicæ comprimens, parturientibus idem pubem subter diutiùs im-

(a) Hild. Cent. 4^a. Obs. 48.

(b) Cereos suppurantes cum causticis confundere caveat Chirurgus; hi maximè noxii, illi blandâ supuratione obstacula solvunt. Horum formula videri potest in Libro Sharpii jam laudato p. 220.

(c) Vid. in Actis R. Ch. Ac. M. Foubert Comment. de novâ Calculum extrahendi viâ, in quâ descripta est hæc operatio instrumentaque ad hanc perficiendam idonea delineata reperiuntur.

(d) Vid. Delin. hujus instrumenti ad calcem Oper. Dionisi jam citat. Litt. e. Tab. I^a. (e) Collot p. 250. (f) Sharp Ibid. p. 208.

(g) Pag. 235.

morans , in quocumque demùm statu in foeminis uteri inflammatio ; prolapsus, inversio, menstrua ob vaginæ imperforationem cohibita. Perinæi, Recti inflammationi opitulandum. Si fiant abscessus, maturè aperiendi , ne pus inter partes vicinas serpat , aut etiam urethram corrodat. Si inflammatio reprimi nequeat, urgeat ischuria, nec catheter in vesicam deprimi possit, supra pubem punctio instituenda. Si urinæ retentio conjuncta sit cum aliquibus ex recensitis mox uteri affectibus , instantis à parte urinæ mali causa patet. Radicalem mali hujus curationem hic non suscipimus, palliativa catheteris usu obtinenda. Ischuriæ ab Hæmorrhoidibus Rectoque infarcto causa curatioque in aperto sunt.

CÆTERUM pro variis complicationibus , media curantia variare , sagacem Chirurgum sua mens edocebit.

Has positiones , DEO JUVANTE , & præside M. SALVATORE MORAND, Equite, Artium & Chirurgiæ Magistro , è Regiis Scientiarum Parisiensi & Londinensi Academiis &c. Regio Librorum Censore , Militarium Nosocomiorum Inspectore Generali, Regiæ Invalidorum militum Domûs Chirurgo Primario , Regiæ Chirurg. Academiae Secretario , olim Directore &c. tueri conabitur PETRUS BRASDOR Cænomanensis , in almâ Universitate Parisiensi Artium Magister , nec-non Serenissimæ Aurelianensium Ducissæ Chirurgus Primarius.

P A R I S I I S ,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die 30^a. Octobris , anno Salutis 1752. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE Regii Chirurg. Collegii
Typographi. 1752.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

I.

QUANTAM omnibus, ob structuræ elegantiam, admirationem movere debeat Sceleti spectaculum, cuius attendenti facile obvium est. Ossa, partem sanè haud spernendam, Corporis ædificio fulcimenti ergo indita duplici inter sese modo, cum motû nimirum & sine motû adunari probè observârunt Anatomiae Antistites. Ne autem ex duplici illâ adunatione prolixi nonnihil enascetur; suam utraque sortita est denominationem: prior nempe Arthron, posterior verò Symphyseos nomine insignitur.

I I.

Ex Ossibus porrò motû gaudentibus, evidenter alia, alia obscure moventur: hincque bina effluxit Articulationis species, Diarthrosis videlicet & Synarthrosis; quæ quidem ut iterum in Enarthrosim, Arthrodiam & Ginglymum dividerentur, usus invaluit; eo tamen inter ipsas notato discrimine, quòd in hæc vix appareant motus in illâ maximè conspicui.

I I I.

SYMPHYSIS, altera junctionis Ossium species, cum medio & sine medio considerata occurrit; ac utroque sub respectû multiplices veluti in ramos distinguitur: alia quippè futuram, Harmoniam, & Gomphosim; alia verò Synevrosim, Synchondrosim, & Syssarcosim complectitur.

I V.

NULLUS sanè foret proponendi exitus, nulla circumscriptio, si quotquot recensentur Articulationum propagines, omnes & singulas ad amussim evolvendas susciperemus. Quapropter brevitati consulentes, sermonem aliò conferre juvat. De Femoris cum Tibiâ junctione, quantum ad hujus-ce partis Ankylosim spectat, eo loci sumus duntaxat disputaturi.

V.

PLURIMIS ergò constare partibus cartilagineis, ligamentosis, aponevroticis &c. Rotulæ, nec non Femoris cum Tibiâ Articulationem nostris fusiùs patebit responsis.

EX CHIRURGIA.

I.

AFFECTUM amisso vel debilitato Articulationis cujuscunque motû oriundum, Ankylosim vocant: exindè que manat duplex Ankylosis distinguenda; aliam dixere perfectam, seu completam; aliam autem imperfectam, seu incompletam nuncupant. His planè vocibus assonant vera & falsa.

I I.

INTERNAS esse & externas Ankylosis causas nemo Artis peritus diffitetur. Priores ex vitio, quâlibet de causâ, Humore

3

sinoviali, tumefactis tùm Cartilaginibus, tùm junctis simul Ossium extremitatibus, Phlegmone, Abscessû, Carie, Arthritide, &c. Posteriores ab ictû, lapsû, Ligaturâ, Compressione, Fracturâ, luxatione, &c. sunt repetendæ.

I I I.

Ex movendæ Articulationis seu difficultate, seu impossibilitate hujus vel illius Ankylosis facili prorsus negotio elucescet Diagnôsis.

I V.

LONGE verò plurima diversam ejusdem affectûs Prognosim constituunt, essentia scilicet, Articulationis species, ætas, causa, Ægri habitudo, accidentia, &c.

V.

ANKYLOSIS perfectæ curatio nec speranda, imò ne tentanda, nisi amputationis auxilio; quod quidem medium, in gravissima sæviant accidentia, improbandum censemus.

V I.

ORTAM ex inversis Cartilaginibus, strangulatis-ve ex parte Ossium ligamentis, reductâ jam dudum luxatione, Ankylosim insanabilem judicamus.

V I I.

AT non item de symptomatibus Ankylosim perfectam comitantibus: illa enim, faventibus remediis tùm generalibus, tùm peculiaribus, prout casus tulerit, Chirurghi extirpabit sagacitas.

V I I I.

HAUD unus est Ankylosis imperfectæ curationis scopus: spissato quippè ultra modum Humore sinoviali, deficiente eodem, aut copiosius in Articulum affluente, immutato-ve propter peculiariora vitia naturali statû, varia pro vario casû vel interna, vel externa admovebuntur medicamenta.

I X.

UBI nimia adest humoris sinovialis spissitudo frictiones calefactis cum linteis, aquarum ex alto aspersiones, Baredginæ, Borboniæ, Granenses, diluentia, emolientia cataplasmata, quodque non levis est momenti, plus minùs-ve repetiti Articulationis motus felici ut plurimum successû adhibentur. Cùm autem ex

4

ipſius - met Sinoviæ defectû aut penuriâ procreatur Ankiſis ;
potus diluentes , & amaros , ſanguinis miſſiones , balnea , mino-
rative , frictiones ſuprà laudatas , & repetitas aquarum ex edito
Aſperſiones in uſum vocari expedit. Affluente demùm majori
Sinoviæ copiâ , ad reſolventia , prædictos partis motus , purgantia ,
venarum ſectiones ſæpè ſæpiùs iteratas & imprimis tenuem victûs
rationem confugiendum.

X

SI fortè diſſuſo per Articulationem , ob fracturam , ſucco Oſſis
nutricio , immineat Ankiſis , huic , apparatû congruo , motibus-
que interdum adhibitis occurrere pronum eſt : quæ tamen media ſi
proſperè minùs ceſſerint , iisdem certè incœpta debellabitur.

X I.

SUPERVENIENTE Abſceſſû , Punctiones in partibus Arti-
culi lateralibus , aut potiùs Inciſiones inſtituendæ ſunt , apparatus-
que , pro re natâ , idoneus apponendus.

*Has poſitiones , DEO JUVANTE & Præſide M. FRAN-
CISCO-MICHAELE DISDIER , Artium Liberalium
& Chirurgiæ Magiſtro , tueri conabitur JOANNES-BERTRAN-
DUS SOUQUE , Convenenſis , Artium Liberalium Magiſter.*

P A R I S I I S ,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Sabbati 17^a Februarii , à ſeſqui-ſecundâ poſt meridiem
ad Septimam. Anno Domini 1753.*

P R O A C T U P U B L I C O ,

ET

MAGISTERII LAUREA;

Typis DELAGUETTE Regii Chirurg. Collegii
Typographi. 1753.

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

ARIIS corporis humani noxiis à Chirurgo medelam afferri non posse, nisi Physiologiæ, Hygiænes, Pathologiæ, Therapeutices Anatomiæque præsertim principia apprime calluerit, apud omnes in confesso manet. Bubonis venerei in glandulis præcipua sedes; itaque de illo acturi, glandularum structuram, differentias & usus per quàm breviter in antecessum exponemus.

EX ANATOMIA.

I.

IN gyrum movetur sanguinis massa quæ primo intuitu ex raris & lymphaticis globulis omninò quasi conflari videtur; verùm

2

hanc humoribus diversimodè configuratis, variâ indole præditis, usibusque diversis inservientibus turgere patet.

I I.

Ex his, alii, ut saliva, humor pericardii, peritonæi &c. à sanguine secernuntur vasis secreto-excretoriis, ut vocant; & extrâ corpus tanquam inutiles ejiciuntur, aut cum sanguine deviâ circulatione denuò miscentur; lymphæ verò vasis lymphaticis ab ipso immediatè segregatur, peculiarem circuitum subitura. His operationibus peragendis præcipuè inserviunt glandulæ, quas in secernentes, lymphaticas & nothas vel spurias dividimus. An secernant? an lympham perficiant hæ ultimæ? ob rei difficultatem hætenus liquidò determinare non potuerunt Anatomici; idcirco tale nomen aliundè à nonnullis indicatum illis imponere juvat. e. g. Thyroidea.

I I I.

CORPUSCULUM quodvis ex vasis omnimodè intertextis conflatum, extùs peculiari membranâ cinctum, intùs cavum & canali excretorio donatum glandulæ secernentis nomine insignitur; pars vero substantiâ, fibrosâ, parenchymatosâ, vesiculosa nec non lymphaticorum furculis prædita, nervis, sanguiferisque vasis irrigata, duplici involucri inclusâ, magnitudine & figurâ varia, glandula lymphatica audit: secernentes; salivales, pancreaticæ, &c. Lymphaticas è contra; mesaraicæ, jugulares, inguinales &c. glandulæ probant.

I V.

QUÆDAM ex his omnibus sunt conglobatæ ex unico corpusculo constantes; sive secernant, ut intestinales Peyerii & Peklini; &c. Hæ in crassioribus solitariè, illæ verò in tenuioribus intestinis racematim congestæ villosam tunicam inter & cellulosam Albinii utræque sitæ; sive lympham perficiant, quales sunt axillares &c. Quædam conglomeratæ, quæ ex pluribus secernentibus simplicibus adunatis, unicâ communi tunicâ cellulosâ simul involutis, componuntur. e. g. pancreas &c. Compositæ & simplices à Boerrhaavio nuncupantur.

V.

A situ, figurâ, magnitudine, colore, consistentiâ, usu & munere prædictas partes innumeras accepisse denominationes,

3

tam omnibus notum, ut hîc verbis indicare prolixius necessum non existimemus.

V. I.

SECEARNENTIUM glandularum usus est liquidum secretum vel extrâ cutim propellere ut subcutaneæ aut sebaceæ fortasseque sudoriferæ, Miliæres dictæ; vel in cavum quoddam stillatim infundere ut foràs eliminetur, internè-vè absorbetur, aut partim intus partim extus, & sanguini mediatè vel immediatè rursus insinuetur, ut in pituitariis nasi, plexûs choroidei, salivalibus, gastricis, innumerisque aliis conspicuum.

V I I.

CIRCA secretiones variæ propositæ fuerunt sententiæ mechanici legibus non æquè consonæ; cum verò natura ubique suis in operibus simplex sit constans & uniformis, hinc illis assentimur qui vasorum osculis, liquido per illa transituro paulò majoribus eas perfici contendunt. Ubi excretio momentanea & deest receptaculum commune ad recipiendum & quodam temporis spatio fovendum & asservandum liquorem à vicinis partibus segregatum, ibi glandulam adesse censemus. Ex hoc fundamento ab aliis secretionum organis folliculo duntaxat & canali excretorio ex illo prodeunti glandulas differre, ad secretionem nihil præstare sed receptorii tantum officio fungi, & cerebrum, renes &c. è numero illarum eximendos esse cuivis attendenti facillè obvium.

V I I I.

MANIFESTUS licet haud sit glandularum lymphaticarum usus, attamen illas lymphæ elaborationi inservire omnibus fere cum Anatomicis autumamus. Hæ glandulæ vasis equidem sanguineis & nervis irrorantur; verum quamnam sequuntur viam? In interiori liquidum lymphæ mutationi aut ipsius perfectioni idoneum evomunt-ne? Illæ opiniones et si veritati proximæ uberiori Anatomicorum disquisitioni committendæ.

E X C H I R U R G I A.

Sperne voluptates, nocet empti dolore voluptas.

I.

TOT & omnium sævissima ex impuro concubitu nascuntur mala, quot ex legitimo amplexu amœnitates & deliciae exurgunt. Malorum catervam parit omnesque corporis partes immaniter depascit tabes venerea, sanguinem aut potius lympham inficit id morbi genus; Prothei ad instar innumeras agit tragœdias, & gonorrhœam, cancos, artuum dolores, exostoses, bubones &c. producit; hos ultimos tantum pertractare animus est.

I I.

TUMOR durus, renitens, plus minus-ve dolens, ad suppurationem ut plurimum difficile vergens, inguinales, jugulares, parotides, &c. glandulas occupans; à coitu impuro, lactatione &c. mediatè vel immediatè exortus, Bubo nuncupatur.

I I I.

AB essentiâ, tempore, situ, accidentibus varias mutuatur differentias; unde essentialis aut primitivus, criticus aut symptomaticus meritò dicitur; pudendagræ quandoque comes; luem veneream quandoque indicat.

I V.

ESSENTIALIS ex impuro congressu immediatè vel paulò post prodit; symptomaticus è contrà, suppressæ parcius-ve fluenti gonorrhœæ succedit; cancos veretri in viris aut pudendi in fœminis comitatur, vel nullâ proximè prægressâ causâ manifestâ supervenit.

V.

PHLEGMONEM, schirrum, œdema æmulantur bubones. Ovi columbini, gallinacei, pugni quandoque molem adæquant. Alterutrum vel utrumque inguen infestant. Nunc unicam, nunc plures infarciunt glandulas.

V I.

LYMPHA lue infecta & in glandulis inguinum conveſta, inibi ſiſtitur, coagulatur, unde ingurgitatio, tumor, incipiente malo exiguus; novo lymphæ jugiter fluentis aggeſtu iterum diſtenduntur glandulæ & creſcit tumor; inflatione dolet, calet, pulſat, & phlegmonofus, aut indureſcit & ſchirroſus, vel tandem mollior fit ſaltem ſuperficiæ tenùs & œdematoſus ſubnaſcitur bubo.

V I I.

PHLEGMONODES facilè reſolvitur, ſi non in ſuppuratum vertit; Schirrodes verò difficillimè & ad duritiem propenſius accedit; facile quidem, quoad ſuperficiem, reſolvitur œdematodes bubo, liquidiori autem ſero exhalato ſpiſſior fit lymphæ cellulis impacta & reſolutioni aut ſuppurationi concipiendæ parùm idonea.

V I I I.

SÆPE ſæpiùs inceſſus difficilis & ad ſtatum pervenit bubo immutato cutis colore; glandulas prætereunte ſeminio venereo, ſanguinem pervadit, totam illius maſſam lue inquinat, & ſimilia in glandulis, diverſa verò aliis in partibus procreat mala.

I X.

BUBONES venerei, à benignis, peſtilentialibus, ſtrumofiſ; ſcorbuticis herniſque ſignis peculiaribus necnon ſymptomatibus facile diſtinguendi.

X.

VEL æqualem præbent ſuperficiem & unica, vel inæqualem & plures ſeminio contaminantur glandulæ. Hi compoſiti, illi ſimplices vulgò denominantur. Si calor, dolor, pulſus in tumore ſint inſignes, phlegmonodem; ſi moderatiores, & prementis digiti veſtigium facilè admittat & tardè dimittat, œdematodem; ſi tandem horum ferè expers durior remaneat & validè renitatur; ſchirrodem bubonem aſſe certò pronunciabitis. Denique æzrum percontanti præcedentibuſque attendenti iudicatu facile an eſſentiales, an gonorrhææ cancrorum-ve comites, an ſyphilidis latentis indicia ſint bubones venerei.

X I.

ESSENTIALES, modo necessariae adhibeantur cautela curatu faciles, difficiliore symptomati. Phlegmonosi, facilius œdematosi & schirrosi resolvuntur aut suppurant; hi enim in veri schirri plerumque & in carcinomati aliquandò degenerant naturam; delitescunt periculosiores habeantur.

X I I.

PRO diversâ bubonis naturâ varia medendi ratio; ad unum tamen idemque caput præcipuè revocanda. Pro lue venereæ indicio bubonem agnoscunt Sapientiores Artis Magistri; hinc ipsum non solis topicis curationeque locali, sed hydrargirosi tutius impugnandum; hinc ipsius resolutionem aut suppurationem ex topicis infidas concludimus.

X I I I.

BUBO essentialis, ex recenti lue oriundus leviori hydrargirosi profligatur. Criticus verò, syphilidis vetustioris vulgò soboles, ampliori feliciter debellatur; variis pro re natâ in utroque non neglectis remediis topicis, vel internis ritè inter se consociatis.

X I V.

ANTE omnia præmittenda generaliora remedia; venæ sectiones largâ copiâ si phlegmonodes, parciore si œdematodes aut schirroides fuerit bubo; Cathartica leniora in priori, fortiora in aliis adhibenda; Balnea, diætâ tenuis, potus diluens, aliaque imperanda.

X V.

BUBONI plurima competit curatio localis, à variis topicis, scalpello causticis petenda. Cucurbitulæ à nonnullis laudatæ tanquàm inutiles rejiciantur.

X V I.

RESOLUTIONE, suppuratione, vel induratione frequentior exitum obtinet bubo. In priori casu, anodina, emollientia, & resolventia præsertim mercurialia tumori superimponantur. Si suppuretur auctis accidentibus, anodina, maturantia, peptica admoveantur. Induratus denique ne malo novam ansam præbeat, si possibile, excidatur.

X V I I.

RESOLUTIONE, quantum possibili, cautè tamen tentandâ curandus Bubo. Suppurat verò quandoque, & varia in hoc casu,

pro variâ suppurationis naturâ curandi via. Ut exitus puris concilietur, ferrum vel caustica temerè non adhibeantur.

X V I I I.

ANTE perfectam puris coctionem præmatura à nonnullis laudata nocet incisio. Pure confecto glandulisque perfectè suppuratis, si phlegmonosus fuerit bubo, pus ne sinus efformet, incisione eliminandum; quod, si lento pede congestum, nullo modo necessarium, naturæque committendum felix demonstrat praxis.

X I X.

BUBONI œdematoso aut schirroso, ferrum & caustica utiliter admoventur. Suppurati margins duri scarificandi vel causticis urendi; carnes fungosæ & luxuriantes levioribus corrosivis reprimendæ; glandularum fragmenta, si quæ sint, scalpello aut causticis eximenda, sinus detergendi, cicatrix promovenda.

X X.

CÆTERUM generatim bubo phlegmonodes topicis vel scalpello curandus; œdematodes per resolventia & scarificationes dissipandus, schirroides vel sectione totali vel causticis extirpandus.

Has Theses, DEO JUVANTE & Præside M. ROBERTO-FRANCISCO RUFFEL, Artium & Chirurgiæ Magistro, Pathologiæ Professore Regio, tueri conabitur, GUILLELMUS-STEPHANUS-MARIA RUFFEL, Parisinus, in almâ Universitate Parisiensi Liberalium Artium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Martis 10^a Julii à sesqui-secundâ post meridiem
ad Septimam. Anno Domini 1753.*

P R O A C T U P U B L I C O,

ET

M A G I S T E R I I L A U R E A.

Typis DELAGUETTE Regii Chirurg. Collegii
Typographi. 1753.

• X 1 Z

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

MECHANICES opus exquisitissimum, juxta strictiores staticæ, hydraulicæ & hydrostaticæ leges motus ad infinitum varios exequens contemplari desideras? corpus humanum præsto est. Fibrillis, vasculis & liquoribus licet constans, ob variam tamen illorum positionem, fabricam, actionem reciprocam, attendenti cum non modicâ voluptate præbet vectes, trochleas, præla, folles, receptacula & ferè cujuslibet speciei instrumenta intus extus-ve agentia; &, miratu quod dignissimum! illata machinæ, si quæ sint detrimenta, organicâ ipsius virtute quàm-plurimum resarciuntur, ut præ cæteris demonstrat de quo mox, generali corporis humani partium expositione præmissâ, sumus acturi, vulnerarium *pathema*.

CORPORIS humani partes in continentes, contentas, & impellentes sapientissimè ab Hippocrate: in solida & fluida; solida rursus in dura & mollia non immeritò à physiologicis dividuntur. Satiùs tamen ad propositum nostrum solida in partes similes & dissimiles censemus distinguenda. Fibræ, membranæ, ossa, cartilagine, ligamenta, muscoli, tendines, aponevroses, vasa, glandulæ, nervi & tegumenta communia inter similes; partes verò ex illis compositæ dissimiles inter annumerantur.

FIBRA, pars sola strictè dicta simplex, est corpus oblongum; admodum gracile, duabus pluribus-ve elementariis seu terrestribus conflatum particulis, ad cujuslibet partis solidæ compositionem situ, numero & elasticitate varium.

Ex latâ, planâ, tenuissimâ, plus minus-ve extensili, flexili fibrarum serie oritur *Membrana* quæ ossa, carnes & viscera partim involvit, partim efformat.

OSSA, præsertim in exoriente fœtu spectata, simul congestarum speciem referunt membranarum quæ à circulatorio motu liquorem vehente nutritium per vasa membranæ exterioris, cæteras cingentis (undè *Periosteum* audit), in interiora penetrantis, exquisito sensu donatæ præditæ (a), duritiem & crassitiem sensim ac sine sensu ita compararunt, ut in adultis triplici substantiâ conflata, & totius corporis, cæteras fulcituræ necnon protecturæ, firmissimæ partes evadant.

FIRMÆ sunt insuper substantiæ quædam læves & quadam-tenus elasticæ, ubiquè, nisi in diarthrosi, membranâ periostei æmulâ, à situ *Perichondrio* dictâ indutæ, nullâ cavitate notabili, sed porulis, vasculorum vix conspiciendorum transitus causâ, (b) donatæ, eisdem ac ossificationis legibus crescentes, in adultis ita durescentes ut ossa dicas, & *Cartilagine* vocantur: ossium sicut & partium mollium amplificationi, articulationi, symphyfi & fulturæ inserviunt.

EA est ossium & cartilaginum structura ut validam connexionem simul & liberos motus sibi ipsis conciliare non possent; hinc passim *Ligamenta* seu substantiæ leucophææ, *peridesmo* gaudentes,

(a) Conf. experiment. D. Duverney act. Ac. R. Sc. an. 1700.

(b) Winsl. Exp. An. Tr. des Os frais n°. 18.

tenaces, fibrosæ, extensionem & rupturam non facile patientes, quæ cæteras connectunt, continent, & tuentur.

PARTES tam mirificè stabilitas, adjuncto munere fungentes movent *Musculi*, fibris coalescentes mollibus, contractilibus, etiamsi ob ingentem quâ involvuntur intermiscunturque vasculorum sanguiferorum copiam ad aspectum rubris, albidis tamen, nervulorum infinitâ propagine intertextis, mediantibusque folliculis oleosis & proprio membranaceo musculi involucro pullulantibus inter se distinctis, modò pro ventre, modò pro corpore habitis, & in firmiores albescentesque desinentibus fibras quæ, si substantiam utcumquæ teretem, acutam efficiant, *Tendinem*; si latam, planam & exilem, *Aponevrosim* constituunt. In utroque eundem numerum fibrarum ac in ventre, nervos pariter & vasa adesse, suppurationes, dilacerationes & Rhuyfchianæ injectiones probè demonstrant.

QUODLIBET corporis punctum vel minimum permeant *Vasa* seu canales conici, elastici, à lateribus communicantes, virtute contractili, plus minus - ve, pollentes, quorum parietes textu celluloso, vasculoso, musculari, & nerveo muniti liquida vehunt. In *Arterias* ferentes, salientes, densioris texturæ, & *Venas* referentes, valvulis instructas, laxioris, necnon ambæ rursùs in sanguineas & lymphaticas distribuuntur.

EX alter-utris vasa liquoribus quibusdam peculiaribus ingressum aut egressum præbentia procedunt, & *Secretoria* aut *Excretoria* sunt, quæ, conglobatim vel conglomeratim congesta & tunicâ communi involuta, *Glandulas* efformant. Tùm ad glandulam, tùm ad glandulæ vasculum vel minimum sedulò comes & pedissequum appellit cum arteriâ filamentum nerveum à majoribus nervis oriundum.

NERVI sunt funiculi subalbidi, plerumquæ teretes, fibrillis ultrà mentis limites gracilibus, fasciatim dispositis conflati, vasa sanguinea & lymphatica sibi propria habentes, piæ & duræ matris processu induti, ad corporis quodlibet punctum, motuum & sensuum causâ, à cerebro, cerebello & medullâ spinali vergentes, & in pulpam non assignandæ tenuitatis abeuntes.

UNAQUÆQUE modò descripta pars propriis equidem, sed prætereà communibus defenditur *Tegumentis*: cellulæ nimirum membraceæ, vasis sanguiferis, lymphaticis, nerveis donatæ, oleoso aut

lymphatico liquore turgentes cuti substernuntur, & penitiores corporis recessus ubique (a) penetrant, lubricant.

CUTIS, alterum integumentum commune, fibris tendineis, nervis, vasis sanguineis, lymphaticis intertexta, elastica, in internâ superficie miliares, & sebaceas Morgagni continens glandulas *Corium* habetur, ex quo protuberant nervulorum, ad organum tactûs, apices mucosâ faciliè spissescendâ substantiâ vasculosoque textu in debito tensionis gradu servati. Illis pellucida, cuti strictis, sed fragilibus filamentis adhærens, squammulis à corpore mucoso densato productis composita (b), porulis ad sudoris, perspirationis, medicamentorum aditum exitum-ve, cutis ad instar, pertusa, vasculis, saltem arte detectis, expers membrana, *Epidermis* cognita, custos & tutrix superexpanditur.

SINGULAS microcosmi vias attentè perlustra, & hætenus enumeratas partes quidquid in ipso solidi, nunquam satis laudandâ dispositione, efformare haud ægrè percipies.

FLUIDA, corporis humani partes alteræ, (de quibus dicere nobis non vacat) cum solidis mutuum mirandumque agunt commercium. Qualitate enim & quantitate requisitis donata, solida dummodò integra, elastica, libera nec obstructa alluunt, nutriunt, augent, movent, vicissimque moventur; sin, contrâ.

EX CHIRURGIA.

VULNUS naturæ sanatricis & auxiliatricis Chirurgiæ necessarii concursûs argumentum vincens. Hinc in vulneribus curandis naturam adjuvare & non perturbare Chirurghi sit unica mens; hinc naturæ adversantia, horum-ce effectus & ipsius naturæ conamina diligenter annotet.

SIMILARIBUS & instrumentariis partibus vulnus *pathema* commune (c) pro solutione quâlibet continui apud veteres; strictius nunc pro recenti, cruentâ, in mollioribus duntaxat aut in duris simul corporis partibus (d) solutâ cohæsione sumitur.

(a) Boerrh. Inst. M. 55. 416. præf. aphrosidiac. (b) M. Gareng. Splanchn. p. 44. (c) Galen, Art. M. Cap. LXXXVIII. (d) Heist. Inst. Ch. p. 1. l. 1. p. 42.

3
QUODCUMQUE corpus extraneum dividere potens, tan-
quàm communem causam agnoscunt vulnera; nihilominus tum ex
parte ipsiusmet causæ, tum ex parte ipsorum magnitudinis, figu-
ræ, directionis, sedis, simplicitatis, compositionis & complica-
tionis non inadvertendum discrimen repetunt.

ANTECEDENTIA vulneris in memoriam revocare, ipsum-
met vulnus inspicere, excreta olfacere, gustare, cum Galeno actio-
nem læsam, situm vulneris, speciem doloris, excreta & retenta,
accidentia propria perpendere, ut media ad vulneris *Diagnosim*,
utilia, quandoque sufficientia adhibeantur: ope specilli, injectionum
vulnus perlustrare, ferè semper ut infida, noxia encheiresis rejiciatur.

EXPLORATAM vulneris *diagnosim* ad curationem conducere,
certam verò *prognosim* & ad curationem vulneri & ad fiduciam
vulnerati Chirurgo conciliandas maximè conferre cuius comper-
tum est: festinans ergo nimium nil proferat Chirurgus, sed priùs
causas, essentiam, situm vulneris, partes affectas sedulo perquirat, &
accidentia præsertim ponderet ex æquo.

ACCIDENTIA aut statim & primitivè, talia dolor, hæ-
morrhagia, convulsio, paralyſis, syncope, aut post aliquod à vul-
neratione temporis intervallum sæviunt; hujusmodi sunt pruritus,
inflammatio, febris, alvi fluxus, materiæ purulentæ suppressæ,
resorbæ, apostemata, gangræna.

MALO cognito, accidentibus prævisis, quid agendum velit
natura ex phænomenis ediscendum In vul-
nere simplici & minori partes à se invicem recedunt, integras dis-
trahunt, sanguis plus minus-ve effluit, paulò post sistitur, in coa-
gulum, crustam vertitur; in majori verò & substantiâ deperditâ
aut contusione complicato, hæc præter, latex limpidus, ichoro-
sus subsequitur, partes vulneris vicinæ tument, rubent, dolent;
febris vulneraria supervenit; tertio vel quarto die humor subalbi-
dus, glutinosus, pus exoritur; detumescunt, pallescunt vulneris
labia; dolor, febris remittunt; ex imo vulnere succrescere videtur
nova caro, quæ paulatim summum vulnus adæquans areſcit & siccam
efficit cuticulam, deinceps in ratione substantiæ deperditæ depri-
mendam, *Cicatricem* vocant. Porro hæc symptomata, quorum Ai-
tiologia ex Anatomicis positionibus faciliè deducitur, nec adeò, nec

tamdiù conspiciuntur, si vulneris oræ post modicum sanguinis efflu-
vium ad se invicem approximentur & ab aëre externo protegan-
tur ; ergo ut sanguis modicè fluens non subito cohibeatur , sed post
temperatam effusionem vulnus coadunetur & ab aëre externo prote-
gatur natura postulat.

AD coadunationem vulneri conciliandam. 1°. Huic obstantia
removeantur , itaque corpora extranea exeresis ope , morbi per
Therapeuticam ipsis propriam & accidentia methodo debitâ proflig-
gentur. 2°. Remotis aut minutis quantum fieri potest impedimen-
tis , si vulnus ob contusionem aut amissam substantiam ità se habeat
ut oræ ad se invicem approximari nequeant , naturæ gradatim ope-
ranti & suppurationem præcipienti obsequendum ; intereà nihilo-
minus faveant approximationi situs & deligatio. Si verò contiguæ
fieri possunt , ut retineantur non solum modò situm idoneum &
deligationem aptam , sed & futuras suppeditat ars provida.

SUTURA est operatio Chirurgica quæ mediantibus aut em-
plastris agglutinatoriis , aut acubus , filo , & fibulis , vulneris oras
approximatas continet ; illa notha , quæ *agglutinatoria* seu sicca ,
hæc vera , quæ *humida* seu cruenta dicitur. Suturas omnes ab anti-
quis decantatas non recensemus : quamplurimæ etenim ut inutiles ,
crudeles , noxiæ à recentioribus , uno ore & unâ mente , meritò re-
jiciuntur ; & quædam , *nodosa* scilicet , *pellionum* , *circumvoluta* ,
quas simplices nuncupant , *clavata* , quam compositam , solæ supersti-
tes remanent : *nodosa* , cuti , musculis , vasis ; *pellionum* , intesti-
nis ; *circumvolutam* , labro leporino , & *clavatam* , musculis abdomi-
nalibus plagisque altioribus ut sacram anchoram injicere mos est.

QUIDQUID tamen ex futuris sperandum veniat , illas ossibus
& cartilaginibus prout impossibiles ; valdè contusis , venenatis ,
penetrantibus in thoracem , assiduis & necessariis motibus agitatæ
vulneribus , prout noxias , & cæteris cujuscumque speciei quoties
situs & deligatio coadunationi conciliandæ non sunt impares , prout
inutiles à sanâ methodo non injici , in memoriam revocet Chirurgus :
his enim positis , rarum futuris locum dari faciliè percipiet. Et qui-
dem vulnus , vel juxtà longitudinem corporis , cuti & musculis in-
fligitur , & tunc fascia *Uniens* summum remedium ; vel , juxtà lati-
tudinem , musculis extensoribus aut flexoribus , adductoribus aut
abductoribus &c. & extensio aut flexio , adductio aut abductio &c.

partis læsæ, deligationis ope firmatæ, perfectam cohæſionem pelli-
cere queunt; vel etiam obliquè, & tunc ſitûs & deligationis auxilio fu-
tura ſicca quâ Adræas à cruce & Paræus felicicum ſucceſſu utebantur
prodeſſe poterit (a).

Nec eſt quod dicas musculos fortiores per ſitum & deligationem
non ſatis approximari aut approximatos non, ut par eſt, contineri
poſſe; musculus enim ſi non irritetur, quando ſtat immotus, laxus
eſt, flexioni, extenſioni &c. juxtâ motum ſibi nativum obedit; imò
in longum facilè extenditur, annotante illuſtriſſimo D. DE LA
PEYRONIE (b): Hunc ergo vis etiam mediocris, ac proinde ſple-
nia eminùs ritèque diſpoſita, cum faſciis à ſagaci Chirurgo circum-
ductis, in ſtatum competentem coërcere valebunt. Si verò jam irri-
tetur, nonne malum acriùs exaſperabunt futuræ?

TANDEM musculi omnes & oſſa partis interſcindi poſſunt, &
tunc ſitûs & deligationis efficacitatem experiri non minùs juvat (c).

TENDINUM, aponevroſium & partium nervearum unionem
per futuras humidas, ex quo præſertim quàm ægrè ferant partes
illæ puncturam vel minimam, & quàm tutò & commodè abſque
filo & acubus coadunari poſſint demonſtratum eſt (d), tentare neſas.
Ob eaſdem & ſupradictas (p. 6. l. 29. & ſeq.) rationes musculo-
rum abdominalium vulnera acu & filo continere minùs illicitum
immeritò crederes. Non ſic tamen de labio leporino à nativitate &
cum magno reſeſſu cenſendum putamus, hoc-ce enim in caſu partes
à ſe invicem jampridè diſceſſæ non, ut par eſt, deligationi ob-
temperant; nec etiam de vulneribus inteſtinorum, ob fæces jugi-
ter effluxuras, & alio modo non ſiſtendas.

VASA præciſa agarico querno, vel ſagino ſæpè ſæpiùs, non-
nunquam tamen, in diſſolutâ nimirum ſanguinis craſi, & ubi com-
preſſioni denegatur locus, acûs & fili beneficio reſtringenda eſſe
experientia docet.

(a) Paré, Liv. 10. des Pl. en part. ch. 32. (b) Tr. de la Gang. par M.
Quesnay, p. 154. (c) Dion. Opér. comm. p. 738. Obſ. de M. de LAFEY-
RONIE. (d) Tr. Gang. par M. Quesnay, p. 105 & ſuiv. Malad. des Os par M.
Petit. tom. 2. chap. XV. Dion. Opér. comm. p. 726.

VULNERIS coadunatione sive per situm & deligationem, sive per futuras servatâ, nec à Mechâ, nec à Peruvio, Judæâ &c. balsama magno sumptu expetere necessum; vulnus tantummodò, generali non omisâ *Prophylaxi*, ab aëre externo protege, aquam tepidam aquæ vulnerariæ permixtam, aut balsamum Samaritani solutæ cohæsioni imponendo, necnon rarissimè deligando; & eosdem, nec minùs salubres quàm balsamorum extraneorum, effectus videbis affluentes. (a).

(a) Bellost. Chir. d'Hôp. p. 74 & 290. tom. I.

Has Theses, DEO JUVANTE, & præside M. ROCHO DUBERTRAND, in Universitate Parisiensi Artium & Chirurgiæ Magistro, necnon antiquo Scholarum moderatore, tueri conabitur STEPHANUS-PETRUS LELAUMIER, Parisinus, eâdem in Universitate Artium Liberalium Magister.

PARISIIS,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

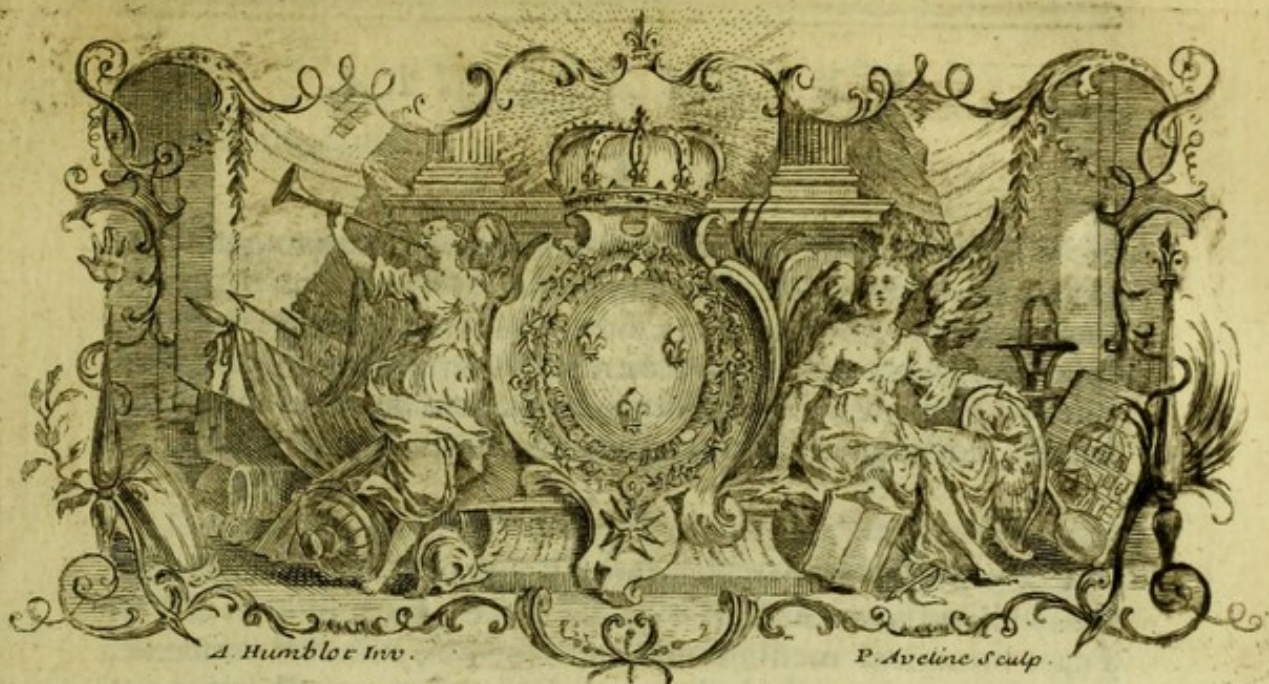
*Die Lunæ 30^a. Julii à sesqui-secundâ post meridiem ad
Septimam. anno Salutis 1753.*

PRO ACTU PUBLICO

ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE, Regii Chirurg. Collegii
Typographi, 1753.

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

RO diverso sexu, varii morbi. Non tantum
exquisitâ & concinnâ corporis dispositione, oris
venustate, morum leporibus, societatis amœ-
nitate, à maribus discrepat sexus amabilis;
hunc quoque debiliorem impugnat peculiaris
morborum cohors, ipsisque in partibus, gene-
rationis mysterio dicatis, fato quodam inelucta-
bili, propriam frequentius constituit sedem. Graviora inter hæc
mala, quibus fors atra premit femineum genus, uteri Polypus me-
rito annumerandus. Hujusce morbi descriptioni Anatomicam
Muliebrium expositionem præmittere juvat.

EX ANATOMIA.

I.

INTERNA & externa ritè censentur Mulierum genitalia; Hæc citrà sectionem faciliè conspicienda; Nempè Pubes, Monticulus veneris, Labia, Frænulum, Vulva, Scapha, Perinæum, Nymphæ, Carunculæ myrtiformes, Clitoridis extremum, Urethræ Vaginæque orificia. Harum-ce partium descriptioni, utpote inutili, nostroque instituto minùs necessariæ superfedemus.

I I.

CÆTERIS ex partibus internis prima occurrit vagina, à Pudendis ad uterum usque expansa: hæc, Rectum inter & Vescicam urinariam medium obtinens locum, cum illis connexa, pro usu, ætate, mulieris statu, modò longior, modò latior aut angustior, plurimis conflatur membranis: Prima, à cellulari peritonæi textu oriunda, alteri musculosæ, fibrisque circularibus constanti, substernitur. Nervosam dicunt interiorem, quæ magis extensa, foraminulisque pertusa, plurimas efformat rugas, in virginibus conspicuas, in mulieribus verò ut plurimum oblitteratas.

I I I.

IN supremâ vaginæ parte hiat Uterus. In pelvi hypogastricâ (a) situs, piri depressi figuram, in graviditate tamen mutantam non malè referens, fundum superiorem paululumque posteriorem, cervicem verò inferiorem habet & anteriorem. Uteri substantia mollis, crassior, cellulosa, fibris vasculosis, carneis & extensilibus constituitur, obtinetque cavitatem, in statu naturali, minorem ferèque triangularem, pro variis verò casibus, mirum in modum dilatandam.

I V.

TRIPlici foramine pervius est Uterus. Unum inferiùs;

(a) Variis de causis natus mutari potest uteri situs, ut ex Polypo, verbi gratiâ, graviditate præter naturam, prolapsu, inversione, &c. Vid. Ruysch. Obs. Anat. Chir. cent. Obs. 88. Riolan. *Anthropogr. Lib. 2. C. 35.* Heister *Ephem. Acad. Nat. Cur. cent. 5 & 6. Obs. 86.*

maius, oblongum, in ipsamet uteri cervice, intra vaginam protuberanti conspicuum, dat orificium uterinum, ex peculiari conformatione à quibusdam *os tinxæ* nuncupatum. Alia verò superiora, minora, lateraliter in fundo uteri patentia. Tubis hiant Fallopianis.

V.

REGIONIBUS iliacis, Tubis Fallopianis, necnon & Ovariis, mediantibus ligamentis latis, ab expansione peritonæi productis, conneditur uterus. Anteriùs verò, per ligamenta teretia, à parte superiori & anteriori orta, ex abdomine per annulos Musculi obliqui majoris prodeuntia, Pubi adhæret.

V I.

E PARTIBUS uteri lateralibus emergit ductus membranaceus, oblongus, non recto sed rugoso tramite recedens, quò primò angustior, postea latior, deinceps in extremo rursum coangustatus, dat corpus simbriatum.

V I I.

PROXIME reperiuntur duo corpora albicantia, ferè ovata, supernè gibbosa, infernè plana, cum utero, non tantum ligamentis latis, verum etiam ligamento peculiari, minori, tereti, à Veteribus pro vase deferente perperam habito, connexa. Hæc plurimis membranis, textu spongioso vesiculisque conflata, à quibusdam Testes muliebres, à cæteris ovaria vulgò nuncupantur.

V I I I.

A NERVO sympathico majori paribusque sacris Nervos; ab Aortâ iliacisque internis Arterias mutuatur uterus. Venæ verò, Arteriarum spermaticarum soboles, in venam cavam & emulgentem, pro diverso latere, sanguinem deponunt; & aliæ, ab iliacis internis, venas versùs iliacas derivantur.

E X C H I R U R G I A.

I.

TUMOR quilibet fungosus, carnosus-ve, aut carneam saltem mentiens indolem, ut plurimum piriformis, interdum ferè glo-

7

bosus ; ex ipso uteri sinu ; orificio uterino ; aut vaginâ ; mediante pediculo , propendens , ob similitudinem cum Polypotarium & faucium , Polypus rectè (a) vocatur.

I I.

QUI muliebria occupant Polypi , exteriusque prodeunt nomine Caudæ vel *Cercosis* , apud quosdam (b) notantur. Cauda autem sive *Cercosis* à plurimis (c) habetur nimia clitoridis excrecentia. Cum verò hos inter morbos discrimen sanè adsit ratione sitûs , indolis , figuræ , accidentium , hinc ipsos jure ac meritò facile distinguendos putamus : hincque Molam uterinam pediculo pendulam , excrecentiamque quamlibet fungosam , carnosam-ve , ab utero , uteri osculo , aut vaginâ pensilem , pendumque muliebri replentem , exterius licet aliquandò Caudæ progressum mentiatur , ad Polypum nunquam non referendam esse judicamus.

I I I.

INTER hujusce Polypî causas recensenda quæcumque textum uterinum erodere , vasa sanguifera coardare , vasculorum tonum vim-ve elasticam deicere queunt , æquilibriumque hos inter tubos succosque permeantes necessariò requisitum interturbare : Nempè , compressiones locales & constantes , ulcuscula , peculiaresque interioris vaginæ uterique membranæ disruptiones.

I V.

HIS ex causis , fungosæ ut plurimum suboriuntur excrecentiæ , primò quidem exiles , quarum verò incrementum semper petendum ab extensione aut dilatatione varicosâ , atoniæque

(a) Sic jam jam sensere Ruyschius Obs. Anat. Chir. cent. Obs. 6. Schurrius Muliebr. Hist. Med. Sect. 2. Cap. 1. Fred. Hoffman. Dec. 2. Diff. 3. de ignoratâ uteri structurâ multorum in Medicinâ errorum fontè §. 17. 18. 19. Magist. Levret in egregio libello gallicè inscripto. *Observations sur la cure radicale de plusieurs Polypes de la Matrice , de la Gorge & du Nez.*

(b) M. A. Severin. Med. effic. Part. 2. Cap. 94. p. 265. Aëtius Libr. 4. Serm. 4. Cap. 104. Paul. Lib. 6. Cap. 7. Albucas. Libr. 2. Cap. 71. Valentin. Chirurg. Sect. 3. Cap. 9. Jonston Med. pract. Libr. 10. Tit. 11. Cap. 1. Art. 1. Dionis Oper. Chir. Demonstr. 3. p. 282.

(c) Varandæus de Morb. Mul. Lib. 1. Cap. 13. Mercurial. de Morb. Mul. Libr. 4. Cap. 30. Schenckius. Obs. Med. de Genital. Mul. Ingrassias. Libr. de Tumorib. p. 273. Israel Spach. Gynæcol. fol. 286. Platerus Obs. Med. Libr. 3. Zacut. Lusitan. Prax Med. admirab. Libr. 2. Obs. 91. Schurrius Mul. Hist. Med. Sect. 2. Cap. 1. Dictionar. Medic. in verbo. *Cercosis.*

5

vasculorum a quibus liquores affluentes debitum non experiuntur renixum ; resque ferè sic se habet , ac in illâ enormi quæcariam humidam subsequitur hyperfarcosi , vulnera-ve pure depravato perfusa.

V.

NOTANDUM quidem hosce Polypos originem suam duntaxat ab affecto uteri vaginæ-ve punctulo ducere , ex quo carnea , ut ita dicam , gemma enascitur , quæ sensim ac sensim , majus , resistentiæ defectu , nanciscitur incrementum. Ideoque horum fungorum moles , quotidiano licet auctu major ac major facta , gracili exiguoque plus minùs-ve pediculo , læsæ uteri particulæ tantum adhærescit. Proinde sub hocce respectu , fungosa uteri excrescentia ritè posset censerì velut quædam carnis luxuriantis hernia , ex dilatatione aut extensione immodicâ vasculorum ; faciliiori jam tum humorum affluxu infarctorum exorta.

V I.

SITUS , structurâ , indole , symptomatibusque discrepant Polypii. Hinc alii , ut jam innuimus , ab ipsomet utero , orificio uteri , aut vaginâ , originem suam sortiuntur : alii fungosi , cavi (a) , carnosi , schirrosive deprehenduntur : alii deniquè dolent , inflammantur , exulceratione & gangrænâ corripiuntur , sanguinem fundunt , saniem , ichorem-ve , aut his non tentantur accidentibus ; quæ quidem differentiæ ex signis & symptomatibus petendæ.

V I I.

PRO variâ in Genitalibus sede Polyporum , varia difficilior-que nonnunquam diagnosi. Qui ipsomet uteri fundo adnascitur Polypus , frequentior (b) habetur. Primò quidem delitescit hæc excrescentiæ uterinæ species ; pedetentim verò per dies adeò augescit , ut haud rarò graviditatis faciat suspensionem (c) , ac sæpius in vitâ functis reperitur. Si autem quâcumque de causâ , ampliatur uteri orificium , vel etiam , aucto peculiari uteri motu & constrictione , ex sinu proprio elidatur Polypus , vaginamque versùs prolatur , mox compressis venis disruptisque sequitur sanguinis profusio major vel minor , assidua perio-

(a) Saviard. Obs. Chir. 36. Levret Libr. mod. laudat. p. 31. 46.

(b) Ephém. Nat. Cur. Cent. 9. Obs. 28. Cent. 10. Obs. 23. Fred. Hoffman. Dec. 2. Dissert. 3. de Ignor. uter. struct. §. 18. &c. Saviard. Obs. Chir. 36. Aquapend. Oper. Chir. Cap. 85. Levret. Obs. de Polyp. mod. laudat.

(c) Fred. Hoffman, loco citato, §. 18.

dica-ve, cujus causa tactu facile dignoscenda (*). His accedit nonnunquam fluor albus, immodicus, humoris aquosi & acrioris, tumor primò indolens, pruritu ac inflammatione & livore interdum corripitur, veramque postea carcinomatis naturam induit (a).

V I I I.

MINUS frequens qui cervicem uteri obsidet Polypus. Jam verò hic vel in ipsamet cervice intra orificium (b), vel in orificii ipsius margine (c) sedem suam extus obtinet. Prior exploranti digito ad uterum usque aditum quidem cedit, motum verò circularem digiti impedit, rarioremque experitur hæmorrhagiam. In posteriori autem casu liberum, sed obliquè inclinatum tactu percipitur orificium uteri; pediculo gaudet crassiori tumor facilius increfcens, rarioraque exoriuntur symptomata.

I X.

IN ipsamet vaginâ perrarò adnasci solent Polypi. Ex ipsius membranâ interiori, rugis-ve (d) elongatis propendent; tactu visuque facile percipiuntur, tantamque sæpiùs adipiscuntur molem, ut circa pudenda delabantur, atque uteri prolapsum mentiantur. Cæterum quo pacto ab uteri prolapsu & inversione, aliisque pudendorum tumoribus distingui queant Polypi, à læsâ partium actione mechanicâ, symptomatibusque peculiaribus petendum.

X.

PRO variâ Polyporum indole, causâ, situ, & accidentibus; instituenda prognosis.

* Digito tunc in vaginam intromisso percipitur corpus piriforme, cujus apex intra uteri orificium prominet. Levret Libr. mod. laudat. §. 1. Part. 1. p. 48.

(a) Tulp. Obs. Med. Libr. 3. Cap. 33 & 34. Silvaticus. Cent. 4. Consil. 66. 67. Bartholin Cent. 2. Histor. Anat. 58. Hildanus. Cent. 2. Obs. Chir. 52.

(b) Poterii insign. curat. & singul. Obs. Cent. 3. Cap. 47. Act. erudit. Lipsiens. ann. 1696. Hildan. Cent. 1. Obs. 66. Viët. Trincavel. Lib. 11. Cap. 15. Aretæus acut. Lib. 2. Cap. 11. Bierlingius. Miscel. Nat. cur. Dec. 1. Ann. 2. Obs. 208. Segerus. idem. Dec. 1. Ann. 2. Obs. 121. Stalpart. Vanderwiël Obs. rar. Cent. 1. Obs. 87. Kerckring. Spicileg. Obs. Anat. 53. Silvatic. & Bartholin. loc. cit. Levret. Lib. laudat. pag. 49. Ruysch. Obs. Anat. Chir. 6.

(c) Riolan. Enchir. Anat. Lib. 2. Cap. 36. Commerc. Litter. Norimberg. ann. 1732. Hebdomad. 33. Ruysch. Obs. Chir. 6. Poter. Obs. sing. Cent. 3. Notâ in Cap. 46. Levret. loc. cit. pag. 57.

(d) Act. Berolin. Dec. 2. vol. 5. Hist. Acad. Reg. Sc. Paris. ann. 1705. Van Meeckren Obs. Cap. 54. Platner. Institut. Chirur. §. 1446. Ephem. Nat. cur. dec. 2. Ann. 10. Obs. 181. Levret loc. cit. pag. 146. Riolan. Enchir. Anat. Lib. 2. Cap. 36. Bartholin Hist. Anat. Cent. 2. Histor. 58. Gorter, Chir. rep. Lib. 12. C. 6.

AD Polyporum curationem tanquam præcipua apud authores & practicos collaudantur media, sectio, avulsio distortio-ve nistio, ligatura. Non æquè tuta varia hæc præsidia, licetque feliciorem quandòque habuerint exitum, iis ligaturam (*) esse anteponendam felix certiorque comprobatur experientia (a) (**).

X I I.

SCALPELLUM feliciter adhibitum plurima probant observata; (b) quantum verò periculi immineat ex hæmorrhagiâ difficilius sistendâ patet ex observatione Zacuti Lusitani (c) aliisque. Unde nunquam adhibendum concludimus.

X I I I.

UBI pediculus gracilis, exiguus, brevis, vaginæque aut orificio uterino extus adnatus comperitur, tanquam certior apud quosdam habetur avulsio (d) distortio-ve repetitis vicibus celebrata (*). Pediculus autem, in hoc casu, forcipis ope jam tum arripiendus, ne hujus distortio, cautè licet tractata, ultrà primariæ Polypi adhæsiōis punctum protrahatur. Ipsam verò, licet feliciter cesserit, vix tentandam censemus.

X I V.

A POLYPI uterini curatione prorsus removeantur cauteria:

(*) Ligaturæ succedanea habeantur varia hæc media à Junckero Conspect. Chirurg. Tabul. 32. M.M. De la Faye (*) Puzos ad Polypi pediculum gradatim perstringendum, tandemque planè strangulandum excogitata: forsânque hæc præponenda foret Methodus, ubi pediculus ad schirrum tendens, renitens, ligaturæque indocilis (*) Vid. Levret opus de Polyp. pag. 458. & tabul. 6. fig. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

(a) Stalpart Vanderwiël. Obs. Cent. 1. Obs. 87. Wierus. Libr. 1. pag. 942. Poterii Obs. & cur. Cent. 3. Cap. 46. Mauriceau Obs. 33 & 145. Jonston. idea. univ. Medic. Libr. 10. Tit. 11. C. 1. Art. 1. Dionis Operat. Chir. Demonstr. 3. pag. 282.

(**) Quomodo instituenda sit Polypi ligatura, ex ingeniosis à M. Levret. mediis propositis deducendum ex Lib. laudato. pag. 65. & seq.

(b) Aëtius Libr. 4. ferm. 4. Cap. 104. Tulpus Obs. Med. Libr. 3. Cap. 33. 34. Dionis Oper. Chir. Demonstr. 3. Aquapend. Chir. Cap. 85. Water Dissert. de Sarcomat. ex pudend. Secto. 1728. Platner. Chirurg. §. 1447.

(c) Prax. Med. Libr. 2. Obs. 86.

(d) Dionis Oper. Chirurg. Demonstr. 3. pag. 282. Miscell. Nat. Cur. Dec. 2. ann. 2. Zuinger. Obs. 186. Heister Chirurg. Cap. 150. Juncker Conspect. Chir. Tab. 101.

(*) Sic leviori, sed continuâ eundem versùs locum pediculi distortionè, Polypum uterinum radicitus evulsi Mag. Boudou hujusce Collegii, dum viveret, Magister, primariusque Nosocomii Parisiensis Chirurgus.

a quibusdam propofita: (a) fanè tunc crudelia, incerta, difficiliusque adhibenda demonftrantur.

X V.

INTER rariora habeatur fpontanea Polyporum excretio (b); felix quidem iftud naturæ molimen (**): an verò huic fit abfolutè permittenda curatio, viderint periti rerum Chirurgicarum æftimatores.

X V I.

DIÆTA tenui, remediisque internis aut externis, pro re natâ variis, curationi perfectæ providendum.

(a) Verduc Patholog. Chirurg. Cap. 42. Celfus Lib. 6. Cap. 18. N. 111. Volterus. Schola obftetricum. Juncker. Conf. Chirurg. Tabul. 101.

(b) Marcel. Donat. Med. Hift. mirab. Lib. 4. Cap. 25. Rhodius Cent. 3. Obf. 33. Frederic. Hoffman loc. cit. §. 19. Ruysch. Anat. Ch. Obf. 6. Mauriceau de Partu. Tom. 2. Obf. 33. & 145. Levret loc. cit. Obf. 6. pag. 42.

(**) Polypus utero adnatus, intensiori fyftaltico, feu constrictorio uteri motu ac robore, è finu interdum proprio exturbatur. Strangulato subindè, mediante orificii elatere, tumoris pediculo, succorumque circuitu planè præpedito, gangrænâ correptus, feu alimenti defectu marcefcens Polypus, fpontè deciduus, feu fruftatim, feu in totum prolabitur.

Has Theses, DEO JUVANTE, & præfide M. PRUDENTIO HEVIN, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, Confiliario & Sereniffimæ Delphinæ Proto-Chirurgo, Therapeutices Chirurgicæ Professore, Demonstratore Regio, Academiæ Stockolmiensis & Lugdunensis Socio &c. tueri conabitur ANTONIUS-GUILLELMUS LACHAUD, Parisinus, in almâ Parisiensi Artium facultate Magister.

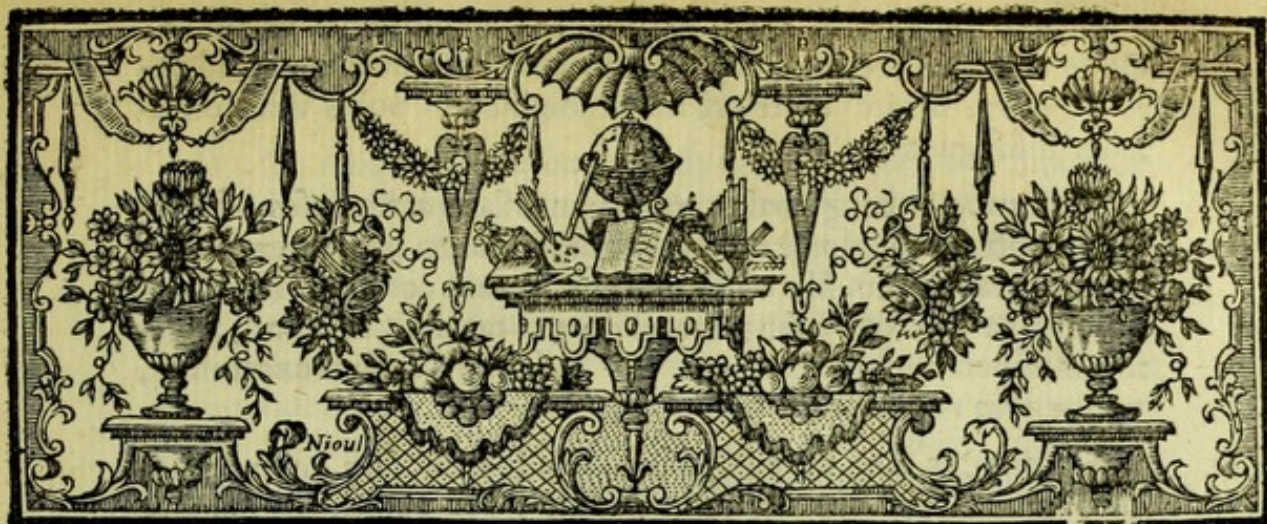
P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Veneris 27^a. Julii anno Salutis 1753. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA.

Typis FR. DELAGUETTE Chir. Collegii Typographi,

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

RO peculiari textu & constitutione organicâ suos
humani corporis pars quælibet patitur morbos.
Hujus veritatis specimen habes in glandulis, quæ,
communibus obnoxia, propriis etiam & ab ip-
sarum structurâ pendentibus vexantur morbis.
Scirrhum etenim in illis frequentius nasci soli-
tum, eas idiopaticè ut plurimum afficere, & ex
experientiâ, & ex consideratâ tum partium structurâ tum liquido-
rum glandulas permeantium indole, faciliè deducendum. De isto
requenti glandularum morbo dicturi, pauca de earumdem Anatome
præmittemus.

2

DUPLEXIS generis apud Anatomicos admittuntur glandulæ, Conglobatæ scilicet & Conglomeratæ. Hocce geminum glandularum genus, habitu exteriori sic denominatum nobis usu potissimum distinguetur.

GLANDULAS conglobatas appellamus illas quarum usus ad lympham spectat, conglomeratas verò quæ liquorem peculiarem à communi separant alveo. Hæ vasculis omnis generis constant, liquidumque singulare in ipsis à sanguine allato per canales, ut aiunt, secretorios separatur, secretumque per emissaria quædam excernitur, varios usus præstiturum*.

SIMPLICES sunt vel compositæ, illæ folliculi sunt quidam intra quos humor singularis depositus, fatus, per emissarium denique quò necessum est defertur.

COMPOSITÆ exurgunt ex acinis qui propriis membranulis conclusi substantiâ cellulosa uniuntur. De harum fabricâ imprimis disputatum, illas Malpighius voluit esse congeriem glandularum simplicium quarum emissaria in unum ductum excretorium coeant, Ruifchius verò acinos ex quibus componuntur mera esse vasorum glomera absque folliculo interposito contendit.

OCCURRUNT in diversis corporis partibus, præsertim secundum venarum majorum tractum, massulæ quædam subrotundæ, diversæ molis, duplici membranâ inclusæ, substantiæ spongiosæ, cellulosæ, in cujus spatiosis innummerabilia vasa minora rubra lymphatica nerveaque decurrunt. Illas glandulas lymphaticas dicunt.

IN iis lymphæ elaborationem aliquam conciliari, etsi non demonstratum, attamen facillè conjiciendum.

* Tertiam glandularum Classẽ constituant aliqui, illarum nempe quarum usus nundum determinatus est, sed si semel detegatur, in alterutram constitutam Classẽ reducendæ erunt.

E X C H I R U R G I A.

TUMOR durus, gravis, tactui minimè cedens, lentè ut plurimum ac sensim crescens, in mollibus corporis partibus, caloris, doloris, inflammationis plerumque expers, cutis non immutans colorem, scirrhus vocatur.

ILLUM dividunt in verum qui mox descriptus, & spurium sensu non obtuso, duritieque minus renitente, à priori diversum. Simplex uterque aut complicatus, primitivus aut consecutivus.

MORBI hujus causæ externæ & internæ. Hæ sunt humorum prava Diathesis à lue venereâ, scrophulosâ, hæreditariâ labe, menstruorum aut fluxûs hæmorroidalis suppressione, rerum non naturalium abusu &c. Externæ verò, ictus, lapsus, attritus validus aut longus, quæ tumoribus indurationem inferre possunt; illis scilicet aut fluidorum blanda pervertitur indoles, aut proportionalis ad vasa amittitur crassities; his vasorum parietes ad se applicantur, liquorum circuitus intercipitur; utrinque, præsertim ubi partis textura favet, nascitur obstructio in scirrhum pro circumstantiis degeneratura.

Ex præfatis deducenda diagnosi. Prognosis varia, generatim tamen anceps. Scirrhus ex se innocuus, pluribus de causis difficillimè vitandis malignus evadit, aliundè materia adeò dura vix ac ne vix quidem resolvitur aut emollescit, quæ, si fluidior adhibitis efficiatur remediis, in rodentem vertitur faniem, carcinomaque exulceratum aut fistulam cuilibet arti insuperabilem parit.

SCIRRHI curatio triplex: Resolutio, Ablatio, Palliatio. Recenti, benigno, loco idoneo sito, sensu ac mollitie quâdam gaudenti prior competit, faciliùs obtinenda, si agens externum morbum procreaverit. Liquorem induratum sensim attenuare, ut inde solidorum actioni minùs obsistat, eundem in communem circulationis alveum repellere vel per debitas vias deturbare, hæc sunt quibus obtinetur; hinc patet quænam adhibenda, quænam fugienda.

MEDIIS indicatis emollitur quandoque tumor, feliciter nonnumquàm evanescit; si verò diù obsistat, dolorem concipiat, si cancrofa degeneratio pertimescenda, si in irresolubilem abierit duritiem, si mole vicina comprimens suffocationem, rapidè crescens extirpationis in posterum periculum majus minitetur, cum situs, mobilitas, ægri valetudo permittunt, ad alteram protinùs curationis speciem confugiendum.

EXTIRPATIO triplici modo obtineri potest, caustico, ligaturâ, ferro. Caustica plerumque non sufficientia, frequentius infida & funesta. Ligatura tunc instituenda cum scirrhusa moles eminens pedunculo quasi hæret affixa, sæpè exitiosa, ferro utcumque postponenda.

PRO diversis scirrhi mole ; situ ; cutis colore ; aut adhæ-
sione, variat tumorem amputandi methodus ; unde nunc dissectis
integumentis integer , quasi enucleatus , aufertur ; modò cum
cute super positâ rescinditur. Amputatione peractâ inquirendum,
an aliquid scirrhosæ indolis relictum fuerit , citòque eximendum.

SANGUINIS effluvium, sæpè statim modicum , sed post aliquot
horas graviùs quandoque recrudescens, mediis debitis cohibeatur.
Vulnus pro variâ quâ fuit extirpatus methodo diversè deligetur ;
illîc cutis segmenta ad se admoveantur , admotaque contineantur ,
hîc verò patula plaga pro suis temporibus tractanda. Pro casu fon-
ticulus aperiatur.

SCIRRHUS adhærescens , ægri cacochymiâ , aut ætate provec-
tiori complicatus palliativè tractandus ; tunc sola sedantia , si
adsit dolor , cum his quæ temperiem corrigere possunt , si exi-
gitur , adhibenda.

*Has Theses DEO JUVANTE , & Præside M. PETRO
BRASDOR , Artium & Chirurgiæ Magistro , Serenif-
simæ Aurelianensium Ducissæ Chirurgo primario , tueri
conabitur JOANNES-PETRUS LEDOUX , Parisinus , Artium
Liberalium in almâ Universitate Parisiensi Magister,*

P A R I S I I S ,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Veneris 3^a. Augusti , à sesqui - secundâ post meridiem
ad septimam. Anno Domini 1753.*

PRO ACTU PUBLICO.

E T

MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi 1753.

D. O. M.
THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

IRANDAM Corporis humani fabricam & compagem solidis atque fluidis constare nemo sanæ mentis ibit inficias. Id nunc sat apud omnes compertum habetur & in confesso est : indè, dùm quæque suas obeunt functiones, aut viget, aut exsurgit sanitas : contra verò, dùm non nihil patiuntur detrimenti, morbus enascitur.

Tandem cuique morbo debellando saluberrimi sanitatis restituentæ Ministri, quantum fieri potest, certè quidem nunquam non præsto sunt. De Humeri Luxatione, haud dubiè morbo, juxta Lacedæmoniorum morem & stylum brevi consulentes, hodiernâ die sumus dicturi. Quapropter primò partium compaginem, & structuram, denique Medico-Chirurgo-Pathologicam, Semeioticam & Therapeuticam materiem pro viribus sumus explanaturi.

E X A N A T O M I A.

BRACHIUM ex partibus solidis, atque fluidis conflatur. Solidæ, hæ duræ, ut Ossa, Cartilagine, & Ligamenta: illæ molles, ut Nervi, Vasa, Musculi, Glandulæ, pinguedo; Capsulæ sinoviales & membranaceæ dicuntur. Quæque partes, sive solidæ, sive molles fluidis, scilicet sanguine, sinoviâ & aliis humoribus irrorantur, nutriuntur.

UNICO osse longo componitur Brachium, vocaturque Humerus, figurâ quidem irregulariter cylindricâ donatus, constans tribus partibus, scilicet corpore & duabus extremitatibus. Singulis in partibus notanda occurrunt non pauca, nempe caput, collum, tuberositates, canaliculus, depressiones, anguli, eminentiæ, condyli, & in ipso-met osse, substantia, usus, connectiones. &c.

SCAPULA, os planum, ac triangulare duplici instruitur facie, hæc convexâ, illâ concavâ. Quo in osse notantur plures eminentiæ & cavitates; anguli numero tres, oræ totidem scissuræ, duæ Apophyses, Acromion & Coracoïdes, cavitas Glenoidea, Cartilagine &c.

Os quidem exiguum, sed non prætereundum videtur Clavicula, cum Scapulæ & Sterno adhæreat.

S E X in Brachio recensentur Nervi ex quinque ultimis Nervis cervicalibus & primo dorsali oriundi. Longè plures animadvertuntur Musculi variis inservientes usibus, variisque ex locis originem ducentes, sicut & Nervi.

V A S A prædictarum partium sunt Arteria subclavicularis multiplices efformans in progressu ramos, & diversa sortiens nomina. Venæ quatuor, Glandulæ axillares sitûs causâ nuncupatæ, Capsulæ sinoviales & membranaceæ quæ omnes Articulos circumdant.

E X P E N D E N D Æ supersunt Articulationes, aliæ cum motu, aliæ sine motu. Quæ cum motu sunt, solam partem nostram hæc-ce die spectant: hinc alias nostro discursui supervacaneas alto prememus silentio.

S A N G U I N E, limphâ, sinoviâ, spiritibus animalibus memoratæ suprâ partes irrorantur, nutriuntur.

EX CHIRURGIA.

VARIAS inter affectuum species quibus infestantur Ossa ; haud ultimas occupat sedes Luxatio quæ , pro diversis in quibus grassatur locis , diversam obtinet denominationem. Amplissima profectò dicendi seges , prolixumque dissertandi argumentum , si singulas vel obiter prosequi voluerimus. Satis superque fuerit , quod Humeri Luxationem duntaxat expendendam in medium proferamus. Præviā itaque exponemus hujus-ce morbi analysin.

NON una est Humeri Luxatio quæ ab scriptoribus plerisque definitur , unius plurium ve Ossium ex sede naturali exitus. Derivantur exindè species innumeræ : simplex quippè est , composita , complicata , completa , incompleta ; tùm etiā evenit sursùm , deorsùm , antrorsùm , extrorsùm , & introrsùm. Aliæ aliis levioris aut gravioris momenti.

INTERNÆ sunt & externæ Luxationis Humeri causæ. Has inter enumerantur nixus , lapsus , ictus , nec non motus violenti. Illas verò constituunt permanens Musculorum convulsio ; Paralysis , Ligamentorum debilitas , relaxatio Ligamentorum sine Paralyfi , Paralysis sine relaxatione Ligamentorum , sinoviæ accumulatio , Ossium tumefactio , &c.

CUM peculiaribus sibi signis innotescat & æstimetur morbus quilibet : sua sunt diversis Humeri Luxationibus signa tùm diagnostica , tùm prognostica. Priora in vario partium affectarum statû posita sunt : posteriora autem ex specie , causis , accidentibus , ætate , tempore , ac demùm Articulatione repetenda.

MULTIPLICI accidentium turmâ complicantur Humeri Luxationes. Alia , priùsquàm erumpant , sagax antevertet Chirurgi solertia : alia verò jam enata , opitulantibus Artis & Scientiæ remediis debellari posse dudùm edocuit sana praxis.

PRUDENTER exploratâ morbi cujusvis naturâ , ad curationem ritè procedendum. Ut in cæteris affectibus , sic & in Humeri Luxationibus duplex prodit medendi methodus , palliativa videlicet & radicalis. Congruit hæc perfectam admittentibus medelam : illa autem insanabilibus planè competit. Sua sunt utrique meda propositum scopum collineantia.

MEDENDÆ Luxationi non mediocriter inserviunt Extensio , Contra-extensio & Reductio , quæ quidem non in omni casû ,

Luxatione-ve possunt adhiberi. Prædictæ Operationes manus, laqueos & machinas ut plurimum reposcunt: summoperè tamen cavendum Os Musculorum actioni permittatur, aut aliæ negligantur cautelæ Reductioni faventes.

IN apparatus Reductioni congruum veniunt splenia, fasciæ, globus, mantile, spica ascendens.

REDUCTO demùm Osse, huic continendo idonea sunt situs & fasciationes.

QUAM invexere Luxationem Ligamentorum relaxatio & Musculorum Paralysis, hanc curare potest Os reductum, contentumque; modo insuper adhibeantur fomentationes spirituosæ, nec non aromaticæ, frictiones calefactis cum linteis, tenuis vidûs ratio, non omissis tamen venæ sectionibus pro re natâ necessariis.

SUPERVENIENTE fracturâ, si obtineri nequeat Luxationis reductio, in usum vocanda sunt res solventia spirituosæ, emollientia, liquefacientia, deffensiva sinoviæ ac aliis liquoribus fluiditatem conciliatura, nec non solidis elaterium restitutura.

UBI Os in fracturæ loco consolidatur, operæ pretium est Articulationis motui paulatim ac gradatim consulere, ut nempe præcaveatur sinoviæ inspissatio, quæ tamen, si evenierit, repetitis iterùm atque iterùm motibus discutietur.

Has Theses, DEO JUVANTE, & præside M. PETRO FROMENT, natû majore, Artium & Chirurgiæ Magistro, è regiâ Chirurgorum Academiâ, tueri conabitur ANTONIUS-ROUSSEAU DUVIGNEAU, Santonensis, Artium Liberalium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Sabbati 4^a. Augusti, anno Salutis 1753. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA.

Typis FR. DELAGUETTE Chir. Collegii Typographi.

D. O. M.
THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

ODEM quo vivimus , crescimus , fani vigemus
motu , eodem turbato læsa fatiscit sanitas , præcep-
que ruinam sibi molitur corporis fabrica. Quanta
inde oritur morborum Ilias , quanta inde ingruit
malorum caterva ! Hinc imminuto & languente
sanguinis circuitu , languent & contabescunt cor-
poris functiones ; aucto & nimium properante , inordinatè concitatur
Œconomia animalis ; per minutissimas vasculorum ambages velocius
impelluntur liquores ; ibi mox hærent , stagnant , morâ varias for-
mas , prout hunc vel illum exitum meditantur naturæ vires , subituri.

Inter morbos frequentius sævit Inflammatio ; licetque omnes tùm internas, tùm externas infestet corporis partes, attamen de ipsâ dicturi, integumentorum communium Anatomen tantùm scrutabimur.

I N T E G U M E N T A communia, plura licet ab Antiquis laudata, duo tantùm numerantur, Cutis, & membrana Adiposa. Exterior illa, texturâque validior totum corporis habitum tegit pro variis partibus modò densior, modò rarior; hæc gracilior & interior priori substernitur.

Q U A D R U P L I C I partium serie conflari Cutim volunt recentiores Anatomici. Prima & interior, cæteris crassior, multiplici vasorum genere perfusa, mirando fibrarum varii generis ordine intertexta, extensionis & contractionis capax, Corii sive Cutis nomen tenuit.

E X T E R I Û S cuti assurgunt Papillæ, ab expansione nervorum cutis oriundæ, hinc villosæ, illæ Pyramidales, imò pro variis locis variæ, in linguâ, Mammæ Papillâ, apice digitorum &c. sublatâ Cuticulâ, conspicuæ, dantque corpus Papillare dictum.

S U B S T A N T I A circumdantur Papillæ molli, mucosâ, tenacitamen, reticulatim dispositâ, variè configuratâ, tot foraminulis quot assurgunt Papillæ pertusâ, illas transmittente, firmante, ordinante, Cuticulæ firmiter adhærente : hinc tertia pars, corpus Reticulare seu Mucosum à Malpighio nuncupata.

Q U A E N A M sit natura hujus-ce partis, nondùm probè elucidatum ab Anatomicis, dubiumque manet. Hanc nervorum exuviis natam existimant alii (a) ; alii fibrillis per cutis exteriora excurrentibus diversimodè intertextis conflari volunt (b) ; hanc autem ab extremis minutissimorum capillarium propaginibus hinc inde perrepantibus efformari vero propinquum arbitratur clar. Winslowius (c). In hoc corpore positam esse nigredinem Æthiopum uno ore satis fatentur : an à peculiari partium dispositione ? an à specifico quodam humore per illud corpus disperso pendeat ? disquirant curiosi rerum Physicarum indagatores.

(a) Vid. Boerrhaavii Inst. Medic. n°. 418.

(b) Vid. Mangeti Theatrum Anatomicum Lib. 1°. Cap. 2°.

(c) Vid. Winslow Exposition Anatomique, Traité des Tégumens.

EXCEPTA Unguium regione, exterius cæteras super expanditur quarta cutis pars, per loca quædam, interius reflexa; Cuticula seu Epidermis vocatur. Illa vasis, fibrisque constans nullis, squamis minimis, sibi mutuò adhærentibus coadunatisque constituit membranam tenuem, plus minùs-ve pellucidam, innumeris perforatam poris, partibus subjectis per vascula tenuissima annexam, ab illis tamen facilè solvendam, nulloque sensu donatam.

CUTICULA exterius in sulcos areasque, in apice digitorum spirales maximè que spectabiles, exsculpta; facie verò interiori post avulsionem quasi villosa, ab humore Papillarum exudante, pulposisque fibrillarum extremis simul concrecentibus originem suam mutuari videtur. Ipsam à solâ aëris siccitate, fictitiâque vi ipsius coagulante, non esse repetendam plurima evincunt argumenta.

IN totâ cutis extensione passim disseminantur glandulæ minores, sebaceæ dictæ, humorem unctuosum, crassiorem, vermiculatim concrecentem, morâ nigricantem secernunt, minimisque osculis eructant, cuti leniendæ, laxandæ idoneum.

CONTINUO vasorum motu exhalari liquorem subtilissimum demonstrant observationes Sanctorianæ; hinc, præter foramina omnibus non ignota, minoribus Cutis perforatur foraminibus; hæc Pori generatim nuncupatur triplicis generis distinguendi. Majores alii Pilis transitum præbent, alii minores Perspirationi & Resorbitioni dicantur; hi, Pori arteriosi & venosi meritò habéantur. Deducendum inde quomodò fiant Perspiratio & Resorbitione experientiâ facilè demonstrandæ.

PRÆTER varias cutis Areolas, annotandi sunt ipsius sulci profundiores qui vel à cutis connexionibus, vel à musculis suppositis, vel à peculiari textûs cellularis conformatione repetantur.

E Cute, totidem quasi appendiculæ, prodeunt Pili & Ungues, de quibus hîc, ut potè nostro proposito minùs necessariis, tacere juvat.

INVOLUCRUM corporis commune non tantùm dat Cutis, sed evadit tactûs organum variè pro variis partibus distinguendum. Tactum moderatur cuticula, quâ sublatâ sequitur sensatio molesta, densiore factâ enervatur deperditurque tactus.

ALTERUM tegumentorum commune dat membrana Adiposa valdè extensilis, plurimis constans cellulis membranaceis, variæ magnitudinis, inter se mutuò communicantibus. Infrà cutem non tantùm expansa, ad interiores etiam usque corporis partes progreditur, in ipsismet visceribus nonnullis observanda.

IPSAM perreptant plurima vasa sanguifera, ad folliculos appellentia, unde prodeunt ductus peculiare quibus secernitur humor oleosus, defendendis, lubricandis, inungendis musculis partibusque vicinis, & ad motum conciliandum idoneus.

E X C H I R U R G I A.

PARS corporis quæcunque calore intenso, molesto, duritie affecta, dolens, rubens, tumens, pulsans, cum motu febrili vel in toto vel in parte, Inflammata dicitur; isque status Græcis φλεγμονή, Latinis verò, à sensu ignei caloris, Inflammatio nuncupatur: hinc, ut patet, omnibus cognita ejus indoles faciliùs describitur, difficiliùs definienda.

SANGUINIS rubri arteriosi in minimis canalibus stagnantis pressio, & attritus à motu reliqui sanguinis moti, & per febrim fortiùs acti Inflammationis nomine insignitur à celeberr. Boerrhaavio (a). Obstructionem cum febre vel in toto vel in parte, hanc vocat clariss. commentator Van-Swieten (b). Denique ab excessu caloris à violento arteriarum motu excitato in humoribus, sive illi humores stagnet in parte, ut in Phlegmone, sive liberum obtineant circuitum, ut in Febre, inflammationis naturam repetit Doctissimus Quesnay (c).

IN propriis vasis stat sanguis, vel vi majori impulsus minorum vasorum subit oscula; ergo inflammationis sedes in extremis

(a) Vid. Aphor. Boerrhaavii de cognoscendis & curandis morbis. Aphor. 371.

(b) Vid. Commentaria in Aphorismos. Ibid.

(c) Consul. Lib. cui titulus; *Traité de la Suppuration purulente*, Chapitre ij. à M. Quesnay hujusce Collegii Magistro, nunc primario Regis Medico ordinario, necnon à consultationibus.

5

arteriarum propaginibus, vel in lymphaticorum arteriosorum origine.

PRO variâ inflammationis naturâ, sede, extensione, inflammationis petenda diversitas; hinc quomodò in Phlegmonem vel Erysipelas abeat, & quænam sit genuina ipsius à Phlegmone, Erysipelate, Œdemate, Schirro, aliisque tumoribus differentia facile liquet, de quibus tamen hîc dicere nostri non est propositi.

QUACUMQUE de causâ plus æquò aucta arteriarum actio inflammationis causa proxima statuatur. Hanc promovent plurimæ causæ remotæ tùm internæ ut nimium vasorum robur, Plethora, fluidorum inspissatio aut prava diathesis &c. tùm externæ ut acria ingesta vel applicata, frigus acris, calor nimius, ligaturæ & compressiones, ustiones, aliæque quàm plurimæ.

INFLAMMATIONEM indicat plurima symptomatum series; nempe tumor, dolor, calor, durities renixusque partis, quibus frequentius accedunt febris, sitis, capitis dolores, somnus turbulentus, vigiliæ, debilitas. Quæ in internis sedibus locum obtinet, diversimodè pro variis partibus cognoscitur. A parte affectâ, morbi causâ, velocitate, & extensione, constitutione ægri, symptomatibus, repetenda Prognosis.

UNDE oriantur accidentia? quomodò augeantur? ex mutata partium mechanicâ deducendum.

A fluidorum per vasâ libera velocitate auctâ frequentiam pulsûs, calorem, & æstum reperant alii; nos verò hæc, à motu arteriarum vicinarum aucto quidem, fluidorum verò, propter molem excedentem, motu imminuto sed ex eâdem causâ in vasorum parietes nimis urgente, repetenda censemus.

SUA sunt inflammationi tempora; principium nempe, incrementum, status & decrementum, illaque modò citius, tardiùs modò percurruntur, in sanationem, alium morbum, vel mortem exitura.

VARIUM obtinet finem inflammatio, variasque æmulatur formas; hinc, si obstructio sensim solvatur, Resolutio; si humor stagnans in Pus abeat, Suppuratio; si, sævientibus accidentibus,

fiat mors partis, Gangræna; si denique, effluente liquido subtiliori, materies impacta crassior evadat, Schirrus. Hos exitus, suppuratione exceptâ, consultò omittimus, aliisque discutiendos remittimus.

PRO diverso inflammationis statu diversæ indicationes curatoria. His ritè licet, quando vitanda indicatur suppuratio, observatis sæpè minùs feliciter cedit humor parùm obsequiosus; unde major fit obstructio, motus augetur, ingravescent symptomata, vasa distenduntur, dolore, calore, pulsatione, tumore auctis, suppuratioque citior, tardior-ve pro variâ morbi indole expectanda.

QUOMODO perficiatur Suppuratio, non facilè enucleandum. Hanc Fermentationis opus credant otiosi, parùmque accurati rerum æstimatores. Sanguinem ex vasis ruptis emissum, & extrâ vasa quiescentem in pus verti cum Platnero non arbitramur (a). A majori arteriarum in humores motu suppurationem oriri ratione & experienciâ meliùs probatur; unde si, auctis accidentibus, urgenteque motu, vasa distenta rumpantur, liquores effusi mutatique, solidis teneris attritis permixti dant humorem, album, spissum, glutinosum, æqualem, pinguem, Pus dictum.

Ex modò dictis legitimi puris, suppurationisque purulentæ indicia; sin contrâ, pus spurium & malæ notæ, suppuratioque putrida judicantur.

TEMPORA suppurationis diversis signis dignoscenda. Tensio major, dolor vehemens, caloris acrioris, necnon pulsationis sensus cum febre comite, suppurationem futuram; tumor mole major, in summo tamen paululùm mollescens, vasorum distensio, calor urens, pulsatio, horrores, dolores, sitis, auctaque accidentia, suppurationem præsentem fieri; doloris, tensionis, caloris, pulsationis, febris remissio, partis mollities, contenti fluctuatio; tumoris vertex prominens & mollior, factam suppurationem docent; unde verum cecinere scriptores:

Durities, pulsus, rubor, & dolor, & calor aucti
Signant pus fieri, sed factum dicta remissa.

(a) Vid. Institutiones Chirurg. Platneri. de Inflammatione §. 45. Huic quoque sententiæ, sed perperam, favere videtur Dom. Fizes in libro: *Essai sur la Suppuration des parties molles*, Prop. 2.

IN quibusdam corporis partibus, institutâ licet suppuratione, non remittunt accidentia; hinc pro variâ partium texturâ, malique sede difficilè debellanda difficiliùs cognoscitur facta suppuration, hinc etiam varia prognosis.

VARIIS suppurationis temporibus, varia competit curandi norma; unde 1°. Si Resolutio obtineri nequeat, & adsint suppurationis futuræ signa, crudus humor maturandus, coctio promovenda; 2°. Illâ præsentè, Abscessus formatur, collectio puris stimulanda; 3°. Illâ factâ, exitus puri conciliandus; 4°. Partis purgatio, deterfio, cicatrixque obtineantur.

A motu majori arteriarum, moderatè tamen excitato, pendet suppuratio legitima; ergo in primo morbi tempore vicem adimplebunt suppurantia simplicia, coctionemque promovebunt: si major reperiatur in parte motus, topica suppurantia & emollientia applicanda; si elanguescat, irritantia adhibeantur.

AUCTIS accidentibus, si vasa distenta rumpantur, liquorisque quidpiam effundant, tunc ad tumorem emolliendum, humorisque coctionem absolvendam præstò sint maturantia modò fortiora, modò debiliora.

Ex signis suppurationis factæ absolutæ coctionis patet Diagnos. Tunc Abscessûs nomen mutuatur morbus, pusque, quantum licet maturum, tardiùs aut citiùs evacuandum; pro variâ enim partium structurâ, nunc in celeritate, nunc in morâ periculum.

NON unâ eâdemque methodo exitus puri conciliandus. An totum opus naturæ committendum, donec eruptâ cute pus foràs prodeat? an ex causticis petenda curationis præsidia? an in quocumque casu ferrum anteponendum? Primum Muliercularum placitis appriinè convenit: alterum, ex inani metu ferrum repudiante, quâcumque datâ occasione extollant & adhibeant Empirici causticorum jactatores: ferro semper utantur creduliter qui, manibus tantùm confidentes, auxilia variare nesciunt. Chirurgum prudentem, medendique scium decent omnia hæc media, ex iis nullum ipsi videbitur noxium & inutile, sapiensque modò unum, modò alterum, ad artis decus ægrique salutem, non minùs doctè quàm feliciter adhibebit.

ANSCESU aperto, pure evacuato, curatio suppurantibus, digerentibus, deterfivis, exsiccantibus absolvenda.

CÆTERUM pro variis morbi temporibus, causis, & ægri naturâ, Victûs, remediorumque internorum rationem variè instituimus.

Has Theses, DEO JUVANTE & Præside M. TUSSANO BORDENAVE, Artium & Chirurgiæ Magistro, Scholarum Professore Regio, tueri conabitur ISAACUS GOURSAUD, Lemovicensis, Artium Liberalium Magister.

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

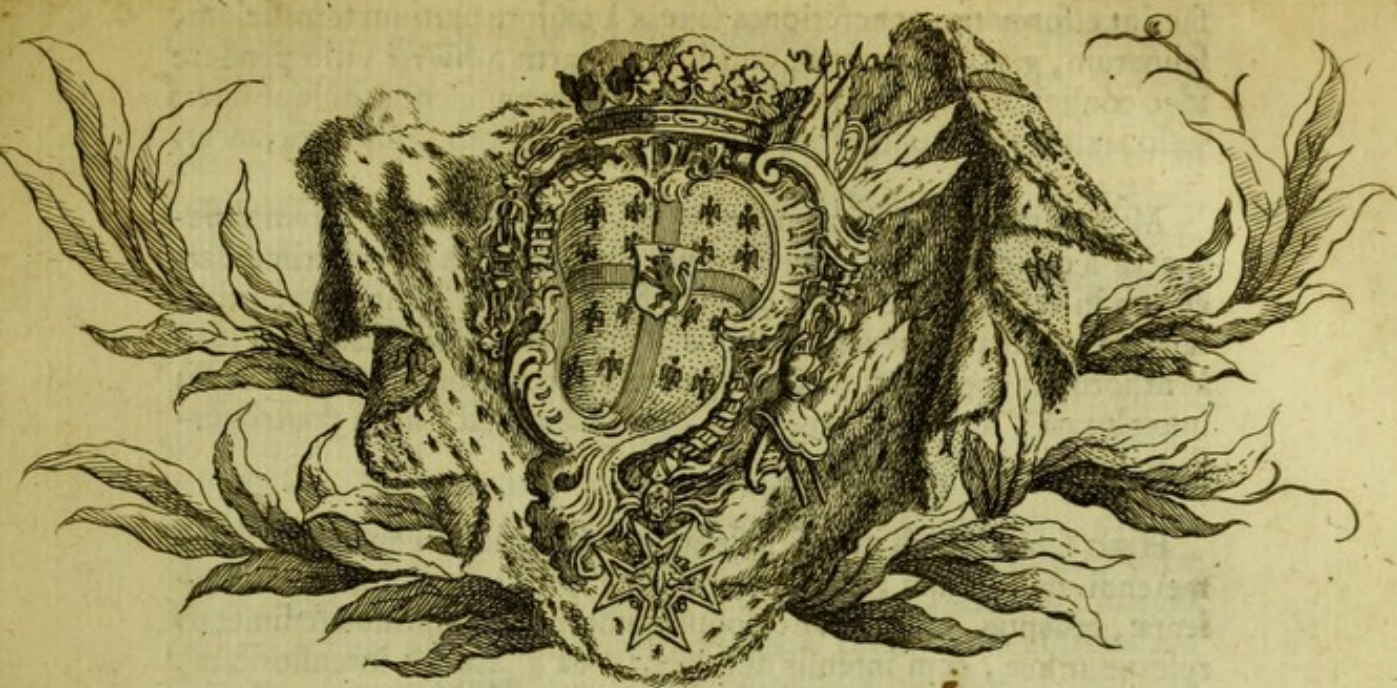
Die Lunæ 13^a. Augusti à sesqui-secundâ post meridiem ad Septimam. Anno Domini 1753.

PRO ACTU PUBLICO,

ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE Regii Chirurg. Collegii
Typographi. 1753.

ILLUSTRISSIMO
LUXEMBURGENSIUM, MONTIS-MAURENTIACI
ET PIGNEII DUCI,
PARI, PRIMOQUE CHRISTIANO
GALLIARUM BARONI,
REGIS ORDINUM EQUITI,
EXERCITUM EJUS LEGATO GENERALI,
PRÆTORIÆ COHORTIS PRÆFECTO,
NEC-NON NORMANNIÆ
GUBERNATORI, &c.

Vovet, offert & consecrat obsequentissimus N. L. BERTHE
Chirurg. studiosus.

THESES ANATOMICÆ ET CHIRURGI CÆ

ALCULI corpora sunt dura & faxea in quâdam corporis humani parte ex humoribus concreta. Illos in omnibus corporis partibus, nullibi verò frequentius quàm in vesicâ urinariâ (sive in renibus, sive in ipsâmet vesicâ nati sint,) reperiri, frequens demonstrat experientia. Ubicunque autem

2

fuerint efformatæ, concretiones faxeas à majore partium terrestrium; salinarum, glutinosarumque copiâ, vel à partis λιθιῶντος vitio pendere ideo conjicitur, quod qui crudioribus vescuntur alimentis, quique fibras justo laxiores aut constrictiores habent, hoc morbo sæpius afficiantur.

MULTIPLEX Calculorum in vesicâ species; eorum autem differentiæ à mole, soliditate numeroque sunt desumendæ; maxima pars eorum in vesicâ fluitat, ejus cervici supponuntur nonnulli, quidam tandem peculiaribus veluti casulis includuntur, & incarcerati ideo à lithotomis appellantur. Calculorum incarceratorum existentia diù inexplorata, nunc tot exemplis comprobata est, ut in controversiam vocari non possit (a).

HÆC sunt Calculi in vesicâ delitescents signa: frequens sed inane meiendi desiderium; continuus in pene pruritus; limpidæ, turbulentiæ, cruentæ, mucoso viscosoque humore, nec-non albo sedimento refertæ urinæ, cum intensis doloribus, eâ quatuor intensioribus, stillatitia excretio; involuntariæ virilium erectiones; tenesmus; pondus ad pubem, dum stat æger majus; ac tandem indicæ & medio sinistræ manûs in ægri anum introductis, durities intra vesicam percipitur: ex his calculum in vesicâ nidulari, conjicere, non affirmare licet: certius autem cathetere in vesicam immisso & in corpus durum impingente, si præsertim collisionis tempore quidam percipiatur sonus, calculi existentia comprobatur.

COMPERTO Calculo, ad symptomatum quæ parit, (ægro sicut mos est præparato) curationem, statim deveniendum: hæc autem vel remediis Calculum in vesicâ dissolvere valentibus, vel ejus extractione obtinenda. Lithontripticorum actionem (b) inutilem & noxiam comprobavit usus; ad solam ergo operationem confugiendum: ut vero Chirurgus temerè illam non aggrediatur, 1°. vulnerandas partes, 2°. varias methodos quibus Calculus extrahi potest, 3°. tandem rationum momenta quibus hanc vel illam anteponat, apprimè callere debet; hæc tria seorsim à nobis sunt exponenda.

§

VESICA sacculus est musculo-membranaceus in imâ & anteriore hypogastricæ regionis parte, ossa pubis abdominalesque musculos inter & peritonæum rectumque positus, lotium à renibus secretum per

(a) Conferantur ea quæ super hanc rem scripsit M. Houstet in Reg Chirurg. Acad. Commentariis, pag. 395. & sequentib.

(b) Hoc Heisterus in primâ latinâ Institut. suarum Chirurg. Editione, pag. 894. Douglassius in suâ novâ Lithotom. instituendi ratione gallicè conversâ, pag. 16 & sequentibus. Piëttræus in Quæst. suâ Medico-Chirurg. An. ad extrahendum Calculum diffecanda ad pubem vesica? Aliique benè multi annotaverunt.

tempus asservans, illudque suâ contractione excernens. Figuram quodammodo ovatam vesica refert, & dividitur, 1°. In facies, quarum una anterior est, altera posterior; 2°. In partes laterales; 3°. verò in partem superiorem *fundum* dictam, mediam, & inferiorem seu *cervicem*. Mediam fundi partem ligamentum quoddam inæqualis crassitie, umbilico annectit; cervicis pars anterior in urethram definit & posterior duobus in locis plus minus-ve à se invicem distantibus, ureterum extremis oblique perforatur.

PLURES membranæ vesicam componunt, exterior nempe, media & interior: exterior communis & cellularis est: mediam muscularem dictam, plurima constituunt strata, quorum externa vesicæ longitudinem excurrunt, & interna plus minus-ve obliqua sunt: musculares fibræ cervicem versus aggestæ & quibusdam fasciculis à pube procedentibus (a) densatæ, vesicæ sphincterem constituunt: interna tandem villosa dicitur: in hujus textu non pauci nervi plurimæque conspiciuntur glandulæ (b), mucum quemdam quo vesicæ interiora illiniuntur, continuo eructantes. Arteriæ ab hypogastricis internis, venæ iisdem ex venis nascentæ, nervique ab ultimis sympathici majoris propaginibus sacrisque oriundi, membranas illas perreptant.

URETHRA canalis est membranoso-spongiosus in litteræ S formam in viris inflexus, ab anteriore cervicis vesicæ parte usque ad penis extremitatem protensus. Urethra duabus constat membranis, quarum exterior à textu cellulari vix differt; has inter, glandulæ modò describendæ textusque spongiosus reperiuntur: si glandulas exceperis, duæ illæ membranæ non nisi cellulari quâdam substantiâ in primâ urethræ parte à se separantur, indè illa, pars urethræ membranacea appellatur; accedit substantia quædam cellulis quàm pluribus referta, hînc spongiosa dicta, inæqualisque in suis partibus crassitie, quâ enim parte incipit, nec-non versùs penis extremitatem crassior est, atque hînc bulbum urethræ, indè vero penis glandem efformat.

INFERIOREM cervicis vesicæ, primamque urethræ partem ambit corpus quoddam glandulosum, Castaneæ nucis, aut juxta alios cordis figuram referens, *prostatæ* dictum; in mediâ faciei anterioris parte, sulcus quidam longitudinalis considerandus venit, prostatarum corpus duas velut in partes dividens, & in quo urethra continetur. Spongiosus quidam textus, plurimique folliculi in internâ prostatarum substantiâ observantur, ex quibus totidem enascuntur ductus, circa verumontanum aperiundi.

(a) Videatur C. Winslowii expositio Anat. pag. 732.

(b) Videatur C. Winslowius in opere citato, pag. 557. Palsin in Anat. suâ Chirurg. Tom. prim. pag. 159. Falconetus in Quæst. An educendo Calculo, cæteris anteposendus apparatus lateralis?

MEMBRANACEAM urethræ partem, alia quoque cingit glandula à Littrio (a) primùm descripta. Urethram in modum zonæ pollicis latæ omni ex parte ambit, plurimaque vasa excretoria in urethram hiantia habet. Recensita præter ostia, alia quoque in urethrâ conspiciuntur, talia sunt 1°. Urethræ lacunæ, decem circiter numero; 2°. vasorum excretoriorum ab antiprostatis oriundorum, 3°. que ductuum ejaculatorum extremitates; hæc à verumontani lateribus extant; verumontanum autem caruncula quædam est, in eâ urethræ parte quam ambiunt prostatae, inferiùs conspiciunda.

MUSCULI plures ad descriptas partes pertinent, iique in eos qui prostatis & eos qui urethræ inserviunt, meritò distinguuntur. Prostaticorum duo superiores, duo verò inferiores sunt: superiores à posteriore ossium pubis parte, inferiores verò ab utrâque ossium pubis & ischii commissurâ ad prostatas extenduntur; eorum qui ad urethram pertinent, alii qui bulbo-cavernosi dicuntur, urethræ bulbo, spongiosæ ejus substantiæ, corporibus nerveis & transversalibus musculis adhærent; alii *transversales*, *triangulares* ve dicti, externæ tuberositatis ischii, inferioriquè urethræ parti, utrimque connectuntur.

§

CALCULI è vesicâ urinariâ extractionem Lithotomiam, improprio licet vocabulo appellant: hæc autem duplex, superior nempè & inferior. Superior ea est quæ super pubis ossa, inferior verò quæ in perinæo celebratur. Superior hypogastrica Franconianave ab authoris sui nomine, dicitur: inferior autem quæ multiplici ratione perfici potest, eandem obrationem Celsica, Mariana, Raviana, Cheseldenianave appellatur, prout juxta hujus illiusve methodum instituitur (b).

SECTIO hypogastrica hoc modo celebretur: æger supinus in lecto sic decumbat, ut pulvinaribus coxendicis ossibus pectori capitique subjectis, nates pectus & caput, mediâ abdominis parte, elatiora

(a) In Regiæ scient. Acad. Commentariis, anno 1700.

(b) Præter methodos Lithomiam inferiùs instituendi à Celsò, aliisque suprâ memoratis vel inventas vel descriptas, aliæ quoque sunt quibus Calculi extractio perfici potest, & de quibus ob instituti nostri rationem, invitissimi superfedemus; tales sunt eæ quas CC. Foubert, Ledran, Lecat, alique præstantissimi, ejusdemque notæ Chirurgi, in medium nuper protulerunt, & quarum descriptiones legi possunt in Heisteri & Platneri Inst. Chirurgicis; Reg. Chirug. Acad. Commentariis; Garangeoti Dranisque operationibus Chirurg. Cheseldeni append. anglicè conscripto: in Filgi dissert. de variis Lithotomiam administrandi viis & Ravianæ præstantiâ; Kesselringii Hist. & examine method. Foubert. administrandi Lithotomiam; in Gunzii Obs. Chirur. de Calculum curandi viis, C. Falconetii Thesi modò citatâ.

sint, ministris hōc in situ detineatur; fistula in vesicam demittatur, cujus ope liquor quidam in eam possit injici; educto siphone, operator incisionem in mediā abdominis parte quatuor digitos supra pubis ossa incipiat, & eam usque ad penis radicem extendat; cute, textuque cellulari, primo hoc ictu scapelli sectis, lineam albam; eādem fere ratione, incidat, (a) detectāque vesicā scalpelli aciem perpendiculariter in eam sic demittat (b), ut dorsum pectori, acies verò pubi obvertatur; index sinistræ manūs scalpellum veluti sequatur, & in vesicam immittatur, ut eo incurvato vesicæ parietes quasi suspensi retineantur, usque sub ossibus pubis incidatur vesicā, eductoque tandem scalpello, Calculus vel digitis vel forcipibus, extrahatur (c).

Cum Celsicus instituendus est apparatus, æger tabulæ pulvinari-
bus linteisque duplicatis instructæ, & in quā sedile fuit inversum sic imponitur, ut coxæ illius super mensæ marginem collocentur sitque semi-supinus, crura à se invicem deducuntur, flectuntur genua, brachiaque laqueo injecto, genubus malleolisve alligantur; hoc in situ tribus præterea continetur ministris, quorum duo utrumque genu & pedem continent, alter verò illius humeris incumbit, & postquam quartus minister scrotum sustulit, indicem & medium sinistræ manūs oleo prius illitos, Chirurgus in anum quàm profundius fieri potest intromittit, dextrāque imam abdominis partem comprimens, Calculum versus perinæum adducere nititur, illum eo in loco, incurvatis digitis retinet; scalpellum dextrā apprehendens cutem textum cellularem & ipsammet vesicam obliquè (d) suprā tumorem incidit, tandemque cum jam calculus in conspectum venit, eum digitis solis, foràs propellit, vel unco aut forcipibus, extrahit. His peractis digito

(a) Non debet incidi vesica quin liquor ope fistulæ in hujus cavitate semper remanentis, rursus injiciatur, cum non satis turgida appareat. illud primi suaseret Midleton & Maggill.

(b) Illud suadent CC. Cheselden & Morand in suo tractatu de Lithotomiā superiore.

(c) Nullus non videt operationem illam eodem modo in omnibus omnino circumstantiis celebrari non posse; si enim fistula in vesicam immitti non posset, tunc injectionis loco, ægro præciperetur ut quàm majorem urinæ quantitatem retineret, sicque vesica naturaliter distenderetur. Illud primus commendavit Rossetus in tract. suo de partu Cæsareo; si verò Calculus major, tentatā prius sectione quālibet in perinæo, hāc ultimā ratione veniret extrahendus, tunc partes supra Calculum ipsum, ad modum *Franci* forent incidendæ.

(d) Loco sectionis obliquæ Celsus lib. 70. cap. 26. vult cutim juxta anum lunatā plagā incidi, cornibus ad coxas spectantibus paululū, deinde eā parte quā structior ima plaga est, etiamnū sub cute, alteram transversam plagam institui quā vesicæ cervix aperiatur.

vesicæ interiora Chirurgus explorat, ut si quidam fortè Calculus sabula-ve in eâ remanserint, vel immixtis supra specillum globulo instructum forcipibus, vel cochleari digiti ope introducto, possint educi, hæmorrhagiamque, si superveniat, ellychniis styptico medicamine imbutis, ligaturâve coercet.

ÆGER in Marianâ eodem præcise modo ac in Celsicâ sectione & collocatur & detinetur: deinde verò catheterem sulcatum Chirurgus in vesicam per urethram dimittit; scroto ritè elevato tensisque perinæi integumentis, catheterem sic dirigit, ut dextrum cum ægri corpore angulum faciat, parsque illius gibbosa extûs promineat; & eum sinistrâ obfirmans, dextræ indice sulcum ejus investigat, lithotomo cutem, textum cellularem, bulbo-cavernosum sinistri lateris musculum, spongiosamque urethræ partem, uno veluti ictu, ab inferiore scroti parte usque ad unius pollicis ab ano distantiam, incidit: deindè catheteris manubrium extollendo, concavam illius partem fornici ossium pubis applicat; lithotomum in catheteris sulco hærentem profundius adigit, illum rursus ad superiorem incisionis suæ partem reducit, & eodem in situ continendum præbet; lithotomi ope, canaliculati ductoris lingulam, (a) in sulcum catheteris immittit, lithotomum eximi jubet, canaliculatum ductorem in vesicam adigit, catheterem educit, canaliculati ductoris manubrium sinistrâ apprehendit, dextræ indicem (b) in illius sulcum lente & pedetentim intrudit, forcipes ejusdem sulci ope in vesicam introducit, manus invertit & canaliculatum ductorem educit: forcipum tandem ansas lentè à se diducit, iis rursus approximatis calculum inquit, apprehendit, motibusque alternis extrahit.

RAW, celeberrimus olim in Univesitate Leydensi Anatomes & Chirurgiæ Professor, suam secandi methodum sic celebrabat: primò, ægrum in mensâ quâdam demissiore, pulvinari dorso supposito, supinum ita collocabat, ut coxæ illius mensæ margini responderent, & eum modo suprà dicto alligabat; deindè cathetere longiore rostro, sulcoque profundiore instructo (c) in vesicam demisso, illius manubrium versus inguen dextrum & abdomen inclinabat, ut nempè secandis partibus catheteris applicaretur curvatura: postea cutem, cellularemque textum satis profundè ab eo loco, in quem Mariana de-

(a) Canaliculati ductoris loco, instrumentis quibusdam ensiformibus, conductoribusque dictis, veteres utebantur.

(b) Hæc dilatio quæ nunc fit modo suprà descripto, dilatatoribus quibusdam, quorum figuræ in *Alghisi trattato di Lithotomia* conspici possunt, olim instituebatur.

(c) Ravium vesicæ corpus non incidisse, vel aliò cathetere usum fuisse, credit Dranius; vid. *le parallele*, pag. 116. & seq.

finis incisio ad ischii tuber obliquè incidebat, tum educto lithotomo, catheteris curvaturam explorabat, & juxta illam incisionem extendebat: ægro tandem firmius detento, catheterisque curvaturâ tertiâ vice exploratâ, lithotomi apicem in illius sulcum demittebat, corpusque vesicæ incidebat. Quod reliquum est, juxta scalpellum conductores, & illos inter, forcipes in vesicam compellebat.

IN operatione Cheseldenianâ æger eodem præcisè modo ac in præcedenti collocatur & retinetur, deinde catheter, benè incurvus profundèque sulcatus in vesicam immittitur & illius manubrium chirurgus quodam à sinistro ægri latere posito continendum traditur; sic autem disponi debet, ut manubrio versus inguen dextrum inclinato, illius convexitas obliquè inter erectorem & acceleratorem sinistri lateris promineat: scrotum idem minister elevat, & lithotomo haud plicatili cutis & textus cellularis profundè, ab eo loco in quem sectio Mariana definit, usque ad sinistri ischii tuber, inciduntur: tùm sinistræ manûs indice catheteris sulcus investigatur, si fortè dimotus fuit, suo in loco reponitur, ac ejusdem digiti ope, lithotomi mucro per inferiorem vulneris angulum obliquè in catheteris sulcum adigitur. Cætera uti in Marianâ sectione perficiuntur (a).

QUACUNQUE autem ex illis methodis extractus fuerit calculus, embrocationes ex oleo rosaceo instituendæ sunt, & plaga, consueto vulnere simplicium aut contusorum more, pro re natâ, deliganda & ad cicatricem perducenda.

§

RATIONUM momenta quibus ad hanc vel illam ex suprâ descriptis methodis anteponendam, Chirurgus impelli potest, 1°. ab ægri habitu; 2°. à vesicæ ipsius statu; 3°. à Calculi specie; 4°. à loco quem Calculus occupat; 5°. tandem à minori accidentium operationem quamlibet subsequentiū quantitate sunt desumenda. Relativè ad ægri habitum; junioribus minor vel altus convenit apparatus; in senibus verò vel obesioribus neuter debet celebrari. Respectu habito ad vesicæ statum; cum parva est & sana, quælibet ex sectionibus quæ infra pubis ossa fiunt, indifferenter institui potest: cum è contrâ parva est & morbo quodam affecta sola Mariana methodus celebranda est. Quoad Calculi speciem: Calculus amplius, admodum oblongus, racemosusve altus, facile vero frangendus eundem necnon Ravianum exposcit apparatus; asper Celsicam, Marianamque sectionem respuit. Si ratio habeatur ad locum quem Calculus occupat, qui cervici impactus hæret, in perinæove tumorem ef-

(a) Hoc tamen cum discrimine, ut ductoris canaliculati manubrium dextrorsum inclinatum esse debeat.

format, Celsicâ, quique incarceratus est, operatione Cheleldenianâ; venit extrahendus. Si tandem spectetur ad accidentium operationem quamlibet subsequendum quantitatem; omnibus anteponenda venit vel Franconiana vel Raviana sectio.

Has Theses DEO JUVANTE, & præside M. RAPHAËLE BENEVENTO SABATIER, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, *tueri conabitur* NICOLAUS-LUDOVICUS BERTHE, Ambianensis, *in almâ Universitate Parisiensi Artium Magister.*

P A R I S I I S .

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die 28^a Septembris, anno Salutis 1753. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO,

E T

MAGISTERII LAUREA;

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiae
Typographi, 1753.

D. O. M.
THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

UÆ à Causis externis corporis partes violentèr lædentibus oriuntur mala, ea ferè omnia à vasorum & textûs cellulosi læsâ fabricâ pendere, & in contusionibus potissimùm sævire constat; ex quibus ab humorum in textûs cellularis anfractibus effusorum congerie, multorum accidentium soboles.

TEXTUM cellulosum constituunt minimæ fibræ necnon laminulæ majores vel minores, planæ, solidæ, inter se connexæ, omni modo dispositæ, sibi diversimodè occurrentes, variasque efformantes

areolas, quarum intervalla undique aperta & mutuo communicantia probant lanionum insufflatio, emphysema, leucophlegmatia.

IN omni corporis habitu non una eademque hujusce textus quantitas & crassities. Hic laxior, fibris laminisque longioribus conflatus, majores, illic gracilior & rarior fibrisque minoribus constans, angustiores dat cellulas; hæ humoris oleosi & aquosi irrorantur habitu, illas humor pinguis crassior replet, adipem vocant.

VARIAS hasce cellulas trajiciunt innumeri nervi, perreptantque plurima vasa lymphatica & sanguifera, è quorum finibus arteriosis, ut probant injectiones tenuissimæ, exsudat humor venosis oculis resorbendus.

NULLAM corporis partem celluloso carere textu demonstrat inspectio Anatomica quocunque enim dissecando conferas oculos, sese offert; non tantum infra cutem conspiciendus, corporis penetrat cava, inter fibras cujuscumque generis membranaceas, nervosas, ligamentosas, musculosas, osseas, inter ipsamet viscera expanditur, vasis minimis Vaginulas suppeditat, ubique vinculi vices adimplet; ab eo denique maximam corporis partem effici, vero propinquum.

IN unâquâque ætate hujus textus non eadem apparet quantitas; in puerili ætate major, minor evadit prout senilis progreditur ætas; nec mirum: quò magis crescunt partes, quò solidiores, eò magis textus cellularis concrescit, hinc fibrarum laxitas aut rigiditas; hinc textu celluloso suppuratione destructo, partibus sibi accretis, motus difficultas, abolitio.

Ex fabricâ, necnon ex humore contento, textus cellularis deducendi sunt usus. Varias constituens areolas ratione figuræ, & latitudinis, partibus connectendis, firmandis, movendis, conformandis, idoneus; Humore pingui & oleoso scatens, motum expedit, attritum minuit, partes lubricat, à rigiditate tuetur, tensas, molles, elasticas efficit, resorbtus humoribus permiscetur usus alios præstiturus. Epulis, somno, quietè augetur pinguedo, congestaque nocet; inediâ, motu, vigiliâ, curis animi, febre, morbove quolibet facillè minuenda.

EX CHIRURGIA.

CUM corpus motum in corpus quietum incidit, tum pro mole suâ & quâ velocitate impellitur, huic plus minusvè impulsionis suæ, juxtâ utriusque molem & configurationem communicat: quò magis ergo vel minùs obsistet corpus, eò major aut minor erit commotio, elaterii imminutio, atque ipsamet partium ruptura: ex hac generali motûs lege totus sequitur contusionum effectus; contusio enim est quæcumque læsio per instrumenta dura & obtusa corpori nostro inflicta, sive ipsi motum impingant, sive ipsum corpus motum ab altero quiescente collidatur, prematur aut conteratur.

DUPLEX contusionis status; vel vasa non fuerunt lacerata, sed compressa & ità commota, ut vi suâ elasticâ priverentur & liquores in illorum cavitatibus, vitali eorum fabricâ destructâ, hæreant & stagent, ibique commoratione putridi evadant; aut liquores, vasis disruptis, hinc & illinc effunduntur & vicinas partes labefaciunt, tuncquè hanc contusionis speciem vulnere minutissimorum congeriem non immeritò asserunt autores.

QUOT & quanta ex contusionibus nascantur symptomata jam patet; earum autem numquam frequentius, nec gravius fuit periculum, quàm ex quò humanâ industriâ, pulvis pyrius hominibus adeò exitiosus, tam horrendas edidit strages: & quia globuli è tormentis aut sclopetis emissi miras infligunt contusiones, eas peculiaritèr perpendemus.

QUÆ sit pulveris tormentarii actio neminem latet, ejus quantitas & compressio, instrumentorum ab eo adactorum moles & figura, distantia quam percurrunt, diversas ratione partium percussarum resistantiæ contusionum species constituunt; undè quædam leviores, aliæ graviores, lethales aliæ.

FACILLIME decipietur qui primo intuitu partis collisæ, de naturâ contusionis judicium inexpertus feret; contusiones enim quæ levissimæ haberentur maxima inducunt pericula, dùm quædam & latiores & profundiores paucis stipentur symptomatis nec ægrè currentur.

PERSTRICTA tantum cutē, imò integrā nec deturpatā, partes subjacentes altissimè & minutatim concidi, penitusque destrui, ossa ipsa periosteo denudari, sæpè diffringi, gangrænam & mortem citissimè invadere non mirum. Cutis tenax non tam facilè à globulis rumpitur, leviter perstricta intropellitur & partes huic suppositæ teneriores colliduntur: ab impulsu globuli aër externus quandoquē tales concipit vires, ut per se maximas infligere valeat contusiones; adde quòd aëris interni partes, temporis puncto per viciniorem globuli transitum vehementissimè compressæ, vi haud inæquali erumpentes, vasa perfringant, textumque cellulosum irrepant; undè subitum Emphysema; harumce contusionum signum certissimum, à gravioribus per alia instrumenta illatis contusionibus non excludendum.

ULTRA partem percussam extenduntur contusionis effectus: contutuntur partes vicinæ, vasorum, nervorum & textus cellulosi perturbantur series & ordo: medullam ossibus reconditam, læsam, viscera ab agentibus externis tutissima, cerebrum, pulmones, hepar & alia viscera abdomine contenta, collisa, fissa, penitus soluta & attrita, ferèque ad pulvem comminuta, cava liquoribus effusis turgida docent quam plurimæ observationes & comprobant in obsidionibus potissimum, praxis Chirurgica.

CONTUSIONUM in genere non intricata diagnosi: sub cutē humores effusi telam cellularem replent & distendunt, undè tumor partis affectæ & mutatio coloris in rubrum, plumbeum, lividum, nigrum, prout cruoris major aut minor copia hæret & diutius commoratur: absente tumore, renitentia quædam cum strepitu & obscura fluctuatio contusionem profundam designant: intricatissima verò signa quæ naturam & gradum contusionis, varique partium contusarum pathemata indicant; sua enim sunt cuique partilæsæ propria, quæ ab accidentibus deducuntur, & hæc accidentia plùs minùsve ingravescent ratione instrumentorum velocitatis & molis, de quibus iudicium difficile.

OSSIUM contusionem periostei compressio, laceratio, lamellarum ossis intropressio, fractura, vasorum attritus, liquorum os inter & periosteum aut intrà ossis lamellas effusio, medullæ ipsius læsio, comitantur, undè inflammationes, suppurationes eò magis metuentidæ quòd diù marescunt & putrescunt effusa, & quòd oleum medullare putredinem pessimam acquireret, quæ substantiam ossis proserpendo carie depascet.

5
A musculis contusis dolores, spasmi, inflammationes, suppurationes quæ textus cellularis anfractus citissime invadunt & erodunt; gangræna, paralytis, contractura, atrophia suboriuntur. Hæc in articulis contusis immaniter exacerbantur mala, acerrimi contorquent dolores, anchylosis vera aut spuria ineluctabilis.

CALVARIÆ contusiones periculosæ admodum, etiam osse integro & inconcussis partibus contentis, quod quidem periculum oritur, ut supra diximus, ex pericranii destructione, quam sequitur squammæ partis contusæ separatio diù expectanda, nisi methodo Bellostianâ caveatur. Periculosiores in quibus, fractis in diploë vasis, humores effusi corrumpuntur; sensim enim serpit latèquè dispergitur malum inter utramque tabulam; vitrea tenerior citius eroditur, meninges, cerebrumque ipsum inficiuntur. Periculosissimæ tandem in quibus à cranii fracturâ aut vehementi concussu, cerebri aut cerebelli fracta vasa, mortem subitam sæpè inferunt.

INFENSISSIMÆ, lethales, viscerum in cavo pectoris & abdominalis reconditorum contusiones, quarum indicia à Causâ lædente, situ doloris, functionibus læsis, ab excretis & accidentibus potissimum deducuntur.

LUMBORUM aut potius hujus regionis medullæ collisionem sequuntur vesicæ, intestini recti resolutio, artuum inferiorum paralytis, coccygis, pedumquè miserrima & immedicabilis gangræna.

GRAVIORUM contusionum concussus semper comes, qui non solum in parte contusâ hæret, verum sæpè cerebrum ipsum & consequenter totam machinam attingit, ut in extremitatibus inferiorum contusionibus à tormentario globo illatis observatur.

Si valida sit commotio, statim adest partis stupor, quæ vitali humorum affluxu orbata, raro intumescit, contrà verò, si minor sit concussus, humoribus in vasis stagnantibus brevè infarcitur.

CEREBRUM concussum indicant oris pallor, artuum debilitas, oculorum caligo, lapsus, vomitus, sensuum externorum hebetatio, functionum perturbatio, delirium, febris, aliaque ipsius capitis vulnerum propria symptomata, quorum iidem exitus, eadem remedia.

COGNITIS, secundum angustos nostræ thesæos fines, contusio-
num ab instrumentis bellicis inflictarum periculis & accidentibus,
quid pro variis speciebus conferre queat Ars Chirurgica statuen-
dum.

IN levioribus contusionibus tentanda resolutio, prosperè obti-
nenda, sanguinis missione, fomentis penetrantibus & resolventibus
parti impositis & sedulò re novatis, inter quæ præ cæteris aquam sale
communi saturatam laudamus, quâ sanguis extravasatus & conere-
tus diluitur & bibularum venarum osculis resorbetur. **Expansio tu-**
moris, color partis in flavum & viridescentem mutatus, dolorisque
absentia, resolutionis signa.

SI magnâ sanguinis extravasati copiâ prodit tumor, à resolu-
tione non speranda salus, effusis sectione detur exitus, benignâque
suppuratione depuretur locus, alioquin ad putredinem vergunt, &
suffocationem partis minitantur.

AUDACTER incisiones celebret Chirurgus ubi à contusione;
per globulum tormentarium aut majorem glandem plumbeam, in-
tactâ ferè cute, miram in molem pars intumuit & in eâ percipitur
renitentia quædam cum strepitu subobscurò; locum sectionis
molliorem & proclivorem si fieri possit eligat; aponevroses con-
tractas in omni sensu solvere ne dubitet; carnes minutim concisas
& laceratas tollat; contra aperturas pro re natâ instituat; setaceum
inijciat; spiritum therebentinæ calidum infundendo, putredinem
arceat.

AN periosteum & ossa contusione afficiantur adamussim perpen-
dendum. Periosteum tumefactum, madidum, nec ossi cohærens secan-
dum, os sæpè perforandum; medullæ corruptione ossibus extrema-
tum carie erosio, incassum tentatis idoneis remediis, si terebræ non
detur locus, in amputatione unicum præsidium.

CAPITIS contusiones indiscriminatim aperiendas experientia
docet, tum ut detegatur malum, tum ut præcaveantur accidentia.
Cranium denudatum diversis punctis fodicandum, & si posset æsti-
mari contusionis gradus, statim terebrandum, ne superius descripta
ingruant symptomata, quæ etiam si leviter insurgant, propriis nostris
observationibus, in morâ grave periculum autumamus.

PARUM conferunt artis auxilia in majoribus viscerum & medullæ contusionibus; si enim non subito lethales, post summas misérias lenta mors sequitur.

PARTIBUS à contusione stupefactis, raro profunt incisiones; in his nullus ferè callor, nullusque sensus supereft ob suffocatum vitalem humorum motum, cardiacis, frictionibus calidis, fomentis & cataplasmatibus aromaticis & spirituosus revocandum.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. JOANNE-BAPTISTA-ANTONIO ANDOUILLE, Artium Liberalium Magistro, Scholarum Professore Regio & Præposito, Regis exercitus Nosocomiorumque Castreneum nuper, nunc Nosocomii Charitatis Parisiensis Chirurgo primario, tueri conabitur JOANNES-BAPTISTA LOUSTAUNAU, Versaliensis, in almâ Universitate Parisiensi Liberalium Artium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

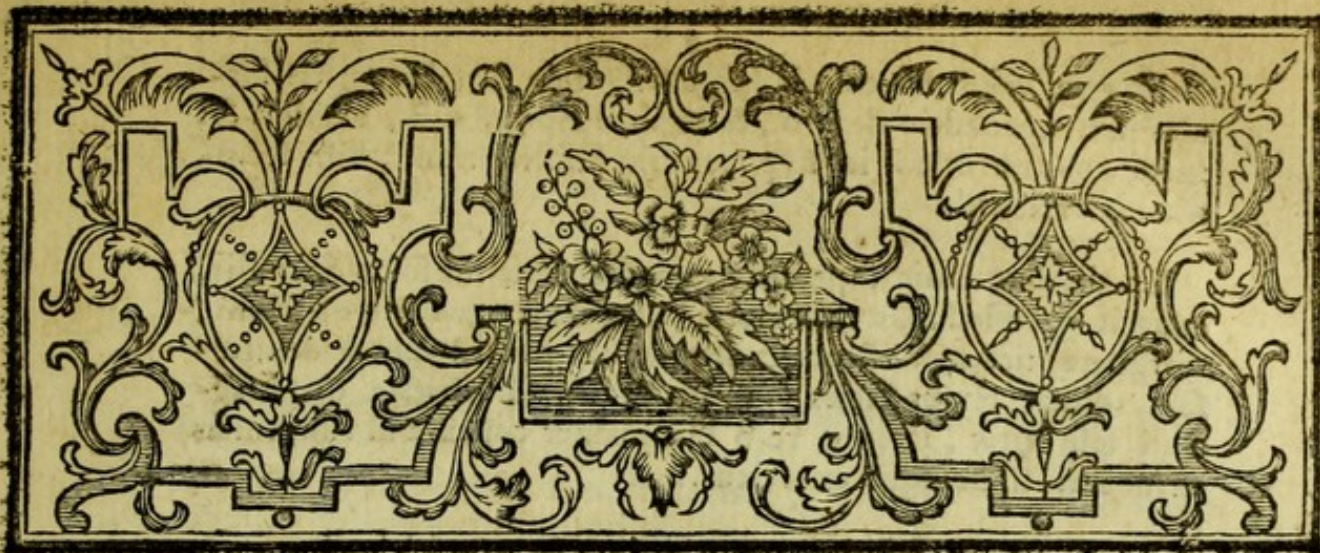
*Die Martis 2^a. Octobris à sesqui-secundâ post meridiem
ad Septimam. Anno Domini 1753.*

PRO ACTU PUBLICO

ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE, Regii Chirurg. Collegii
Typographi. 1753.

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

BI desideranda major in curatione certitudo, ibi plerumque difficilior tutaque minus evadit. Morbi scilicet viscerum, quorum integritas vitæ adeò necessaria, cæteris difficilius & cognoscuntur & curantur. Tumorum in illis sedentium exitus, eâdem ac in partibus externis ratione, nec impugnari nec promoveri possunt. Quanta ex illorum suppuratione speciatim mala immineant, indè conjici potest quod præter sæpius deficientem puris præsentis certitudinem, exitus illi rariùs tutò, sæpiùs verò vel nullatenùs vel saltem nisi cum graviore periculo conciliari possit. De hepatis abcessibus dicturi, ipsius Anatonomen paucis præmittemus.

2

HEPAR viscus est coloris subrubri, sub Diaphragmatis fornice in hypocondrio dextro, & regione Epigastricâ, maximâ sui parte, partim etiam in hypocondrio sinistro situm, bilis secretioni inserviens.

Ex duobus lobis superiùs ligamento, inferiùs sulco distinctis, exurgit visceris hujus vasta moles, figuram irregularem exhibens, margine anticâ & sinistrorsum acuminata, posticâ verò & dextrorsum retusa. Hujus facies superior recurvatâ levitate diaphragmati sese aptat, inferior verò inæqualiter concava in eminentias extuberat, sinubusque excavatur.

INTER eminentias in lobo majore tantum conspiciendas, præcipuæ, illa quæ est tanquam lobi istius appendix triangularis *Spigeliique lobus* vocata, & anteriùs sita minor altera: utraque antiquis hepatis *Portæ*. Cavitates diversis partibus thalamos præbent.

DIAPHRAGMATI intimè, interjecto tantum levi textu cellulari, superiori suæ convexitatis parte adhæret; quæquidem adhæsiō apud quosdam ligamenti nomen impropriè obtinet. Peritonæi duplicaturâ venam umbilicalem involvente, septo transverso iterum, musculoque abdominis recto obliquè annectitur, ac tandem utroque suo latere ad Diaphragma rursus & spurias costas ligamentis lateralibus revincitur.

LIGAMENTA hæc totidem sunt plicaturæ peritonæi, quod postquam hepar involvit ad partes vicinas procedendo iisdem annectitur. Huic altera subjicitur membrana, propria dicta, & eas interpretant in textu cellulari quodam innumera vasa lymphatica.

VASORUM innumerorum distributione conflatur hepatis substantia, quorum extrema desinunt in acinos, qui quidem aliis folliculi, aliis verò horumce vasorum glomeres. Ex acinis liquorem secretum accipiunt vasa quædam *Pori Bilarii* nuncupata; ex eorum concursu nascitur canalis hepaticus.

NERVOS mutuatur à sympathicis majore & medio; arterias verò præcipuas à trunco cæliaco, alias autem à mesentericâ majore, phœnicis, mammariis, renalibus, capsularibus. Sanguinem ex toto fere abdomine reducem, vena portarum accipiens illum, ve-

nis hepaticis in cavam revehendum, iterum in ramos divisa more arterioso in hepatis substantiam defert. Hujus rami, cum poris bilariis & aliis vasis advehentibus, in capsulâ quâdam quam supeditat propria hepatis membrana versum interiorem Visceris illius substantiam, quâ parte vasa illam ingrediuntur, reflexa, includuntur. In ipsius extremis bilem secerni præter alia argumenta suadet communicatio venæ portarum cum poris bilariis injectionibus demonstrata, hos inter ultimos aliaque vasa deficiens.

TEXTU cellulari, vasis, membranâ communi connectitur hepatis faciei concavæ vesica fellea, bilis receptaculum, piri formam, ovi gallinacei molem referens, in fundum quâ parte amplior, & collum quâ strictior, divisa.

MEMBRANA quadruplici conflatur, quarum exterior communis peritonæo adscribenda. Huic muscularis duobus fibrarum ordinibus constans, musculari nervea, nerveæ villosa subjacet. (a) Hæc amplior in vacuâ cystide rugas, quæ ad cervicem spirales sunt, efformans; pluribus ostiis muciferis circa collum conspicuis pertunditur.

Ex eo quod bilem in cystidem felleam canalibus hepato-cysticis advehi in animantibus quibusdam sit compertum, idem in homine ab aliquibus perperam assertum. Liquorem istum è canale hepatico in cystidem retrogradi pluribus evincitur argumentis. (b)

E cystide, cum opus est, effluit bilis per canalem cysticum, ex cujus & hepatici adunatione exurgit choledocus liquorem biliosum, obliquo tractu inter duodeni membranas serpens, in illud intestinum eructans.

(a) Winslow Exp. Anat. §. 295.

(b) Vid. Lieutaud Essais Anatomiq. p. 301. Haller prim. Lin. Physiolog. p. 376.

EX CHIRURGIA.

TUMOR hepar occupans in abcessum quandoquæ exit. Hi autem abcessus multiplici modo differunt: alii etenim acutæ symptomatibusque suis designatæ inflammationi succedunt; alii

verò absque præviâ aut saltem cognitâ inflammatione lentè & insensibiliter excrescunt; quidam gibbam, quidam verò concavam partem occupant; in aliis pus in uno coacervatur folliculo; in aliis verò disseminatum in pluribus abcessibus invenitur, quidam tandem idiopathici sunt, quidam sympatici.

ABCESSUS hepatis multiplicem habet exitum; vel enim extus prominens tentandæ tunc à Chirurgo aperturæ se facilem præbet, vel pus forsàn versùs biliaria emissaria majora erumpens, aut per intestinum colum hepatis adhærens & perforatum viam sibi faciens (a) in intestina effundi & per alvum expurgari; vel ruptis aut exesis hepatis substantiâ & membranis, in abdominis cavum exundare potest, (b) aut in pectoris cavitatem effusum empiematis accidentibus occasionem dat; (c) ac tandem per metastasim in alias partes decumbit. De cætero pus illud per sputa, urinas, vomitum quandoquè excerni inter rariora reponendum est: deniquè hepatis parenchyma suppuratione solutum frustulatim ex intestinis ejici non repugnare, tum ex consideratâ indole puris ex hoc viscere effluere soliti; tum ex perpensis iis quæ ex ejusdem visceris cum intestinis quandoquè fissis & apertis adhæsiōne accedere possunt, facile deducendum.

Si gibbam hepatis partem occupet & extus in tumorem assurgat abcessus, ægri salus Chirurgiæ confidenda. Quanti autem interlit, quantumque simul sit difficile casûs istius diagnōsim certam instituere, indè concludi debet, quod illam abcessûs speciem mentiatur quandoquè cystidis fellæ à bile retentâ tumor. Utrumque equidem morbum primo aspectu paria, attamen attentâ perpensione, licèt difficulter distinguenda, comitantur accidentia.

Modo quo dolor augetur aut decrescit, ipsius indole, tumoris habitu exteriori, formatione quandoquè, ratione quâ fluctuatio apparet, manifestatur, progreditur; his, inquam, simul aut seorsim sumptis & perpensis, signa aderunt quibus abcessus à cystidis expansione poterit distingui.

(a) Vid. in Reg. Chir. Acad. Comm. Tom. 2. M. Petit. Jun. Traët, de Hep. Apost. p. 61, 65, 67, 68.

(b) Bianchii Hist. Hep. p. 361.

(c) Vid. jam citata Reg. Chir. Acad. Comm. p. 61.

DOLOR, si adsit, dum abcessus formatur, est pungitivus, dum excreverit cystidis tumor, idem nullatenus sentitur. Abcessus absque notabili circumscriptione indifferenter in epigastricæ regionis locis diversis & pedetentim, cystidis tumor circumscriptus semper infra costas spurias ponè musculum rectum subito ferè exurgit. Tegumenta in primo casu œdematosa. Bilis retentæ fluctuatio statim in omnibus tumoris punctis manifesta & non dubia; abcessus verò per tempus aliquod obscura, è centro ad circumferentiam, quæ semper duritiem offert, protenditur.

DE abcessu, acutæ inflammationis consecutario, pronuciare generatim, facilius quam de chronico. Tunc etenim inflammationis vestigia legere licet. Hanc antequam in suppurationem versa sit designant dolor in hepatis regione gravativus, bilis per universum corpus diffusa, urinæ rubræ, ardentes, bili refertæ; stercorum color griseus, albidus, febris & ejus symptomata. Inguente suppuratione, febris accidentia augentur, dolor ingravescit, pulsativus evadit: pure verò confecto hæc omnia remittunt, elevatur tumor, si in convexâ hepatis parte stabuletur abcessus, fluctuatio primùm perceptu difficilis è medio ad peripheriam progreditur. Abcessuum inflammationi acutæ succedentium materiem purulentam ut plurimum disseminari, sive in pluribus folliculis coacervari observatum est. (a)

CHRONICUS abcessus à cystidis tumore difficiliùs equidem, progressu tamen suo & attendendo ad ea quæ tumoris manifestatione, fluctuationis indole & extensione, basis renitentiâ, suprâ dicta sunt, distinguitur:

Ex omnibus signis abcessum indicantibus, fluctuatio sola sensibilis & abcessui propria, ad incisionem Chirurgum inducat; supervacaneum etenim foret, nisi certitudo adsit puri exitum conciliari posse, ullam operationem instituere.

FLUCTUATIONE itaque ritè compertâ & comprobatâ scalpellum Chirurgus usque in puris sedem adigat & huic decussatâ incisione viam det liberam: caveat autem imprimis dùm parallelam corpori celebrat incisionem ne scalpello deorsum nimis impulsio salubres solvat adhæsiones, purisque in abdominis cavum exundationi ansum præbeat.

(a) Vid. M. Morand Op. de Hep. Apost. in Comm. Reg. Chir. Acad. Tom. 2. p. 70.

Si quando de collecti liquidi indole perspectum certò non fuerit, illam acutriquetrâ in tumorem adactâ priùs explorare ars præcipit. Damnandam censemus horumce abcessuum ulatione apertionem, veteribus laudatam, recentiorumque quorundam methodum quâ illam causticis primò moliantur. (a)

NULLIBI brevius absolvitur deterfionis opus, evacuato pure, absque longo digerentium usu cicatrix obtinetur. Pus ex his abcessibus effluens vini fœcum colorem refert. Hinc patet quantum graviter errent ii qui ex colore puris albo faustam prognosim deduci volunt. (b)

ABCESSUM hepatis in thoracis cavum apertum esse, tunc conjici debet, cum præviis suppurationis in hepate signis, alia succedunt empyemati propria; ut peculiariter decubitûs in latus finistrum difficultas, non nunquam etiam pus inter duas costas serpens, in tumorem extûs prominentem colligitur; (c) tunc secundum artis præcepta instituenda venit empiematis operatio, idoneisque injectis Vulneris in hepate consolidatio præstanda.

QUOAD alios abcessuum hepar occupantium exitus aut nullam ab ullo medio spem affulgere, aut si quæ affulgeat, illam a solis remediis internis quæ quidem molientis naturæ conatibus erunt, apprimè concinnanda repetendam esse liquet.

(a) Hæc Doctrina traditur apud Bianchum supra cit. p. 365.

(b) Hoc docet idem p. 364.

(c) Vid. Comm. Reg. Chir. Acad. Tom. 2. p. 60.

Has Theses, DEO JUVANTE, & præside M. PETRO FABRE, Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur FRANCISCUS-DOMINICUS LESNE, Versaliensis, Artium Liberalium in almâ Universitate Parisiensi Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Sabbati 24^a. Novembris, anno Salutis 1753. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA.

Typis FR. DELAGUETTE Chir. Collegii Typographi.

D. O. M.
THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

SSA, solidiores corporis humani partes, cæteris omnibus aliis sustinendis stabiliendisque inserviunt. Intimiorum illorum compagem perlustranti, fibras mirificè inter sese implexas & ordinatas, multiplicia vasa diversis plena liquoribus, eandemque demùm structuram ac molliores corporis partes undique exhibent. Non mirum igitur, utrumque partium genus, iisdem præcisè morbis affici, tumoribus scilicet, nec-non continui ac contigui solutionibus.

Hæc inter, hæud infrequentior *Luxatio*, quæ est *Recessus extremi ossis mobilis ex cavo in quo naturaliter movebatur*. Quicumque morbi illius curationi cupit incumbere, non solum commissuras ossium, sed etiam in iis ligamenta, cartilagine, humorem synoviale, musculos, vasaque iis vicina perspecta habere debet; de iis ergo, antequam ulterius progrediamur, pauca in antecessum præmittere juvat.

Ossium commissura, non eorum solum consensum, sed & eorum adhæSIONem præsupponit. Consensus ossium, *Articulatio*, adhæSio, *Symphysis* dicitur. Multiplex articulatio: vel enim ossa moventur, vel non; primo in casu *Diarthrosis*, in secundo verò *Synarthrosis* vocatur. Tertiam articulationis speciem quidam admittunt (a) in quâ, ossa eâdem ac in *Synarthrosi* ratione juncta, quemdam tamen motum possunt exercere; hanc ideò *Amphiarthrosim* nominant.

DUPLEX *Diarthrosis*, manifesta nempe & obscura. *Diarthrosis* manifestæ species sunt, 1°. Orbicularis, quæ rursus *Enarthrosim* & *Arthrodiam* continet. 2°. Alterna, quam *Gynglimum* quoque appellant. *Gynglimus* angularis est vel lateralis: angularis in perfectum & imperfectum dividi potest. 3°. Planiformis, ab obscurâ *Diarthrosi* nullatenus distinguenda.

AD *Synarthrosim*, alteram articulationis speciem, 1°. utraque futura, legitima, nempe & notha, 2°. Harmonia: 3°. *Gomphosis*, quartoque tandem *χινδύλλωσις* (b) possunt referri.

OSSA, vel solâ partium suarum dispositione, vel substantiâ quâdam mediante inter sese connectuntur; hinc duplex *Symphysis*, prima *Symphysis* absque medio, altera *Symphysis* cum medio, *Synevrosisque*, *Synchondrosis*, aut *Syffarcosis* pro variâ substantiâ mediantis indole nuncupatur.

CARTILAGO substantia est flexilis, albicans, elastica, extûs levigata, intûs compacta, absque cavis, fibrisque, saltem conspicuis. Cartilaginee duplicis generis humano in corpore passim reperiuntur; ad articulos illæ pertinent, aliæ vero secûs; priores triplicis rursus sunt generis; mobilium ossium extremitates his operiuntur; cavitates articulorum illis augentur; aliisque tandem in his-ce cavitatibus contentis quidam diriguntur motus.

LIGAMENTUM substantia est fibrosa, compacta, difficile extensilis, elastica, &c. Ligamenta ad articulos pertinent, vel non: priora interna aut externa sunt; hæc rursus articulum omnino comprehendunt, & capsularia dicuntur, vel juncturis ossium obfirmandis, quibusdamque motibus dirigendis inserviunt.

ARTICULATIONUM cava, sinoviâ, humore viscoso & limpi-

(a) Vid. Winslow Expof. Anat. n°. 146.

(b) Consul. Inſtit. Chirurg. Platneri, n°. 1093.

3

do, continuò lubricantur; eam à glandulis quibusdam, sinovialibus ergò dictis, ibique reperiundis separari compertum est. Medullarem succum huic juxtà, quorundam placita immisceri non posse, nobis videtur. (a)

PLURIMUM inter se discrepant luxationes. Earum differentia deducendæ sunt, 1°. ab articulo qui morbo illo afficitur, 2°. à loco quem caput ossis occupat, 3°. à causâ à quâ pendet luxatio, 4°. ab ejus symptomatis, 5°. tandem ab ejus tempore. Dividuntur autem in completas & incompletas; superiores, inferiores & laterales; simplices, compositas & complicatas, recentiores & veteres, &c.

CAUSÆ luxationum internæ sunt vel externæ: externas inter, ea omnia annumerantur quæ ligamenta ultra modum elongare, ossaque suis è cavis ejicere possunt: tales sunt, ictus, lapsus, nissus, &c. internæ verò ea sunt quibus ossa inæqualibus trahuntur viribus, muscoli ligamenta-ve, articulum ambientia relaxantur, articulorum cava extraneo quodam corpore replentur, mutuus-ve partium destruitur consensus: haud infrequentiores sunt, ligamentorum debilitas à prægresso serosorum humorum in articulum influxu; convulsiones; paralisis; sinoviæ accumulatio; articulorum abscessus; ossiumque tandem intumescencia.

DIAGNOSTICA luxationum signa, in communia & propria dividuntur: communia quâlibet in luxatione occurrunt, scilicet, dolor, immobilitas, tumor eo in loco quem caput ossis occupat, & cavitas in eo equo excidit, partisque tandem accurtatio vel elongatio.

PROPRIA varia sunt pro variis luxationum speciebus. Completam à causâ externâ productam sequentia indicant. 1°. Externæ causæ actione subito accidit; 2°. alia luxati ossis extremitas versùs oppositam partem dejicitur, ex quo judicari simul potest, an superior, inferior, lateralis-ve sit; 3°. membrum unam in partem facilius movetur; 4°. partis affectæ muscoli inæqualiter tenduntur.

INCOMPLETAM è contra luxationem esse his signis cognoscitur: 1°. Figura nec longitudo partis immutantur; articulus tamen

(a) Præterquam quod non demonstratur, quâ ratione medullaris succus in articulorum cava extillet; liquoris illius cum sinoviâ, miscela impossibilis est, uti expertum fuisse se dicit Duverneyus, Tract. de morb. Oss. Tom. 2. pag. 359.

4

paulò eminentior est ac in statu naturali, 2°. non faciliùs in unam, quàm in aliam partem movetur; 3°. dolor intensissimus est.

LUXATIONIS à ligamentorum relaxatione diagnosi deducitur, ex eo quod, 1°. prægressus fuerit serosorum humorum in partem decubitus; 2°. hæc facillimè quâquâ versum moveatur; 3°. adsit in articulo tumor cum mollitie.

Si è contrà ab humoris sinovialis congestione pendeat, fit pedetentim & absque dolore, 2°. membrum elongatur, 3°. difficile, sæpiùsque nullatenùs reponi potest. 4°. dum tentatur reductio, sonus quidam percipitur, ei similis quem subacta refert argilla.

LUXATIONEM à paralyfi pendere nullus inficias ire potest, cum membrum paralyticum afficit; 2°. cum cavum adest inter caput ossis & solitam illius sedem; tertioque tandem cum os luxatum omnem in partem titubat.

QUÆ tandem à convulsionibus, abscessu, aut ab ossium intumescentiâ pendent, facillimè cognoscuntur.

UT varia luxationum diagnosi est pro diversis earundem speciebus, sic quoque varia prognosis. Ex. g. quæ *Diarthroses* orbiculares afficiunt, aut ab externâ causâ pendent, simplices & compositæ, recentes, &c. iis quæ in *Diarthrosibus* alternis accidunt, aut ab internâ producuntur causâ, complicatis &c. faciliùs & reponuntur & curantur.

HJUS-ce morbi symptomata omnia, à ligamentorum tendinumque nimia extensione, cartilaginum inversione, glandularumve sinovialium contusione pendent, & eorum præcipua sunt dolor, immobilitas, inflammatio, febris, convulsiones, marcor, torpor, anchilosis, &c.

TRIA ad illius curationem requiruntur; 1°. enim luxata ossa redaptari debent; 2°. suo loco retineri; 3°. præsentia curari accidentia, futuraque averti.

LUXATORUM ossium repositio extentione, contra-extentione, reductioneque tandem obtinetur. Extentionis ac contra-extentionis nomine, illæ designantur actiones, quibus dimotorum ossium extrema à se invicem deducuntur.

MANIBUS, habenis, machinisque fieri possunt, his cum cautelis
ut, 1°. pars eo sit in situ, ut musculi æqualiter extendantur; 2°. loca quibus laquei debent imponi splenis defendantur; 3°. laquei ipsismet affectis partibus & pone condylos applicentur; 4°. laxius aut strictius pro majori minori-ve ægri obesitate constringantur; 5°. vires quibus trahuntur æquales sint; 6°. ossium dimotioni, vique musculorum proportionales; 7°. tandem gradatim agant.

REDUCTIO quæ est actio, quâ os luxatum suam in sedem reponitur, non est celebranda, quin sufficiant extensiones; id autem cognoscitur ex eo quod partes sufficienter à se invicem removeantur, musculique modò tumefacti, depressi appareant.

REDUCTIO vero ita fieri debet, ut os idem repetat iter, ac dum fuit luxatum, 2°. lentè ac successivè suam in cavitatem reponatur. Eam ritè factam esse indicant, 1°. sonus quidam eo quo fit temporis momento percipiendus; 2°. verò accidentium, doloris putà ac immobilitatis imminutio,

QUAMQUAM luxatorum ossium redaptationem primò instituentam esse dicamus, ab eâ tamen abstinendum, 1°. cum luxatio inflammatione, convulsionibus, fracturâ-ve in eodem osse complicatur, nisi forte, vasa majora, dimotis ossibus comprimantur, gangrenæque periculum immineat; inflammatio enim priùs discurti, convulsionem sedari, fracturæ tandem debet consolidari; 2°. cum luxatio vetustior est; tunc enim ut plurimum, impossibilis evadit.

LUXATA ossa suo in loco retinentur, 1°. absolutâ quiete; 2°. fasciatione; 3°. situ idoneo. Deligatio diversimode, pro variis, luxationibus, instituitur, eaque in luxationibus à causâ internâ magis quàm in iis quas externa produxit causa, necessaria est.

Varius quoque situs, hic corpus integrum; luxatum articulum ille spectat; exceptis maxillæ inferioris, extremitatumque superiorum luxationibus, æger in aliâ quâvis luxatione supinus recumbere debet. Membrum affectum, eo sit in situ, ut, 1°. musculi, quantum fieri potest, relaxentur; 2°. molliter firmiterque sustineatur; 3°. cæteris partibus elatius.

FUTURA luxationum incommoda, illarum reductione, repercutientium applicatione, venæ sectionibus plus minus-ve repe-

titis, diætâ, potu diluente & refrigerante, quiete primis à luxatione temporibus, levibusque tandem motibus primis diebus elapsis, arcentur: præsentia verò, mediis modò enumeratis, anodynisque, emollientibus, narcoticis, aut tandem resolventibus, pro re natâ, adhibitis curantur.

DE Luxationibus à causâ externâ hîc tantùm modo egimus. Quæ vero ab internis causis, sinovialis scilicet humoris accumulatione, convulsionibus, &c. pendent, non sunt reducendæ, quin morbi quibus producuntur, propriis sibi remediis fuerint destructi.

Has Theses, DEO JUVANTE, Præsideque M. RAPHAËLE-BENEVENTO SABATIER, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur ANDREAS-JOANNES LAGRAVE, Parisinus, in almâ Universitate Parisiensi Liberalium Artium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

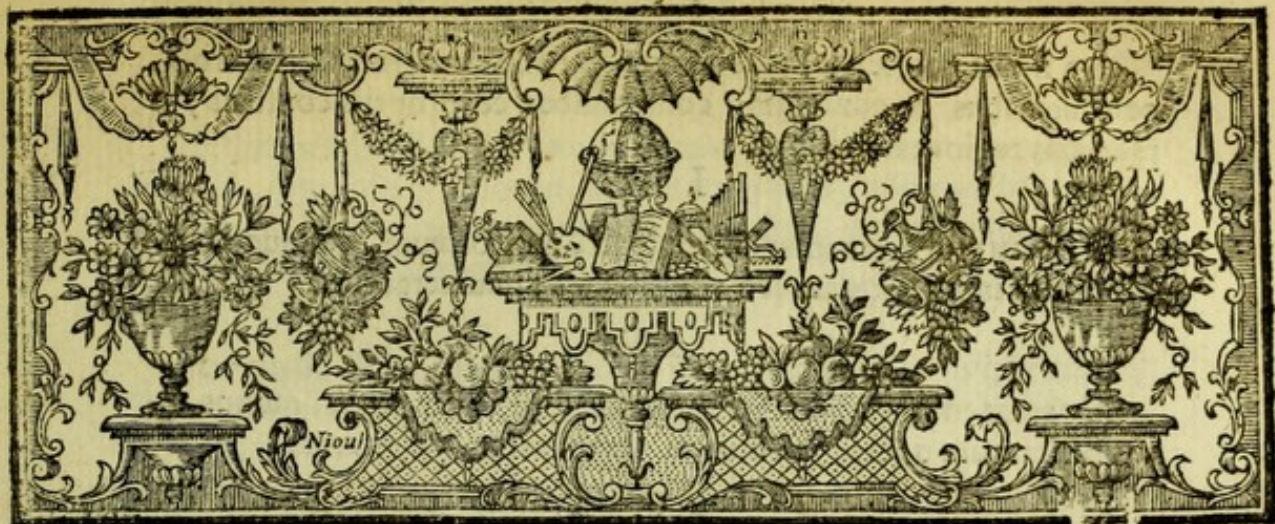
Die Sabbati 29^a. Decembris à sesqui-secundâ post meridiem ad Septimam. Anno Domini 1753.

PRO ACTU PUBLICO

ET

MAGISTERII LAUREA

Typis DELAGUETTE, Regii Chirurg. Collegii
Typographi. 1753.

D. O. M.
THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

I.

NUMERIS laborare morbis, ex est homi-
nis, dum vivit, conditio; illis vero succurrere,
ea est Chirurgi, dum valet, functio: amissam enim
partium corporis humani, quæ, dum fœdere jun-
guntur stabili, incolumem machinæ fabricam ser-
vant, conspersionem restituit. Pro peculiari textu
& constitutione organicâ suos pars quælibet pati-
tur affectus, eos quibus cystis fellea quandoque laborat, quique
Chirurgiâ sanari possunt enucleaturi, pauca de abdominis anatome
præmittemus.

A

2
I I.

ABDOMEN seu infimus venter partibus externis & internis, continentibus & contentis, communibus & propriis constans, in plurimas regiones dividitur.

I I I.

TEGUMENTA communia, muscoli, peritonæum, ossaque plurima partes inter externas seu continentes annumerantur.

I V.

MUSCULORUM abdominis quinque spectantur paria, quibus diversi fibrarum ductus, nominum diversitatem pepererunt.

V.

LINEA quædam tendinea, inæqualis latitudinis, per medium abdominis ab ensiformi cartilagine ad juncturam ossium pubis extenditur. Hæc *linea alba* dicitur, musculorum abdominalium tendinibus mirè inter se implexis conflatur, & foramine, in mediâ suâ parte, umbilico dicto donatur.

V I.

OMNIBUS musculis abdominis lineæque albæ subjacens in conspectum venit membrana tenuis, viscera undequaque involvens, peritonæum.

V I I.

APERTO ex arte peritonæo, plurima in abdominis cavo occurrunt viscera, quorum præcipua, hepar cystis fellea, &c.

V I I I.

HEPAR sive jecur viscus est maximum variis pro ætatibus mole ac colore varium, bilis secretioni inserviens.

I X.

SEDEM suam sub diaphragmate spuriarumque costarum cartilaginibus obtinet, & à latere abdominis dextro sinistrorsum porrectum, suavi complexu ventriculum fovet.

X.

FALCIFORMI ligamento fissuræque in duos lobos distinctum duas exhibet facies, quarum superior convexa & æqualis diaphrag-

3

matis fornici sese aptat, inferior verò, inæqualiter concava, in eminentias extuberat, sinubusque excavatur.

X I.

Ex eminentiis sub lobo majore tantum conspicuis, una, pyramidalis, *spigelii lobus* vocatur, & alia *transversa*, antè sita, quæquidem ambæ hepatis *portæ* nomen ab antiquis acceperunt. Cavitates vasa notabilia admittunt.

X I I.

SUPERIUS & ex utroque latere diaphragmati spuriisque costis, inferius abdomini, ligamentis à situ, figurâ & usu diversè nominatis annectitur.

X I I I.

IN toto hepatis parenchymate fiunt innumeræ venæ portarum distributiones quæ in alia vasa, *poros biliares* nuncupata, canalem hepaticum formatura definunt.

X I V.

PRÆCIPUAS à trunco cæliaco, alias à mesentericâ superiori diaphragmaticisque sortitur arterias; sanguinem quoque pro bilis secretionē ordine arterioso ducit vena portarum; illum verò in cavam deducunt hepaticæ. Nervi à sympathicis majore & medio prodeunt, quos cum poris biliaribus & aliis vasis advehentibus comitatur & involvit *Glissonii capsula*.

X V.

VESICULA quædam membranacea pyri figuram quodammodo æmulans, redundantis in sanguine bilis receptaculum, & cystis fellea dicta, in dextro jecoris sinu occurrit.

X V I.

DIVIDITUR in fundum, quâ parte amplior, & in collum seu cervicem, quâ strictior est.

X V I I.

Ex quatuor constat membranis quarum exterior, communis, peritonæo adscribitur; (a) huic muscularis duobus fibrarum ordinibus conflata, musculari nervea, & nerveæ villosa, intus rugosa, & versùs collum, cochleæ in modum striata, subjacet.

(a) Winslow, Exp. anat. §. 295.

4
X V I I I.

PROTENDITUR è cystidis collo canalis cysticus dictus, ex cujus cum hepatico adunatione communis exurgit ductus bilem hepaticam & cysticam in duodenum deducens, hic choledocus.

X I X.

FELLEA cystis bilem ab hepate secretam colligit, ad certum tempus asservat, denique expellit (a), indè eam cum urinariâ vesicâ comparari posse nullus non videt.

E X C H I R U R G I A.

I.

UT in urinariâ vesicâ calculi generantur, lotiumque aliquoties retinetur, sic quoque concreciones solidas in cystide felleâ efformari, bilemque retineri, frequenti constat experienciâ; hinc easdem in utrâque parte operationes, habitâ tamen diversæ connexionis & sitûs ratione, institui posse concludendum. (b)

I I.

CALCULUS biliaris, unicus vel multiplex, variam molem habet & figuram. Quicumque autem sit, nisi in cystidis collum impingat, rara parit symptomata, nullamque ferè medelam exigit; cum verò in vesiculæ collum impegit, tunc bilis suppressionem procreat. (c)

I I I.

NEC solâ illius præsentia bilis accidit suppressio, hæc rursus à cystidis atoniâ, inflammatione, liquorisque illius quantitate nimia, majorique crassitie pendet.

I V.

SEQUENTIA signa bilis suppressionem, quæcumque sit illius

(a) Heist. compend, Anato. §. 217. p. 89.

(b) Calculos 36. in unâ cystide vidit M. Malaval legatus & præpositus perpetuus; sæpè etiam plures invenit M. Foubert legatus designatus: conferantur quoque ea quæ hæc super re scripserunt M. le Dran in oper. Chirurg. p. 249. & M. Petit in Reg. Chirurg. Acad. Commentariis, p. 163.

(c) Vide jam citata Reg. Acad. comm. p. 166. & operat. Chirurg. M. le Dran, p. 150.

3
causa, antecedunt & comitantur febris, horror irregularis; oris amarities, sitis, bilis per universum corporis habitum diffusio, lotium ardens, rubrum, bile refertum, stercoraque albida leucophæo proxima: dolor autem colicus, tumor, & fluctuatio certius indicant.

V.

QUÆ quidem diagnosis hepatis abscessui convenit, non desunt tamen signa, quibus utraque distingui possit affectio.

V I.

IN abscessu enim, dum formatur, dolor pungitivus: in tumore cystidis, dum crescit, idem non percipitur. Bilis retentæ fluctuatio in omnibus tumoris punctis manifesta est, abscessus verò aliquoties obscura, duritie circumvallata. Plurimos regionis epigastricæ locos indifferenter occupat abscessus; cystidis tumor circumscriptus semper, infra costas spurias, ponè muscolum rectum, subito ferè exurgit. (a)

V I I.

REPETITIS sanguinis missionibus, emeticis, potionibus oleosis; cholagogis, balneis aquosis, cataplasmatum emollientium, solâque manuum adhibitione malum illud quandoque curatur. (b)

V I I I.

QUANDOQUE contrà hæc omnia frustranea sunt, augetur bilis collectio, ingravescunt symptomata, maximis æger urgetur doloribus, tunc vel nulla, vel quædam adest cum peritonæo cystidis adhæsiō; si prius, à naturæ viribus, si posterius, ab operatione salus ægri expectanda.

I X.

INTIMA autem vesiculæ cum abdominis integumentis adhæsiō, tactu, & dum æger in sinistrum latus decumbit, cognoscitur. Tumor enim eâdem ratione, quâ in situ quolibet alio,prehenditur.

X.

Quâ invictissimè compertâ adhæsiōne, triquetram acum canaliculatam, per abdominis integumenta usque in cystidem felleam

(a) In Reg. Acad. Chirurg. Commentariis, p. 161.

(b) Ibid. p. 158. & M. le Dran, in oper. Chirurg. p. 251.

Chirurgus adigat, bile per cannulæ rimam prodeunte, acum è cannulâ suâ educat, bilemque accumulatam evacuari sinat.

X I.

CUM verò bilis suppressio quandòque à calculo vesiculæ collum obturante pendeat, nulloque signo, vesiculâ intactâ, illius existentia percipiatur; cannula nunquam educenda, quin illius ope specillum in cystidem fuerit immissum.

X I I.

Si nihil extranei occurrat, specillum cum cannulâ educatur & foramini splenium aquâ vitæ imbutum, mantileque apponantur; sin autem calculus persentiat, cannulæ fulcatæ ope, scalpellum in cystidem immittatur, & fiat incisio quâ, digito, vossellisve, calculus possit eximi. (a)

X I I I.

His peractis, Embrocationes ex oleo rosaceo instituendæ sunt, & plaga, consueto vulnere simplicium, aut contusorum more, pro re natâ, deliganda & ad cicatricem perducenda.

(a) Vide hanc operationem in act. Academ. Reg. Chirurg. p. 279 descriptam.

Has Theses DEO JUVANTE, & præside M. FRANCISCO MICHAELE DISDIER Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur CHRISTOPHORUS GABRIEL HELIE Parisinus, Artium liberalium Magister.

P A R I S I I S .

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Lunæ 31^a Decembris, anno R. S. H. 1753. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO,

E T

MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi, 1753.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

§. I.

QUASIUM continuitatem vi quâlibet externâ solvi posse neminem latet: Quænam verò sint diversæ fracturarum species, quibusnam signis dignosci mediisque curari valeant, ille solus judicare potest, qui naturalem partium structuram, dispositionem, consensumque apprimè percallet. Quâpropter de costarum fracturis dicturi, quæcumque ad eas pertinent, paucis in antecelsùm exponemus.

§. II.

COSTÆ viginti quatuor, ut plurimum numero, irregulariter incurvatæ, vertebrae dorsales inter & sternum obliquè alternatimque dispositæ, Thoracem seu pectus cum iis ossibus constituunt, duabusque componuntur partibus quarum posterior ossea, anterior verò cartilaginea deprehenditur.

§. III.

OSSEA costarum portio, capitulo quodam cartilagine induto, lineâque prominente & transversâ diviso, terminatur; brevius deinde

occurrit collum, versùs cuius extremitatem, tuberositas facie articulari instructa conspicienda venit. Foveolam in laterali duarum costarum parte, ut plurimum excavatam, primâ tamen, duabusque inferioribus costis exceptis, capitulum ingreditur, dùm articularis tuberositatum facies, cum transverso inferioris, cuiusque vertebræ processu committitur. Hic quoque notandum, primam costam, cum primæ dorsalis vertebræ processu transverso connecti, duasque inferiores, ab omni adhæsione cum transversis correspondentibus apophisibus liberas esse.

§. IV.

BREVIORIBUS, validioribusque ligamentis utraque obfirmatur articulatio. Nihil deinde in osseâ costarum parte occurrit, præter angulum quemdam prominentem, eò magis à posteriore illarum parte recedentem quò fiunt inferiores, scissuramque profundiorē versùs angulum costarum, in internâ earum parte potissimum excavatam, vasisque excipiendis destinatam.

§. V.

SEPTEM superiorum costarum cartilagine ad sternum usque extenduntur, dùm è contra tres superiores inferiorum sibi alligantur, aliæ vero solis inhærent musculis. Hinc est cur septem superiores costæ, veræ, quinque verò inferiores spurix appellentur. Veræ costæ longitudinem majorem à primâ ad septimam acquirunt, & spurix à primâ ad quintam minores evadunt: utrarumque cartilagine eadem ratione crescunt & decrescunt. Præterea quæ ad superiores pertinent, capitulis quibusdam totidem sterni fossulis excipiendis terminantur, mutuaque eorum adhæsio validioribus obfirmatur ligamentis. Primæ costæ cartilago ita sterni inseritur, ut intimiùs sibi mutuò adhærere non valeant.

§. VI.

COSTARUM motus ad earum elevationem & depressionem referri possunt, mutuaque sterni cum cartilaginibus adhæsio, ad eos parùm concurrere videtur; intelligitur ergò, cur dùm costæ eleventur, earum cartilagine intorqueantur, sternumque simul elevetur & antrosum feratur. Illius autem motus in inferiore ejus parte magis conspicuus est.

§. VII.

SOLA costarum elevatione omnes ampliantur. Thoracis dimensiones; illud ex eo repetendum est, quòd obliqua sit costarum articulatio. Res autem intellectu faciliore evadet, si supponatur costas lateralibus prismaticis faciebus alternè & obliquè annexas, elevari; evidens enim est, 1.º. superiorem costam ab inferiore, dextramque à sinistra esse removendam; 2.º. anteriores earum extremitates à prismatico recessuras esse; 3.º. que spatium ab eis comprehensum, quâquaversum ampliandum esse.

§. VIII.

Cùm alterna costarum elevatio & depressio, ab earum cum vertebris commissurâ præcipuè pendeat (§. 6.), eò majorem arcum percurrere debent, quò magis ab eis recedunt, majorque est ipsarummet longitudo: Thoracis ergo motus in anteriore præsertimque inferiore parte, major appareat necesse est. Errare proinde eos patet, qui respirationis in Lethargo, affectibus hysteris, &c. detegendæ causâ, cyathum liquido plenum, mediæ sterni parti, apponunt.

COSTÆ depressæ intercostalium tum internorum tum externorum, supercostalium, serratorum minorum superiorum, scalenorumque musculorum actione elewantur: rursus verò cartilaginum intortarum reactione, serratis minoribus inferioribus, intracostalibus, sternoque costalibus deprimuntur. Cum major ex scalenorum partibus primæ costæ inferatur, eaque sterno immobiliter (§ 5.) hæreat, eos costis elevandis impares primùm arbitratus fuerat de Anatomia meritiissimus auctor, posteriorem deinde eorum partem ad eum usum alibi revocare videtur: ab eo dissentire audemus, ob rationes (§ 6.) allatas.

§. X

CONVEXA totius ferè thoracis figura, costas à fracturis immunes non præstat. Plurimis autem causis externis illud fieri potest, quales sunt ictus, lapsus, compressiones &c. His verò omnibus fractura diversimodè producitur: vel enim in loco percusso, vel in loco diverso ab eo qui percutitur, costarum solvitur continuitas; sic v. g. sæpius accidit, ut in mediâ suâ parte frangantur, dum vertebræ sternumque oppositis premuntur viribus; quod quidem à contrafissurâ in calvariâ sæpius observatâ non admodum ablimile est. Et verò quod contrafissuram cranii magis æmulatur, costas post lapsum supra dorsum, anteriùs frangi posse suspicamur.

§. X I.

Ex dictis (§ 10.) diversæ deducuntur fracturarum species: aliæ enim introrsum, aliæ extrorsum fiunt. Insuper una vel plures costæ fracturâ affici, fracturarumque partium dimotione pleura, pulmones, intercostalisve arteria seorsim, aut simul lædi possunt.

§. X I I.

DIAGNOSIS pro variâ fracturæ specie diversa est. Fractura extrorsum fit in loco diverso ab eo qui percutitur, & cognoscitur 1.º tumore plus minusve prominente, 2.º crepitu quodam, cum emphisemate quibuslibet thoracis contusionibus communi, non confundendo; 3.º. que dolore non admodum intenso. Fractura introrsum in loco percusso accidit, eamque depressio, crepitus, dolor inter spirandum intensissimus, febris, sanguinis excreatio, omniaque pleuritidis signa denotant.

§. X I I I.

PULMONÈ assulis læso, enumeratis (§ 12.) accedunt peripneumonix symptomata, remediis valentioribus adhibitis nullatenù minuenta; sanguinisque in pectoris cavum ab apertâ intercostali arteriâ effusio, dignoscitur ex eo quod adsit ortopnoea, facilis sit in dorsum, nec non in latus affectum decubitus, difficilis verò in contrarium latus, ob incommodum doloris sensum juxta pectoris longitudinem, æger dum stat erectus de maximo pondere circà diaphragma conquaratur &c.

§. X I V.

Cum pleuræ, pulmonum, arteriæque intercostalis læsiones solam fracturam introrsum comitentur, eaque, non nisi valentiori actione produci possit; indè meritò concludendum est, eam multo majus periculum ægio inferre quam fractura extrorsum quæ minorem supponit contusionem. Hæc tamen non omni vacat periculo, cum cellularis pleuræ textus necessario distractus, inflammatione & suppuratione

quandoque corripitur, purulentaque colluvies ossa vicina corrodere, vel ruptâ vomitâ, in pectoris cavum effluere, ac empiema purulentum producere possit. §. X V.

QUALISCUMQUE sit fractura, modò absque dimotione existat, partes idoneo continere apparatu, accidentiaque diætâ tenui, venæ sectionibus plus minusve repetitis, potu aquoso & diluente, injectisque clisteribus emollientibus præcavere sufficit. Fractura extrorsum splenis crassioribus, fracto loco appositis, mantileque cum scapulare super imposito continetur: splenia è contrâ sterno vertebraeque dorsalibus, fracturâ introrsum suppositâ debent applicari.

§. X V I.

SI quædam adsit dimotio, reductio medullis (§ 15) propositis præmittenda est. Fracturæ extrorsum reductio, loci fracti compressione absolvitur. Simultanea sterni ac vertebrarum compressio, validusque nixus ægri spiritum continentis, ad fracturæ introrsum reductionem conducunt. Hoc in casu remediis (§ 15) propositis magis & diutius insistendum. Si verò signorum (§ 12) indicatorum intensio futura prævideatur suppuratio, abcessus idoneâ incisione maturè aperiendus est ne incommoda prædicta (§ 14.) eveniant. Empiema purulentum, sectione fracturæ loco institutâ evacuandum, cariesque remediis cognitis est curanda

§. X V I I.

PULMONIS læsione cognitâ (§ 13) supra locum affectum incidatur, pectusque aperiatur, deinde digito indice nudo vel armato, usque in thoracis cavum immisso, assulæ reducantur, imo si res postulat, filo supra costam circumducto contineantur. Denique sanguinis intra pectus, ob intercostalem arteriam læsam congeries, aperturâ sufficienti supra fracturæ locum celebratâ evacuari, hæmorrhagiaque ut mos est compesci debet, deindeque pectore idoneis injectis detergo, vulnus veluti simplex curandum super est.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. RAPHAËLE BENEVENTO SABATIER, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur JOANNES - THOMAS VERMOND, in almâ Universitate Parisiensi Artium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Martis 10â. Septembris, anno salutis 1754. à sesqui-
secundâ post meridiem ad septimam,*

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA:

Typis FR. DELAGUETTE, Chir. Collegii Typographi.

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

MAXILLAM inferiorem è suâ sede dimoveri non rara observatio est: *amphiarthrosis* quâ utrique temporum ossi comittitur, peculiaris glenoidearum cavitatum conformatio, suorumque tandem ligamentorum ac musculorum valida contractio, eam ab illo morbo, quibuscumque ossibus mobili inter sese ratione junctis communi, immunem præstare non valent. Cum in hujus-ce luxationis causas. & signa inquirere, variasque methodos quibus reponi possit exponere animus sit, propositiones nostras Anatomix face, morbis cognoscendis adeoque curandis necessariâ, illustrandas esse censemus.

MAXILLA inferior duabus in fœtu partibus composita, in adultis tamen os unicum arcui non absimile exhibet, cujus extremita-

tes obliquè sursum & posterius reflectuntur : tres in partes dividitur , quarum arcus mediam , extremitatesque , rami maxillares anatomicis dictæ posteriores constituunt. Duæ in arcu facies & oræ perpendendæ veniunt : facies anterior prominentem perpendicularemque mediâ suâ in parte lineam habet , juxta quam fossulæ minores positæ sunt ; foraminula quoque , lineæque prominentes ab illis foraminibus ad utrumque ramum obliquè protensæ , in eâ perspicui possunt. Facies posterior , concava , leviusculis asperitatibus , iisdemque ac altera lineis , conspicua est. Ora superior nunc paucioribus , nunc verò numerosioribus foveolis pro dentibus excipiendis excavatur , & in inferiore nihil nisi duo labra possunt considerari.

QUILIBET maxillæ ramus parallelogrammi figuram æmulatur , cujus externa facies levigata est , interna verò quasdam asperitates , mediâque suâ in parte discissum foramen habet. Tres in unoquoque margines & anguli occurrunt : ora superior angulis superioribus comprehensa , excavata est & quâdam veluti acie instructa ; inferior inferiori arcus margini continua , majori pollet crassitie ; posteriorque tandem inæqualis est crassitie , & in cylindri modum convexa. Angulorum inferior asperitatibus donatur , & licet obtusus sit , propriè tamen anguli maxillaris nomine designatur , dum superiorum alter triangularis & acuminatus , coronoides , alter verò in modum capituli conformatus , condyloides processus audit.

UTERQUE condilus ovatam exhibet figuram , cartilagine anteriùs obducitur , breviorique collo sustinetur : ea autem condilorum directio est , ut una ex eorum extremitatibus anterior & externa , altera verò posterior & interna sit. Cavitate quâdam glenoïdeâ , in ossibus temporalibus excavatâ , ejusdemque figuræ ac directionis excipiuntur : Hæc ossis undèquaque processibus circumvallata , fissurâ quâdam dividitur , cartilagineque anteriùs obducitur.

CONDILI pluribus ligamentis temporum ossibus alligantur : externa , lateralia ob situm nuncupata , condilorum glenoïdearumque cavitatum extremitatibus respondent , internum verò seu capsulare , hinc cavitati , indè totius condili periferiæ adhæret : peculiarem suâ in cavitate cartilaginem , in utrâque facie concavam ac interarticularem dictam continet , eique sic annectitur , ut laxior à cavitatis margine ad cartilaginem , & à cartilagine strictior ad condilum descendat. Hinc fit ut cartilago illa , motu quodam

totalitatis cum condilo efferatur, mobilisque cavitatis vices gerat.

QUINQUE musculorum paria maxillæ inferiori ascribuntur, scilicet temporales, masseteres, pterigoidei tùm externi tùm interni, musculique tandem biventres. Cùm verò hujus motibus sufficere posse non videantur, superiores ac inferiores hyoïdes ossis, communesque seu externos laringis musculos iis superaddendos esse arbitramur.

CROTAPHITES seu temporalis hinc omni temporum regioni, indè verò acuto maxillæ processui annexus, duobus fibrarum radiorum in modum dispositarum ordinibus, medioque constat tendine, ac sub tentorio quodam pro externâ pericranii lamellâ, pericranio ipso, musculi-ve ipsius aponevrosi perperam habito, includitur. Masseter in inferiore & laterali faciei parte, zigoma inter & angulum maxillarem quibus adhæret positus, tres veluti minores constituit musculos, quorum exterior ab anteriore superioreque ad posteriorem & inferiorem partem vergit, medius contrariâ prorsus ratione obliquus est, interior verò directè serè ab internâ zigomatis ad externam anguli maxillaris faciem procedit.

PTERIGOÏDEORUM internus seu major pterigoïdeæ foveæ maxillarique angulo anteriùs inseritur ac masseteri responder, dùm externus seu minor, hinc pterigoïdeo processui, indè vero condili collo anteriùs adhærescit. Biventer sic dictus ex eo, quòd duobus musculis, medio tendine disjunctis, componatur, à scissurâ mastoïdeâ obliquè descendit, versùs os linguale gracilescit & in tendinem à stylo-hyoïdeo musculo, veluti, vaginâ, complexum definit, laxiori deinde aponevrosi vicinis adhæret partibus, & ad menti simphisim cui affigitur, carneus ascendit.

HYOÏDIS ossis musculi diversi sui sitûs ratione in superiores ac inferiores non immeritò dividuntur, variaque pro variisè quibus procedunt partibus, nomina sortiuntur: Hinc est quod superiores milo, genio, styloque hyoïdei dicantur, & inferiores sterno, omoque hyoïdeorum nominibus designentur. Communes tandem, seu externi laringis musculi eandem ob rationem hyo sternoque thyroïdei nuncupantur.

MAXILLA deorsùm, fursùm, antrosùm, retrorsùm, in latusque

moveri potest. Axis * motus depressionis & elevationis est in mediâ rami maxillaris parte, condilum inter & ejusdem angulum, ita ut eò magis accedat condilus, quò angulus magis recedit, & vice versâ. Tota maxilla dùm antrorsùm & retrorsùm fertur, motu totalitatis accedit vel recedit: minimus tamen posterior ille motus est. Lateralis eâ fit ratione, ut unus è condilis supra alterum tanquam circa centrum moveatur, circuli que segmentum describat.

MOTUS lateralis non eâdem ratione in quocumque maxillæ situ perficitur; cùm enim ita antrorsùm posita est ut rursùm valeat accedere, unus è condilis anteriùs, alter verò posteriùs fertur; eâ autem sic posita ut nullus accessioni detur locus, condilus alter recedit, & supra alterum anteriùs hærentem in circulum movetur: idem de illo motu dicendum sive maxilla paululùm sive maximè depressa sit. Insuper primo in casu faciliùs, ac in quolibet alio situ, in secundo verò nullatenùs antrorsùm valet accedere.

MAXILLÆ deprimendæ pterigoidei minores seu externi, utraque pars anterior biventris, milo-hyoïdeus, genio, sterno, omohyoïdei, hyo, sternoque thyroïdei inserviunt. Absit posteriorem biventris partem huic motui aptam esse dicamus, obstat enim intermedii tendinis immobilitas. Si quis autem in illius usus inquirat, eum cum stylo-hyoïdeo, caput pro majori oris aperturâ attollere percipiet. Elevationis motus à temporalium, masseterum, internorumque pterigoïdeorum contractione repetendus est.

MOTUM horizontalem antrorsùm externi pterigoïdei, nec-non pars exterior utriusque masseteris simultaneâ suâ actione producunt; contrariusque motus qui solis posterioribus temporalium, mediisque masseterum fibris vulgò tribuitur, ab anteriore quoque biventris parte, milo-hyoïdeo, genioque hyoïdeis pendere nobis videtur.

Cùm tandem lateralis motus diversâ pro variis circumstantiis fiat ratione, nunc his, nunc illis musculis producitur. Maxilla naturali suo in situ supposita, exteriore masseteris parte, pterigoïdeoque externo directioni motus oppositis in latus movetur: eâ ita antrorsùm sitâ, ut magis valeat accedere, iidem ejusdem lateris

* De illis inferioris maxillæ motibus, necnon de musculis quibus producuntur, consuli possunt Acta Regiæ Scient. Acad. an. 1744.

5

musculi, posterioresque temporalis ac milo-hyoïdei, nec-non mediæ masseteris alterius lateris fibræ, ad illum motum producendum contrahuntur: antrorsum deniquè rursus accedere non possit, musculi qui hujus retractioni dicantur & sunt in directione motus, illum pariunt.

LUXATIO seu dimotio maxillæ completa est aut incompleta. Completa dicitur, cum ambo condyli suis è cavitatibus exciderunt, incompleta è contrà appellatur, cum unus tantum ex illis suo è loco secessit. Eadem utriusque causæ, eæque internæ sunt vel externæ; tales sunt ligamentorum debilitas, convulsiones, oscitatio &c. ictusque & lapsus, quos huic actioni, nisi maxilla jam jam depressa sit, impares arbitramur.

MAXILLA non in aliam quàm in anteriorem partem dejici potest, ex aliis enim partibus ossei processus, ligamentaque robustiora illius obstant dimotioni, quæ, cum completa est, integram ossis depressionem producit, è contrà verò illud ità inclinatur, ut dentes paribus non respondeant. Saliva in utroque casu copiosè effluit, siccantur fauces, ac loquula & deglutitio ægrè admodum fiunt.

QUIDAM oris hoc in casu aperturam ex eo repetendam esse ducunt, quod processus (a) coronoïdes sub jugo condatur, alii è contrà eam à mutata musculorum directione pendere (b) autumant; utrique perperam: symptoma illud condilorum positione verisimilius explicatur.

MAXILLÆ luxatio parum per se noxia, pessima tamen, si non reponeretur, induceret symptomata, qualia sunt, febris, sopor, inflammatio, convulsiones, vomitus biliosi, ægrique tandem interitus. Hæc omnia luxationi incompletæ ob minorem musculorum distensionem difficilius succederent, &c. Luxatio completa facilius incompletæ reponitur, adeoque curatur &c.

LUXATIONIS hujusce repositio multiplici ratione obtineri potest: sunt qui colaphis maxillam suam in sedem compellant; alii

(a) Fabricium ab aquâ pendente hujus sententiæ auctorem, secuti sunt Celeb. Monro, *Mémoires de la Société d'Édimbourg*, tom. I. Platnerus *Instit. Chirurg.* §. 1127. &c.

(b) Vid. *Traçtat. de morbis ossium*, auctore Celeb. Petit, Tom. I. pag. 57.

bacillo veluti veste, hinc posterioribus maxillæ inferioris, inde incisivis alterius maxillæ dentibus applicando, hunc in finem utuntur; quidam tandem bacillum brevius, & cylindricum usque ad posteriorem arcus maxillaris partem intrudunt, mentumque elevando, condilos musculorum retractioni permittunt. Cum autem unaquæque ex hisce methodis maxima secum trahat incommoda, maxilla sequenti ratione reponenda est.

ÆGER in sedili collocari debet, ejusque caput ministro quodam à tergo stante firmiter retineri: deinde chirurgus, pollices linteolis prius involutos, posterioribus molaribus imponit, & volam manuum anteriorem maxillæ partem complectitur, tum ramos maxillares deprimit, eosque postea retroagit, dum pollices simul in latera conjicit, ne subitâ musculorum contractione lædantur. Hæc methodus, quam se pluries sine successu probasse scribit Celeb. Monro*, ab eâ tamen quam proponit, nullatenus differt, adeoque quibuslibet in circumstantiis adhibenda nobis videtur.

DENIQUE maxilla suum in locum reposita, fasciâ quâdam fundâ dictâ, defensivoque imbutâ debet retineri, & accidentia, si quæ sint, idoneis remediis debellari.

* *Mém. de la Société d'Edimbourg, Tom. I.*

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. RAPHAELE BENEVENTO SABATIER, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur JOANNES-BAPTISTA LUDOVICUS-PETRUS DUMONT, in almâ Universitate Parisiensi Artium Magister.

P A R I S I I S,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Lunæ 22^a. Julii, anno Salutis 1754. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA:

Typis FR. DELAGUETTE, Chir. Collegii Typographi.

40.
DE CALCULO RENALI
THESES

ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

*Quas, DEO JUVANTE, & Præside M. TUSSANO
BORDENAVE, Artium & Chirurgiæ Magistro, Scho-
larum Professore Regio, Regiæ Chirurgorum Academia
Consiliario, tueri conabitur JOANNES-BAPTISTA
MASQUELIER, Parisinus, in almâ Universitate Pari-
sienfi Artium Liberalium Magister.*

PARISIIS,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

*Die Veneris 26^a Julii, à sesqui-secundâ post meridiem ad
Septimam. Anno Domini 1754.*

PRO ACTU PUBLICO,
ET
MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE, Regii Chirurg. Collegii
Typographi 1754.

DE GRADUO MEDICINAE

THESE

ANATOMICO-CHIRURGICAE

Ab Johanne Baptista
Filiis, Medico & Publico Professor
in Universitate Medica
Parsis, in Universitate Parisiensi
Magistro, in Universitate Parisiensi
Magistro, in Universitate Parisiensi

IN REGNI CHIRURGICUM SCHOLIS

Ab Johanne Baptista, A. M. & Publico Professor
in Universitate Medica Parsis, in Universitate Parisiensi
Magistro, in Universitate Parisiensi

DEO ACTU PUBLICO

MAGISTER LAUREA

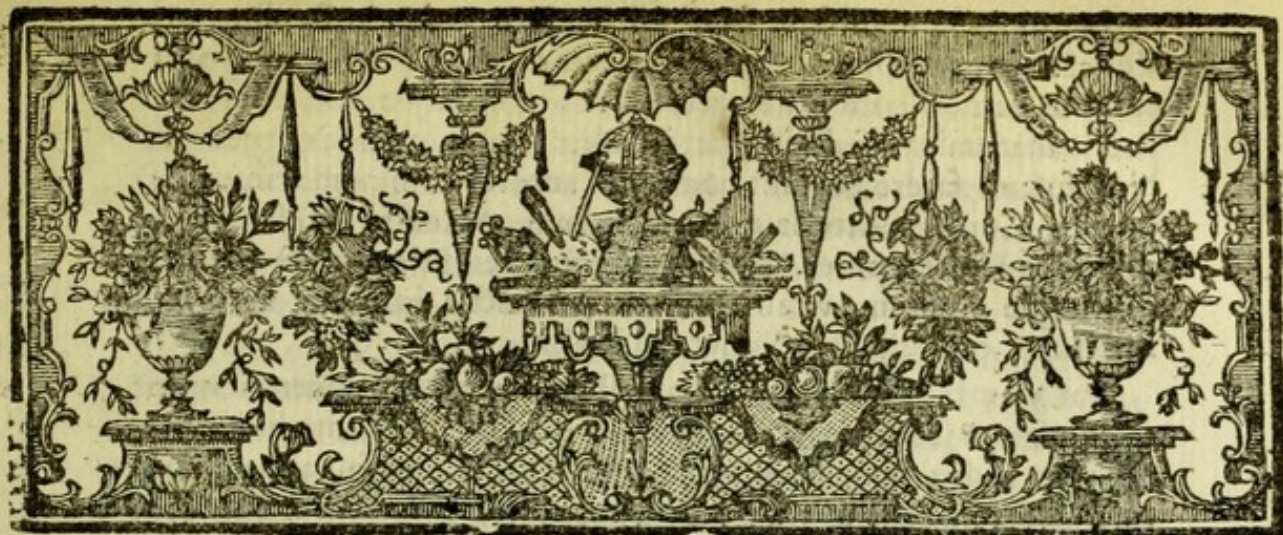
IN REGNI CHIRURGICUM SCHOLIS

Ab Johanne Baptista, A. M. & Publico Professor
in Universitate Medica Parsis, in Universitate Parisiensi
Magistro, in Universitate Parisiensi

DEO ACTU PUBLICO

MAGISTER LAUREA

IN REGNI CHIRURGICUM SCHOLIS

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

A est fluidorum corporis humani dispositio ; ut morâ , vel accedente quâlibet alterâ causâ mutantur , concrecant , naturamque lapideam induant quandoque. Concretiones duras in quâcunque corporis parte generari comprobatur experientia ; at quàm varia sit ipsarum indoles comparatione institutâ facile patebit. Aliæ enim ex concreto osseo nascuntur ; aliæ verò ex partibus terrestribus simul unitis coadunatæ veros efformant calculos. Glandulas Pinealem & Pituitariam lapideas probat cadaverum sectio ; calculos in linguâ haud rara arguit observatio ; in glandulâ lacrymali , Pulmonibus , Ventriculo , Intestinis , Utero re-

periuntur (a); nullibique sæpiùs generantur quàm in Renibus aut Vesicâ. Concretiones osseas frequentes etiam in omnibus aliis partibus demonstrant observationes, corporumque seniorum inspectioanatomica; sed cùm sæpè Calculorum nomine designentur, hinc fucum facere possunt quæ apud autores commemorantur de calculis Cordis, Arteriarum, Venarum, Splenis, Mesenterii, ipsiusque Uteri lapidei. Horum autem differentiam facilè asseret, cautusque errorem vitabit qui ex perspectis ipsorum naturâ, structurâ, odore post ustionem judicabit.

SOŁA extractione debellari potest quæ pro variâ concretionum calculosarum sede orietur accidentium *συρρομὴ*. Arduum hoc opus feliciter audax non semel tentavit Chirurgia, sed in quocunque casu efficacem hanc operam prohibent partium indoles aut usus. De calculis Renalibus, cæteris omissis, dicturos, perpendere juvat, *an Reni calculoso integro ferrum utiliter adhibendum?* Consideratâ priùs Renum structurâ, facilè solvetur propositæ quæstionis nodus.

§. I.

RENES, ut plurimùm duo, in utroque superiori Lumborum latere, extra cavitatem Abdominis retrò Peritonæum situm obtinentes, parte suâ superiori duabus infimis costis spurii incubunt nunc æquali, frequentius diversâ paulò altitudine, contrâ inferiorem partem crurum Diaphragmatis & superiorem Musculorum Quadrati & Psoas. Inter rariora & vitiosa habeantur Ren unus, aut Renes numero tres (b).

PHASEOLI majoris figuram æmulantur Renes; anteriùs, posteriùsque depressi duas dant extremitates, superiorem unam & latiorē, inferiorem alteram. Exteriùs convexi seu gibbi; interiùs verò, quâ parte vasa majora vertebraeque conspiciunt, concavi inæqualiterque divisi, quinque sexve digitorum transversorum longitudinem, crassitiem, duorum, trium ferè latitudinem æquant. Pro variâ ætate, varia Renum configuratio. In Adultis exteriùs læves, lubrici, & æquales; in Fœtibus verò quodam modo inæquales ex pluribus lobulis minoribus coagmentati videntur, quæ quidem conformatio in Adultis quandoque observanda.

(a) Vid. Blasii Observat. Med. Anatom. rariores de calculis in linguâ, labio cancroso, glandulâ lacrymali, Pulmone, hepate, scroto; item Tolet *Traité de la Taille*, cap. 3°. in quo præter multa stupendum offertur exemplum viri cujusdam qui 500 lapides per anum ejecit; & in Regiæ Chirurg. Academiæ Commentar. tom. 2°. Clar. M. Louis Dissert. *sur les Concrétions calculeuses de la Matrice*.

(b) De quâ re videantur Barth. Eustachii tabulæ Anatom. Blasii Observat. Med. Anatom. rariores, & Mangeti Theat. Anatom. lib. 2°. cap. 11°.

DUABUS involvuntur membranis ; communis prior , laxa , multâ pinguedine obsita , non Peritonæi duplicatura , solo textûs cellularis nomine nuncupanda , Renibus ipsorumque vasis integumentum suppeditat. Hâc mediante , Ren dexter hepâ & intestino Cæco ; sinister lieni & intestino Colo , Lumbis denique & Diaphragmati uterque connectitur. Propria altera tenuis , undique Renibus tenaciter affixa intrâ ipsorum substantiam tenuissimis propaginibus inseritur.

CARNIS speciem præ se ferens Renum substantia innumeris vasorum furculis irroratur. Ab Aorta arterias , à Venâ cavâ venas mutuatur. Vasa hæc concavam ipsorum partem subeuntia in varios abeunt ramos per medullarem substantiam arcuatim dispositos , unde prodeunt ramuli minores ad corticem usque protensi , hîcque vermiculari reptatu glomeres tenuissimos constituunt. His intricantur tenuissimi nervorum plexus præsertim à Sympathico majori , Parique octavo oriundi. Omnibus his-ce vasorum distributionibus comites adduntur propriæ membranæ propagines.

Non una eademque fuit Anatomicorum circa Renum structuram sententia. Hanc veteres Parenchymatosam , alii simpliciter fibrosam ; Malpighius glandulosam (a) ; Ruyschius vasculosam existimare ; attamen perspectè considerata ipsorum substantia triplex distinguitur. Exterior una , densa , paululùm spongiosa , quæ tota ferè vasculosa apparet , interjectis tamen corpusculis quibusdam minoribus (b) , Corticalis nuncupatur ; altera Medullaris , radiata , tubulis rectis & exiguis constat ; ab eâ oritur tertia interior Mammillaris , in decem duodecim-ve apices desinens qui ex radiis tubulosæ substantiæ convergentibus efformati minimis orificiis serum urinosum seu Lotium in corticali substantiâ secretum intra tubulos membranaceos , indeque versùs Renum cavitatem seu Pelvim deponunt. An verò apparatu glanduloso , an vasculoso urina seceratur ? Dubium inter utrumque manet. Inspectio tamen anatomica , tùm celeritas aucta , tùm laxitas morbosâ quibus cruor alique liquores crassiores quandoque evadunt , vasorum extremis totum opus præcipuè tribuere videntur.

(a) Hæc structura à Malpighio laudata , variis videtur observationibus confirmata. Renis sinistri vices gerentia duo Marsupia vasis suis instructa inventa fuisse legitur in dissertatione quæ extat in Mangeti Theatro Anatomico lib. 2°. cap. 11°. Renes vesiculosos in fœtu nonimestri observavit Clar. Litztrius , indeque glandulosam ipsorum structuram statuit. Act. Reg. Scientiar. Acad. ann. 1705. at quid inde concludendum licet in hisce casibus urina seceratur ? demonstratur equidem existentia vesiculæ urinam continentis ; sed nullo modo sequitur hunc apparatus secretioni favere , siquidem morbosus fuerat.

(b) Vid. Institut. Med. Boerhaavii n°. 353 ; & Clar. Bertin Dissertat. quæ extat in Act. Reg. Scientiar. Academ. ann. 1744.

§. II.

MULTO sero sanguinis ; sale volatilissimo alcalino proximo ; oleo acriori , tenuissimo , ad putredinem vergente ; terrâ quoque tenui & valde attritâ urinam constare demonstrat Analysis. Partium harumce constituentium habitâ ratione patet cur tam frequens in Renibus aut Vesicâ λιθογενεσις. Si enim quâcunque de causâ in ipsismet tubulis uriniferis , oblongis , conicis , moretur urina , mox concrecentibus terrâ & oleo additis partibus quibusdam salinis efformatur calculi germen ; nisque urinâ urgente , versùs vesicam protrudatur , additis particulis in ipsomet rene augetur , calculumque renalem constituit.

RENIBUS calculo laborantibus oritur morbosa dispositio quæ generatim νεφριτις audit , variè tamen distinguenda * ; vel enim arenulæ in Renibus contentæ dolorem nephriticum producant ; vel calculo præsentē , Renibus integris , varia prodit accidentium soboles , quæ mox ægrum ad orci fauces dant præcipitem ; vel denique calculi præsentia irritati Renes suppurantur. Pro vario isto affectu varia Diagnosıs , variaque curatio.

1°. ARENULAS absque ullo dolore à Renibus excerni quotidiana docet praxis ; si verò variis de causis intra ipsosmet tubulos uriniferos retentæ hæreant , irritatâ , pressâ , læsâ-ve Renum substantiâ mox oriuntur symptomata quæ non tantum ipsorum irritationem , verum etiam inflammationem indicant. Hinc febri acutæ , continuæ , cuti aridæ & ardenti , aliisque generalibus inflammationis signis accedunt dolor ardens , pungens , & inflammatorius in regione lumbari , dolor inguinis Testisque ejusdem lateris , stupor cruris , motus convulsivi , dolor iliacus , urinæ paucæ & sanguinolentæ fluxus , auctoque dein Paroxysmo oriuntur ructus , vomitus biliosi , ventris tormina , singultus , Lipothymia , indeque sudores frigidi. Horum-ce accidentium genesis à partium structurâ & connexionē desumenda.

QUANTUM tunc in ancipiti versetur æger faciliè patet. Hinc indicatur quidquid inflammationem minuere , infarctos irritatosque Renes solvere , urinæ vias relaxare , spasmosque tollere potest ; unde huic-ce scopo apprimè competunt venæ sectio plùs minùs-ve

* Notandum est hanc vocem *Nephritis* , licet renum inflammationem frequentius indicet , quandoque pro variis renum morbis designandis usurpari , unde qui ab arenulis aut calculo renum oriuntur generali nomine *Nephritidis* vocantur.

pro ægri viribus repetita ; potus lenientes , emollientes , magnâ copiâ ingesti , potiones oleosæ , clysmata , fomenta , victus tenuis , quies , balneaque præ cæteris , imò Diuretica cautè in quibusdam casibus adhibeantur.

2°. IN quibusdam hominibus sæpè adest calculosa diathesis quâ ita afficiuntur , ut in omni ferè tempore arenulas , urinasque maxime subsidentes deponant , tunc calculum pertimescendum esse conjicitur. Urinæ enim quæ in Renibus ita sabulosæ excernuntur , si retineantur , facile concresecunt , efformatur calculus ; dum crescit , insidiosa quandoque apparet quies , posteaque subitò sæviunt Nephritidis accidentia quando majorem comparavit molem (a). Calculos tamen majores absque accidentibus in Renibus contineri variis comprobatur experimentis ; sed ex iis frequentius lethalia oriuntur symptomata.

AT præter enumerata Nephritidis signa , alia specialiter sæviunt. Sensus gravitatis , dolores perpetui sentiuntur in eodem loco , hepatidem etiam mentitur nephritis calculosa ; non fit in hoc casu inflammatio , nisi per longiorem irritationem excitetur ; urina minori quantitate secernitur , imò si in utroque Rene calculus oriatur , mox supprimitur , & in sanguine contenta varias edit strages , unde febris acutissima , spasmi , delirium , syncope , palpitatio cordis , Mors.

MALUM minuere , non verò tollere queunt remedia Nephritidi congrua ; quies præsertim competit. Medicinam efficaciorē (Renum sectionem nempè seu Nephrotomiam) meditati sunt plurimi , at periculosam illam aleam tentare non ausi sunt. Hanc laudaverunt Rossetus (b) , Riolanus (c). At verò licet Renum vulnera sanentur , licetque institui queat sectio abdomen non penetrans , arduam tamen hanc operationem vetant profundus Renum situs , ipsorum supra costas spurias positio , calculi percipiendi difficultas ; suffragantibus nobis Hippocrate (d) , Hildano (e) . Me-

(a) Insigne apud Dionysium prostat exemplum. In Renibus enim Pape Innocentis XI. tanti inventi fuerunt calculi , ut calculus Renis sinistri novem uncias , dextrique sex libraret Dionis, *Traité des Opérations de Chirurgie*, 3°. *Démonstration*.

(b) Rossetus de Partu Cæsareo. sect. 3^a. cap. 7°.

(c) Riolanus, *Anthropograph.* cap. 26°.

(d) Lib. de internis affect. cap. 15. ubi sic habet: *Cum intumuerit & elevatus fuerit Ren , sub idem tempus juxta Renem secato & extracto pure arenam diureticis sanato.*

(e) Centur. 6^a. Observ. 44.

kren (a), Beverovicio (b), Tulpio (c), Heistero (d).

3°. CALCULO præsentē irritati Renes quandoque inflammantur, unde aucta inflammatio si non resolvatur, aderunt suppuratio vel Gangræna, ut in inflammatione simplici. Hinc si in lumborum regione, dolore paulisper remittente, post signa nephritidis prægressa, pulsationes, horrores, gravitatem quandam, &c. urina turbida, foetidaque hypostasim purulentam deponat, aut tumor & fluctuatio in regione renum appareant, tunc suppurati Renes indicantur.

SUPPURATIO Renum per urinæ vias effluens, absque tumore exteriori, sine sectione curanda; tuncque demulcentia, aperientia, vulneraria, diuretica, balsamica feliciter adhibeantur. Sin minus feliciter cedat morbus, tabes renalis pertimescenda (e).

SI verò tumor in lumbis aut fluctuatio oriantur, tunc, naturæ viam monstrante, necessariò aperiendus tumor, apertoque tumore suppurato foràs eliminantur calculus & arenæ. Ad hanc operationem præstò sunt scalpellum aut caustica; hæc scalpello meritò postponantur. Incisio major celebranda; suppuratio rarò legitima; in primis temporibus calculus, si non occurrat, inquirendus. Ad deligationem suppurantia adhibeantur; apertum ulcus per turundas à cicatrice contineatur, donec nulla ampliùs adsint calculi præsentis signa, sin minus, ut ulcus simplex deligandum. In fistulam degenerans lumbaris sectio, ut plurimùm calculi remanentis indicium. (f).

QUARE secantur Renes suppurati, non verò integri? Quare integri non possint secari, si quidem tabe conficiuntur absque majori damno? (g) Quare Renes calculosi aut schirrofi ferro non sint aggrediendi, comparatis partibus suppuratis cum integrarum statu facillè patebit; ergo *Reni calculoso integro ferrum non est adhibendum.*

(a) Observ. Chirurg. 44.

(b) Beverovicius de calculo Renum & vesicæ. p. 99.

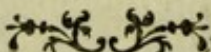
(c) Nicol. Tulp. Observ. lib. 4°. cap. 28.

(d) Vid. Laurent. Heisteri Institut. Chirurg. part. 2^a. sect. 5^a. cap. 140°.

(e) Boerrhaave, Aph. 1002. de cognoscendis & curandis morbis commentante Clar. Van-Swieten. Hujus etiam exempla videri possunt in Boneti sepulchreto. lib. 3°. sect. 22^a.

(f) Vid. Commentar. Reg. Chirurg. Acad. tom. 2. sur les cas où il convient d'employer la Nephrotomie.

(g) Rossetus loco citato.

D. O. M.
POSITIONES ANATOMICÆ
E T
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

U T in Machinâ hydraulicâ ad liquorum circuitum liberum & perfectum vasorum requiritur integritas omnimoda, sic & in corpore humano. Quâcumque enim de causâ in hoc vitietur, effunduntur humores, & nisi resolutionem subeant prosperam, intrâ partes corporis grassantur, fluctuant, putrescunt, indurescunt-ve, tumoresque exhibent, quorum species, licet ad quatuor ab antiquis, ratione humoris stagnantis, revocatæ, tamen velut innumeræ respectu partium humores excipientium spectari possent. Illas igitur indigitare omnes, opus longè diuturnius: ideo unam tantum

à seroso latice oriundam , & scrotum sæpè sæpiùs afficientem ; sedis ipsius exploratione præviâ , jam jam considerabimus.

PARS in viris infrà abdomen pendula , corrugata , ipsius cuti & mentulæ continua , pinguedine destituta (a) , plurimis glandulis sebaceis munita , pilis & pilorum bulbis instructa , in dextrum sinistrumque latus , futurâ fictâ raphe dictâ , à radice Balani ad anum usque bipartita , bursam æmulans , *Scrotum* dicitur.

CORPUS quoddam panniculosum , carneum , *Dartos* nomine , pubis inferiore ramo ex utroque latere affixum , nervis , arteriis , venisque scroto communibus refertum , ità ipsimet scroto interiùs adhæret , ut unicuique testi loculum præbeat , & inter utrumque , septum efformet (b) : totum , suâ contractione , juxtà diversos viriles affectus , plùs minùs-vè corrugat scrotum.

PROPRIA , illis apertis , sese offerunt involucra , quorum exteriùs cellulare & prò peritonæi processu ex æquo habendum , vasorum præparantium non solummodò plexum , sed & ipsum-met testem , vaginæ ad instar , continet ac fovet : illud , *vaginalem* tunicam quæ in superiorem cellularem , ab annulo inguinali ad epididymidem , ubi intimè hæret , & in inferiorem ab epididymide ad totam testis superficiem , ipsius involvendi causâ , expansam , dividitur : hanc *peritestem* dixerunt.

VAGINALIS à latere externo , altera fibris carneis à musculo obliquo interno & transverso ad exteriorem testis faciem emissis constans observatur membrana : à substantiâ , *Musculus* ; à munere quo fungitur , *Cremaster* seu suspensor ; & à colore *erythroidea* seu rubra nominatur.

ULTIMA denique sive testis tertia membrana , propriæ ipsius substantiæ immediatè adjacens , dura , crassa , valida admodum , exteriùs lævis , madida , albicans , interiùs inæqualis , didymorum vasculis exiguißimis suo loco stabiliendis apratas suppeditans membranulas *Albuginea* conspicitur.

Ex tam ritè ordinato involucrorum apparatu organum quod-

(a) Mangetus in Theatro Anatomico lib. 2. cap. 10. asserit in quibusdam obesis pinguedinem observasse.

(b) Vid. Ruisch , & Rau , de Septo Scroti , & Morgagn. adversar. Anat. 1. pag. 20.

dam insigne, & notatu dignissimum ab ipsis protegi, nonne con-
jicere est? testem videlicet præcipuum propagationis ministrum
sub ipsis reperies: figuram ovalem præ se ferens, intus congeriem
minutissimis vasculis, albicantibus, diversimodè intortis (a),
semen secernentibus, nervis, arteriis, venisque tum sanguineis
tum lymphaticis mirificè implicatis conflata exhibet: huic cor-
pusculum oblongum, planum, horum-ce vasorum veluti coadu-
natione compositum, Epididymus seu parastata incumbit, quæ
fursùm progrediens, ità crassitie minuitur ut, uno ductu, in vas
deferens (b) spermatici funiculi texturam ingrediens desinat.

E X C H I R U R G I A.

QUANTUM artificium, quanta naturæ sapientia in didymo-
rum tentoriis elucescat, prò tamen sorte humano generi ni-
miùm solitâ, à latice involucrorum, quàm & didymorum incol-
lunitati dicato, ità nonnunquam infestantur, ut ex ipso salutis
fonte hydram immanem emergi non malè dixeris. Hunc varias
scroti regiones occupantem, modò diversantem, modò serpen-
tem, aliquandò corrodentem, attentæ praxis ope, facilè videre
est. Ut ut sit, ubicumquè scroti, sub specie tumoris aquosi, sese
prodat, *Hydrocele* dicitur.

A loco quem invadunt aquæ, desumuntur præcipuè hydroceles
differentiæ; itaque si textus cellularis adaquetur, *per Infiltrationem*;
si verò quibusdam in membranis tanquam in loculo coacerventur,
per Effusionem erit hydrocele.

PRÆTER eas quas fieri cognoscimus in marsupiorum textu cel-
lulari, & tunicâ vaginali tum funiculi spermatici (c), tum testis,
alias exposuêrunt veteres, nonnullique recentiores, quarum undæ
spatium dantum inter & cremasterem, hunc inter & tunicam vagi-
nalem, necnon intra lamellas tunicam vaginalem testis consti-
tuentes positum, ipsam-met denique testis substantiam, occu-
pant. Nostram de illis inquirenti, non minùs neotericorum expe-
rientiæ quàm veterum auctoritati consulentes, seorsim aperiemus
sententiam.

(a) Vid. Compend. Anat. Heist. tab. VI. fig. 24. edit. 1748. Cheseld. Anat.
tab. 28.

(b) Vid. Graaf. Tract. de Virorum organis generationi inservientibus.

(c) Vid. Boerhav. Aphorism. pract. §. 1227.

FLUIDORUM effusio (a), stasis, perversio, vasorum dilatatio; quid quid arterias aut venas comprimere, inflammationem producere potest, ut impura venus, Gonorrhæa suppressa, sarcocoele, cirsocele, compressiones, vis externa quælibet, topica nimis repercutientia, vita cælebs quam ratam non habuit temperamentum, tanquam causæ legitimæ hydroceles; ascites verò (b), in scrotum vesicæ urinariæ prolapsus, tanquam spuria habeantur.

HYDROCELIBUS sive per effusionem, sive per infiltrationem sua sunt signa propria. Cutis nimis tensa, lævis, opposito lumine perspicua, mentula longior, crassior, pellucidior, balanus paraphimosi constrictus, hydrocelem per infiltrationem indicant.

CUTIS neque tam tensa, lævis, lucida, sed plùs minùsve corrugata, nonnunquam oblitteratâ mentulâ, hydrocelem per effusionem designat.

A causâ, sede, tempore, ætate, accidentibus deducenda prognosis, variaque instituenda curandi methodus.

GENERALIORIBUS remediis ritè adhibitis, victu scilicet tenui, diureticis, phlegmagogis, necnon topicis v. g. spiritu camphorato lumbricorum oleo immixto, cataplasmatibus solventibus, aquâ calcis spiritu vini acutâ, hydrocelis benignæ & idiopaticæ obtineri potest cura; si verò sympatica, causæ remotæ, pro naturâ suâ, antiscorbuticis v. g. si scorbuticum sit vitium, antivenereis, si venereum, incrassantibus, si ab humorum dissolutione, diluentibus, si ab eorum crassitie, feliciter debellantur, adhibendaque præ cæteris fascia, quam *Suspensorium* vocamus.

(a) Ex fluidis hydrocelem per effusionem efformantibus, urinam quandoquæ, hydroceli non levioris momenti ansam dare observatur. Cum verò hæc effusio, vesicæ aut urethræ vitium supponat, in istius vitii curâ reponitur hydrocelis curatio; de quâ proinde differentes à nostro aberraremus proposito; hic tantum annotare sufficiat gangrænam hydrocelis ab urinâ effusâ productæ comitem, cortice Peruviano in spiritu vini per 24 horas infuso feliciter sanari.

(b) Saccus peritonæi Enterocoelem olim continens, sed, propter adhæSIONEM nimiam cum annulo, in abdomen non refusus, ab ascite undas recipere potest; tunc erit species quædam hydroceles quæ spuria tantum haberi debet, quia in testis aut funiculi spermatici involucri non continetur. Hujusce hydrocelis curam indicasse videtur Hildanus, licet præjudiciis excæcatus, tunicam nempe vaginalem ab ipso peritonæo oriri reputans: aquâ incisioneeductâ, hujusce tunicæ parti superiori filum injiciebat, ut abdomen inter & scrotum aquis commercium intercluderetur. Observat. 66. centur. 4. Hildanum errasse tum circa curam, tum circa sedem hujusce hydrocelis, ascitæ naturâ, & partium structurâ præcognitis, observare non arduum.

5

PRÆDICTIS hisce remediis, si non cedat hydrocele, ad operationes Chirurgicas recurrendum, quando-quidem in humoris evacuatione, & sacci excisione tota debet esse indicatio.

INCISIONES & scarificationes in hydrocelibus membranæ adiposæ, tensione nimia aut putredine concomitatis, sunt celebrandæ, antiseptica insuper non omittenda.

QUOAD operationes Chirurgicas in hydrocele tunicæ vaginalis instituendas, vel ad curam palliativam, vel ad perfectam tendunt.

ACUM triquetram, erecto, vel in lecti margine ægro sedente, per infernam & externam scroti partem, ad transversum pollicis circiter longitudinem, ne testis lædatur, adigendo; è tubulo, ut humor collectus emittatur, educendo, & scroti contractionis favendæ causâ, splenia crassa spiritu vini, aquâ calcis, vino calido &c. imbuta admovendo perficitur hydroceles curatio, quæ nonnunquam in hydrocele recenti perfecta est (a), sed in aliis palliativa tantum, & ideò post aliquot menses, absque ullo ægri incommodo, iteranda.

AQUAS, temporis lapsu, acredinem quamdam induere, & subrubras, luridas, grave-olentes, per tubulum effluere, funiculi vel testis vitium sub indicantes, aut etiam præ tumoris antiquitate & magnitudine, multum increescere scrotum, crassitiemque nimiam acquirere cystidem quàm ut, elaterio restituto, in pristinam molem restitui valeat, hæc infrequentè observatur: tunc ad perfectiorem curam recurrendum.

TRIPLICI medio, setaceo scilicet, causticis, & ferro hæc obtinetur; quæ singula licet non semper æquè præstent, alterum tamen alteri quandoque non immeritò præferri debet.

IN hydrocele recenti tunicæ vaginalis funiculi spermatici, quæ ut plurimum cellulosa, setaceum digestivis, postea epuloticis illinitum, dum cellulæ nec magis distensæ, nec crassæ, proponimus.

MEDIANTE acù parum incurvatâ, satquè latâ, ad plures dirumpendas cellulas, per superiorem, lateralem & externam scroti

(a) Conf. Scultet. Armament. Chirurg. tab. XL. fig. 2.

partem ad inferiorem, juxtà longitudinem tumoris, trajicietur. Setacei sic trajecti, & in vulnere relictī, usquē ad perfectam dēter-
sionem & cicatricem accedentem usus renovabitur: quo medio
cietur inflammatio nonnisi suppuratione cellularum sedanda: quā
suppuratione cellulæ quæ, propter subitam, post incisiones absque
setaceo, depressionem, difficilē admodum destruerentur, paulatim
ē contrā penitusque delentur (a).

Si antiquior esset tumor, quod cellularum crassitiem, aut
amplior, quod cutis attenuationem supponeret; tunc incisionis
ope, quā, salvo funiculo, vel detectæ distraherentur & separa-
rentur cellulæ plenæ adhuc & ingurgitatæ, vel tota tolleretur
cutis attenuata, aggredienda est curatio.

A causticorum usu, tanquam inflammationem, divulsionem,
febrem, erosionem, hemorrhagiam promoverē, abstinendum,
nisi, inciso tumore, quædam detegantur concretiones (b) cuti
pertinaciter hærentes, atquē difficilīus in suppurationem abeundæ;
quo in casu, cellulis quāquāversum apertis, humor est ita eli-
minandus, ut, subjecto oculis funiculo, cavum plumaceolis im-
pleri queat, quorum superficies, præsertim versus tegumenta, causticis idoneis, suppurantibus, deterisivis, epuloticis, alternâ vice,
obliniatur.

HUMORUM acrimoniā erodunturne cellulæ vaginalis tunicæ fu-
niculi spermatici, ita ut in amplâ & unicâ cavitate contineantur?
proe nimia humoris effusi quantitate, nimium distenditur tunica
vaginalis testis? tunc hemorrhagiam, inflammationem, febrem (c),
gangrænā, abundantiores suppurationes, membranarumque ma-
jorem deperditionem pedissequam amovere. Chirurghi præcipua
mens. Idcirco triquetra acūs ope, humoribus eductis, scrotum
corroborantibus fovere, simulque suspensorio continere debet,

(a) Marinus hoc in casu sic sese gerebat..... tumorem in parte superiori &
externā, id est mox ab inguine, incidebat, ut turundæ ex cerâ & oleo paratæ,
digiti crassitudine, trium digitorum transversorum longitudine, cujus apex
sensim gracilescens paulò incurvabatur, pateret aditus; unguento de Althæâ
inunctam in scroto per 24 horas relinquebat turundam de die in diem breviorē
efficiendam, & digestivis, deterisivis, epuloticisque vicissim obliniendam,
pag. 230.

(b) De hujusmodi concretionibus luculentè differuit Clariss. Bertrandi in
Reg. Taurinensi Universitate Chirurg. Mag. & Acad. Reg. Chirurg. Paris.
Socius Extraneus, in cœtu privato ejusd. Acad. an. 1753.

(c) Vid. Sharp. pag. 113. *Recherches Critiques*.

donec humoris recens effusi collecta quantitas, multò tamen minor educta, appareat: quo tempore, scalpello aperire non dubitet, cystidis suppurationem digitis, folio myrtino, levibus scarificationibus sese decussantibus, nonnunquam superficiali butyri antimonii illinitu provocet; nec malè cautos æmuletur, qui totum suppurationis opus naturæ committentes, viscidam, colligatam, partes vicinas adulterantem, gangrænam sæpè allicientem, per longum tempus, efformari sinunt materiem.

DIGESTIVIS, deterisivis, cicatrisantibus, necnon, pro re natâ, corroborantibus, ad corrugationem scroti, adjuncto suspensorio, absolvenda curatio.

Si ea sit sacci crassities, ut, post peractam acu puncturam, scrotum contrahi nequeat, inutilis fieret methodus proposita; Causticorum applicatio, propter gravia accidentia, quæ membranarum, præcipuè callosarum, viscidam & putridam suppurationem antecedere consueverunt, periculosissima; Ergò in totius cystidis, & scroti huic adherentis ablatione unica spes remanet.

OMNIBUS diligentissimè præcautis, ritè collocatur æger, juxta longitudinem scalpello inciditur tumor, adeò ut testis, sicuti par est, detectus, à scroto resolvi queat; quo sejuncto, quænam sit ipsius conditio non animadvertere, ingentem noxam autumamus; vel enim sanus, vel affectus. Si sanus, minister illum, mediante linteo vino calido imbuto, sublevans, dum cystis excidetur, naturæ de votis, proteget. Per curationis tempus subsequens, testem pensilem linteo hordei & melissæ aquarum mixturâ imbuto involvere, vulnusque methodo debitâ ad supurationem, incarnationem, & cicatricem perducere supererit. Si verò sit affectus, diversa, pro variâ affectionis specie, celebranda encheiresis (a).

(a) Sharpius asserit incisionem juxta longitudinem tumoris ut plurimum sufficere ad curationem perfectam hydrocelis tunicæ vaginalis... pag. 111, siquidem partium distensionem corrugationem producendo, earumque inter se & testem adhæsiōni favendo, exstillantia obturantur vasa, oblitescitque excipiens cavitas pag. 110. si quibusdam in casibus frustulum cutis & cystidis ovale tollere cogitur, hæc ei crudelior videtur operatio; quæ tamen in eis, juxta nos, sæpè sæpius non sufficeret.

Has, in hydrocelibus recentibus in quibus ultra modum non distenditur cutis, utiles fieri posse fatemur; sed in quibus nimiam acquisiverit crassitiem, vel nimiam distensionem passus fuerit saccus, inutilis fieret alterutra incisionis species, ex eo quod virtutem contractilem curationi necessariam amiserint partes.

Rem itaque sedulò perpendentes, censemus Sharpium de reipublicæ bono longè melius meritum fuisse, si, prolixioris nec satis perpensæ censuræ loco, utilioris variisque casibus methodi competentis explanationem substituisset, cujus solidis excellentiam dein demonstrasset experimentis.

SARCOMA, schirrus, gangræna testis aut funiculo penitus infecta, perfectam, sed leviter tantum, & ab origine, non, nisi cæteris omnibus mediis frustra adhibitis, excisionem requirunt.

VARIAS inter in scroto, hydrocelis curandæ causâ, incisiones celebrandas, vasa densatas per membranas serpentina, valdè dilatata, & ferro aperta, hemorrhagiam à Chirurgo non despiciendam, haud rarò suppeditant. Hanc stipticorum ope, & serè nullo negotio, modò compescet; modò tamen, præsertim ubi diametro majore vasa dehiscunt, ut in septo darti, ad ligaturam, velut ad anchoram tutiorem, illicò confugiet.

QUÆDAM post operationem, licèt cautelâ quâcumque adhibita, tunicæ vaginalis portiuncula subsistere potest, tunc lintheum carptum, cujus superficiesversus membranam reliquam melle rosaceo cum sufficienti quantitate spiritûs nitri, ad aciditatem, commixto illineretur, altera verò superficies, tanquam pulvinar, funiculo spermatico admooveretur, vulnere imponendum: adjunctâ insupèr deligatione modò laudatâ.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. ROCHO DUBERTRAND in Universitate Parisiensi Artium & Chirurgiæ Magistro, Scholarum antiquo Moderatore, necnon Nosocomiorum Castrensiû & Regis exercitûs olim Chirurgo, tueri conabitur JOANNES-BAPTISTA DE PENNE, Lascuriensis, eadem in Universitate Artium Liberalium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Lunæ 19â. Augusti, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam, anno Domini 1754.

PRO ACTU PUBLICO
ET LAUREA MAGISTRALI.

Typis FR. DELAGUETTE, Chir. Collegii Typographi.

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

I.

ULLÆ non humani corporis partes privatis ac peculiaribus sibi usibus deputantur. Ex mutuo omnium inter se commercio totius pendet machinæ incolumitas, quæ ut innumeris casibus adulterari potest, sic infinitis medentium curis foveri debet. Extremitatum quidem superiorum functiones nobilius quiddam menti exhibent; at non idcirco spernenda inferiorum ministeria. In Pede progressionis munia potissimum executuro quantum sit auxilii norunt ii qui expedito gaudent, norunt & qui alter-utro vel etiam utroque simul capti sunt. Sexcentis est obnoxius incommodis; quæ cum singula eo loci prosequi absurdum sit, unicum expendemus, ac primò structuram partis Anatomicam, quantum in nobis erit, perlustrare conabimur.

I I.

PES igitur, sive pars corporis extrema cum tibiâ peronæoque juncta, triplici modo, in Tarsum scilicet, Metatarsum & Digitos dividi solet. Conflatur Tarsus septem Ossibus alia atque alia sortitis nomina; quinque Metatarso adscribuntur; Digitos verò quatuordecim constituunt, his addenda tamen Ossa Sesamoidea. Variè omnia inter se se mediantibus Ligamentis & Cartilaginibus connectuntur, ac vasis cujuscumque generis irrorantur.

I I I.

MULTIFARIO Pes instruitur motû, extensionis videlicet, flexionis, adductionis & abductionis. Diversis autem illis motibus favent muscoli numero novem. Tres flexionem præstant, quatuor extensioni inserviunt, unius ope intus, itemque unius Pes extus fertur. Hæc porrò & alia ad pedem attinentia fusiùs explanabunt nostræ responsiones.

E X C H I R U R G I A.

I.

EX aptâ ossium corporis humani coadunatione multiplices, necnon necessarios usus exoriri quisquis inficias iverit, is vitæ functionum planè rudis ac ignarus haud immeritò judicabitur. Cùm autem naturalis harumce partium constitutio ad optimam hominis habitudinem conferat, eâ semel vitiatâ liquidò patet plurima enasci incommoda. Exemplo sit Pedis articulationis, quoquo eveniat modo, impedimentum. Enim verò progressionis motus ferè perpetuos, qui non nisi Pedum auxilio perfici quæunt, si spectaveris, quantum molestiæ, quantum damni his partibus destituto impendebit.

I I.

IN communes vulgò & proprios dividuntur affectus Pedem infestantes, quos sanè singulos vel describerè prolixius foret, unicum ergò juxta consuetum morem aggressuri, distorsionem duntaxat proponemus.

I I I.

HUJUS porrò morbi nomine intelligitur extensio, seu gra-

3

vis partium plus minùs-ve roboris Pedi conciliantium, ligamentorum putà, cartilaginum, tendinum & cæterorum collisio, aut compressio. At verò cùm varii extensionis gradus pro diversis conatibus sint distinguendi, triplex Distorsionis species venit consideranda; alia nimirum levis, alia paulò major, alia demùm maxima. Quin & observare abs re non erit, ubi primùm ad summam devenerit extensio, tùm partibus ossis à propriâ dimotis aut depulsis sede, commutari penitus morbi naturam, exindè que Diastasim, Luxationem-ve oriri.

I V.

Internæ sunt & externæ Distorsionis causæ; priores tanquam primitivæ aut prædisponentes habendæ: posteriores verò ex lapsu, mixû, fallente vestigio & gravi collisione eruuntur.

V.

DIAGNOSIM Distorsionis constituunt ægrotantis narratio, partis affectæ dolor, causæ inspectio, incessûs difficultas, Pedis tumefactio ac echimosis, motûs denique plus minùs-ve impediti.

V I.

DERIVATUR autem prognosis ex collisionis vel partium extensionis momento, ægroti habitudine, ejusdem ætate, temporis, deniquè tempestate quâ distorsione tentatus est.

V I I.

IN curandâ distorsione, speciei, accidentiumque habendaratio, ac proindè non unum est medelæ genus. Si levis fuerit, huic ut plurimùm debellandæ sat erunt remedia generalia, situs idoneus & quies. Si major, prædictis superinducuntur pro re natâ cataplasmata emollientia, nec non resolventia, embrocationes oleosæ ac spirituosæ, à nonnullis primo instanti aqua frigida. Si tandem gravissima, iisdem, adsit modò prudentia, frequentius diutiùsque utendum censemus.

V I I I.

QUONIAM tamen, invitâ artis ope, ab abcessû periculum est; si immineat puris collectio, citò citius promovenda est suppuratio, conciliandusque, juxta præscriptam à peritis normam, collectæ materiæ exitus; tùm vulnus, ut moris est, cura-

⁴
bitur. Aliis insuper, si quæ sint, pro re natâ superveniendum
accidentibus.

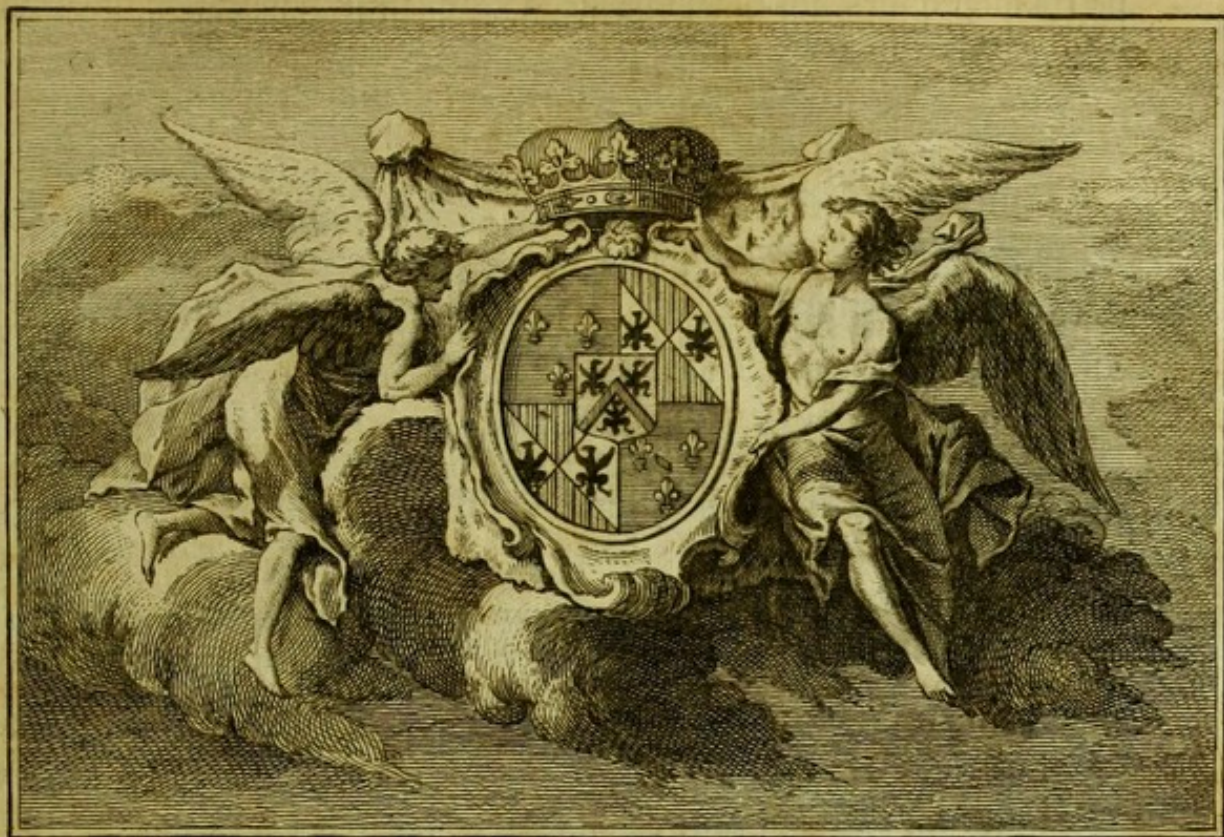
*Has Positiones, DEO JUVANTE, & Præside M.
FRANCISCO-MICHAELE DISDIER, Artium Li-
beralium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur Es MIL-
LANDUS OSMONT, Auffonensis, Artium Liberalium
Magister.*

P A R I S I I S,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Veneris 20^a. Septembris, à sesqui-secundâ post meri-
diem ad septimam, anno Domini. 1754.*

**PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA.**

Typis FR. DELAGUETTE, Chir. Collegii Typographi.

SERENISSIMO PRINCIPI
JOANNI-BRETAGNE-CAROLO-GOTHOFRIDO
DE TREMOLLIA,

TOARSENSIUM DUCI, PRINCIPI TARENTINO, LAVALLENSIUM
COMITI, BARONI DE VITRÉO, &c. PARI FRANCIAE,
COMITIORUM ARMORICAE PRÆSIDI NATO.

*Vovet, offert & consecrat obsequentissimus F. GAYAT, Chirurgicis
studiis addictus.*

THESES ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

D sublimem Corporis humani partium, elegantemque
symmetriam attendens, quis admirationem suam con-
tineat? quam stupenda tot fibrillarum artificiosa dispo-
sitio! his coeuntibus, quot exurgunt organa! quam
varia, quam vario diffunguntur officio! alia enim vectum, alia

cuneorum , Trochlearum Elaterumque vices obeunt. Quantus sit partes inter omnes consensus , quantaque concordia , adeo ut , unâ læsâ , cœteris periculum immineat , totiusque machinæ mirabilis concinnitas ruat. Patebit expositâ claviculæ fracturâ de quâ dicturi sumus , paucis de Anatomia præmissis.

CLAVICULÆ duo sunt ossa , in thoracis parte superiori ad utrumque latus transversè anteriùs posita.

IN unâ quâque claviculâ , corpus , extremitates , figura , substantia , situs , connexio & usus , considerata veniunt.

CLAVICULA brachio agilitatem confiliat , versùs Thoracem ne nimis feratur impedit , & musculis quibusdam insertionem præbet.

CONTINUI solutio per instrumentum retusum in os illatum , propriè fractura dicitur : omnis ergò violentia externa , corporum gravium delapsus , cujuslibet instrumenti percussio , dum modò contundendo lædat , pro fracturarum causis habentur.

FRACTURA vel est simplex , composita vel complicata , multas præterea differentias desumit ex diverso fragmentorum ossis fracti sitû , diversâque figurâ.

MULTIS mediis dignosci possunt fracturæ , visû scilicet Tactû ; auditû &c.

MULTA fracturas sequuntur accidentia , functio ossis ut plurimum læsa , dolor , inflammatio , febris , hæmorrhagia , convulsio , gangræna , &c.

SIMPLICITAS , compositio & complicatio fracturarum prognosin constituunt.

FRACTURARUM ad curam tria necessariò requiruntur ; ossis restitutio in situm naturalem , in illo sitû retentio , & calli laudabilis generatio.

FRACTURIS non parum obnoxie sunt claviculæ , tum illorum

3

proptèr situm transversum, tum proptèr tenuitatem.

VEL obliquè vel transversè franguntur claviculæ, in unâ tantum aut in diversâ continuitatis parte, nonnunquam cum fragmentis à se invicem recedentibus & vicina pungentibus, hinc variæ clavicularum fracturæ.

QUOD ad causas pariter & ad signa fractæ claviculæ attinet, prolixitatis vitandæ causâ, ad signa causasque fracturarum in genere, revocandum satius nobis videtur.

DEDUCENDA est prognosis è diversâ fracturæ specie, & accidentium sævitiâ, periculosior fractura in obliquum, periculosissima quæ cum graviori contusione, fragmentisque à se invicem recessis.

FRACTA clavicula facilè reponitur, at in sede sua retineri, *hoc opus, hic labor.*

ÆGROTUS ritè collocandus, extensio tunc & contra extensio à ministro celebrandæ, os fractum componendum & in sede naturali, fasciarum spleniorumque ope, pro variis fracturæ speciebus, retinendum.

VINCTURA simplici, spicâ dictâ, utimur, spleniis priùs impletis cavitatibus suprâ & infrâ claviculam, & his super imposito splenio longo cujus pars media sub axillâ applicatur, ita ut capita in formam litteræ X. supèr claviculam læsam se invicem decussent, quibus per actis mentilis ope brachium suspenditur.

CLAVICULÆ repositæ ne dimoveantur, de speciali instrumento in formam litteræ T. confecto quò scapulæ firmantur, & retrorsum continentur differunt. Heist. (a) & D. Lecler (b).

A reliquo osse si fragmenta recedant, carnes pungant, vel repositionem impedian, incisionis ope, si necesse habeatur, exigenda sunt, subjacentium interea partium læsio præcavenda.

(a) Chir. p. 1. lib. 2.

(b) Chir. tom. 2. pag. 330.

Si sint accidentia deligationem frequenter expetentia, fasciâ duâibus figuram ∞ efformante, partemque læsam non integrè tegente, humeri retrorsum continendi sunt, dum morbus complicans mediis idoneis debellatur.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præsidente LUDOVICO-ANTONIO RAVENET, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, scholarum moderatore, necnon Nosocomiorum Castrensium & Regis exercitûs Chirurgus, tueri conabitur F. GAYAT Janivilleus, in almâ Universitate Parisiensi Artium Magister, necnon nupèr de præcipuis in Nosocomio Parisiensi, nuncque Illustrissimi Ducis de Tremolliâ Chirurgus.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Veneris 28â. Junii, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam. Anno reparatæ Salutis 1754.

PRO ACTU PUBLICO

ET MAGISTERII LAUREA.

Typis FR. DELAGUETTE Chir. Collegii Typographi.

DE

PARTIUM EXTERNARUM
GENERATIONI INSERVIENTIUM
IN MULIERIBUS
NATURALI, VITIOSA ET MORBOSA
DISPOSITIONE,
THESES
ANATOMICO-CHIRURGICÆ;

Quas, DEO JUVANTE, & Præside M. ANTONIO
LOUIS, Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro,
Scholarum Professore Regio, Academiae Regiæ Chirurg.
Consiliario & Excerptorum Secretario, Regio Librorum
Censore, & è Regiâ Lugdunensi Societate, titeri cona-
bitur JOANNES-PETRUS-ARNULPHUS CHAUPIN, Pari-
siensis, in Almâ Parisiensi Universitate Liberalium Artium
Magister, Consiliarius Regis Chirurgus-trimestris.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Veneris 13^a. Decembris, anno salutis 1754. à sesqui-secundâ
post meridiem ad septimam,

PRO ACTU PUBLICO
ET SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis DELAGUETTE, Collegii & Academiae Regiæ Chirurg.
Typographi, viâ San-Jacobeâ, sub signo Olivæ.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

IN MUSIC LIBRARY

1100 UNIVERSITY AVENUE, CHICAGO, ILL.

RECEIVED

APR 13 1932

ALFRED K. SCHUBERT

1100 UNIVERSITY AVENUE, CHICAGO, ILL.

RECEIVED

APR 13 1932

ALFRED K. SCHUBERT

1100 UNIVERSITY AVENUE, CHICAGO, ILL.

RECEIVED

APR 13 1932

ALFRED K. SCHUBERT

1100 UNIVERSITY AVENUE, CHICAGO, ILL.

RECEIVED

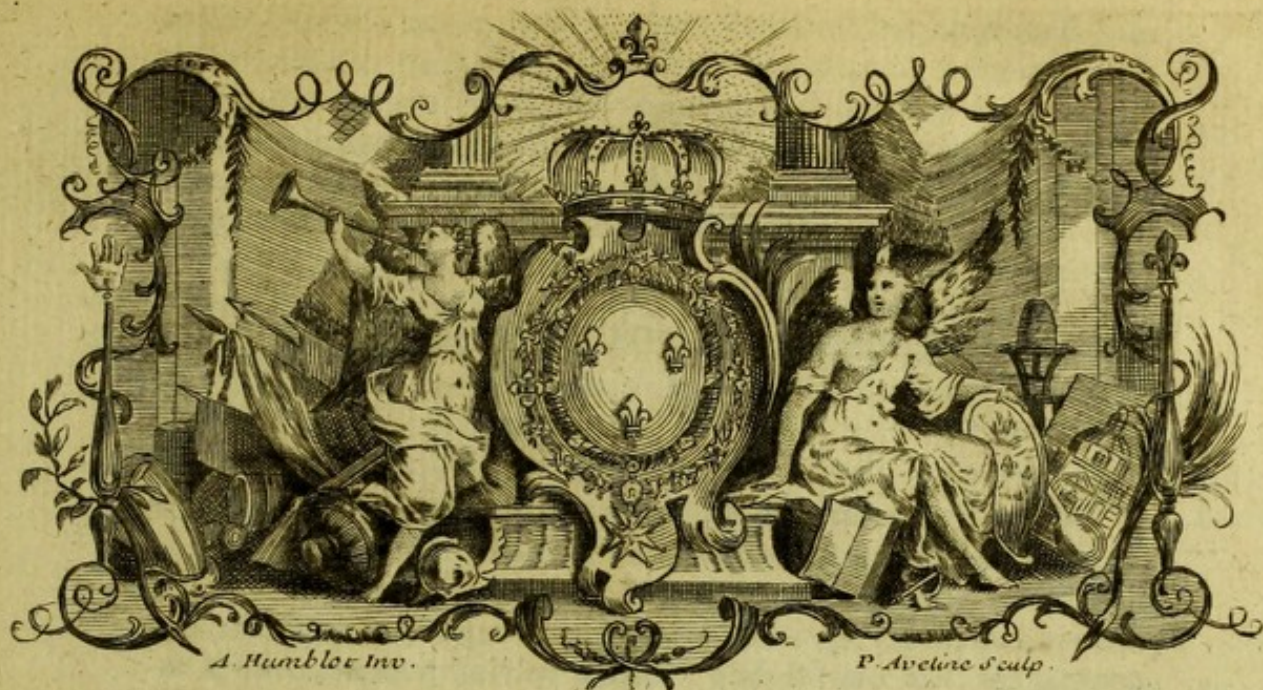
APR 13 1932

ALFRED K. SCHUBERT

1100 UNIVERSITY AVENUE, CHICAGO, ILL.

RECEIVED

APR 13 1932

DE
PARTIUM EXTERNARUM
GENERATIONI INSERVIENTIUM
IN MULIERIBUS
NATURALI, VITIOSA ET MORBOSA
DISPOSITIONE,
THESES
ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

MULIERUM genitalia, miraculum naturæ à Swammerdamio fuisse appellata nemo mirabitur, qui, quanto sint artificio fabricata, mirisque eorum in foetu concipiendo, gerendo & excludendo functionibus animum intenderit. Omnium partium generationi dicatarum structuram & usus varios, abstrusissimaque phænomena quæ generationis & partûs tempore observantur, hic contemplari præsentis instituti ratio non sinit. Externas solum partes, præmissis quibusdam circa pelvis ossa, considera-

turi, harum perfectam & integram in statu naturali dispositionem, vitia quibus à pravâ conformatione deformantur, & artis, ad incommoda horum debellanda in subsidium vocatæ, processus & rationes exponemus. Utile quidem argumentum, mundis mundum, causâ cujus, nonnullas quæ in foro possunt moveri lites lucubrationibus Anatomicis componendas, operæ pretium erit expendere.

§. I.

CORPORIS truncum firmant & sustentant ossa pelvis, quæ quamdam intestinorum partem, & in mulieribus uterum continet & obvallat. Lumbis os sacrum substernitur, spinæ veluti fundamentum, quod utrinque ossa innominata excipit. Eorum compagem, ex similitudine formæ, pelvim nuncupârunt Anatomici. Sacrum os est latissimum, triangulare, cavum anteriore parte, ut amplior esset pelvis capacitas, posteriore gibbum. Ex ossibus quinque, aliàs sex coagmentatur, quæ in adultis tam arctè cohærent, ut unicum os efficiant. Hujus extremo adnectitur os coccygis, tribus vel quatuor ossibus conflatum, antrorsum inflexis, quæ cartilaginibus flexilibus coadunantur. Ossium innominatorum, in pueris tripartitorum singula portio propriis nominibus & limitibus discernitur; unicum tandem os utrinque conficiunt, antè inter se, posterius ossi sacro commissa, intermediis cartilaginibus. *An partûs tempore ossa pelvis diducantur*, quæstio perutilis discutienda; de quâ quidem varii, varia: super hâc distractione sistantur Anatomici & dissentiunt, tanquam de eâdem materiâ veritas non esset unica & eadem. Ossium pelvis fieri distractionem saltem in primo partu scripsit *Hippocrates*, libro de naturâ pueri: » ex puerperis autem præcipuè laborant quæ primos partus experiuntur, eò quòd doloribus non assueverint, & totum » quidem corpus dolor occupat, præcipuè verò lumbos & coxendices quæ ipsis diducuntur. Hanc operationem validissimum esse ex naturæ operibus refert *Avicennas*, perperè à *Fernelio** reprehensus. » *Avicennas*, inquit, in eâ est opinione ut existimet ossa pubis » tum necessariò sejungi, horumque commissuram quasi dissolu- » tam patere: quod tamen nullâ ratione fieri potest, nec est » usu deprehensum. Sed anno 1579, mense Februario, nostris in scholis, *Jacobus d'Amboise* in Artibus Magister & in Chirurgiâ Baccalaureus, (dein Salub. Facult. Medic. Parisiensis Doctor, & Regis Medicus) pro more Collegii Chirurgicum stadium percurrens, mulieris annos circiter viginti quatuor

* *Fernel. De hominis procreat. physc. lib. 7. de parienti modo. n. 20.*

natae, laqueo suspensae decimo à partu die, propterea quòd foetum statim ab exitu propriis manibus interfecerat, secuit cadaver; & oculatissimorum virorum doctrinâ anatomicâ insignium cœtui, * ossa pubis ab invicem, & ossa iliùm ab osse sacro, miro naturæ opificio diduci & distrahi demonstravit. Hæc separatim mobilia, non modò digitis palpârunt, sed propriis viderunt oculis. Hanc quæstionem tractavit, sententiamque de diductione, rationibus, auctoritatibus & exemplis confirmatâ, numeris omnibus absolutissimam reliquit antiqui Collegii Chirurgorum decus & ornamentum, Severinus Pinæus, Anatomix & Botanices Professor: nonnullos habuit rationum suarum fautores & affectas; alii verò, quorum semper non minima turba est, cervices indurârunt, rationesque contrarias in medium adduxere.

In opusculis
Physiol. &
Anatomic.

PRIMUS Pinæo, quem tamen fatetur Anatomen maximâ cum nominis sui commendatione docere, & rem Anatomicam scriptis illustrasse, adversatus est Andræas Laurentius, Archiater Regius, & Universitatis Monspelliensis Cancellarius; hujusque rationes de distractione ossium pelvis ordine dissolutas à se credidit indiligens rei scrutator. Tempore graviditatis cartilagine ossium intermedias. copioso humore subactas emolliri & dilatari scribit Pinæus noster; copiosiori autem latice irrigatas cartilaginum fibras elongari, & indè pelvim ampliari ratio docet. eique suffragatur experientia. Si verò Laurentio credatur, » nullo » humore madefiunt cartilagine, quia uterus, ad os cujus inter- » num lentus humor obliniens fertur, ossa pubis immediatè non » tangit, sed inter uterum & ossa adest vesica. Sed impedito sanguinis motu libero, ob uteri vasa comprimentis extensionem, omnia intumescunt, coxæ dolent, varicosæ fiunt venæ, madefiunt & relaxantur cartilagine, fluidis versùs illas majori fluxu determinatis: exemplo sint cartilagine intervertebrales quæ decubitùs tempore minùs compressæ, vi elasticâ, & fluidorum intùs susceptione adauctâ, crassiores ità fiunt, ut homo major videatur, & reverà eminentioris sit staturæ post decubitum.

Hist. Anatom.
tom. Lib. 8.
quæst. 33.

ILIUM & pubis ossa in partu dearticulâri posse non puto, inquit Laurentius; ità enim uniuntur, ut nullo impetu divelli possint. Quòd si divulsionem simul passa fuerint, quo medio copulabuntur? quo glutino unientur? nova enim fieri synchondrosis non potest. Talia dicturo,

* Hæc historia apud Severinum Pinæum lectu digna, ubi adstantes in Anatomia versatissimi nominantur, inter quos externi notabiles, Laurentius Jobertus, D. M. & in Acad. Monspelliensi Professor; & Monspelliensis Chirurgus Bartholomæus

Cabrollius, Regius Facultatis Medicinæ Anatomicus, qui tunc Lutetiam jussu Regis venerant: itemque Casparus Bauhinus Basileensis, Pinæi nostri discipulus, qui non multò post apud suos Anatomix Professor, Medicinæ etiam laude inclaruit.

fic Pinæus » Offa ab invicem distrahuntur magis quidem in
 » aliis, in aliis verò minùs, pro magnitudine & crassitie fœtuum,
 » & in aliis citiùs, in aliis tardiùs pro humoris copiâ, & corporis
 » totius exercitatione, & præsertim ambulatione breviori aut
 » longiori, & partis siccitate aut humiditate. Undè non fit luxa-
 » tio, quæ solis articulis competit, non verò symphylibus. Cer-
 » tissimum autem est dolorem sentire mulieres præsertim tempore
 » partûs, ante & post, circa prædictas synchondroses, qui
 » aliundè accidere nequit quam ob extensionem *synnevroseon*.
 » Quæ extensio fit quando ostreorum more, ossa necessitatis ergo
 » dehiscunt atque distrahuntur, ut illa ad esum aperiuntur, quæ
 » vix aliter, nisi ab experto artifice, ferrum validum & acutum
 » præ manibus habente. Ossium distractio post partum, pereunte
 » causâ, absumpto humore mucoso, in dies reparatur atque
 » restringitur solo naturæ instinctu & beneficio; sed non tam
 » exactè quàm antea, quandoquidem quæ vi dilatata sunt, nun-
 » quam ad pristinam constrictionem redeunt.

LAURENTIO objicienti validam ossium unionem, op-
 poni etiam posset quod *Anthropograph. Lib. 2, capite* de discrimine
 corporis muliebris ac virilis tradidit *Riolanus* hisce verbis » in
 » partiente & puerperâ observabis ossibus pubis interjectam carti-
 » laginem, molliorem, magisque dilatatam, ideòque videbis
 » unum crus elevatum alteri supereminere atque dimoveri. Idem
 » de commissurâ ossis sacri cum ossibus iliûm invenies, & ossa
 » isthæc scalpello tenuissimo separabis in puerperâ recens enixâ,
 » alio tempore inseparabilia in muliere, multò magis in viro,
 » nequidem in infante. * Afferit *Spigelius* pro difficultate in la-
 » borioso partu magis minùs ossa pubis & sacrum dehiscere,
 » cartilagine & ligamento faciliè ad omnem hiatum, ob maximum
 » humorum ad illas partes affluxum, sequacibus; additque sese
 » illam laxationem aliquando ostendisse in publicis demonstratio-
 » nibus, adducto cadavere fœminæ ex partu difficili mortuæ.

* Ultima hæc Riolani verba ex-
 perientie repugnant: objectionem
 ex ossium validiori constrictione
 naturali deductam infirmat Pinæus
 dicens . . . tantum abest ut non nisi
 magnâ vi & difficultate separari
 possint, cum potius in quolibet
 fene id faciliè præstetur, si cultrum
 habeas acutum, qui dorso aciei
 ferè æqualiter tenui præditus sit:
 nunquam enim eorum intermedia
 cartilago siccessit, nisi post morbum
 ossescalescat, quod tamen rarum est,
 & an aliquis viderit, dubito. Quan-

tum ad me, nunquam istud vidi,
 legi, aut audivi, etiamsi centena
 ossium millia Lutetiæ & alibi vide-
 rim, quæ adhuc exposita sunt cui-
 libet videre cupienti. Semel autem
 vidi utrumque os iliûm cum osse
 sacro, & bis horum alterum tan-
 tum cum prædicto osse, symphyssi
 unitum accidentariâ, ob humorum
 pituitosorum ibi congestorum, &
 eorundem concretionem atque in
 osseam substantiam, aut callum si
 velis osseum, conversionem.

Harveus parturitionem jam instare dicit cum partes laxantur & distensionem aptæ fiunt. Quin etiam sacri & pectinis ossium cum » coxendice copula adeò emollitur & solvitur, ut dicta ossa » facile exeunti foetui cedant; & hiantia regionem totam hypo- » gastricam reddant ampliorem. Mirandæ hujus solutionis exempla passim in rerum naturâ obvia sunt; admirabile sanè est, exiguum pullulantis nuclei apicem, amigdarum putà, aut aliorum fructuum, ossa, quæ vix malleo rumpuntur, effringere; tenellasque radices hederæ fibras in tenues saxorum rimulas irreperentes, prægrandes tandem muros discindere. Non est tamen hoc admiratione dignius quàm reliqua naturæ opera; *Jovis* enim plena sunt omnia, & naturæ numen ubique præfens cernitur. *Harv. de partu.* Ossa pûbis in recens denatis puerperis ità diducta reperit *Santorini*, ut facile fuerit pollicem transversum indere: ex quo id illi consequi videtur, eorum ossium connexionem non per synchondrosin effici; cum quæ legitimæ cartilaginee sunt, flecti quidem; at distrahi, ut ipsi compertum est, nunquam patiantur. *Santorini Obs. Anat. cap. XI.* Doctissimorum virorum lucubrationes confirmant, non ità pridem observationes in vivis & in mortuis institutæ. Duas à partu difficili superstites vidit *Clar.* Collega *M. Verdier*, Anatomes Professor emeritus, quæ difficulter admodum incedere potuerant, eò quòd ossa iliûm, ab osse sacro parturientibus violentiùs fuerint separata. Sed hæc dilatio in omnibus non eadem, ut *Pinæus* subnotavit: in omnibus tamen, tempore graviditatis, incrementum capiunt plenius enutritæ cartilaginee: quod probant experientiæ argumenta ab electissimo Chirurgo *Jacobo Guillemeau* relata; nec non quæ à viro clarissimo, benè de Anatomia merito *D. Bertin*, Facult. Med. & Acad. Reg. Scientiarum socio, traduntur. In binis fœminis, quadrimestrem altera, altera septimestrem foetum gerentibus observavit, in hac præsertim, digitum unum crassam cartilagineam scalpello facile se præbuisse separabilem, nec multò difficiliùs, sine ferro, sed levi manûs auxilio, alterum os ilii ab osse sacro planè divulsum. Cartilaginee ossium pelvis, cæteris paribus, molliores esse in mulieribus quàm in viris, etiam in iis quæ non utero gestârunt, jam novimus, typisque mandari curavimus. Quin etiam in viris ossi sacri ab innominato diastasis observavit *Henric. Bassius*, Medic. & Chirurgiæ Doctor & Professor in almâ *Fridericanâ*; citatque casum studiosi cujusdam juris 20 annos nati, mollioris ac laxioris corporis habitûs, qui arti digladiandi dans operam in palæstrâ, adversarium graviter aggressus, ventrem dehinc motibus exercens validè, ossis sacri ab innominato dehisceniam passus est, à nemine, quod sciam, adhuc in viris annotatam. Sæpiùs infantes hoc malo affici ob partium laxitatem, nec satis perfectam ossium reciprocâ conformationem, constat

Vid. Osteol. Auctor.

Liv. 2. de l'heureux accouchement. chap. 1.

Vide Auctoris Osteol. nuperrimè edit. Paris. apud Vincent.

In Encyclopædiâ seu dict. artium & scient. artic. Accouchement.

ex aliis historiis ab Auctore citato relatis; hæcque diaftasis non infrequens claudicationis causa. Hæ Bassii laudati observationes, vel similes, si dentur aliæ, desiderantur in orthopediis, & aliis tractatibus, ubi de medicâ, ut aiunt, puerorum educatione agitur.

HISCE positis quid alias *Laurentii* adversus *Pinæum* objectiones memorem? Hic faciliores esse adolescentium partus quàm ætate provectorum asserit; in his enim exsiccata cartilagine cedere nesciunt; in illis verò succo turgida & molles, obsequentiores se præbent: contra *Laurentius*, non quia sicciore cartilagine, sed quia uterus sicciior, difficiliùs parturire seniores contendit. Contractioris sermonis necessitate alteras non majoris momenti prætermittimus *Archiatri* rationes; quibus tamen assensum quemdam dedit *Vir* in Anatomia præcellens, eruditissimus *Morgagni*, qui adversar. Anat. I I I. animadv. X V. cautissimè mediâ viâ incedendum existimat, diductionemque ossium aliàs, præsertim in partu difficiliore, contingere; aliàs verò non idem prorsus accidere; in quæstione controversâ *Conciliatoris* munere potiùs fungi, quàm rem propriâ indagatione perscrutari, maluisse videtur Auctor celeberrimus: per graviditatem enim in omni foeminâ incipit mechanica pelvis dilatatio, ulterius inter pariendum, plus vel minùs, pro re natâ, promovenda. Nec *Palsini* distractionem ossium, nullâ ratione allatâ, negantis; nec *Heisteri*, alienam, nempe *Morgagnianam* opinionem tenentis, hic testimonia adversum nos adduci queunt. Sed cum sua sit clarissimo *Ræderero*, *Professori* *Gottingensi* hæc de controversiâ cogitatio, diductionemque ossium pelvis neget; quam rationibus à veri specie non abhorrentibus doctrinam, in nuper editis artis obstetriciæ elementis, tueri conatur, hanc periclitari fas sit.

» COMPUTATA diametro superioris aperturæ ellipticæ pelvis, quæ in muliere benè constituta est quasi $5 \frac{1}{4}$ pollicum ab uno ossium iliûm ad alterum; à symphyfi verò ossium pubis ad os sacrum $4 \frac{1}{4}$ pollicum; & cum foetus caput proportionis juxta, & à dolorum vi compressum, dimensionibus suis has dimensiones non excedat, foetus utique aperturam hanc liberè intrare potest. Hæc ex *Ræderero*. Sed foetus maturi moles cum pelvis ambitu interiore non in sceletio comparanda; multis enim partibus transitus impeditur & coarctatur; nempe musculorum iliacorum & psoas portionibus inferioribus, obturatoribus internis, vesicâ, recto, portione peritonæi cellulosâ, vaginâ denique ipsâ & pinguedine spatia inter partes replente: quibus & addi potest obstetricantis manus nonnunquam in uterum, juxta foetum ipsum, pro eo excludendo intrusa, quæ maximo conatu reducitur. Quâ igitur ope tam arctum, totque difficultatibus

circumseptum iter à fœtu exeunte superari posset, nisi ossium innominatorum laxaretur compages. * Solo naturæ instinctu edoctæ hanc dilatationem credunt, in usumque revocant mulieres rusticæ. » Memini enim, hæc sunt Pinæi nostri verba, sæpius » me vocatum fuisse ad mulieres rusticas parturientes liberandas, » quibuscum plures alias vicinas & amicas, ut fieri solet, assis- » tentes mulierculas reperiēbam, quæ obstetricis jussu in diffi- » cili partu, ægræ crura ad utrumque latus trahendo diduce- » bant, divaricabantque. Quod ut facilius præstarent, manus valvis, » & orificio sinûs utrimque admovebant, synchondrosimque vi- » relaxabant, ad ossa pubis vehementius constricta, quasi sublato » longurio, aut nodo constrictiori soluto, distrahenda..... » Aptius id factum fuisset, si doctos Chirurgos non censores, » sed coadjutores aut imperatores habuissent, à quibus me- » thodum dilatandi vias didicissent.

» UT divellantur ossium innominatorum conglutinationes, » inquit Rædererus, accedat oportet vel violentia externa, vel » majus cartilaginum incrementum. Sed neutrum horum obser- » vari post absolutum partum asserit, indè neque ossa pubis, » neque ossa iliū à sacro, in partu unquam sejungi posse » concludit, nisi in rarissimo casu, scilicet ligamentis quàm » maximè relaxatis, quale quid accidere potest cachecticæ, vene- » reæ, scorbuticæ, &c. in majori gradu tali.

SOLITO plus nutritas cartilagines in gravidis intumescere fat superque probatum; quæ autem vis par sit sejungendis ossi- bus, patet. Nonne faxei ingentis molis cylindri, inductis ex ligno arido, postea madefacto, cuneis, in tabulas planè divel- luntur? Nūm & polypus, molle quidem & ferè pulposum tumo- ris genus, palati, narium, malæ ossa, quamvis pectinatim, & more dentatæ ferræ commissa, paulatim crescendo, sic à sede suâ dejicit, ut facies horrendo modo deturpetur. Oculum hâc de causâ ex orbitâ ejectum, hujusque cavitatem ferè oblitteratam vidimus. Moles fœtus hujus generis tumoribus longè pondero- rior, ossium pelvis ambitui interiori incumbens, hanc ipsorum internam superficiem veluti cuneo comprimit; & cū in dies semper aliquid incrementi cartilaginibus accedat, sanguinis materni ad fœtum perpetuè, copiosiusque quàm par est, allabentis, parte superfluâ in laterales arteriarum ramos, hinc atque hinc diversâ, pelvis quotidie ampliatur.

Ossa pelvis non diduci, verbis & scriptis evulgaverat

* Vid. Ambros. Paræi, lib. XXIV. de generat. cap. 13. Sever. Pinæi, Opuscul. Physiol. & Anatom. lib. 2. cap. 5. & clar. Bertin, Thes. in

Schol. Medic. à Paris. propugnato, anno 1729.

An ossa innominata in gravidis Et parturientibus diducantur?

Ambr. Paræus. Res autem accuratiùs exploratâ opinionis commentum delevit. Præstantissimi Auctoris exemplo, non dubitamus quin se laudabilem præstet, qui Paræi palinodiam, naturæ judicia rationibus & exemplis confirmantem, attentâ mente legerit. *

A L I A est ossis coccygis ratio: mobile id esse, breviusque in mulieribus quàm in viris, & minùs antrorsùm in illis inflexum, quem fugit? An verò in omni partu extrorsùm cedat, variæ sunt Anatomicorum sententiæ. Coccygis retrocessionem vanam, ejusque utilitatem in partu jejunam admodùm esse, & penitèns nullam dicit *Severinus Pinæus*. Assertionis autem rationem desumit ab ossis situ inferiori & posteriori: quando enim ad ejus syntaxim pervenit fœtus egrediens, jam, inquit, angustias maternas evasit. Præterea talem esse contendit laudatus Auctor, coccygis cum osse sacro unionem, ut frangeretur potius quàm retrò moveri & cedere possit. *Van-slingen* artem obstetricandi professus, affirmat se offendisse os coccygis fractum per vim in partu difficili, ab imperitâ obstetrice parturienti illatam. Violentam hancce coccygis ab obstetricibus retropulsionem graviora subsequi accidentia scripsit *Bourdonius*: & vir in arte obstetricandi versatissimus *Guillelmus de La Motte*, coccygem partui unquam obstitisse non vidit, unde hujus ossis retrocessionem, ab Auctoribus etiam gravissimis decantatam, partui quantumvis laborioso inutilem esse, doctissimorum virorum auctoritatibus & rationibus suffulti, propriaque ne minùs attentione rei consideratione edocti, contendimus. Quin imò capite infantis versùs posteriora in partu præcipitato vergente, manûs admotione pars inferna vulvæ, perinæum, ipsumque os coccygis sublevanda, ne partes laceratione violentâ rumpantur; quod pluries accidit. Nunquam ergò operâ chirurgicâ retroducere os coccygis necesse est, quod, caput infantis maximo matris damno impetum faciens, satis superque repelleret. In partu verò naturali & facili, nihil moveri docet experientia & ratio confirmat. Major est enim à coccyge ossis pubis distantia quàm ab osse sacro, cum transit fœtus sine damno per aperturam pelvis superiorem, quâ illum remorari posset coccix ad inferiorem? & ut clarissimus *Rædererus* annotat, axis pelvis, cui vertex capitis infantilis respondet, medius cadit inter arcum ossium pubis & ossis coccygis extremum. Hinc fœtus, intacto osse coccygis, per aperturam pelvis inferiorem eliminatur.

* *Paræus, generat. lib. XXIV. cap. XIII.*

§. I I.

GENITALES mulierum partes externæ, sine sectione & diductione solâ in conspectum prodeunt: extrinsecus, etiam citrà diductionem, examinantium oculis sese exhibent mons Veneris, fissura magna & labra duo, quæ omnia pudendi muliebris nomine indigitantur. A pinguedine substratâ tumida sunt, & tempore pubertatis novâ obseruntur lanugine. Rima, seu fissura magna, ab ossium pubis inferiori parte ad anum ferè pertingit; ità ut inter illam & anum, spatium quod perinæum, seu interfœmineum appellatur, vix in puellis grandioribus duorum pollicum transversorum latitudinem excedat. Inferiùs frenulo uniuntur labia, quod in virginibus tensum, crebrâ venere deprimitur, simulque grandescit rima, & magis adhuc frequentiori partu, ob partium extensionem, dilatatur. natura enim suâ admodum sollicita, difficultati, quæ parturientibus suboriri poterat, prudenter prospiciens tam amplam ordinavit fissuram. Diductis labiis, vulva conspicitur; in cujus superiori parte notanda venit Clitoris, pars virili peni analoga, corporibus cavernosis, glande & præputio instructa, cujus magnitudo ordinaria, instar parvæ uvulæ, extraordinaria subindè ingens, ut mentulam virilem sæpè æquaverit. * Hanc dicunt amoris dulcedinem, & libidinis sedem ac irritamentum; quæ perfricata torpentem excitat venerem: hinc dicitur etiam tentigo, magnaue ipsi delectationis pars in congressibus adscribitur; & si blandè pulposis digitorum apicibus tractetur, in iis quæ pruriunt, non solum voluptas excitari potest, sed etiam affluentibus cum sanguine per arterias, & per

* Vidit *Regnerus de Graaf* infantem cujus clitoris tantam cum membro virili similitudinem referebat, ut cum obstetrice unâ vicinæ mulieres, ac peritiores alii illum masculum judicaverint, & masculino nomine in Baptismo insigniri jusserint. Pro feminâ quoque masculus facilè haberetur, cujus urina per foramen singulare in perinæo circà penis imperforati & exilioris radicem, flueret; qualem se vidisse refert *Gerard. Blasius*, * talem & mihi alter se exhibuit. Sic constitutâ servat in musæo Dominus *Verdier* viri partes, cujus secuit cada-ver; semper se feminam credide-

rat, talisque à quàmplurimis tunc anatomicæ aliundè peritis existimabatur, fato functus ætatis anno circiter 25. Cauti sint ergò Chirurgi in dijudicatione sexûs dubii, cum prona sit ad errorem via, ex quo quidem multa in familiis, personarum & societatis civilis incommodo, minùs benè possunt ordinari: exemplo sit filia *Tolosanæ* historia à *Saviardo* relata (Obs. chir. XV.) quæ decreto Consulum Capitolinorum (les Capitouls) anno 1691, nomen & vestimenta virilia accepit, indicto virgarum supplicio, non immutanda.

* Obs. Med. rarior. 5a.

nervos spiritibus animalibus, liquor genitalis turgescens erumpere.

DE congressu à prominentiori clitoride impedito, prolixius dicens *Nicolaus Venette* Med. Rupellensis, hanc divortii causam haud dubiè pronunciat: seorsum ab eo sentimus, cum tutò possit clitoris exuperans, encheiresi chirurgicà eximi; & aliundè præposteræ veneri indulgere licitum ipsemet alio loco affirmet, innitens Divi Thomæ sententiâ (a), conversumque situm, proli-gignendæ accommodatiorem existimet (b).

CLITORIDIS indecorè prominentis resectio in junioribus salacitati venturæ occurrit, scelestoque mulierum inter se congressui, seu tribadismo, vel aliis Veneris immoderatis illicitisque appetitibus. Notum enim est à clitoride nimia, sæpius ut ferè semper accidit, contrectatâ, lasciviam, Venerisque orgasmum excitari; undè omnibus pudicitiae fractis repagulis, turpiter se non modò cuivis sollicitanti supponunt mulieres, sed invitis etiam, nunc lascivo gestu ac verbis, nunc aliis illecebris ultrò se offerunt. Clitoridis autem exemptionem ligaturâ tentatam, ast frustrato successu ob enata accidentia, adnotavit clar. *Venette*: undè ligaturæ anteponendam, ope scalpelli, clitoridis rescissionem; circularique factâ partium mollium divisione, ferrulâ secandam esse, si sit ossea, judicamus. Talem quippè vidit Venetiis *Thom. Bartholinus* in scorto, cujus in amplexu impediabantur, lædebanturque amasii, ut sæpius inflammatione obortâ Chirurgorum imploraverint auxilium. Hanc clitoridem fuisse jam abscissam alio loco scribit Auctor perillustr. Hâc in operatione hæmorrhagiæ sedulò prospiciendum, astringentium admotione, debitâ deliga-

Hist. Ana-
tom. cent. 3.

Anatom.
renov. lib. 1.

(a) Monuerim aliquando conversionem debiti sitûs omninò culpâ vacare, cum non captandæ voluptatis gratiâ, sed aliquâ justâ causâ intercedit, scilicet ob pinguedinem viri, suffocandique fœtus metum. *Sanctus Thom.*

(b) Nam more ferarum Quadrupedumque magis ritu, plerumque putantur
Concipere uxores, quia sic loca sumere possunt.
Pectoribus positæ, sublatæ semina lumbis.
De rerum naturâ, lib. 4. ad Calc.

Antiquior quæ sic à *Lucretio* tradebatur, nunc obsoleta est opinio: in quadrupedibus uteri osculum non ad pudendum è regione convertitur, sed parietem vaginæ supernum spec-
tat; quæ res à muliebri dissectione

tâm discrepat, quàm quod maximè. Hæc est solertissimi *Morgagni* animadversio. (Advers. 1. n°. 14.) Ex ipsâ Anatome, in procreandis liberis adversam Venerem aversâ præstantiorem, gratiorem, magisque naturalem jam demonstraverat *Pinæus* noster, Opuscul. Physiol. & Anatom. 1. cap. 9. Triplicatâ experientiâ se confirmatum credidit *Paul. Zacchias*, Med. Roman. partus posticâ Venere conceptos, omnes in pedes, aut alio modo præternaturali, non verò naturali modo, in caput nasci. Quod quidem nullâ ratione suffulcitur. Vid. Quæst. Medic. Legal. lib. 3. tit. 1. quæst. VIII.

tionem, & remedium internorum, veneris æstui compescendo dicatorum usu.

CLITORIDIS præputium constituit membranosa productio, cujus expansione efformantur alæ seu carunculæ cuticulares, nympharum nomine ab Anatomicis donatæ. A clitoridis glande, angustiori principio, incipiunt; utrinque ad meatûs urinarii latera, usque ad orificii vaginæ medium extenduntur; cristis gallorum sub gutture pendentibus non absimiles, cum in Veneris œstro percitis, simili fere rubello colore gaudeant. Earum substantia spongiosa est; papillis nerveis copiosis, undè valdè sensiles, & glandulis parvis liquorem sebaceum secernentibus, sunt instructæ. Non extrâ omnis controversiæ aleam positum est, quod de nympharum usu dixerunt præstantes in Anatomia viri. A naturâ ordinatas esse ut præsent aquis, & urinæ fluxum dirigant, absque pudendi laborum irrigatione, & ne pedes madescant, quis credet? cum iis dimotis, ulteriùs urinæ propellantur; quod etiam sine ullâ partium diductione observatur in adolescentulis, quarum tenerimæ sunt nymphæ. Eas in partu penitus obliterari subnotavit Collega noster *M. Levret*, artis obstetriciæ praxi & incremento quàm maximè addictus (a); quidni cum ipso concluderemus in eum finem constructas esse, ut sit undè possint in partu muliebria loca dilatari. Hujus usûs animadversores quoque laudandi *Severinus Pinæus* (b) & Chirurgiæ Magist. Lugdun. Acad. Paris. socius, *D. Flurant* (c). Vaginæ ampliandæ nymphas inservire confirmatur experienciâ: in virginibus etenim rubræ sunt, firmæ, tenues, nec multùm latæ; sed in mulieribus quæ frequenti coitu utuntur, & iis quæ pepererunt, lividæ sunt & multò laxiores, magisque pendulæ. In quibusdam etiam mulieribus, extrâ pudendi labra excrescunt, atque propendent; quale vitium Ægyptiis tam familiare est, tantamque molestiam adfert, ut eas excindere nupturis virginibus cogantur; testantibus *Galeno*, *Æginetâ* & aliis. Hâc in re deceptos fuisse opinatur *Reg. de Graaf*, judicatque per nymphotomiam auctores clitoridis & non nympharum amputationem intellexisse, quod *Riolanus* pluribus probare nititur. Hanc operationem improbat *M. Levret* ex usu nympharum animadverso. Eam celebravit Collegii nostri decus eximium *Franciscus Mauriceau*, de hoc à muliere nobili enixè rogatus, tum quia cum equitare sæpiissimè cogeretur, intollerando urenti doloris sensu afficiebatur, ob attritum nympharum

(a) In libro cui titulus, *L'Art des Accouchemens*, in usum doctrinæ domesticæ.

(b) Lib. de graviditate & partu naturali. cap. 5.

(c) *Splanchnologie raisonnée*, Paris, 1752. typis Delaguettes, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurgiæ Typograph.

quas longissimas habebat ; tum propterea quod sibi æquè ac marito hæc indecora nympharum exuperantia multùm displicebat. In hac operatione ab immodico sanguinis fluxu cavendum ; resectionis locus aquâ aluminosâ abluatur , appositæque linamenta carpta sicca diligenti fasciatione comprimantur : tardè à nympharum abscissione subsecutam hæmorrhagiam, cum vitæ periculo vidit laudatus *Mauricæus*. * Rectà infra clitoridem , parvâ eminentiâ se prodit meatus urinarius , & sub ipso orificium vaginæ , membranâ Hymene in virginibus coarctatum.

§. III.

AN dentur certæ virginitatis notæ ? non levibus intricata difficultatibus quæstio. Virginem dignoscere rem admodum difficilem ac penè impossibilem asserit juris peritiâ vir spectatissimus *Cujacius* ; & certa atque infallibilia esse virginitatis signa *Sanchez* negat. Sed Theologorum & Juris-Consultorum allegatis non immoremur , si artis salutaris peritorum testimonio prudenter sic de virginitate assertum fuisse non constaret. Sunt enim, nec horum pauci, qui de virginitate astruendâ ac diffitendâ, ejusque characteribus determinandis coram judice postulati, arduum hoc renuntiandi munus ingenuè detrectant, nullumque signum proprium & univocum virginitatis dari affirmant. Multos artis proceres sic sentientes, inter quos *Paræum*, *Guillelmæum*, *Mauricæum*, scholæ nostræ clarissima lumina, quibus assentitur, nominat eruditissimus *Bohnius* Tract. de Offic. Med. asserereque haud dubitat, artem Medicam & per hanc factas genitalium muliebrium visitationes atque contrectationes vix forsân adæquatum existere modum virginis à defloratâ discernendæ. Nihilominus, certo certius est in intactis, sinûs pudoris orificio velum prætensum esse, quod claustrum, seu interseptum virginale, hymenis nomine insigniverunt. De hujus membranæ existentiâ, formâ & substantiâ inter Anatomicos dissidii causas fuisse videntur cadaverum penuria, præjudicata examinantium opinio, & earundem partium discrimen ; non tantùm ob diversam ætatem aliasve circumstantias, sed etiam ab ipsâ primâ conformatione admodum frequens.

NEOTERICORUM inventis tandem obsolevit quæstio de hymenis præsentîâ, in virginitatis statu integerrimo, semper vaginam coarctantis. Hæc membrana modò circularis, modò semilunaris, non nihil primùm ex vaginæ ipsius substantiâ, mox

≡ De morbis mulier, tom. 11. Obs. 1744.

nihil firmè nisi tenuissima complectens vascula, circum circa insignis annuli specie assurgit, in puellis junioribus parvo foramine, in adultis verò plerumque majore, instructi.

INTERDUM accidit, ut ab annuli summâ parte quæ urinæ meatui statim subest, ex ipsâ prorsus hymenis substantiâ, firma lamina parvæ institæ aut columnæ modo deorsum rectâ demittatur, cumque annuli inferiori parte commissa, illud in duo spatium dividat, quod medium intrâ annulum relictum est. Hæc accuratissimi *Morgagni* unica observatio est, similes duas *Valsalvæ* confirmans. Parem vidit institam *Palsinus* in virgine 24 annos natâ: rariorem tamen esse hanc hymenis dispositionem indè judicare fas sit, quod mihi hæc nunquam se exhibuerit, sexcenta puellarum immaturarum corpora inspicienti.

DE hymenis verâ constitutione dicens *D. Henricus Bassius*, constantem esse ratione ætatis, hujusce membranæ varietatem, columnamque virgineam perpetuò in recens natis annotari contendit; quam stantem injurioso fluxu diruit urina, partem ejus superiorem, angustiore ac debiliorem irrigandò; undè hæc emollitur, colliquescit & consumitur. Hinc trianguli figuram assumit hymen, in puellis junioribus sub hac formâ conspicuus. Tandem paulatim diducitur & explanatur, ita ut in juvenculis consistentis ætatis ad semilunarem figuram accedere, vel annularem, si portio superior limbo orificii vaginæ continua manet, representare cogatur. An hymen vario schemate, ætatum mutationem sic sequatur, judicent æqui rerum æstimatores? Obs. decad. 2.

EX hymenis laceratione in primo ut plurimum congressu, oriuntur carunculæ myrtiformes, & nunc duæ, tres vel quatuor observantur, eo præcisè loco ubi olim hymen aderat: desunt in infantibus, & nunquam istæ carunculæ nisi in mulieribus his comperiuntur, quas virum expertas esse constat.

CERTISSIMUM etiam est omnes virgines in statu integerrimo, quamvis viro sint maturæ, primos congressus, etsi eos exoptaverint, habere difficiles, & dolorem pati alias aliis majorem, propter membranæ lacerationem, atque sinûs & ejus orificii angustorum necessariam dilatationem; undè in primis conflictibus venereis eæ dolorem experiuntur, & viri laborant acrius: claustrum autem virgineum ob exilium vasorum texturam sanguinem fundit, in iis copiosior, quibus vasa penes hanc membranam sunt ampliora & pleniora, paucior in iis quibus exilia & exinanita sunt. Ex hoc etiam patet cur lege *Mosis* indubitatum virginitatis signum habebatur linteorum cruentatio, quæ quidem apud nos virginem semper illibatam non demonstraret, cum amplexus molestus ac cruentus fingi & arte possit effici. Præterea non- Deuteronom. XXII.

nullæ sunt rationes quibus asseveratur, non operosum & incruentum coitum virginittis amissæ indicium non esse, & exindè nullum dari signum distinguens virginem à muliere corruptâ venereoque congressui assuetâ, quo posito infallibile habeatur de virginittate argumentum, quo etiam remoto mulierem esse statui possit.

RUDIORIBUS multa imponunt, quibus non decipiuntur attenti rerum scrutatores. Penis potest equidem esse justo exilior, & via ob magnam virginis staturam naturaliter lata. A casu rariori generalis regula non infirmatur: positâ nihilominus hâc reciproca & minimè consentaneâ dispositione, hymenis circulus flaccescet, nymphæ colore erunt obscuriori, cunctæque reliquæ partes, quæ in virgine integerrimâ colore sunt roseo, eandem coloris mutationem patientur: necesse itemque est id aliquandò accidat quod, testante acutissimo Morgagni, *Hieronimus Mercurialis* aiebat, ut paulatim placido diuturnoque concubitu, longè latè-que sine ullâ effractione dilatatus annulus oblitteretur; quod & *Pinæus* affirmat. Posse etiam dicunt naturalis vaginæ orificiî coarctatio & membrana virginittis munimentum, ob defluentium humorum copiam ita relaxari, ut in defloratis laxior esse non possit: citat & uteri prolapsus *Reg. de Graaf*. qui morbus puellis etiam, in humidioribus Bataviæ regionibus nimis est familiaris. Certè quidem præter libidinem, morbi cachectici, putà fluor albus, & uteri hæmorrhagia recidiva, virginittis signa physica immutare possunt, non verò destruere. Alterius sententiæ levitas eò convincitur, quòd menses aut humores expurgati (*Pinæi* verbis utor) liquidi sunt, qui quidem sinum pudoris irrigare aut humectare, non autem dilatare aut vim aliquam illi inferre possunt. Quod ad uteri puellarum prolapsus, completus, vel vaginæ prolapsus major, hymenem vitiant, genitaliumque habitum mutant; undè etiam si uterus in pristinum locum reducatur, inter virgines quæ tali morbo laboravêre, & mulieres à viris corruptas, nullum esse discrimen pronuntiant. Infirmis his opinio stabilitur rationibus adversum virginittis notas. Signis etenim vel diagnosticis vel commemorativis hujusce dilatationis causa indicatur; sed etiamsi causæ morbosæ diligenter inquirentem facillè latere possent, proprio charactere vitiosa partium dispositio innotescit. Hymen qui fit ab exurgente duplicatâ interiori vaginæ membranâ, penitus hoc in casu oblitteratur, ob maximam hujusce partis sensim factam expansionem. Tuncque non apparent carunculæ myrtiformes, quæ alias ab hymene lacerato per impetum arietantis viri efformantur. Quæ dispositio, non nisi à crebris partibus contingit, quorum nulla in casu supposito videntur vestigia.

H Y M E N E M in virginibus quandòque desiderari dicunt, quia lascivæ puellæ venereis stimulis agitata, hunc inopinanter effringunt, dùm digito alio-ve immisso instrumento coitum imitantur. Sed iis perrarò rumpitur claustrum virginale, si quidem dolorem ullum sentire nolunt dùm per se voluptuantur. Si autem effrænatae in seipsas crassiori machinamento irrumperent, quo laceraretur virginitatis munimentum; quæ virgines haberentur, quibus virgineum florem decerpisset maleuada libido? Virginitas materialis in integro partium habitu physico posita est; sicque virgo in passiones ignominiae tradita, erroris sui mercedem recipit. Sunt & quibusdam in regionibus obstetrices aliquæ, quæ manu hymenem divellent in recens natis. Et sciscitantibus cur id faciant? respondent, ne adultæ primâ nocte nuptiarum, ex coitu dolores percipiant, cùm matrimonium debeat esse initium gaudii, non doloris. Deleto igitur, ut videre est ex prædictis, intersepto virginali, semper amissa non debet dici virginitas, quod ex circumstantiis dijudicandum. Sed alter obex non levioris momenti in præfenti quæstione amoliendus: integritatem non certò probari ab hymenis præfentiâ statuitur. Binas hæc de re historias verè comicas refert *Severinus Pinæus*. Et quidem alteram de quodam Nobili juris peritissimo, qui sexdecim annos natam virginem castissimam in uxorem duxerat, quæ nuptiarum die menses patiebatur, passaque fuerat tribus antè, ut postea duobus adhuc diebus continuis ei fluxerint. Hanc primo insultu, & vix salutato hymene compressit, subiitque facilè: hinc maritus suspectam uxoris aliquin pudicæ habuit castitatem. De lite movendâ pro dissolutione matrimonii, facilius suâ opinione & iudicio consummati cogitabat. Interea elapsis statis diebus uxoris menstrua cessant, jacuerunt unâ, sed perperam primâ ac alterâ nocte rem habere conati sunt; tertio solùm die voti compotes lætati sunt. Altera historia est de mercatore qui cum virgine duos & viginti annos natâ matrimonium contraxerat. Cubuerunt simul fluentibus menstruis, rem semel habuerunt, sed ita facilè, liberaliter & opportunè, ut ex virgine facta sit mulier, quæ eodem temporis momento concepit gravidaque ipsa fuit. Postridiè nuptiarum, maritus rura satis longa petiit, in memoriam sæpiùs revocans facilem quem habuerat cum uxore congressum. Reversus verò post vigesimum diem, ipse & uxor dormierunt simul, sed rem habere tentârunt frustra istâ primâ vice, propter angustius multò redditum quàm antea sinûs pudoris orificium, post fluxum menstruorum & partium pudendarum exsiccationem. Quare virgo corruptam & corrupta virginem retulerat. Ex hisce patet quomodò placandi sint mariti qui ob facilem ad sponfas introitum suspectam habent illarum castitatem. Nimiùm huic prolusioni ne

S. Paul.
Epist. ad Rom.
cap. 1.
Fort. Plem-
pius. Fun-
dam. Medic.
lib. 1.

Elyf. camp.
quæst. jucund.
41.

credant puellæ. Nunc quæritur an virgines, quæ menstruationis tempore absque dolore & conceptione coitum illicitum admittunt, postmodumque cessante humorum affluxu, iterum ita angustantur, ut nullum læsionis signum in earum partibus observetur, pro virginibus adhuc habendæ sint? Virgines minimè dici posse contendit *Caspar à Rejes*, licet virginali adstrictionem iterum acquirant. Si de virginitate morali, vel formali ad mentem *Zacchiæ & Verrheyen* agatur, quæ, tempore fluxûs mensium viros omninò admiserunt, sicut & quæ ob membranæ fortioris resistentiam absque immisione penis virilis, graviditatis tamen periculo sese commiserunt, pudoris naufragium nihilò seciùs passæ sunt. Sed cum partes pudendæ in statu integerrimo cernuntur, materialis, à quâ potissimum sumitur physica virginis denominatio, amissa nequit dici virginitas. Ex dictis sequitur à cujusvis renuntiatione in re ancipiti & lubricâ non standum; sed cautè ac circumspèctè pensitatis pensitandis, non esse temerarii nec imprudentis asserere; ergò certæ dantur virginitatis notæ.

§. I V.

Vid. *Sanchez de matrimon. lib. 7.*

IN partibus genitalibus earum quæ virum passæ sunt, aut peperere, non leve discrimen ab intactis observatur: in illis injucundè nonnunquam relaxatus ultrà modum conspicitur pudoris sinus, cujus orificio coarctando nonnulla sunt usû recepta, quæ partes adeò reddunt angustas, ut non modò naturalem cohærentiam antè corruptam virginitatem adæquent, sed etiam longè exuperent. Hæc sophisticatio (sic appellant arte factam orificii vaginæ constrictionem) remediis astringentibus, stypticis & conglutinantibus, quorum non parva supellex, comparatur. Quæ in se mundiori cultu incumbunt mulieres, huic curæ sedulò vacant; quod quidem non improbandum in nuptis, si id bonâ mente fiat, scilicet ut mariti non eas fastidiant: quâ de causâ jocofum quid legere est in *Dictionario Trevoltienfi* (a). Locorum etiam muliebrium laxitatem conceptioni non favere quidam autumant: & Hippocrates (b) partibus obserandis, post purgationes ope subditiorum medicamentorum, collutiones & suffitus ex aromatis conducere scribit. Sed quibus non abutuntur; per quod nefas non ruunt scelestæ! quid non cogit auri fames! cum maribus frequentioris congressûs sibi consciæ mulieres,

(a) Dictionnaire de Trevoux, vocabulo rétrécisseuse. vid. ultim. edit. vol tom. 7. prioris edit. supplé-

ment.

(b) De morbis mulier. lib. 1. pag. 597. edit. Fœssli.

sponsum vel amasios perfidè decipiunt compositâ virginitate, ut se illibatas glorientur. Quædam hâc utuntur arte, ut repetito mercatu porcum suum vendant. Quin etiam, Medicinæ Scriptores modos docent virginitatis reparandæ, vel potiùs simulandæ; nam ut amissos colores medicata fuco lana non refert, nec virginitas, cùm semel excidit, ullâ reparabilis arte. Possunt tamen medicaminibus confringi genitalia, dolorque in congressu simulari, & ut refert *Arnoldus de Villâ novâ*, inditâ vesicâ piscis sanguine plenâ in locos mulieris, eruptio sanguinis quæ fit in primo coitu effingi. Versutarum ætas parentum, avis non vitiosior, nec tulit nostri temporis fœminas hâc in re nequiores. Acriora quandòque adhibent medicamina meretrices, ex quibus multa ipsaque lethalia suboriri queunt accidentia: quod quidem observare mihi contigit in adolescentulâ decimum-quartum ætatis annum agente, decreto judicis, in carcerem Nosocomii generalis, dùm ibi Chirurgiæ præcipuas partes tenerem, demissâ. Facies ejus rubore saturato ac livori propiore suffundebatur; febris comatosæ accedebant bilis sinceræ vomitio, & infausti ominis symptoma, frigus extremorum. Inquirenti mihi in causas principiaque affectuum præter naturam quibus miserè afflicta erat, retulit lena, quam habuerat dissolutioris vitæ fautricem ægra, hujus vulvam in ostentationem virginitatis, & paulò largioris lucri ratione, medicamentis fuisse illitam, nullamque à quatuor diebus urinæ excretionem fuisse. Tanta partium externarum erat corrugatio, quam & adauxerat subsecuta inflammatio, ut vix meatum urinarium distinguere potuissem, nisi aquæ tepidæ fotu partis paululum imminuta fuisset distentio. Immisâ in vesicam fistulâ, putridæ & graveolentis urinæ libras circiter quinque educebam. Sed gangrænâ jam internè correpta, mortem, libidinis stipendium, eodem die accepit formæ non illepidæ juvencula.

SIMULATÆ autem & ementitæ virginitatis à genuinâ seu illibatâ dijudicatio postulatur, si nempè vitiata castitatem integram jactet, ut infamiam vitet; vel quandò lucri causâ, restitutionem in integrum ex matrimonio quædam anhelat; qualia exempla passim obvia sunt, testante *Bohnio*; aut si juven-
cula divortium requirat, ideò quòd à marito cognosci haud potuerit. Penes imperitos vel minùs attentos error erit si simulata non dignoscatur virginitas: intemerata muliebria, contracta quidem sunt & coangustata, sed naturali quâdam humiditate & florido nitore dotantur: at ubi medicamentis usâ est mulier, ea loca exsucta & indurata contractione aridâ adnotantur, earumque rubicundior immutatur color, nisi tinctilibus imbuta sint medicamina; quod facillè visu, & partes linteolis extergendo dignosceretur. Demùm ut rosa sub imminentem noctem foliis

De Officio
Medic.

contractioribus se prodit, talis cernitur illibata virginitas. Compositam autem turpantibus rugis exarat sophistication, suffumigiis aquosis, vel fotibus emollientibus brevi cessura.

§. V.

PRÆTER naturam, à malâ conformatione nonnunquam occluduntur genitalia mulierum, undè symptomata moventur, pro clausuræ & partium obturatorum diversitate, varia. Antè pubertatis annos, ut plurimum, ab hac causâ nulla exordiantur incommoda, nisi vulvæ labrorum coadunatio vitium pariat: tunc enim ab ipso ortu, guttatim per exiguum foramen in quâdam pudendi parte, stillat urina, quæ foràs ex urethrâ directò nequit extrudi. Facilis hujusce pravæ dispositionis in naturalem restauratio: scalpello separatis labiis vulvæ glutinatis, urinæ via expeditur; interpositisque linteolis oleo rosaceo imbutis, ne vulva denuò coeat, intrâ paucissimos dies utriusque labii vulnusculum consolidabitur. Si vaginæ orificium, membranâ nullo foramine instructâ & menstruis imperviâ, claudatur, varia exorientur accidentia, varios affectus morbosos mentientia. De vaginæ imperforatione in puellâ septemdecim annos natâ commemorat *Franciscus Mauriceau*, quæ uteri prolapsu laborare credebatur: tumor pugni mole major inter femina pendebat, menstruum sanguine à duobus annis congesto repletus. Históriam refert *Fabric.* ab *Aquapendente* Medico-Chirurgus illustris, » de virgine nobili quæ ætatis anno » decimo-tertio, ob menstruarum purgationum retentionem, » patiebatur dolores insignes circâ lumbos, & in imâ abdominis » parte, qui etiam coxis & articulo coxendicis communica- » bantur; undè Medici curabant affectionem, perindè ac si esset » morbus articularis, dolorque coxendicus; sensim cœpit corpus » emacari, ac tabefieri, continuâque ferè febriculâ detineri; » vigiliis insuper, inappetentiâ, tandemque delirio. Tumor » quoque renitens ac dolens in imo abdomine, è regione uteri » obortus est; quæ omnia magis invalescebant quo tempore » menstruæ purgationes magis instarent urgerentque. Tandem » cum morti jam esset propinqua, accersitus *Fabricius*, pro- » priis oculis affectione perspectâ, incidit simplici incisione » membranam, & statim maximâ sanguinis crassissimi, viscosi, » æruginosi, ac fœtidi copia effusâ, ab omnibus affectionibus, » quasi miraculo quodam, extemp.ò fuit liberata. In puellâ Coloniensi quæ singulis mensibus ventris torminibus maximis,

lypothimiâ, vertigine, & nonnunquam paroxysmis epilepticis per dies aliquot mirum in modum divexabatur, deprehendit *Fabricius Hildanus* orificium vaginæ membranâ densissimâ clausum. *Obs. 60. cent. 3.*

ATRETIS seu imperforatis etiam venter sic à menstruorum retentione intumescit, ut illibatæ virgines graviditatis insimulari possint. Ex *Joannis Wieri*, Medici, libro de præstigiis dæmonum sequentem narrat casum *Marcus-Aurelius Severinus*. A suppressâ menstrualia materiâ ob validam orificio vaginæ præsentam membranam, virginis venter ingentem in tumorem prodibat, cum dolorum cruciatu, quasi ipsa parturiret. Vocatæ obstetrices, his quæ fiebant & apparebant animadversis, ipsam partûs dolores pati affirmabant, etsi constanter assereret, nunquam sibi rem cum viro fuisse. Extrema patienti ab urinæ retentione, jugibus vigiliis, doloribus, succurrit Chirurgus sectione membranæ exitum sanguini denegantis: eâque apertâ sanguinis concreti, nigri, jamque putrescentis libræ circiter octo dimanarunt; tri-duoque post, omnis morbi omnisque doloris expers virgo evasit.

Medicinæ
efficacis, lib.
1. part. 2.
cap. 46.

IMPERFORATARUM historiis turgent Observatorum scripta; tales autem solum dicantur quibus hymen omnino impervius: si enim membrana etsi crassior, foramine exiguo donetur, licet ex hac dispositione veneris usus impediatur, nulla possunt esse atresia seu imperforationis perfectæ incommoda. Vidit pedissequam *Fabr. ab Aquapend.* quam multi scholares frustra deflorare tentaverant, quod hymenis foramen altius vaginæ vacuo non responderet, &, opposito corpore solido, penis ingressus prohiberetur. Refert *Joan.-Bened. Sinibaldus, Geneanthrop. lib. 4.* Romæ, dum studiis operam navaret, in quodam nequitæ hospitio tres prostitutas fuisse sorores, quarum pulcherrima natu minor, clausurâ laborabat, adeo ut cum pellex callida rem nemini amasiorum detegeret, ignari agonistæ qui ad eam ut formâ præstantiorem inclinabant magis, in venerâ luctâ insudarent, anhelarent, ac tandem defatigati abirent, libidine aut non expletâ, aut malè & cum verecundiâ. Ab impedito veneris usu non sequitur, nullo foramine fuisse his in casibus hymenem pervium, quod non satis perspectum crediderim ab Auctoribus, in suis de atretarum imprægnatarum relationibus. Testante *Riolano*, Parisiis anno 1609, mulier imperforata coram Judice maritum accusabat, quod nondum ab eo quidquam passa fuisset; cum utriusque partes diligenter inspicerentur, mulier inventa fuit gravis. Et *Clementinâ 2. quæst. 15.* de consang. refertur in Franciâ olim imprægnatam fuisse quamdam cujus virginittatis claustra omnia firma atque illæsa manserant, adeoque

Anthrop.
lib. 2.

impregnata esse virginem non desisse. De juvene feminâ gravidâ loquitur *Mauricæus*, *Obs.* 583. cujus claustrum virginalè, nonnisi parvo foramine ad magnitudinem caulis pennæ apertum erat; per quod foramen dicta femina, sine membri virilis introductione, conceperat.

De Operat.
Chirurg.

Ad conceptionis possibilitatem, absque penis in vaginam immiſſione, ulteriùs probandam, argumento sit faceta quæſtionis, à Sacerdote quodam, *Fabricio ab Aquapendente* factæ, historia. Acceperat ille ab adolescentibus, feminâ & mare, quòd cùm ob amorem mutuum simul in locum solitarium convenissent, dùm se osculis & illecebris; ac blanditiis ità stantes se amplexarentur, femina permisit colem maris ad vulvæ orificium vix pertingere; hic verò tentigine flagrans, semen ad vulvæ orificium invitus ejecit, & gràvida facta virgo est sine concubitu; quem poterat uterque fateri, si secutus esset; cùm gravidam eam esse constaret: sed ambo asseverârunt penem in vulvam nequaquam penetrasse.

Joh. Helwig. *Obs.*
139.

Gynæcolog. p. 163

EXEMPLA atretarum, & casus conjugum in Prætoriis Ecclesiasticis & Civilibus, ob hoc cohabitationis impedimentum, matrimonii dissolutionem sive divortia petentium, non raro contingunt. In solvendo matrimonii vinculo ob atresiam Chirurgorum renuntiationibus fidem habent Judices; ad eos igitur de rerum statu circumspèctè feramus. Membranam sinum pudoris occludentem, operatione Chirurgicâ, eâdemque simpliciiori fuisse reſerata, auspiciſſimo ſucceſſu, innumeris apud Auctores probatur observationibus: unam aut alteram hîc obiter enarrare fas sit. Par conjugum ex plebe rusticanâ se invicem coram Consistorio Episcopali Ratisbonæ, de impotentiâ maritali coarguentes, divortium petebant. Præses Consistorialis mulierem imperforatam cognovit, factâ utriusque conjugis, quam decreverat, inspectione corporali: dein per Chirurgum ex artis lege incisione celebratâ, concordēs in conjugio vixerunt, & liberos progenerârunt. Alterum casum, non indicto Auctore, commemorat *Schurrigius*. Cùm aurifaber quidam Parisiis honestam puellam duxisset, sibi in congressu liber aditus ad illam non daretur, de divortio cogitavit. Cùm autem idcò Collegium Medicorum & Chirurgorum convocaretur, inspectis muliebribus, collum matricis, mediante membranâ durâ atque callosâ, exiguis tamen foraminulis ad menses expurgandos perforatâ, clausum reppererunt. Hanc membranam Chirurgi sic inciderunt, ut de divortio non ampliùs locutus fuerit maritus.

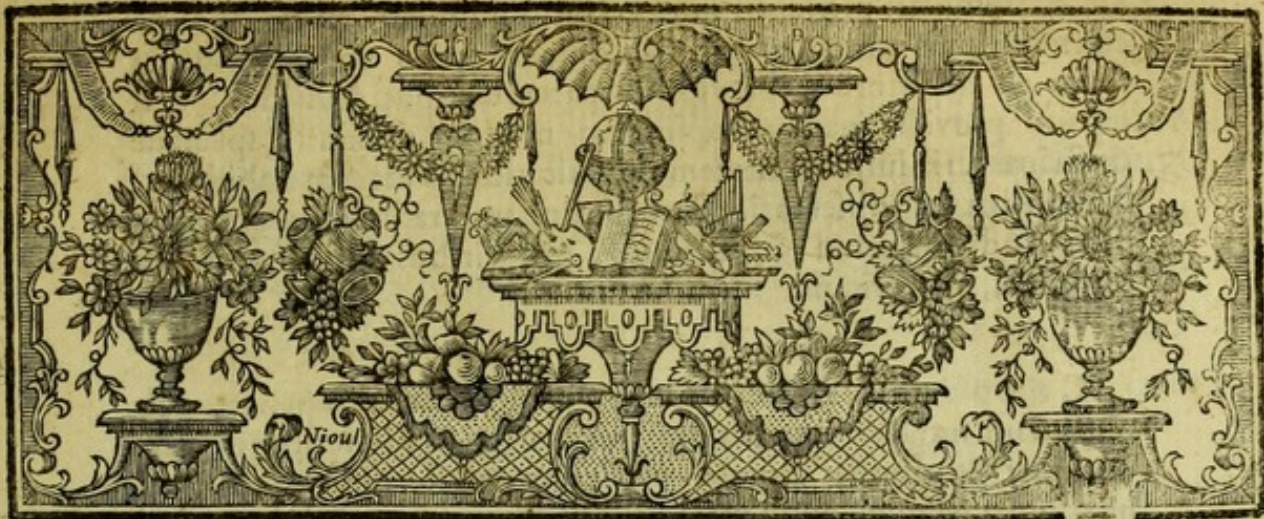
Quæst.
med. legal.
lib. 3. tit. 1.
quæst. 7. n^o.
29.

A timiditatis reprehensione non abest Zacchias, qui in incisionem membranæ crassæ & validæ, spasmî, convulsionis, inflammationis & sphaceli periculum recenset. Si tamen callus altior citrà mortis discrimen incidi non posse existimaretur, ab hujus

sectione abstinendum. Talem partium pudendarum clausuram vidit *Benivenius* in muliere, cui lues venerea totam vulvam eroderat, & incuriâ Medici, quidquid erosum erat oris invicem junctis obcalluerat; indèque sola urina, & ea ex parvo quidem foramine reddebatur. Huic *Benivenius* consuluit, ut incurata potius viveret, quàm operationi periculôsiori sese exponeret. A tali consilio stare vetat *Gerardi Blasii Amstelodamensis* observatio septima. Mulier ante annum infantem primum pepererat; ab eo tempore latera vaginæ coalita sunt; quæ coalitio tanta erat, ut sectione primâ factâ etiam ad digitorum aliquot latitudinem, omnia conjuncta observarentur: & intestino recto hac in operatione læso, nonnisi post aliquot dies, quibus vulnus hoc intestini consolidabatur, secundam apertionem instituere licuit, quâ ad orificium internum introitus concedebatur, & ope eburnei instrumenti apertus reservabatur, adhibitis medicamentis idoneis. Antequam dissectio prima institueretur, latere dextro sub foramine urinario exiguum se exhibebat orificium, per quod menstrualis liquor nigricans exstillabat. Operis consilii que socios meritò nominat Auctor clarissimus, inter alios, *Henricum Roonhuysen & Rogerium, Henrici filium*, Chirurgos insignes. Timiditatis vitium in operationibus Chirurgiæ suscipiendis vitantes, audacioris non fiant animi. Omnis medicina prudentia sit.

Lib. de ab-
dit. rerum
causis.

A L I A imperforationis apparentis species hîc manet recensenda, de quâ non ità pridem Parisiis vidimus exemplum notatundum, vernaculè in Academiarum commentariis non tradendum, ob verecundiam de re pudendâ servandam. Adolescentula in quâ nullum vulvæ & vaginæ vestigium, per anum purgationes menstruas patiebatur. Eam vir quidam adamavit; & huic, quâ datâ viâ, se commisit, non tangenda transiliens vada. Quod alibi nefanda fuisset foeditas, in hoc casu fuit secundum naturæ intentum. Gravida enim facta, foetum tempore opportuno enixa est, lacerato ani sphinctere. An uxore sic dispositâ uti fas sit, vel non, judicent Theologi morales.

DE
 OSSIUM PELVIS
 IN GRAVIDIS
 ET
 PARTURIENTIBUS
 DIDUCTIONE,
 THESSES
 ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

MULIERUM genitalia, miraculum naturæ à Swammerdamio fuisse appellata nemo mirabitur, qui, quanto sint artificio fabricata, mirisque eorum in fœtu concipiendo, gerendo & excludendo functionibus animum intenderit. Omnium partium generationi dicatarum structuram & usus varios, abstrusissimaque phænomena quæ generationis & partûs tempore observantur,

hic contemplari præsentis instituti ratio non finit. Hujus publicæ concertationis argumentum erit ossium pubis ab invicem, & iliū ab osse sacro in gravidis & parturientibus diductio. Quod mirum providæ naturæ opificium negant nonnulli spectatæ doctrinæ viri, hujus veritatem auctoritatibus Veterum stabilitam, Neotericorum observationibus illustratam, rationibus comprobare, Adversantium difficultates, pro viribus, enucleando & solvendo, conabimur.

CORPORIS truncum firmant & sustentant ossa pelvis, quæ quamdam intestinorum partem, vesicam, & in mulieribus uterum continet & obvallat. Lumbis os sacrum substernitur, spinæ veluti fundamentum, quod utrinque ossa innominata excipit. Eorum compagem, ex similitudine formæ, pelvim nuncupârunt Anatomici. Sacrum os est latissimum, triangulare, cavum anteriore parte, ut amplior esset pelvis capacitas, posteriore gibbum. Ex ossibus quinque, aliàs sex coagmentatur, quæ in adultis tam arctè cohærent, ut unicum os efficiant. Hujus extremo adnectitur os coccygis, tribus vel quatuor ossibus conflatum, antrorsum inflexis, quæ cartilaginibus flexilibus coadunantur. Ossium innominatorum, in pueris tripartitorum singula portio propriis nominibus & limitibus discernitur; unicum tandem os utrinque conficiunt, antè inter se, posterius ossi sacro commissa, intermediis cartilaginibus. *An partus tempore ossa pelvis diducantur*, quæstio perutilis discutienda; de quâ quidem varii, varia: super hac distractione rixantur Anatomici & dissentiunt, tanquam de eâdem materiâ veritas non esset unica & eadem. Ossium pelvis fieri distractionem saltem in primo partu scripsit Hippocrates, libro de naturâ pueri: » ex puerperis autem præcipuè laborant quæ primos partus experiuntur, eò quòd doloribus non assueverint, & totum » quidem corpus dolor occupat, præcipuè verò lumbos & coxendices quæ ipsis diducuntur. Hanc operationem validissimum esse ex naturæ operibus refert Avicennas, perperè à Fernelio* reprehensus. » Avicennas, inquit, in eâ est opinione ut existimet ossa pubis » rum necessario sejungi, horumque commissuram quasi dissolu- » tam patere: quod tamen nullâ ratione fieri potest, nec est » usu deprehensum. Sed anno 1579, mense Februario, nostris in scholis, Jacobus d'Amboise in Artibus Magister & in Chirurgiâ Baccalaureus, (dein Salub. Facult. Medic. Parisiensis Doctor, & Regis Medicus) pro more Collegii Chirurgicum stadium percurrrens, mulieris annos circiter viginti quatuor

* Fernel, *De hominis procreat. physc. lib. 7. de pariendi modo, n. 20.*

Has Theses DEO JUVANTE, & Præside M. ANTONIO LOUIS, Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, Scholarum Professore Regio, Academiae Regiæ Chirurg. Consiliario & Excerptorum Secretario, Regio Librorum Cenfore, & è Regiâ Lugdunensi Societate, *tueri conabitur* JOANNES-PETRUS-ARNULPHUS CHAUPIN, Parisiensis, in Almâ Parisiensi Universitate Liberalium Artium Magister, Consiliarius Regis Chirurgus-trimestris.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Lunæ 23^a. Decembris, anno salutis 1754. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam,

PRO ACTU PUBLICO

ET

SOLEMNI COOPTATIONE.

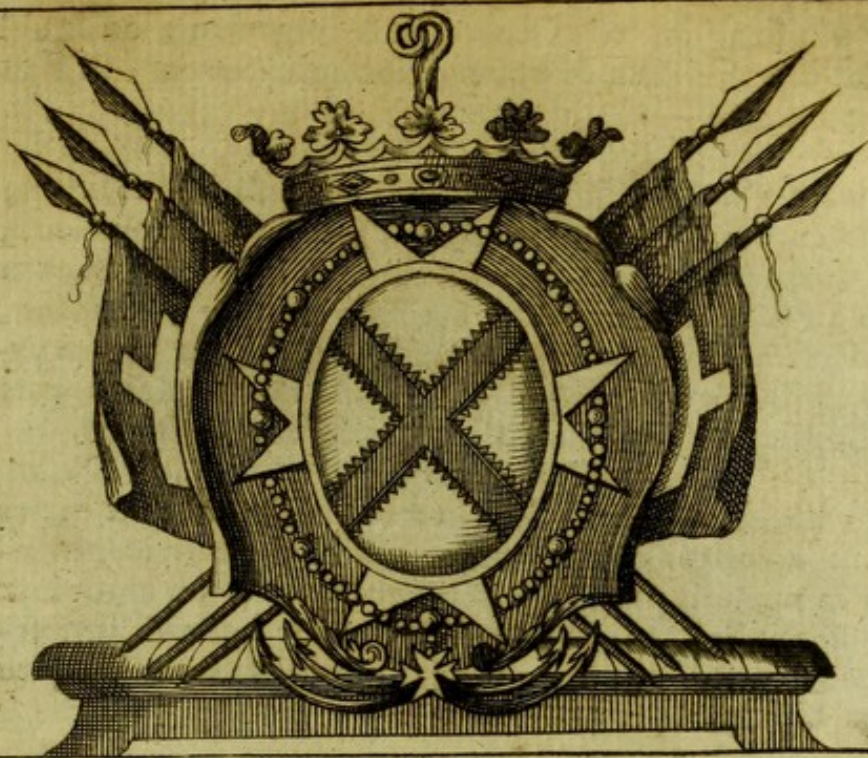
Typis DELAGUETTE, Collegii & Academiae Regiæ Chirurg.
Typographi, viâ San-Jacobeâ, sub signo Olivæ.

IN REGIIS CHIRURGICIS SCHOLIS
P R A E S I D I I

Die 23. Decembris, anno 1774. a Regis Scholae
Chirurgicae Praeside

PRO ACTU PUBLICO
ET
SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis Delaunette, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg.
Typographi, vniuersitatis, sub signo Oliva.

ILLUSTRISSIMO, CLARISSIMO,
ET EXCELLENTISSIMO,
LUDOVICO - GABRIELI F. BAJULIVO
DE FROULLAY,
EQUITI MAJORI ORDINIS S. JOANNIS HIEROSOLYMITANI,
NECNON EXTRAORDINARIO APUD REGEM CHRISTIANIS.
LEGATO MELITENSI

*Vovet , offert & consecrat obsequentissimus P. J.
DE LYVERNETTE , Chirurg. Studios.*

THESES ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

I mira corporis humani compages, ità fuit disposita, ut partes quæ non solum ad conservationem & nutritionem, sed & ad Generationem pertinent, innumeris sint morbis obnoxia; quot & quantis quæ Chirurgia suppeditat auxiliis, sanantur & debellantur isti affectus? Quapropter de morbis Penis tantum dicturi, quidquid partem istam spectat examini Anatomico in antecessum subicere juvat.

PENIS primum est Generationis organum; quicquid ejus spectat dispositionem & compositionem externam, satis ab omnibus notum.

PLURIMA in Pene sunt observanda, cuticula scilicet, cutis, præputium, corpora cavernosa, Urethra, & Glans. Cutis & cuticula, sunt ut & aliarum partium, tegumenta communia. Illud tamen observatu dignum videtur, quod cutis hæc in parte sit tenuior, & sic in se ipsam revolvatur, ut quandoque denudet partem externam Glandis, & quandoque cooperiat, quæ quidem pars extrema Urethræ denominatur Glans, habitâ ratione figuræ.

PARS ista dividitur præcipuè in apicem, coronam, & partes laterales, componitur cute admodum sensili, quæ quidem sensilitas ab innumeris papillis nerveis producitur. In coronâ & basi Glandis plurimæ reperiuntur glandulæ, sebaceæ dictæ, secretioni humoris cujusdam sebum æmulantis inservientes. In apice observatur Urethræ apertura.

DUPLICATURA cutis sic in se ipsam revoluta, efformat ligamentum quoddam, frænulum dictum, cujus insertio reperitur in parte infimâ Urethræ.

CORPORA cavernosa sunt duo corpora cylindrica & spongiosa, quæ distincta, oriuntur ab ossibus pubis; deinde juncta ad Glandem usque extenduntur. Distinguntur à se invicem à septo peculiari instar cribri perforato. Vasa istius partis oriuntur ab hypogastricis, Nervi verò ab ultimo pari sacro.

URETHRA est Canalis membranaceus, ferè cylindricus; Vesicæ collo continuus, usque ad Glandis orificium protensus, nec non urinæ & seminis emissioni dicatus. Situs est in sulco inter corpora cavernosa inferius efformato. Cujus progressus singulari modo inflectitur, præsertim versùs principium, undè Urethræ curvatura vocatur. Illius cavitas calami scriptorii diametrum, non malè refert.

URETHRA componitur ex duabus membranis, exteriori, scilicet & interiori, corpore quodam spongioso intermedio. Hæc rara, tenuis, & admodum sensilis, multis pertusa foraminibus, illa verò densa & fortior. In parte interiori Urethræ, præsertim versùs Perinæum, multæ reperiuntur (a) plicæ, sic dispositæ, ut à collo Vesicæ, usque ad Glandem, ut ità dicam, inflectantur, è

(a) Ut annotavit Dominus le Cat, Academiæ Regalis Chirurgiæ socius, in Transactionibus Philosophicis.

3

contrà à Glande usque ad collum Urethræ eleventur. A quâ structurâ cautela Chirurgica præsertim adhibenda.

PLURIMA etiam reperiuntur oscula ; ex quibus continuò effluit liquor mucosus , quo defendatur membrana à salium vellicatione , quæ simul volvunt urina & semen. Dividuntur ista foramina in majora , & minora , quæ quidem nihil aliud sunt quàm hiatus Canaliū excretoriorum, glandularum prostaticarum , vel glandularum à celeberrimo Cowperio & aliis detectarum.

BULBUS sive protuberantia Urethræ , est pars ejus proxima prostaticis , substantiæ spongiosæ , figuram cepæ minoris referens.

PROSTATÆ sunt glandulæ , substantiâ spongiosâ conflatæ , sitæ versùs principium Urethræ , & collum Vescicæ ambientes , dividuntur in partem anteriorem & posteriorem. Pars anterior dicitur apex , posterior verò basis , magnitudo est nucis circiter juglandis.

IN Urethræ principio , istâ glandulâ cincto , observatur eminentia quædam caput gallinaginis vocata , duobus gaudens oculis ; proximè adsunt Canales excretorii decem , vel duodecim , vulgò in homine , & continuò liquorem quemdam albicantem ad Urethræ cavum lubricandum effundentes.

TRES etiam reperiuntur glandulæ , Cowperianæ dictæ , quarum duæ utrique Urethræ lateri adjacent ; inter musculos acceleratores & bulbum. Observatur & altera ab eodem Authore detecta , quæ situm obtinet in angulo curvaturæ sub ossibus pubis , reperitur altera Litriana dicta inter utramque Urethræ membranam infra prostaticas sita. Adsunt etiam plurimæ glandulæ in textu spongioso Urethræ absconditæ , quarum hiatus in tota canalis longitudine dicuntur lacunæ.

IN parte internâ & infimâ Urethræ observatur depressio quædam , ob figuram , fossicula navicularis dicta , quandòque Gonorrhææ sedes. Penis jungitur Syncondrosi ossium pubis , ope ligamenti quod dicunt Vesalii , ab inventoris nomine.

MUSCULI Penis erectioni potissimum inservientes duo præcipuè numerantur , qui utrinque oriuntur ab ossibus Ischii , inter illorum tuberositates & initium corporum cavernosorum , deindè lato tendine , versùs latera eorundem inferuntur.

ADSUNT etiam musculi acceleratores & transversii dicti.

sed propriè non Peni sed Urethræ inserviunt. Urethræ muscoli duo numerantur dilatatores, scilicèt & transversi, oriuntur plerumque ex ossium Ischii tuberositate, & inseruntur in partem posteriorem bulbi. Quandòque adest alter musculus dilatator posticus aut triangularis, oritur è parte anticâ Sphincteris Ani, & in partem posticam & inferiorem bulbi inseritur.

EX CHIRURGIA.

QUIDQUID potest difficultatem mingendi producere, pro morbo gravi censi debet. Plurimæ igitur hujusce difficultatis numerantur causæ. Urethræ scilicèt fibrarum constriction, plicæ Canalis tumefactæ, prostaticarum tumor, & induratio, ulcuscula benigna aut maligna, quandòque Vesicularum Seminalium ingurgitatio, turgens Verumontanum, Sphincteris Vesicæ inflammatio & irritatio, callositates, cicatrices, ulcera, Canalis minutio, corpora extranea, diversa denique quæ infausæ curationi succedere possunt accidentia.

REMEDIA igitur, quæ Canalis diametrum augere, ulcera detergere, cicatrici favere, anfractus delere, induratas partes emollire & resolvere, à Chirurgo sunt adhibenda. Diversa tamen sunt, habitâ ratione accidentium.

DIAGNOSIS varia difficultas etenim mingendi; quandòque producitur ulcere quodam in meatu urinario, sæpe sæpius post Gonorrhææ vitiosam curationem relicto; ex quo materies acris admodum, urens, & quasi caustica sensim ac pedetentim destruit membranam tenerrimam, quâ destructâ & erosâ, ad substantiam Urethræ spongiosam pervenit. Tunc adest effluxus materiæ purulentæ & aliquoties cum hæmorrhagiâ.

Ex Urinarum inspectione Diagnosís etiam diversa; si enim in Urinâ vel post Urinæ fluxum paululum videatur materiæ purulentæ, certissimum est signum adesse ulcera, callositates, cicatrices, tum in meatu urinario, tum in prostaticis, & Vesiculis Seminalibus, aut in omnibus istis partibus simul, undè quandòque fistulæ. E contrâ si post Urinæ fluxum, ne minima quidem puris pars reperiatur, tunc Verumontani indurati, aut prostaticarum Schirrosarum indubitatum signum est.

PROGNOSIS plus minus-ve periculosa, prout diversæ sunt causæ.

CURANTUR Urethræ morbi remēdiorum generalium, & peculiarium ope; sub illorum classe comprehenduntur, venæ sectiones plus minus-ve repetitæ, balnea, potiones diluentes, & dieurethica.

REMEDIA peculiaria diversimodè sunt adhibenda, multa etenim, & gravia profligantur accidentia, in auxilium vocatis cereolis (a), qui ratione compositionis diversi habentur. Alii conficiuntur ex felum intestinis contortis, inque filum productis (gallicè *corde à boyau*). Alii ex linteo, cerâ, vel aliocumque medicamine, pro re natâ imbuto, & in speciem cylindri gracilis efformato.

INTER illos numerantur, qui ob figuram vocantur cavi (b); componuntur ex filo argenteo complanato, & si in spiram contorto, ut flexiles sint, & ex linteo, cerâ, aut aliis medicaminibus imbuto cooperti, intrudendi eâ sunt cautelâ ut meatum non irritent, itaque protrahendus Penis supra cereolum eo modo quo evanescant, curvaturæ multiformes, & lacunæ nimium tensæ, obliniendique sunt oleo, ut faciliùs sese inter sinus meatûs urinarii tortuosos elabantur. Plurima quæ cereolorum compositionem ingrediuntur medicamina, numerantur: soporativa scilicet, emollientia, resolutiva, deterfiva, suppurantia, epulotica, seu cicatrisantia. In acutissimis doloribus, cereoli soporativo medicamine imbuti, felici cum successu adhibentur, dolores enim sedantur, & inflammatione temperatâ faciliùs minget æger.

SUB secundâ cereolorum specie, emollientes nascuntur. Componuntur instar fili, & admodum flexiles, medicaminè quodam imbuti. Quorum gradatim augetur diameter, prout distenditur meatus urinarius. Quâ de causâ violentis cum conatibus non debet Chirurgus fluxui Urinæ in Vesicâ contentæ favere, sed remēdiorum emollientium ope, ut jam diximus, faciliorem reddere Urinæ viam.

SI Canalis in se ipsum coërceatur ob ingurgitatam Urethræ substantiam spongiosam, remedia resolventia præcipuè anteponenda.

(a) Multi cereolorum compositionem descripserunt, Gordonius, anno 1200 Borellus, Riverius, Fallopius, Petrus Forestus, Pequetius, Eustachius, & plures alii. Inter Chirurgos extraneos, Godisden anno 1390, Fabricius Hildanus, Ambrosius Paré, Saviard, Blancardus, & inter Nostros, Franciscus & Thomas Herardus, Chirurgi Parisienses, peculiarem cereolorum confectioem adhibuerunt: quâ usus est Bonaventura Guiardus, cujus filius Domus Regiæ invalidorum Medicus Ordinarius compositionem tradidit nepoti suo patri meo æternum honorando.

(b) Hos in usum primus vocavit & cum successu Petrus-Joannes de Lyvernette modo laudatus.

CUM in curâ ulcerum Urethræ eadem sit praxis ac in aliis ulceribus, temperatâ & sedatâ inflammatione, partium textus relaxatur, remediorum suppurantium ope. Si pus sit albicans, adsit lævitas, æqualis consistentia, & foetoris absentia, tunc cereoli epulotici & cicatrisantes introducendi.

TANDEM adest altera cereolorum species leviter corrodens, quam plures ad erosionem ulcerum introduxerunt. Sed istam rejicimus praxim, & tanquàm ferè semper noxiam censemus.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. NICOLAO-RENATO JALLET, Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur PETRUS-JOANNES DE LYVERNETTE, Parisinus, Artium Liberalium in Almâ Universitate Parisiensi Magister, & Nosocomiorum Militantium Antiquus Chirurgus.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Martis 8° Aprilis, anno salutis 1755. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

P R O A C T U P U B L I C O

D. O. M.
THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

I.

SITATISSIMA est humani corporis in Truncum & extremitates divisio. De variis Trunci partibus nihil eò loci ad nos attinet. Non item de extremitatibus quæ proposito nostro affines sunt, seu potius intimam habent cum illo necessitudinem. Superiores aliæ sunt, aliæ verò inferiores. Prioribus adscribuntur Scapula, Brachium, Antebrachium & Manus. In inferiorum classem Femur, Genu, Crus, & Pes propriè

2

dictus veniunt. His potissimum insistentes, quantum Rotulæ fracturam spectant, nonnulla de anatomicâ ipsarum structurâ præmittimus.

I I.

GENU itaque seu pars extremitatis inferioris secunda, uno præsertim osse quod Rotulam, Patellam-ve nuncupant, conflatur. Cujus ossis situm, figuram, facies, substantiam, cæterasque partes explanabunt nostræ responsiones.

I I I.

ARTICULATIONI Femoris cum Tibiâ inhæret Patella, ibique variis, sursùm videlicet, deorsùm & utroque-versùm, pro diverso articulationis statû, gaudet motibus. Spinæ autem Tuberositati Tibiæ, validissimo mediante ligamento, ex unâ parte connectitur. Duo insuper adsunt minori mole ligamenta lateralia. In periphæriâ observatur quoque ligamentum capsulare articulationi commune, muscutorumque cruris extensorum aponevrosos convexam Rotulæ faciem involvit.

I V.

EXCAVATA duplici modo sese præbet facies Patellæ interna, ambæque cavitates, quarum externa latior, cartilagine peculiari involutæ, lineâ longitudinali & obtusâ à se invicem separantur.

EX CHIRURGIA.

I.

PLURIMIS quidem morbis opportuna est Rotula, ex quorum numero, instituto facturi latis, fracturam duntaxat perpendemus. Dicitur autem fractura in genere, continui solutio in osse à quâlibet causâ contundente originem ducens.

I I.

Ab essentiâ porro & causis Rotulæ fracturam producentibus species ac differentiæ desumendæ.

I I I.

EXTERNAS tantummodò hujus-ce fracturæ causas admittimus, cum internæ tanquàm prædisponentes habeantur. Causæ autem externæ ex lapsû, ictû, nixû, vehementi saltû, violentâ denique musculorum cruris extensorum contractione deducuntur; tunc verò vel in longitudinem, vel transversim, vel in plurimas etiam partes diffringitur Rotula.

I V.

Ut vulgò facili negotio dignoscere est Patellæ fracturas; visû etenim tactûque adhibitis integra ne sit an comminuta pars illa, nemini non artis perito perspicuum est. Quin imò an longitudinaliter, an transversim, an tandem complures in partes comminuta sit nullo labore judicatur. Si tamen, ægrotante obeso, fursùm ascendat vel exiguum Patellæ fragmentum, fateamur necesse est tunc temporis non ità in promptû futuram fracturæ cognitionem.

V.

CIRCA deducendam ex Rotulæ fracturâ prognosim consideranda occurrunt non pauca. Sæpè enim sæpiùs evenit ut ægrè admodum obtineatur curatio, quâ etiam admissâ ferè semper in posterum remanet progrediendi difficultas, cum ob succum in articulo diffusum, quo quidem plus æquo inspissatur liquor sinovialis, vel incrustantur articulationis cartilagine, tum ob imperfectam partium fractarum adunationem, leviolemque calli soliditatem.

V I.

SUA autem cuique in curandâ Patellæ fracturâ, quoad fasciam, arridet methodus. Hinc innumeræ fuerunt excogitatæ, quæ ad unicam tamen possunt revocari. Votorum quippè & artis eâ in re summam affecutus fuerit, quisquis dimotas à se invicem

4
partes coadunârit, & in suâ sede apparatus idoneo sitûque ac
fasciâ juxta præscriptas leges institutâ firmiùs continuerit, tùm
imminentibus prudenter occurrerit accidentibus, ac tandem,
ut par erit & congruum, præsentia debellaverit.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præsidente
M. FRANCISCO-MICHAELE DISDIER, Artium
Liberalium & Chirurgiæ Magistro, *tueri conabitur* JOAN-
NES-FRANCISCUS COCQUEREL, *Vandolius, Artium*
Liberalium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Martis 31^a Decembris, anno salutis 1754. à sesqui-
secundâ post meridiem ad septimam.*

PRO ACTU PUBLICO.

V I

Typis DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg. Typographi,
viâ San-Jacobæâ, sub signo Olivæ.

D E

S E C T I O N E

FRÆNULI LINGUÆ.

T H E S E S

ANATOMICO-CHIRURGICÆ;

*Quas, DEO JUVANTE, & Præsidi M. ANDREA-
LUDOVICO SAURÉ, Artium & Chirurgiæ Magi-
stro, Consiliario Regisque in Castelleto Parisiensi Chirur-
go ordinario, nec non Nosocomiorum & Regis exercitûs
olim Chirurgo, tueri conabitur FRANCISCUS-HENRICUS
DUBOIS, Parisinus, in Almâ Universitate Parisiensi Libe-
ralium Artium Magister.*

P A R I S I I S;

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS;

*Die Veneris 11â Aprilis, anno salutis 1755. à sesqui-secundâ
post meridiem ad septimam.*

P R O A C T U P U B L I C O,

ET MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg.
Typographi, viâ San-Jacobeâ, sub signo Olivæ.

SELECTED

REMARKS

THE

ANATOMICAL CHIRURGICAL

OF THE
FACULTY OF MEDICINE
OF THE UNIVERSITY OF
CAMBRIDGE
IN THE
YEAR 1783
BY
JAMES SMITH, M.D.
F.R.S.
OF THE UNIVERSITY OF
CAMBRIDGE
AND
OF THE SOCIETY OF
ANTICIPI

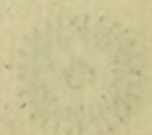
PART II.

IN REGIS CURATORUM SENATUS

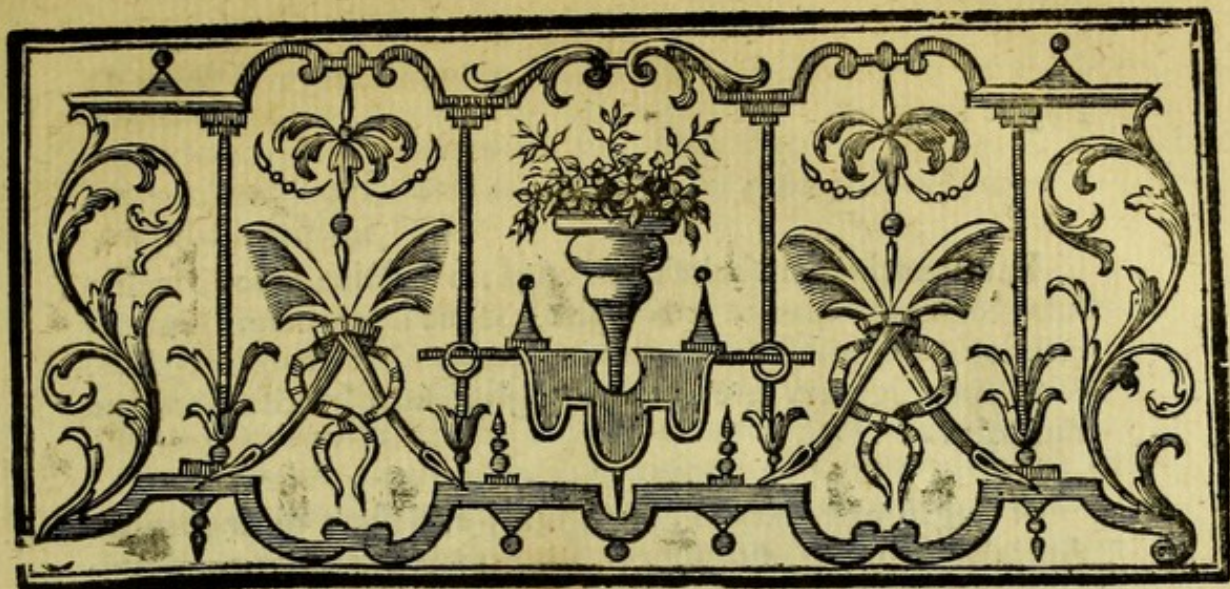
DE VENERIS 1783, ANNO 1783, 6 SEPTEMBER

PRO AOTU PUBLICO

ET MAGISTRALIS

THE UNIVERSITY OF CAMBRIDGE
PRINTED BY J. STONE, 1783

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

SIC à naturâ constitutus est homo , ut vix natus
 ex mirando partium apparatu functiones sibi ne-
 cessarias non tantùm obire , sed crescendo mul-
 tiplicem partium usum ad varia vitæ complenda
 munia obtinere valeat. Legitima ergo corporis hu-
 mani dispositio in facilitate, oblectamento, con-
 stantiâque quâdam ad actiones homini proprias ritè exercen-
 das, reponenda; statusque contrà morbosus habendus est, in
 quo una aut plures impediuntur vel læduntur functiones. Varia
 praviæ conformationis vitia, licet à propriis morborum causis
 minimè pendeant, ad morbos igitur non immeritò referuntur.
 Exemplo sit justò longius linguæ suppositum Frænulum; illo
 malè conformato, impeditur aut saltem vitiatur loquela, suctio
 difficilis evadit, aliaque oriuntur accidentia quibus debel-
 landis felicem operam simplici sectione præstat Chirurgia. Jam
 verò, quoniam in rebus Chirurgicis majoris momenti fiunt res
 simplicissimæ, hujusce morbi naturam, curationem, cautelasque

in curatione necessarias idcirco non proponemus, nisi præmissâ linguæ structurâ.

§ I.

PARS quædam musculosa, oblonga, in homine latior, medio fulco obscuro bipartita, in ore sita, Lingua nuncupatur; spatium interius maxillæ inferioris, dentiumque in eâ infixarum occupat, & ab ipso figuram ferè suam, longitudinem, latitudinemque mutuatur.

In linguâ extremitates, margines, faciesque distinguendæ. Anteriùs angustior, gracilior & subrotunda constituit quod Apicem vocant; oppositâ verò parte latior, crassior & obtusa dat Basim, quæ posteriùs & inferiùs musculis, cartilaginibus, ossibusque variè adhæret, dum pars anterior libera, mobiliorque ad varios usus versùs oris vicinia circumferri potest. In mediâ suâ parte lingua crassior quàm ad latera faciem habet superiorem, longiorem & leviter convexam, ab omni vinculo liberam, dum facies inferior, brevior, magis convexa, & profundius sulcata, cum partibus suppositis posteriùs coalescens totum quoddam commune ferè constituit.

LINGUÆ structuram inquirenti occurrit primò membrana exterior, mollis, pulposa, superiùs paululùm crassior, mucosa, semi-pellucida, inferiùs tenuior, ubique madida, cuticulæ faciei orisque continua. Huic, sed in parte superiori tantùm, immediatè substernuntur variæ Papillæ triplicis generis distinguendæ. Non item in animalibus; in his enim sub membranâ exteriori adest substantia mucosa coctione indurefcens, & rete perforatum efformans, papillis ordinandis, sustinendis firmandisque idoneum.

Ex papillis quædam obtusæ, latiores, capitatæ, breviori pediculo ut plurimùm incumbunt, foveolâ circumdantur, in medio sæpiùs perforatæ sinum leviozem offerunt; & basi linguæ ita innascuntur ut, posteriùs quasi divaricatæ, anteriùs postea tendant, & in ipsius medio ad anguli modum quasi disponantur. Hæ duræ, parùm sensiles, perpetuò madidæ, inter glandulas simplices, muciferas, uno pluribusve foraminulis pertusas, quibus tamen supponuntur papillæ quædam nervæ, non immeritò habeantur.

Has inter in parte mediâ & superiori basis linguæ sæpiùs occurrit foramen quoddam, subrotundum, quandoque ferè triangulare; quod plus minùs-ve penetrans dat ductum cæcum, obscurum, ab

inventoris clarissimi nomine Morgagnianum dictum. Hunc plurimum glandularum excretorium commune indicavit Vaterus (a); ex duobus verò canaliculis præcipuis ad duas cryptas versùs latera linguæ posteriora & inferiora sitas tendentibus demonstravit Heisterus (b).

ALTERIUS generis Papillæ ex ovato cylindricæ, paululum tamen depressæ, ipsimet linguæ substantiæ adhærentes, magis sensiles, teneriores, situ & mole inter alteras mediæ, per superficiem superiorem linguæ passim occurrunt, circaque ipsius anteriora, & margines confertiores reperiuntur. Quæ parti linguæ posteriori insident crassiores, & minus sensiles; minores & acutiores quæ ad anteriora linguæ & margines efflorescunt. Tertiî ordinis Papillæ minores mole, numero majores, non tantum linguæ apicem occupant, sed etiam inter alias per totam linguam superiùs & ad latera oriuntur. Hæ conicæ, sensu acutissimo donatæ, organum gustûs præsertim constituunt; in homine sano rigidæ, post mortem aut tactum frequentiore flaccescunt & villosæ videntur.

SUB Papillis reperitur musculosa linguæ caro, in homine difficilè, in animalibus faciliùs extricabilis; fibris musculosis pinguedine intertextis, diversimodè tendentibus conflata. Ex fibris quædam linguæ propriæ, musculi intrinseci aut musculus lingualis dicuntur, duplicique ordine, alio longitudinali dorso linguæ superiùs subjacenti, alio transverso, inferiori, cum priore intricato disponuntur; aliæ verò communes, à musculis externis ortæ triplicis ordinis annumerantur. Longitudinales illas à basi ad apicem tendentes partim constituere videntur musculi hyoglossi, stylo-glossi & genio-glossi; hæ transversæ musculorum milo-glossorum propagines creduntur; & aliæ verticales ad musculos genio-glossos etiam referuntur.

VASIS numerosis irroratur lingua: arterias habet præcipuas à carotide externâ, numero duas, per partem ipsius inferiorem ad latera frænuli à basi ad apicemeductas; Raninæ aut sublinguales dicuntur. Hæ non tantum inter se, verum etiam aliis arteriis superioribus numerosis, arteriarum vicinarum propaginibus, inoculantur. Sanguinem ab arteriis reducem præcipuè recipiunt ejusdem nominis venæ; valde plexuosæ, arteriis raninis accumbunt, tenduntque versùs venas jugulares externas; item & aliæ venæ vicinarum soboles. Sic arteriæ numerosæ venis quàm plurimis intertextæ rete vasculosum efformant, in quâ-

(a) Dissert. de novo salivali ductu anat. de gustûs & loquelæ organis & ejusd. not. 56.

(b) Consult. Heisteri compend.

cunque parte linguæ exhalans & inhalans; liquida salibus solvendis idonea modò secernens, modò sapida resorbens. Valdè sensilis lingua nervos habet numerosos; duo majores, quinti paris rami, superius & exterius per linguam serpunt; totum par nonum inferius & interius distribuitur. His accedit ex utroque latere octavi paris, seu sympathici medii ramus. Papillas constituunt nervi superiores; ad motus aptiores videntur alii.

VICINIS partibus, præter musculos, ligamentorum ope adhæret lingua; ligamento minori, medio, superiori cum Epiglottide posterius, ad utrumque latus minori etiam cum columnis palati conjungitur; sed tanquam præcipuum meritò numeratur ligamentum inferius, majus, membranâ exteriori duplicatâ constans, modò magis, modò minùs laxum, *linguæ Frænum* dictum.

LINGUAM tanto artificio constitutam quicumque noverit; hanc tot mirandis functionibus idoneam facilè concipiet. Non mirum ergo si variam figuram induere, tot tamque varios motus edere queat; tota ex se musculosa, musculos habet etiam suos exteriores, quibus in variis motibus tanquam auxiliares accedunt os hyoïdes moventes musculi. Contractis fibris longitudinalibus & transversis crassior & brevior fit lingua, arctatur transversis figuramque ferè cylindricam & longiorem mutuatur, stylo-glossis agentibus laxatisque fibris linguæ propriis fit concava, per hio-glossos explanatur, per genio-glossos radiatim ad linguam tendentes modò extra os propellitur, modò retrahitur, modò retracta convexaque facta palatum attingit; sicque musculis quibusdam agentibus hos vel illos motus producit. Hinc ad masticationem non inutilis nunc alimenta ad dentes protrudit, nunc masticata ad fauces propellit; semperque mirè mobilis, sensilis, humida, fit præcipuum tum gustûs, tum loquelæ organum.

§ II.

EA est, ut patet ex modò propositis, naturalis linguæ humanæ conformatio, ut partibus vicinis & subjectis variè adhærens, omnes motus necessarios liberè tamen adimplere valeat. Pars linguæ posterior musculis suppositis connexa, ipsis immotis moveri nequit & vice versâ ipsis agentibus varios necessariò edit motus: hos-ce nunc attendere nostri non est propositi. Non item pars ipsius anterior, ab omni vinculo ferè libera, sola per se moveri potest, celeriter versùs oris interiora fertur, magis aut minùs elata præcipuum fit loquelæ instrumentum, elongata concavaque facta cum labiis suctionem operatur; sicque in ipso met infante vix nato, ad alias functiones parùm idoneo, jam

non inutilis, alia postea, ætate crescentē, obibit munia. Hos motus moderatur ritè conformatum linguæ suppositum Frænulum; quandoque tamen justò longiùs extensum linguam impedit, retinet, fieri nequeunt suctio, deglutitio, imò loquela, tuncque sic vitiiati, *Frænulo* laborare dicuntur.

QUÆDAM sunt hujus-ce morbi discrimina: vel enim per totam linguam inferiùs prolongatur frænulum, tuncque retento linguæ apice, extremum anterius quasi divisum latiusque apparet; vel paulò longiùs extensum aut nimis arctum linguam absolutè non impedit, sed ita partibus suppositis alligat, ut omnibus motibus adimplendis impar evadat. In priori casu, qui quidem infantibus tenellis tantum accidere potest, lingua moveri, ex ore exeri suctioque fieri nequeunt; in posteriori verò, dicet facta fuerit suctio, adultiores linguam minùs faciliè movere, verbaque ritè formare non valent. Ad id morbi genus etiam referuntur productiones ligamentosæ aut carnosæ ad latera linguæ contra naturam quandoque innatæ, quæ linguam retinent & ipsius motum impediētes frænulum mentiuntur.

RARIORES, quàm vulgò putant, illi morbi; hinc faciliè falleretur qui suctionem impeditam, aut in primo natali die minùs faciliem frænulo esistenti præoccupatus tribueret; linguæ convullivæ, ad palatum elevatæ, aut suctioni non assuetæ hoc vitium non immeritò referendum esse observaverunt attenti rerum scrutatores. Cæterum, absentibus illis causis suctionem sæpè impediētib. ex tactu aut visu frænuli existentis habenda diagnosi.

LINGUÆ impeditæ solutio per frænuli sectionem obtinetur; licetque simplex sufficiat incisio, varia tamen hujus celebrandæ apud authores invaluit methodus. Probè firmato capite lingua elevanda & retinenda; quod quidem in infantibus difficile. Volsellam huic-ce operi adhibebant veteres; incertum hoc medium; hinc linguam extremam, per adhibitum linteolum ne fugiat, digitis apprehendendam, non verò furcinulâ firmandam, meliùs habuerunt authores non ignobilis nominis (a). Quoniam verò in infantibus anceps & admodum difficilis digitorum ope hæc elevatio, ideò vel Furcinulam, vel Specilli fulcati extremum latius, ad hoc vulgò divisum, anteponenda censemus.

LINGUA quocunque modo elevatâ, frænulum, ipsam inter & ductus salivales inferiores, quantum sufficit ut fiant suctio aut

(a) Vid. Fabricius ab Aquapendente lib. de operationib. chirurg. append. de linguæ Chirurgiis; item

Garengeot, *Traité des instrumens*, tom. I. & Heisteri inst. chirurg. part. 2. sect. 2. cap. 88.

loquela, vel scalpello vel forcipe apicibus obtusis cautè incidendum; sin minùs tunc, vel post aliquod tempus iteranda sectio. Scalpello præsertim utebantur veteres; sed tanquam instrumentum certius *forcipes* in usum vocandi. Si adsint adhæssiones, contra naturam periculosa foret laceratio, sectio eodem modo instituenda. Simplex illa operatio, cautissime tamen celebranda.

Frænulum quoddam ex naturæ legibus linguæ subesse; proximè serpere vasa tum arteriosa tum venosa, ductusque salivales inferiùs hiare patte ex inspectione anatomicâ: instrumentum ergo ita dirigendum ut fiat sectio inter has-ce partes media & sufficiens; alioquin plurima & quidem lethalia oriuntur accidentia difficiliùs sistenda.

FRÆNULUM longius nocet, suctionem & loquelam impedit; si verò plus æquo aut absque necessitate resecetur, jam linguâ mobiliori factâ ipsa mors pertimescenda, sic ultrâ citràque nequit consistere rectum; tunc enim linguæ motus non moderatur, illaque ex naturâ mobilis, facilèque retrò acta versùs fauces impellitur, Epiglottis inversa respirationem tollit, tuncque suffocatus moritur infans. Plurima passim apud authores hujus-ce mali occurrunt exempla; sic suffocationem sibi producere, violentamque mortem inferre dicuntur *Æthiopes*. Frænulum ergo cautè antea perpendendum, quantum sufficit incidendum, revocandumque est rariorem quàm vulgò putant hunc morbum raram etiam operationem postulare.

VASA sanguifera propè frænulum posita quandoque læsa fuisse infelix probavit experientia; tuncque licet minora sint, oritur hæmorrhagia lethalis non facilè compescenda. Cum enim lingua semper mobilis, præsertim in infantibus, in loco calido & humido situm obtineat, cumque suctio ferè continua adsit, tunc fieri non potest sanguinis trumbus, vas apertum non obturatur, adestque sanguinis profusio lethalis. Sic infantulum quemdam propter nimiam sanguinis ex læsis venis profusionem, post operationem brevè expiratum memorat Dionisius (a). Minor licet appareat sanguinis profusio, huic tamen sedulò providendum; sanguis enim quandoque deglutitur, vix fertur versùs exteriora, incautusque falleretur qui leviozem hanc hæmorrhagiam existimaret. Tale prostat exemplum apud clar. Mauriceum nostrum (b); refert ille infantem eodem die mortuum post læsa vasa in sectione Fræni, suffocatumque sanguine versùs ventriculum & pulmones effluente, licet exterius minor apparuerit effusio. Huic hæmorrhagiæ sistendæ rarò sufficiunt stiptica,

(a) Vid. Dionis *Traité des opérations*, ubi de Frænulo secando agit.

(b) Mauriceau *Traité des accou-*

chemens, cap. de sectione fræni & observ. 30x.

aut spleniolum aceto aut astringente quolibet imbutum; hæc enim sub linguâ, quod quidem difficile, tantisper continenda, donec sanguis conquieverit: hanc ad rem instrumentum peculiare ex Betulâ factum, in modum litteræ Y conformatum, linteolo liquoribus stipticis imbuto involutum commendat hujus-ce Collegii olim Magist. Clar. Petit (a); sed infida ut plurimum hæc machinamenta. Hinc meritò antepositur extremitas candens specilli levioris crustam inducens & hæmorrhagiam subito sistens; imò si illud medium non sufficiat, vel crustâ deciduâ iterum oriatur sanguinis effusio, quod quidem in grandioribus accidere potest, tunc ligaturam, licet anceps & difficile remedium, adhibendam censemus (b).

MULTO minus periculosa læsiones quæ instrumento secante versùs salivales ductus inferiores oriuntur, ut plurimum spontè sanantur; periculum tantum foret ne ortâ inflammatione dum occluditur vulnusculum, simul occludantur ductus salivales. Procul ergo illorum praxis quibus temeritas pro medicinâ est, qui nullum prorsus infantem ab hoc vitio immunem nasci cum imperitissimo vulgo statuunt, & imitantur obstetricum temeritatem; quæ passim (hæc sunt Fabricii ab Aquapendente verba) (c) » in quocunque infante nascente ungue quem paratum » & acutum ad id perpetuò gestant, incidunt sub eorum linguâ » ligamentum, quod opus nisi præstarent, posse loqui infantem » nequaquam credere possunt.... Sed quod longè majoris momenti est, videlicet propter eam unguium chirurgiam, inflammatione obortâ, sæpè numero infantes papillam apprehendere » nequeunt, neque lac sugere, propter quam causam sæpè numero emoriuntur... Vos igitur moneo ut præcipiatis ne obstetrices filios, prolemque vestram, aut aliorum attingant. « Convulsionibus ab eâdem causâ, inflammatio, ulcuscula, imò mors oriuntur; nihil contrâ mali pertimescendum à sectione ritè celebratâ.

INCOMMODI aliqui in sectione frænuli præstare videtur maxima infantium mobilitas, quâ fieri potest ut instrumenti apex vasa sanguifera attingat, quod tamen attentus quilibet semper vitabit. Ut verò tutius & sine periculo illud fiat, quidam linguæ submittunt ferramentum in extremâ parte incisum, quo excipitur Frænulum; deinde scalpellum ferramento affixum pressio

(a) Vid. Act. Reg. Scient. Acad. ann. 1742. ibi leguntur observationes plurimæ, mediumque hæmorrhagiæ sistendæ ex authoris mente explanatur.

(b) Comment. reg. chirurg. Acad. tom. 2. *Mémoire sur un nouveau moyen d'arrêter le sang.*

(c) Vid. Fabricius loco laudat.

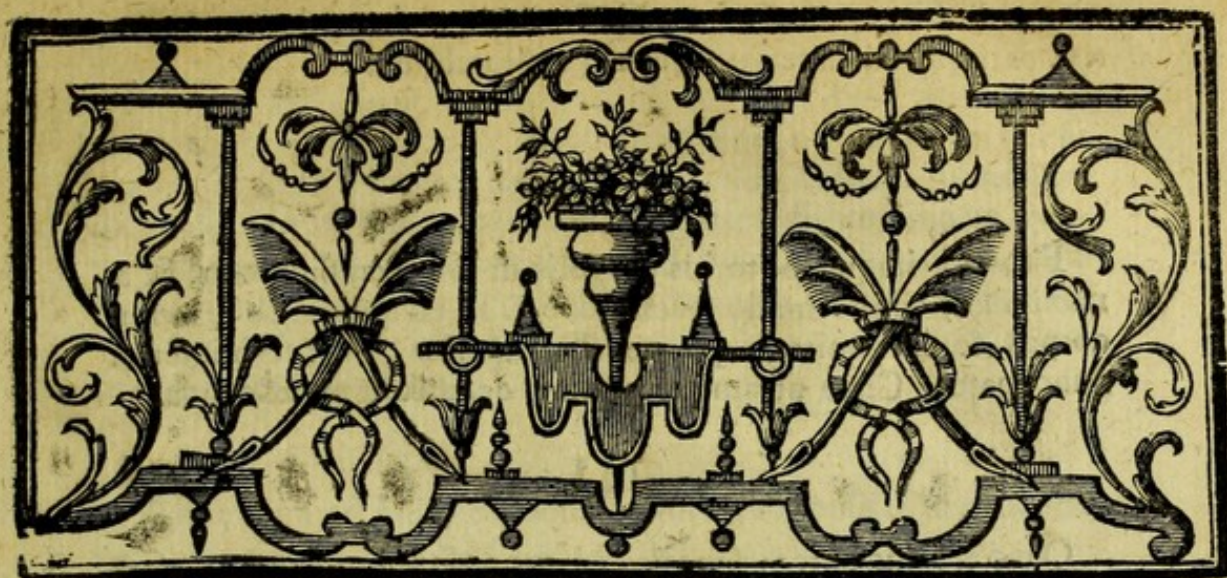
elaterē immovent; membranamque absque periculo incidunt (a);
 Lacerans & vitiosum hoc machinamentum demonstravit. Clar.
 Petit, & ad operationem peragendam proposuit instrumentum
 cui inest forfex partim mobilis, partim immobilis, tutius secans;
 ideòque ante ponendum (b).

CÆTERUM post operationem inutiles sunt fatus aut digiti præ-
 sentia; prioribus enim supplet saliva, & ne iterum coalescat lin-
 gua, sufficit ipsius mobilitas.

(a) Vid. Platneri inst. chirurg. de
 resolutione linguæ.

(b) Vid. act. reg. scient. Academiæ
 loco supra citato.

D. O. M.

T H E S E S

ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

L

UÆ in orbe constituendo supremum naturæ conditorem prædicat sapientia, eadem & ipsum in efformando homine celebrat. Omisâ enim animæ præstantiâ, quæ oculos fugit & captum, argumento est eximia corporis fabrica, quæ partes intuenti exhibet miro quodam artificio sic conciliatas, ut aliæ aliis, quasi famulanter inserviant. Imposito nimirum sibi munere quàm necessario, tam obsequenter funguntur mutuo singularum erga se invicem officio, ut ipsummet Deum præ se sentias. De omnibus hîc loci disserere vanum sit: quapropter,

cùm colli femoris fractura nobis sit exponenda, primam duntaxat extremitatis inferioris partem explorabimus.

II.

FEMUR itaque, os totius corporis ut longè crassissimum, sic & maximum, triplici modo spectari debet. In eo quippè observantur corpus & extremitates quarum àlia superior, alia verò inferior præcucupatur. Circa utramque plurima occurrunt expendenda.

III.

QUONIAM autem superior ad propositum nostrum præsertim conducit, in ipsâ quoque potissimum immorabimur. Haud levem responsionibus ansam præbent articulatio cum ossibus adjacentibus, partes tùm eminentes, tùm depressæ, vulgò excavatæ, cartilagines, glandulæ sinoviales, ligamenta, vasa denique & muscoli.

IV.

His porrò omiſſis quæ ad cæterarum femoris partium solutiones artinent, de ejusdem colli fracturâ dicemus.

V.

TRIFARIAM dividitur istud collum. Hinc triplici in parte diffringi potest, mediâ scilicet, & extremis. Prætereà observatû non indignum est quòd, si epiphisis remanserit femoris caput, (illud autem in adultis haud rarò contingere experienciâ teste compertum planè est) tunc fieri queat caput inter & collum disjunctio; qui quidem morbus reglutinationis nomine vulgò designatus, fracturæ instar considerari solet, imò & curari.

VI.

QUÆ cæterorum humani corporis ossium fracturam procreant, easdem etiam causas colli femoris disruptioni locum dare nemo nescit.

VII.

SIGNA verò femoris luxationem & ipsius colli fracturam; aut à capite disjunctionem denotantia non ita facile in obesis præferrim à se invicem secernuntur; undè difficilis admodum diagnosi. In ultimo tamen casu, si partes disjunctionem perpessæ à se-met leviter amoveantur, & dehinc simul fricantur, tunc existit mollis quidam ac peculiaris earumdem partium strepitus, non nisi à peritissimo Chirurgo discernendus, morbiq; speciem procul dubio designans.

VIII.

PESSIMA est hujus-ce modi fracturæ prognosis. Quantacumque enim sit Chirurgi sagacitas, qualesve cautelas adhibeat, plurima, nec-non gravissima impendent accidentia difficili præcavenda negotio, difficiliori extirpanda, ad hæc enim remanet ferè semper in posterum claudicatio.*

IX.

COGNITIS fracturæ causis, exploratâ sedulò diagnosi, institutâque prognosi, omni ope atque operâ curationem aggredi decet. Hæc autem in eo sita est ut fragmenta pristinas in sedes non reducantur tantum, sed ibi quoque retineantur.

X.

PRIMò quidem idoneus ægroto situs est conciliandus; tunc adhibendæ sunt extensiones & contra-extensiones. Quoniam verò si robustior fuerit homo fracturâ laborans, maxima vis ad extendendum ac retinendum requiritur, insufficientibus haud rarò manibus alia occurrunt media, habenæ scilicet, mantilia, fasciæ, imò & pro re natâ Hildani lorum ab Heistero commendatum.

XI.

FAVENTIBUS his-ce instrumentis partes fractæ in diversa distrahuntur, obtinentque necessarium extensionis gradum, eo prorsus tempore Chirurgus fragmenta in sedem reponit naturalem, ac fasciarum, & sitûs ope retinet.

* Nuper tamen hujus-ce actûs Præses clarissimus femoris colli fracturam sine claudicatione felici cum successu restauravit.

XII.

HÆC ubi demùm ex artis præscripto ritè peracta fuerint , accidentia antevertere perutile est , & præsentia , si quæ sunt , congruentibus remediis extemplò debellare.

Has Theses , DEO JUVANTE , & præside M. FRANCISCO-MICHAELE DISDIER , Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro , tueri conabitur LAURENTIUS HERARDIN , Calvomontiensis , Artium Liberalium Magister.

PARISIIS,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

*Die 13 Septembris anno salutis 1755. à sesquisecondâ
post meridiem ad septimam.*

PRO ACTU PUBLICO,

ET

MAGISTERII LAUREA:

Typis DELAGUETTE, Collegii & Academia Regiæ Chirurg.
Typographi, viâ San-Jacobeâ, sub signo Olivæ.

50.

T H E S E S

E X

A N A T O M I A

E T

C H I R U R G I A.

Quas, DEO JUVANTE, & Præside M. ANTONIO LOUIS, Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, Scholarum Professore Regio, Academiæ Regiæ Chirurgorum Consiliario & Excerptorum Secretario, Regio librorum Censore, & è Regiâ Lugdunensi Societate, tueri conabitur JOANNES-PETRUS, ARNULPHUS CHAUPIN, Parisiensis, in Almâ Parisiensi Universitate Liberalium Artium Magister, Consiliarius Regis Chirurgus-trimestris.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Lunæ 15^a Septembris, anno salutis 1755. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO
ET SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg. Typographi,
viâ San-Jacobæ, sub signo Olivæ.

T H E

A N N A

C H I R U R G I A

OF THE
ARTS AND
MISCELLANEOUS
TRANSACTIONS
OF THE
ROYAL SOCIETY OF
EDINBURGH
FOR THE YEAR
1783

IN REGIS CHIRURGICORUM SCHOLIS

EDINBURGH
PRINTED BY
J. BELL

PRO ACTU PUBLICO

ET SOCIETATIS CORPORATONIS

THE UNIVERSITY OF EDINBURGH
PRINTED BY J. BELL

D. O. M.

THESES

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

I.

EX ANATOMIA.

ANGUIS vitæ nostræ fomes & causa, dùm perpetuo agitur circuitu; partibus constat, quarum aliæ moribus vitalibus impulsæ faciliùs de corpore decedunt: aliæ verò post varias comminationes & alterationes, necessaria vitæ munia præstare nequeunt, & è reliquarum massâ exturbari necesse est. His rellituendis, humoribusque redintegrandis, succus alibi-

A

lium inservit, in chylum & sanguinem immutandus. Hic autem succus ex alimentis elicitur, & in ventriculo præcipue præparatur; siquidem in eo cibi dilutione macerantur, coctione digeruntur, ejusque actione pinsuntur.

Ventriculi structura.

OESOPHAGUS prætergresso diaphragmate, adnexus seu continuatum ventriculum habet, qui ab hypochondrio sinistro ad dextrum totam regionem epigastricam occupat: utriculo luforio vulgò comparatur. Tumet cœco elato fundo mox sub diaphragmate contra costas & lienem, maximo arcu infernè elongatur, supernè minori incisus est, majorem & minorem curvaturam vocant, quæ sensim sensimque à curvitate decedentes in conum evadunt, quæ est ventriculi extrema pars in hypochondrium dextrum sub hepate declinans. Faciem alteram abdominis musculis objicit, vertebri alteram. Dùm verò ingestis ampliatur & tumet, situm nonnihil mutare videtur. Maxima enim curvatura inferior, sensim sensimque elevatur & in anteriora erigitur; arcus superior posteriora respicit, & in dextro hypochondrio ventriculi conus magis in posteriorem partem devolvitur & inclinatur; atque hæc sitûs mutatio præcipue evenit propter obicem illius anguli maximè resistentis inter diaphragma & vertebra. Quemadmodum ab œsophago continuatur ventriculus, ita & ipse in intestina elongatur: duo ergò habet orificia alterum, superius & sinistrum, cardiam vocant; alterum inferius & dextrum, pylorum seu janitorem. Si inflato ventriculo linea ducatur à vertice tumente in hypochondrio sinistro ad dextram partem, hæc duo orificia neque in eâdem altitudine, neque in eâdem lineâ esse videbuntur: cardia etsi non admodum anterior sit, non est tamen adeo posterior ac pylorus, qui ob productum in posteriora ventriculi conum, totus penè ibidem recondi observatur. Quatuor tunicis conflatur ventriculus: exteriorem membranaeam à peritonæo mutuatur; hanc à sequenti separat, seu potius utramque connectit Ruischiana compages cellulosa, in quâ sedent magni vasorum rami. Quæ tunica priori substernitur, musculosa, valentioribus fibris componitur; harum ordinationes, variaque superposita segmenta seu strata semet decussantia descripsit D. Helvetius (a), jam luculenter à Fallopio observata (b). Fibrarum aliquæ ab œsophago ad pylorum excurrunt; aliæ sinistrorsum ventriculi saccum cæcum versùs descendunt, & huic circulos dant concentricos: fibrarum tam providè coördi-

(a) *Mém. de l'Acad. des Sciences.* 1719.

(b) *Gabrielis Fallopii Obs. Anatom. ad Petrum Mannam.*

natarum contractione moderatâ cibi subiguntur, sensimque ad intestina expelluntur. Fibræ musculares ad pylorum arctius conjunctæ, ventriculi extremam partem coarctant, crassiorem validioremque efficiunt. Hominibus edacibus, ventriculum maximè crassum & lacertosum natura largita est; hinc ægrius inediam sustinent, ventrisque vacui furorem experiuntur. Tertia tunica quæ nervosæ nomine insignitur, ope contextûs cellulosi laxioris cum supradictâ cohæret; in eâque vasa quæ musculosam tunicam perforant, majoribus truncis veniunt, & in angulolum rete dividuntur. Tunicæ autem nerveæ, quæ alba, firma & crassa est, nervisque stipata, plicas sensiles sequuntur, vacuo ventriculo, vasa. Glandulis humorem mucosum secernentibus instructa est hæcce membrana, quam sequitur, & cui adhæret villosa tunica mucosa, mollis, rugis amplis complicata, & innumeris foraminulis pertusa, quæ glandularum muciferarum ductus excretorios sustentant, & arteriarum fines, è quibus limpidus humor salivæ similis destillat, chylo diluendo accommodatus; liquor gastricus dicitur: humor verò mucosus villosam inungit membranam, eamque ab acriorum impressione utcunque defendit. Ad finem pylori ruga est insignior seu valvula, speciem referens annuli tumentis, lubrici & in duodenum inclinati.

VASORUM sanguiferorum in ventriculo communis mater cœliaca, quæ pyloricam, gastricam utramque, gastro-epiploicas, aliasque haud paucas arterias ex coronario, gastrico & splenico ramo in omne ventriculi latus distribuit; sicque plures sunt vasorum trunci, ut dum premitur ventriculus, non adedè facilè adfluxus possit intercipi. Venarum rami arteriosis socii incedunt & per ipsos in venam portarum sanguis regreditur. Nervis multis & insignibus, quos octavum par generat, eximiè sensilis est ventriculus; eò ut acria quæ lingua non discernit, stomachum subvertant. Vasa itemque insigniora lymphatica desuper ventriculum videri queunt, quæ per utrasque ventriculi curvaturas præcipuè incedunt, glandulas ibidem positas prætereuntia, utroque omento suffulta, ut ad ductum thoracicum, vel ad hepatis fissuras, ibidem cum aliis lymphaticis conjuncta, terminentur.

Ventriculi vasa;

IN ventriculum cibi demittuntur; ibique soventur calore & macerantur. Porro aër, vel inter deglutiendum assumptus, vel cibis missus, vi caloris expanditur, cellulas quibus continetur, frangit; sicque vias parat subituro humori gastrico. Aëris actionem probant flatulenta ventriculi distensio, quæ morbosè quidam afficiuntur, ructusque varii qui pro diversis quibus inquit-

Alimentorum digestio.

nantur halitibus, acidi, amari, nidorosi, foetidi, argumento sunt cibos corrumpi in nauseosum liquamen, acescens sæpè, ad putrescentiam aliquando vergens vel rancescens pro variis ingestorum qualitatibus: nulla tamen fit in ventriculo perfecta vel fermentatio, vel putrefactio, à quibus omninò alienus est naturæ finis. Vis adfusi liquidi gastrici, & ipse calor putrefaciens, ne plenum acorem cibi capiant, impediunt: condimenta autem varia, ut sal, acetum, piper, acria aromata, alliata, putrescentiam carniū corrigunt; hæc enim omnia, luxuriantis delicatorem gulæ causâ aut condituræ, alimentis addita, non nutriunt, cū & gelatinosâ lymphâ destituantur, & farinoso alibili. Irritata à flatu, pondere, vel incipiente cibi acrimoniâ fibræ ventriculi carneæ, vehementiùs constringuntur; circulares cavitatem angustant, cibum cum liquidis interterunt, & quasi inter manus oppositas premunt, eumque ad pylorum sensum promovent. Sed cū ad perfectum digestionis opus mora requiratur, nimis properato ciborum egressui obstat, non modo pylori valvula, sed & ipsius ventriculi motus, qui cibos & fursūm perindè repellit, & urget ad inferiora. In his-ce motibus nihil esse tritui simile contendunt nonnulli, ex eo quod ne baccas quidem aut mollissimos conterat vermes ventriculus: huic nihilo-seciùs multū inest roboris, quippè cū fibræ multò magis quàm unâ tertiâ fiant breviores.

Quæ sit in ventriculo actio septi transversi & musculorum abdominis.

POTENTIOREM vi peristalticâ ventriculi afferunt eam; quam septum transversum & abdominis muscoli exercent; quæ opinio rationi, perspectèque cognitæ partium dispositioni adversatur. Nil enim prodest actio septi transversi & musculorum abdominis, licet aliàs aliquid auxilii præstitura, si ventriculi fibræ quâcumque de causâ languidæ sint, imbecilles; & immediatâ actione in cibos destituatur ventriculus. Actioni vesicæ in expellendâ urinâ dicuntur etiam opitulari muscoli abdominis & septum transversum actione compressoriâ quâ funguntur. Sed quid horum nifus in casu paralysis vesicæ? Ventriculus, structuræ vel actionis ratione, vesicæ urinariæ æquiparabilis est; uterque enim musculus est cavus, sensu donatus, irritabilis, passivè extensibilis, agens in contenta. Si ultra limites vesica distendatur, perit ejus actio, lotium retinetur, irritâ musculorum actione, qui urinæ excretionem promovere dicuntur. Num & idem accidit ventriculo? Helluones, palati mancipia, & quorum *Deus venter est* ventriculum quasi sarcinariam manticam habent, cruditatibus continuò laborant, affectibusque à ventriculi laxitate & atoniâ oriundis; quibus averruncandis vita sobria plerumque sufficit; gulæ etenim temperando, fibrarum ventriculi tonus ref-

titui potest : assiduus è contrà crapulis & ingurgitationibus omnimoda morborum incumbit cohors ; læta autem senectus & mors , ut aiunt , sine morbo , temperantiæ præmium est indubitatum.

ACTIONE ventriculi moderatâ subigi cibos , & ad intestina sensim expelli compertum est : actione autem validiori & convulsivâ ingestorum per os fieri ejectionem , quam vomitum vocant , statuimus ; acciditque cum gravis stimulus irritando , vellicando vel erodendo afficit ventriculum , organum quàm maximè irritabile. Hæc sententia antiquitate nititur , & plurimorum suffragiis Anatomix laude insignium , inter quos *Vieussennium* , *Littrium* , & illustr. *Hallerum* , honoris causâ nominare juvat. Quanta sit ventriculi contractilitas patet inspectione anatomicâ eorum qui longam inedia passisunt : *Hygmorus* & *Santorinus* ventriculos in hoc casu ita contractos & corrugatos viderunt , ut pro intestinis haberi potuissent. Quidam ex Neotericis omne vomendi opus fortiori diaphragmatis & musculorum abdominis actioni tribuerunt , vim quâ pollet ventriculus , ei perperam denegantes. Hujus-ce commenti Patronus D. *Chirac* (a) , & hanc erroneam opinionem experienciâ fallaci in cane vivo institutâ confirmare conatus est. Non mirum si magna fuerit in hoc animali musculorum abdominalium actio post inflictum vulnus & emeticum exhibitum. Doctè refutatur hoc experimentum à Cl. *Morgenbessero* (b). Vomitum autem , non mediante diaphragmatis contractione fieri exindè constat , quòd ingesta per os ejici nequeant nisi tempore expirationis , quo diaphragma in thoracem redux , vel à ventriculo recedens , quiescit : & dùm inspirando , vires in ventriculum exercet diaphragma , cibi deorsum propelluntur , non sursum , siquidem tunc constringitur orificium ventriculi superius , ab agentis septi transversi musculis inferioribus. Experienciâ quotidianâ comprobatur in expellendis fœcibus induratis , fortiter actione si multaneâ , septum transversum , abdominisque musculos sese contrahere absque vomitu. Horum verò contractionem aliquid adjumenti vix conferre in vomitu crediderimus , cùm frustrato eorum nisu ventriculus contrahatur ; & licet ii maximâ contractione partes in abdomine contentas premant , non nisi compressione laterali agunt , & ingesta , superiora versùs , potius quàm ad inferiora hac propulsione compelli non posse , sat

Quomodo fiat vomitus.

(a) *Mém. de l'Acad. des Sciences.* 1700.

(b) *Disputatio de vomitu* , Lipsiæ 1738.

superque cuilibet attendenti patebit. Præterea constat eos qui facilius vomunt, nec diaphragmatis, nec abdominalium muscutorum percipere nisum; & pueros lactentes à majori lactis ingesti copiâ exonerare ventriculum, solâ contractione fibrarum muscularium.

Resorptio liquidorum in ipso ventriculo.

QUASDAM urinæ vias esse per poros ventriculi & vesicæ in ipsam vesicam, in salutato sanguine, pro explorato habuit D. Morin, Med. Doct. (a). qui assequi mente non poterat tam acceleratam secretionem quæ par esset tot matulis, intra breve temporis spatium replendis, si hoc in casu lotii materies per viam renum consuetam destillaret. Quam multis argumentis stabilire conatus est opinionem, vir aliunde integerrimâ vitâ & rei herbariæ studio spectatissimus, hanc funditus evertit consideratio Anatomica mesenterii & intestinorum quæ vesicam à ventriculo separant. Nonnulli ut rationes citissimæ urinæ reddant, venis lacteis ventriculum donari autumant, quæ si demonstratæ potius essent quàm fictæ, remaneret ferè idem difficultatis nodus, quandoquidem per angusta viarum lactearum in sanguinem lentè liquida progredierentur. Sed citissimæ refectiones quæ vino odorato, jusculis, ovis forbilibus atque ejusmodi alimentis fiunt, bibula vasorum orificia esse in ventriculo probant, quæ chylum & liquidum suctum rectè subministrant venis ipsis fugentibus; undè breviori tempore per venam portarum in cavam liquida citiori gradu ad renes appellant, quàm per avia itinerum ad canalem thoracicum & venam subclaviam. Manifestum hujusce resorptionis argumentum ab injectionibus anatomicis petitur, quæ faciliè in cavum ventriculi & intestinorum ex vasis sanguineis quandoque penetrant; tùm si per venam portarum contra eas partes aërem insufflemus, utrasque distendi ab irruente aëre & tumere observamus, præcipuè in junioribus. Hinc in solvendis hepaticis obstructionibus, quæ adhuc solvi possunt, aposematum ex aperientibus, aquarum mineralium appropriatarum vini chalybeati, aliorumque medicaminum quæ præscribere solent, efficacior usus, quàm in discutiendis aliorum viscerum infarctibus.

Lienis structura & usus.

IN hypochondrio sinistro, super ventriculi extremitatem, obliquè dorsum versùs sese accommodat Lien, viscus atro-rubens: ventriculo per omentum & vasa brevia, diaphragmati per peritonæum tanquam ligamento connectitur; sustentaturque

(a) *Mém. de l'Acad. des Sciences. 1701.*

à proximo colo , cui sicut & reni , per multam cellulositatem adhæret. Observatu dignissimum est , lienis situm esse variabilem , & ventriculum sequi : quando is vacuus est & inanis , tunc lien magis ad perpendiculum ponitur ; quando repletus ventriculus antrorsum mediâ curvaturâ adsurgit , unâ tunc situm mutat lien , ut penè transversus incumbat. Instar spongiæ mollis nonnunquam tumidus , distentus cernitur ; alias ejus tunica rugosa , plicataque apparet , & lien minus tumet. Magnus in languidis ; in subito enectis , validisque corporibus parvus est. Vacuo ventriculo laxior est & amplior , ab eodem pleno contra costas inanitur : in iis qui inediâ obierunt lien quam maximè tumet angusto & coërcito occurrente ventriculo. Arteria splenica longè progreditur , admodum flexuosa , quod & commune est iis omnibus arteriis , quarum diameter & longitudo modò augeri , modò imminui constat ; quemadmodum in crassis intestinis , utero , facie , &c. Lienis substantia vasculosa est & fibrosa. Ductûs excretorii absentia dissentientes Scriptorum excitavit opiniones , quas omnes hic recensere prolixius foret : probabiliorem , præstantiorum in Anatomia virorum judicio , exposuisse satis sit : *Boerrhaavius* , *Heisterus* , aliique existimant lienem , hepatis sanguinem tenuem suppeditare , ut reliquus crassus ex cæteris partibus ad hepar influens , & ex quo bilis in denso hoc viscere secernenda , fluidior reddatur , bilisque secretio hoc modo promoveatur. *Nam* , inquit *Heisterus* , *si vena splenica in cane , aliove animali vivente inciditur , sanguinem tenuem , floridum , subtilem effluere , sæpè deprehendi , nunquam verò crassiorem reliquo sanguine venoso.* Eò fluidior est sanguis , quòd nullum inest lieni vas secretorium , atque adeò venam omnis aquæ portio subit , quæ fuit in arteriâ. Sic de usu lienis perillustr. *D. Van Haller.* Quando ventriculus cibis flatuque repletur , tunc lien in angustum spatium comprimitur , contra resistentes costas & incumbens septum transversum ; & sanguis qui lentè & parvâ copîâ per venam lienalem redibat , confertim nunc ex liene exprimitur , celeriter ad hepar redit , admiscetur sanguini pigro , adipe pleno , omentali & mesenterico , hunc diluit , à coagulo & stagnatione conservat , & unâ abundantior bilis secretionem facit , tunc quando maximè hic liquor ad præsens digestionis opus requiritur. Usus ergo lieni , ad promovendam bilis secretionem assignarunt viri perspicacissimi ; sed partium dispositio & consensus hoc viscus esse diverticulum sanguinis pro validiori digestionem , in ventriculo incitandâ , demonstrare , videntur. Ventriculus etenim dum ingestis distenditur & ampliatur majorem sanguinis copiam admittit , ut copiosior instituatur liquoris

gastrici secretio, major excitetur calor, itemque fibiarum carnearum motus. Sed distendi ipse minime potest, quin allurgente ejus parte quæ ad hypochondrium sinistrum, quam tanquam coni quem præstat basim, consideramus, lienem adigat contrà resistentes costas & diaphragma; undè comprimatur insigniter. Ille ergo sanguis qui in lienem, ob eam compressionis vim penetrare non poterit, quâ data porta, ruet in alteros certè cæliacæ ramos, gastricam arteriam præcipuè, quæ tunc majore sanguinis copiâ ad memoratos effectus scatere debet. Neque obstabit quòd hujusmodi vasa tunicis sint intercepta; scimus enim nerveam tunicam, quæ in vacuo ventriculo plicas agit, multum esse dilatabilem, ut non comprimat vasa contrà resistentem anteriorem tunicam, imò tunc vasorum anguli & plicæ explicantur, rete illud Ruischianum in majores areas expanditur, ut sanguini irruenti viam aperiat; quod certè in hoc casu fieri sic debet, cùm humorum influxus, cæteris paribus eò plus crescat, quò magis resistentiæ imminuuntur; quando porrò sese contrahente ventriculo, atque in plicas euntibus ejusdem tunicis, longitudo vasorum minuitur, ipsorum anguli crescunt, cumulantur, vis contracti ventriculi renititur, lien à pressione liberatur, & crescit in hoc viscus sanguinis fluxus, cui jam resistit ventriculus. Physiologicæ huic doctrinæ favent observationes ex Pathologiâ inferiùs eruendæ.

II.

EX CHIRURGIA.

Ventriculi vulnera.

PARTIUM in abdomine vulneratarum signa, à cognito earumdem situ primò deducuntur; qualia enim delitescant viscera in læsis corporis regionibus docet rerum Anatomicarum scientia. Alia signa à vulnerati positurâ, à vi vulnerantis, ab instrumenti quo fuit inflitum vulnus consideratione notanda veniunt; sed impedita vel turbata fauciatae partis actio, contentorum excretio, accidentiaque specificè à partis læsione oriunda veram vulneris explorant indolem. Hinc prætermisâ specilli immisione, utpotè inutili vel infidâ, imò nonnunquam noxiâ, ventriculum à penetrante in regionem epigastricam vulnerare læsum esse certo indicio demonstrabunt cruenta vomitio, cruentæque per alvum dejectiones, & quæ aliquando contingit ciborum per vulnus excretio: his accedunt epigastrii dolor

vehemens,

vehemens, futores frigidi, lipothymix frequentes, extremorum frigus, convulsiones, ingestorum violenta per os ejection; consecutivè autem febris intensior, & reliqua quæ ex inflammato ventriculo, vel ex effusis in cavum abdominis cibo potuque, sobolescere possunt accidentia.

Hujus-ce visceris vulnera necessariò lethalia esse ex Hippocratis aphorismo 18. Sect. 6. judicarunt artis Antislites; hæcque sic se habere haud infrequens testatur experientia (a). Conscripta nihilominus leguntur exempla eorum qui ab hujusmodi vulneribus convalere; quod quidem fortuitæ rerum dispositioni, singularique naturæ favori quidam retulerunt (b). Artis salutaris incremento sit cognitio & eorum quæ huic consolidationi favere possunt, & accidentium quibus lethalia esse constat ventriculi vulnera: juvantibus etenim promovendis, removendisque lædentibus, tum demùm invigilabit Chirurgiæ peritus. Mortem inferunt sanguis è vasis confestim erumpens qui nullo modo sisti potest; partis summè irritabilis inflammatio, quæ gangrænam facilè accersit; & ingestorum in cavum abdominis effusio, viscerum putredinem certò paritura. Eventus autem salutaris causas occasionales judicio præsumptivo annotavit Bohnius; quales sunt, 1°. Corrugatio ventriculi quæ fit fibrarum musculosarum contractione, undè vulneris labia committuntur. 2°. Ventriculi peritonæo, diaphragmati, vel aliis partibus agglutinatione. 3°. Omenti portiunculæ in vulnus insinuatio, quæ coalitionem juvet. 4°. Si per vulnus abdominis latius, ventriculi fauciati labia integumentis externis adducere, & unâ eâdemque futurâ hæc colligere liceat; quale quid ex voto successisse Schenckius, Suevus, aliique referunt. 5°. Denique si apertura ventriculi, ratione contiguitatis, cum labiis plagæ externæ ita

(a) Forestus. Lib. 6. Observ. Chirurg. 5.

Amatus Lusitanus. Cent. 1.

Thom. Bartholinus. Hist. Cent. 1. Obs. 24.

Paulus Ammanus. Med. criticæ casu 48.

Bonetus. Sepulchret. Lib. 4. Sect. 3.

Bohnus. De renunciatione vulnerum, &c.

(b) Bohnus. Ibidem.

Schenckius. De vulneribus ventric.

Stalpart van der Wiel. Cent. 1. Obs. 39.

Les Mémoires de l'Académ. Royale de Chirurg. tom. 1.

Et Fallopius. De vulneribus capit. Cap. 12. *cujus notatu digna sunt verba.* . . . De ventriculo habeo quod dicam, nam sanavi mulierem & hominem è quibus egrediebatur chylus & cibus. Sanavi mulierem glande percussam plumbeâ ab anteriori & posteriori parte, & hanc Deus sanavit quia meretrix quondam fuit, jam castè & sanctè vivit.

coalescat, ut per meatum seu vulnus hoc patulum, quæ molesta sunt, rejiciantur. Hujus casûs exemplum commemoratur in Act. Reg. Chir. Academ. tom. I. à Chirurgo Altissiodorensi. *M. Lassè* è suppeditatum. Penes artem non est ut cuilibet ex iis commodis consulat; quæ salubria sunt promovere potis est, & insalubria devitare. Pro operandâ ventriculi cum peritonæo coadunatione, futuram ut valdè periculosam rejicimus. Deligatio simplicissima instituitur. Plurimum sanè prodest ventriculi exinanitio: hanc non infauſto ſuccellu, exhibita potione emetica, properare non timuerunt è Neotericis nonnulli: an cum prudentiæ laude judicent alii. Quantum discrimen adſit in hoc curandi auſu exindè judicamus quod fieri nequeat, quin inhiat ventriculi vulnus à reſellu contractili fibrarum in diverſo ſenſu ſeſe decullantium, quarum ſoluta eſt unio: contractione quidem integrarum coarctatur ventriculus; ſed quanquam in omni ſenſu cavittatis iplius diameter, etiam arctius minuetur, non fit in loco vulnerato major reſiſtentia, nullumque impedimentum tranſitui contentorum, undè effuſionis nocivæ in cavum abdominis metus non levis. Propinatum porro emeticum dolores convulſivos, irritatione immediatâ excitat, in viſcere ultra modum ſenſili, & ſic ſpaſmodicè exagitato, ut parco etiam lenientis decocti hauſtu, vomitus concitetur. Hunc ergo curandi auſum inter certas & ſtabiles curativas indicationes non admittimus, donec certior ac ſolidior experientia nos erudierit. Cruentas vomitiones ac dejectiones ſiſtit, vaſa læſa conglutinat, & ſitim explet decoctum ſymphiti Aquâ Rabellianâ acidulatum, cochleatim exhibitum; quod temperans, vulnerarium, aſtringens & conſolidans remedium aquæ aluminosæ præponimus, quâ novimus vomitum omni ope compellendum, nonnunquam promoveri. Refocillatis viribus, quibus reſtaurandis Cardiaca in uſum prudenter duci poſſunt, venæ ſectiones inflammationis periculum arceant; huicque præſtantiffimo præſidio, pro re natâ, inſiſtendum. Cohibitâ vulneris ventriculi hemorrhagiâ, ſirupus è ſucco limonum in decocto hederæ terreſtris vel alterius plantæ vulnerariæ, ſitim reſtinguit, nauleam, vomitionem ſiſtit animi defectionem & ſyncopen arcet. Nullus fit victus etiam tenuiſſimus ante vulneris conſolidationem. Fruſtratae autem, toto curationis decurſu, chyli digeſtionis ac diſtributionis, vices implebunt clyſteres nutrientes quos præſtabit è jurulentis carnibus decoctum; elotis priùs, clyſmate purgante, craſſis inteſtiniſ. Si diſciſſis vaſis ſanguineis ingens cruoris copia in abdominis cavum delabatur, hanc effuſionem non inſanabilem credimus, edocti experientis feliciter jam celebratæ abdominis incilionis quam

contra aperturam dicunt (a) : in minori sanguinis effusione aliquam resorptionis spem concedunt observationes practicæ. Cum autem tenditur & intumescit venter ab effusione ciborum quibus infarcti erant vulnerati, inflammatione corripiuntur viscera, putrescunt, frigidum sudant ægri, animi deliquia patiuntur, tandemque exanimantur.

Gastrotomia.

PRO educendis quibusdam corporibus extraneis in ventriculo delitescentibus, Gastrotomiam seu partium regionis epigastricæ & ipsiusmet ventriculi sectionem impavidè & beneficâ manu tentarunt Chirurghi meritissimi. Pragæ anno 1632 cultellum novem pollices longum Bohemus rusticus devoravit; post duos menses institutâ gastrotomiâ hunc cultrum extraxit *Florianus Mathis*, Chirurgus peritissimus; re equidem verâ, cultri acumen paulò supra ventriculi fundum ad sinistram partem extuberabat, verso ad dorsi spinam manubrio. Æger perfectè sanitati restitutus est (b). Anno verò 1635, in Borussia adolescens quidam rusticus stomachi languore laborans, cultrum fortè deglutivit, cujus manubrium imprudens in fauces immittebat, gulæ ad vomitum stimulandæ causâ. Ancipiti malo & haud dubium in exitium hominis vergenti, strenuum remedium Chirurgus adhibuit. Paulò infrâ costas sinistri lateris, integumenta, musculos abdominis & peritonæum ad ipsum usque ventriculum incidit; tum eo pertentato & aperto, levi è vulnere cultellum exemit; Ægerque debitâ curatione brevi convaluit (c). Ex memoratis numquid nitimur ad gastrotomiam celebrandam, pro eximendis corporibus extraneis in ventriculo delitescentibus, quorum præsentia ægri certo certius vitâ periclitarentur?

COMMEMORANDÆ hic ultrò veniunt observationes vulnorum ventriculi, quæ in fistulosum ulcus degenerata, plurimis annis aperta manserunt, superstitè ægro, sic ut pro lubitû per hanc aperturam cibos potusque emittere, vel clauso per externum apparatus ulcere, eadem retinere potuerit. Bina hujusce casû exempla recenset *Schenckius*; in utroque vulneris ventriculi & partium continentium abdominis labia per callum communem ita coherant, ut hiatus superfuerit. *Covillardus*, Chirurgus Ademaromontanus, in observationibus Iatrochirurgicis (Obs. 41.) historiam refert cujusdam militis in expeditione insularum Lerinarum contrâ Hispanos, glande plumbeâ in ventriculum perfossi, qui cibum & potum retinebat turundâ argenteâ in vulnere aper-

(a) Mém. de l'Académie Royale de Chirurgie. Tom. 1. & 11. des Epanchemens.

(b) *Crollius*, Præfat. Basilic. Chemicæ.

(c) *Joh. Cluverus* Epit. Histor. Lib. 2.

turam immisâ , callosis factis labiis non consolidatam. D. Noël
dùm viveret Aurelianensis Nosocomii Chirurgus primarius , se-
cuit cadaver hominis qui æquè à vulnerato ventriculo convaluerat ;
alimenta liquida per ulcus injecta coquebat : ventriculum hunc
dono datum servat Mag. Foubert , qui Noëlum tunc temporis
habebat Chirurgiæ Præceptorem. Ex observationibus recensitis
proponendum venit , nùm Gastrotomia posset institui cum in-
tentione aperturæ servandæ , ut patulâ hac viâ possint nutrirî iî
quibus integrè discissus est œsophagus. Constat enim in hoc casu,
in praxi quidem rariori, quem tamen Paræus bis observavit, extre-
mum partis læsæ alteri extremo uniri non posse , & exindè non
in incerto vitæ discrimine vulneratos esse ; cùm nutrimento suo
corpus defraudari necesse sit. Nùm & celebrari posset hæc opera-
tio cum , irritò successutentatis remediis in anginâ schirrosâ (a) ,
& tumoribus œsophagi strumosis resolvendis , lento marasmo
concidunt ægri , ob denegatum cibo potuique transitum. An in
certo vitæ periculo Gastrotomiam , anceps remedium , satius sit
experiri quàm nullum , viderint æqui rerum æstimatores.

Herniæ ventriculi.

EXTERIÙS in abdomine tumorem posse fieri à ventriculo
intrâ partes continentes relaxatas concluso, observationes quam-
plurimæ testantur. Propè lineam albam in latere sinistro, sub
spuriarum costarum cartilaginibus exoritur tumor ; post cibum
assumptum increfcit , in jejunio contrâ minuitur (nisi tunicæ
ventriculi multùm laxatæ , vel cum sinu peritonæi coaluerint)
& in supino ægri positu prorsus evanescit : à colo statibus dis-
tento sursùm in saccum herniæ pelli potest ventriculus , qui in-
carceratione dolet , vomitumque movet , à quo incommoda ,
potiùs crescere quàm imminui observavimus : herniam ventriculi
commemoravit *Fabr. Hildanus* , & quas publici juris fecit hu-
jus-ce morbi observationes *M. de Garengot* , eas notis, animad-
versionibus & novis exemplis illustravit *celeber. Gunzius* , Prof.
Lips. in libro quem scripsit de herniis , ann. 1744.

HERNIÆ ventriculi curandæ eæ sunt in genere indicatio-
nes curativæ , quæ cæterarum herniarum curationi conducunt.
Prima quidem , salutiferæ manûs admotione in suas sedes pars
emota reducatur : altera ut in iis retineatur ; huicque , vincturâ
diligenter partibus accommodatâ , satisfat. Curationi perficiendæ
multum proderunt parvus & tenuis victus , laudatus situs , &

(a) Vid. Illustr. D. *Vansvrieten* , Comment. in Aphor. *Boërrhaavii* ,
727.

quies. Viſtus rationis utilitas probatur ex eo quòd ventriculo tanta vis inſit ſeſe contrahendi, ut poſt jejunium aliquot dierum, ad inteſtini ferè anguſtiam ſeſe contraxiſſe viſus fuerit. Potum autem leniter aromaticum parcè & iteratò aſſumant; ſitque frigidus: ab hoc enim quantùm ad ventriculi robur reſtituendum ſperari poteſt, tantùm metui à calido aquoſoque potu in ventriculi infirmitate oportet. Hujus aſſertionis veritatem probat à potu calido & frigido diverſorum effectuum conſideratio.

CALIDÆ potu ventriculum debilitari in conſeſſo eſt apud omnes. Hinc in juvandâ vomitione, opè copioſi potûs aquoſi, *Potûs calidi & frigidi effectus varii.* florum chamæmeli infuſio, utpotè aromatica & corroborans, aquam puram præſtantiâ vincit (a). Quæ conſideratio arcendæ ventriculi atoniæ in omni caſu neceſſariû potûs aquoſi, pro re natâ, haheat: & cùm contrariorum eadem ſit ratio, potum frigidæ ventriculum ad functiones ſuas vegetiùs obeundas excitare ac corroborare dicunt. Hinc potûs frigidæ commoda in ſanis celebrantur (b). Siculos memorant ante introductum nivis uſum, cùm in aëre degant ferventiſſimo, ac tepidiſſimis utantur aquis, quotannis, menſibus æſtivis, maximo numero febrium peſſilentium tyrannide è medio ſublato; quod malum ferocire deſiit, ex quo primum nivis uſum in potu admiſere; & diligenti obſervatione fuit exploratum in urbe Meſſanâ quotannis mille numero pauciores, quàm ante nivis uſum homines interire: quò fit ut vel è fœce plebis pauperrimus quiſque opifex in annonâ procurandâ, non panem modò & vinum, ſed & nivem numeret. Frigidæ potus bilis fervidiorem æſtum compescit, corruptionis ac putredinis vim arcet, hinc iis prodeſt qui phasianis & perdicibus, aliâve venatione, veſci amant putreſcentibus, & nares jam injucundo vapore, quem *Fumet* vocant, afficientibus. Cæterum regioni, anni tempori, temperamento, præſentique ſtatu attendendum. Otioſis nocet frigidæ potus, non aſſuetis & obſtructione laborantibus. Frigore enim adunantur inter ſe ſanguinis moleculæ, & ineptæ redduntur tranſitui per ultimos vaſorum fines: futuræ obſtructionis ſubitæ, inflammationis, & quæ indè ſequuntur malorum, maximum periculum eſſe notat illuſtriſſ. D. Van Swieten (c); ſi per calorem rarefactis liquidis & dilatatis vaſis corpori humano magnum & inſolitum frigus ſubitò con-

(a) Clariffim. Huxham, Med. Angl. de febr. b.

(b) Piſanelli Med. Bonon. de aliment. facultatib. libell. aureo.

(c) De Pleuride comment. in Aphoriſm. Boerrh. tom. 3.

cilietur. Indè patet, quanto se discrimini exponant imprudentes, qui à laboribus æstuentes gelidæ potu affatim hausto ventriculum replent; multò magis si glacie frigidissimum potum ingurgitant: & *Lancisius* inter subitanæ mortis causas numerat frigidi potûs vel balnei usum, excalesfacto corpore.

Morbus cui præcipuè obnoxius est Lien.

LIENEM sanguinis duntaxat diverticulum esse confirmant morbosæ affectiones quibus is frequentius infestatur; suntque ingurgitationes sanguinæ. Vir 40 annorum, constitutionis melancholicæ, hypochondriacâ affectione per aliquot annos mirè divexabatur, maximè tamen de dolore hypochondrii sinistri conquestus est. In illo lien amplius visus est, colore lividus & flaccidus: mesaraïca vasa & gastro-epiploïca, atro sanguine turgabant, & quasi varicosa conspiciebantur (a). Ex observatione *Georgii Garneri*, Medici, colligitur viri 39 annos nati, quem perperam pro vero hydropico curabant; cadaver anatomico examini subjectum fuisse: lienem maximum & latissimum viderunt, ita ut totum impleret abdomen, & solo sanguine turgidum: ventriculum verò tam parvum, ut vix vesiculæ effigiem referret. Reliqua naturaliter erant constituta (b). Innumeras melancholicæ passionis historias in quibus lienis venæ varicosæ & crasso sanguine farctæ, omnium symptomatum causæ erant prætermittimus. Qui venarum lienis amplitudinem, arteriarum capacitatem longè superantem, attentè consideraverit, is nullo negotio intelliget quomodo latex sanguineus, lentus, in liene nimiam agens moram, hunc infarcire & distendere possit, relaxationeque fibrarum novo sanguini affluenti locum præbere. Pathologicis observationibus mirè consentiunt quæ ex methodo medendi depromi queunt. Lienis tumores ex hemorrhoidum internarum fluxu detumescunt, & quidem salubriter, ex observatione Medicorum Vratislaviensium (c). Vomitus etiam cruentis minuuntur. *Thomæ Bartholini* fratri non semel per vomitum largissimum cruenti feri lien magnus subsedit. Ex *Hippocrate* (d) quicumque lienosi dysenteriâ fugaci corripuntur, curationem morbi recipiunt. Et *Duretus* lienosos dysenteriâ superveniente, sanescere dicit, qui sunt ejusmodi lienis duritate quam peperit diuturna humoris melancholici infarctura, secessu, transf-

(a) *Laurent. Wolfrigel*, Miscell. curios. ann. 1670.

(b) *Boneti Anat. pract. lib. 3. sect. 21.*

(c) *Histor. Morbor. anni 1699. pag. 113. de tumorib. lienis.*

(d) *Aphorism. 48, sect. 6.*

latione & vacuatione infarctorum lieni humorum melancholicorum crassorumque (a).

CAUTI sint Chirurghi in assignandâ sede tumorum qui in latere sinistro sub costis nothis spatium inter illas & ilii spinam implent. Manus, post intestina clysteribus elota, jejuno ventriculo, admovendæ: tactu interprete non obscure patebit quod tumefactus lien supra mesenterium, intestina & ventriculi partem emineat. Erroris ansam multis præbuit intestinorum tenuium & crassorum distensio, ac ex his colon præcipuè, eâ parte quâ ad renem sinistram arcûs figurâ deflectit, in regione hypochondrii delitescens. A flatibus coërcitis, hoc-ce tumoris genus formari scripsit *Ettmullerus* in disput. de dolore hypochondriaco; multique alii lienem frequenter vitii accusatum, sæpè inculpatum in melancholicis asserunt (b). Scientiæ salutaris certitudinem obteggit fluctuantium opinionum caligo, quam dispellere operæ pretium sit.

IN arte operandi, primaria lex est, & quidem maximi momenti, ut necessaria, & perindè possibilis sit operatio. Nullam esse extirpandi lienis necessitatem exindè fas sit affirmare, quod ex infarctu sanguineo, Lienosi applicatione hirudinum, & usu remediorum splenicorum quæ sunt antiscorbutica pleraque, & resolventia, perfectæ sanitati restituantur. Quos verò lienis schirrus torquet multum juvant emplastra discutientia, quorum præstantiam ex *Fabricio ab Aquapendente* audiamus. » Scio fuisse hîc » Patavii Medicum qui conabatur Chirurgiam de excidendo » liene probabilem reddere, quam ego tanquam absurdam nunquam volui audire, quia ex *Aristotele*, stultas opiniones disquirere stultum est, præsertim cùm in lienis schirro remedium habeam probatum, quod est ceratum meum pro splene, confectum ex duabus partibus ammoniaci aceto dissoluti, unâ succi herbe reginæ quam tabacum vocitant, dimidiâ resinæ pini, terebenthinæ, & succi ebuli, unâ olei de capparibus & ceræ novæ Q. S. ad emplastri seu cerati formam adipiscendam; quod emolliente & digerente suâ facultate plurimos obduratos lienes sanavit (c).

De lienis excisione.

(a) *Duretus* in *Coacas*. pag. 37.

(b) *Glissonius*, *Anat. hepatis*, cap. 45. *Hygmorus* de affect. hypochondriac. cap. 4. *Silvius de le Boë* *Disput. Medicar.* 5. de lienis & glandularum usu;

(c) De *Chirurgic. operationib.* cap. 51.

POSSIBILITATEM eximendi Lienis probare videntur feliciter instituta in canibus experimenta, quæ nemo prudens in homine fieri proposuerit; licet Eques Leonard. Fioraventi Chir. Bonon. hanc Panormi, felici cum successu, operationem celebrasse testatus sit, in muliere cujus Lien ponderis erat unciarum duarum supra triginta. Hujus-ce Autoris fidem, utpotè empirici insignioris, suspectam habuerunt nonnulli (a) Tam arcè per peritonæi membranas & vasorum commercium partibus vicinis neçtitur Lien, ut sine hæmorrhagiæ lethiferæ vel inflammationis metu, viscerumque vicinorum damno eximi posse non videatur. Liene exsecto, providè etiam ligatis vasis, sanguinis cursus impeditus in vicinas partes, majori quàm par est copiâ, derivaret; undè earum functiones turbarentur: in cane cui cum experientissimo *Vallisnerio* lienem exsecuit D. *Morgagni*, cæteris rectè se habentibus unicum vitium observavit, bilis videlicet cysticæ colorem, non illum quidem flavum, sed ex subrubro ita obscurum, ut si aquæ in quâ caro recens lota esset multus Nicotianæ pulvis misceretur. Quæ observatio favere visâ est conjecturæ Malpighii, à liene bilis secretionem juvari, opinantis (a). Hanc verò observationem, expositâ à nobis de lienis usu sententiæ adstipulari, credimus. Exsecto enim liene, major irruit in hepar sanguinis copia, ex quâ hujus-ce visceris oritur intemperies calida, secretioni bilis quàm maximè infesta. Ut ut hæc sint, à Lienis extirpatione sese abstineant Chirurgi, ne salutare quo insigniuntur nomen, mortalibus invisum fiat.

(a) III. *Morgagni*, *Advers. Anatom.* III. *Anidmady.* XIX.

DE VULNERIBUS
CAPITIS

ET

DE VENARUM SECTIONIS USU
AD ILLORUM CURATIONEM

THESES

ANATOMICO - CHIRURGICÆ.

*Quas, DEO JUVANTE, & Præside M. TUSSANO
BORDENAVE, Artium & Chirurgiæ Magistro, Scholarum
Professore Regio, Regiæ Chirurgorum Academiæ Consiliario,
tueri conabitur EDMUNDUS - ANTONIUS MALOT, Aballonæus-
Æduensis, in Almâ Universitate Parisiensi Artium Liberalium
Magister.*

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Lunæ 28^a Julii, anno salutis 1755. à sesqui-secundâ post
meridiem ad septimam.*

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg. Typographi,
viâ San-Jacobæ, sub signo Olivæ.

THE LIBRARY

OF THE

CONGRESS

OF THE UNITED STATES

OF AMERICA

WASHINGTON

Printed by G. P. Putnam & Co., 25 N. 3rd St., New York.
For sale by the Librarian of Congress, Washington, D. C.

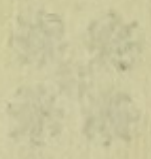
1877

IN THE

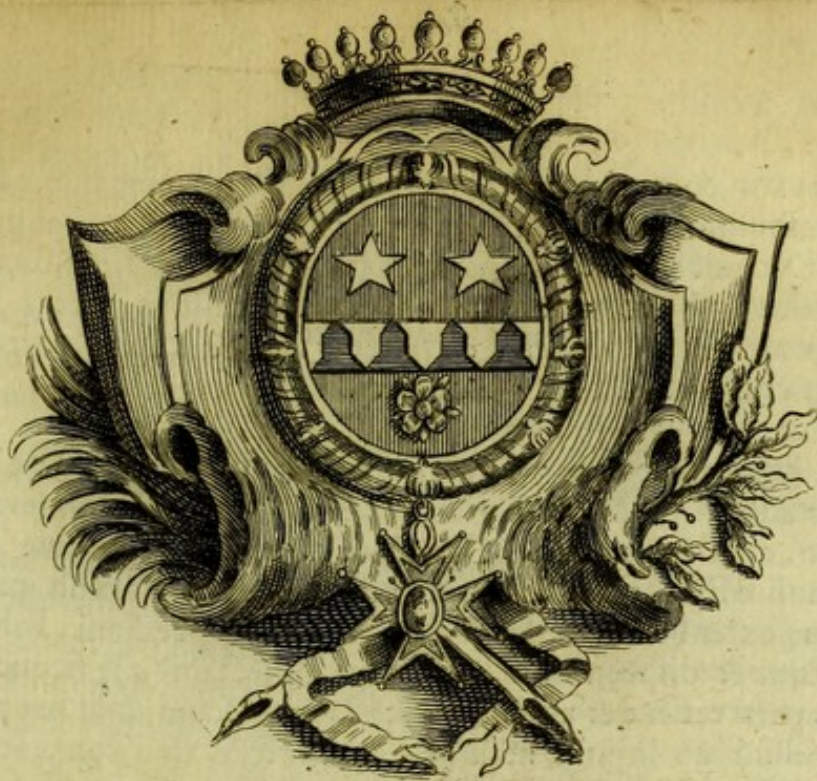
OFFICE OF THE LIBRARIAN OF CONGRESS

RECEIVED

THE LIBRARY OF THE

Printed by G. P. Putnam & Co., 25 N. 3rd St., New York.
For sale by the Librarian of Congress, Washington, D. C.

VIRO NOBILI ET CLARISSIMO
D. D. GERMANO PICHAUT,
DE LA MARTINIERE,
CONSILIARIO, REGIS GALLIARUMQUE
CHIRURGO PRIMARIO,
ORDINIS REGII SANCTI MICHAELIS
EQUITI TORQUATO,
PERPETUO ACADEMIÆ REGIÆ CHIRURGICÆ
PRÆSIDI DIGNISSIMO &c.

In obsequii pignus offerebat EDM. ANT. MALOT Chirurgiæ Candidatus.

THESES ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

ERE BRI structuram elegantem, exquisitum partium
apparatum, nec-non mirabiles usus quicunque contem-
platur, hic gravissima æstimabit, leviora licet, varia
quibus afficitur mala. Ea enim sunt horum-ce morbo-
rum fata ut, læsis partibus tantum exterioribus, interio-
res etiam sæpius afficiantur. Undenam tanta harum-
ce partium sympathia? Rationes melius dabit exponenda breviter
cerebri structura.

§. I.

SUPREMAM corporis partem occupat Caput, cerebrum nec-non præcipua sensuum organa continens. Inter alias corporis partes primum sibi meretur locum. Cerebrum, pars illa corporis nobilissima, functionibus quibuscumque vitalibus, naturalibus & animalibus dicata, ossæa pyxide tegumentisque plurimis obvolvitur; undè capitis partes continentes aut contentas dicunt Anatomici.

INTER continentes, præter cutim capillatam & textum pinguedinis, annotanda sunt Musculi graciliores totique serè aponevrotici, pericranium, cranii ossa, dura & pia Menynx, membranaque Arachnoïdea. Cranii ossa capsam osseam constituunt, ex plurimis partibus compositam, extensilem, magis resistentem omni pressioni, habitâ ratione structuræ & dispositionis, efficaciter objectam (a); sicque cerebro, utpotè parti teneræ & ad vitam necessariæ, osseum dant propugnaculum, & illud ab injuriis malisque gravioribus vindicant. Interiùs cranio adnascitur dura Menynx, membrana firmissima, superficiei internæ cranii fortiter, plus minùsve tamen pro variâ ætate, adhærens, innumeris vasculis perfusa, sinibus, propaginibus & plicaturis conspicua, motûs expers, & serè absque nervis est, unde ipsi nec sensus nec irritabilitas. Huic proximè insidet membrana tenuissima, pellucida, in omni cerebri superficie non æquè conspicua, præ tenuitate Arachnoïdea audit; cui proximè subjacet pia seu mollior cerebri Menynx, tenuis, pellucida, cellulosa, innumeris vasorum propaginibus irrorata; inter anfractus cerebri sinuata, mollior facta, vasa inserta concomitatur ad cerebrum porrigit, venasque reduces versùs sinus transmittit. Harum-ce partium continentium dispositio mechanica, structura, connexio, numerosæ vasorum distributiones, conjunctionesque tum ab intrâ tum ab extrâ reciproce meritò annotandæ, inde enim patet ipsarum usus, varia elucescunt & enodantur symptomata quæ vel fugerent, vel in partium sensibilitatem immeritò refunderentur (b).

INTRA varia hæc integumenta continetur moles pulpofa, mollis, mirè sensilis (c) & vasculosa, substantiâ duplici, cineritiâ scilicet & albâ seu medullari diversè dispositis, conflata, quæ primo intuitu quasi unica cerebrique nomine generali insignita in tres tamen dividitur partes, Cerebrum nempè propriè dictum, Cerebellum & Medullam oblongatam.

(a) Vid. in Act. reg. Scient. Paris. Academ. diff. Cel. Hunauld, *sur la formation des Sutures & la structure des os du crâne*. Ann. 1730.

(b) Vide quæ de partium corporis sensibilitate, insensibilitate & irritabilitate tam doctè scripsit Clar. Haller in *Commentar. Academ.* quæ Gottingæ floret. tom. ij.

(c) Dissert. modò laudat.

STRUCTURAM exquisitè implicatam , difficilè extricabilem ; usûs ad vitam functionesque vitæ necessarias absoluti , penè tamen ignoti capacem offert tota cerebri moles. Totam calvariam replet ; exterius in gyros areasque quibus insident vasa membranarumque propages exsculpta , interiùs verò utraque substantia cerebri diversè disposita , innumeris & subtilioribus vasorum reticulis intertexta , modò in unam , modò in alteram figuram efformatur. Hic quasi concamerata ventriculos & cavitates , illic protuberantias , septum , fornicem efformat ; nunc per spinæ dorsi longitudinem expansa medullam spinalem constituit , nunc fasciculos medullares ubique tendentes emittens , nervos ad motus & sensationes necessarios per totum corpus spargit.

QUÆ per Meninges & cerebrum decurrunt vasa sanguifera peculiari modo ordinantur , ususque annotandos adimplent. Carotides majores & cordi proximæ majori cum impetu sanguinem impellunt ; motum hunc deinde refrangunt ductus sinuosi ossium Temporum , structura mollior arteriarum cerebri , situsque serè horizontalis. Nulla in vasis cerebri , sicut & in aliis partibus , compressio ; hanc ossa impediunt , undè , licet alia vasa constringantur , non mutatur in cerebro liquorum circuitus ; imò cum nulla sit in ipsis resistentia , aucto circulationis motu , sanguine mirè repletur caput ; augetur consequenter motus in Carotide externâ magis liberâ , undè tam facilè prodeunt rubor faciei , oculorum turgescencia , scintillatio , capitis dolor , pulsatio major , hæmorrhagia narium , aurium tinnitus , aliaque symptomata quæ morbos capitis aut ipsius vulnera concomitantur. Eundem ferè ordinem habent venæ teretes , tenues , non valvulosæ , frequentiusque fuisset periculum ingurgitationis & rupturæ , nisi illud præcaverent innumeræ horum-ce vasorum & cum interioribus & cum exterioribus vasis inoculationes , nisque adfuissent receptacula seu sinus quibus sanguis majori copiâ effunditur , indè tendens versùs jugulares venas majores & cordi proximas. Hæc quoad vulnere capitis ætiologiam & curationem annotanda.

EXQUISITISSIMAM cerebri structuram , Anatomîâ duce , perscrutari homini datum fuit , usus verò nondùm licuit absolutos cognoscere. Quænam sit partium dispositio demonstrat Anatome ; præcipuos ipsarum usus , ritè se habente corporis structurâ , probant intellectus , judicium aliæque functiones ; quomodò autem adimpleantur egregii hi-ce usus ? Res adhucdum in obscuro latet , hæcque iteratis variis experimentis & observationibus vix licet suspicari. Capite enim quâcunque de causâ læso aut commoto jam perit ratio , turbantur etiamque pereunt functiones animales , turbatisque functionibus citò destruitur corpus. Mutatum ordinem sæpè tunc incassum quærunt ; hunc demonstraverant effectus morbi que symptomata , licètque sedulò perlustrentur cerebri recessus , nullus quandoque aut saltem ullus vix apparet. Indè patet cerebro etiam leviter affecto , animam ipsiusque functiones affici ; num verò eadem sit omnibus suis partibus sensibilitas ? Nodum meliùs solvunt observationes & experimenta accurata.

CEREBRUM in quâcunque parte sensibile experiētiâ comprobatur (a); parva tamen, imò nulla in ipsius superficie sensibilitas, si quidem hîc suppuratur aut vulneratur absque functionum animalium læsione; si verò ipsius compressio soporem inducit, illud aliarum cerebri partium compressioni tribuendum. Non item cerebri medulla; vellicatâ enim vel irritatâ per totum corpus oriuntur convulsiones, fiunt eadem irritato nervo, ut probant læsiones cerebri, medullæ spinalis aut nervorum; ergò mirè sensilis cerebri aut nervorum medulla. Huic-ce veritati non refragantur observata quædam quibus constitit abscessus, corpora extranea aliaque in substantiâ cerebri medullôsâ deprehensa fuisse absque convulsionibus aut quodam doloris sensu (b); hæc enim accidunt in vitiis cerebri chronicis, medullâ dolori quasi assuetâ; licetque sint historiæ quædam læsionum medullæ subitarum absque ullâ subsecutâ convulsione, (c) ipsius sensibilitatem non revocant, si quidem frequentius oriuntur convulsiones, probantibus observationibus & experimentis; cum enim in vivis canibus læditur medulla, maximum statim se percipere dolorem, brevî quidem cessaturum, misero ejulatu testantur (d), sique nervorum principia illæsa sint nullaque sit sanguinis effusio, abeunt dolores, neque resolvuntur muscoli in quâdam corporis parte, neque turbantur functiones, remotâ causâ irritante.

ALIA dat Phænomena Encephalum compressum; ubicumque enim illud fiat, pars illa quæ nervos habet à compressâ cerebri parte motu sensuque privatur, ut patet ex vitiis determinatæ cujusdam partis cerebri; sic compressâ nervorum opticorum origine perit visus, aut compressis aliis partibus perit auditus, modò Pharynx, aut lingua resolvuntur; irritatâ medullâ spinali convellitur corpus, compressâ inferius resolvitur, læsâ in collo mors consequitur, cum ab eâ sede imprimis oriantur cordis nervi (e). Si verò major pars cerebri comprimatur à sanguine, aquâ, schirro, osse, causâve quâlibet mechanicâ jam oriuntur aut perpetuum in animæ functionibus vitium, delirium, vertigo, mania, stupor, aut lethalis sopor. Omnia hæc mala abeunt remotâ causâ comprimente. Plurima apud authores extant hujus-ce rei exempla, quæ libenter omittimus subsequenti observatione omnia probaturi: Parisiis homo vixit qui in propriam calvariam stipem vicatim petebat, cum cerebrum solâ callosâ durâ menynge tectum haberet; experimenta pro exiguo nummo centies in ejus cerebro facta sunt. Quoties nempe dura mater digito lenissimè comprimebatur, subito mille scintillæ antè oculos hominis versabantur, & si fortior fiebat compressio, jam caligo oculos occupabat, si denuò validiori manu urgebatur, in somnum de-

(a) Vid. non satis laudand. dissertat. Clar. Haller.

(b) Commentar. Reg. Chirurg. Acad. p. 314. ibi inter plurima exempla præstat observatio Clar. D. de la Martinière de globo plumbeo intrâ cerebrum adactò ferè absque accidentibus, & ibidem relicto absque functionibus læsis.

(c) Commentar. Reg. Chirurg. Acad. p. 314.

(d) Vid. Kaw. in impet. facient. Hipp. N°. 327. & dissert. Clar. Zinn de experimentis circâ corpus callosum & cerebellum. Lipsiæ. 1749. p. 51.

(e) Haller prim. lineæ Physiolog. No. 379.

labebatur, deinde sternebat donec solâ manus levi operâ apoplectico fieret simillimus; sed breve malum remotâ causâ non tardius recedebat, stertore primùm sublato, deinde somno, hinc tenebris discussis, & redditâ tandem sensuum legitimâ potestate (a). Indè probatur omnis motûs & sensûs originem à cerebro, cerebello & medullâ spinali esse repetendam, quæ mediantibus nervis ubiquè in corpore propagatur.

NON immeritò ergò cerebrum animæ cogitationisque sedes; an verò hæc sedes in quâcumque cerebri parte? An princeps aliqua pars in quâ omnium motuum origo sint & finis? An, ut voluerunt viri egregii, (b) in corpore calloso animæ sedes est? Hanc non demonstrant majora vulnera in corpore calloso cerebri animalium facta, nec arguunt experimenta, in quibus acu triquetra perforatum fuit absque functionum animalium læsione, caveatur tantùm ne fucum faciat hujus-ce corporis compressio; præcipuam ipsius Sympathiam cum aliis cerebri partibus non evincunt observationes; hujus corporis connexionem cum nervis ad id opus præstandum non satis probat Anatome; non major in ipsius ac in aliarum cerebri partium vulneribus lethalitas; hinc cerebrum animæ sedem asserere non dubitamus, partem verò ipsius præcipuam in cujuscunque nervi origine ponendam veritati magis proximum arbitramur (c), si quidem cerebro his-ce in locis plus minùs ve affecto, una vel plures pereunt functiones, sicque pluribus functionibus læsis, ipsa læditur anima.

Ex dictis patet cerebrum esse & sensile & irritabile, undè concludendum quanti sint momenti vulnera quæ caput lædunt.

§ II.

CAPITIS vulnera vel partes exteriores tantùm vel interiores simul afficiunt. In exteriores rarò vim suam tantùm exerunt; interiores sæpissimè patiuntur, habitâque ratione conjunctionis reciproce vasorum totius capitis structuræque debilioris, vulnus licet partes exteriores tantùm affecerit, interiores periculo non vacant. Hanc vulnerum capitis gravitatem comprobavit & ab omni dubio vindicavit infelix nimiumque frequens experientia, confirmantque probatæ cerebri sensibilitas & irritabilitas. Aliundè ea est horum-ce vulnerum fortuna ut quæ videntur, leviora quandoque difficilè sanentur, faciliùs graviora, imò, quod vix credendum, ravissima quandoquè, functiones nedùm pervertant, eas restituant, si partes à statu naturali non abeant, aut si causam quamlibet mechanicam lædentem tollant. Quædam sunt hujus-ce rei exempla, sic Epilepsias cranii fracturâ & terebratione

(a) Boerrhaav. Prælect. Acad. Tom. II. pag. 120. Edit. Taur.

(b) Lancisi in dissert. de sede animæ cogitantis, in Manget. Theat. Anat. Tom. II.; quam quidem factis & observationibus illustrare sibi proposuerat nobis non satis colendus M. Lapeyronie Chirurg. olim Reg. Primar. in Act. Reg. Scient. Acad. ann. 1741.

(c) Vid. dissert. Zinn suprâ laudat. sistens experimenta circâ corpus callosum & cerebellum, & Haller prim. lineæ Physiolog. N°. 382.

sanatas referunt (a), sicque proponi potest observatio quâ probatur hominem quemdam insanum post fracturam cranii graviolem, terebrationemque factam mente sanum evasisse. An æquè faciliter cederet in omnibus insanis cranii terebratio? Frequens & multiplex foret experientia.

I. Instrumenta secantia sive in partes capitis molles, aut duras aut etiam interiores agant, percutiunt vel obliquè vel perpendiculariter, vel aliquid ex calvariâ excidunt aut dedolant. Visu dignoscuntur hæc vulnera; formâ, mole instrumenti secantis, vi impulsûs, situ & penetratione judicantur. Si sectio sit perfecta ita ut contusionis majoris lacerationis-ve nulla sit suspicio, indicatur unio quæ quidem tentanda, etiam si pars integumentorum fuerit excisa, aut si calvariæ frustum, plagâ cæsim factâ omninò solutum, integumentis tamen adhuc inhæreat; tunc enim absque suturis probè deligato vulnere non rarò cum partibus iterùm glutinantur & quidem breviori tempore (b). Non item si majores sint partium solutio aut laceratio; si prius accidens, resolutio fluidorum solidorumque restitutio conciliandæ; si posterius, partes solvendæ, suppuratioque promovenda. Jam verò quoniam in his-ce casibus frequens complicatio, pro vario complicationis gradu varia competit curandi norma quæ ex postea dicendis facilè apparebit.

II. Majus ex naturâ suâ secum important periculum instrumenta contundentia, dum caput lædunt; ipsorum enim effectus non in parte percussâ tantum, sed in aliis capitis partibus frequens absolvitur. Quæ partes externas afficiunt minoris sunt momenti, non item quæ cranium aut partes internas. In priori casu tumor contusus ut plurimum facilè resolvitur; periculum tantum foret ne tegumenta aponevrotica aut pericranium inflammatione corripiantur, quâ posita vasa constringuntur sanguisque majori quantitate versùs cerebrum propellitur, undè graviora accidentia functionumque cerebri perversio; tum harum-ce partium ad cranium usque multiplex proficit incisio quâ solvuntur partes ingurgitatæ; tegumenta verò aponevrotica, pericraniumque post incisionem ab ossibus solvere, non tantum inutile, sed noxium judicamus. Eadem non sufficiunt læsis cranio partibus ve internis, tunc enim pro vario contusionis effectu variam curationem proponit Chirurgia.

VARIIS modis cranium lædunt instrumenta contundentia; vel enim fibras osseas minutatim fractas leviter atterunt, estque *contusio*; vel unam aut utramque tabellam ossis deprimunt, estque *depressio*, quæ in junioribus tantum accidere potest; vel ossium continuitatem solvunt absque partium dimotione estque, ut aiunt, *sedes* aut *impressio* aut *fissura*, si minor ictus; si verò paulò major fuerit eodemque effectû partes vicinæ solvantur, erit *contrafissura*, *resonitus*, seu *infortunium*; vel denique ossa franguntur, partes solutæ à

(a) Lamotte, *Observations de Chirurgie* Tome II. Act. Acad. Reg. Chir. Par. Tom. I. pag. 230.

(b) Quâ de re videat Ambr. Paræus. Lib. X. cap. vij. similem casum memorat Platerus. *Inst. Chirug. de vulnerib. capitis.*

loco dimoventur, tuncque est *Fractura* quæ vario nomine distinguitur pro variâ partium dimotione (a). Harum-ce fracturatum periculum à situ & complicationibus præsertim, ab extensione minùs iudicandum.

Ossium cranii læsiones frequentius afficiunt partes internas; cum enim totam calvariam repleat cerebrum, cumque illius substantia mollis totaque ferè vasculosa sit, fieri vix potest ut effectus corporis contundentis in loco percusso absolvatur; hinc si resistent cranii ossa, succutiuntur partes fitque commotio; si verò major sit impetus corporis contundentis, non tantùm commoventur partes, sed rumpuntur vasa tenerrima, fitque liquorum intrà cranium effusio. Hæ seorsim vel simul accidunt, suisque signis propriis dignoscuntur. Animi deliquium, motûs sensuumque abolitio, paralytis partium inferiorum, dejectiones involuntariæ, vomitus, sanguinis per oculos, nares, aures, & os effluxus commotionem indicant, in primo morbi tempore semper oriundam, ex pluribus vel paucioribus accidentibus æstimandam. Animalium functionum depravatio, coma, sanguinis per nares, aures & oculos stillicidium, pulsus durus & renitens, faciei rubicundus color, oculorum inflammatio & tumor, dolor, spasmus, febris, liquorum effusionem cerebrique compressionem demonstrant. Resolutio nervorum in uno latere cum modò dictis signis effusionem indicant in parte cerebri oppositâ. Effusio læsionem immediatè vel post quoddam tempus & quidem lentè consequitur, non item commotio (b).

Horum-ce accidentium gravitas major aut minor non ex fracturis solutionibusve continui dijudicanda; quandoquè enim fracturæ majores cranii, majoraque vulnera ferè absque accidentibus sanantur, commotionemque aut effusionem comites non habent; quæ quidem ex ordine rerum naturali non debent evenire, cum impetus corporis contundentis effectum producat in ratione resistentiæ; ergò cum in fracturâ majori minor fuerit resistentia, minus quoque, cæteris paribus, debet esse periculum, proindequè in his-ce casibus rariores sunt commotio aut effusio. Non item quandò post gravem ictum nulla fuit fractura, tum enim cum major fuerit resistentia, cerebrum commotum, vasaque rupta aut saltem ad rupturam proxima majus periculum important; hinc apud Practicos invaluit tanquam regula generalis, quòd tantò minor sit commotio, quò major fuerit fractura, & consequenter periculum commotionis erit in ratione reciproca fracturæ. Non eadem dicimus de effusione, cau-

(a) Tam abundè & elucidè de variis illis fracturarum speciebus scripserunt Hippocrates in libro de vulneribus capitis; Berengarius Carpenfis in libro de fracturâ cranii, aliique authores quàm plurimi ut ipsis non immoremur.

(b) Quod quidem annotavit hujus-ce Colleg. Clar. M. Petit, & quomodò distinguatur sensuum abolitio pendens ab effusione aut commotione vid. in Act. Reg. Chirurg. Acad. Tom. I. *Memoire sur le trepan dans les cas douteux.*

sa enim peculiares, ut ossium fragmenta, licet minùs fortiter agant, hanc valent conciliare.

QUOMODO autem judicandi sint vulneribus capitis decumbentes, habeamus ex Hippocrate (lib. de vulneribus capitis) » ubi quis ex » capitis vulneribus periturus est, neque ullâ ratione servari potest, » his signis hoc dignoscere potest. Convulsio plerosque invadit in » alterâ corporis parte, si in dextrâ parte fuerit vulnus, sinistra con- » vellitur, & è contrâ ante decimum quartum diem hyeme plerùm- » que febris invadet, æstate verò post septimum. Quod ubi conti- » gerit ulcus doloris expers evadit, ex eoque sanies parva effluit, » & quod in eo inflammatum est emoritur glutinosumque fit, ac sal- » samentum refert, colore fulvum & aliquantulum lividum, tùmque » os corruptione vitari incipit & nigrescit, læve existens, ad extre- » mum autem subpallidum & albicans evadit. Cum verò jam puru- » lentum extiterit, pustulæ in linguâ exoriuntur & cum delirio mors » contingit.

QUÆNAM in variis his-ce casibus competat curatio definire non arduum; unam verò aut alteram curandi rationem, elucidatis symptomatibus sæpius subobscuris, eligere superatisque dubiis ad ægri salutem adhibere difficillimum. Ossi contuso, ut plurimum sufficiunt res solventia spirituosâ, accessus aëri denegandus; si autem os denu- datum fuerit, perforandum adhibitisque medicamentis oleosis simul & spirituosissimis rarissimè deligandum. Ossi depresso natura in junioribus medetur, sufficitque alternus cerebri motus; attractionem quæ fieret adhibito emplastro glutinante parùm utilem judicamus. Os fissum aut fractum absque dimotione partium nullam ex naturâ suâ requirit medelam, nisi adsint accidentia quæ effusionem liquorum aut partium internarum læsionem prænuntiant. Si priùs, sufficerent suppuratio partis læsæ remediaque generalia; si adsint commotionis signa, modò sanguinis missio, modò evacuantia vomitumque conciliantia, modò cardiaca remedia aut sola aut his juncta indicantur; si denique effusionis adsint notæ, ossium terebratio & liquorum evacuatio ad curationem requiruntur; cum verò, in fracturâ, licet simplicissimâ, quandoquæ oriantur post longius tempus accidentia lethalia, effusionis aut suppurationis internæ subsecutæ soboles, terebrationem in quâcumque cranii fracturâ primo tempore instituendam nonnulli consulunt. Cum verò in Medicinâ nihil præter rationem agendum sit, cautelam hanc certè probaremus, si eas effusiones esse subsecuturas symptomatum magnitudo, ægri status, vulneris locus magis vel minùs indicarent; aliàs enim non adeò facilè amplo foramine meninges nudas ideòque & cerebrum aëri exponere aude- remus.

PRO quibusdam ossibus, levitèr licet fractis, grave oritur periculum; sic annotante Hippocrate (lib. de vulneribus capitis) » to-

» tius capitis os id tenuissimum & maximè imbecillum quod ad syn-
 » ciput est, idque quàm minimam & tenuissimam partem hac ca-
 » pitis parte in se habet, cerebrumque plurimum eo loco subest.
 » Cumque hæc ità se habeant, ab ictu os hac capitis parte magis col-
 » liditur, frangitur & medium desidit, sub eoque casu magis mo-
 » riuntur ægri, ægriusque curantur & mortem evitant quàm si quâ-
 » libet aliâ corporis parte istud accidat. Quod quidem probatur
 » ejusdem observatione (a); » Virgo illa pulchra Nerei filia 20 an-
 » nos nata, à mulierculâ amicâ ludente latâ manu percussa est secun-
 » dùm synciput & tunc quidem vertigine tenebricosâ correpta est
 » & respiratione privata, & cum in domum venisset statim eam fe-
 » bris vehemens corripuit, cum capitis dolore & faciei rubore; 7^æ
 » die dextrâ aure pus prodiit foetidum, subrubrum, cyatho am-
 » plius, & melius se habere videbatur & sublevata est. Rursus in-
 » tendebatur & in summum deferabatur, nec loqui poterat & faciei
 » pars dextra trahebatur; difficulter spirabat, & cum tremore con-
 » vellebatur, & lingua cohibebatur & oculus stupidus erat; nono
 » mortua est. In hac autem fracturâ dignoscendâ caveatur ne fu-
 » turæ decipiant, quod quidem accidit ipsimet Hippocrati sic errorem
 » fatenti. » Autonomus in omilo ex capitis vulnere mortuus est 16^æ.
 » die cum æstate mediâ cominùs lapide fuisset percussus secundùm
 » futuras medio sincipite, hoc melatuit eum sectione indigere; de-
 » ceperunt enim me futuræ in se ipsis jaculi læsionem continentes.
 » Postea enim manifestum fuit. Undè annotante Celso [b] » à futuris
 » se deceptum esse Hippocrates memoriæ tradidit, more magnorum
 » virorum & fiduciam magnarum rerum habentium. Nam levia
 » ingenia quia nihil habent, nihil sibi detrahunt.

QUANDO os fractum à loco proprio dimovetur, partesque
 solutæ cerebrum premunt, ossium fragmenta solvantur & extrahan-
 tur; sin minùs terebratio adhibeatur ut fragmenta ejiciantur. Ossi gravi-
 ter fracto sed in fracturæ loco ab invicem separato, cerebrumque
 non comprimenti, inutilem terebrationem sæpè demonstravit pra-
 xis. In contrasissurâ cum effusione complicatâ terebratio modò sim-
 plex, modò multiplex in usum vocanda. Dura menynx contusa, li-
 quoribus-ve effusis tensa incidatur.

CÆTERUM difficilis nec-non periculî plena vulnorum capitis
 curatio; pro variis casibus varia indicatur, hinc nunc simplex terebratio,
 nunc multiplex, nunc remedia generalia tantùm requiruntur; modò
 natura curam absolvit; modò ars quasi miracula præstat, iteratisque ex-
 perimentis certior arduam curationem adimplet, modò contra quasi
 inutilis à mali ferocitate devicta auxilium vix porrigit. Quid possit

(a) Hipp. Epid. Lib. V.

(b) A. Corn. Celsi Medicina Lib. VIII.

ars, quo usque ipsius efficacia speranda sit, comparato statu naturali cum statu morboſo partisque vulneratæ indole dijudicandum. Si minùs feliciter cedant artis quasi divinæ conamina, non indè laudanda minùs nec ipsius certitudo impugnanda. Quousque operam valeat præſtare Chirurgia in caſibus quàm arduis, quousquè variari queant vulnerum deligatio remediorumque adminiſtratio, demonſtrant obſervationes quæ, ſi non regulam certiffimam, exempla imitanda, utilia & artis perfectionem promoventia proponunt (a); ſicque per varios uſus artem facit experientia.

III. CAPITIS vulnera quæ inſtrumentis pungentibus fiunt ad vulnera contuſa præſertim referenda.

PRÆTEREA ad curationem plurimùm conducunt remedia generalia dicta, ideòque diætæ tenuis, potus diluens, nunc remedia purgantia, vomitum promoventia, nunc cardiaca, nunc ſanguinis miſſiones plus minùsve repetitæ in uſum vocanda; cautus in ipſorum adminiſtratione ſit Chirurgus, corporisque vires & ſtatum per pulſum explorando, inter varia hæc media prudenter eligat. Jàm verò tanta ne fides adhibenda remediis quibuſdam capiti quaſi dicatis? Num meliùs conferunt ex hac vel illâ parte ſanguinis miſſiones? Num ex capite fluxionem trahunt quæ tam credulè celebrantur ſanguinis evacuationes per partes inferiores? Quouſque proſint hæc remedia juxta inſtituti noſtri rationem perpendere juvat.

§ III.

CAPITIS vulneribus hepatis morbos ſubſequi vetus obſervatio eſt; quorum cauſam alii materiæ purulentæ ab unâ ad alteram partem confluenti, alii nervorum ſympathiæ, ut aiunt, tribuerunt. In cœtu Academiæ privato ann. 1754. egregiam diſſertationem habuit Clar. Bertrandi, (b) in quâ utraſque ſententias refelleret & novam proponeret quam paucis exponemus.

CAPITE vulnerati ſanguinem ſæpè à naribus, oculis, auribus; ore perfundunt, incenſus tumet vultus, oculi ſuffuſa luce rubent, aures tinniunt, labra tremunt, mens delira vagatur; uno verbo, omnia ſymptomata ſanguinis motum in vasis capitis adauctum perturbatumque demonſtrant, qui ideò per pulpoſa minimè reſiſtentis viſceris vaſa, per amplos ſinus, per jugulares breves venas, in breviorẽ deſcendentem cavam tumidus, vel nimia maſſa ponderoſus præcipitanter ruet. Vim ergo aliquam inferre ipſe poteſt in ſanguini-

(a) Vid. in Act. Reg. Chirurg. Acad. Tom. I. quæ tam utiliter ſcripta ſunt: *Du Trépan dans les cas douteux, & de la multiplicité des Trépans.*

(b) In qua mechanicam abſceſſuum hepatis cauſam primus deſcribit autor in Regiâ Univerſitate Taurinenſi Chirurgiæ Magiſter, Regis Sardinia Beneficiarius, Reg. noſtræ Academ. Socius.

nem ascendentis cavæ, quoniam nulla est ad harumce venarum confluxum *Striga Cartilaginosa Higmori*, nullus *Vieussenii Isthmus*, nullum *Loweri tuberculum* & nequidem ipsarum venarum minimus angulus; quæ Machinamenta, etsi essent, nec quidem agere possent, ne ad auriculam dextram vim pateretur à cavâ inferiore affluens sanguis. Quid ni ergò & in proxima vasa hujusmodi resistentia protrahatur, præsertim in magis proximas venas hepaticas egredientes quæ interdum, & perforato diaphragmate quâ vena cava ascendens in cordis sinum aperitur, proximè corrivant; hinc in hepate sanguinis circuitum perturbari, impediri necesse est, sicque stasis, inflammatio, abscessus, gangræna promoventur aut perficiuntur. Cavæ ascendentis excedens altitudo atque idèò sanguinis columna, ne longiùs superioris resistentiæ effectus sentiantur, in causa sunt; tunc verò hypochondrium dextrum intentum tumet & dolet, ictero deturpatur æger magis vel minùs citò juxta memoratæ causæ vim majorem aut minorem.

OBSERVAVIT autor, & ex aliorum observationibus collegit hepar quoque affici ex diutinis capitis morbis, præcipuè si fuerint soporosi. Si hanc theoriam probamus, cauti ut simus ne tam facile sanguinis missionem è pede, quam adèò laudant in capitis vulneribus, proponamus, nos consulit. In hujusmodi enim casibus, si ascendentis sanguinis resistentiam adhuc imminuimus & infrangimus, quis non videt ea hepatis vasa magis intentari debere, veluti præpollenti sanguini immediatè subjecta?

CIRCUITU sanguinis sic mutato patet in vulneribus capitis violentioribus ab omni periculo immunes non esse repetitas Saphenæ sectiones quæ tanquam præstantiores adhibentur, & ad quas, veluti ad sacram anchoram confugiunt. At ne decipiant quæ ipsis adhibitis accidunt curationes; eadem potuissent, & quidem meliùs, venarum sectiones in aliis partibus celebratæ; imò cum periculum sæpiùs secum importet Saphenæ sectio, tutiorem cujusdam venæ superioris incisionem, præsertim si adsint signa modò commemorata, æstimamus.

CUR autem ad capitis morbos profligandos ab omni ævo invaserint Saphenæ sectiones tantoperè commendatæ? Non in partium structurâ, sed in veterum opinione requirendum. Ea enim erat ipsorum opinio sanguinem ex cujusdam partis venâ evacuari non posse, quin in eâ parte augeatur sanguinis motus, imminuatur in parte oppositâ: undè, ut credebant, venæ sectionis effectus in derivatione aut revulsione reponendus: prior sanguinem majori quantitate versus venam sectam trahit, posterior à venis remotioribus sanguinem quasi revellit, undè minori quantitate versus eas propellitur. Indè tanta orta fuit medentium cura in unius, alterius-ve venæ sectione determinandâ pro variis morbis; sic Saphenæ sectio laudabatur

in morbis capitis; menstruorum retentione &c. & primas tenebat sanguinis missio è cubito, in morbis thoracis aut abdominis; imò tanta erat veterum in hac-ce praxi fides, ut in unâ parte modò hanc, modò illam venam secarent ad hunc vel illum morbum; quasi una vena cum vicinis quàm plurimis inoculata aliquid posset in parte remotiori cum quâ nullam peculiarem habet relationem.

INUTILE aliquid in hac-ce studiosâ Veterum praxi agnoverunt Neoterici; tot venas equidem non secant, nihilominus tamen derivationem aut revulsionem absolutè necessarias ad morborum curationem arbitrantur. Quâ ratione inducti sic agant, ex cognitâ sanguinis circulatione explicare difficillimum foret; attamen ipsis fucum faciunt præjudicata opinio, curationumque fortuna; imò tanta est in venarum sectione, pro variis morbis, variâ plerorumque Religio, ut in morbo indocili, quantumlibet exhausto ægrotante, sanguineque quasi deficiente, derivationem seu revulsionem non factam incusarent, aut etiam spuriam curationem reclamarent, quæ, neglectis revulsionis aut derivationis legibus obtineretur. Hanc medentium vulgarem opinionem jam doctè impugnaverunt viri in arte medendi clarissimi (a), errorum tenebras, opinionumque commenta delere conati sunt, quibusque rationum momentis quandoquè palmam præripiat cujusdam venæ sectio proposuere.

Quidam ex cognitâ partium structurâ revulsionem aut derivationem fieri non posse fatentur; has tamen non abiciunt, sed cum veneratione Veterum praxim admittentes, revulsionem aut derivationem aliter explicant. Recordantur hominem non esse corporeum, nec machinam simplicem, sed animatam, & spiritali motrice potentiâ præditam; und, juxta ipsos, in venæ sectione, 1º. Imminuitur sanguinis quantitas, 2º. Potentiâ motrix infarcta vasa fortiùs contrahet ut fluidum exuperans, resistentiâ nunc imminutâ alibi propellatur; sicque agente illâ potentiâ, fient & derivatio & revulsio (b). Potentiam motricem spiritali re-gendo corpori dicatam, repugnante partium structurâ mechanicâ, tantos effectus edere tanquam suppositum quid, & veritati minùs consonum habeatur. Jam verò, revocatis quibusdam circulationis legibus, quid sit sentiendum meliùs concludemus.

SANGUINIS evacuationem quancumque ad curanda capitis vulnera, profligandosve ipsius morbos utilem demonstravit omnium sæculorum experientia; evacuationes ex quibusdam partibus utiliores quandoquè

(a) Vid. quid sentiat celeb. Archiater D. Senac de revulsione & derivatione in Lib. qui inscribitur *Essais Physiques sur l'Anatomie d'Heister*, & quæ scripsit in libris, *Observations sur les effets de la Saignée*, 1730, & *Traité de la Saignée & de ses effets*, 1750, non ita pridem Reg. Chir. Academ. Secretar. nec-non hujus-ce Collegii Clar. Mag. Quesnay, nuncque primarius Regis medicus ordinarius.

(b) Vid. dissert. *Hydraulico-Medica de sanguinis circulatione habita* Monspelii ann. 1746. Authore J. A. Butini.

probavit usus, confirmavitque partium structura. At, ut statuatur an felix earum eventus pendeat à revulsione aut derivatione, in memoriam revocandum est sedem præcipuam cujuscunque morbi, non in vasis majoribus, sed in minimis esse repositam. Exemplo sit inflammatio cerebri, aut alterius partis; ergo, ut cognoscatur in hocce casu venarum sectionis utilitas, circulatio tum in vasis majoribus, tum in minoribus prius perpendenda.

SANGUINEM è corde exeuntem recipiunt duo tubi arteriosi; unus anterior ad pulmones tendit, posterior alter per totum corpus distribuendus, ex peculiari partium fabricâ, in duo dividitur fluenta, quorum unum ad partes superiores, & alterum ad inferiores eâdem vi propelluntur. Eodem ferè modo, nempe venis pulmonalibus & cavâ duplici tramite opposito conflâtâ ad cor revehitur sanguinis residuum. Aorta & vena-cava hîc tantum considerandæ. Jam verò, posito partium statu naturali, cor sanguinem ita propellit, ut vasa impleantur in ratione cavitatum & ipsorum resistentiarum: licet autem fiat sanguinis evacuatio per venam ramis aortæ descendentes inculatam, cor tamen versùs hanc majorem sanguinis quantitatem non propellet, quàm versùs aortam superiorem, quia eâdem vi agit in utrumque vas, & quia in utroque eadem sunt resistentiæ: porro res ita se habent, quia aorta inferior non citius evacuetur per tempus venæ sectionis quàm antea; unde evacuatio locum non habet in hac parte arteriæ, fieri tantum potest vacuum, vel saltem dari minor sanguinis quantitas in parte venæ inter ligaturam & cor positâ: ergo, cum eadem sit resistentia in omnibus aortæ ramis, fieri nequeunt revulsio aut derivatio, id est, neque sanguis majori quantitate versùs partem unam, neque minori versùs alteram propelletur.

SANGUINIS evacuatio diversum in venis conciliat effectum; dum enim per venam evacuetur sanguis, minuitur ipsius quantitas tantum in parte venæ cor inter & ligaturam sitâ; aliunde positâ sanguinis minori quantitate, vasa pressa paululum constringuntur, & cor per unam è cavis minorem recipiens sanguinis quantitatem minùs contrahitur (a): ipsius autem vis imminuta relativè ad partes tum superiores tum inferiores distribuitur, sicque sanguis æquali quantitate, habita tamen ratione solitâ, distribuitur versùs omnes partes, id est, sanguinis circuitus fit iisdem legibus quàm antea, cum eo tantum discrimine, quod impellatur equidem minor sanguinis quantitas, sed hæc quantitas imminuitur æqualiter in omnibus corporis partibus.

Jam verò, cum per venarum sectionem vix mutetur sanguinis circuitus, nullaque fiant derivatio aut revulsio in vasis majoribus; certè

(a) Vis cordis pendet plurimum ab ipsius irritabilitate per sanguinem excitatâ. Vid. diss. celeb. Haller suprâ laudata.

in minoribus vasis locum habere non possunt. Per hæc enim vasa minus resistentia, per majorem superficiem multiplicatis obicibus, motu lento impellitur sanguis, & citius permeare non potest, quia per tempus venæ sectionis motus non augetur in extremis ejusdem venæ; sique fiat mutatio quædam, fit tantum relativè ad cor, inde effectus evacuationis sanguinis syncope probatur; pro minori vel majori evacuatione, quasi extinctum videtur cor, sed restituto ipsius motu semper vi æquali agit versùs omnes corporis partes. Undè sequitur nullam dari in circuitu sanguinis mutationem, nisi relativè ad cor, quod quidem fit per tempus sectionis venæ vel tantum paulò post. Vana ergò spes tanta (de quâ non dicerem, nisi illam jam illussissent viri eximii) quæ revulsionem modò, modò derivationem intuetur, & quæ sanitatem restituendam his committere non dubitat. Experientiam hinc frustrâ reclamarent multi, hanc ipsis fallacem aut periculosam, judiciumque difficile cum Hippocrate proponere non dubitabimus (a); partium structura prius attendenda, eaque ritè consideratâ, revulsio aut derivatio tanquam fictitiæ habebuntur. Procul ergò illa novitatis cupido, quâ nostræ ætatis Medici quidam famigerati ad debellandas vertigines, doloresque capitis impugnandos, venas tum è saphenâ, tum è cubito, uno eodemque momento simul secandas curavere; hæc habeantur tanquam Artis præstigiæ quæ oscitanti & stolidæ plebi allucinantur, quarum utilitas ex partium fabricâ non potest demonstrari, quamque Autores ipsi non explicarent.

In unâquaque venæ sectione, fit sanguinis evacuatio; quo effectu posito, fiunt spoliatio & dimotio (b); sanguinis missione qualibet minuitur ipsius quantitas, imminutâ quantitate pars rubra sanguinis evacuat difficiilius reparanda, sicque spoliantur vasa, vasis autem spoliatis facilius contrahuntur, liberiùs pulsant, sicque vasorum actione dimoventur fluida stagnantia. In inflammationis resolutione per venarum sectionem patent hi effectus generales. Quibus expositis jam patet quomodò curationem operetur sanguinis evacuatio pro variis casibus, quibusdamve circumstantiis: sic, v. g. præter sanguinis evacuationem, plurimum conducunt pedum frotus & balnea, ligaturæ, &c..... His remediis, levioribus licet, absente plethorâ, feliciter utebantur Veteres, utunturque minus rarò Recentiores; quid mirum ergò, si capitis dolores levet quandoquæ saphenæ sectio; sanguinis evacuatio cum pediluvio, frictionibusque juncta hunc effectum, ad revulsionem nullo modo referendum, certius præstabit. Idem munus adimplerent sectio venæ in cubito, aut alterâ parte celebrata, pediluvia simul adhibita: at, quod fide vix dignum videretur, enemata simplicia alvum prius subducendo solvunt quandoquæ affectus capitis leviores, sique forsan facta fuisset saphenæ sectio, ipsius laudes frustrâ decantarent, laudanda potiùs foret enematum energia.

(a) Hipp. Aph. 1°. vita brevis, ars longa, occasio præcept, experientia periculosa, judicium difficile; &c.

(b) Quos quidem effectus apprimè descripsit M. Quesnay in libro *Traité de la Saignée & de ses effets*.

ABSIT tamen hæc opinio quòd nulla sit eligenda præ cæteris venæ sectio ; plurima & quidem laudabilia sunt rationum momenta quibus hanc vel illam anteponamus. In morbis quibuscumque à plethorâ sanguineâ, parùm equidem interest à quânam venâ educatur sanguis, ipsius evacuatio indicatur, hacque factâ evanescet morbus ; non item in majori morbo cum ingurgitatione in quâdam parte, tunc enim tutius auxilium præstaret, & accidentia quædam præcaveret secta hæc vel illa vena.

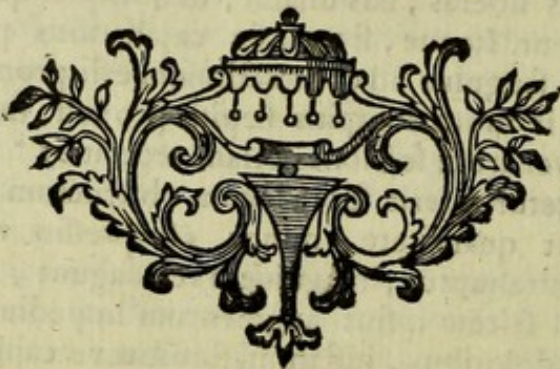
SI ad inflammationem, morbumve quemlibet debellandum conferunt venæ sectiones etiam in partibus remotioribus celebratæ, quantò certius optatum finem offerent, si instituantur in parte inflammata aut ægrotante. Hic, venâ sectâ felix foret eventus ; si secaretur arteria, felicior. Dum enim pars inflammatur, sanguis hæret in extremis arteriosis & venosis, pars obstructa obicem offert, undè sanguis premit versùs arterias vicinas liberas, has dilatat, majorique quantitate versùs capillares diffunditur. Itaque, si vena in capillaribus partim obstructa secetur, evacuato sanguine ad contractionem erit prona : sic venarum jugularium sectio in morbis capitis sæpiùs prodest, dum effectum vix dabant aliarum venarum sectiones etiam repetitæ (*). Idem effectus erit certior, si secetur arteria suprâ locum obstructum ; evacuatâ enim sanguinis quâlibet quantitate, minor est pressio versùs hunc locum, arteriæ contrahuntur, sanguinem retroagunt, obstructionemque resolvunt, vel saltem ipsius augmentum impediunt ; sic in vertiginibus, delirio, doloribus, inflammationibusve capitis pertinacioribus arteriæ temporalis sectio felicissimè in usum vocatur.

QUANTÆ sint utilitatis in parte affectâ sanguinis missio, evacuationesve locales meliùs probat Veterum praxis, præ crudelitate, apud Recentiores partim obsoleta ; sic in dolore pertinaci, & capitis quâlibet inflammatione integumenta secabant, adurebant, & quandoquæ ad suppurationem promovebant. Ad hæc operationes hodiè nonnisi coacti accingimur, illas tamen adhibemus utiliter, irritis quandoquæ aliis remediis. Sic in doloribus capitis aut inflammationibus feliciter cedunt tegumentorum incisiones quibus sanguis, alique liquores evacuantur, imò in inflammationibus exterioribus totius capitis una aut altera incisio suprâ partes inflammatas liquoribus stagnantibus dant exitum,

* Notandum est tutiorem etiam non futuram esse hujus-ce venæ sectionem, si vasa fortiùs ingurgitata ad rupturam forent proxima. Hoc enim in casu præstant aliarum venarum sectiones.

vasa ingurgitata liberantur, sicque breviori tempore cedunt inflammatio, & accidentia quæ repetitis sanguinis missionibus debellari non potuerunt. Idem in ophthalmiâ præstant hirudines.

Ex dictis patet à derivatione aut revulsione nihil esse sperandum ad curanda capitis vulnera; præstant aliarum venarum sectiones, locales in quibusdam circumstantiis melius præstarent, undè concludemus; *ergò in vulneribus capitis effectum meliorem non producet saphenæ sectio, imò cum quandoquæ noceat, aliarum venarum sectiones sunt anteponendæ.*

DE VULNERUM HÆMORRHAGIIS

T H E S E S

ANATOMICO - CHIRURGICÆ.

*Quas, DEO JUVANTE, & Præside M. RAPHAELE-
BENEVENTO SABATIER, Artium Liberalium &
Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur JOANNES-BAPTISTA HO-
NORATUS BOURGAREL, Carnotensis, Liberalium Artium Magister.*

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS

*Die Sabbati 15^a Novembris, anno salutis 1755. à sesqui-secundâ post
meridiem ad septimam.*

PRO ACTU PUBLICO
ET SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis DELAGUETTE, Collegii & Academiae Regiæ Chirurg. Typo-
graphi, viâ San-Jacobæâ, sub signo Olivæ.

THE
ANATOMICAL CHIRURGICAL

OF THE
HUMAN BODY
AND THE
ARTS
AND
MANUFACTURES

BY
WILLIAM SMITH

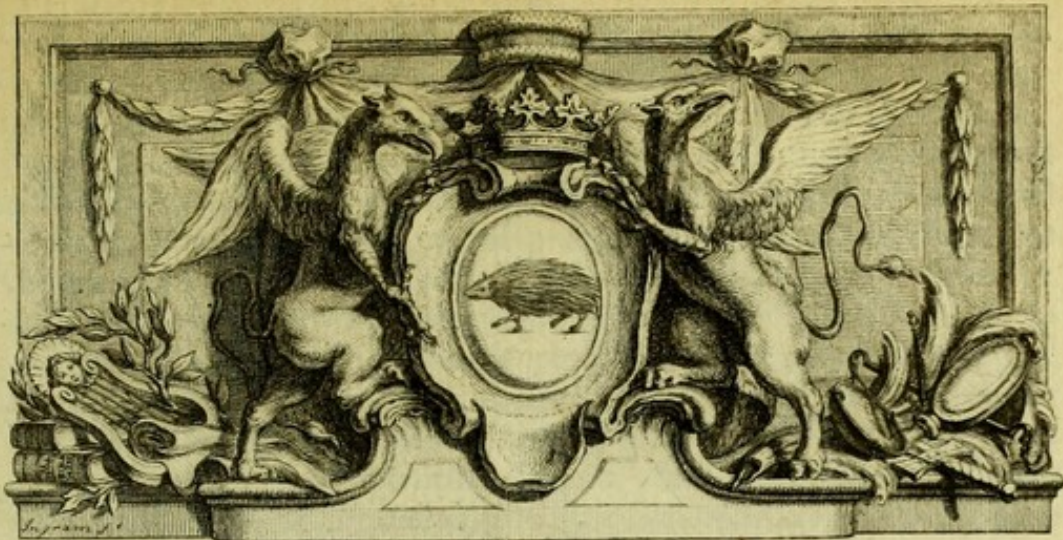
OF THE
SCHOOL OF SURGERY
IN THE
HOSPITAL OF ST. GEORGE'S

AND
OF THE
ARTS

AND
MANUFACTURES

LONDON:
PRINTED BY
J. JOHNSON, ST. PAUL'S CHURCH-YARD

ILLUSTRISSIMO
AUGUSTISSIMI GALLIARUM SENATÛS
P R I N C I P I

Offert, vovet & consecrat JOANNES-BAPTISTA-HONORATUS BOURGAREL, Chirurgiæ Studiosus.

DE VULNERUM HÆMORRHAGIIS
T H E S E S
ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

UM vulnus fit soluta cohæsiō (a) recens, à corpore duro, presso, moto vel resistente, cujus subjectum pars mollis, adeòque textura vasorum omnis generis ac præcipuè sanguiferorum, & causa cohærentis separationem, contentique liquidi effusionem supponit, Hæmorrhagiam, seu sanguinis è propriis vasis effluxum vulnera sæpius

(a) Boërrhave, Aphorism. 145. 146. 147.

concomitari, nemini mirum videbitur. Hæmorrhagia verò quibuslibet promiscuè vulneribus non succedit, eaque major vel minor esse solet, pro vulneris ipsius ratione, diversâque vasorum discissorum naturâ. Nam 1°. in ambustionibus vulneribusque contusis, aut sclopeto inflictis, sanguinis profluvium primis temporibus rariùs observatur. 2°. In vulneribus majoribus cordique propinquis hæmorrhagia major est, & vice versâ. 3°. tandem sanguis è vasis majoribus aut arteriosis, impetu & copiâ majore, quàm è minoribus aut venosis, erumpit. Nec mirum; sanguinis enim è vasis effluxus proportionalis esse debet discissorum vasorum numero, magnitudini, nec-non velocitati quâ intra eadem vasa integra agebatur. Porro sanguinis velocitas major est vel minor pro diversâ vasorum naturâ, diversis illorum à corde distantiis, &c. uti sequentibus ex Anatomia præsertim desumptis demonstratur.

SANGUIS duplici vasorum genere continetur: hæc arteriosa, illa venosa sunt. Arteriosis à corde, veluti circulationis centro, sanguis ad minutissimas corporis partes deferitur, venosisque ad cor reducit in arterias iterum propellendus. Motus ille circulatorius appellatur. Arteriæ canales sunt conoidei (b), ramosi & in omnem sensum inflexi: constant autem pluribus membranis sibimet invicem superpositis, quarum extima (c) tenuis, cellularis & nervea multiplici, vasorum sanguiferorum, nervosorum & adiposorum serie conflatur. Huic altera succedit, quam glandulis perexiguas & albicantibus referam esse dicunt. Tertiò deinde muscularis occurrit tunica, cæteris crassior, & fibris transversis seu annularibus densissimè accumulatis contexta. Quarta tandem ac interior arteriarum tunica, tenuis & nerveo membranacea deprehenditur, ac fibrillas habet in longum dispositas, quibus fibræ musculares decussantur. Venæ canales quoque sunt conoidei (d), membranacei, plurimâ valvularum copiâ instructi, ac eò (e) capaciores quò propius cordi approximantur. Structuram ab arteriarum compage parùm diversam sibi vindicant: quatuor enim constant membranis quarum externa nervea est, secunda glandulosa,

(b) Arteria quælibet eò magis decrescit, quò à corde recedit longius, & inde est cur arteriæ conoideam figuram præ se ferre dicantur, cujus basis cordi propior est, & apex à corde remotior.

(c) Vide Thomæ Willis arteriæ descriptionem Anatomicam, quæ Tom. 2°. Biblioth. Anatom. DD. MANGET & LECLERC, pag. 633. habetur.

(d) Quod suprà de arteriis dictum fuit, de venis quoque dicendum est.

(e) Cum dicimus venas eò capaciores esse quò propius cordi approximantur, non intelligimus venas majores, minoribus omnibus aliis venis etiam collectivè sumptis capaciores esse, quod quidem veritati repugnaret, sed unamquamque venam eò magis dilatari, quò cordi fit propior.

tertia musculosa, quartaque membranacea observatur. Hæc tamen vasa plurimis inter se numeris discrepant. 1°. Enim arteriarum tunicæ, venarum tunicis crassiores sunt: 2°. in internâ venarum cavitate frequentes occurrunt valvulæ, cum è contrâ nullæ in arteriis reperiuntur, sigmoïdeis exceptis, quæ ad cor potius quàm ad arterias pertinent: 3°. tandem venæ arteriis multò numerosiores sunt. Notandum autem prædictam vasorum sanguiferorum structuram, non nisi in majoribus illorum truncis explorari posse, cum tanta sit minimorum ramorum tenuitas, ut illorum tunicæ arte nullâ à se invicem separari valeant.

Ex dictis pronum est concludere, 1°. sanguinem in arterias actione cordis impulsus ex ampliore (f) in angustiore locum transire, illasque adeò quâlibet cordis contractione dilatandas esse: 2°. arteriarum dilatationem motum esse merè passivum, quo cessante contrahi debent, tum nativâ quâ gaudent elasticitate, tum fibrarum suarum muscularium contractione: 3°. alterum illum arteriarum motum, activum esse motum, quo sanguis non secus ac vi uniformiter acceleratrice, in minimos arteriarum fines quolibet instanti protruditur, amissamque repetitis affricibus velocitatem recuperat: 4°. tandem maximam futuram esse sanguinis in arteriis minoribus & sensim sine sensu decrescentibus velocitatem, si vis quâ propellitur, infinitis propemodum affricibus non infringeretur. Contrarium in venis accidit; cum enim sanguis ex angustiore in amplius spatium agatur, minimam actionem in illarum parietes exerit, adeòque nullas dilatationis & contractionis vices parit, & illius velocitas quolibet instanti minuitur, imò majoribus in venis nulla foret, nisi repetitis vicinarum arteriarum ictibus, nec non iteratâ muscutorum contractione fuscitaretur. Ergo 1°. sanguinis velocitas major est in arteriis quàm in venis: 2°. majoribus in arteriis major est, minima verò in minoribus & à corde remotioribus: 3°. tandem vix dijudicari potest quænam sit sanguinis in venis velocitas, cum à causis alienis absolutè pendeat. Verum ad diversum illarum situm ratio est habenda: constat enim sanguinem in jugularibus v. g. citius quàm in cruralibus de-

(f) Mirum fortasse quibusdam videbitur nos asserere sanguinem in arterias actione cordis impulsus, ex ampliore in angustiore locum transire, cum constet ex Physiologicis, cujuslibet arteriæ ramos collectivè sumptos, illam capacitatem longè superare. Verum si attendatur vasorum similium capacitates esse in ratione triplicatâ dimensionum homologarum, facile erit percipere sanguinem in arteriâ majore, aortâ, v. g. contentum, vix in ramis ab eâ secedentibus esse continendum, licet omnium illorum diametrorum summa, ipsius diametro major sit.

ferri, cùm hinc ultrò descendat, indè verò ab imis ad superiora; contra proprium pondus revolvatur. Præterea sanguinis velocitas, tùm in venis, tùm in arteriis diversa est, pro diversis Subjectorum temperie, ætate, sexu, animi affectibus, tempestatibus, &c.

LEVIOREM hæmorrhagiam solis ut plurimùm naturæ viribus compesci, minimâ-ve arte coërceri docet experientia. Tantum abest ergo ne periculum ullum ægris inferat, ut è contrà sibimet ipsi commissa, plethoricis sæpiùs emolumento sit & inflammationem, dolorem ac febrem emoliat. Hæmorrhagia verò major & à vasorum majorum læsione pendens, periculum ægris facessit; eorum enim pulsus parvus fit & inæqualis; animo deindè relinquuntur, nervorumque distensionibus corripiuntur, ac vitam cum morte brevi commutarent, nisi illis succurreretur. Majus autem vel minus urget discrimen pro discissi vasis naturâ & situ; si enim arteriosum sit vel interius situm, periculum instat acrius, & vice versâ. Cœterùm ex ipsiusmet sanguinis naturâ faciliè dignosci potest è venis, an ex arteriis erumpat. Venosus enim sanguis niger est, obscurus, crassior, & jugiter profluit; arteriosus è contrà tenuis, fervens, spumofus, roseo fulget colore & saltuatim exilit, nec citra subitam virium dejectionem effunditur.

DIVERSA quoque est hæmorrhagiæ prognosis pro diversâ læsionis naturâ: sic v. g. sanguis ex arteriâ transversim & integrè dissectâ, minori velocitate & copiâ prorumpit, quàm si eadem in longum vel transversim nec tamen integrè discinderetur. Nec mirum; namque arteriæ integrè dissectæ extrema retrosiliunt, vicinisque partibus sese occultantia, illarum mole comprimuntur & angustantur: deinde sanguine jugiter effluente circulares arteriæ fibræ contrahuntur, illiusque orificia penitus occludunt. Arteriâ è contrà in longum vel transversim nec tamen integrè dissectâ, muscularium fibrarum iteratâ contractione, apertura sensim sine sensu ampliatur, sanguisque impetu continuo erumpit, donec animo linquatur æger, vel vitam cum sanguine fundat. At si sanguis ex arteriâ majore, axillari, v. g. vel crurali effunderetur, satior foret imperfecta vasis sectio: trumbo enim in internâ discissi vasis cavitate formato, ægri vita, salvâ partium integritate servari posset, uti evenisse legimus ægro cujus in Institutionibus suis Chirurgicis mentionem facit, historiamque in actibus Academiæ naturæ curiosorum tom. 2°. consignavit Heisterus. Quod si è contrà perfecta foret arteriæ sectio, æger ad sanitatem perducere non valeret, nisi dispendio partis sauciæ quæ vel gangrenâ corriperetur, vel succi nutritii defectu prorsus arefacta, contraheretur.

ETSI plurima sint media compescendis hæmorrhagiis idonea, ea tamen ad compressionem, adstringentia, perfectam arteriarum sectionem, ligaturam, cauteriaque tandem actualia & potentialia revocari possunt. Mutuas illorum utilitates & incommoda, methodo quâ in usum immitti debent prius exposita, juvat expendere. Medium naturæ maximè accommodatum, compressio; sanguinis enim per vulnus erumpentis impetum, nativo quodam instinctu coercere connitimur. Compressio linamentis carptis panniculis - ve lineis, spleniorum & fasciarum superpositarum ope, ut plurimum instituitur: ea quoque manu ipsâ vel instrumentis manûs vices gerentibus, quibusdam in circumstantiis celebratur. Talia sunt instrumentum in Institutionibus Chirurgicis Heisteri delineatum, celeberrimique Petit Torcular quod in Actib. Reg. Scienc. Acad. habetur. Quânam verò ratione compressio sistere valeat hæmorrhagias, res est facillimè explicanda. Dùm enim hujus ope, vasorum apertorum occluduntur extrema, stagnat sanguis in illis contentus, & diversas abit in partes; fluidioribus calore partis avolantibus, crassiores invicem agglomerantur, sibimet ipsis discissique vasis parietibus adhærent, & trumbum efformant, quo seu obturamento, continuus sanguinis impulsus retunditur. Trumbi illius figura diversa est pro diversâ læsionis naturâ. Cùm arteria causâ quâlibet pungente vel etiam secante faucia fuit, non verò integrè discissa, trumbus clavi, vel fungi figuram præ se fert, cujus stylus aperturâ vasis adactus reperitur, capitello exteriùs prominente. Cùm è contrâ arteria integrè fuit dissecta, trumbus conicam vel cylindricam formam, pro diversâ specie compressionis induit. Etenim compressio duplex est; directâ nempe & lateralis. Compressio directâ ea est quæ agit juxta vasis axim, lateralis eidem axi perpendicularis est, atque relecti vasis parietes sibimet apprimat. Posteriores illam compressionis speciem priori anteponendam esse nullus non videt: at quædam occurrunt circumstantiæ in quibus celebrari non potest, sic v. g. cùm osseæ sunt arteriæ, vel ductibus osseis continentur. Hujusmodi prostant exempla in Act. Reg. Sc. Acad. ann. 1732.

COMPRESSIONEM solam, modo ritè instituatur, vividioribus sistendis hæmorrhagiis sufficere, celeberr. Petit observatio actibus Reg. Sc. Acad. consignata perspicuè demonstrat. Hanc ex illustriss. Wan-Swieten scriptis (g), utilitatis causâ transcribemus. » Nobili Viro extirpatio cruris suprâ genu facta, & ligatura vasorum ex arte instituta fuerat: omnia ritè succedebant donec vige-

» simo quarto post amputationem die, solutâ ligaturâ vasorum, æ-
 » gri imprudentiâ recrudesceret hæmorrhagia, quæ sistebatur feliciter
 » applicato vitrioli globulo ad orificium vasis aperti, & idoneâ liga-
 » turâ firmato. Sed post undecim dies deciduâ escharâ redibat
 » hæmorrhagia. Periculoso hoc in statu, sola videbatur superesse
 » compressio vasis ut servaretur æger; causticorum enim infidum usum
 » eventus docuerat: vasis retracti & brevioris redditæ ligatura non
 » sine magnâ difficultate fieri poterat: applicatum celeberr. Petit
 » instrumentum compressorium, pulcherriimo successu hæmorrha-
 » giam compescuit, & integra sanatio tam periculosi vulneris secuta
 » fuit. » Nimia verò compressio maximis obnoxia est incommodis;
 » vicinas enim sugillat partes, suppurationi obstat, doloremque, la-
 » biorum vulneris tumorem, febrem & insomnia procreat. Exemplo
 » fit observatio sequens, in Edimburgensium Medicorum actis ab il-
 » lustriss. Monro (h) divulgata. Brachium inferius juveni excisum fue-
 » rat, apparatusque de more applicatus. Primis post operationem mo-
 » mentis omnia rectè sese habebant; cum verò æger truncatum mem-
 » brum extenderet, illoque motu fascia nimis constringeretur, nimia
 » vulneris evadebat compressio. Interim vel tertiâ die nulla suppu-
 » rationis aderant indicia, & æger de dolore summo conquerebatur.
 » Fasciâ forficibus resectâ, vulnus pure copioso sequenti manè perfun-
 » debatur, nullique ampliùs urgebant dolores. Æger deindè convaluit.
 » Indè patet quàm cautè instituenda sit compressio. Notandum autem
 » illam majorem vel minorem esse, nec-non in majus vel minus spa-
 » tium protrahi debere pro diversis circumstantiis. Sic v. g. si arteria
 » major sit, cordi vicina, compressio-ve directâ in usum mittatur, illa
 » major sit necesse est, quàm si arteria minor foret, à corde remotior,
 » lateralis-ve compressio in usum mitteretur.

MEDICAMENTA quæcumque fluidas corporis partes cogunt;
 & solidas ac molles contrahunt, Adstringentium nomine designantur.
 Etsi nomen illud solis stypticis conveniat, usu tamen invaluit ut Nar-
 cotica seu Inebriantia, nec-non Absorbentia eâdem appellatione fig-
 narentur. Tres illæ medicamentorum classes in hæmorrhagiæ cura-
 tione veteribus multùm commendatæ, quibusdam recentioribus ad-
 huc dùm laudantur. Illarum autem in eo consistit efficacia, quòd san-
 guinem in trumbum cogant. Et quidem narcotica torporem vasis in-
 ducunt, sanguinisque adeò motum retardant: vasorum parietes sty-
 pticis constringuntur, & sanguis in coagulum vertitur: absorbentium
 tandem actione partibus serosis spoliatus exsiccat & indurefcit.
 Narcotica quorum in hæmorrhagiis ab internâ quâlibet causa pen-

(h) Tom. IV. pag. 413.

dentibus nota est efficacia, vires nullas exerunt in iis quæ vulnera concomitantur, sive interiùs exhibeantur, sive exteriùs, topicorum modo, vasorum sanguinem fundentium orificiis applicentur. Etenim supposito etiam quoddam sufficientem torporem vasis inducere valerent, topicum sanguine copiosius affluente abriperetur, priùs ve fatisceret æger, quàm suos ederent effectus. Hinc est cur nullius ferè sint usùs in Chirurgicis.

STYPTICA in hæmorrhagiis majoribus compescendis, nullâ quoque virtute sese commendant: quædam tamen ab Autoribus etiam præstantissimis, laudibus efferuntur (*i*), qualia sunt Alkool vini, oleum therebentinæ, &c. Maxima est stypticorum veteribus commendatorum series: ex his autem parabantur pulveres stuppis excipiendi, vasorumque discissorum parietibus apponendi, vel aquæ adstringentes, quibus splenia & linamenta carpta in eisdem usus imbuebantur. Hæc verò medicamenta jamdudum obsoleverunt, nec immeritò, cum 1°. sanguinis impetum nequeant infringere; 2°. minimorum vasorum orificia penitus occludant & obstant suppurationi; 3°. tandem nerveas partes ut plurimum pessimè afficiant.

ABSORBENTIA narcoticis & stypticis præferri nullâ ex parte merentur. Præterquàm quod enim vividioribus sistendis hæmorrhagiis non sufficiant, crustam lentam ac argillaceam vulneribus superinducunt, quâ suppuratio multum minuitur, vel etiam integrè supprimitur. At verò quælibet hujus-ce classis medicamenta rejici non debent: quædam prædictis vacant incommodis & tantâ pollent efficaciâ, ut ab omnibus ferè Chirurgis in usum mittantur. Talia sunt crepitus lupi, & imprimis fungus quercinus qui ante annum millesimum septingentesimum quinquagesimum ignotus (*k*) aut saltem inusitatus remanserat. Porosa (*l*) atque insipida illorum substantia, vasorum discissorum extremis apposita, serosas sanguinis partes attrahit & suscipit, undè fit ut crassiores in trumbum coeant, & orificia sanguinem fundentia penitus occludant. Fortasse etiam serosis sanguinis partibus imbuta, spongiarumque modo dilatata, vasa quibus applicatur arctiùs comprimit & angustat. Quæ de crepitu lupi habet Sen-

(*i*) Heister Inst. Chirurg. Platner. Inst. Chirurg. § 410.

(*k*) Verisimile est fungum quercinum, ante ann. 1750 quibusdam innotuisse. Consul. ea quæ super hanc rem annotavit illustr. D. Louis in Act. Reg. Chirurg. Acad. Tom. 2°. pag. 394.

(*l*) Adstringentem fungi quercini virtutem ad hunc modum explicavit illustrissim. D. MORAND. Vid. Act. Reg. Chir. Acad. Tom. 2°. pag. 220.

nertus (m), opinionem nostram confirmant. . . » Imprimis verò
 « utilissimus est, inquit, si filo priùs constri ngatur & onere imposito
 » vel torculari in se comprimatur & cogatur. Ita enim postea ubi
 » vulneri imponitur, sese dilatat iterùm, & orificium vulneris ob-
 » ruit. » Fungus quercinus eadem quoque ratione parari debet quàm
 crepitus lupi, id est, repetitis mallei ictibus fingi & emolliri. Tota
 autem illius substantia virtute adstrictoriâ non pollet, solaque valet
 pars mollior, corticem inter & lignum media. Prædicti medica-
 menti usus, neque molestus est neque operosus: sufficit enim ut illius
 frustulum à parte cortici aversâ discissi vasis orificio applicetur, al-
 teroque deindè frustulo majore superposito, nec-non idoneo appa-
 ratu contineatur. Interim sanguinis effluxus torculari, digitis-ve juxtâ
 vasa majora dispositis compescendus est.

QUANTACUMQUE sit fungi quercini efficacia, illud tamen
 medicamentum successu quandoque caret, uti sequenti comprobatur
 exemplo: Viro cuidam robustiori crus amputabatur, & sanguinis
 effluxus fungo quercino compescebatur illicò: paucis verò post ope-
 rationem momentis hæmorrhagia bis recrudescebat, & novâ fungi
 adstringentis applicatione bis coercebatur, donec tertiâ vice vaso-
 rum ligaturâ ritè institutâ prorsus sisteretur. Equidem æger vegetus
 adhuc erat & robustus. At verò nonne indè cum illust. D. Louis
 concludere (n) liceret, fungum quercinum cujus efficacia sexcentis
 comprobatur exemplis, quibusdam in circumstantiis infidum esse posse,
 atque præsertim cum ægri robustiores sunt & adhucdum valentiores.

ARTERIAM integrè discissam retrofilire, vicinas inter partes
 sese recondere, & illarum mole sic comprimi & angustari diximus,
 ut hæmorrhagia sibimet ipsi commissâ, hoc in casu spontè compesci
 valeat. Indè facillè cognoscitur in quo perfectæ arteriarum sectionis
 consistat efficacia. Operatio illa celebrari non debet quin arteria
 aperta minor sit, vel à corde remotior: si enim è contrâ major
 foret, aut cordi nimis vicina, sanguis copiosius effunderetur,
 & æger in majus periculum induceretur. Perfecta arteriarum sectio
 singularem prudentiam & cautelam supponit: at non ita quidem de
 vasorum ligaturâ quæ in omnibus ferè circumstantiis cum optato suc-
 cessu instituitur. Hæc est autem illius operationis norma: acus in-
 curva, præacuta, duplici acie à lateribus instructa, filoque multi-
 plici & cerato armata, medium per vulnus subter vas discissum ita de-

(m) Libr. V. Part. IV. Cap. XV. de Hæmorrhagiâ vulnerum,

(n) Vid. Act. Reg. Chirurg. Acad. pag. 395.

mittitur, ut illius femi circumferentiam complectatur: deinde eâdem acu intra carnes secundâ vice immiffâ, altera comprehenditur vasis semicircumferentia; tùm nodo simplici vel composito vas adstringitur. Chirurghi omnes vasorum ligaturam ad hunc fere modum perficiunt: in eo tantùm inter se discrepant, quòd quidam vicinas cum arteriâ carnes comprehendendas esse, quidam verò solam vinciendam esse arteriam contendunt. Posterioris hujusce methodi fautores arguunt 1°. vasa plurimis inclusa carnibus satis adstringi non posse; 2°. partium nervearum & tendineo-membranacearum ligaturam, dolorem & convulsiones procreare; 3°. ligaturâ comprehensas carnes lentè admodùm, nec citra maximam substantiæ jacturam separari. Hæc verò quamcumque veri speciem præ se ferant, facillimè solvuntur. 1°. enim vasa plurimis etiam carnibus involuta satis adstringi posse docet experientia: 2°. causa convulsionum quæ amputationibus superveniunt adhucdùm ignota est, nec constat illas à nervorum ligaturâ pendere. Legi super hanc rem merentur ea quæ Scharpius (o) habet in libro cui titulus, *Recherches critiques sur l'état présent de la Chirurgie*; 3°. deniquè partium ligaturâ comprehensarum separatio fiet ociùs & minorem substantiæ jacturam pariet, si paucæ cum arteriâ carnes vinciantur. Aliundè quid vetat ne ligatura post debitum tempus forficibus refecetur? Methodus quâ sola vasa filo constringuntur, multò majori incommodo obnoxia est, namque erosio vasorum tunicis hæmorrhagia sæpè recurrit, eò difficiliùs compescenda, quod vasa breviora evadant.

QUAMQUAM præstantiores Chirurghi primàs huic methodo tribuant, altera tamen suos quoque fautores agnoscit. Pareus ipse qui vasorum ligaturam membrorum rescisioni primus accommodare ausus est, illam suis in operibus ubique commendat, cap. 7°. lib. 1°. de vulner. ait: « si sanguis continuò effundatur, arteria discissa cum carnibus vicinis acu comprehendere debet & vinciri; & cap. 24°. Lib. de contusis ambustis & sphacelo affectis, nihil pertimescendum esse dicit, si partes quædam cum arteriâ vinciendâ volsellis protrahantur. Neminem latet illum in deligandis vasis acu non semper usum fuisse: sæpiùs enim vasorum extrema volsellis educebat, illaque filo circumducto vincebat. Eâ verò deficiente, ad aliam omninò diversam confugiebat: quippè acu quadrangulâ, præacutâ, quatuor pollices longâ filoque multiplici armatâ, cutim suprâ vulnus perfodiebat, eamque per carnes juxtâ arteriam demittebat, donec infrâ illius orificium per vulnus educi posset; acu deinde in ipsum vulnus immiffâ, illam per mediam cutem, ex alterâ vasis parte protrahebat, comprehensasque

(o) Pag. 267 & 368.

cum arteriâ carnes vicinas plus minùsve constringebat. Porro vasorum ligatura, quâcumque ratione celebretur, hæmorrhagias eodem modo compescit ac compressio lateralis; scilicet dùm illius actione figura conica vasorum extremis imprimitur, crassiores sanguinis partes in ejusdem figuræ trumbum coëunt. Autor recens (p) salubres ligaturæ effectus, vicinarum partium intumescentiæ & indurationi non minùs, quàm trumbo prædicto tribuendos esse censet. Illam verò partium ligaturæ vicinarum intumescentiâ & indurationem non semel observavit; eaque jamdudùm ab illust. Monro(q) notata fuerat.

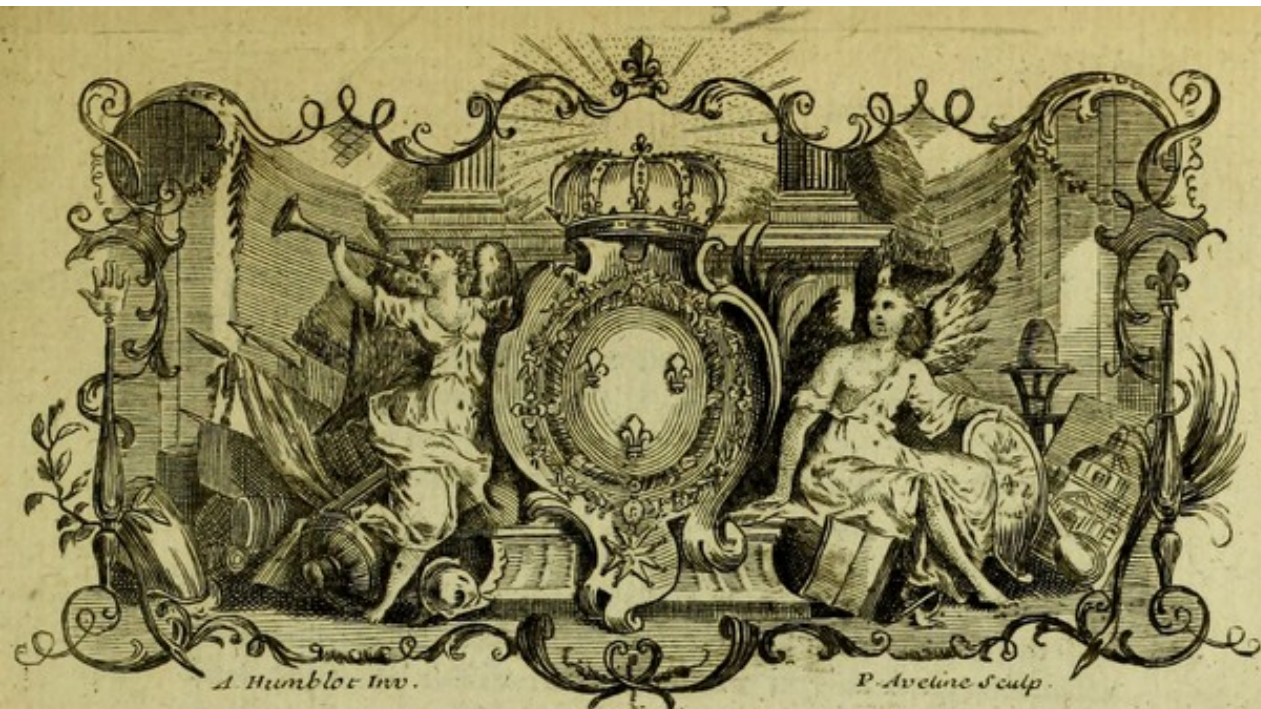
Cauteria actualia vel potentialia sunt. Actualia dicuntur ea quæ ignem actu continent, v. g. prunæ, ferrum candens, olea ebullientia, &c. quæ è contrâ, licet ignem actu non contineant, solidas tamen quibus applicantur partes eâdem ratione destruunt, ac si ferro candente comburerentur, potentialia nuncupari solent. Talia sunt spiritus nitri, vitrioli, salis, ærugo, butirum antimonii, &c. utraque cauteriorum species vasa constringit, & sanguinem in illis contentum in densam nec amplius resolvendam massam comburit. Indè pendet eorum in hæmorrhagiis sistendis efficacia. Maximus fuit olim cauteriorum usus; cùm verò plurimis obnoxia sint incommodis, vix amplius adhibentur. Quænam autem ea sint ex illustrissimi Wan-Swieten (r) scriptis habeamus. » Difficile est, inquit, requisitum caloris gradum ferro ignito conciliare; si nimis » candescat, sæpè simul aufertur illud quod combustum est; si non » satis caleat, non sistitur hæmorrhagia. Prætereà dolorem ingentem, » inflammationem validam, & quæ indè sequi possunt mala, cauteria » faciunt, & omne illud quod combustum fuit debet postea suppu- » ratione factâ recedere à partibus vivis & separari, undè maximum » periculum est ne deciduâ escharâ redeat post paucos dies hæmor- » rhagia, quæ tunc difficiliùs compesci poterit, quàm in initio: vas » enim combustum escharâ deciduâ brevius erit, hinc non poterit, » vel saltem difficiliùs apprehendi; undè hæc crudelis cauterii applicatio deberet repeti, superflite semper æquali periculo, ne recru- » descat hæmorrhagia, postquam & hæc de novo eschara deciderit. » Cauteria potentialia, iisdem quoque incommodis obnoxia sunt: » prætereà omnia hæc cùm acerrima sint, vicinas partes nerveas vel » tendineas sæpè pessimè irritant, & gravissima symptomata inducunt.

(p) D. Pouteau Nosocom. Lugdunens. Chirurg. prim. in dissertatione quam cum Academ. Regiâ Chirurg. communicavit anno 1754.

(q) Videant. Aët. Medicor. Edimburgensium, Tom. 4°. pag. 405.

(r) Tom. 1°. pag. 313. & 314.

D. O. M.
THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

U^m nec adeò infrequens sit tendinis achil-
læi ruptura, nec eorum quibus accidere po-
test concursus difficilis; mirum certè de
ejus possibilitate hoc sæculo controversum
esse; nec priùs in numero calamitatum
quibus obruitur mortale genus, adscriptam
fuisse. De hoc morbo tractaturi ad clariorem nostri argu-
menti intelligentiam, pauca de Anatome ad id spectante præ-
mittemus.

CORPORIS humani motus diversi Musculorum ope absol-
vuntur; musculi autem sunt massæ quædam ex fibris diversè
dispositis, eadem serie ut plurimum rubris & albis conflata.

DIVIDITUR musculus in medium quod quidem *venter*; *caro* audit; & extremitates quas improprie admodum, *caput* & *caudam*, *originem* & *insertionem*, *punctum fixum* & *punctum mobile* plurimi appellaverunt.

VENTREM, musculi partem densiorem, mollem, rubram; quæ sola arcutatur si consideres, illum videbis componi plurimis fibrarum sibi plerumque parallelarum fasciculis, quæ membranâ cellulosa, intus oleo plenâ speciatim inclusi, ab eademque commune involucrum accipientes, & fibrillis transversalibus quasi alligati in alios rursus dividi poterunt fasciculos, iterum cellulosa telâ inclusos & separatos, usque dum ad ultimam divisionem, aut saltem humano oculo conspiciendam perventum fuerit.

FIBRÆ mox descriptæ in utroque ut plurimum musculi extremo gracilescentes, albescentes, indurescentes, aggestæ, raro, breviorique textu cellulari coercitæ, vel in funiculum cœunt, tuncque tendinem, vel instar membranæ expanduntur, & aponevrosim efformant.

PER cellularem membranam musculares lacertos dividentes, involventem dividuntur arteriæ in mediâ seu carneâ musculorum parte numerosiores, pauciores verò in tendinibus. Arteriis comites eunt venæ. Nervi quos in interiore musculorum compage, ob depositum durius involucrum longius prosequi non licet; cellularem quoque fabricam, & quidem majore copiâ subeunt, musculumque pererrant. Tendinibus autem nullos, vel saltem paucissimos, inesse autopsia docet anatomica, quod & experimentis *Gottingæ* (a) factis licet colligere, nisi dicatur illos, ob compactam tendinum structuram, in internâ eorum substantiâ, sensibilitate solitâ oriri.

(a) Vide *Pet. Castel. Specimen inaugurale medicum Gottingæ: Celeb. Haller dissertat. de partibus sensibilibus in actis Societatis Reg. Scient. Gottingensis. Tom. II. pag. 118.*

FIBRÆ elementaris fabricam suæ de musculorum actione opinioni faventem quisque excogitavit : hac de re nihil aliud asseri potest præter quàm fibrillam quamlibet minutissimam microscopio examinatam similem se majoribus exhibere. Illas non esse *ultimi nervi expansionem tenuissimam*, &c. [b] an ex eo conjectare licet, quòd sint irritabiles : nervi verò minimè [c] ? Musculorum contractionis phænomena fibræque carneæ structuram cognitam perpendenti motûs istius causam per nervos in muscolum advenire modo quo agit ignoto tantum asseri posse, apparebit.

NUM opinionem quâ creditur muscolum contractum pallescere *Harwæi* autoritate decepti ipsimet inexperti auctores receperunt ? NUM verò toties experto totque in locis contrariam sententiam ingeminanti, (d) *Clar. Hallero* deneganda fides, idem & asserente *clar. Abrahamo Kaw Boerhaave* (e) ?

DUPLEX distingui debet musculorum actio; activa quidem quæ à contractione, & passiva quæ à relaxatione eorundem musculorum pendet. Muscularium motionum falsam sumeret æstimationem, quicumque illas unicæ actionis speciei tribueret. (f) Tandem non eadem sunt musculis omnibus moles, figura, directio, situs, structura, connexio, usus unde differunt, variaque sortiti sunt nomina.

TARSI, crurisque reciprocæ motiones à novem pendent musculis, quorum tres antici, *Tibialis anticus*, *Peronæus medius*, *Peronæus minor*, sex postici, *Gastrocnemii*, *Solaris*, *Tibialis gracilis*, *Tibialis posticus*, *Peronæus major*, his auxiliantur pollicis *Extensor*, *Flexorque Longi*, digitorum *Extensor*, *Flexorque*, communes *Longi*.

(b) Quod proposuit *Boerhaave* institut. Med. 395.

(c) *Haller* in dissertat. de partibus irritabilibus. Act. Reg. Scient. Acad. Gottingensis, p. 135. & 138.

(d) Vid. prim. lin. physiol. 407. Act. Acad. Gottingensis p. 144. notam A. in comment. ad *Boerhaavii*, prælect. Acad. 188.

(e) In Dissert. de impetum faciente.

(f) Vid. *clar. Vinslow* in act. Reg. Scient. Acad. Par. p. 85 an. 1720.

E X C H I R U R G I A.

QUANTA sit vis muscularis ex eo solo intelligi posset, quòd tendo Achillæus robustissimus, crassissimulque funiculus, graviora sustinere pondera valens, rumpatur potius quàm illa violentiæ cedat extendenti. Tendo autem ille partim rumpitur, aut totaliter, sive nunc, Gastrocnemiorum solus, nunc simul cum solaris tendine rumpitur, quod utrumque observatu verum, vel etiam solaris tendinem solum intacto Gastrocnemiorum tendine, aut alterutrum Gastrocnemiorum solum rumpi non posse, nulla ratio dari potest, licet nondum exemplo probatum, aut fortè non consignatum.

SUA sunt cuique rupturæ speciei signa peculiariora, ex dolore, doloris sede, spatii inter extrema rupta amplitudine, profunditate, flexione pedis, facillimâ & indolente, aut difficili & dolentes incessu aut nullo, aut si supersit ejusdem modo & ratione, desumenda.

DOLOR aut nullus aut paucissimus, nec ullo pedis motu ampliandus in ruptione completâ, in incompletâ verò intensus, flexione pedis augendus, extensione levandus, partemque rupturæ superiorem occupans. In hac spatium inter extrema rupta leve, tendinis motum sequens, nullo motu pedis ampliandum neque minuendum notabiliter; in illâ verò majus, pedis flexione adaugendum, extensione verò minuendum. In incompletâ difficulter nec nisi cum dolore pes flectitur, in alterâ ultra gradum naturalem absque ullo dolore flecti potest. In illâ incedere adhuc, nec tamen sine maximo dolore æger potest, in hac verò secus, aut saltem pedem alternatim ante alium ferre nequit.

QUARE rupturam (a) aut sectionem (b) tendinis partialem in homine dolor constanter comitetur? Quarè verò (c) punc-

(a) *Paré, Des Plaies en particulier, Chap. 41. Mém. de l'Ac. des Sciences année 1728. p. 233. La Motte, Chirurgie complete, Observat. 412.*

(b) *Junckers. Conspect. Chirur. p. 579.*

curæ ejusdem partis aut sectioni sive totali, sive partiali in canibus nullus nec sectionis momento dolor accidere visus fuerit, nec postea per plures hebdomadas ullum canis læsus passus fuerit incommodum? Quare nunc filis trajectus con-
fui possit (d), nunc vero ruditer attrectatus tendo mortem ipsam inferat? (e) Quæstiones dantur ulterioribus investigationibus dirimendæ.

INCOMPLETÆ rupturæ prognosim quis funestiores crederet? Rupto licet integrè tendine curatio perfectior obtinetur, incessum recuperat æger firmiorem, incommodæ claudicationis aut incessus imbecillioris fatum hos manet, quibus in parte rumpitur tendo. Unde hæc? Completè rupti tendinis extrema facilè perfectèque approximabis, si verò incompletè rumpatur extrema, eadem vix ac ne vix quidem, quævis cura adhibeatur, ita sibi occurrent, ut cavitas hoc in casu observata penitus deleatur.

CUM tot mala ex tendinum puncturâ minitentur Autores, mirum certè earundem partium futuram ab ipsis commendari: nam nulla est ratio cur integrè soluto tendine cuius extrema per futuram adunantur, idem fibræ ab acu divisæ non accidat quod iisdem ab alio instrumento punctis, dum tendo integer est, contingit. His addendum eos aliquid ad futurarum felicem successum præsupponere, quod ut tendinum extrema simul coeant citra futuram, sufficit scilicet extrema fuenda approximari, consutaque in approximatione per situm & fasciationem conservari jusserunt. Tendini ergo Achillis rupto absque inutili noxiâque futurâ amissam continuitatem restitui posse ratio suadet, & experientia. Extrema rupta ad se postquam admoveris admota continendo satis erunt situs & fasciatio.

FASCIATIO autem hæc est, pede quantum poteris extenso, splenium locum læsum circumducatur, altero longo secundum cruris posterius ad plantam usque pedis posito, convolvatur fascia longa splenium hoc ex extremitatibus speciatim arctè

(c) Vid. Pet. Castel. Specimen inaug. Med. Act. Acad. Gotting. p. 118.

(d) Omnes fermè chirurgiæ practicæ Scriptores de hac tractant futurâ.

(e) Vanswieten, comment. in Aphor. Boerhaavii 164. pag. 219.

Vinciens quas postea sibi obvertendo, obversasque continendo, pedem in maximâ extensione cohibebis. Crus verò sic debere esse situm ut sit flexum monet Gastrocnemiorum femoris ossi insertio.

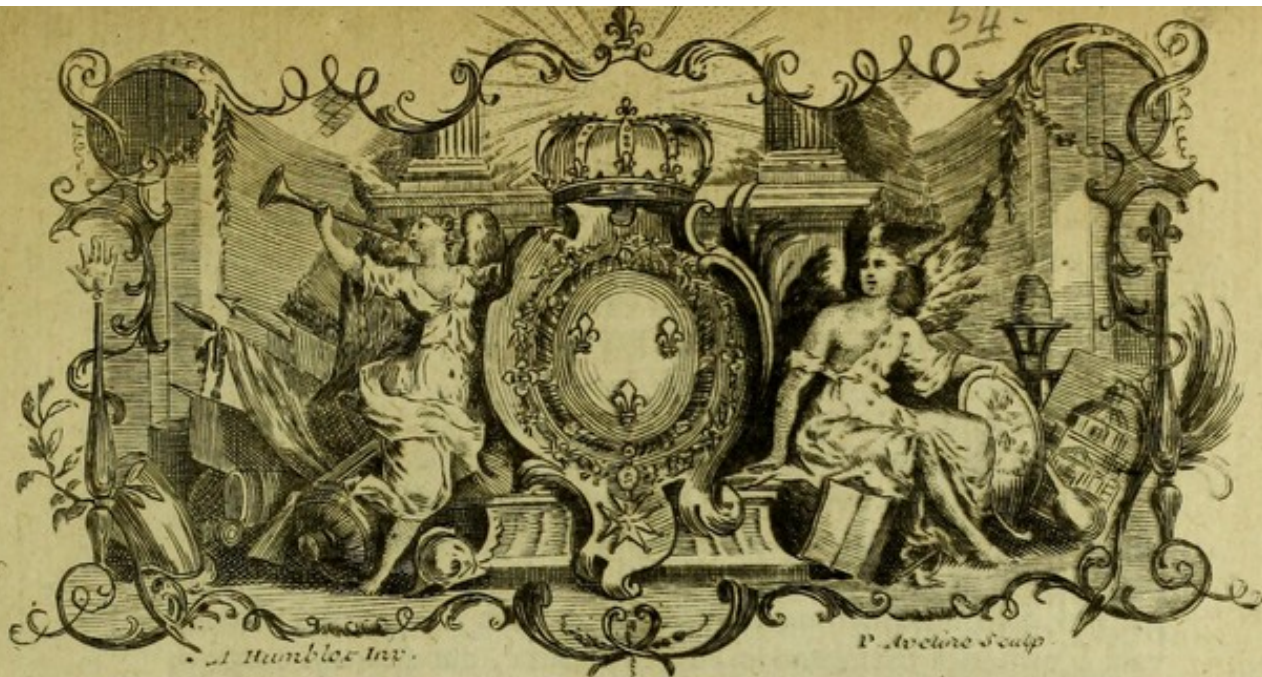
Fasciationem citius aptiusque absolvit machina quædam à celeberrimo nostro PETIT excogitata. Duabus constat partibus *crepidâ* scilicet *soleâ* cui posterius five cujus *talo* consutum est *lorum* longitudine pedem & semisse, latitudine vero transversum digitum æquans, & *fasciâ coriaceâ* octo pollices longâ, duodecim vero circiter latâ cujus latera utrinque in quatuor finduntur *capita* inæqualis longitudinis. Breviora quæ & cum applicatur machina sunt externa *fibulis* terminantur, interna & longiora foraminulis identidem pertunduntur. Ex *fasciâ* hujus faciebus altera tomento quovis loritur, ex alterâ vero exurgit *fibula*. Porro is est hujus machinæ usus, *fasciâ coriaceâ* parte *loricazâ* popliti applicatâ, quatuor *fasciâ capitibus*, superioribus circumdatur & vincitur pars femoris inferior, quatuorque inferioribus pars cruris superior, ita ut ab omni compressione libera sit ipsamet articulatio: deindè pede ægro *in-crepidam* immisso *lorum* ex *crepidæ* parte posteriore exurgens per *fibulam fasciâ coriaceâ*, parti mediæ affixam trajicitur, & usque ad desideratam pedis extensionem attrahitur.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. PETRO BRASDOR, Artium & Chirurgiæ Magistro, Serenissimæ Aurelianensium ducissæ Chirurgo primario, tueri conabitur PETRUS THOMAS Aëduensis in almâ Universitate Parisiensi Artium Liberalium Magister & Nosocomii Generalis Parisiensis, in domo dictâ BICESTRE, Chirurgus Præcipuus.

PARISIIS,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,
Die 16^a Decembris Anno Salutis 1755. à sesqui-secundâ post meridiem ad Septimam.

PRO ACTU PUBLICO
ET SOLEMNI COOPTATIONE

Typis DELAGUETTE, Regii Chirurg. Collegii
Typographi. 1755.

*Le Pere
de son
serviteur*

D. O. M.

DE CELEBRANDA OPERATIONE
TUM IN HYDROPE
CUM IN CONCEPTIONE OVARIA:
T H E S E S

ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

EA est humanæ gentis cæca mens ut ruat in
vetitum nefas, ea miserrima conditio, morbo-
rum ut innumeræ cohorti sit obnoxia. Verum
inter stupenda quæ totum orbem invasere mala,
unum è teterrimis Hydropem novimus : cui
Artis Chirurgicæ sagacitas & industria,
mediantibus doctè consiliis, vix opitulantur.
Partes totius-vè corporis compagem obsessas tenet, & sæpè
multos post cruciatus, dirâ mortis falce metitur ægrotus.

VERUM sub multiplici speciè debacchatur illud portentum:
Exurgit enim liquidi congeries aut in abdominis cavitate, aut
musculos inter & peritonæum, aliam-vè partem. E liquore ef-

2

fluente; vel effluxo; differentia nascitur. A parte quâ gignitur ac coalescit nomen habet. Multa de quocumque speciatim illius genere profari censemus absonum; siquidem curationis afferre modum speciei cujuslibet non sit hîc locus; attamen, antequam ad rem veniamus, proferre tantum definitiones liceat.

A N A S A R C A totum invadit corpus, hancque pituita crassa plus minus-vè peperit, indè. Pallor in ore sedet.

P A R S etiam peculiaris à fluido potest occupari, undè morbus varia usurpavit nomina. Si caput, ὑδροκέφαλος appellatur, si pectus, partis nomine donatur, si abdomen ἀσκήτης nomen arrogat sibi, si in umbilicum irruat, ὑδρομυφαλος in scrotum ὑδροκήλη in vasa spermatica membranas-vè genitalium, aut aliarum corporis partium, diversè nominatur ab authoribus.

P L U R I E S elocutionibus Magistrorum artis solertiâ per insignium, rerumque nostrarum peritissimorum de hydropo cystide obductâ, personuit Academia. Scriptis non mirandis minùs quàm utilibus quotidie ditatur, & cuicumque lubebit, libris apertis, quæ famur, patebunt. Membranâ ergo peculiari illam efformari posse, nemo nobiscum ausus dissentire.

N U L L A etiam, ut opinamur, de liquidi influxu in ovaria (a); aut de ipsius foetus conceptione facili, erit controversia. Cujus quidem morbi duplicis famâ constanti celebratur possibilitas, ab existentia, & ut illum faciliùs possimus enodare, cæteris omis- sis quæ de diversis hydropum speciebus decantantur, quàm ultimam utramque partem amplectemur, & hanc ab origine primâ ducere fert animus. Quoties, antequàm face splendenti quâ illâ ætate gaudet Chirurgia, ipsa claresceret, & studio peritiâque è Pandoreâ pixide eruptum huic scientiæ addictissimi valuerint debellare monstrum, quoties, heu! parens natam, conjux conjugem, nefando cruciatu luxit ereptas!

(a) *Dictionnaire de Chirurgie de Col de Villars, pag. 246.*

E X A N A T O M I A.

P A R T E S omnes Humani corporis Anatomicas muneris cum non sit nostri hâc in disputatione perlustrare, sed, ut via sit euntibus facilior, solum quæstioni proprias indagare, itaque eas quæ nostrum ad opus pertinent, percurremus.

C U T E M fibris membranaceis, tendinosis, nervosis implicatam, valisque præsertim lymphaticis conspersam, elasticam, glandulis

miliaribus redundantem & sebaceis, papillis nervosis exquisitior-
rem, substantiâque mucosâ (a) corium omne tegente politam,
ipsâmet epidermide velatam, norunt Anatomici.

ADIPOSAM membranam sic constitutam exhibent authores;
ut innumerâ cellularum phalange communicantium inter se,
unctuosumque succum ab arteriolis habentium intumescat. (b)
Vasorum generis cujuscumque textû mirando, musculos & ipsos
fibrarum fasciculos penetrat. Cum pleurâ peritonæoque con-
junctam peritus Anatomix non negabit.

MASSA (c) fibris variè configuratis in duas partes facilè distin-
guendis, contexta existit, quarum altera motrix carnea spissior,
mollis, coloris plûs minûs-vè rubei, pallidi nonnunquam, ar-
teriolas, venarum, nervorumque ramos habens concomites,
quam ventrem appellant. Alteram gracilem videas arctam, conf-
rictam & albidam, quæ in unum quodque definit extremum
ventris, & ab authoribus tendinis aut aponevrosi cognomine
donatur. Quod omne propriis membranis & communibus ob-
volvitur. Hoc musculus vocant, & ex ipsius categoriâ decem
plerumque, aliquando undecim, aut novem, aut octo, per-
quirenti scalpello, invenire est abdominales.

PERITONÆUM, (d) illis sublatis partibus, objicitur:
Hoc benè definierimus, si textum extensionis, elasticitatisque
capacissimum dixerimus; id hydrops, & graviditas pro-
nunciant. Varia tenent ipsius productiones nomina, de quibus
hîc nullatenûs agendum, ad nostram utpotè thesim haud ne-
cessaria.

MANET nobis, ad ultimum, perlustrandum ovarium utrum-
que, & si lubet, ipsæ ad quas pertinet partes. Cum autem
nostra quæstio tota in utriusque explanatione incumbat, pro
viribus, illud præsertim evolvemus.

(e) SUNT illa, corpora duo albida, exilia, ovalis figuræ, in lon-
gum extensa, magnitudinis inæqualis, uteri fundi latus poste-
riûs ferè, superiûsque extûs, occupantia, cui fune rotundo
necnon brevi alligantur ligamento lato peritonæi productione
incluso. Quorum ita se habet structura, ut exhibeat (f) congeriem
& racemos complurium vesicularum lymphæ & igne in naturam
albuminis concrecente turgidularum ac sinibus suis & vasculis infi-
dentium: quæquidem omnes fibris distinctæ tunicâ teguntur communi,
cujus interiorem superficiem ramuli vasorum spermaticorum nervulique

(a) Ruisch. (b) Princ. de M. de la Faye, pag. 14. (c) Celeb. Winsl. pag.
486.

(d) M. Winslow, exposition Anatomique du Bas-ventre, pag. 500 n. 23.

(e) Idem Author, pag. 575. n. 604. (f) Bergerus de Naturâ humanâ.

miris plexibus irrigant. Qui quidem vasculi cum hypogastlicis, funibus ligamentorum latorum, meseraicisque mirum in modum communicant. Nervos à lumbaribus, sacris, sympathicoque originem ducere, explanantibus patuit.

E X C H I R U R G I A.

PER Anatomicos certò ducti calles, ad agenda veniamus. Tubas Fallopius, uterum & ovaria alii demonstrarunt. Confirmavit id experimenti cadaverum inspectio. Variè variè de quocumque ratiocinati sunt authores, & adhuc de ultimæ partis utû, lis est sub judice. Natura nefandis Hydropifis ovaria conatibus inscia non cedere, opem artis jampridem suspirabat, cum hoc morbi genus (a) cognoverunt. Prima morbi sedes in ovo monstruosè dilatando. (b) Primum morbi punctum inextricabile. Causas à quibus habet exordium sexcentas si voluerimus enumerare, essemus infiniti. Præcipuas igitur tantùm recensemus. Æquissimâ judicii lance perpendenti internas & externas si afferamus, non repugnabit, utpotè portentæ fabrica. Numero priores videntur menstrua immodica aut ipsorum suppressio, necnon fluor albus, sæpiùs aquæ collectio in tubis ac utero, quin etiam pravus humorum hepatis lienisque circuitus. A partu laborioso, abortu frequenti quoties provenit!

FRIGUS externum ab aëre aut aquâ, occlusio uteri, compressiones, ictus, ansam huic etiam dedere, imò vesana libido.

NONNE etiam ovariorum Hydropifis valet recenseri causa, quam è fœcundato embrione (c) in ovariis aliquando rumpen-

(a) *Mémoires de l'Académie de Chirurgie, tom. 2 pag. 454.*

Historia à Chir. Joanne Gemil Observ. Edimburg. vol. 5. part. 12 pag. 336. art. 22. Ovaria potiùs Hydropica quàm imprægnata indicat.

(b) *Mémoires de l'Acad. de Chir. tom. 2. Remarques faites par M. Moreau sur les Hydropifis enkistées, pag. 456.*

Celeberrimus Verdier mihi ostendit ovarium sinistrum capillos, sanguinem necnon lympham continens cujus amplitudo major stupore percellerat astantes.

(c) Boehmer Med. & Anat. Prof. in Academ. Imp. Frider. Libello Observationum rariorum Anatomicarum Histor. de Conceptione Ovaria refert.

Mémoires de l'Académie des Sciences de l'année 1703. Obs. 14. Au dedans de l'Ovaire droit d'une femme de 38 ans, & dans la cavité d'une cellule charnue, M. Littre a trouvé un corps de figure ovale, long de 10 lignes, large de 7 & épais de 4, solide, & ayant la couleur & consistance de chair, & attaché par un petit pédicule au fonds de la cavité.

dis habemus. Vix enim gaudens motû foetus (a), aut extinguitur, aut ad perfectam perducitur metam. Si prius, foetû mortuo sicque facultate vitali spoliato, putrefit, & ex hâc putredine capillarium extrema debilitantur, vasisque ipsis tonum amissis, stillant aquæ ultrâ modum, fit & ipsarum incrementum stupendum; si alterum, crescente embrione, crescunt etiam liquida.

CAUSAS conceptionis in ovariis easdem ac illas quæ fiunt in utero novimus.

DIAGNOSIM hujus-ce Hydropisis hâc in quæstione celebratæ Observationes Academicæ Chirurgicæ edocuerunt. Quo laborantes, paucissimis, sæpè nullis conflictantur doloribus. Incipiente morbo, tumor levis latus hypogastricum læsum invadit, & sensim finè sensû mirum in modum augetur. Verùm ille tumor (b) cum ascite nequit confundi, nisi morbi nascentis præcipua effugerint symptomata, & amplissimum abdominis cavum occupaverit liquor priusquam ad ea Chirurgus attenderit. Urinæ fluunt uberius, imò eadem ac in optimæ valetudinis statu gaudente, quod non in Ascite, & quibus hoc in casû, instrumento, liquor educitur, fæminæ, solo pondere tumoris in operationis intervallis molestantur.

CÆTERUM quam in Ascite fluidum tactû nequit ità facile

(a) Frofinus in amictæ suæ Ovario detexit sinistro molam carneo osseam; & aperto cadavere pependens Ovarium seorsim carnea mole stipatum ad 17. libras ascendebat.

Malbrancher refert matronam 50. annorum molam osseam in sinistro Ovario 30. annos gestavisse, & D. Bolten in dextro Ovario fæminæ annorum 58. molæ cujusdam ossæ species per 28 annos in Ovario delituisse narrat. In Tract. Anglicano pag. 139. ac dissert. vateri de apparente graviditate foetus in utero indurati leguntur, nec intuitu ejusmodi diversarum vitiosarum gestationum aliorum auctorum desint observationes atque testimonia, vide Bianchum qui in Historiâ Conceptionis Ovariæ nondum satis certæ, asserit pag. 164. in intimâ conceptione embrionem multò antè maturitatem veluti testiculari abortû expulsum.

Riolanus de Concept. Ovariâ Observans Antopog. lib. 2. pag. 283. 4. foetum 5. uncias longum ex rupto Ovario in ventrem matris effusum describit; & Giffardus foetum sex mensium Ovario contentum prius, & elapsum deindè, extrâ partes illas sacculo contentum, per anum fuisse protrusum. Et Mercerus Med. Bitur. refert. Conceptionem Ovariâ in cadavere uxoris quæstoris regii 4. à conceptû mense, ætatis 31. mortuæ, in cujus ovarium dextrum concluderat foetum in dextri lateris partem abdominis prolapsam.

Mémoires de l'Acad. de Chir. Obs. de M. Malaval, pag. 450.

Idem pag. 131. *Observ. de Mrs le Dran & Montalieu, confirmées par M. Morand.* Potest etiam hîc legi Hist. D. Durand.

(b) M. Morand l'a trouvée épaisse, gelatineuse, lourde, semblable, sans être graisseuse, aux fèces de l'huile, pag. 418.

percipi, quin etiam aqua in cystide contenta remotius digitorum exhibentur sensui. Nulla demum viscera formam magis quam ovarium, circumscriptam offerunt.

QUAE quidem symptomata in ovario foetus crescens non supeditat, imò, * *conflatur agra doloribus gravissimis, languorem totius corporis percipit; nauseam, vomitus, animi deliquia, affectum spasmodicum arthritico rheumaticum, per intervalla quidem remittentem, nunquam penitus tamen cessantem, & hæc primo & altero graviditatis mense.*

IN posterum tumor ventris durus pedetentim crescens, ad sinistrum aut dextrum se se extendens regionis hypogastricæ latus, cum aucta molestâ gravitate sentitur extrinsecus, crescit etiam mingendi difficultas.

FIT indè ut non acris solum è genitalibus profluat liquor, eaque arrodens materiâ promota, continuo stimulo nisum, ardorem ac pressionem in uteri vaginâ excitat, verum quoque acerbis dolores in infimo maxime ventre, ossè sacro, lumbari & iliacâ regionibus, cum torminibus in partum quasi exituris sequantur. His itaque continuis ferè cruciatibus tumor ventris durus redditur. Accedit febris inflammatoria sævis symptomatibus de vehementia non remittentibus stipata, demum convulsivi motus.

SYMPTOMATA Hydropisis ovaria primis temporibus utpotè minus sensibilia prognosim ambiguum, tumore saliente hætenus funestum pronuntiaverunt exitum.

QUOMINUS (a) vitam ducant longiorem minimè morbus ille obstat. In ovaria conceptione tempus à naturâ præscriptum ad operationem quâ solâ potest debellari morbus, expectandum. Præscribendo enim remedia possent.

Tenellos convellere foetus,

Et nondum natis dira venena dare.

ANTEAQUAM autem manum ultimam admoveamus, tentanda esse tum generalia cum peculiaria remedia, non insulse concesserimus, & si tumor augeatur, repetitis remediis iisdem, dosis augeatur prudenter. Verum omnibus in usum admissis incassum, & tumore mirum in modum augecente, ad operationem nos accingere necessum. Cum autem accidat ut fluida simul & gelatinosa in cisto contineantur, mola-vè carnea, aut embrio,

(a) D. Tacheron Chirurgus Hydropisim Ovariam refert in puellâ mortuâ, quæ ad octogesimum octavum ætatis annum ascenderat, quæque morbo illo, vix triginta annis nata, laboraverat, & cujus tumor totum invaserat abdomen, * Boehmer.

triplex illud accidens triplicem expetit operandi normam. Si enim liquor in parte totâ sit fluidus (quod sit rarissimè) à Chirurgo , instrumento triangulari manû ipsius instructâ perforetur locus eligendus , & in abdomen tumoris salientis cavum immisso , extrahatur acus triquetra, scitûque favente , effluant aquæ fluidiores usquè ad siccitatem ferè , eâque cautione administratâ si felici quodam casû tota tumoris amplitudo effluxû liquoris dispareat , ægra in latus læsum recubet , canali triangularis instrumenti eodem in cavo manente , ut ejus ope , si quæ forent aquarum relliquiæ , guttatim exeant : cum autem cessaverit planè effluxus , foras educatur canalis , locoque perforato linteum aliquo liquore spirituoso imbutum super imponatur bis aut ter , sicque fortè id morbi genus curabitur.

SED (quod sæpius evenit) si ovarium partim liquore fluido , partim crassiori turgeat , nihil priùs obstat quominus eandem ac suprâ manum ad opus applicuerit Chirurgus , idque tantùm illi erit præcavendum , ut cum egressum negaverit liquor propter crassitudinem, cujus naturæ difficilis indicatio, tumore paulisper , aut nullatenus fugiente , ad aliam operationem se accingat oportet , quam sic ritè celebraverit.

A C U triquetrà in canalem repositâ , secundùm sulcatam lineam auxilio scalpelli cutis incidatur , ex adiposâ membranâ musculisque abdominalibus quod licuerit , & in incisionem immisso digito, iteretur altera incisio quâ quod supererit aperiendum muscularium partium cum peritonæo dividatur , & sit ejus incisionis apertura satis ampla ut ovarii tumentis, quod investiganti facillè patebit , demùm incisio fiat , quâque celebratâ , inclinatâ parte abdominis , effluxus uberior gelatinosæ materiei permittatur donec nullum aut parvum ipsius remanserit vestigium (a).

AST cum ovariorum Hydropisis & imprægnatio uno eodemque tempore possint enâsci , scientèr è diagnosi , non modo liquor educendus , verùm etiam corpus inclusum extrahendum, non secùs ferè ac plerùmque in incisione cæsareâ usurpatur , nullam aliam inter operandum præscribendo cautelam. Id solum animadvertimus quod incisio major necessaria sit , quam in priori casû. Quibus verò peractis , plumbeum canalem idoneum in plagam immittendum novimus , ne illa citiùs occludatur , ut liquori , materiei-vè liber permittatur aditus , & injectionibus impedimentum obstet nullum , ope quarum (quoad fieri poterit) cisti suppuratio instauretur.

(a) D. Delaporte hanc pro re natâ, tentavit operationem , *Mém. del' Acad. de Chir. tom. 2. pag. 452.* Et in *Trans. Phil. Ang.* à D. Houston cum felici successu incisione perfecta curatio hydropis legitur in fœminâ 58. ann. natâ.

His demùm ritè & secundùm artem celebratis ; quæ restant extùs curanda , non secùs ac in plagâ simplici iisdem regulis arte præscriptis addicti , ad cicatricem perducemus.

At ne quis in pessimum à nobis stabilita vertat , ad experimenta in suillis & equabus quotidiana velit attendere , quibus ovaria non modo , verùm etiàm partes incisione avelluntur adjacentes. Si rustica in animalibus , quid non in homine Chirurghi perita manus ? Cæterùm non erat hæc infrequens apud Lydæos operatio. Quam avulsionem etiam ovariorum uterique detractionem , salvâ vitâ salvas fuisse de antiquissimâ mulierum castratione apud Riolanum l. c. 285. & 6. varia extant documenta. Et Graafius ex Wiero pag. 198. rustici cujusdam allegat casum , qui cum filiam suam Amasio clam indulgere animadvertisset , ipsam congruè vinculis obligatam castravit.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside LUDOVICO. ANTONIO RAVENET, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro , antiquo scholarum moderatore , necnon Nosocomiorum Castrensiũ & Regis exercitũs Chirurgo , tueri conabitur JOANNES LE BAS Aurelius, Artium Liberalium Magister , nuper in Nosocomio Charitatis Regio Parisiensi , Chirurgus Anatomicus.

P A R I S I I S ,

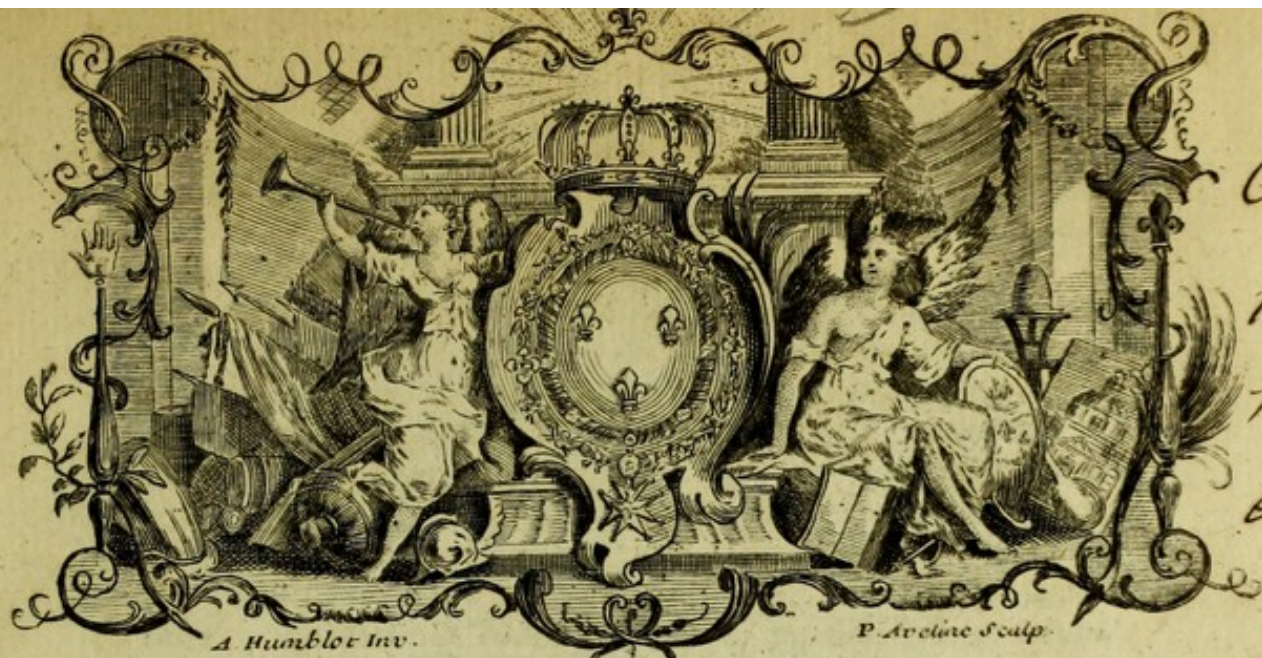
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die 26^a. Januarii mensis à sesqui secundâ post meridiem ad septimam. Anno Domini 1756.

PRO ACTU PUBLICO.

ET MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ
Typographi 1756.

*Monsi
Morand
part de
fics hu
servitau*

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ

E T

CHIRURGICÆ.

FLEBILIS natura viri, flebilior conditio
fæminæ, quæ præter malorum compa-
gem mortalium generi necessariè morituro
addictam, non solum graviditatis molestum
cogitur perferre tempus, imò plurimis nec-
non sævis & pertimescendis per-sæpè puer-
perii cruciatur laboribus. Cum autem omnes
varias partuum species hîc evolvere non sit animus, & una
præ cæteris in quâ prolapsus & compressus dignoscitur funi-
culus umbilicalis nobis arrideat, id argumenti liceat eligere.

MULIERE impregnatâ, sit in utero nova partium fabrica
ad puerperii tempus permanfurarum, & hæ sunt fœtus mem-
branæ, placenta, funiculus umbilicalis, liquor deniquè in quo
fœtus innatat: Quæquidem in ovo, coitûs tempore fœcun-
dato & ab ovariis per tubas Fallopianas in uterum delapso,
explicantur: ut verò illæ partes propter fœtum considerandæ
veniunt, de his seorsim paucis acturi sumus. Membranâ duplici

involvitur foetus, exterior crassa, spongiosa, villosa, vasis sanguiferis referta, utero contigua, eique filamentis conjuncta, plurimas in lamellas dividua, Chorion audit. (a).

INTERIOR priore tenuior, lucidior, eique adjuncta; ferè vasorum expers, per-lucidum glutinosumque continens liquorem in quo fluctuat foetus, vocatur Amnios.

TERTIAM nonnulli addunt, à farciminis figura (b) Allantoïdem dictam, quibusdam in bestiis (c) non verò in homine conspicuam, ad urinam colligendam, præsertim in Vaccis Uracho pervio continuam.

CORPUS spongiosum, cellulare, orbiculare, unius pollicis crassum, novem circiter latum, vasculis, arteriis scilicet & venis umbilicalibus mirum in modum divisim intertextum, utriusque plurimum fundo per partem convexam membranæ tenuissimæ & reticularis Chorion continuæ inter-ventu adherens, in concavâ foetum continens, vasa majora exponens, funiculo umbilicali originem præbens, placenta seu hepar uterinum nuncupatur.

PARS illa instar funiculi contorta, digiti crassitudine ex duabus arteriis gracilioribus constans, à ramis non rarò iliacis internis aliquandò ab infimâ parte Aortæ prodeuntibus, sursùm juxtâ utrumque vesicæ latus ad umbilicum spirali tractu prorepentibus, & ad placentam ubi in infinitos dividuntur ramulos, & ex venâ multò arteriis Ampliori, ex innumeris in placentâ ramusculis in unum truncum redactis orta, duas inter arterias involuta communi membranâ cellulosa, glutinosa limpidoque humore repletâ, serpente, & per umbilicum foetus ad ipsius hepar, & inde sanguinem cum succo nutritio in sinum venæ portæ, infundente; funiculus dicitur umbilicalis.

QUOD attinet ad liquorem blandum & glutinosum foetum ambientem, ab Amnione secerni videtur.

AD infantis vitam conservandam, ipsamque periculo prohibendam quantus sit funiculi usus patet ex Anatomia; ideòque tempore partus à compressione quâ vis protegendus, sin minus

[a] *Anat. d'Heister traduite en François, développement de l'Œuf. p. 287.*

[b] *Dulaurens.*

[c] Hujusce membranæ existentiam licet plures cecinerint, & imprimis hanc celebrent Trans. Philo. fabulosam credimus. Necdham, Graaf. Bildoo quæ voluerint affirmabunt. Munichque hanc à se demonstratam jactaverit, per nos licet, id unum verò ab illis petierimus ut fausta observata fideliter & cautè exhibeant, id menti oculis investigantium certè certius non effugiet.

ob liquoris commercium cum matre (a) vel placentâ interceptum , periculum in morâ.

HUJUSCE prolapsus causæ præcipuæ vel à nimia pendent ipsius longitudine , vel ab infantis situ , sive abdomen ori uteri sit oppositum , sive alia pars , ipsum os non sat obturans , se se offerat , vel à majori aquarum quantitate , quæ protinùs erumpendo , protinùs extrudit funiculum.

ALIQUANDO visu , semper verò tactu dignoscitur prociduus funiculus , qui si gracilis , flaccidus , frigidus , nec pulsans percipiatur , tùm infantis emortui signum inconcussum ; quo in casu infantis expulsio (si tamèn capitis vertex primùm se præbeat) naturæ viribus committenda . si è contrà turgidus , calidus , pulsans deprehendatur , arrectâ mente operi indefinenter insudandum : ideòque , si doloribus ingruentibus , ore uteri satis aperto , fæminâ lucinæ plurimos aliundè promptiùsque labores expertâ , capite ritè disposito , funiculus prodeat , tùm ob repulsionis difficultatem , expectandum , & si necessum ut ampliòr pateat via , os coccygis apprimè reprimendum , quod non rarò , puerperâ supinâ reclinatâ , vel in sellâ idoneâ , legitimè succedit ; pro tempore linteo vino imbuto , foveatur funiculus ; si tamen diutiùs insistat caput , ne funiculi compressione , suffocaretur infans , digitorum sinistrae manûs apicibus caput , præsertim dolorum copiâ succedente numerosiori , à pubis ossibus deorsùm intestinum rectum versus sensim depellendum , ut sic , quantum fieri possit , ad hoc intestinum & os coccygis descendat , quo tempore , capite repulso , alterâ manu repellendus est funiculus ; si verò , quod sæpè accidit , de novo prolabatur , illicò pedibus fœtum promat obstetricans oportet , non secùs ac si aliam partem præter caput & speciatim verticem offerat infans.

QUOTIES ergo ad prolis inversionem & per pedes extractionem se accingere voluerit obstetricans , ea est laudata methodus : muliere ritè collocatâ , dextram manum , butyro innunctam , blandè ad partem infantis ex utero demissam vel ipsius collo oppositam ducit , eamque simul cum capite paulisper removet ut majùs & liberiùs spatium , intromissa manu , concedatur : quibus peractis , juxtâ ventrem fœtus profundius sensim & cautè propellit & eam tunc apertam inflexamque in

[a] Et nequis destruat sententiam de sanguinis à matre in fœtum commercio , ob affirmatâ experimentâ quibus probatur non semel inventos fuisse fœtus valetudine perfectâ gaudentes , umbilico planè expertes , ad ea quæ praxis edocet quotidiana recurrimus , quæ nemo probe negaverit. Vide Moriceau , Dionis & alios &c.

uterum ad femur & ad crura infantis demittit, fœtus pedes arripere tentat, quod sæpius faustè post recentem aquarum effluxum ob uterum non ita constrictum; si è contrà, præ diuturniori tempore elapso nimium coarctetur uterus, manus tum obstetricantis difficilè recipietur, quæ tamèn ad usquè cubiti flexuram ut plurimum introduci debet, cum majori obstetricantis molestiâ. Pes apprehensus, providè ex utero protrahendus, ibique alterâ manu, vel, ut quidam volunt, fasciâ retinendus; deindè denuò juxtà partem internam hujusce pedis ad supremam femoris, atque ab hoc femore ad alterum, manum dimittit, indè ad pedem oppositum descendendo (quod attentè observandum si quidem intùs gemelli delitescere, & duorum fœtuum pedes uno tractu extrahi possent) non sinè utriùsque periculo, foras illum educit; jam bini pedes humore lubrico madidi, sicco & calido linteo involvantur, ut deorsum & spirali tractu firmiùs attrahi valeat infans, quod faciliè perfeceris si pronùs ille in ventrem cubet: si verò resupinùs, quod inter extrahendum pedem positione faciliè deprehendatur, ad ilia protractus ventre & clunibus apprehensus ita convertatur, ut pronùs in ventrem jaceat: sin minùs, mentum ipsius, instar unci, ossibus pubis hærebit, & uteri constrictione strangulabitur.

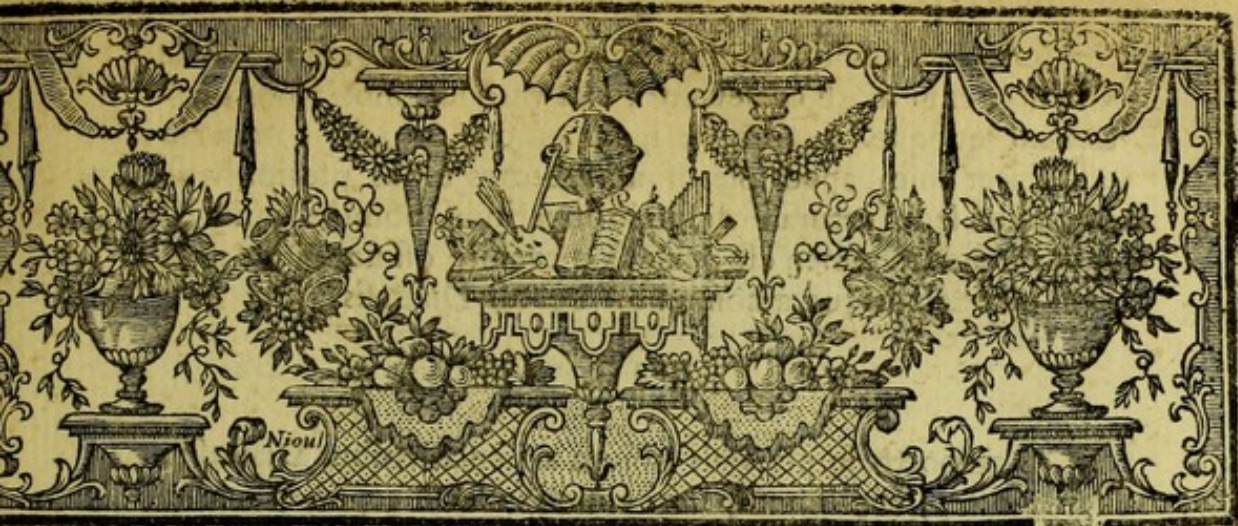
Fœtus sic in ventrem pronùs & ad cartilaginem Xi-phoidem adductus, ipsius brachia alternis manùs obstetricantis indicibus sunt accersenda; quo facto præcavendum ne collum, ore uteri constricto, huic insistere possit, quaproptèr manus una ad occiput, in ore fœtus altera, caput leniter & concussionibus alternis est liberandum.

Has positiones, DEO JUVANTE, & Præsìde M. JOANNE LE BAS Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur NICOLAUS FLAMBE, Artium Liberalium Magister.

P A R I S I S,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.
Die Lunæ 17ª Maii à sesquisecondâ post meridiem ad septimam. Anno Domini 1756.

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE, Regii Chirurg. Collegii
Typographi. 1756.

D. O. M.
THESES ANATOMICO-
CHIRURGICÆ.

I.

UMANUM corpus vel obiter inspicienti molles obviæ sunt partes, quæ nec paucæ quidem nec minimæ, in ipsius structuram veniunt. Ruinam necessariò fecisset pondus suaptè naturâ iners & ad omnia prorsus munia inhabile, nisi huic, adminiculi instar, quidpiam indidisset suprema Creatoris Providentia. Operi suo mirificè consuluit Omnipotens, ossa moli carnearum sic interferendo, ut mutuâ adunatione sibi invicem & coïrent & opitularentur. Hinc compages extitit numeris planè omnibus absoluta.

I I.

Ossa igitur fulciendis defendendisque mollibus destinata, partes sunt totius corporis durissimæ, nec non sensûs expertes.

Sua ipsorum inter se se conjunctio duplici instituitur modo. Alia videlicet cum motu coalescunt, alia vero sine motu. Disjunctionem quoque duplici ex incommodo oriri in comperto est. Licet enim apud plerosque Autores unius plurium - ve ossium ex sede naturali diductio luxationis nomine innotescat; fatendum tamen est quamdam evenire ossium disjunctionem quæ rectius juxta nonnullos vocetur **Diastrasis**.

I I I.

CUM porrò in plurimis ossium articulationibus **Diastrasim** fieri constet, cujuslibet speciei enucleandæ susceptio infinitum sit opus, quod nec tempori nostro respondeat, nec institutis consentire videatur. Statuemus itaque suos hisce disceptationibus terminos.

I V.

PRÆTERMISSIS enim variis **Diastraseon** speciebus, eam unicè expendendam in medium adducimus, quâ nimirum **Fibula** simul & **Tibia** circa pedis cum prædictis ossibus articulationem diducuntur. Hujus adeò partis **Anatomes** prævia discussio responsionibus magis quam **Positionibus** elucescet, Ad ipsius-met morbi examen properamus.

V.

PER ossis **Tibiæ** à **Surâ** diductionem, etsi non immeritò inter diversas luxationes recenseatur, **Diastrasim** intelligimus. **Plurimæ** autem **Diastraseon** admittuntur species. Modò quippè ossa sibi invicem adunata penitus dehiscunt, vel iis quas fortita sunt sedibus excidunt; quo in casu perfecta dicitur **Diastrasis**; modò levissima apparet diductio, undè imperfecta duntaxat efficitur. Simplex quandoque, si os unicum spectat, aliàs composita, si plurima diducantur, tandem complicata, ubi fractura, inflammatio, ligamentorum dilaceratio, cœteraque accidentia **Diastrasim** concomitantur.

V I.

DIASTASIS causas tùm internas, tùm externas haud dissimiles iis reputamus quæ luxationem producant. Prioribus adscribenda ligamentorum relaxatio, ipsorumque paralyfis ac debilitas, uberior **sinoviæ** accumulatio, aliud-ve ipsius vitium, su-

3

per veniens in ossibus tumefactio, aliaque hujusmodi. In posteriorum classem motus violenti, nixus, lapsus, ictus admittendi.

V I I.

D O L O R E S acutissimi, progressionis difficultas, imò & impossibilitas, partis augmentum ac inflammatio, tùm ipsa quoque causa sedulò & diligenter explorata, signa sunt haud ambigùè Diafasim indicantia.

V I I I.

Q U A M V I S autem non ità pronum sit prognosim instituere, si tamen ad Diafasios speciem, accidentia seu jam enata, seu mox futura, ætatem ægrotantis, firmam aut invalidam ejus habitudinem, articulum morbi sedem attenderimus, majus minus-ve periculum exindè pertimescendum dignoscere erit.

I X.

R E L A T A S superiùs observationes præmittere necessarium fuit, ut constaret morbi natura, quâ semel perspectâ, ad curationem pergimus. Primùm igitur omnium (ritè disposito apparatu) conciliandus est ægrotanti situs pro statû idoneus, & pars affecta juxta consuetam procedendi artem sublevanda. Iis demùm perfectis, inferiorem Tibiæ ac Fibulæ extremitatem utraque manû Chirurgus amplectetur, gradatâque compressione ossa à se invicem disjuncta in debitam sedem conducet, interea dùm administro operam dante Pes in congruâ positione continebitur.

X.

M U L T U M quidem promoveris, ubi peracta fuerit ossium reductio; at verò supererit operis non nihil. Continenda nimirum hæc ossa in statû naturali; quod ut assequaris, præstò sunt situs ægrotantis & fasciationes parti superinducendæ.

X I.

Q U O N I A M autem sæpe numerò evenit ut æger acutissimis dolorum aculeis divexetur, operæ pretium est embrocationes & cataplasmata anodina in usum vocare, non omissis tamen venæ sectionibus rariùs frequentius-ve, prout casus tulerit, repetendis.

X I I.

LONGE difficiliori negotio instituetur curandi methodus, si fortè Diafasi supervenerit fractura. Utrique morbo providit ars, certasque præscripsit quibus tractari possent regulas.

X I I I.

TAMETS I verò auxilia ex medendi fonte petita gnaviter & ad unum adhibeantur, erumpit nonnunquàm abscessus quem illicò mediante scalpello aperiendum judicamus.

X I V.

CUM autem caries, sphacelus, aliaque accidentia invitis cautionibus exorta, omnem sanationis spem præciderint, solâ amputationis ope salus ægrotanti præstabitur.

Has Positiones, DEO JUVANTE, & Præsede M. FRANCISCO-MICHAELE DISDIER Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur JOANNES BALLAY, Sanctonicus, Artium Liberalium Magister.

P A R I S I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Sabbati 30^a Octobris, à sesquisekundâ post meridiem
ad septimam. Anno R. S. 1756.*

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA.

Typis Viduæ DELAGUETTE, Regii Chirurg. Collegii
Typographi. 1756.

51.
DE CATARACTA.

THESES

EX

ANATOMIA

ET

CHIRURGIA.

Quas, DEO JUVANTE, & Præsidente M. JOANNE-BAPTISTA-ANTONIO ANDOUILLE, Professore Regio, Nosocomii Charitatis Parisiensis Chirurgo Primario, antiquo Scholæ Præposito, necnon Nosocomiorum Castrensiū, & Regis exercitūs nupèr Chirurgo Primario, tueri conabitur JACOBUS-RENATUS TENON, Senonensis, Artium Magister in præclarâ Universitate Parisiensi, olim Primarii Nosocomiorum Castrensiū, & Regis exercitūs Chirurgi Adjutor, nunc Nosocomii Generalis Parisiensis in domo dictâ la Salpêtrière, Chirurgus Præcipuus.

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Veneris 14. Januarii, anno salutis 1757. à sesqui secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO
ET SOLEMNI COOPTATIONE.

DE CATARACTA.

T H E S E

E X

A N A T O M I A

E T

C H I R U R G I A.

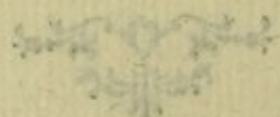
Quam, Dno Juvener, de Fide M. JOHANNES-BAPTISTA-
ANTONIO ANDOUILLÉ, Professore Regio, Nomenclator
Chirurgie Parisiensis Chirurgus Primarius, antiquo Scholæ Prae-
ceptor, necnon Nomenclator Chirurgiae, de Regis exercitibus
super Chirurgia Primarius, tractu conatus, Jacobus-Baptista
Tenon, Secretarius, Actum Magister in praedicta Universitate
Parisiensi, olim Primarius Nomenclator Chirurgiae, & Regis
exercitus Chirurgus Adjunctus, nunc Nomenclator Generalis Parisiensis
in domo hujus la Salpêtrière, Chirurgus Primarius.

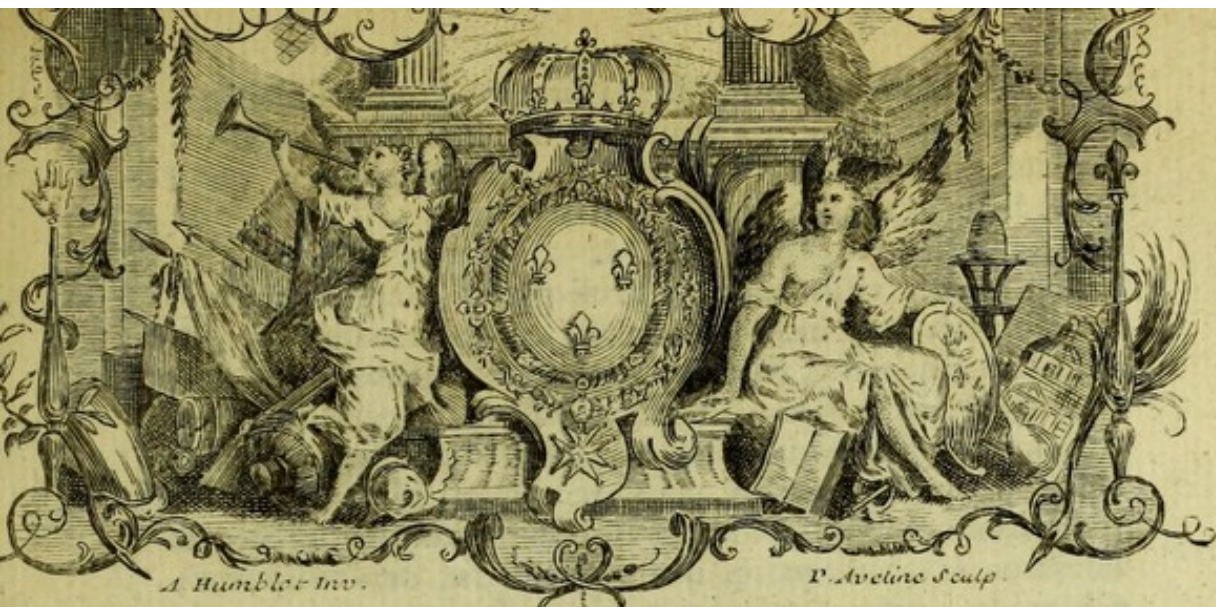
P A R I S I I S,

IN REGIS CHIRURGICORUM SCHOLIS.

Die Novembris 14. Januarii, anno salutis 1757. à Jesequi secundis
post meridie ad septimum.

PRO ACTU PUBLICO
ET SOLEMNI COOPTATIONE.

D. O. M.
**THESES ANATOMICÆ
ET CHIRURGICÆ.**

EX ANATOMIA,

s. I.

OT sunt & tantæ, quibus ex videndi facultate gaudemus, opportunitates, mirum ut nulli videatur, si Chirurgi quos nobilis & beneficus agit ardor, oculi morbis sedulo dignoscendis certatim allaboraverint, iisque tuto curandis opem collocaverint & industriam. Varios inter oculi morbos eminet Cataracta, ab omni ævo Chirurgorum animadversionibus & controversiis dignissima. Verum quàm laudabili ausu recentiores ad hunc morbum penitus eruendum in oculi delicatiora penetralia manum salubribus telis armatam immittunt? Quàm felici eventu miseros luce orbatos exquisitissimis vitæ deliciis recreant? Quid stupes? Præpollet sanè ars curandi accuratâ Corporis humani indagatione innixa, Nostros gressus ergo

dirigat Anatomia : facem illâ præferente , in tam difficili argumento non incedemus ancipites ; imò si quid in investigandâ oculorum mechanicâ profecimus , aliqualis indè lux , quod aggredimur proposito benigniùs affulgebit.

§. II.

ORGANUM visûs , oculus : oculi partes , duplicis generis , accessoriæ & propriæ. Priores globi compositionem non ingrediuntur quidem , sed eum protegunt variis que motibus reddunt expeditiorem ; tales sunt musculi , pinguedo , glandula lacrymalis , orbita , palpebræ , &c. de quibus cum fusè agant in operibus palàm editis anatomici , nihil addemus : posteriores globum ipsum constituunt ; tunicæ scilicet & humores. Has inter partes aliæ ut sclerotica , nervus opticus , Choroides , retina , membrana vitrea & corpus vitreum in parte posteriori oculi jacent ; aliæ quarum descriptio ut potè ad nostrum pertinens institutum subjicietur , anteriorem ejus partem occupant , nempè cornea , iris , processus ciliares , lens crystallina , ipsius capsulæ , ligamentum ciliare , humor aqueus & utraque camera.

§. III.

CORNEA , membrana pellucida , paululùm in orbem prominens , albo circumfusa , in anteriori oculo posita ; pluribus constat lamellis diaphanis , porosis , sibi super positis. Eam exterius muniunt folliculi duo , conjunctivæ & albugineæ propagines. Hæ tùm interiores , tùm exteriores lamellæ retrò feruntur simul : exteriores scleroticæ obtenduntur ; interiores aliquantulùm productæ , in obliquum desinentes , scleroticæ in obliquum pariter , ut rectè observavit Brissæus , (a) procedenti subrepunt & uniuntur. Membrana hæc antèrîus convexa postèrîus concava ut plurimùm $\frac{2}{12}$ quandòque $\frac{1}{12}$ lineæ partibus spissa (b) ; videtur esse sphaeræ segmentum cujus diameter modò sesqui-septem modò 8°. linearum ; (c) chorda corneæ quinque obtinet lineas. Oculum à parte anticâ terminat ; prominens anteriorem protendit cameram ; aqueum humorem continet ; radios luminis plurimos colligit , ad perpendicularem plus minùs ve pro-circumstantiis refrangit , transmittit.

§. IV.

SUB corneâ apparet membrana plana , fenestrata , variis distincta coloribus jucundè ordinatis ; iridis nomine gaudet : fo-

(a) Brissæus , traité de la Cata-	Reg. Sci. Acad. ad annum 1728.
racte & du glaucoma.	
(b) Clar. Perit. Med. in actis.	
	(c) Id. ad annum 1725.

ramen rotundum, pupillam; superficiem posteriorem nigricante muco linitam, uveam vocant. Iridem constituit unica lamella membranacea, à pupillâ in orbem protensa ad circum-
lum usque ciliarem à quo brevissimum mutuatur ligamentum (Fig. 1^a. E F) quò scleroticæ cum corneâ commissuræ inhæret. Lamellam seu septum iridis membranaceum conficiunt fibræ à majori circumferentiâ ad pupillam undatim excurrentes. Posteriùs firmant albentes lingulæ, (Fig. 1^a. & 2^a. 4) ex processibus ciliaribus ortum ducentes, tertiâ circiter suprâ anteriorem eorum extremitatem, lineæ parte: ab externo processûs limbo per basim satis latam protenduntur paululùm; mox reflexæ, post iridem radiatim feruntur, eique per alterum limbum adhærent: ad pupillam coangustantur hæ lingulæ, eò tenuiores quò major CrySTALLINI anterior convexitas: limbum posteriorem huic offerunt, tùm ut stet paulò ab uveâ remotior ne fortè mucus ab ipsâ deglutinetur, tùm ut his fulta major iridis circumferentia cum pupillæ margine planam superficiem obtendat. Reperiuntur in iride duo circuli vasculosi quorum alter pupillam ambit, alter à pupillâ lineæ dodrante distat; ad eos quot quot in hoc septo excurrunt vasa confluent. In obscuro ad tres lineas dilatatur pupilla, quò plures radios excipiat; in summâ luce ad lineam circiter contrahitur: priorem motum conficere dicuntur fibræ musculosæ rectæ, posteriorem orbiculares pupillam cingentes: verùm cum, diligentissimis licet inquisitionibus in homine & animalibus institutis, admotis etiam vitris, non appareant, conijcere par esset post Illustrissimum Duverney (a) dari quosdam motus independentes à musculorum actione.

§. V.

Post iridem & in majori ejus circumferentiâ videntur tenuissimæ prominentiæ albidæ, stricto & elastico textu: hæ processus ciliares, 72 circiter, in internâ circuli ciliaris facie transversè positos juxtâ se & ordine suo coronam exhibentes constituunt. Anterior processuum extremitas quæ in orbem effingitur & circumlum ciliarem excedit, in majori iridis circumferentiâ sub circuli nigricantis specie per corneam appareret: processus duos per hanc suam extremitatem unitos quandoque inveni; (Fig. 3^a. m 4); eâ ex unione fiebat rostrulum è cujus convexitate oriebantur lingulæ; (§. IV.) interna illorum ora ab extremitate anteriori ad posteriorem quæ desinit

(a) Hist. Reg. Sci. Acad. ad annum 1678.

in apicem, plures flexus continet. Retinæ & vitreæ membranæ flexus, singulos inter processus, ideò irrepentes ut & adhæreant & vasa inde sumant, si tollas, apparebit in aquâ limpidâ observanti, cujusque processûs ora externa super fundum solidum, cavernosum tamen, sita, cum funiculis albis qui à protuberantiâ communi nascentes ad ipsos desinunt (*Fig. 3.*)

§. V I.

CRYSTALLINUS humor, corpus lenticulare, pellucidum, capsulâ membranaceâ inclusum, ponè pupillam situm, uveam inter, processus ciliares, & corpus vitreum in cujus sinum recipitur. Quid quid tentârint Anatomici, nullam huc usque CrySTALLINI humoris cum aliis partibus cohærentiam deprehenderunt. Imbibitione nutritur & lamellis suprà stratis accrescit. Exsiccatum coctum ve si inspicias, lamellis sibi invicem commissis, ad instar calculi aut cœpæ, constans observaveris. Si acidis aliis ve liquidis maceretur, tres in partes juxtâ centrum finditur: ex fissuris lucidè patent fibræ rectæ, quæ plures in fasciculos distinctæ prodeunt à centro ad circumferentiam, & à circumferentiâ ad faciei oppositæ centrum excurrunt: tria à fasciculis efformata spatia triangularia occupant fibrillæ rectæ, quæ per unum extremum ad fasciculorum latus desinunt, per alterum verò ad CrySTALLINI limbum; unde reflexæ, eodem ordine ad faciei posterioris fasciculos pertingunt: fibrillas illas tubulos esse quibus nutritius humor in CrySTALLINUM diffunditur, haud imprudenter credi posse existimat Celeberrimus Morgagnus: (a) At certò certius observata manet non in superficie modò, verùm & in singulis lamellis, uniformis fabrica mirabilis; quælibet enim CrySTALLINI Bremæ, Cyprini, Squatinæ, Raia, Anguillæ & plurimorum piscium lamella, microscopio mediante, pulcherrimum aspectu præbet reticulum fibris rectis penè parallelis filamentisque longè tenuioribus transversis subtiliter contextum: ex fibrarum cum filamentis unione innumeri exurgunt pori quadrati longiores; (*Fig. 4a.*) iteratis sæpissimè observationibus, lamellarum interiorum fibras densiores comperimus quàm exteriorum, proindèque in illis exiguios poros. Lamellæ omnes sibi invicem unitæ lenticulare corpus quatuor circiter granorum pondere (b) efficiunt, cujus color & soliditas, pro ætate, vulgò diversa: (c) vigesimo quinto ætatis anno, CrySTALLINUS

(a) Epist. Anat. 18.

(b) Petit in actis Reg. Sci. Acad.
ad annum 1723.

(c) Petitus in actis Reg. Sci. Acad.
ad annum 1726.

humor, mollis & absque colore; quod ætas fit provectior, eò magis obdurescit, in centro potissimum: anno ætatis trigesimo, subflavus, quadragesimo paleæ colorem refert; quinquagesimo amplius adhuc flavescit; 70° demùm aut 80° succineus color. Quod notandum imprimis, mihiq̃ue, post clarissimum Petitem, pluribus inspectis lentibus stat confirmatum, ejus diameter quatuor linearum, rarò admodùm trium aut quatuor cum dimidiâ; duarum linearum, crassitudo: convexitas anterior, segmentum circuli cujus diameter nunc pollicem, nunc sesqui pollicem obtineret: posterior facies protuberat magis quàm anterior; videtur circuli segmentum cujus diameter esset quinque linearum, sex ad summum; hujus autem convexitatis sectio, ferè parabolica. Ad hoc inserviunt lentis forma, soliditas & diaphaneitas, ut radiis luminis transmittendis par sit & ad perpendicularem refrangendis.

§. VII.

CAPSULA quæ in fossulâ Crystallinum detinet, membranæ vitreæ expansio. Duabus constat lamellis: altera tenuissima post Crystallinum progreditur & vitrei humoris fossulam obtegit; capsulam posteriorem dicimus: altera quæ Crystallinum obvelat, crassior; retinæ productione videtur firmata; (a) capsulam anteriorem nuncupamus. Has inter & Crystallinum infunditur humor, plùs minùs ve, pro hominis ætate & oculorum habitu spissus atque limpidus; humor est Morgagni.

§. VIII.

AMBÆ capsulæ (§. VII.) & retina ad Crystallini limbum accedunt mutuo, ibique cohærentes producuntur simul usque ad processus, ciliares; capsulas perreptant furculi albi, veluti nervosi: (b) horum omnium concursu exurgit ligamentum strictè & firmè satis, pro subtilitate, contextum; ligamentum ciliare vocant, quod unà cum lente Crystallinâ & utrâque ejus capsulâ vitreum humorem cavo suo detinet & adstringit. Septi seu Crystallini anterioris centrum lineâ circiter cum $\frac{3}{12}$ à corneâ distat. (c)

§. IX.

SPATIUM illud (§. VIII.) dividit iris in duas impares cameras; anterior una, altera posterior: pupillæ apertura utriusque communis: harum capacitatem replet humor parùmper viscosus, falsus & limpidus, aquei nomine notus. Unam &

(a) Clariss. Winslow exp. Anat.

(b) Eruditus Lieutaud. in eximio

libro, essai anatomique.

(c) Clar. Petitus in act. Reg. Sci.

Acad. ad annum 1728.

eamdem cavitatem efficit camera anterior, à corneâ & planâ iridis superficie circumscriptam; lineam circiter, è regione pupillæ, propter corneæ convexitatem, altitudine obtinet; ad circumferentiam verò angustior. Camera posterior non unicam, sicut anterior, cavitatem efformat; ad majorem præsertim uveæ circumferentiam, in cellulas pyramidatas per lingulas (§. IV.) distribuitur; eam terminant uvea, processus ciliares & anterior CrySTALLINI facies seu potius capsula: ejus altitudo contrà pupillam $\frac{1}{8}$ circiter lineæ partis propter CrySTALLINI prominentiam; $\frac{1}{4}$ verò inter lingulas juxtà processus ciliares.

EX CHIRURGIA.

§. X.

COLORIS qui trans pupillam conspicitur, in album, flavum, sub nigrum, &c. immutatio, cum visus imminutione in principio morbi, in incremento abolitione, cataracta dicitur.

§. XI.

QUÆNAM sit hujus vitii sedes, si quæras, factâ oculorum cataractâ laborantium dissectione, crySTALLINUM quandòque opacum (a) deprehendes: ergo tunc cataractam constituit CrySTALLINI opacitas.

§. XII.

AT verò capsulas nunc spisso quodam luto (b) quod aquâ diluitur, nunc concretionibus (c) etiam post longiorem mace-

(a) Antonius Maître-Jan in libro cui titulus. *Traité des Maladies de l'œil*. Brissæus in scripto. *Traité de la Cataracte & du Glaucoma*. Laurentius Heister in tractatu de *Cataractâ & Glaucomate*.

(b) Morgagnus epist. 18a. Peritus in actis Reg. Sci. Acad. ad annum 1730. idem inter operandum observamus; aliquandò enim materiam hanc ab internâ capsularum facie habemus eradendam, sicut jam adnotavit in actis Regiæ Chir. Acad. Tom. II. D. Davielus in præsentis Argumento versatissimus.

(c) OBS. 1^a. Utrumque CrySTALLINUM opacum & capsulis adhuc contentum cum extraxissem ab equi viventis oculo, capsulas reperii concretionibus solidis albidisque perspersas, quæ capsulis in aquâ licet per aliquot dies maceratis pertinaciter adhæserunt.

OBS. 2^a. In oculo humano post dissectionem comperi capsulam anteriorem per duas circiter lineas anteriori CrySTALLINO adhærentem, & ita quidem ut capsulam quam ad CrySTALLINI limbum incisam ad me traxeram ut à lente avellerem, la-

rationem superstitibus oblinitas, nunc ex omni parte opacas reperies : (a) hujus rei invictissimum argumentum, oculi dis-

mella lentis fuerit secuta : durissima & in loco adhætionis opaca erat capsula; Crystallinus exsiccat, flaves- cens & mole minor.

(a) DD. Morand & de la Peyro- nie in actis Regiæ Sci. Acad. ad an. 1722. Valsalva in dissertatione Ana- tomicâ secundâ. Morgagnus, epist. 18a. D. Hoin in actis Reg. Chir. Acad. T. II.

Ex quo dissertationem de capsula- rum vitio coram Regiâ scien. Aca- demiâ legi anno 1755, quinque insuper reperi opacas, ut ex sequen- tibus observationibus patebit.

OBS. 3a. & 4a. Oculum humanum Cataractâ confectum, adstante D. Chopin Regio Chirurgo-trimestri, dissecui. capsula, illi planè similis, quam anno 1754, extraxi à mulie- ris viventis oculo : hæc aquâ abluta opacitatem servavit ; ipsam inter & Crystallinum qui & opacus erat & mole imminutus, jacebat multus hu- mor Morgagni flavus & subsmissus. Capsula integra ex oculo equino extracta, idem prorsus mihi ostendit exemplum.

OBS. 5a. Hanc in oculo equino institui. Emaciatus erat oculus; flac- cida sclerotica; camera anterior hu- more plena; vitrei corporis pars major perierat; quod reliquum, li- quidum erat & flavescent; lens sub rubra, mole arctior, in cameram an- teriorem secesserat : apparebat post uveam septum quoddam membrana- ceum, lineæ crassitudine, cartilagi- nis instar solidum, album, opacum zamen, quod variis radiorum cilia- rium impressionibus distinctum, ad processus usque ciliares quibus adhæ- rebat, protendebatur: in facie poste- riori deprehendebatur lata cicatrix albida, manifestè fibrosa : post seve- rum morbi singularis examen, sep- tum hoc judicavi ab unione cellula-

rum corporis vitrei cum capsulis Crystallini, effectum : verum, quod norandum maximè, minor erat ner- vus opticus; minùs quàm in statu sano, candidus, fibrosus, & solidus; in tuberculum non in depressionem ferè pellucidam desinebat.

OBS. 6a. Alterum pro capsula- rum opacitate subministrat argu- mentum ejusdem equi dexter oculi, in quo non singularia minùs ac utilia occurrebant observanda. Ema- ciatus erat, at minùs sinistro : ner- vum pariter opticum minùs soli- dum, crassum, candidum & fibro- sum deprehendi; in tuberculum ter- minabatur : plena erat utraque ca- mera: trans pupillam quæ non plùs æquo patebat, apparebat color lu- teus : corneam vix excideram, ef- fluxit statim multus humor subfla- vus; præ illius copiâ, corpus vi- treum liquefactum, simul cum hu- more aqueo effusum conjeci; oculi fundum diffindo, ut interiora pro- spiciam : circà Crystallinum, in liga- mento ciliari, plurima deprehendi foramina; per hæc effluxerat humor vitreus qui liquidus evaserat : Cry- stallinum in sede suâ inveni solidum, flavum, opacum & in facie ante- riori magis quàm in posteriori con- vexum; in spiritum vitrioli cum in- jecissem, supernatavit, sicut & Cris- tallini sani quos simul injeceram; ve- rum non sicut hi, albescere visus est: tenuis erat & diaphana, capsula an- terior; posterior verò solida erat, opaca & crassissima : hanc diligen- ter perspectam, ex duabus lamellis membranaceis conflata inveni; alteram censui capsulæ ipsius lamel- lam, alteram verò cellularum cor- poris vitrei collapsam.

OBS. 7a. Quinta mihi suppetit pro capsularum vitio & opacitate probatio, ex Cataractâ cujus ope-

fectio, nec non rationi consentaneum; neque enim opaci sunt semper qui ex oculo quem Cataracta inficit, extrahuntur Crystallini. (a) Capsula & membrana vitrea, in animalibus rubiâ pastis, rubeo tinguntur colore, dum cæteræ membranæ vel corpora oculi diaphana nativum servant colorem. (b) Cataractam interdum tollunt mercurialia; (c) id autem fieri non valeret, nisi Cataracta capsulas infestaret, quas quidem subire possunt mercurialia, minimè verò lentem quæ nullum hucusque notum cum partibus vicinis habet commercium. (§. VI.) Licet sanus sit oculi fundus, licet apprimè peracta fuerit operatio, non felix semper exitus; quandòque enim non nisi imperfectè, quandòque perfectè quidem sed ad tempus duntaxat, quandòque demùm ne imperfectè quidem videt æger. Ergo & factis liquet & argumentis in capsularum opacitate Cataractam haud infrequenter consistere.

§. XIII.

Ex prædictis (§. XI. & XII.) evidenter sequitur Cataractam aliam esse Crystallinam, aliam capsularem, aliam ex utràque compositam. Crystallina duplex: mollis, ubi lens ex toto vel ex parte dissoluta; solida, ubi lens vulgò exsiccata & mole minor. (d) Capsularis in anteriorem & posteriorem dividitur. Composita triplicis speciei; vel enim cum Crystallino opaca est capsula anterior, vel posterior, vel utraque simul.

rationem in quodam hujus Urbis mercatore institui. Dissolutus erat Crystallinus; capsula membranæ pergamenæ instar, densata & solida. Operosus fuit labor; capsulâ tamen quadripartitâ, id tandem sum affecutus, ut sufficientem radiis patefacere aditum. Huc referre juvat quod à celeberrimo Joanne-Baptistâ Wulpio accepisse se ait Morgagnus; asserit ille vitium omne in lentis tunicâ interdum sibi visum residere: non fortius enim acui reluctabatur Crystallinus, dum è contrâ ad duritiem Cartilaginis accedere videbatur capsula.

(a) Lege in actis Reg. Sci. Acad. ab eruditis extraneis vol. tertium.

(b) Ex obs. clariss. Duhamel & Morand in actis Regi. Sci. Acad. ad annum 1739.

(c) Clariss. Boyleus in suis de utilitate Philosophiæ experimentalis exercitationibus.

(d) OBS. 8a. Crystallinum quidam sanus, quatuor vulgò linearum est, ex oculo extractum Cataractâ vitiato, duarum tantum modò, duarum & dimidiæ, trium, interdum in Cataractâ recente trium cum dimidiâ linearum inveni: ne duas quidem habentem lineas, in cataractis mollibus comperi.

OBS. 9a. In oculis quos recentissimè dissecai, quorum alter sanus, alter Cataractâ depravatus, Crystallini sani diameter erat quatuor linearum; duarum, crassitudo: vitiatum erat viscosus, solidus, flavescens; diameter ejus, trium linearum cum dimidiâ; sesqui lineæ, crassitudo.

§. XIV.

9
§. XIV.

CAUSA Cataractæ proxima, vasorum capsularium nec non tubulorum & macularum lentis obstructio, item quid quid genuinam ejus destruit structuram. Dolor acutus, vis externa, inflammatio, ignis vel aquæ ferventis nimia in oculos actio, radii vividiores, lentis in sacculo compressio humoris Morgagni absorptionem secuta nimiamve musculorum rectorum & obliquorum contractionem, capsularum suppuratio, lymphæ lentor & spissitas, partibus, succrescente ætate adveniens rigiditas, causa remota.

§. XV.

(A) Signa Cataractæ diagnostica, communia vel propria: ex communibus, alia ad ægrum pertinent ipsi soli nota, scilicet visus hebetudo, decurtatio, perpetua allucinatio, quæ eò sæpè accrescit ut phantasmata corporum non autem formas intueatur: alia Chirurgo apparent, nempe post pupillam vel in ipsâ pupillâ alienum conspicit colorem qui pro pupillæ dilatatione vel contractione amplior vel angustior. Hæc ubi adsunt, Cataractam adesse tutò judices; qualis autem illa sit, indicabunt sequentia.

(B) Color flavus, succineus, fuscus, nigricans, sub rubeus, Cataractam CrySTALLINAM designat, lentemque exsiccata; hæc cataractæ species profunda magis quàm Cataracta capsularis anterior, minùs quàm capsularis posterior; item alta magis aut minùs prout anteriorem aut posteriorem CrySTALLINÆ lentis faciem inficit; si posteriorem, ad pupillam in dies accedit.

(C) Color cineraceus, spatiis lucidis & quasi vacuis distinctus CrySTALLINAM Cataractam denotat, lentem verò ex toto vel ex parte dissolutam.

(D) Quæ superficiei proxima; quæ convexa & ceruleo-candida; quæ plana & in centro albida; quæ acuta in apice albicat & in circumferentiâ glauco tingitur colore, capsularis anterior.

(E) Quæ verò plures lineas post pupillam demissa; quæ lata, concava, in centro si senex æger, flava, si juvenis, sub alba, capsularis posterior. (capsulam posteriorem & lentem diaphanas adhuc ponimus; aliàs signa hæc non apparitura nemo non videt.)

(F) Cataractam compositam annuntiabunt signa communia, (§. XV. A.) quibus in primâ specie accedent signa Ca-

taractæ capsularis anterioris propria (§ XV. D.) & major obscuritas quàm si sola capsula sit opaca; in secundâ specie signa Cataractæ CrySTALLINÆ peculiaria, (§. XV. B. & C.) major obscuritas quàm si solus CrySTALLINUS sit opacus, lenta pupillæ mobilitas, immobilitas, interdum etiam ampliatio; in tertiâ specie signa cataractæ capsularis anterioris, (§. XV. D.) obscuritas maxima, pupillæ in motibus lentor, inertia, nonnumquam dilatatio.

§. XVI.

SI apertiores palpebræ; si oculus satis promineat; si convexa, ut par est, cornea; (§. III.) si Cataracta CrySTALLINA; si exsiccata lens atque imminuta, non tamen adhærens; (obs. 2^a.) si (in eâ quam meliorem indigitabimus methodo) fusa ex toto vel ex parte; si cataracta capsularis anterior; si supersit luminis sensus; si denique colorem iris, suamque mobilitatem & formæ rotunditatem servet pupilla, Bonum.

§. XVII.

AT verò in Cataractâ capsulari posteriore, cum eam generare aut vis externa aut nimia inflammatio; si nova accedit oculo forma, & accrescit aut decrescit; ubi comes gutta serena; ubi spissior evadit retina aut à choroide separatur; ubi dissolvitur corpus vitreum, densatur fitque osseum; ubi lens CrySTALLINA fit ossea aut alterutri capsulæ adhæret; ubi capsulæ humore viscoso exsiccato interius perfunduntur, aut obduruere; ubi uveæ adhærescunt, aut iris corneæ accrescit; ubi albugine, cicatrice, ulcere, & staphilomate affecta cornea; immotâ, nimium dilatâtâ, contractâ, corrugatâ, pupillâ; nativo demum iridis colore exuto, Malum.

§. XVIII.

IN Cataractâ cui favet operatio, duplicem exhibet methodum Chirurgia, depressionem nempe & extractionem. In depressione, nervum ciliarem ejusque ramulos, processus, circum, radios & ligamentum pungendi periculum est; non numquam ipsum muscoli abductoris tendinem pessimè lædit acus; frequenter rumpuntur vasa choroïdis, unde sanguis effusus oculum miserè devastat. Discinduntur capsulæ? CrySTALLINUS, si fuerit dissolutus, in humorem aqueum effluit; si mollior, deprimi nequit; si solidus & trajiciatur acu, vix expeditur: perfectè non deprimatur? Pupillæ partem obturat, vel pro elaterio corporis vitrei in priorem repellitur sedem: adhæret? ægrè distrahitur: deprimatur? fortè per unum limbum in retinam impingit, ipsam inter & choroidem irrepit: retrò plus

æquo pellitur? Luminis radios intercipit: rara demùm fortuna, si inter frequentes acûs motationes, vitrei corporis cellulae non discindantur: Cameram anteriorem subit lens? hîc novus labor ut educatur. His omnibus incommodis obnoxia minimè est extractio; imò perfectum ægro restituit oculorum usum, eoque perfectiorem quòd CrySTALLINI fossula ab humore vitreo in ejus locum secedente repletur. (a) Ergo Cataractam CrySTALLINAM extrahere quàm deprimere satius est.

§. XIX.

EXTRACTIO depressioni sanè anteferenda ubi Cataracta CrySTALLINA; diversa enim Cataractæ species diversum haud dubiè requirit operandi modum. Si CrySTALLINA sit, lens extrahenda: si capsularis anterior, capsula crucis in modum incidenda, lens que educenda: si capsularis posterior, incisâ capsulâ anteriori, extractâ lente, capsula posterior in modum supradictum refecanda; sicque radiis luminis patebit ad retinam via.

§. XX.

HIS omnibus perficiendis abundè sufficiunt instrumenta duo; altero cornea scinditur, altero finditur capsula.

§. XXI.

IN statu sano CrySTALLINUS est quatuor linearum; (§. VI.) in Cataractâ sanabili angustior; (obs. 8. & 9.) ergo per sectionem quatuor linearum in corneâ institutam, facilis CrySTALLINI

(a) Ubi Cataracta deprimatur, in CrySTALLINI locum secedere corpus vitreum & convexum fieri credebant omnes; non ita certum quam induat figuram, quando lens extrahitur: fit ne convexum? Sicut post depressionem; manet ne concavum? Sicut in libello recens edito cui titulus *Dissertazione sopra l'arte ed un nuovo modo diristabilire la vista*, contendit Tailorus. Quid in re adeò gravi sentiendum, cognoscendi cupidus, ad experientiam confugi. Sæviente igitur hieme anni 1754. Cataractæ operationem in cane celebravi: post exactum ab operatione diem 18um. oculum gelu indurandum curavi, simul cum oculo sano: his bifariâ divis per sectionem ab anteriori oculo ad posteriorem, productam,

sequentia adnotavi.

OBS. 10a. Oculus sanus longitudinis habebat novem lineas & dimidiam, latitudinis 9m; camerae anterioris & posterioris altitudo, duarum linearum ex adverso pupillæ; CrySTALLINUS erat duabus lineis crassus; post CrySTALLINUM humor vitreus quinque lineas cum dimidiâ obtinebat. Oculus in quo operatio fuerat peracta longitudinis 8°. tantum habebat lineas, latitudinis 7m. cum $\frac{3}{4}$; camerae altitudo lineæ dumtaxat; planam superficiem anteriùs obtendebat corpus vitreum; ab humore aqueo ad oculi fundum 7m. tenebat lineas: in oculo sano humor aqueus 7m granorum, trium tantum modò in oculo operationem passo.

eductio; ad semi-lineam itaque à conjunctivæ margine sectionem inchoabis & absolves. (§. III.)

§. XXII.

OMNIBUS ad operandum dispositis, caput ægri parùmper reclinatum sinu excipit Chirurgus, firmatque manu superpositâ, dum altera ad mentum delata palpebram inferiorem unculo hunc ad usum quæsito depressam tenet. Operator inter ea sublimi celsus fede ex adverso ægri collocatur; palpebram superiorem sinistro, si de sinistro agatur oculo, stabilit pollice, & scalpellum (*Fig. 5^a.*) dextrâ manu in corneam immittit ad semilineæ à conjunctivâ distantiam, versus minorem oculi canthum: instrumentum è regione pupillæ ad latus oppositum dirigit, quod ad eandem à conjunctivâ distantiam perforat; fissuram usque infrâ pupillam producit, quò cum devenerit, instrumenti aciem antèrius convertit, agit, corneam secat & instrumentum retrahit. Peraçtâ corneæ incisione, incidenda venit capsula; quod tutò & facilè absolveret Chirurgus scalpelli ope, (*Fig. 6^a.*) cujus immittet cuspidem per corneæ aperturam, ita ut ejus resegmentum latere obtuso tollat sursum, & per pupillam ad cameram posteriorem attingat: tunc ne parcior sit capsulæ sectio, ne lædantur iris & processus ciliares, ne periculofam compressionem requirat CrySTALLINI extractio, iridis marginem instrumenti dorso defensam paulisper amoveat, aciem in capsulam inferat & sectionem ferè usque ad lateris oppositi marginem ducat: tùm retractâ paulisper versus minorem oculi canthum pupillæ orâ; & inverso instrumento, eâdem cautelâ, sectionem perficiat; sic discissâ capsulâ, spontè sæpè sæpiùs prodit lens. Hæc est quæ nos plurimùm juvat, in Cataractâ CrySTALLINâ operandi methodus.

§. XXIII.

SI Cataracta sit capsularis anterior, corneâ juxtâ laudatam methodum (XXII.) incisâ, capsulam crucis in modum reseccabit operator; quod ut facilè præstet, iridis cui obtusum instrumenti latus offerre curabit, toties removeat oram, quoties incisiones quatuor ad pupillæ axem desinentes aggreditur; tunc recisæ capsulæ segmentibus ad latera discedentibus, lentis extractione operationem perficiet.

§. XXIV.

UBI Cataracta capsularis posterior, post corneam defestam, (§. XXII.) extractam lentem, capsula posterior eodem scalpello, (*Fig. 6^a.*) eâdem solertiâ (§. XXII. & XXIII.) superiorique, ut ita dicam, animadversione reseccabitur.

Fig. 3.

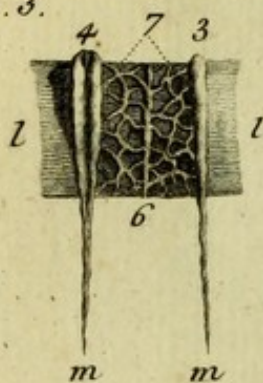

Fig. 2.

Fig. 4

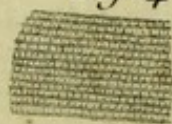

Fig 5.

Fig 6.

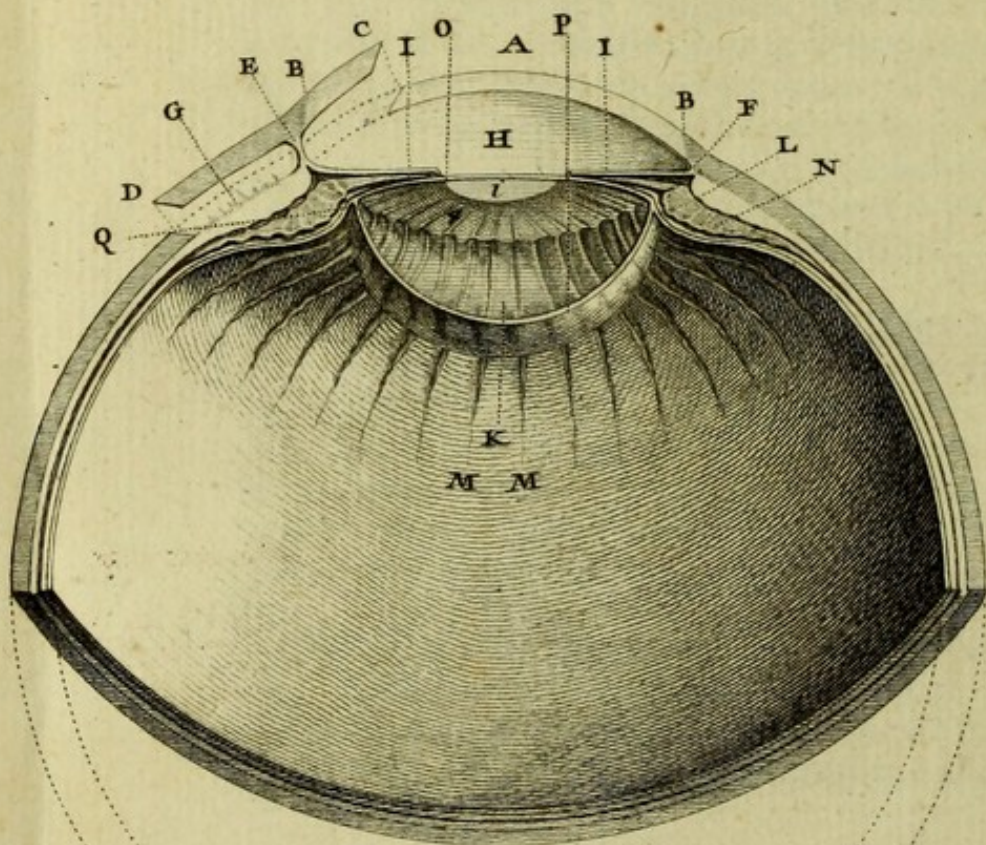

Fig. 1

TABULÆ EXPLICATIO.

Figura I. exhibet Oculi posteriorem horizontaliter in duas partes æquales secti, cujus diameter quadruplo major quàm in statu naturali.

<p>A. Cornea.
C D. Cornea & sclerotica secantur & à loco ut designat punctorum series amoveantur quò magis appareat ligamentum iridis.
E F. Iridis ligamentum.
E. Ligamentum iridis protensum.
G. Filamenta circulum ciliarem scleroticæ annectentia.
H. Camera anterior.
I I. Iridis sectio.
i. Pupilla.
4. Lingulæ super posteriorem iridis faciem radiatim positæ.
K. Crystallini sectio.
L. Circuli ciliaris pars.
M M. Processus ciliares : octodecim tantum hîc depinguntur, totidem</p> | <p>qui figuram nimium obscurassent, omittis.
N. Processus ciliaris horizontaliter in loco conspectus : unius faciei forma apparet ; concavus est limbus externus, circuli ciliaris prominentiæ supererescit ; internus verò convexus, variis flexibus distinguitur : extremitas posterior in apicem definit ; anterior in orbem effingitur : observare etiam est lingulam, quomodo iridem inter & crystallinum producat.
O. Capsula anterior.
P. Capsula posterior.
Q. Ligamentum ciliare.</p> |
|--|--|

Figura II. repræsentat processum, in Figurâ primâ litterâ N. notatum, horizontaliter situm, cum ipsius lingulâ.

<p>1. Limbus externus concavus.
2. Limbus internus convexus & flexuosus.
m. Extremitas posterior.
3. Extremitas anterior.</p> | <p>4. Lingula.
5. Una ipsius facies, in quâ videntur aliquæ funiculorum albidorum expansiones.</p> |
|---|--|

Figura III. exprimit circuli ciliaris partem, super quam interiùs positi sunt processus duo, à limbo interno conspecti, absque lingulis.

<p>11. Circuli ciliaris pars.
m 3. Processus simplex ; extremitas anterior 3 circulum ciliarem paululum transit ; spissior est posteriore m. quæ eundem circulum multum excedit.
m 4. Processus compositus : 4 extremitas anterior duas in lamel-</p> | <p>las divisa.
6. Protuberantia communis.
7. Funiculi albidi cellulas quasdam seu cavernulas effigientes, à protuberantiâ communi ad processus usque extenduntur supra quorum facies progredi videntur, sicut cernere est fig. 2. N°. 5.</p> |
|---|---|

Figura IV. crystallini squatinæ lamellam promit microscopio perspectam, in quâ observantur fibræ parallelæ quas inter cernuntur filamenta longè tenuiora, perpendiculariter in ipsas incidentia.

Figura V. Scalpelli Clar. de la Faye unâ facie recurvum, latere duntaxat scindens excepto apice qui anceps est ; hujus instrumenti lamellam idèò unius lineæ latam feci, ut cameræ anterioris altitudini faciliùs adaptatam ; longitudinis etiam tres lineas detraxi, ut eo commodius uterer.

r. Designat instrumenti curvaturam.

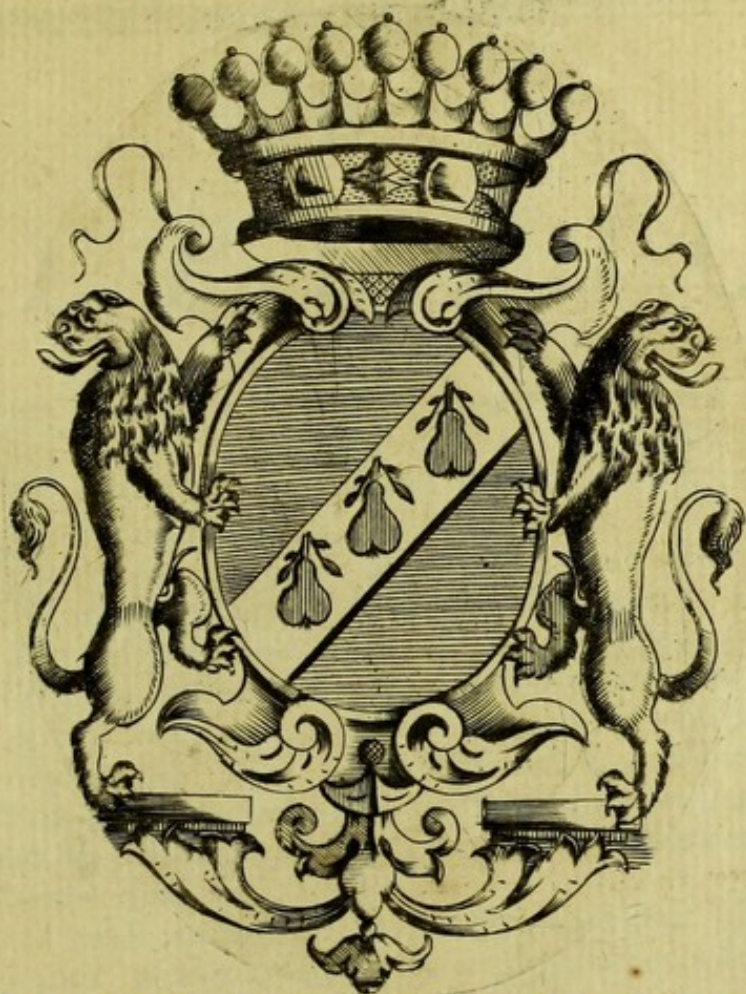
Figura VI. exponit scalpelli nostrum, capsulæ præsertim incidendæ accommodatum, altero latere secantem, altero obtusum.

E R R A T A.

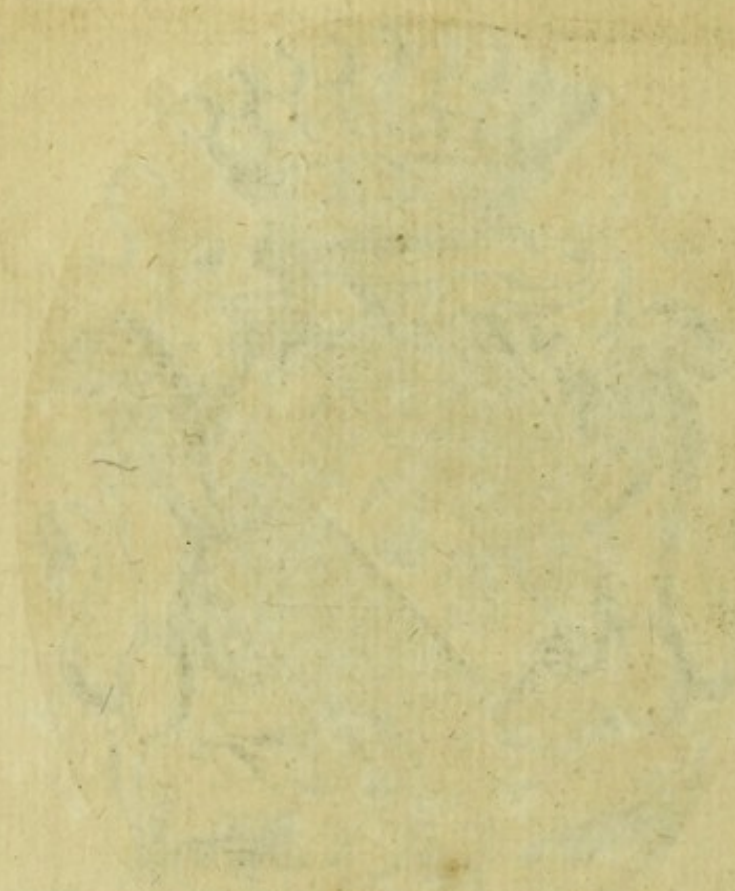
Page 5. not. (a) Clariss. lisez Clarif. pag. 7. Obs. 6. lig. 20. deprehendi, lisez deprehensi. pag. 10. lig. 8. dilatatio, lisez dilatatio.

EXPLICATION DE LA PLANCHE.

Fig. Va. fig. 4. adaptatam, lisez adaptarem, ibid. commodius, lisez commodius.
Figura VIa. fig. 2. secantem, lisez secans.

MEMORIÆ PERPETUÆ
ILLUSTRIS. DOM. DE LA PEYRONIE
DUM VIVERET
GALLIARUM REGIS CHIRIATRI PRIMARIJ,
REGI A CONSILIIS MEDICIS, &c.
AD POSTERITATEM
MUNIFICENCIA IN PATRIAM CIVIS MERITISSIMI,

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1891

CHICAGO, ILL.

1891

CHICAGO, ILL.

50.

THESES ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

DE HYPPIO.

CULOS plurimis diversisque morbis obnoxios esse neminem latet. Eos inter alii palpebras vel cilia, alique vias lachrymis in nares deducendis aptas, ipsumve bulbum, afficiunt. Pyosis, seu oculi abcessus ad posterius illud morborum genus referri debet. Unguem, Diapyesim & Hypopion complectitur. Unguis seu Onix puris est congestio inter corneæ pellucidæ lamellas; Diapyesis abcessus esse dicitur ponè uveam positus; Hypopion verò puris est collectio sub corneâ, ubi secundùm naturam aqueus humor occurrit. Illius morbi causas signa, symptomata curationemque profecuturi, brevem oculi Anatomem præmittendam esse necessarium duximus.

BULBUS oculi membranis constat & humoribus. Membranæ tres sunt numero, scilicet Sclerotica, Choroïdea & Retina. Sclerotica crassius atque exterius bulbi involucrum, illum penitus circumvolvitur. Duas in partes vulgò dividitur, posteriorem nempè majorem, quæ Sclerotica, Corneave Opaca dicitur, & anteriorem, minorem, Corneæ Pellucidæ nomine insignitam. Sclerotica propriè dicta, densa, albicans, compacta, plurimis irrigua vasis, nervisque dives, structuram ferè inextricabilem exhibet, atque majus spheræ segmentum æmulatur. Illius crassities à posteriore ad anteriorem bulbi partem sensim decrescit. Pediculum insuper habet nerveum, posteriùsque situm, qui nihil aliud est, quam nervi optici bulbum penetrantis extremum. Anteriori scleroticæ parti cornea

respondet , pellucida , crassior , conspicuis pervia poris(a) , plurimisque lamellis arte facili separandis (b) coagmentata. Cornea pellucida in modum segmenti spheræ minoris, majori spheræ appositæ , elevatur , eaque nervo optico directè appositæ videtur , licèt illius nervi insertio , inferior simul (c) & interior , illius centro non respondeat. Corneam pellucidam scleroticas partem esse , uno fere ore asserunt anatomici: diversissimam tamen illarum esse structuram patet , tùm ex iis quæ de utrâque diximus , tùm ex eo quòd (d) sclerotica ossea in avibus , cartilagineaque in piscibus deprehendatur , & cornea pellucida eandem ac in homine structuram , in utroque animalium genere, sibi vindicet. Aliundè corneam pellucidam scleroticæ tantummodò adhærere facillè demonstrari potest. Si enim oculus integer , per plures dies , in aquâ communi macerandus relinquitur , atque ferventi aquæ per aliquot minutæ secundas immergatur , facilis erit scleroticæ à corneâ separatio. Scleroticam à durâ matre, nervum opticum succingente, atque in membranam rursùs expansâ originem suam ducere vulgaris est opinio , cui quidem præter (e) Fallopii , atque celeberrimi (f) Winslow sententiam , adversantur illustrissimi Demours Medicus & Ophtalmiatri Parisiensis observationes suprâ expositæ.

CHOROIDEA altera bulbi tunica , scleroticæ ubiquè subjacet. Summè tenuis , in duas tamen abit

(a) Vid. Act. Reg. Sc. Acad. an. 1721 pag. 310.

(b) Oculus probè denudatus sic comprimatur , ut cornea maximam acquirat tensionem , tuncque subtilissimâ aciculâ summa illius superficies feriat vulnuscule punctum inflicto , diffiliet elastica pellicula , rimaque nascetur : si cornea per eam rimam iterùm pungatur , altera diffiliet pellicula , novaque nascetur rima , & idem fiet centies , si centies pepugeris. Ex Academicis Boërhaave prælectionibus. tom. IV. p. 272.

(c) Winslow , *Traité de la Tête*. §. 227. Nervi optici extremitatem pupillæ directè obversari crediderunt Veteres : Verheyen deindè tradidit eundem nervum inferiora versùs , globo implantari ; Boërhaaveque locum hujus ingressus ratione altitudinis , esse in medio , sed ratione latitudinis ità situm esse , ut ferè hæreat in tertiâ parte distantie ab angulo interno oculi , in diametro metiente oculi latitudinem. Vid. Verheyen, Corp. Hum. Anat. Tract. IV. Cap. XIV. p. 427. Boërhaave. Inst. Med. §. 525.

(d) Consul. ea que de corneæ structurâ , cum Reg. Scient. Academiæ communicavit D. Demours Medicus & Ophtalmiater Parisiensis Illustrissimus , an. 1741.

(e) Observ. pag. 213.

(f) Loc. cit. §. 225.

§

lamellas quæ non nisi post diuturniorem in aquâ communi macerationem [a] à se ipsis in homine separari possunt. Lamellarum interior, Rhuischiana nuncupata, fusco humore successu temporis ad nigredinem vergente, totamque veluti choroïdeam inficiente, intus illinitur. Vasa plurima, sanguinea, atque in modum vorticis disposita inter illius membranæ lamellas ubiquè ferè occurrunt. Exterior choroïdeæ lamella, interiori sclerotices superficiei communium vasculorum ope annectitur; mutua verò illarum adhæsiō propè corneam pellucidam major est: fit autem ope circuli cujusdam albicantis, latitudinis [b] inæqualis, quem ligamentum ciliare vocant. Choroïdea à scleroticâ hoc in loco secedit, & in modum septi transversî replicata uveam constituit, quæ medio circiter foramine, pupillâ dicto, perforatur. Anterior uveæ superficies variis distincta coloribus iridem quodam modo refert, posterior verò fusco nigrescente humore illita, fibras radiatim dispositas striis albicantibus vel sub rubris distinctas exhibet. Fibræ prædictæ, ciliares processus appellantur. Non eadem est uveæ ac choroïdeæ structura; uvea namque fibris muscularibus radiatim dispositis instruitur. Fibras quoque circulares, in mediâ illius crassitie supposuerunt Anatomici plerique, licet illas nondum detexerint. Eas tandem in bove [c] vidit Medicus & Ophtalmiater peritissimus, & auditoribus suis demonstravit. Fasciolam semilineam latam constituunt, quæ tenui prius abrasâ quâ includitur membranâ, facillè conspici potest.

RETINA tandem tertia & interior bulbi membrana, interiorem choroïdeæ superficiem induit. Pulposa est & vasculosa, atque propè ligamentum ciliare terminari videtur, licet inter processus ciliares usque ad lentis cristallinæ periferiam progrediatur, annotante celeberr. Winslow. [d]

TRES in interiore bulbi parte continentur humores, vitreus scilicet, cristallinus & aqueus. Vitreus humor postero-

(a) Vide Boërhaave Prælect. Academ. cum Notis Haller. Tom. IV. pag. 143.

[b] Primus observavit Winslow, ligamentum ciliare atque iridem inæqualis esse latitudinis, sic ut major illorum latitudo minori palpebrarum cantho respondeat. Vide Act. Reg. Scient. Acad. an. 1721. p. 310.

[c] David Mauchard, cujus peculiaris de Mydriasi dissertatio, super hanc rem præcipuè, legi meretur.

[d] Loc. citat. §. 223.

rem majoremque bulbi partem occupat. Corpus est pellucidum, vitro fuso simillimum in modum sphaerae coactum, foveâque cristallinae lenti excipiendae destinata, in anteriore sua parte excavatum. Ex infinitis numero cellulis humore limpidissimo repletis constare videtur. Cellulae autem illae sunt ex membranula tenui, totum corpus vitreum involvente quam Vitream, Arachnoideam, Hyaloïdemve tunicam nuncupant, cujus interior lamella in interiorem illius crassitiem reflectitur. Pars vitrei corporis anterior sulcos plurimos radiatim dispositos, fusco nigrescente humore repletos, ciliaribusque processibus aptè respondentes, circa foveam cristalinam positos, exhibet. Cellularis vitrei corporis structura à Riolano [a] primum excogitata facile demonstratur, si liquori leviter acescenti immergatur, vel quod melius est, gelu exponatur; tunc enim [b] in minores abit cristallos, tenui membranâ coarctos, quos summâ aciculâ à se invicem separare non impossibile est. Corporis vitrei cellulas inter se communicare concluditur, ex eo quod oculus probè denudatus atque perforatus, brevi temporis spatio flaccescat, maximamque ponderis sui jacturam patiatur.

CRISTALLINUS humor, anteriore corporis vitrei foveolâ excipitur. Corpus est pellucidum & lenticulare, cujus posterior facies anteriore magis convexa deprehenditur. Ponè uveam collocatur, illiusque centrum pupillae centro respondet. Constat ex lamellis pellucidissimis [c], vasculosis, concentricis, eademque ratione dispositis ac diversa strata quibus cæpæ sunt: tenui quoque includitur capsulâ membra-

[a] Tunica hyaloïdes inquit Riolanus, *Anthropographiæ* lib. IV. p. 273. per substantiam humoris vitrei diffunditur, cujus interjectu concretus apparet, nec fluidus redditur, nisi frequenti sectione solutis filamentis, tunc in aquam fluentem liquefit. Similem ferè in corpore vitreo structuram admittit Morgagni *adversar. Anatom.* VI. p. 106; dicit enlm illud constare ex humore quodam aqueo, tenuissimis creberrimisque membranulis, ferè ut intrâ uvarum acinos fieri vidimus, intersepto.

[b] Vid. *Act. Reg. Sc. Acad.* an. 1741.

[c] Lens optimè depurata, detineatur in aquâ fervente; crusta externa alba fiet, fibrosa & opaca. Deglubatur aciculâ lentè & patienter; adhibeatur microscopium; secedet tota in pelliculas infinitè tenues, concentricas, quarum una post alteram separari poterit, omnes autem reticulatis nexibus conjunctæ erunt. Hæc sunt ipsamet Boërhaave verba. Vid. *Prælect. illius Acad.* tom. IV. pag. 188. Exteriora lentis cristallinae strata molliora esse observavit Morgagni *adversar. Anatom.* t. VI. pag. 90. Vidit quoque humorem quemdam aqueum, incisâ tunicâ cristalloïde in vitulis, bobus & ipsomet homine prodeuntem.

naceâ, atque duabus tunicæ vitreæ lamellis [a] efformatâ. Lentis cristallinæ colorem & consistentiam, pro diversâ ætate differre, coràm Regiâ Scientiarum Academiâ demonstravit D. Petit Medicus Parisiensis illustrissimus. Reliquam & anteriorem bulbi partem aqueus occupat humor, lymphidus, pellucidus, saporisque necnon odoris expers. Spatium cristallinum inter & corneam positum adimplet. Spatium autem illud, in duas partes seu cameras vulgò dividitur, anteriorem nempe, quæ præ uveam occurrit, & posteriorem quæ ponè uveam existere dicitur. Quidam cameras illas æquales supponunt, alii verò asserere posse arbitrantur anteriorem [b] quadruplo maiorem esse, adeòque minimam esse cameram posteriorem, cùm humoris aquei in utrâque contenti quantitas, vix grana quatuor pendat. Paucissimi tandem sunt, [c] qui nullam esse cameram posteriorem, uveamque cristallinæ lenti immediatè apponi contendunt. Huic sententiæ favere videntur sulci vitreo corpori insculpti, necnon sedula oculorum congelatorum inspectio, in quibus nullam aquei humoris partem uveæ postpositam observare unquàm potuit illustrissimus D. Lieutaud. Contrariæ, si quæ sint, observationes, nullius momenti sunt habendæ, cùm partium à morte collapsus variæque mutationes gelu ductæ, naturalem illarum dispositionem pervertant.

VASA plurima sanguinea, pluresque nervi bulbum subeunt, & variis illius partibus impertiuntur. Arteriæ ab internâ carotide originem suam trahunt, inde verò per foramen opticum & fissuram sphenoideam è calvariâ egressæ, posteriorem sclerotices partem, subjectamque choroidem pervadunt, & utrique necnon retinæ distribuuntur. Ex ultimis illarum ramusculis fiunt vorticosa choroidis vasa, circuli que arteriosi ponè uveam conspiciendi, quorum alter ligamento ciliari, alter verò pupillæ propior est. Totidè venæ ab ophthalmico sinu oriundæ prædictis arteriis respondent. Nervi à primo quinti paris ramo tertioque pari procedunt, mediante ganglio lenticulari; posteriorem quoque sclerotices partem,

[a] Cristalloïdem tunicam, pro tendineâ processuum ciliarium expansione habet Morgagni loc. cit.

[b] Heister compend. Anat. Not. 51 pag. 96. Petit Act. Reg. Scient. Acad. an. 1722. 1728.

[c] Winslow Act. Reg. Scient. Acad. an. 1721 Lieutaud, *Essais Anatomiques*. pag. 151. &c.

non longè ab optico nervo pervadunt, deindè ad ligamentum ciliare progrediuntur, ibique desinere videntur. Indè est sanè, cur D. Lieutaud suspicatus fuerit ligamentum ciliare plexum esse nerveum, cujus ope minores nervorum ramuli uveæ corneæque pellucidæ distribuuntur.

O C U L O R U M inflammatio proxima est Hypopii causa: quæcumque ergò ophtalmiam producere valent, plethora scilicet, prava humorum indoles, vasorum atonia vel coarctatio, oculorum vulnera, contusiones, ictus &c. inter remotas illius causas annumeranda veniunt. Hypopii diagnosi ex eo deducitur, quòd pus sub corneâ congeratur, initio parcum & albescens, deindè verò copiosius & morâ flavescens, idque paulatim ascendat, pupillæ limbum attingat, & spatium aqueo humori destinatum adimpleat. Incipiente morbo molestus fit luminis sensus, mox oculorum acies imminuitur, ægerque deindè colores vividiores, ipsumque lumen à tenebris vix discernit. Pupilla seigniore contractio- nis & dilatationis motum obtinet, eoque magis arctatur, quòd puris augetur quantitas. Adest plerumque simul ophtalmia cum dolore pullatorio in oculo vel tempore lateris affecti. Nauseis denique, febris symptomaticâ, insomniis, delirio & convulsionibus aliquandò supervenientibus, non minùs de vitâ, quàm de ægri oculo agitur. Fatendum tamen est posteriora illa Hypopii symptomata rariora esse, illumque morbum periculi minùs quàm incommodi afferre. Huic enim ut plurimum succedit visûs imbecillitas, sive pendeat à cicatrice quâdam corneæ, sive ab humoris aquei pelluciditate imminutâ repetenda sit. Aliundè, si pus sibimet ipsi committatur, acriusvè existat, vel internam oculi structuram pervertit, vel corneam erodit, tuncque pellucidæ corneæ collapsus & præternaturalis illius cum uveâ cohæsiō, necessarium humoris aquei efluxum sæpiùs consequuntur.

H Y P O P I I curatio diversa est pro diversis circumstantiis. Si minor sit puris sub corneâ congesti quantitas, paucioraque urgeant accidentia, illa topicis discutientibus, sub cataplasmatibus, fotûs, colliriivè formâ admotis ut plurimum obtinetur. Levis quoque oculi affricus ad eundem scopum conducit. Hanc curandi rationem, quam maximo cum successu pluries adhibuisse, celeberrimo [a] Mauchard

[a] Videatur illius dissertatio de Hypopio.

testatus est Wolhoufius, à Justi Ophthalmiatri Romani methodo non multum differre videtur: repetitis namquè capitis moribus & succussionibus, Hypopion solvere noverat, teste Galeno. Simile quid observasse dicit Heisterus [a]. Cum enim vir quidam post institutam Hypochimatis operationem, sanguinis sub corneâ collectione laboraret, iterque satis longum in rhedâ suscepisset, sanum & ab omni incommodo liberum illum rediisse, vidit autor præstantissimus. Si verò Hypopion gravioribus stiperetur accidentibus, media quæcumque, præter operationem respuit. In eo autem consistit, ut pus sub corneâ collectum, idoneâ incisione educatur. Illam instrumentis à D. Daviel pro aperiendâ corneâ, nupèr excogitatis, facile celebrandam esse censemus. Ut instituat, æger in sedili luci opposito collocari debet, ejusque caput ministro à tergo stante contineri: deindè, velato priùs oculo sano, Chirurgus ex adverso positus superiorem oculi affecti palpebram elevare jubet, inferioremque sinistrâ deprimit; cum anticipiti & incurvâ acu mediam & inferiorum corneæ partem dextrâ pervadit, latum vulnus instrumenti aciem ab uveâ declinando, illi infligit, forficibusque incurvis aperturam hinc & indè dilatat. Veteres corneæ sectionem, lanceolâ armatâ celebrabant, ne scilicet, instrumento profundius adacto, subjecta læderetur uvea. Hæc pluribus etiâ nunc authoribus commendatur, licet corneæ crassitiem pervadere, sufficientemque incisionem ob figuræ suæ rectitudinem perficere eam non posse certissimum sit. Job-à-Meckreen [b] Chirurgus Amstelodamensis peculiare instrumentum, brevius, acuminatum, globulo non longè à cuspide armatum, manubrioque longiore instructum excogitavit. Globulus quidè aciei vicinus majori illius penetrationi obstare debet, verum partes incidendas Chirurghi oculis subducit. Wolhoufius tandè, Heisterus & Platnerus acum setaceis celebrandis aptam, incurvam, triangularique acie conspicuam proponunt, cujus crassities & figura, summæ corneæ resistentiæ minùs accommoda esse videntur. Peractâ incisione, pus cum aqueo latice prorumpit; quòd si difficiliter effluat, paucâ aquâ egelidâ syphonis ope injectâ, prono vè ægri decubitu, educendum est. Vult Heisterus ut leviori bulbi compressione illud eliciatur, idque syphonis ope

[a] Chirur. part. II. Sect. II. Cap. IX.

[b] Observ. Chirur. Cap. X. pag. 63.

fugendum esse alii arbitrantur. Timendum verò foret, ne vel levissimâ compressione lens cristallina è suâ sede dimoveretur, uti in Hypochimatis extractione fieri novimus, Wolhoufioque accidisse refert illustriss. [a] Mauchard, ipsumvè corpus vitreum lutione attraheretur. Summa deindè quies, diætâ tenuis, venæ sectiones, potusque refrigerantes & hypnotici &c. commendantur pro renatâ, vulnusque defensivis & discutientibus medicamentis, ad cicatricem juxtâ cognitâs artis leges, perducitur.

HYPORIION sibi met-ipsi commissum, vel internam oculi structuram pervertere, vel corneam erodere, sicque viam sibi parare diximus. Posteriore hoc in casu, aqueus humor penitus effluit, pellucidaque subsidens cornea super uveam concidit, & cum illâ sæpiùs coalescit. Affectus ille Synechia dicitur. Irregularem pupillæ figuram conciliat, nimiramque parit illius dilatationem. Indè facile deducere est cur visus in illo morbo plùs minùs sibi constet, impediatur & molestus evadat. Hæc symptomata præsentem synechiam satis indicant; certius autem cognoscitur, si cornea maculas exhibeat, irisque pro diverso luminis gradu dilatari & contrahi nequeat. Quòd si verò majores corneæ maculæ iridem Chirurgi subducerent, oculi à latere inspectio, internam illius dispositionem luculenter demonstraret. Synechia multiplici ratione curari valet. Qui primus illam descripsit illustr. Demours [b] maculam corneæ, adhæisionis loco, caustici lapidis ope inducendam esse arbitratur. Hæc operatio summam prudentiam requirit: timendum enim est ne solutæ medicamenti particulæ latiùs serpent, totamque corneam inficiant. Leviter ergò admovendum est, atque oculus vice quâlibet aquâ tepidâ debet abstergi. Instrumentum quoque, in modum cochlearis efformatum medioque foramine pervium, nec non oculo affecto superponendum, idem Autor proponit. Vitrum fuscum aut subviride, quo lumen infringeretur, eisdem sanè præstaret effectus. Aliundè corneæ cum uveâ adhæisionem anticipiti acu per minorem oculi canthum, in humoris aquei cameram immisâ solvere non impossibile est. Hanc operationem mente jam dudum assecuti fuëramus, cùm illam in peculiari celeberrimi Mauchard Dissertatione de Synechiâ propositam vidimus, atque ab Ophthalmiatro Gallo cum suc-

[a] Loc. cit.

[b] *Essais d'Edimbourg*, tom. I. ad calcem.

cessu celebratam fuisse didicimus; solutâ præternaturali partium cohæsiōe vulnus ad cicatricem perducendum est, cavendumque simul ne morbus recurrat. Cùm enim corneæ humoris aquei effluxu subsideat, super uveam denuo concidit, mutuusque fit inter illas contactus, donec novus affluens humor, debitam oculo formam conciliet. Contactus autem ille nullius erit momenti, si sanus oculus luci & tenebris per viginti quatuor horas pluries exponatur, sicque alterni contractionis atque dilatationis motus in utrâque pupillâ cieantur. Synechiam hâc methodo facilè prævertendam esse patet, quotiescumque cornea sponte aperitur; naturalem tamen illius aperturam lanceolâ, stili sulcati Platneri, acûsvè incurvæ à celeberrimo D. de la Faye in suis super Dionysium notis propositæ ope, hoc in casu dilatare, satius nobis videretur.

Quæ gravioribus oculorum contusionibus, cristallinæque lentis in Hypochimate depressioni succedunt sanguinis sub corneâ congestiones, ab Hypopio vix differunt, earumque curatio topicis resolventibus aut corneæ sectione tentanda est, prout major vel minor adest sanguinis congesti copia, paucioraque vel graviora urgent accidentia. Corneæ quoque sectio celebranda foret, si tantum sanguinis in anteriorem oculi cameram effunderetur, ut illius resolutio naturæ vires superare videretur, licet nulla forent accidentia [a], maxime hydrargiri quantitas post venereæ luis curationem sub corneâ colligeretur uti Wolhoufium observasse dicunt.

[a] Felix illius methodi exemplum habetur in Actis Reg. Scient. Acad. an 1709.

*Has Theses, DEO DUCE, & Præsīde M. PETRO BASSUEL
Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, Regiæ Chirurg.
Acad. Consiliario, Professore & Demonstratore Regio, nec-
non Antiquo Scholarum Moderatore, tueri conabitur PETRUS-
STEPHANUS LE MAIRE, Versaliensis, Artium
Liberalium Magister.*

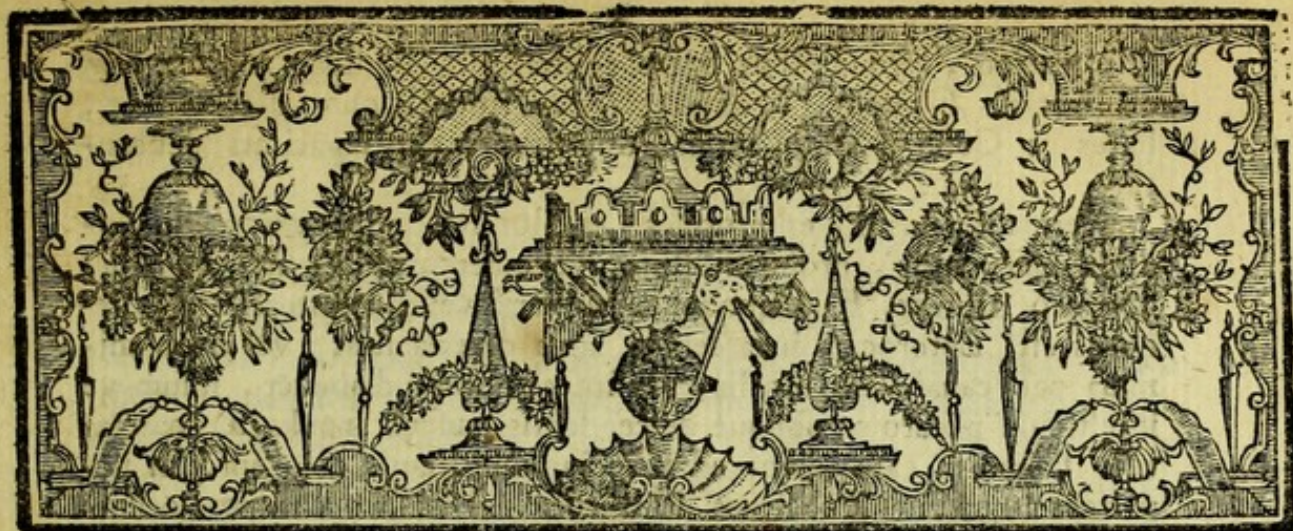
P A R I S I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Martis decimâ quintâ, anno salutis 1757, à sesquisecondâ
post meridiem ad septimam.*

**PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA.**

Typis Viduæ DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg.
Typographi, viâ San-Jacobeâ.

D. O. M.

T H E S E S

ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

DE HERNIA INCARCERATA.

U M O R in genere, idem sonat atque corporis eminentia : hæc autem (*a*) est secundum naturam, ut caput, venter, juncturae, &c. vel supra naturæ modum, ut mammæ lacte turgentes, venter prægnantium &c. vel præter naturam, ut omnis tumor naturales actiones lædens. Herniæ ad posterius illud tumoris genus merito referuntur : cum enim à viscerum in abdominis cavo contentorum procidentia oriuntur, functiones ab illis pendentes lædunt necessario. Differunt Herniæ ratione loci, contentorum, gradus, &c. atque sub diverso illorum respectu, in inguinales, crurales, ombilicales ; intestinales ; completas, incompletas, &c. dividuntur. Altera quoque est Herniarum differentia ex eo deducenda quod partes plus minusve constringantur, atque adeo facilius reponantur vel difficilius ; priores liberæ, posteriores verò incarceratæ dicuntur. De

illis tantum ; sequentibus agere animus est , illudque argumentum eò libentius suscipimus , quòd pleræque operationes describendæ , hujus ce Collegii Magistrorum doctrinæ atque sagacitati debeantur.

Hernia inguinalis , enteroceles , epiploceles , atque entero-epiploceles nuncupatur , prout intestina , vel omentum , vel utraque simul illam constituunt. Eam quoque ab urinariâ vesicâ efformari non infrequens est. Enterocles incarceratæ signa diversa sunt ; vel enim minima pars canalis intestinalis , vel integra illius diameter , ipsumve intestinum plicatum , obliquè descendantis musculi annulo (a) coarctatur. Primo in casu tumor adest in inguine , cutis colorem non immutans atque summè renitens. Mox colicis doloribus à tumore oriundis , nauseis , febri , quandoque etiam constipatione & vomitu tentatur æger , totumque abdomen plus minus intumescit. At vero secundo in casu tumor major est , isque ad infimam scroti partem ut plurimum extenditur. Vomitus & constipatio citius ingruunt ; assumpta primum evomit æger , mox bilem flavam aut viridescentem , ipsasque fæces per os rejicit ; totum horret corpus , omniaque alia accidentia intensissima evadunt , donec prolapsæ partes putri gangrenâ exedantur. Tunc autem remittunt dolores , subsidit abdomen , cessat vomitus , singultus accedit ; tumor mollis fit & lividus , extrema frigent , pulsus inæqualiter pulsât , & vires frequenter deficiunt.

Enteroceles strangulatione cognitâ , partium repositio , taxis operanda est. Ut autem facilius succedat , supinus recumbere debet æger , capite , cruribusque paululum inflexis , pectoreque nec-non natibus , lumbis elatioribus. Tum chirurgus , partes alterâ manu versùs ilæi spinam repellit leniter , dùm alterâ annuli loco appositâ , eas ab ulteriori prolapsu deffendit. Maximè verò cavendum est , ne dùm prædicta adhibetur methodus , caput pulvinaribus magis aut minus quam par est elevetur. Si enim depressius sit , sternomastoidei , nec non recti abdominis musculi in contractionem aguntur ; sin verò sublimius , collum nimis inflectitur , compressâque trachæâ arteriâ respiratio parva fit & frequens , atque repositio difficilior evadit. Illam tutius ac certius cessuram esse dicitur , si ægrotus in genua cubitosque procumbat , ita ut illis innitatur , capite interim pendente.

(a) Annulum , seu aperturam vasis spermaticis in viro , ligamentisque uteri rotundis in muliere transmittendis inservientem , trium latorum abdominis musculorum concursu fieri , vulgaris fuit Anatomistarum opinio. Observabis in inguine , inquit Joann. Riolanus , Encheirid. Anat. L. II. cap. XII. perforationem tendinum musculorum abdominis alternatim dispositam , ut detur transitus , &c. Dicit Verrheien Tract. II. cap. VI. aperturam musculorum abdominalium , eo factam esse artificio , ut illa in musculo transverso sit notabiliter altior , quàm in ascendente , & in hoc altior quàm in descendente , ita ut fiat transitus omninò obliquus. Hanc sententiam amplecti videtur celeb. Winslow. Verùm aperturam illam solo obliquo descendente efformari cum Heistero atque sagaciss. Morgagni asserere possumus , cum obliquè ascendentis transversique tendines , non foramine , neque ut externi obliqui tendo solet , dimidiato foramine pertusi , sed integro suo inferiore limbo , spermaticis vasis transversim superpositi reperiantur.

Musculis enim, hoc situ quàm maximè relaxatis, visceribusque proprio pondere ad diaphragma descendentibus, prolapsa retrahuntur intestina, sæpiusque spontè fugiunt. Alium adhuc situm, prosperè tentasse quidam asserunt (a); is autem in eo consistit, ut æger inverso capite, femoribusque fursùm elevatis, aliquamdiu contineatur.

Si tanta sit annuli constrictio, ut intestina reponi nequeant, venæ sectiones instituendæ sunt, eæque pro diversâ ægroti temperie, atque accidentium gravitate, plus minus iterari debent. Jubent plerique ut sanguis ad lypothimiam usque in primâ venæ sectione educatur, quod quidem optimè ut plurimùm succedit. Fomenta, cataplasmataque emollientia tumori superimponenda sunt. Vult Heisterus (b) ut Nicotianæ fumus, per fistulam ad id accommodatam in alvum immittatur, illumque non raro opem ferre Platnerus asserit (c). Purgationem alii (d) commendant; alii tandem fomentorum astringentium usum (e), frigidiorisve aquæ asperisionem laudant. Hæc autem media, incipiente morbo innocua, eodem inveterato pessima videntur. Dum enim fibrarum actionem intendunt, annuli constrictionem augent necessariò, gangrænamque citiùs accersunt.

Peractâ enterocèles reductione, omnia plerumque cessant accidentia, nihilque ferè præter Bracherii usum ægro præcipiendum superest: quandoque è contra graviora fiunt (f), atque æger in summum vitæ discrimen adducitur. Intestina tunc ab ipsomet sacco adhucdum constringi suspicari potest. Res autem certior evadit, 1° si Hernia vetus sit eaque bracherio per longiùs temporis intervallum fuerit coercita; 2° si intestina subito & absque sonitu retrocesserint; 3° si faccus eodem momento repositus fuerit; 4° que tandem, si digiti profundiùs in anulum immissi extremo, solidum corpus occurrat. De ægri salute hoc in casu conclamatum est, nisi partes denuò relabantur; harum autem descensui favent, erectus ægroti situs, deambulatio, tussis, sternutatio, vomitus, &c. Statim atque renascitur tumor ad operationem properandum est. Hæc quoque necessaria evadit, quotiescumque intestina, prædictis mediis reponi non potuerunt. Quonam autem morbi tempore celebrari debeat, inter omnes non convenit; quidam enim illam citiùs, quidam verò seriùs institui volunt. Verùm hanc litem componere facillimum est, si ad accidentium naturam, eorumque numerum attendatur.

Operatio juxtâ sequentem normam institui debet. Supinus collocatur æger, capite cruribusque paululùm inflexis, pectoreque necnon natibus lumbis elatioribus. Chirurgus deindè cutem vel attollit,

(a) Scharp. Recherch. critiq. sur l'état de la Chirurg. Schacker de Morb. à situ intestinor. mut. T. III. collect. Haller. Quosdam tamen methodum illam absque successu adhibuisse certò novimus. Aliundè vix concipimus quomodò æger situm illum servare possit, ob summam dolorem atrocitatem.

(b) Chirurg. P. II. sect. v. cap. cxiv. p. 740.

(c) Inst. Chirurg. p. 513.

(d) Scharp. Recherch. p. 27.

(e) Belloste Chirurg. d'Hop. p. 14. Arnaud Trait. des Hern. T. I. p. 92.

(f) Le Dran Observ. de Chirurg.

4

atque ministro unâ ex parte continendam præbet, dùm illam alterâ ex parte sustinet, vel sinistrae manûs digitis intendit: tùm obliquâ sectione, juxtâ tumoris longitudinem scalpello recto institutâ, eâdemque specilli fulcati ope, hinc inde dilatatâ, cellularem textum hamulo aut vossellis apprehendit, atque scalpello paululùm incurvo, cautè refecat, vel summis digitorum discerpit apicibus. Detectum postea saccum, forcibus in longum aperit, variumque prolapsi intestini statum explorat. Volebat celeberr. Petit, ut (a) in Herniis minoribus & recentioribus, saccus undequaque denudaretur, atque dilatato annulo, cum contentis partibus, in abdomen reponeretur. Verùm enimverò, quamvis constet vulnus hâc methodo citiùs ad cicatricem perducendum esse, ea tamen vix usurpanda videtur, cùm intestinorum inflammatio facillimè in gangrænâ abeat, majorque vel minor feri putridi quantitas in sacco ferè semper reperiatur.

Intestinum annulo constrictum, vel sanum est & ab omni cohæsi-
sione liberum, vel vicinis sacci parietibus, aut sibimet ipsi cohæret,
vel tandem gangrænâ jamjam afficitur. Si sanum sit & ab omni co-
hæsione liberum, pars canalis intestinalis ipsi continua, ex abdomine
educenda est, ut nempè flatus & fœces partem strangulatam disten-
dentes, in majus spatium expansi illius repositioni minùs relucten-
tur. Verùm tanta est quandoque annuli contractio, ut intestina ex
abdomine educi nequeant. Annulus hoc in casu vel scalpello recto
specilli fulcati ope, vel scalpello incurvo globuloque armato, vel
gastricis Petiti, Morandi, Draniique scalpellis dilatandus est: utrum-
verò dilatatio illa, spinam ilei versùs, aut versùs lineam albam insti-
tuenda sit, varios inter autores non (b) constat. Nos illam versùs
utramque partem celebrari posse arbitramur, cùm epigastrica arte-
ria, inguinali Herniæ supponatur (c), adeoque instrumentorum acie,
nequidem attingi valeat. Resecto annulo, prolapsi intestini reductio,
utriusque manûs indice ita fieri debet, ut alterno motu, leniter,
atque versùs ilei spinam repellatur. Deindè si Hernia completa fue-
rit, pars tegumentorum & hernialis sacci forcibus refecanda est.
Glomus deindè è linteo minutim conciso fabrefactum, deffensivoque
medicamento imbutum annulo superponitur; vulnus linteo carpto
adimpletur, appositisque spleniis, apparatus fasciâ in spicam circum-
ductâ continetur.

Si verò intestinum vicinis sacci parietibus, aut sibimet ipsi ad-
hæreat, perpendendum est, an illa cohæsi- recens sit, an vetus.
Primò enim in casu, partes digitorum extremo facillimè à se invicem
diducuntur, atque operatio juxtâ methodum superiùs indicatam per-
ficitur; at secundo in casu difficilior evadit illarum separatio, ea-
que vix tuto celebrari potest; ab omni ergo sectione abstinendum.
Verùmtamen annulum dilatare necesse est, at nempè sublatâ stran-

(a) Garengot Trait. d'Oper. T. I. p. 313.

(b) Dilatationem versùs lineam albam fieri debere arbitrantur Platner. p. 530.
Garengot T. I. p. 323. commendat verò D. De la Faye, Operat. de Dionis.
p. 344. ut versùs spinam ilei celebretur.

(c) Le Dran Trait. d'Oper. p. 129.

gulationis causâ, symptomata à viscerum compressione oriunda evanescent, vulnusque ad cicatricem, juxta cognitâ artis legis perducatur.

Si tandem intestinum gangrænâ jam jam afficiatur, varia esse debet curatio (a), prout minima pars tubi intestinalis, vel integra illius diameter, vel tandem ipsummet intestinum plicatum, tendineis annuli fibris constringitur. Primò cum maxima pars tubi intestinalis annulo comprehenditur, dilatatione nullâ opus est: timendum è contrâ foret, ne si institueretur utilissima solveretur partium cohæsiô, fœcesque in abdominis cavum effunderentur. Intestinum scalpello aperire, vel corruptas illius partes penitus abscindere sufficit. Descriptus deindè apparatus, excepto glomere, vulnere admovetur, illudque postea mundatur & conglutinatur. Secundò, cum integra intestini diameter in tumore coercetur, vix diversa esse debet curatio, nisi fœces alvinæ diutius per vulnus effluant, pristinumque iter, minorativis etiam medicamentis, enematribusque laxantibus adhibitis, difficilius recipere videantur. Artificialem enim anum (b), hoc in casu, turundâ crassiore & longiore, in partem intestini superiorem assiduò immisâ efformare fatius est, quàm vulnus diætæ longiùs protractæ ope ad cicatricem perducere. Eventus namque Chirurgi spem seriùs ociùs falleret, intestinaque cicatricis loco constricta & indurata brevi ingurgitarentur, atque æger vel colicis doloribus perpetuò tentaretur, vel disrupto tandem intestinali tubo supremum diem obiret.

Tertio, intestinum plicatum atque corruptum, annulo cohæret, vel non. Quando vicinis partibus annectitur, eadem fiunt ac in casu præcedenti. Quando verò ab omni cohæsiône liberum est, vult illustr. D. de la Peironnie, ut pars ipsi continua ex abdomine educatur, omnesque putredine confectæ partes rescindantur. Sana deindè intestini extrema sibi invicem approximare jubet, atque plicâ in mesenterio institutâ, eâque futura idoneâ firmatâ, fili ope, propè annulum contineri præcipit. Methodum ab illâ diversam excogitavit D. Ramdhor atque pari cum successu celebravit. Cum enim partem intestini duos pedes, longam atque corruptam in enterocèle incarceratâ refecasset, superiùs extremum in inferius immisit, & utrumque futurâ idoneâ, non longè ab annulo detinuit. Hæc methodus præstantior foret, si (c) partes sibimet ipsis per aliquot horas permitterentur, vinoque interea tepido foverentur, atque potio oleosa ægro exhiberetur; sic enim intestina contentas evomerent fordes, eorumque extrema faciliùs & certius à se invicem discernerentur. Cæterum quæcumque ex hisce methodis celebrata fuerit, vulnus plumaceolis adimpleri, apparatusque fasciâ infpicam circumductâ contineri debet.

Epiplocelem incarceratam ab illâ enterocèles specie, in quâ pars tubi intestinalis minima coercetur, distinguere difficillimum est; iisdem enim stipatur accidentibus; scilicet tumor apparet in inguine,

(a) Vid. D. Louis Dissertatio super Herniis incarceratis in quibus partes gangrænâ jam jam afficiuntur, Tom. III. Commentar. Reg. Chir. Acad.

(b) D. Louis loc. cit.

(c) D. Louis loc. cit.

cutis colorem non immutans atque summè renitens. Deindè verò mor-
sus ventriculi, nausæ, febris, constipatio, vomitus, & alia super-
veniunt accidentia, eaque ægrum excruciant donec partes restituan-
tur, vel illarum inflammatio, in suppurationem aut in gangrænam
abeat. Tunc autem tumor mollis fit & lividus, atque obscuram in mediâ
fui parte fluctuationem exhibet. Epiploceles repositio, mediis suprà
recensitis tentanda est. Quod si verò eorum ope obtineri nequeat, ad
operationem est confugiendum: eam tamen absque discrimine procrast-
tinari posse, partis incarceratæ structura & usus evincunt.

Peractâ cutis & facci incisione, occurrit omentum. Illud autem
sanum est, vel sacco adhæret, vel tandem jam jam computruit. Si
sanum sit, in abdomen, dilatato prius annulo, reponendum est, vel
(a) sibi met ipsi permittendum, prout major vel minor illius quan-
titas annulo constringitur. Plures equidem, majorem omenti partem
prolapsam, in abdomen recipi (b) nunquam posse arbitrantur, adeò-
que ligari & extirpari debere: verùm Dranius (c) illam solo meso-
coli elatere sæpius restitui asserit, Sharpiusque (d) illius obser-
vationem multiplici experienciâ confirmat. Si omentum vicinis adhæ-
reat partibus, eadem esse debet curatio, ac in eâ enteroceles
specie in quâ intestinâ sibi met ipsi vel vicinis facci partibus
adnascuntur. Deniquè si jam jam computruerit, pars viciata propè sa-
nam forcibus excindenda est. Methodum ab illâ diversam, multis
commendari nos non latet. Volunt nempe ut omentum ex abdomine
educatur, illudque ligaturâ in parte sanâ prius institutâ reseccetur. Quid
verò partem sanam præcidere opus est? Aliundè (e) methodum illam
plurimis incommodis obnoxiam esse, ratio & experientia demonstrant.
Vix enim institui potest quin corrugetur omentum, delicatior illius
structura lædatur, majoraque illius vasa coarctentur, & abcessus in
parte ligatâ fieri super canibus pluries observatum est. Entero-epi-
ploceles incarceratæ diagnosim, prognosim & curationem ex prædic-
tis deducendam esse nullus non videt. Id solum notandum est, quòd
operatio magis quàm in enterocele, minùs verò quàm in epiplocele
procrastinari possit, atque intestina, si modò sana fuerint, priora in
abdomen reponi debeant.

Hernia vesicæ incarcerata simplex est (f), vel composita. Cùm
simplex est, tumor adest in scroto renitens, æqualis, oblongus, atque
hydrocele non absimilis, & æger doloribus, feбри, vomitu singultu-
que tandem corripitur. Cùm verò composita est, enteroceles signa
simul exhibet. Herniam vesicæ simplicem acu triquetrà vacuare suffi-

(a) Le Dran Trait. d'Oper. p. 33.

(b) Garengot T. I. p. 333. D. de la Faye p. 346. Scarp. Rech. p. 48. ti-
mendum esse dicit ne omentum aëri diutiùs expositum brevi putrescat, adeòque
esse extirpandum; cùm verò omenti sani extirpationem temerariam superiùs ap-
pellet, manifestèque pugnantia loquatur, veram illius autoris sententiam cog-
noscere difficillimum esse censemus.

(c) Loc. sup. cit.

(d) Loc. sup. cit.

(e) Vid. D. Pipelet Dissert. de omenti ligaturâ in T. III. Comment. Reg. Chir.
Acad.

(f) Vid. D. Verdier Diss. de Herniâ vesicæ, T. III. Comment. Reg. Chir. Acad.

cit ; si tamen calculi , eductis aquis , in illius cavitate tactu perciperentur , idoneâ incisione forent educendi , vulnusque fistulæ in vesicam per urethram immissæ , nec non idonei decubitûs ope , juxtâ cognitâ Artis leges ad cicatricem perduceretur. Tumorem quoque aperiendum esse dicitur , annulumque dilatari debere , quotiescumque , peractâ ponctione non remittunt accidentia ; verùm casus ille , nisi impossibilis sit , rarior saltem dicendus est. Quoad Herniam vesicæ compositam attinet , curationem ab enterocle , epiplocele , vel entero-epiplocele diversam non expostulat ; cavendum tamen , ne inter operandum , pars vesicæ cum sacco extirpetur , adeoque tegumenta & saccus , licet ampliora , intacta hoc in casu servari debent.

Quæ de Herniâ inguinali , à nobis hucusquè dicta sunt , ita cæteris competunt Herniarum speciebus , ut nihil de illis dicendum superesset , nisi quasdam exhiberent differentias , à diversâ locorum in quibus occurrunt naturâ , deducendas. Eas autem ordine prosequemur. 1°. Cùm taxis in Herniâ crurali celebratur , partes lineam albam versûs propellendas esse patet ob peculiarem ligamenti Vesaliani situm (a). Tegumentorum incisio , non solùm juxtâ tumoris longitudinem , sed etiam transversè , vel in crucem , in illâ Herniâ institui potest ; metuendum tamen ne dùm posteriores adhibentur methodi , vena saphæna glandulæque inguinales instrumenti acie , attingantur. Duplex sub cute reperitur saccus (b) externus scilicet & internus. Externus fit à cellulari textu cruralia vasa concomitante , nec non fibris quibusdam aponevroticis à fasciâ latâ oriundis : internus verò à peritoneo ; deniquè ligamenti dilatatio , lineam albam versûs , ob epigastricæ arteriæ situm , celebrari debet. 2°. Tegumenta in longum vel in crucem in exomphalo incidenda sunt , prout minor est , vel in majus volumen excrevit ; magnâ autem moderatione utendum est , cùm saccus in illis crassior , in illis verò tenuior inveniatur , atque in aliis (c) absolutè deficiat. Differentia illa ex eo pendet , quod exomphalos in ipsomet ombilico fiat , vel in parte ombilici vicinâ enascatur. Cùm fit in ipsomet ombilico , prolapsæ partes peritonæo solo involvuntur ,

(a) Non videtur cur ligamentum illud Fallopiæ appellatur , cùm Fallop. in suis Observ. Anat. fateatur se nihil de ligamenti peculiare habere , Vesaliusque illud antea descripsit Lib. II. Cap. xxxi. Dùm enim de masculo obliquè descendente agit , illius aponevrosum nulli parti adhærere dicit , inter spinam ilei , partemque pubis superiorem. Aliundè partem illam verum ligamentum non esse comprobant sagacis. Morgagni Observationes. Resecto enim illius extremo per quod ossi pubis affigitur , unâ cum continuato musculi obliqui tendine , ad latus sensim inverso , evidentissimè comperiit , non peculiare esse ligamentum , sed imam tendinis ejusdem musculi oram. Vid. Morgag. advers. Anat. II. pag. 11. Vesal. Cowper. Heister. & alii plures , cum illo consentiunt.

(b) Le Dran Oper. de Chir. p. 137.

(c) Herniam ombilici per rupturam semper fieri asseruit Dionisius. Huic equidem opinioni plures adversantur observationes variis præstantissimisque Chirurgis institutæ. At verò non minùs constat saccum hernialem in quibusdam desiderari. Sharpus arbitratur illum in minoribus herniis ombilicalibus semper adesse , atque dirumpi , cum in majus volumen extenduntur. D. de la Faye è contrâ saccum nullum reperiri dicit in illis herniarum speciebus , quæ fiunt in ombilici vicinâ ; verùm experientia utriusque sententiæ minùs consona esse videtur.

quandoque etiam disrumpit illâ membranâ sub tegumentis occurrunt. Cùm verò in parte umbilici vicinâ enascitur, viscera peritoneo nec non aponevrotico quodam involucri deffenduntur. Priorem exomphalos speciem à posteriore distinguere facillimum est; in illâ enim umbilici nodus, mediam & dextram tumoris partem occupat, in alterâ verò situm incertum obtinet. Tandem si dilatatio necessaria sit, Herniaque enteromphalos fuerit, superiorem atque sinistram partem spectare debet, sin verò epiplophalos fuerit, vel entero-epiplophalos, in inferiore parte celebranda est.

3°. Hernia ventralis ab omphalocoele, quoad operandi methodum vix differt; exterior enim incisio, annulique dilatatio, eâdem ratione instituuntur. Verùm si tumor superiorem dextramque abdominis partem occuparet, isque foret enteromceles, annulus dextrorsum & fursum necessario dilataretur: umbilicalis enim venæ sectionem, lethalem quandoque fuisse observatum est. Aliundè cùm Hernia ventralis peritonei vulneribus sæpissimè succedat, nullum in illo casu saccum hernialem adesse notandum est, ut nempe operatio majori cum cautelâ perficiatur.

4°. Quamvis operationem in Herniâ foraminis ovalis incarceratâ semel institutam fuisse certum sit (a), cùm nulla hoc in casu facta fuerit dilatatio, quânam ratione fieri debeat, experienciâ non novimus. Hanc tamen introrsum celebrari debere partis structura demonstrat. Imprimis autem in illius Herniæ curatione, cavendum ne tumor cum abcessu confundatur. 5°. Tandem, si descensus uteri vaginalem Herniam comitaretur, atque partes coarctaret, vel illæ pessario in modum annuli efformato comprimerentur, idoneus ægrotæ situs foret conciliandus, pessariumve educendum, fugatisque deinde strangulationis accidentibus, aliud pessarium, obturamento simile, fasciolâque armatum in vaginam immitteretur.

(a) Vid. Dissertatio D. de Garengot, super pluribus Herniis infrequentibus; T. I. Comment. Reg. Chirurg. Acad.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. RAPHAËLE-BENEVENTO SABATIER, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, nec-non Reg. Chirurg. Acad. Socio, tueri conabitur, THOMAS COSTE, Parisinus, in almâ Universitate Parisiensi Liberalium Artium Magister.

P A R I S I I S ,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Veneris 2^a Septembris anno salutis 1757, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO ET MAGISTERII LAUREA.

Typis Viduæ DELAGUETTE, Collegii & Academiae Regiæ Chirurg. Typographi, viâ Jacobæâ, sub signo Olivæ.

601
Utrum, Cataractæ tutior extractio Forficum ope?

T H E S E S
A N A T O M I C Æ
E T
C H I R U R G I C Æ.

*Quas, DEO JUVANTE, & Præside M. JOANNE LEBAS;
Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur, JACOBUS-
HENRICUS DAVIEL Massiliensis, Artium Liberalium in præclara
Universitate Parisiensi magister, Nosocomiorum Castrensiū, Regis-
que exercitūs Chirurgi Primarii, Adjutor.*

P A R I S I I S,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Sabbati 3^a. Septembris anno salutis 1757, à sesqui secundâ post
meridiem ad septimam.*

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREÆ.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

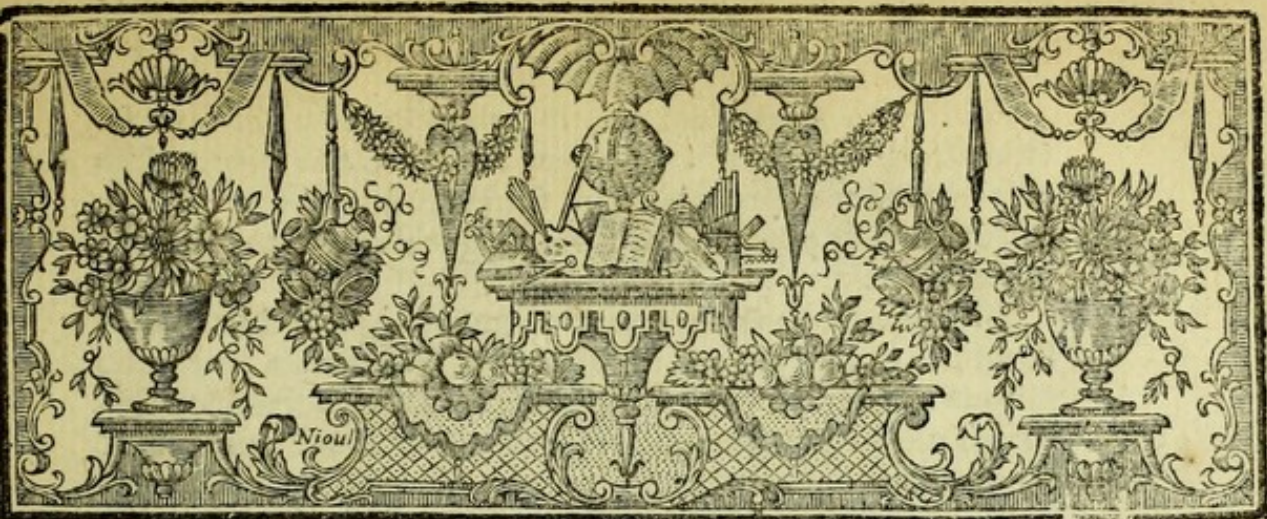
THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

D. O. M.
 T H E S E S
 ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

MULTIPLICI labefactatâ malorum compage humanâ fabricâ, morborum ex quo terris incubuit cohors, medentis subtilem, arte nec non ingenio ducibus, manum suspirabat laboriosus æger. Æsculapiorum legiones, sensim sine sensû prodibat in lucem natura, & ar excolebat, quorum alii partes aliquot, alii plurimas, nonnulli totum curandi gratiâ sulceperunt. Felicem successum ex illis nonnulli habuere luei debellatores, & morbi nascentis noscere, augescentis compescere, progressi ultrâ modum debellare sævitiam & furores valuerunt.

Opacissimis obvolutâ tenebris Anatome, calles per occultas ibat Chirurgus; verum ubi lumine splendenti fulguit illa, doctior ille factus, certas & inconcussas misit in usum regu-

las, ope quarum semitam ingressus securam, pede certo quominus pergeret, obstante nihilo: fructus uberiores profudit. Materiem hinc superabat opus!

Variorum morborum curatio, variis credita Therapeutis. Operatione gaudebat alter, alter alterâ. Oculi organi illius pretiosissimi morbos oppugnare tentavere nonnulli, & felicem exitum, multa post inutilia laborum genera, adeptos se fuisse autumarunt.

Morborum horumce genus unum quodque velut hydrus ferox, ore multiplici nobilissimam & utilissimam, corporis partem appetendo, vorabat. Quid diversos sœviendi modos oculorum morbi cujuscumque hîc enumeraverimus? quid plura? Cum omnes perlustrare minimè seriat animus, cataractam agredimur tantùm. Hujus ergo expositione curationeque celebratâ, partes à nobis susceptas compleverimus. Felices nimium, si forficis nostri auxilio ipsam tutius extrahi posse, probaverimus. Quod ut perficiatur, quasdam annotationes præmittere Anatomicas, de oculi structurâ haud absolum.

EX ANATOMIA.

MIRANDA sanè Corporis humani compages, mirabilior oculi fabrica, hanc supremi numinis opus nec pluribus impar, cecinerimus. Quæ de hoc organo scriptis mandaverunt Autores, neminem artis peritum later. Scriptorum igitur prolixiori serie enarrata, iterum luminibus minimè subjicienda censemus. Hinc sat erit superque, Anatomicos labores posteaquàm breviter & accuratè exposuerimus, si legentibus, paucis edocta, arrident.

§. I.

PARTES oculi duplices, accessorix & propriæ. Primæ, tegumenta, pinguedo adsunt, ut undique fulciantur & summâ cum celeritate sine ullâ injuriâ moveri queant pro lubitu bulbi (a) mediantibus musculis. Inter eas etiam rectè annumeramus ossa quibus orbita conficitur, supercilia tarsos, cilia, puncta ciliaria, Glandulas Meibomii, canales ipsarum excretorios, Gland-

(a) Descrip. Anatomica oculi humani, autore Gottfried Zinn, p. 3.

dulam lacrymalem, membranam semilunarem, puncta lacrymalia, carunculam lacrymalem, saccum, ductumque ipsius nasalem, musculos palpebrarum, ipsosmet globi. Propriæ verò, albugineam, adnatam, sclerotidem, corneam, choroïdem, pupillam, iridem, plexus & radios ciliares, nervum opticum & ipsammet retinam, corpus vitreum cum suâ membranâ, cristallinum ipsiusque capsulam, humorem aqueum, utramque cameram, vasa cujuscumque generis, & nervos complectuntur.

§. II.

SUPERCILIA, veluti duo arcus pilis hirsutis, superiori orbitarum margine jacent: quorum musculos numero duos *superciliares* cum autore Neoterico (a) appellamus. Palpebras autem intelligemus cutem & epidermidem, quibus oculorum globi teguntur; duplex ad utramque partem, superior nimirum & inferior: superior, duos complectitur musculos, orbicularem & elevatorem: inferior duntaxat unicum. Hæ, in longum cartilaginoso corpore nituntur, membranosisque ligamentis ad palpebrarum penè longitudinem extensis, alligantur, quæ à pericranio efformata (b), non male affirmaverimus; conjunctivam inter, de quâ mox dicturi, & musculum orbicularem, medium occupant. Pilos in seriem locatos utriusque palpebræ margine ciliorum nomine donarunt; *punctorum* verò, orificia in internis palpebrarum ripis hiantia, partes lubricandi gratiâ, humorem oleaginosum suppeditantia, Meibomii glandulis expressum. Glandulam lacrymalem illam, cujus positio in depressione versus angulum externum reperitur: & hujus vasa *hygrophthalmica* (c) appellabimus: *puncta lacrymalia*, margines salientes, mamillarum (si fas eloqui) ad figuram parvularum accedentes, & *saccum lacrymalem*, istorum brevissimorum canalium ductum longiorem & unicum, ope cujus in nasalem lacrymæ profluunt sub ossibus inferioribus turbinatis, Anatomici dixêre. *Carunculam* verò lacrymalem agnoscunt corpus rubeum in internis oculorum angulis positum, & conjunctivæ plexum semilunarem, cujus extrema duo punctis lacrymalibus respondent. Cæterum uterque oculus orbitis defensus, septem ossibus conflatis, sextuplici musculo gaudet, & hujus sic se habet structura.

(a) *Essais Anatomique de Lieutaud*, p. 120.

(b) Idem Auctor iupra citat. p. 122.

(c) Hæc nomine salutavit Clariss. D. Lieutaud in libro jam relato. p. 123.

MEMBRANAM externam : & primam , conjunctivam nemo rebus in anatomicis versatus non agnoscit. Hæc , palpebras à tarsis & globum ambit , cujus infra hæret albuginea ipsamet non tendinum , sed membranæ communis musculos obvolventis expansio à nobis cum celeb. D. Lieutaud agnoscitur , quæ quidem vasis excretoriis glandulæ lacrymalis præcipuè versùs angulum externum plurimis foraminulis quam minutissimis perforata reperitur. Dein sclerotica , cujus partim albus color & opacus , tandem cornea limpidior. Sclerotica primum & exterius præbet oculo involucrum ab ingressu nervi optici usque ad corneam pellucidam porrectum , reliquis mollioribus partibus deffendendis inserviens , figuræ , musculis sustinendis , vasis fulciendis. Sclerotica cum corneâ proprie dictâ , licet variè sensuerint de ipsarum structura anatomici , una eademque videtur , plurimis lamellis etiam composita. De quâ plura eleganter , fluseque describit auctor celeber. Gottfried (a). His succedit choroïdes duplici membranâ conflata , extùs scilicet fuscâ intus penè nigrâ. Vix ac ne vix versùs corneæ pellucidæ marginem pervenit , cum sclerotidi firmiter adhæret ligamento innumeris efformato nervis , quos plexum seu orbiculum ciliarem censemus. Hæc tela , cujus centrum perforatur (& huic pupillæ nomen dederunt) in duas facies dividitur. Anteriorem *iridem* vocant striis radiatis ramosisque , variis coloribus pro subjectorum diversitate artificiosè pictam ; posteriorem uveam censent , plurimis vasculis nec non fibris muscularibus refertam , ut patet in orbem partim dispositis , partim in ordinem radiorum (b). Medianteque illâ duplici potentiâ musculari aut dilatatur , aut contrahitur pupilla , prout radiorum luminis fasciculus major aut minor , vividior aut debilior. Serpunt imprimis inter ambas choroïdæ lamellas posteriùs jacentes , vasa vorticosa ; hancque Ruyschianam ab inventore proclamant. Reperitur intùs retina , quæ à nervo ducit originem optico. Ipsius struc-

(a) Consul. descrip. ejus Anato. non satis laudandam.

(b) De horum musculorum existentia inter se maxime dissentiunt Anatomici. Celeber. Hallerus se illos numquam vidisse asserit in bove quidem , sive nudis sive armatis oculis , proindeque cum illustr. Duvernei sane cogitat motus iridis a mechanicâ partium esse repetendos. Contra illud argumentum asserit D. Mauchard opht. peritiss. illos se detexisse musculos , publiceque demonstrasse. V. ejus de mydriasi thema in Chirurg. disputat. ab Hallero selectis tom. 1°.

tura tenerrima, vasculosa, diffilabilis, pulposa, à choroïdis initio multis foraminibus bulbi cavitatem penetrat & cavum ingressa, sese expandit. Tunc in papillas albidas definit fimbriatim versus posteriorem uveæ partem, lentemque cristallinam ambiens cum fibris ipsiusmet lentis capsulæ fibras suas intricat.

§. I V.

Si absolutâ bulbi tunicarum expositione, nunc ad humores qui in eis probè incarcerationantur veniamus: liquor vitreus, humor ille pellucidissimus tunicâ tenerrimâ *hyaloideâ* dictâ, undique comprehenditur, ita ut cellulas Complures quibus retinetur lymphidum corpus, distinctas & separatas, inter se tamen communicantes, investiganti exhibeat. Ut à proluxiori sermone amoveamur, hanc fabricam, relictis experimentis, non fusiùs evolvimus, satis superque comprobata ab auctoribus, qui præsertim has perlustrare partes sunt tentati (a). Cristallina lens in anteriori bulbi parte, seu in corporis vitrei depressione nidulata, pupillam mediâ in sui parte respicit: hujus figura, convexitas que, color, & firmitudo incremente ætate mutantur (b). In fœtu etenim sæpe sæpius substantia lentis rubello colore pingebatur & in homine in lucem edito pellucida, dein pellucidissima, ad eam usque ætatem, quâ vir factus, deprehensa est. Rubellus ille color in fœtu venit ab eo quod vasa diametrum majorem habeant, & inde sanguinis rubri globuli, hancce capacitatem, nullo aditu prohibito adimplere possint: cum autem infans auras quominus capter editus in lucem nihil obstiterit, compressione partium solidarum, in ipsas tunicas vasorum agentium, diameter minuitur, sanguinis partes rubræ non sine difficili conatu vix tandem aut nullatenus capacitatem ineuntes, sensim sine sensû rubellus evanescit color, succedit flavedo, & magis ac magis crescit illa, ita ut cum ætatem proveciorem consecutus est vir, cum splendore pellucido mixta ipsa flavedo, gradum coloris istius magis sensibilis acquisierit. Quæ omnia confirmant observationes & recentiorum Testimonia. Viderunt ex illis qui-

(a) Riolanus in antrophol. lib. iv. c. iv. p. 446. Morgagni epist. anat. XVII. §. 27. 28. &c. Petitus in actis Reg. Sci. Acad. per annos 1723. Idem, 1728.

(b) Ut videre est ex celeb. Petiti experimentis, in act. Reg. Sci. Acad. ad annum 1726.

dam (a) flavedinis initium primum in centro crescentibus inde annis ad ambitum versus extendi, ita ut nulla flavedo deprehenderetur. Et à quâ causâ color ille oriatur, allata deponunt à nobis: credimus illam habere originem & augmentum à tubulorum tunicarum consistentiâ, quæ quidem squamulis cellulas lentis cristallinæ componentibus debetur, & hæc omnia à calore naturali plus minusve aucto aut minuto fiunt, & hoc satis experienciâ suffulcitur. Si etenim cadaveris lens opaca à morte, ex Petiti Observationibus, pelluciditatem recuperat; igni si fuerit admota, aut calore qualicumque calefiat; glacies aut frigus externum opacitatem renovant, proindeque lacteum fermè colorem adipiscitur: in spiritu vini opaca protinus & lactea fit, tempore autem deflavescit exterior substantia. Figura ipsius non est absolutè spherica, sed ad illam lentis optime accedit, convexior à parte posteriori, planior anteriori, plurimis lamellis componitur instar cæpe squammarum aliis super impositarum, capsulâ peculiari pellucidissimâ in partem anteriorem, posterioremque dividendâ circumdatur, anterior portio elastica, crassa, sat solida, duabus lamellis referta, inter quas spongiosum corpus (b). Pars media seu nucleus solidissimus, posterior multo tenuior, mollior, & debilior. Cristallinum continet in suâ sede corona ciliaris, quæ vitrei corporis tunicæ externæ cohæret, nec non extremitati expansionis retinæ non ultra circuitum lentis procedens: proinde cristallini capsulam nequam separari posse ab illâ exteriori humore in vitreum obvalante hæc in parte, asserimus (c). Utrum autem illius coronæ membrana sit duplex parte anteriori capsulæ, non definiemus. Vascula cristallini veteribus ignota non nos latent: ab existentiâ & visû illa statuimus. Id suppleant Anatomicæ injectiones, venulas itaque non secus ac in aliâ corporis parte sicuti arterias adesse in illa admittimus. Animadvertit Petitus vascula ex ciliari corpore profecta & per anteriorem lentis capsulæ faciem apparentia, quæ quidem Ruischius pos-

(a) Conf. ea quæ accuratius retulit Gottfried, in eximiâ suâ oculi Anatomia. p. 129. & 130.

(b) Winsl. *Traité de la Tête.* p. 666.

(c) Si facilius quibusdam in casibus nullo ferè conamine admoto extracta est lens cristallina cum ipsâmet membranâ, quam productionem telæ hyaloideæ seu membranæ humoris vitrei dicimus, (ut accidit patri meo non satis colendo) id tantum à causâ morbi pendere credimus. Observationem illam retuli in Diario publico. *V. Journal des Sçavans.* Fevrier 1756.

tea quam non admiserit, Observationibus repetitis ad se rediens, à se visa fuisse pariter affirmat.

§. V.

QUONAM à fonte humor aqueus limpidus, in adultis pellucidissimus, in foetû turbidus rubicundus que, originem trahat, disputatum maximo cum æstû fuit ab Autoribus. Alii hanc secerni à glandulis, alii ope arteriarum rubro sanguine turgentium, alii denique arterias ciliares hoc suppeditasse limpidum liquidumque corpus edocuerunt. Cum celeb. Hallero (a) in processibus ciliaribus vascula deprehendi aptiora, huicce operi generandoque liquori contendimus. Idque experientia confirmat, cum non semel regeneratum fuisse humorem aqueum post effluxum probare sit facilius, ex corneæ repetitâ incisione. Imo superfluous si fuerit, à vasculis resorbentibus illum exsugere certum est. Partium bulbi limpidarum pellucidarumque usus est refractiones luminis radiorum multiplices modificare, scilicet à corpore lucido radii emergentes conum efformant accutissimum, cujus basis ex utrâque facie cornea est, mox cristallinus colligit, postea quam humor aqueus fregerit illos, corporis vitrei consistentia paululum viscida iterum pluries refringit, & sic ad retinam & choroïdem perveniunt corporum extraneorum impressiones (b). De capacitate in quâ detinetur humor aqueus controversiæ multæ, nos verò post examen Anatomicarum partium, autoritate Scriptorum recentiorum freti, cameras duas admittemus nisi adhæreat uveæ lentis lamella anterior, quarum prior & major à corneâ ad iridem, posterior verò ab iride ad cristallinum: & hæc ad habendam quæstionem sufficiant.

EX CHIRURGIA.

§. VI.

HIS elucubratis omnibus, præcipuas inter oculi partes, cristallinam lentem esse recensendam, nemo negaverit: inde, si quid illa peccaverit, morbum enasci gravem non

(a) Primæ lineæ Philol.

(b) Eodem celeb. Hallerii Opusc. superius citato p. 334.

diffitebitur; quot autem circa genesim partis hujusce; affectionum, hætenus controversis agitatae fuerint Academia! Id exponere jubet materies, vetant temporis angustiae. Ut rem viâ breviori pertingamus, vocabulis omissis, quæ multos post sudores in usum misere Veteres, ut huncce morbum definirent: proderunt sequentia. Cataractæ nomine comprehendere arridebit opacitatem cristallini anteriori posteriorive facie, quâ vi visus facultas hebetatur, obscuratur, impeditur; de hujusce morbi speciebus discutienti, nihil obstabimus, sententiam verumtamen nostram stabiliemus cataractam generatim in veram & spuriam (a) dividendo, rursus veram, in mollem & crassam, in membranosa, cristallinam, & in coherentem. Multæ sunt cataractarum spuriarum species, de quibus nihil hîc loquemur. Pars illa organica vitio opacitatis infirma, veram constituit. Visus obscuritas quæ amavrosin habet comitem, spuriam offert. Vera autem aut cristallinum ipsum inficiendo, infirmum & inhabilem visui præbet; aut corporis hujus in statu naturali limpidissimi capsulam invadit, aut utramque partem opacam Chirurghi oculis objicit. Duplici iterum facie prodit cataracta. 1°. Quando ex humoribus aliquis in membranâ sibi peculiari dissolutus (b) marginem occupat pupillæ, tunc casum miramur insuetum. 2°. Cum soliditatem non amisit cristallinæ lentis perspicua materies, opacitate haud læsâ membranâ, ab uveâ amota videtur spissitudo opaca. Quaslibet cataractarum species silentio prætermittere liceat, ut ad viam quam præcæteris perlustrandam suscepimus, certo pede pergamus.

§. VII.

Ex allatis suprâ, cataractam lentis cristallinæ veram, à spissitudine aut dissolutione quarumlibet, quibus illa componitur partium, à fervidiori calore illas exagitante, desiccante, morbique hujus principium exoriri concludemus. Quod etiam potest à fluidorum & solidorum vitio deduci: fluidorum, si lymphâ, pervasa cristallini fluens ex tenuitate nimia, fluiditate caruerit, & sic lentè eundo pedetentim spissior, tandem spississima facta fuerit, subtilissimâ namque parte aquæ Morgagnii amissâ, crassa remanebit, & sæpè condensabitur ita ut soliditatem veram, imo & duritiem ossis, lapidisque adæqua-

(a) De his solum brevitatis causâ infrâ in Diagnosi dicemus.

(b) De cataractæ dissolutione curiosissimas Observ., mox promulgabit pater meus æterno honorandus.

verit (a). Plurimis id patet hinc & inde Observationibus. At huius morbi fontem, in internis & externis causis reperire est. Quos etenim viderunt mœstitiâ compressos, diætâ parciori macilentos, ætatis pondere gravatos, sudoribus nimis debilitatos, venereâ, strumosâ, scorbuticâque lue consumptos, lumine salubri privatos stupuere. Frigus etiam externum, aër densior, calor maximus, fulgura (b), corporis cujuscumque radiantis conspectio, remediaque morbis in quibusdam minimi momenti organi visus imperitè & incautè usurpata, huic etiam malo dedisse non semel locum, quisquis exercitatus in arte, fatebitur. Partium etiam (c) atonia ictus violenti, contusiones, vulnere, cerebri affectus, liquidi inter id viscus congeries, phlegmon, erisipelas (d) oculos versus, huic malo ansam dedere. Alias etiam causas alii, ab acidis (e) lympham coagulantibus, præsertim vegetalium repetierunt, & imprimis à victus ratione pessimâ in voraci quorundam hominum Societate in usum admissa: has opiniones nec affirmatas à nobis, ad incudem remittimus.

§. VIII.

DIAGNOSIS hujuscè morbi perito artis oculo non effugiet, si attente partes labefactatas perpendere voluerit. Oriente morbo visus debilitatur, culices aut caliginosa quædam pilorum, lanarum (f), aut araneorum retibus similia, ægroantium oculi mentiuntur. Nubeculæ apparent subalbidæ, dein hebetatur, & tunc nubes subnigræ, ita ut corpora remotiora nequeant distinguere. Neque tamen ab intrinseco subito Cataractam enasci crediderimus (g), imò affirmamus num-

(a) Confer. Epistolam cel. D. Davielis ophtalmiat. Regii in Diârio publico editam (*Mercur de France, Juillet 1749*) nec non Hallerii in Coment. ad Instit. Boërh. Tom. 3. celeberr. M. Morand suo in museo servat humorem vitreum osseam habens duritiem cum cristallino propèmodum petrefacto.

(b) Cataractam à fulgure subito ortam scilicet viginti quatuor horas post ictum vidit in fœminâ nobili, M. Lebas, hujusce Thesios Præses clariss.

(c) Legantur, quæ de ea Scribu. in Dissert. J. Frid. Henckel, de Cataractâ cristallinâ.

(d) Dissert. supra relata.

(e) V. *Traité des Maladies de l'œil*, aucthore Antonio Maitre-Jean, quo in loco de Cataractarum causis loquitur.

(f) Sennertus de Suff. p. 1021. Signum verò illud non est æque certum Cataractam indicans, plerumque glaucoma pronuntiat.

(g) Si excipias, illas Cataractarum species, quæ ab ictu in oculo violenter inflicto procreantur, nam ferè semper in hisce casibus Cataractam

quam omnibus numeris illam fore absolutam, nisi priora de quibus sumus locuti, gradatim apparuerint signa: ergo, primo debilitas, dein hebetatio, tandem cristallini suffusio, oculi in cassum objecta quærentis in vadunt. Ut verò, Cataractam veram aut spuriam adesse penitus agnoscas, ex dicendis patebit. Veram salutabis, si demum pupillæ color à naturali recessus in album, subalbidum, griseum, margaritæ similem immutatus fuerit: si bulbus oculi resistens solidusque deprehendatur, & iris tandem plus minusve, semper tamen contrahatur & dilatetur; quod facilius tibi pollicemur, si enarrata absque dolore nec cruciatu præcesserint accidentia. Verum enim verò in hebetatione visus, morbo laborans, priusquam graviter aut planè afficiatur, obscurissime & veluti umbris suffusa deprehendet objecta; sique ad latus lentis affectæ circulum nigrescentem conspexeris, Cataracta cristallina constabit, quod in membranaceâ non animadvertitur: hæc etenim tenuior, planior, hærens que pupillæ observatur, circulus que nigrescens haud apparet, nisi fortè (quod eventurum non negamus) opacitas capsulæ nulla habuerit incrementa, diametrumque pupillæ non planè obturaverit (a). A verâ discerni spuriam Cataractam, id est glaucoma, non malè contendimus; cum opacitas glaucomatis retrò magis post pupillam videatur quasi fluctuans, colore subviride, cæruleo, vel subnigro tincta: imminutio atrophique bulbi dissoluto humore vitreo, animadvertitur, nullumque motum iris patitur, tandem glaucoma semper antecesserunt dolores capitis, frontis, temporum, imò ipsiusmet oculi. De aliis Cataractæ speciebus, illius v. g. in quâ distinguuntur filamenta, de illâ quæ fluctuans dicitur, sermonem habere prorsus inutile utpotè ad nostrum thema nullatenus necessaria.

§. IX.

CONSIDERATIS omnibus ac perpensis, de Prognosi statim dicemus. Incipiente morbo nulla expectanda est medela, si Chirurgi manûs curam susceperit. Diæta Pharmaciaque

subitaneam enasci, cujus subiectum vel lens est cristallina, vel ipsius membrana.

(a) Non numquam cristallinus ut & membrana, imperfectè opacus remanet, quamvis à duodecim annis apparuerint prima Cataractæ signa (hæc est Catar. species, quæ vulgò immatura nominatur): huiusce casûs mentionem feci in Epistola, quam auctor. Perस्पicaß. Diarii publici, quod *Journal des Sçavans* appellatur, mandavit, mense Februarii an. 1756.

opem suppeditabunt forsan : admotum si fuerit opacitati lentis cristallinæ , glaucoma , malum , & à Chirurgo dubium auxilium , dubius , imò inutilis labor. De fluctuante nihil boni plerumque sperandum : difficilis cura : facilior veræ curatio. Ut autem felicem exitum , quâ in operatione spondere sibi possit Chirurgus , nihili refert si opacitas totum occupet cristallinum corpus , si sit illud firmum , consistens , facile extrahetur : quò mollior vero , eo facilior opera. Ne tamen cogites , illam maturam agnosci debere (ut vulgò loquuntur) ad operationis aptitudinem , in solâ ægrotantium cæcitate id reponimus. (a) Sunt qui , esse periculum in morâ & aut paralyfim exoriri posse autumant , aut capsulam uveæ adherentem fore. Tunc , (inquiunt) sollicito Operatori sudorem præstabit : verum illas utpotè vanas & erroneas opiniones rejicimus. Nihil mali ominis Cataracta vera , id est nullo alio malo concomitata , pollicebitur , licet planè vel partim opaca , solida lens vel mollis , membranacea vel cristallina , cohærens vel non , antiquior aut recentior , &c. sique & contractionis dilatationisque pupilla motus planè non amiserit ; quæ tamen omnia quanquam felicem pronuntient exitum , in promittendis cautus admodum sit necesse Chirurgus vel exercitissimus in Arte , ob difficultates non semel instrumento peritissimè ducto offensas ; etiam propter & pessimam plerorumque ægrotorum corporis habitudinem.

§. X.

OBLATA istius morbi gravitate ad remedium citius properandum. Sed cum peccaverint fluida aut spissitudine nimiaque tenuitate , seligenda esse à morbi principio , multi contendunt remedia , quorum vi , lentis cristallinæ condensatio fugiatur : & hæc in diureticis , imò epispasticis cautè administratis quærunt , eorum salinæ acrique potentiæ nimium fidentes , & hæc excerpunt è regno animali nec non vegetabili. Cæterum prætermisiss hisce omnibus quæ consentanea magis censita fuerunt , pro datâ morbi causâ : licet spes affulgeat salutis , nullam certam ab iis sperandam fore , profamur. Cum à partium solidarum vitio ortus sit morbus , id est aut toni amissione , aut laxitate fibrarum liquores circuitu prohibentur , imò incrassantur , stagnant & indurescunt , quod & agnosces (ut

(a) Consul. in Aët. Reg. Acad. Chir. sententiam Patris amantissimi. Illa cæcitas non perfecta quidem requiritur , sed in eo sensu deprehend potest , ut ægrotantes præter lumen & colores , nihil videant.

aiunt) nimio sanguinis aliorumque humorum in vasa oculi affluxu, tunc missione sanguinis repetita, pro statu, & ægri viribus, ad remedia diluentia, attenuantia, roborantia, purgantiaque convertere suadent, quod nec optimum, imò inutile, quibudam in casibus nocivum proclamamus. Cum ergo lens cristallina opaca primum, opacior dein, eo usque opacitatis pervenerit, ut nisi operationis officio nihil sit certioris curationis sperandum, ad illam nec morâ confugiendum: sed occurrunt methodi plurimæ è quibus certissimam tutissimamque feligere, opus & labor!

§. XI.

Cum finem non attingeremus, si varias methodos, quæ hætenus invaluerunt ex quo morbus innoluit, recensere vellemus: illis amotis, de *Extractione* tantum colloquemur. Ut variè autem celebratur à variis extractio, diversos operandi modos paucis verbis enarrare & in seriem redigere necessum arbitramur. Primus per celeberrimum M. Lafaye forficum usum amoto, scalpello in manubrio fixo utitur, lamella ipsius tenuior convexaque dorso juxta longitudinem viginti circiter linearum, latitudinemque duarum, secans in uno tantum latere si apicem excipias, in qua dorsum circiter duas lineas scindens, reperitur ut facillè pungatur cornea, &c. Invenit Chirurgus sagax, hodie in Nosocomio Charitatis Parisiensi Ordinarius, instrumentum aliud cujus figura & modus utendi in Actis Acad. R. Chir. pag. 353. & Tab. XX reperiuntur: à supra relatâ vix differt, quam ob causam silentio prætermittimus. Chirurgus Londinensis (a) peritissimus, methodum & instrumentum ex cogitavit, quæ non multum à methodo & instrumento D. de Lafaye discrepant. (b) Méritiss. M. Tenon huic instrumento in Thesi suâ (c) aliquid sui hanc sanè ut perficeret, addidit. Ut autem aperiatur membrana lenti instrumentum exhibet, quod aliæ methodi non usurpant. Latitudinem lineæ unius huic dedit, tres autem lineas longitudinis sustulit. Surrexit in posterum alius scalpellum suum esse jactitans, cuius figura ad dimidium partis ascendentis lilii accedit, corneæque non secus ac inf-

(a) D. Scharp.

(b) Utramque Methodum Perp. in Actis Reg. Acad. Chir. Tom. 2.º descript.

(c) Vid. Thesim de Cataractâ, propugnata in Reg. Chirur. Scholâ, anno 1757, die vero 14 Janu. Præside M. Andouillé.

trumenta supra dicta refecundæ inservit. Ipse autem , multiplicem excogitavit operandi viam & numerosiora ut devitaret instrumenta , duplex addidit , (a) sic que vitando Carybdim, incidit in Syllam. Alias methodos enarrare non suscipimus, ut, ote tempus & opera urgent : cæterum in unâquâque nihil nisi ferè consentiens, itaque si exposita nostrâ methodo, excellentiam ipsius & præstantiam præceteris dilucide probaverimus, amotâ unâ, omnes esse amovendas, abundantius patebit.

§. XII.

NO STRA porrò , non solum ab auctoribus maximi momenti, (b) sed & ab Academiâ Regiâ Chirurgorum Pariensium laudatâ , sic se habet methodus. Humili sede sedendus æger , ita ut collocetur ex adversâ luce , oculus sanus fasciâ deligatus ministro committitur , & ægri reclinatâ paululùm facie , Chirurgus acum plano convexam , mirtiformem , ex utroque latere secantem , manubrio vulgari instructam , in corneam versùs limbum inferiorem immittit. Mox apprehensis forcibus (c) corneam ad utrumque latus , ad dimidiam usque partem secat , deinde instrumento (d) cochlearis figuram exhibente , partem corneæ resectam elevat , immissoque specillo minimæ latitudinis & crassitie , secante vero , membranam lentis plures in partes dividit. Jam conatû leviori exit cataracta : quibus perfectis , absente quâlibet pupillæ opacitate , apparatus idoneus protinus est succedendus , sexque diebus intactus ex Doctrinâ nostrâ colendus , valeat ut natura succos salubres , cicatricem que optimam suppeditantes , partibus læsis impendè : nec fascia amoveatur propter cicatricis rupturam , quæ facilis , si oculus vel levissimè

(a) Utitur ille hamulo vossella que. Primum instrumentum ad conjunctionem arripiendam , ut sistant oculi motus. Secundum verò corneæ resectæ limbum tenet , ut facilius incidatur membrana lentis ; utrumque medium prout frustraneum , imò prorsus nocivum respiciamus.

(b) Perlege quæ de ea scripta remanent in utiliss. Diction. Encyclop. ad Lit. C. & variis in Diariis publicis , nec non in elegantiori clariss. D. Segwart Themate , cui titu. De extrac. Catar. ultra perficienda. His accedit D. Vermale Epist. Acad. Reg. Chir. Socii , nec non olim SS. Electoris Palatini Chir. Præcipui.

(c) Vid. horumce Instrum. descrip. in Actis Reg. Chir. Acad. Tab. XIX. modumque utendi pag. 345.

(d) Quo etiam ultissimè utimur post extrac. Cataractam , ad ejus frustula tollenda , si remanserint.

moveatur. Lecto recumbat æger, deinde diætâ, sanguinis missionibus, sitû arcebuntur accidentia: cætera natura perficiet. Casus pertimescendi si qui sint, primâ aut alterâ die post operationem, medentis oculis affulgebunt, tunc pro casû, repetitâ plus minusve sanguinis mittendi copiâ, illiniantur oculi, fasciâ nec amotâ, decoctione emoliente nec non resolutivâ; attendas tamen ad sequentia. Si caput laboret aut pungitivè aut gravativè, si tumescat conjunctiva, Chirurgo videndum, an ab iride intrâ corneam arreptâ non procreentur. Quod si fiat, in priorem statum probè collocanda est pars peccans, sique iterum illa egrediatur, ob imminensem nimiam & gravem malorum catervam, excisio fiat: cuncta evanescunt. Præter hæc omnia, ulterius est malum non minus prioribus, quod præcipuè in senibus contingit à palpebrâ relaxâ & intûs inversâ, pili tunc corneam, brevi ad cicatricem perducendam fricant, opusque naturæ benignæ impediunt, ope emplastrorum agglutinantium, aut etiam per instrumentum parti accommodatum, palpebra in sitû continenda. Vix duodecima dies plerumque illuxerit, aëri oculus æger permittendus, sub nigrâ tamen fasciâ, valeat ut & organum, istius elementi impressiones, intactum pati.

His omnibus rectè perficiendis, ne credas quod abundè sufficiant instrumenta duo. Pro variis Cataractarum speciebus, in quibus potest in usum mitti nostra methodus, variis diversimodè utemur instrumentis. Si duritiem majorem, imo & amplitudinem adepta sit lens cristallina vitiata, & nixum intensiorem pupillam ineundo ipsi inferat: dividenda iris aptè, peritè, levitèque, tunc ampliùs foramen pupillæ, liberum exitum Cataractæ permittit. In hisce casibus timendum, ne majori cum violentiâ detrahatur uvea, unde orientur inflammatio, dolores acutissimi, ipsamet tota bulbi supuratio. Lentis vero mollioris post exitum cochleare nostrum in posteram lentis lamellam immitendum, ut Cataractæ portiunculas, siquæ supersint, suspensâ manû avellantur. Cum autem lactis figuram & consistentiam exhibet, in quo casû fere semper crassa, imò & opaca deprehenditur capsula, ejus iisdem præmissis quæ antea descripsimus, vossellæ ope, apprehendetur (illa ut ita dicam) cystis & pededentim è loco probè foras ejicietur. Si fortuito casû ab instrumento vel pungente vel secante læsa lens cristallina, in Cataractæ speciem degeneraverit, sæpe sæpius accidit, ut è membranâ erumpat, & in partem globi ca-

dat inferiorem : utraque lamella successivè sibi invicem juncta , phlogosi inflammationeque , cum ipsa humoris vitrei membranâ adheret. Tunc Cataracta merè membranosa animadvertitur , nihilominus tamen nostrâ methodo illud vitium deprehendi & extrahi potest , & licet in casu , pars humoris vitrei effluat , sine tamen violentiori conatû ; nihil obstat , quominus pristinum recuperet gradum , & sanus remaneat visus : præsertim ex ipsius humoris vitrei redintegratione.

§. XIII.

NUNC nobis incumbit paucis verbis probandum , quânam methodo tutiùs elaboraverit Chirurgus. Absit ut illa ab auctoribus tentamina superiùs relata vituperemus : nisi experientia multiplex excellentiam forficum iterum atque iterum de bellatorum indicasset , lubenter his methodis assentiremur : (a) Sed experimentorum quadringentorum & amplius , auctoritate prosperâ nixos , ab inceptâ rectâ viâ digredi non facile Neque censor objiciat , methodum in quâ scalpello utuntur , nihil mali procreare : nam sic contra. 1°. Corneam posteaquam punxerint in cameram anteriorem introducta acus , præcipitanter equidem , fit sectio : sed peccant instrumenta illa secantia , ex eo quod non describant , nec appositè possint describere lineam semicircularem exaratam in conjunctione corneæ cum scleroticâ , tum ob illorum superficiem convexam , cum propter bulbi involuntarias agitationes. 2°. Corneæ resectio etiam difficiliùs & imperfectiùs celebrabitur , quo in casu cavati oculi , vel parvi deprehendentur. 3°. Aliundè labitur humor aqueus primo punctiōis tempore , & iris efluxum sequitur : tunc que , proh dolor ! Sæpe sæpius dilaniatur illa membrana sectione finiente (b) pro majori vel minori ipsius distentione & dilaceratione , majora minorave accidentia nascentur , & eadem , quæ à tunicarum internarum commotione & disruptione oriri solent : v. g. conjunctivæ & adnatæ phlogosis , sensim gravior inflammatio , dolores capitis , frontis , dentium , vomitus , palpebrarum tumefactio , ipsiusmet globi , cui moles tunc ampla accedit , illius supuratio , visus tandem jactura irreparabilis. 4°. Quoties autem non accidit , ut in

(a) Et in eo nobis cum planè consentit nostræ methodus Auctor exercitatiss.

(b) Hujusce rei habemus testem fideliss. clariss. D. Louis.

illis cochleari deficiente methodis, nova in posterum appareret Cataracta five penderet à cristallini vitiati portiunculis in membranâ relictis, five ab ipsâmet membranâ malè resectâ, quæ quidem aliquando opaca evadit: 5°. Hisce quam maximi momenti imperfectionibus adde, cicatricem inæqualem, maculatam, staphilomata, inextinguibilem lacrymarum profusionem; proinde conjunctivæ ruborem, subalbidam nubem jam in corneæ margine, mox in totâ ejus substantiâ expansam: hanc, ut ut sit, rem non solum in methodum, sed in malam & incongruam deligationem, rejiciendam testamur.

§. XIV.

ABSOLUM sanè videbitur alicui, quod, urgente casu, secanda sit iris, exituque humori vitreo possit permitti, cum aliundè id negamus in methodo auctorum supra citatorum, arguendâ at si attenderit rerum scrutator, quod multum discrepet sectio Arte facta, à distentione partium & dilaceratione, exitus que facilis humorum, ab effluxû violento; nos non à veritate recedere sanè judicabit. Neque ut sit infirma conclusio, harumce enucleandæ methodorum imperfectiones (quod nec difficile nec onerosum) & addemus non hîc veluti in deprimendâ Cataracta punctio sola requirit, sed iter certo certius, per totum corneæ diametrum acui præbendum curâ maximâ: & unius momenti nec labor nec opus: semetipsum sefellit, qui promptus nimium in agendo laborem contempsit utilem. Non de intricatâ nimis difficultate loquemur quâ commodè oculus à Chirurgo detineretur, dum corneam ad latus pungit (oculus enim versûs angulum majorem detorquetur) & illo in statu imperfecta foret operatio, ni ophtalmiater, ipsummet oculum digito manûs non laborantis, propelleret, ut æqualiter ab utroque oculi cantho pupilla distet ægrotantis, & ab ipsius puncto centrali, ad illum pupillæ operantis linea recta ducatur, operatioque perficiatur: molestia non levis! Sed aliundè ut hæc instrumenta in usum mitti possint, dextra sinistrave ocularii, æqualiter sit apta labori oportet; quis commodum securumque majus negaverit, cum sola dextra perfecto labori sufficiat? In methodis etiam nostræ extraneis, quid præterea pertimescendum? Brachio operantis nullo modo sustentato, corneam inter & membranam lentis incidendam, ictus feret in cautos facillimè vacillante manû, & commovebitur oculus, rumpi vasa interna poterunt

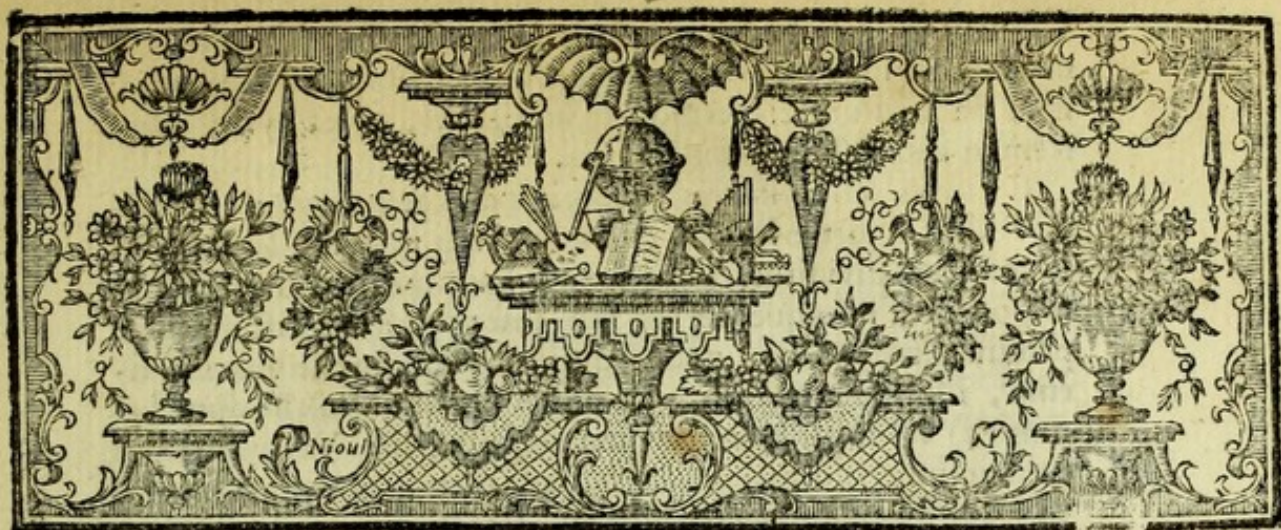
poterunt. His accedunt majora difficillimè de bellanda. Neminem enim horumce Authorum latet, non semel eodem momento, quo absoluta fit corneæ sectio, Cataractam ipsammet cum majori vitrei corporis parte, foras violento impetu ejici, ob nimiam muscutorum bulbi contractionem determinatam, ab instrumento in corneam trajecto, cujus vi antrorsum oculus attrahitur, operantis adhibito conatû, partis ut inferioris corneæ sectio conficiatur. Quid pejus! Aliamethodorum incommoda scribere pluribus cupidos, temporis limites præscripti vetant: supra allata, sat erunt.

§. XV.

Descriptos hætenûs quarumdam methodorum defectus, certiùs effugies, si encheiresim (§. XII.) nostram admitteris: ad illam perficiendam enim semper manus sufficit dextra, quæ nec in aëre suspensa, sed potius providè fulcita agit. Forficum usû aptè & secundum orbis lineam consonam, inciditur cornea. Si motus aliquis, ægrotantis agitatione pertimescendus, & oculus perversum situm molitur, amoveri possunt pro lubitû forfices absque ullo impedimento, & iterum immitti, occasione datâ, ut & perficiatur operatio. Sic nec læditur nec lædi potest iris, digitis ducentibus peritis. Accuratio corneæ incisio, cicatrix facilior, promptior, imò & perfectior remanet, ita ut vix ab inquirente mirantium oculo perspici possit. Cui bono igitur inutili insudare operi, ut jam perfectâ methodo, perfectior inquiratur? Sanè in vanum anhelant, qui huicce objecto dant operam. Unde omnibus æquâ judicii lance consideratis, salutem in nostrâ certissimam, in illorum multò minus certam famur: utilitatis inde ratio postulat ut concludamus.

Ergo. Cataractæ tutior extractio Forficum op.

NY 2

D. O. M.
T H E S E S
ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

DE CYSTIS FELLEÆ TUMORIBUS.

YSTIM Felleam, nimia bilis quantitate repletam in tumorem quandoque attolli variæ testantur Practicorum observationes. Hujus autem morbi causæ diversæ sunt: nunc enim ab hepatis inflammatione pendet, nunc verò summâ bilis crassitie, vel calculo bilario meatum cysticum occludente, producitur. Quænam sit illius diagnosi, quâ methodo, quibusve in circumstantiis curari valeat exponendum suscipimus. Difficile sanè argumentum, nostrasque vires longè superaturum, nisi celeberrimum Petit (a) ducem sequeremur.

(a) Videant. ea quæ super cystis felleæ tumoribus, in Act. Reg. Chir. Acad. scripsit Autor præstantiss. hujusce Colleg. mag.

Cum vero dicenda vesiculæ sitûs & structuræ notitiam supponant, nostrique instituti ratio postulet ut tùm de Anatomicis, tùm de Chirurgicis sermonem habeamus, felleæ cystis historiam in antecessum præmitteremus.

CYSTIS fellea inferiori jecoris parti dextrorsum annectitur. Illius figura ovata est, & ad pyrum accedit. In fundum & cervicem dividitur. Illius fundus anteriori jecoris crepidini respondet, illiusque cervix sub inferiore illius visceris facie profundius delitescit, undè sequitur obliquum esse vesiculæ situm, illiusque fundum, ejus cervice inferiorem esse dum stamus (a) vel super latus dextrum recumbimus. Vesicula tribus constat tunicis; exterior communis & membranacea, cum tunica jecur succingente continua est, totamque vesiculam ambit, exceptâ parte quâ jecori adnascitur. Media cellularem textum exhibet, plurimisque vasis instruitur, quorum alia sanguinea sunt, alia verò nervea (b). Interior tandem villosa & reticulata dicta, innumeras in interiore vesiculæ facie rugas efformat, quæ diversâ ratione dispositæ, rete quoddam, plurimis areolis interstinctum constituunt. Illam minutis obsitam esse glandulis rotundis aut subovalibus, in internâ vesiculæ facie prominentibus, post Malpighium asserit Bianchi (c): verùm nihil occurrit præter foraminula quædam, versùs vesiculæ cervicem numerosiora, quæ (d) Rhuischio, Morgagno, Winslowio, & Hallero lacunæ cryptis similes esse videntur.

VESICULÆ cervix ita inflectitur, ut capitis aviculæ figuram referat, deindeque ab it in meatum, duos circiter transversos digitos longum. Meatus ille, cysticus dictus, ab ipsâmet vesiculâ quoad structuram vix differt. Interior tamen illius tunica in rugas majores, valvulis similes, & obliquè dispositas attollitur. Rugæ illæ in his numerosiores, in illis verò pauciores, in omnibus, juxtâ totam ductûs cystici longitudinem observantur. Hic quoque conspicua se præbent foraminula seu lacunæ de quibus jam diximus. Meatus cysticus, meatum alterum ab internâ jecoris substantiâ oriundum, porum biliarium dictum, desinit, atque ei ad angulum acutissimum inferitur,

(a) Winslow. *Exposition Anatomique, Traité du Bas-ventre* §. 291.

(b) Quamvis omnes ferè Anatomici muscularem admittant tunicam; quam fibris oblongis, obliquis & circularibus diversâ ratione se se decussantibus componi asserunt, nihil tamen, in homine saltem de quo hic præcipuè agitur invenire unquam potuimus, quod muscoli naturam referret.

(c) *Historiâ Hepaticâ*, p. 977.

(d) Videant. notæ celeberr. Halleri in T. III. prælection. Academicæ. Boerhaav. in proprias instituit.

licet Winslowius (a) recipi biliarium affirmet. Valvulam quamdam hoc in loco, post Laurentium (b) & Marchettum (c) idem Autor admittit; nihil tamen diversum reperitur ab eminente membranâ, quam necessitas mechanica, in duorum vasorum concursu efficit.

VESICULA fellea plurimis vasis irrigatur. Hæc sanguinea sunt, illa verò nervea. Sanguinea vesiculæ vasa duæ sunt arteriæ, totidemque venæ. Arteriæ ab hepaticâ, venæ à venâ portarum oriuntur, nervique ab hepatico sympatici majoris plexu procedunt. Vesicula tertium quoque vasorum genus obtinet. Hepatico-cystica vasa dicuntur, bilemque ab hepate secretam, in cystim felleam deferunt. Hac vasa à (d) Jасolino inventa, deinde verò à Glissonio (e), Medicis Amstelodamensibus (f), Perralto (g), Pecquetto (h), Verrheien (i) & aliis in bobus detecta, variisque experimentis demonstrata, in homine adhuc desiderantur. Cheseldenus (k) equidem illa se vidisse, in primâ suæ Anatomies editione scripserat, sed in tertiâ fatetur, se falsâ specie deceptum fuisse, vasaque illa amplius offendere non potuisse. Heistero contigit, ut cum illa in homine investigaret, unum ex illis invenisse arbitraretur: verum cum illud aperuisset, cognovit illius distributionem instar ramusculorum arboris sese habere, vasque sanguiferum esse. Non semel quoque vidit Hallerus (l) vasculum unum ex hepate, in cysticum ductum suprâ choledocum se immisisse, sed observavit illud arteriæ cysticæ ramulum esse, atque intimam hepatis substantiam penetrare. Denique flatum & aquam in choledocum inanità prius vesiculâ, cysticoque ductu ligato, pluries impulimus, nullamque in vesiculâ mutationem observavimus.

NON inde tamen cum Morgagni plurimisque aliis Anatomicis concludendum est hepatico-cystica vasa in homine locum habere non posse, cum adeo exilia esse valeant ut ocu-

(a) Loc. cit. §. 303.

(b) Histor. Anatom. pag. 243.

(c) Compend. Anat. pag. 28.

(d) Ann. 1757. vid. studium Medicum Boerrhaave cum notis Halleri, Tom. I.

(e) Histor. Hepat.

(f) Bibliothec. Anatom. Mangeti. T. I.

[g] *Essais de Physique*, T. I. pag. 340.

[h] *Journal des Sçav.* ann. 1668.

[i] Anatom. corp. hum. Tract. II. cap. XVII. pag. 162.

[k] Vid. Anatom. Heisteri Compend. not. 18.

[l] Videant. ejus notæ in Tom. III. prælect. Academ. Boerrhaave in propr. inst.

lorum fugiant aciem, crassioribusque liquidis nequeant penetrari. Aliunde illorum existentiam sequentibus observationibus demonstrari nobis videtur. Medicorum Edimburgensium (a) Acta referunt, inventum fuisse ductum cysticum omnino concrevisse, ita ut stilus immissus per aperturam ductus communis nullo modo penetrare potuerit in ductum cysticum, nec compressa vesiculâ, quæ bile plena, duorum pugnorum magnitudinem adepta fuerat, vel guttula contentæ bilis exiverit. Imò discissa vesiculâ, non poterat ullo modo distingui apertura ductus cystici ex illius cervice prodeuntis. Similem quoque ductus bilarii cystici concretionem in puero octimestri Blasius (b) observavit, propter quam & bilis descendere & stilus per foramen in duodeno notabile intromissus, ascendere non poterat. Vesicula tamen excedentis erat magnitudinis & ex distentione illâ præternaturali, adeo porosa facta fuerat, ut bilis transudationem, ejusque in abdominis cavum effusionem permitteret.

VESICULA fellea majorem vel minorem bilis quantitatem semper continere deprehenditur; hanc autem ab ipsismet vesiculæ glandulis secerni, indeque in hepar venire arbitratus est Franciscus Sylvius (c). Boerhaave (d) duplicem bilis cysticæ speciem agnoscit; aliam nempe quæ ex hepate afferatur, aliam verò glandulis vesiculæ secretam, utramque morâ amarescentem. Illius sententiam amplecti videtur illustrissimus Heisteri commentator, ex eo quod vena portarum ramificationes non obscuras vesiculæ impertiat. Verum nullus non videt geminas cysticas venas residuum vesiculæ sanguinem in venam portarum revehere, nedum afferant. Deinde si vesiculæ glandulæ cysticæ bilis secretioni inservire dicantur, hepaticam quoque bilem à glandulis similibus, totam pori bilarii longitudinem obsidentibus separari dicendum est. Verosimilius ergo videtur liquidum unguinosum ab illis glandulis secerni, cujus ope interna vesiculæ superficies à contenti liquidi acrimoniâ defendatur, omnem que vesiculæ bilem ex hepatis acinis efferri. Quânam vero id fiat ratione inter Anatomicos non constat; quidam enim cum Riolo & Verrheieno arbitrantur vesiculam hepatico-cysticorum vasorum ope adimpleri, bilemque ex hepatico meatu, per ductum cysticum descendere non posse; alii contrariam sententiam tuentur; alii tandem cystim felleam duplici modo repleri cum Glissonio meritò contendunt. Vesiculam felleam,

[a] Tom. II. n°. XXI. pag. 129.

[b] Observation. rarior. Med. pag. 382.

[c] Disputat. de bilis & Hepatis usu.

[d] Medic. Instit. de actione bilis utriusque.

hepatico cysticorum vasorum ope vel in homine repleti suadent observationes superius à nobis allatæ. Bilem quoque per ductum cysticum descendere posse plurima comprobant. Rhuischius (a) affirmat repertas à se fuisse vesiculas felleas fundo suo hepatis neutiquam connatas, ipsique solâ cervice adhærentes, atque unam ex his vesiculis bile refertam in musæo suo per aliquot annos reservasse memorat. Dilaceratâ canis vivi vesiculâ felleâ usque ad illius cervicem, non tantum vidit Bohnius (b) bilem turgescentiâ quâdam ex angustiore meatu per latiore cervicem eructari, sed eundem ductum cysticum post injectum ipsi vinculum sic intumescere, ut nihil aut parum bilis per dictam cervicem amplius promanaret. Dùm in cadavere in quo vesiculam felleam abesse videbatur, cysticum ductum, rei penitiùs investigandæ causâ forficibus abscindere conaretur Lieutaud (a), maximam invenit resistentiam, à calculo nigro ductum occupante, viditque vesiculam maximè contractam paucas feri limpidissimi guttulas continere. Denique unum è nostris collegis idem in viri melancholici cadavere observasse certò novimus. Meatûs ergo cystici tenuitas, obicis in choledoco defectus, valvulaque tandem, quam in pori bilarii, ductûsque cystici concursu quidam supponunt bilis in vesiculam regressui nequeunt obstare.

INQUIRENDUM nunc superest quânam causâ bilis è vesiculâ exprimitur. Hanc ab ipsiusmet vesiculæ contractione expelli omnes ferè existimant. Verum quamvis musculosas illius fibras, attentione maximâ, pluribus in cadaveribus investigaverimus, nullum unquam vel minimum illarum vestigium deprehendere nobis datum est. Aliunde cur vesicula per vices contraheretur, hocque potius momento quàm altero? Illam solâ ventriculi repletionem & distentionem comprimere evincunt Riolani (b) observationes; afferit enim vesiculam bile plenam & turgidulam in fœtu reperiri, nec non in strangulatis, qui dum cervicibus suis necem

[a] Catalog. rarior.

[b] Actis. eruditor. ann. 1682, de vasis bilariis.

[c] *Essais Anatom.* pag. 305. Ex illâ observatione concludit Autor clariss. cysticam omnem bilem per canalem cysticum in vesiculam efferri, nullosque dari ductus hepatico-cysticos. Nihil tamen probare videtur, cum constet hepatico-cysticos ductus in illo casu, aliisque huic similibus, crassiore bile concretionibusve bilariis occludi potuisse. Glissonius enim historiâ hepaticâ observat lapideam substantiam, in pori bilarii ramulis sæpiùs occurrere, & concretiones illas tantæ esse longitudinis, ut si integræ eximi possent, plurimas pori bilarii ramificationes, continuatâ lapideâ serie, coralli instar, referrent. Aliundè observationes observationibus opponi possunt.

[d] *Antropograph. Lib. II. cap. xxii.*

imminere viderent, inediâ sese confecerunt. Idem occurrit in bobus qui per tres aut quatuor dies fame macerantur antequam jugulentur; Boerrhaave (a) que vidit in porco obeso, qui per triduum non fuerat pastus, vesiculam adeò tumentem & adstrictam, ut ne guttulam bilis ex eâ potuerit exprimere.

Vesiculæ felleæ tumores dextram epigastrii partem, infra spuriarum costarum limbum occupant, & ab alio quocumque tumore discernuntur, ex eo quod cutis colorem non immutent, fluctuationemque exhibeant manifestam. Aliunde molestus adest gravitatis sensus, fæces albescunt, urinæ flavæ fiunt vel nigræ, bilisque sanguini permixta, ciborum inappetentiam, oris amaritiam, sitim ardentem, singultum & vomitum producit, atque cutem ictero deturpat. Quandoque tamen contingit ut vesicula absque ictero immaniter distendatur, cum nempe bilis adeo tenax est & viscida, ut in hepatis vasa regurgitare nequeat. Hujusmodi casus habetur in Actis Medicorum Edimburgensium (d), aliumque planè similem observasse meminimus. Excrementa quoque fuscum suum colorem quandoque servant. Cum enim cystis ad summum extentionis gradum pervenit, bilem eodem modo ex illâ redundare necesse est, quo urinam è vesicâ paralyti tentatâ profluere videmus. Deinde si meatus cysticus solus occludatur, hepaticam bilem per choledocum in intestinum continuo stillare debere evidens est.

VESICULÆ felleæ tumores ab hepatis inflammatione pendent, cum abscessibus convexam illius visceris faciem occupantibus facillimè confunduntur. Illustrissimus VanSwieten (c) fateatur, se vesiculam contento liquido distentam invenisse in cadavere pauperis mulierculæ quam hepatis vomica laborasse suspicatus fuerat, plurimaque similia exempla in Actis Regiæ Chirurg. Academiæ memorat Petit. Huic autem errori ansam præbet utriusque morbi similitudo. Etenim in utroque casu omnia remittuntur hepaticis symptomata. Rigores nullo servato ordine invadunt, dextrumque hypochondrium in tumorem elevatur, & mollitiem atque fluctuationem exhibet. Verum cum inflammatorius hepatis tumor in pus convertitur, febris invalescit, dolorque pulsatorius evadit. Confecto jam jam pure vires imbecilliores relinquuntur, pulsus parvus fit & frequens, ingruunt horrores quos febris exacerbatio cutisque mollietates consequuntur, hypochondriique tumor nunc illum,

[a] Ejus Academ. prælect. in proprias instit. Tom. III.

[b] Tom. II. paragr. xxx.

[c] Tom. III. pag. 307.

nunc alium locum occupat, tegumentorum œdema comitem habet, obscuram edit fluctuationem, duritiemque majorem vel minorem in suâ periferiâ profert. E contra, cum vesicula resolutionis ope in tumorem attollitur, symptomata citius evanescent, pristinam hilaritatem recuperat æger, rigores cutis siccitatem inducunt, tumor circumscribitur, & eundem locum occupat, naturalis servatur tegumentorum habitus, fluctuatioque in omni tumoris ambitu æquè ac in illius centro manifesta est.

Chirurgia punctiōis ope vesiculæ felleæ tumoribus medetur. Hæc autem operatio in omnibus circumstantiis celebrari non potest. Nisi enim vesicula cum peritonæo coaluerit, bilem in abdominis cavum extillare, ægrumque è medio tolli necesse est. Cystim verò cum partibus vicinis concrevisse docent morbi diuturnitas, vitiatus tegumentorum habitus, immotusque tumoris situs: constat enim vesiculam peritonæo adnatam reperiri in illorum cadaveribus qui diuturnis hepaticis doloribus obnoxii fuerunt, atque tegumenta vel inflammatione, vel œdemate in illo casu laborare. Aliunde quamvis tumor huc & illuc propellatur, ægrotusque situm mutet, tumor eodem semper in loco deprehenditur. Vesiculæ punctio acu triquetra minore, cannulâque sulcatâ instructâ celebranda est. Adactō instrumento retrahitur acus, bilis per cannulam educitur, stilusque deinde in cystim immittitur ut de calculorum existentia constet.

Calculi bilarii, in cysti felleâ sæpius reperiuntur. Illos è bile proprio conceptaculo diutius coercitâ fieri jam dudum docuit Fernelius (a), illiusque sententiam illustrissimi Van Swieten (b) observata confirmant. Cum enim bilem in vase vitreo reliquisset ut putresceret, calculosos grumos in fundo vasis invenit. Calculi bilarii aquæ innatant, igni admoti flammam concipiunt, plurimisque è stratis mutuo sese excipientibus efformari videntur. Eorum alii virides sunt vel sublutei (c), alii verò nigrum colorem exhibent. Priores igne toti comburuntur, nihil ingrati redolent, levi cum strepitu inter ardenscintillant, flammamque usque ad extremum servant, ut neque ita perstantem, neque ita claram alat cera litteris obfignandis destinata. Posteriores verò flammam non servant, capillos ustos combusti redolent, longè friabiles sunt, atque ita nigricant, ut carbones potius quam calculi esse videantur. Calculi bilarii minores perductum cysticum & choledocum

[a] De partium morbis & symptom. Lib. VI. cap. v.

[b] Loc. cit. p. 132.

[c] Vid. Morgagni adversar. Anat. III. pag. 395.

in duodenum sæpius descendunt, deindeque cum fœcibus ex-
turbantur : qui verò in majus volumen excreverunt, in cysti
remanent, atque in illius cervicem impacti illam quandoque
occludunt, vesiculæque tumorem producant.

Calculis extremo stili occurrentibus, incisio scalpelli recti,
in sulcum juxtà cannulæ longitudinem insculptum immissi ope
celebranda est. Hanc autem minimam esse debere nullus non
videt. Educto deinde scalpello, vossellæ in cystim propellun-
tur, ipsa retrahitur cannula, calculique vicissim extrahuntur.
Si verò nulli adsint calculi bilisque tenax sit & viscida, diluen-
tia, syphonis ope per cannulam in cystim immittenda sunt,
cannulaque deinde educi debet. Idoneus postea superponi-
tur apparatus, vulnusque juxta cognitæ artis leges ad cicatri-
cem perducitur.

TANTA est quandoque vesiculæ distentio, ut illius
tunicæ subitâ inflammatione correptæ, vicinis adhærescant
paribus, atque suppuratione brevi exedantur. Pus deinde cu-
niculos agens, musculos & ipsam cutem erodit, ulceraque si-
nuosa plus min usve profunda efformat, quorum oræ sanie per-
fusæ indurantur & occallescent. Fistulæ illæ continuum puris
stillicidium suppeditant, sinceramque bilem, necnon calculos mi-
nores identidem emittunt. Illas quoque ab ipsiusmet vesiculæ
musculorumque abdominalium abcessibus quandoque produci
comprobat celeberr. Morand, in Actis Reg. Chir. Acad. Tom.
III, quamvis nulla præcesserit vesiculæ distentio. Si nulla
sint accidentia, cystis fistulæ naturæ permittendæ sunt; si ve-
rò debitam bilis quantitatem non eructent. ægerque de cibo-
rum inappetentiâ, animi defectu, colicisque doloribus con-
queratur, scalpello recto, stili sulcati ope sunt aperiendæ,
calculisque, si qui sint, eductis, vulnus conglutinari debet.

*Has Theses, DEODUCE, & Præsidi M. RAPHAËLE-
BENEVENTO SABATIER, Liberalium Artium
& Chirurgiæ Magistro, nec-non Regiæ Chirurgiæ Academiæ
Socio, tueri conabitur JULIANUS GUERET Ambianensis,
in almâ Universitate Parisiensi Liberalium Artium Magister.*

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Sabbati 22^a. Octobris anno salutis 1757, à sesquiescundâ
post meridiem ad septimam.*

PRO ACTU PUBLICO.
ET MAGISTERII LAUREA.

Typis Viduæ DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg.
Typographi, viâ San-Jacobi, sub signo Olivæ.

D. O. M.

THESES

ANATOMICO-CHIRURGICÆ

DE EXOMPHALO.

ERNIÆ quæ fiunt in ipsomet umbilico vel partibus umbilico vicinis , communi Exomphalos vel Omphaloces nomine insigniuntur. Variæ sunt pro variis partibus ex quibus constant. Quæ enim ex intestinis fiunt Enteromphalos , quæ ex omento Epiploomphalos, quæ tandem intestinis & omento simul componuntur , Entero - Epiploomphalos appellantur. Præterea magnitudine, figurâ, simplicitate & compositione, vetustate, &c. non parùm inter se differunt.

Infantes Exomphalò sæpiùs laborare (a) observantur.

(a) Morbus ille in recens natis maximam attentionem meretur. Cùm enim tumor umbilicalis funiculi principium occupet, sæpiùsque minor sit & oblongus, fieri posset, ut prolapsæ partes injectâ ligaturâ constringerentur. Hujus modi exemplum cum Reg. Chir. Acad. jam pridem communicatum fuisse certò novimus.

Huic autem morbo in illis producendo favent, tum nativa umbilici laxitas, tum perpetui fere clamores, tum denique assiduus illorum decubitus. Viscera enim musculorum abdominalium actione compressa, proprioque pondere in umbilici foramen arietantia, illud sensim sine sensu dilatant & expandunt, viamque sibi met ipsis aperiunt. Omphaloces mulieribus quoque, praesertim praegnantibus, nec non viris corpulentioribus & obesioribus frequentior est, ob summam abdominis in utrisque distentionem. (a) Exomphalos causae remotae sunt vel proximae. Remotae ea sunt omnia quae foramen umbilici mediamque lineam albam partem laxant, distendunt & extenuant; continuus videlicet pinguium alimentorum usus, hydrops, graviditas, &c. Proximae vero dicuntur illae quae abdominis cavum coarctantia, viscera quaquam versus premunt, & foras expellunt; cuius generis sunt ictus, lapsus, nixus, equitatio, tussis, instrumentorum pneumaticorum usus, vociferatio, cantus, &c.

Diversam pro re nata diagnosis Exomphalos exhibet. Cum enim sit ex intestini procidentia, tumor adest in umbilico, cutis colorem non immutans, cuius basis apice tenuior est, qui tangenti digito renititur, respiratione diutius contenta crescit, propulsus fugit, sponte ut plurimum desinit, & interdum sonat. Cum vero ex omenti prolapsu nascitur, latiorrem exhibet basim, mollior est & inaequalis lentius fugit, & absque murmure retrogreditur. Entero-Epiploomphalos signa mixta sunt. Certius autem cognoscitur ex eo quod propulsus, non omnis una vice fugiat, sed priora recedant intestina cum sonitu, posterius vero recedat omentum, nullumque sonum edat.

Dignosci quoque potest an viscera per proprium umbilici foramen, an vero per alium locum eruperint. Si enim per umbilicum egressae fuerint, umbilici nodus in media nec non dextrae tumoris parte (b) prope basim occurrit, sin minus incertus illius situs est. Haec autem diagnosis eo maioris est momenti, quod nisi vetus fuerit, vel paululum increverit, saccus

(a) Umbilici foramen rotundum est, atque fibris aponevroticis ab omnibus abdominis musculis, in illud veluti in centrum commune concurrentibus componi videtur; illius ergo dilatatio summam abdominis distentionem sequatur necesse est.

(b) Peculiaris umbilicalis nodi situs in illa Omphaloces specie, a vasorum umbilicalium dispositione repetendus est. Cum enim vena umbilicalis a dextra parte descendat, arteriae vero dextrorsum & sinistrorsum ab umbilico ascendunt, sequitur umbilici nodum, ab umbilicali vena dextraque simul arteriam dextrorsum attrahendum esse, dum e contra sola arteria umbilicali sinistra sinistrorsum attrahitur.

hernialis in priori casu tenuis admodum, (a) vel nullus apprehendatur, in posteriori verò semper adsit, crassiorque cœteris paribus observetur (b). Omphaloces herniæ species est quâ nec molestior alterâ, nec periculosior; nisi enim assiduo bracherii usu contineatur, incarcerationi quam maximè obnoxia est. Hæc verò in Enteromphalo nec-non in Entero-Epiploomphalo quàm maximè pertimescenda, in Epiploomphalo minùs periculosa est. Fit quoque rariùs in illis Exomphalos speciebus quæ pederentim increverunt, atque maximam umbilici dilatationem supponunt. Denique Omphaloces radicalem in infantibus, palliativam verò in adultis & senibus curationem admittit.

In eo consistit omphaloces curatio, ut prolapsæ partes in abdomen reponantur, atque in situ suo contineantur. Partium repositio seu taxis celebrari non potest, quin æger idoneò in situ collocetur. Supinus ergo recumbere debet cruribus capiteque paululùm elevatis, clunibusque & pectore lumbis elatioribus, ut nempe muscoli abdominales quàm maximè relaxentur, parque ventris infimi ex umbilici regione posita cœteris depressior sit. Tùm Chirurgus partes alterâ manu leniter comprimit, deindeque in abdomen lentius repellit, dùm alterâ tumoris basi appositâ impedit ne denuò relabantur. At verò quando maxima est prolapsarum partium quantitas, aut sibi met ipsis, vel vicinis sacci parietibus in Exomphalo veteri cohærent, ab omni repositione abstinendum: illam enim impossibilem esse patet. Difficillimè quoque succedit, cùm partes annulo fortius constringuntur, & ut ita dicam, incarcerantur. In illo autem casu ad venæ sectionem plus minùs reperitam, & ad lypothimiam quâlibet vice protractam, fomentaque & cataplasmata emollientia confugiendum esse suadet inflammatoria partium dispositio (c).

Partes diversis mediis in situ suo retineri possunt; in infantibus, exempli gratiâ, sufficit globulus è medicamento quo-

(a) Peritonæum in Omphalocèle quandoque ruptum reperiri variæ comprobant Dionisii, Platneri, Scharpii, D. de la Faye Observationes. Dionisius qui saccum hernialem semper desiderari asserit, illius defectum ex eo deducit quod umbilicus nihil aliud sit quàm nodosa vasorum umbilicalium extremitas, quæ cicatrici quàm simillima relaxari nequeat. Verùm nullus est qui non videat rationem illam nullius esse momenti, cùm umbilicalia vasa extra peritonæum occurrant.

(b) Illa sacci crassities pendet à fibris lineæ albæ summè extenuatis. Quæ enim herniæ in partibus umbilico vicinis enascuntur, illarum rupturam non supponunt.

(c) Si partium repositio mediis recensitis obtineri nequeat, operatio celebranda est. Hæc autem diversâ ratione pro variis circumstantiis instituitur, ut videre est ex thesi de Herniâ incarceratâ, non ita pridem hisce in scholis propugnatâ.

dam adstringente paratus & umbilico apponendus, deindeque emplastro, splenio quadrato, nec non fasciâ circumductâ continendus. Cùm verò morbus invaluit, lamina plumbea splenio immititur, ut melius reprimat. In adultis & senibus cingulus ad id accommodatus peculiarique scuto sive laminâ nec-non pilâ instructus adhibetur. Melius autem succedit si duabus habenis super humeros imponendis huicque anteriùs & posteriùs suendis instruatur. Quandoque etiam in obefioribus alia necessaria est fascia quæ per perinæum descendens, juxta anteriorem abdominis partim ascendere, cinguloque alligari valeat.

Fasciæ prædictæ præstat machina scuto instructa atque è circulo ferreo bracheriorum modo composita. Dùm enim cinguli pila partes continet, umbilici foramen occupat, illiusque contractionem impedit; contrà verò bracherii scutum umbilico appositum, nec illud ingreditur, nec illius contractioni obstat. Huic machinæ rursus anteponenda videtur nova bracherii elastici species à D. Suret inventa, & in Acad. Reg. Chirurg. Comment. T. II. descripta. Illius enim lora distenta spontè contrahi nequeunt, quin alternis abdominis motibus obsequatur, suppositas partes eâdem vi comprimat, visceraque prolapsura certiùs contineat.

Denique cùm maxima est partium quantitas, aut vicinis cohærent partibus, suspensorio vel bracherio cujus scutum concavum sit, utendum est; scuti deinde cavitas vel suspensorium eâ proportionem minuuntur, quâ decrescit herniâ, sicque perfecta illius repositio sæpiùs obtinetur.

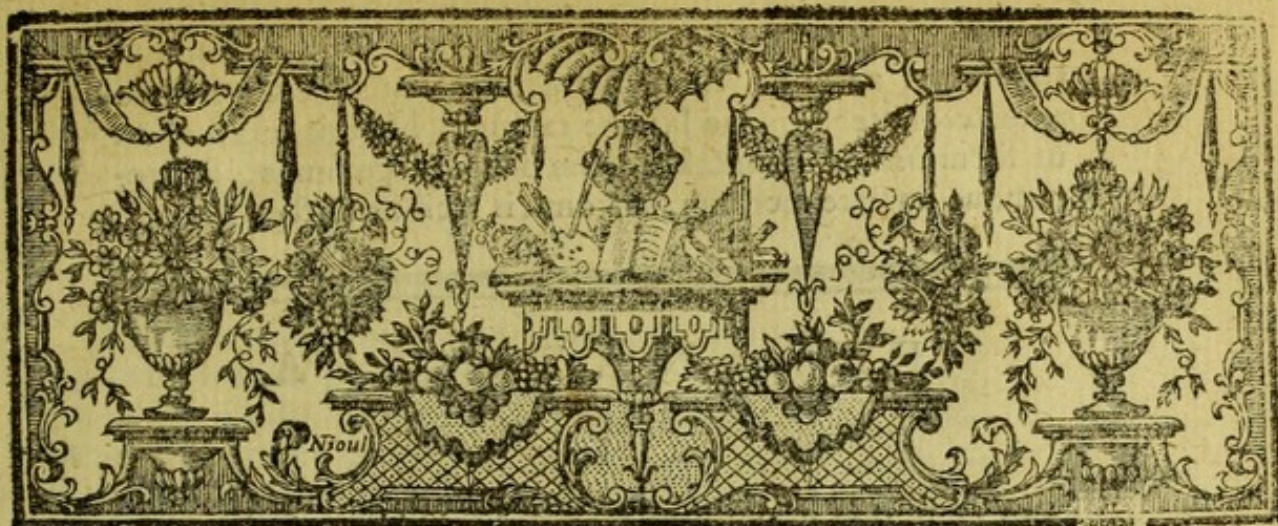
Has Theses, DEO DUCE, & Præside M. RAPHAELE-BENEVENTO SABATIER, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, nec-non Regiæ Chirurgiæ Academiæ Socio, tueri conabitur FRANCISCUS PIPELET, Cociacus Laudunensis, Liberalium Artium Magister.

P A R I S I I S,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Sabbati 31^a. Decembris anno salutis 1757, à sesquisecondâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO.
ET MAGISTERII LAUREA.

Typis Viduæ DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg.
Typographi, viâ San-Jacobæ, sub signo Olivæ,

D. O. M. **T H E S E S**

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

PURIMAS inter species morborum quⁱ hactenùs totum per Orbem fuere debacchati, quorundam, præsertim, norunt vim & furorem, compescuntque Chirurgi. Quot se se monstruosè offerunt, tot judicio, manu, ferro, flammâque, illi, datâ occasione, debellant. Ex his autem mediis quæ frequentius in usum mittuntur, illos ut fugant, nullum emissione sanguinis frequentius, nullum, ut ita dicam, periculosius.

VARIE autem lædi possunt partes, pro ipsarum fabricâ, variè etiam iis opitulemur læsis necessum, quod quidem assequi licebit, structuram si bene noverimus.

Cum multiplex occurrat operandi materies, & non ferat animus omnia hæc in disputatione complecti, aneurisma,

trumbum; nervi punitionem prætermittimus silentio, & de aponevrosi tendinisque læsione tantum, hinc erit quæstio. At ut securius hanc in semitam gressum dirigere possimus, susceptumque tractare morbum, anatomicis facibus ducti, ibimus.

EX ANATOMIA.

I.

CORPUS humanum vulgò dividitur in truncum & extremitates: sunt duæ numero inferiores, totidemque superiores, quas tantummodò lubet pervolvere. Priores, ne ulteriùs extendantur argumenti nostri limites, omittimus.

SCAPULAM, brachium, antibrachium & manum percuramus, quam quidem ulteriorem, pro anatomico more, in carpum, metacarpum & digitos dividendo.

PREDICTÆ partes pluribus aliis constant, unamquamque expendere credimus necessum, ergo posteaquàm de tegumentis, musculis, eorumque membranâ tum peculiari cum communi, nervis, vasisque sanguiferis, ossibus tandem habuerimus sermonem, pollicitis fecerimus satis.

I I.

CUTIS nomine comprehendimus velamentum corpus totum ambiens, plurimis folliculis vasorumque cujuscumque generis complicatâ intricatione refertum; continet in suâ crassitudine plurimas glandulas, bulbosque è quibus enascuntur pili sub omni epidermidis facie jacentes, mucosum corpus (aliter dictum reticulare) super eminentes. De ipsius structurâ promptissimâque regeneratione (visu mirabile) miranda loquuntur Auctores. Dabitur forsân aliquando aliquid certiùs quàm quod hætenùs hanc de re scripserunt curiosi rerum Scrutatores. Glandularum functiones apprimè definiat quicumque illas ad crassum liquorem exprimendum præpositas dixerit. Cujus autem cutis superficie externâ, id est sub cuticulâ, se se offerunt papillæ quæ sunt extrema nervorum, basi quorum adhæret corpus reticulare, figuram

3

areolarum exhibens , & quas penetrant vasorum lymphaticorum extremitates. Bulbi propriis calicibus innidulantur , quorum pars posterior in textum cellularem protenditur.

I I I.

TEXTUM cellularem vocant Anatomici membranam multiplicem cellulas à se invicem distinctas suppeditantem cum cute conjunctas : inter musculos fibrarumque fasciculos penetrat. Has replet unctuosum corpus quod experimentis celeberrimi Malpighii in vasa sanguifera facile profluit , pro quiete aut labore, victu plus minusve liberiori , quantitas augetur vel diminuitur.

I V.

PILORUM historiam breviter enarrare hîc opus. Illorum structuram videre est ope microscopii. Figura est ferè cylindrica : extrema duo culmen & radix vocantur. Pars media corpus dici potest.

MEMBRANAM cognoscimus velum fibris innumeris vasculisque quibuscumque efformatum. Vaginam quâ continentur muscoli constituit. Structura ipsius est arctissima ; & fibrillæ è quibus scatet fasciculos musculorum penetrant.

MUSCULUM dividimus in extremitates & medium, tendinum aut aponevrosi nomine dabimus extremitates , *medium corpus* vocabimus. Inservit illa pars organica ad motus varios exercendos.

VASA sunt tubuli quibus continetur sanguis ad itum è corde usque ad extrema corporis , & reditum ad cor. Priora comprehendunt arterias , posteriora venas. Differunt inter se , 1°. Tuniciis. 2°. Structurâ. Porrò illa venarum ita se habet ut valvulas offerant ad sanguinis ascensum , qui impediretur , illud ni iis suppeditasset præsidium natura.

NERVI sunt canales auxilio quorum spiritus animales eunt & redeunt.

OSSA sunt quibus partes nituntur cæteræ. Jam claudere rivos ut procedamus ad materiem, ne cessum judicamus.

A ij

EX CHIRURGIA.

I.

PHLEBOTOMIA frequens, periculosa praxis. Quam celebrant operationem, vel minimè chirurgicis rebus imbuti. Hanc, opus quo sanguis extrahitur è venis statuimus.

II.

Id operis ad Hyppocratis ævum aut tempora Medicorum illius Principis ætatem antecedentia, rejicimus. Capræ Galenus attribuit. Si fides Plinio adhibeatur, illa operandi methodus equo marino debetur.

Ut operari valeat Chirurgus, cognoscenda illi sunt vasa aperienda, instrumenta quorum ope celebrabitur Phlebotomia, modus agendi. Arteriæ venæque secari possunt. Arteriæ scilicet eo loco quo facilis compressio, porrò in temporali, ergo præ cæteris aperienda.

In nostrâ quæstione sicuti solùm agitur de sanguinis missione è brachio, de venis in illâ parte aperiendis scribimus.

III.

CEPHALICA, Mediana, Basilica, nec non cubitalis se objiciunt. Prima sita in parte superiori externæque cubiti. Altera musculi bicipitis tendini adjacet. Tertia inferior medianâ, vicinior aut superior arteriæ reperitur, & cubitalis versus cubitum internum. Illæ omnes ad carpum procedunt.

Quod adhibetur instrumentum ut laudata perficiatur operatio, vocatur lanceola. Triplex pro structura.

IV.

VASA propter diametrum variè aperiuntur nempe rectè transversim & obliquè. 1º Pungitur vena. 2º Secatur, lanceolam elevando.

OMNIA chirurgus hoc in casu utilia, parentur.

Vena aperienda sæpiùs incumbit tendini bicipitis musculi. Pronatione antibrachii devitabitur offensio tendinis.

POSITA ligaturâ, nisi apparuerint venæ aperiendæ, frictionibus ab infimâ parte antibrachii incipientibus ad superiorem, accelerabitur ascensus cruoris. Cavendum à punctiōe ni vas tactui occurrat.

POSITIS omnibus ad sanguinis missionem requisitis, manu inferiùs in locum pungendum locatâ, semperque hærente digito sub ipso vale ad operationem electo (quod quidem necessum pro rotantibus vasculis) ad operationem te accinges.

PLUS minusve perpendiculariter fieri debet punctiō pro crassitudine tegumentorum.

V I.

A TRUMBO, echimosi, tumore lymphatico, aliisque accidentibus abstinemus, solam aponevrosi aut tendinis punctiōem explanare cupidi.

SÆPIUS pungitur aponevrosi musculi bicipitis. Dolor quem persentit æger superiùs & inferiùs eo ipso punctiōis momento, sævit; à Chirurgo lanceolæ apex reluctans sentitur. Tumor, inflammatio & abscessus tandem sequuntur. Hæc ut domare possimus, iterata sanguinis emissio, anodina, emollientia, resolutentiaque sunt in usum mittenda. Si, nedum tumor solvatur, supersit, secundùm Artis regulas aperiatur, tractabiturque plaga solerter. Tendinem ipsum infelici casu forsan perforaverint: & hoc accidens dolor acutus ab extremitate brachii ad acromion usque, nec non apicis nimia lanceolæ resistantia, affirmant. Dolor evanescit aliquandò, verùm inflammatio partis totius, febris, convulsivi motus, apostemata sæpiùsque putredo, sequuntur.

V I I.

UT his afferamus remedium malis, sanguinis emissio frequens & copiosa est necessaria, regimen observandum, Intus & extus

administranda remedia quorum vi dolor leniatur. Partem offensam cataplasmate anodyno aut emolliente profuerit tegere. Arte tendo detegendus, & parti punctæ linteum spiritû Therebentinæ imbutum, superimponatur.

Si tandem hæc omnia incassum adhibueris, Chirurgi est tendinem ipsum scalpello refecare, & secundum Artem vulnus ad cicatricem perducere.

Quas Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. JOANNE LEBAS, Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur CLAUDIUS BERTHOLET, Gratiânopolitanensis, in almâ Universitate Parisiensi Liberalium Artium Magister.

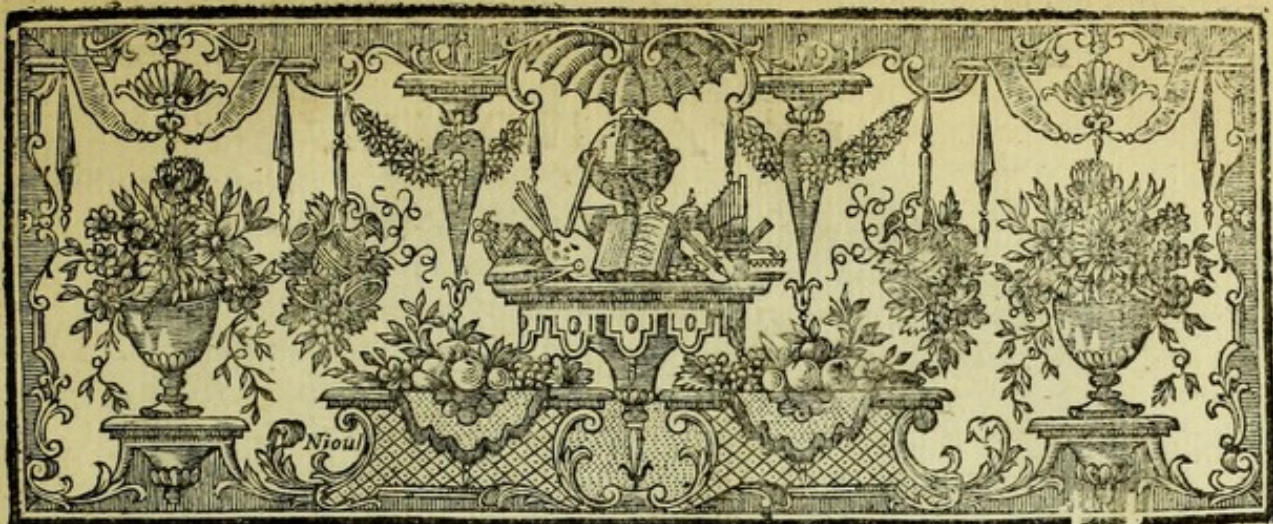
P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Sabbati 25^a. Martis anno salutis 1758, à sesqui secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO,
ET MAGISTERII LAUREA.

Typis Viduæ DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg.
Typographi, viâ San-Jacobæâ, sub signo Olivæ.

D. O. M.
 T H E S E S
ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

A est secretionum à naturâ sancita lex, ut ad illarum perfectionem, liquoris secernendi, & organi secernentis sana requiratur constitutio. Quâ deficiente ex parte liquoris, secretorium læditur, & vicissim ex parte secretorii, liquor secernendus afficitur. Ea est tamen humani generis misera fors, ut innumeræ, & liquori, & organo seorsim minitentur noxæ. Non ergò mirum quòd passim pullulent glandularum morbi, quod tam frequentes *Parotidum* tumores; de quibus dicturi, Anatomix facem præmittimus.

EX ANATOMIA.

PLURES inter glandulas, duæ *Parotides* (a) (à situ nomen ipsis) salivæ secretioni dicantur; alterutra, juxta radicem auris, in foveâ processu mammillari, condiloïdeo, angulo posteriori maxillæ inferioris, nec non arcu jugali circumvallatâ nidulatur. Suprà majorem masseteris partem ita sæpè sæpius procedit, ut formam inæqualiter triangularem exhibeat. Ex glandulis simplicibus, proprio membranaceoque thalamo quiescentibus, communi tamen cellulosoque mediante in unum conglomeratis coalescit Parotis glandula. Huic sanguinem per plurima vascula, in singulas glandulas simplices rursus ultrâ oculorum aciem distribuenda, jugiter emittit carotis externa. Sanguinis hujusce partem aliam excipiunt tenuissima salivæ secretoria, partem alteram residuamque amandant & vasa lymphatica multifariè terminanda, & venulæ sanguiferæ, quæ in venarum truncos arteriarum concomites, in jugularibus externis, anteriori & posteriori, nec non in internis (b) hiantes desinunt. Licet vasculorum in Parotide infinitus propè sit numerus, unumquodque tamen filamentum nerveum, tenuiori crassiorive irretitur; idcirco pars anterior & firmior nervi auditorii canalem osseum, seu aquæductum Fallopiæ trajecta, versùs Parotidem tendit ipsamque penetrat. Alia etiam non pauca ejusdem paris (c) filamenta cum cervicalibus & præsertim quinto pari, seu trigemellis per faciem, os & guttur serpentibus, multoties communicant. Hinc quænam Parotidum cum hisce partibus sympathia facilè dignoscitur. Ultimas vasorum suprà enumeratorum extremitates attingere, apparatus, quo sub fine donantur, exponere desiderandum. An, ut venæ, sic & vasa salivalia, venarum diametro minora, ex arteriis immediatè procedunt? An arteriam inter & vas salivale folliculus ponitur? Num ductus salivales exceptum ab arteriis, in cavitates minimas & Parotidi intrinsecas, humorem aliis vasis foràs emittendum evomunt? Num è contrà soli processus arteriarum minimi, laticem excipientes, nihilo me-

(a) *Maxillares superiores* à quibusdam Auctoribus etiam vocantur.

(b) *Winkl. Exposit. Anat. Trait. des Veines.* n°. 106

(c) *Sympathicus minor* à D. Winkl. nominatur, *Exposit. Anat. Trait. des Nerfs.*

3

diante ipsummet effundunt? Afferrent ne tandem spiritus suos in cava interna nervi ad Parotidem appellentes? Harumce quæstionum demonstratio felicioribus Anatomicorum experimentis committenda. Interim Parotidis secretoria, tanquam canaliculos exiles admodum & albidos, ab arteriis sanguiferis ad partem glandulæ anteriorem, per gyros, prodeuntes, ibique plures tubulos, in unicum modò coeundos, efformantes spectabimus. Unicus ex aliis, per trium digitorum longitudinem, & calami straminei crassitiem, proficiscens ductus, ab usu *Salivalis*; ab inventore, *Stenonianus* (a); à situ, respectu aliorum salivæ canalium, *Superior* audit. Membranâ cellulari & exteriori, alterâ mediâ & firmiori, interiori tandem & tenuissimâ, humore lubrico madidâ, componi videtur. A Parotide ferè transversim, super musculum masseterem, per medium genæ, procedit; ibi musculum hunc & membranam os intus vestientem, juxtâ secundum vel tertium dentem molarem, extremitate paululum incurvus (b), perforat, liquorem salivalem, largâ copiâ (c), in oris cavum, per unicum, non verò, sicut docuere quidam, per multiplex osculum depositurus.

PELLUCIDUS, igne non concreescens, odoris saporisque ferè expers, ex variis quassatibus spumescens observatur latex salivalis; aquosam & saponaceam refert indolem, loquelæ, deglutitioni & ventriculo ingestorum digestionem faventem: ipsius, sicut & salinarum oleosarumque partium, actio major, à majori divisione, vel copiâ; divisio autem & copia à frequentiori & diuturniore vasorum oscillatione pendet. Non ergo mireris cur in esuriante copiosior, fluidior, acriorve ventriculum & intestina frequentius sollicitet; Cur verò nimîa quantitate per os, vulnusve ori inflicto ejecto, aut in Parotide obstructâ suppresso, Nausea, Anorexia dyspepsia, invito ægrotante magis ac magis recrudescant, cur tandem per masticationem velocius & copiosius affluat.

(a) Detectus fuit à Stenone, an. 1660.

(b) *Mém. de l'Acad. R. de Chir. tom. 3. p. 456.* Obs. Clar. D. Louis, Secretar. Acad. R. Chir. pro excerpt. necnon Chirurg. Maj. nosocom. R. Charitatis desig.

(c) *Paré. liv. 10. chap. 26.* Fab. ab Aquapend. part. 1. lib. 2. cap. 31. *Hist. Acad. R. Sc. an. 1719. p. 93.* & præsertim, *Mem. Acad. R. Chir. t. 3. p. 435.* ubi constat ex observat. M. Duphenix. inter prandium effluxisse salivæ copiam sequentem, scilicet, in primo experimento, per 15 horæ min. 3 II. 3 I. in secundo, per 18. horæ min. 3 II. 3 VI: in tertio, per 23 horæ min. 3 III. 3 II. 3 I. in quarto, per 28 horæ min. 3 IV. 3 I.

A ij

UNAMQUAMQUE Parotidem infrâ, glandula quædam inhæret lymphatica, superficie levis & pluribus glandulis ejusdem speciei, ab apophyse mammillari, ad partem usquè colli inferiorem identidem sparsis, superior conspicitur. (a) Corpuscula hæc inter glandulosa, plurima vasa lymphatica valvulis instructa reperire est. Lympham ab uno ad aliud, perfectionis causâ, vehunt revehuntque. Quàm longè latèque, per interstitia glandulis salivalibus interjecta, disseminentur Lymphaticæ istæ glandulæ, cuilibet parotidum morbos curanti observandum. Alia insuper, sed conglomerata minor, circa dentes molares posteriores maxillæ inferioris, musculus masseterem inter & buccinatorem, frequentius scalpello occurrit: Ope trium duorumve foraminulorum, punctis lacrymalibus duplo majorum, buccinatorem & oris membranam penetrantium, salivam pellucidam effundit; tanquàm Parotidis coadjutrix spectari potest: *Molarem*, à situ Heisterus; ab inventore, *Heisterianam* vocant alii. (b)

EX CHIRURGIA.

PAROTIDUM canaliculos modò contundunt, debilitantque corpora extranea, motu velociori agitata; modò irritant, constringunt, obstruuntve miasmata acriora, vel humorum moleculæ crassiores; undè torpor & stagnatio liquorum, undè, & aliis jugiter affluentibus, vasorum ingurgitatio, ex quâ seriùs ociùsve tumor. Sic tumefactæ, apud clinicos, unico nomine *Parotides* (c) vocantur. Ictus violenti, pressiones stricte nimis; rerum, quas dicunt non naturales, abusus, defectus, aut vitium; Febres continuæ, ardentes, putridæ &c. Pestis, Strumæ, Siphilis, Scorbutus, phænomena modò enumerata plùs minùsve, pro suæ intensiõis gradu procreant. Si enim in minimo, tunc simplex & vix apparens erit ingurgitatio; si in majori, tunc magis impediti humores Parotidum, aut nervi magis irritati, tumorem majorem, aut dolorificum magis præbebunt. Variâ etiam induentur formâ Parotides, pro variâ

(a) *Winsl. Exp. Anat. Trait. de la Tête. n°. 591.*

(b) *Heister. Compend. Anat. tom. 2. p. 109. not. 57. ad p. 146.*

(c) Parotides etiam apud Græcos *Bubonum* nomine fuisse insignitas patet ex Hippocrat. de morb. vulg. lib. 6°. cap. 7°. Sect. 2. §. 7°. &c. Galen. Méthod. Med. lib. XIII. Chart. p. 297.

3

humorum vasorumque diathesi. Sanguinis pars rubra, cutis; textûsque cellularis, & ipsiusmet Parotidis extremitates arteriosas ingurgitans, vel lymphaticos canales ingressa, tumorem in conum vergentem, rubore digito prementi non facilè cedente, calore, dolore vivido, identidem pulsante donatum, *Phlegmonem* ipsam exhibebit. Ex salivali (a), vel seroso latice vasa salivalia aut lymphatica parotidum, textûs cellularis, cutisque superexpansæ, jam debilitata, nimium quàm par est replente, orietur tumor pallidus, mollis, pressionis tramitem plùs minùsve servans, *Oedema* dicendus. Ex lymphâ aut salivâ spissâ nimis, vasa ultrà tonum nativum dilatata inflante, durus, doloris & caloris expers exurget tumor, *Scirrhum* vocabis. Parotidæ non nunquam comitantur Febrem acutam, Cephalalgiam, Delirium, Phrenitidem, Lethargiam, Surditatem, Odontalgiam, Anginam, Nauseas, Vomitus, Convulsiones, Syncopes; Parotidas vicissim stipant morbi enumerati, tanquàm symptomata; quæ omnia seorsim, morbum gravem, & simul vigentia malignum & periculosissimum designant. Natura viis suis incognita fermentum morbosum; qualecumque sit, sæpè sæpiùs in Parotidem repellit, deponit, &, ibi fixâ sede, tutiùs citiùsque liberatur œconomia animalis. Parotidum ergò diversas species, *Phlegmonodem* scilicet; *Oedematodem*, & *Scirrhodem*; *Essentialem*, *Symptomaticam*, & *Criticam*, singularumque signa ex jàm positis deducere pronum est.

HUMORES Parotidem ingurgitantes multiplici, non tamen æquè salutari modo converti possunt. Resolutio, Suppuratio, Induratio, Gangræna & Delitescencia sunt equidem totidem media naturæ viribus ad hoc opitulantiæ, non verò perenni & æquali successu. Sit proindè Chirurghi prima mens sedulò ponderare quid velit natura pati, quid ferre recuset.

ESSENTIALIS Parotidis Resolutionem; Symptomaticæ (b) Resolutionem pariter, dum tamen morbus primitivus non repugnet; Criticæ tandem Suppurationem promovere de naturæ votis. Perpendatur ergò an naturæ desiderio obtemperet, an verò ab ipso recedat Parotis, & Prognosim Therapeiamque instituere faciliùs erit.

CATAPLASMATA Antiphlogistica, Anodina, Emollentia; Resolutiva; Ptisanæ, Jura, Apozemata, Enemata lenientia, Victus tenuis, Venæ-sectiones plùs minùsve, pro re natâ,

(a) *Mém. de l'Acad. R. de Chirur. tom. 3. p. 452, 454.*

(b) *Cell. lib. 6. cap. 16. p. 321. 322.*

reperitæ sanguinem ad crasim legitimam motumque debitum reducent, limphæ & salivæ fluorem amissum restituent, acrimoniam demulcebunt: Alterantia, Evacuantia modo ægrotantis temperamento competente exhibita Cacochymiam fugabunt inimicam: methodus & hæc est, essentialis Parotidis, five Phlegmonosæ, five Oedematosæ, ut plurimum deletrix. Symptomaticæ resolutio, ratione morbi primitivi, diversimodè tentanda; in Febris continuis, Ardentibusve, topica modò laudata, Venæ-sectiones; in Pestilentiis Alexiteria, Alexipharmaca, Theriacalia, sub formâ Embrocationum, Cataplasmatum, Emplastrorumve; in Strumis Aromatica, Saponacea; in Siphilide Mercurialia; in Scorbuto tandem Antiscorbutica exterius, tanquàm tutiora, admoveantur. Interna nihilominus, morbis enumeratis peculiaria, ingerantur medicamina. Maximam in Criticis Parotidibus tractandis requiri prudentiam, humor in sanguinis alveum non semel retrogressus & strages innumeras, ut plurimum lethales, edens nos edocet. E contra quantum boni ex tumoribus istis ad suppurationem adductis effluat, accidentia, imò & morbus ipse, suppurationis ope non semel extincta, probè evincunt; suppurantia ergò efficaciora adhibeantur. Semper tamen ad Parotidis inflammatoriam, vel lymphaticam indolem, quæ etiam ad totius corporis & morbi solvendi præsentem statum & habitum accommodentur (a). Suppuratione factâ, puri conciliandus est exitus: perfectè suppurata Parotis scalpelli; Scirrhusa ex majori parte, Caustici ope aperienda. Si Essentialis sit tumor & durus adhuc, non festinetur apertura; Ex puris enim morâ diuturniore suppuratio citius promovebitur, & Parotidis durities celerius solvetur. Cave tamen ne quid nimium; in morâ diuturniori aliquando periculum (b). Si symptomaticus, ratione morbi primitivi acceleranda vel immoranda erit Oncotomia. In Febris Continuis, Ardentibus, Putridis & Pestilentibus, scalpellus absque morâ tumori tantillum suppurato immergatur; in virulentis affectibus moras, dum specifica interna & externa simul adhibeantur, necere juvat. Humorum in Parotidas affluentium, ea est aliquando acrimonia, ut textus glandulæ organicus subito contrahatur, liquorum circuitum impediat, & in gangrænam abeat; Jam Antiseptica (c) extus applicanda veniunt; quorum actionem, si juxta

(a) *Trait. de la Suppurat. M. Quesnay. p. 151. Trait. de la Gangr. p. 273.*

(b) *Fab. Hild. cent. I. obs. 39.*

(c) Quænam Antisepticorum species, provariis casibus, competant legere est in opere modò laudato cui titulus, *Tr. de la Gang. M. Quesnay. pp. 345, 355, 383.*

spem non succedant, scarificationibus juvare necessum est. Suppuratio escharæ decidendæ favens sedulò promovenda. A Parotidum Delitescentiâ diffide semper. Humor fugax vel in alveum sanguinis, vel in partem quamdam corporis irrumptit. In utroque casu ipsum, quantum fieri poterit, ad primam sedem revocare tutius erit. Si essentialis, incipiens & simplex sit Parotis; Venæ-sectiones, Lenientia, Aperitiva, Minorativa retrogressam materiem, per emunctoria ejicere valent. Si verò Critica & Symptomatica sit; ex morbi vigentis statu præsentis & accidentibus indicia desumpta, in eligendis Venæ-sectionibus, Cucurbitulis, Sanguisugis, Epispasticis, Diaphoreticis, Emeticis purgantibusve, sanitatis ministerium dirigere debent. Forsan nec resolvetur, nec suppurabit, nec putrescet tumor Parotidis; tunc solida & pertinax remanebit moles, Fomentis, Duciiis(a), Emplastris, Emollientibus, Solventibus, necnon ejusdem virtutis Medicaminibus internis discutienda; quæ, si reluctetur, Caustico, vel ferro aggredienda. Caustico delenda venit Parotis ruboris, caloris, doloris expers, scirrhusa perfectè, per basim latam, partibus subjacentibus & ambientibus strictè seu firmiter admodum adhærens. Ferro autem elicienda Parotis super pediculum angustum valdè protuberans vel quam ininitatur cancer. Penitus affecta cancro ferro subjicienda quoque, dum ne sit radicibus longè latèque serpentibus innixa; tunc ad sola palliativa confugiendum.

EXTRACTIONI Parotidis generalia, ut decet, præmittenda; apparatusi deindè providendum. Tùm ægrotante commodè & firmiter collocato, cutis Parotidem involvens scalpello, secundum longitudinem, si sit minor, vel per formam litteræ T, aut etiam per crucialem, si major sit tumor, aperienda. Subitò glandulam detegere, detectam digitis apprehendere & scalpelli ope à partibus ambientibus secernere. Hæmorrhagia agarico astringente, vel ligaturâ, tutiori medio, si vasa majora; linteo carpto, si minora læsa fuerint, compescenda. Splenia per gradum, à minori ad majus, posita vincturâ idoneâ continebuntur. Suppurationem, deterfionem & cicatricem aptis medicaminibus conciliare supererit.

CICATRICEM ex voto obtinere non semper licet. Jugiter stillans latex salivalis artis molimini frequentius obversatur.

(a) Quantum præstent aquæ Barregianæ in casu præsentis, frequens neoterficorum demonstrat experientia. *Mém. des Prix de l'Acad. R. Chir.* tom. 2. p. 56. & 79.

Tunc ad situm & habitum ulceris mens dirigenda. Si enim super ipsummet canalem non affideat fistula, & nulla sit in marginibus callositas; compressio levis, per aliquot dies adhibita, exsiccantibus topicis sociata, cicatrici perficiendæ par erit. Si durities aut fungus circumjaceant, locum prius occupare debent Catheterica. Si tandem ductus salivalis reperiat-
 tur fistulæ subjacens, ex eâdem methodo nec certa nec tuta spes orietur. Via salivæ facilior præbenda est in parte canal-
 is intrâ orificium ipsius & fistulam positâ. Quem admodum fistu-
 læ canal- urethræ, Cathetere immisso, citius sanantur; ita, &
 favente setâ triplici in Stenonianum trajectâ, paulatim penitus
 que claudetur pseudotyrum. (a)

(a) *Mém. de l'Acad. R. Chirur. tom 3. p. 440. & suiv. celeb. D. Mo-
 rand Academiæ Secret. & obs. & D. Louis Dissert. & Observat.*

*Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M.
 STEPHANO-PETRO LELAUMIER,
 Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, tueri co-
 nabitur, GABRIEL PICQUE, Tarbensis, in almâ
 Universitate Parisiensi Liberalium Artium magister.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

*Die Sabbati 30^a. Julii anno salutis 1757, à sesqui-
 secundâ post meridiem ad septimam.*

PRO ACTU PUBLICO.

ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis Viduæ DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg.
 Typographi, viâ San-Jacobzâ, sub signo Olivæ.

D. O. M.

DE TRACTANDIS GANGRENA
ET

SPHACELO UTERI.

T H E S E S

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

O R B I S obruitur foemina plurimis, quorum enumeratio longior, curatio difficillima. Hos omnes recensere minimè fert animus. Ab aliorum, ergo, abstinendo Historiâ, Gangrenæ Sphacelique sævitiam curationemque tentabimus exponere. Anteaquam hoc opus magnæ molis aggrediamur, quædam sunt præmittendæ annotationes Anatomicæ, quibus ducibus ire securiùs licebit.

I.

GENITALES mulierum partes externas & internas norunt Anatomici. Externas explanare facilius, ut potè extùs obijciuntur, internarum nisi ope scalpelli, indagatio impossibilis.

I I.

Mons Veneris, labia magna, commissuræ ambæ, superior altera, altera inferior; lacunæ duæ, fossa navicularis, hymen aut carunculæ mirtiformes, nimphe, clitoris ipsiusque præputium, priores constituunt.

I I I.

VAGINA verò, uterus, tubæ Fallopianæ, ovaria, ligamenta quatuor duo teretia quorum, lata duo, internas complectuntur.

I V.

QUÆQUIDEM omnia, vasa tum sanguifera cum lymphatica alluunt, nervi miro plexu corroborant: & hæc ad quæstionem habendam sufficiant.

EX CHIRURGIA.

I.

MULIEBRE pudendum Gangrenâ Sphaceloque potest corrumpi. Sæpiùs hoc malum vidimus in ipsum irruens uterus, quòque corruptas fœminas mors abstulit. Priùsqum autem uterus læderetur, loca humidiora pudendi sicuti obnoxia putredini, partesque externas vitiabat & torquebat morbus ille, tandemque utero communicabatur.

I I.

HANC labem à plurimis habere ortum causis, in dubium non est. Tristitia, mæror, vigiliæ, atra bilis, humor melancolicus illam pepererunt. Aër frigidus, humiditas & liquores quorum illa scatent loca, pessima vivendi ratio, non semel calorem iis nativum extinxere. Maximo etiam in æstu post actus venereos tuberculum obortum ita accrevisse constat, ut Gangrenâ Sphaceloque vitiatum uterum mirati sint.

Causæ.

I I I.

ORIENTE malo, calor minimus perſentitur; accedit sensim sine sensu febris & horror per omnes artus, fit mutatio coloris in parte afflictâ. Primo lividitas, dein nigredo tandem apparent, foetidus odor imo cadaver redolens exhalatur. Pulsatione, sensuque caret, prostratæ vires, cor anxium, flatus demum maligni, certò certius putrefactum omnino locum exhibent.

Signa
Diagnosticæ.

I V.

PRESSIMA gangrena lues periculosum portendit exitum. Tempus urget & oportet ut ei maturè obſtet; Chirurgus, Periculosa si partes externas, periculosior si uterum occupet: Si Sphacelus, certa & inconcussa mors pronuntiatur.

Prognostica.

V.

AD obtinendam curationem sistenda est putredo remediis topicis. Quæ si arrideant quædam verbis annuntiabimus. Absinthium, Lupinorum decoctum, unguentumque Ægyptiacum, cum cataplasmate è quatuor Farinis, sæpè huic malo cum successu opitulata sunt. Cardiaca non malè adhibueris partes internas corroborandi gratiâ, sed priùs fieri incisiones oportere statuimus. At his admotis remediis si nedum minuatur, malum augeſcat, quæ corumpuntur

Curatio.

4

amputanda. Admittimus etiam unctionem meliusque ligaturam sensim sine sensu constringendam, cujus ope uterus ipse tolli potest absque vitæ mulieris periculo.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. JOANNE LEBAS, Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur RENATUS CAMUS, Andegavenfis, in almad Universitate Parisiensi Liberalium Artium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Veneris 23^a. Junii anno salutis 1758, à sesqui secundâ post meridiem ad septimam.

P R O A C T U P U B L I C O .

E T M A G I S T E R I I L A U R E A .

Typis Viduæ DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg.
Typographi, viâ San-Jacobzâ, sub signo Olivæ.

D. O. M.

DE

UTERINIS PRÆGNANTIUM
HÆMORRHAGIIS.

T H E S E S

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

UTERINA Prægnantium Hæmorrhagia, morbus est quo nec frequentior alter, nec periculosior. Mulieres quolibet gestationis tempore invadit, sæpiùs tamen primis à conceptione, vel duobus postremis mensibus, eventu diverso, illas adoritur. Quandoque enim blandâ corporis quiete, diætâ tenui, venæ sectione plus-minus repetitâ, medicamentis adstringentibus, &c. bonis fœtûs prægnantisque rebus sanatur, aliàs verò utrumque in præsens vitæ discrimen adducit, ulla vix arte compe-

A

cenda. Variam illius pro re natâ curationem quantum in nos erit profecuturi, compendiosam uteri partiumque foetum involventium historiam, præmittere necessarium esse arbitramur.

UTERUS viscus est ad piri compressi & inversi figuram quodam modo accedens, concavum, in mediâ pelvis hypogastricæ parte, vesicam inter & intestinum rectum positum, necnon generationi dicatum. Tres in partes dividitur, quarum superior & latior fundus; inferior cervix, media corpus uteri nuncupatur. Duas quoque facies, anteriorem nempe & posteriorem, nec non partes duas laterales exhibet. Propria illius substantia, firma, duriuscula, & compacta multiplici vasorum genere, fibris carneis reticulariter implicitis, nervisque copiosis prædita est. Relinquit in medio cavitatem quæ licet unica, in duas tamen dividi potest, adeò ut una colli, altera ipsius uteri dicenda sit. Prior oblonga, in extremitatibus magis quàm in medio coarctatur. Posterior triangulum refert, quod uteri fundo superiùs, lateralibusque illius partibus, hinc & illinc terminatur. Tota uteri cavitas investitur membranâ propriâ illius substantiæ continuâ, villosâ, flocculentâ, plurimisque porulis perviâ, quæ in utero rubella & levigata, in illius vero cervice pallidior & rugosa semper occurrit. Cervicis uteri rugarum dispositio in diversis diversa est. Modò enim bini secundum illius longitudinem producti lacertuli sunt, quos inter, transversæ conspiciuntur rugæ; modò plures sunt & inordinatè positi, ut quem occupent locum, certè indicari non possit: hos quinque aliquando reperit illustrissimus Santorini; non semel autem eos sic compositos deprehendit, ut quamdam arborem eleganter dispositam representarent. His rugis numerosæ interseruntur vesiculæ globosæ, mucosum humorem continentes, in prægnantibus & puerperis præsertim conspicuæ, necnon ostiola ductuum, è quibus materia seroso-pituitosa, pressâ colli substantiâ erumpit.

PERITONÆUM exteriorem uteri partem involvit, tunicamque levem & positam illi subministrat. Cùm enim posteriori vesicæ parti incubuit, ad ima uteri migrat, reflectitsemet ad anteriorem illius faciem, conscenso vertice descendit profundius quam ascenderat, superioraque rursùs petit ad intestinum rectum. Dùm autem uterum sic obvolvit, plicaturam quamdam juxtâ tractum cujuslibet partis lateralis efformat, quæ pelvis hypogastricæ parietibus affixa, membraneum septum iater anteriorem & posteriorem illius medietatem constituit. Laterales illæ plicaturæ Vespertilionum Alæ, necnon Lata uteri Ligamenta dicuntur. Superior illarum limbus dividitur in duas alas minores, quarum posterior ovarium, anterior verò tubam fallopiam includit. Textum præterea cellularem, plurimas vasorum directiones, rotunda uteri ligamenta, nervorumque plexum continent

cujus fibræ numquam vario atque inordinato implexu sese habent, verùm juxtà latus exterius ovarii disjectæ, versùs tubarum lacinias perpetuo constantique producuntur ordine.

PARS vaginæ superior uteri cervicem, in modum oris tincæ prominulam, medio quæ foramine perviam amplectitur & excipit. Foramen illud, quod propriè orificium uteri nuncupatur, angustum est in statu naturali, transversamque rimam exhibet, cujus labrum posterius, ob peculiarem uteri situm, anteriore brevior apparet. Alia quoque duo foraminula, in illius visceris cavitate conspiciuntur. Hæc enim cavitas binos è suis lateribus emittit canales conicos, vermiformes & variè incurvos qui usque ad ovaria transversè producti, continuò latefcunt eundo, fimbriisque muscularibus & variè laciniatis, terminantur. Canales isti sunt Tubæ Fallopiianæ dictæ, à suo inventore. Interius illorum extremum setam plùs minùs crassam vix transmittit, exterius verò majori patet osculo, minùs tamen lato, quam pars tubæ proxima. Structura eadem est cum utero: duplici namque constant membranâ quarum exterior tenuis & polita peritonæo continua est, interior è contrâ, rugis quam plurimis instructa, & humore mucoso semper illita, cum illâ quæ triangularem uteri cavitatem obvelat communis esse videtur. Spongiosa quædam substantia, fibris muscularibus, vasisque plurimis intertexta, inter utramque occurrit,

OVARIA tubis fallopianis, fimbriarum longiorum ope cohærent. Corpora sunt albicantia, semi ovalia, levia & compressa, retro tubas utrinque posita. Textum fibrosum, reticulatum & laxum, vasis quam plurimis atque vesiculis duplici membranâ cinctis, humoreque limido, ad ignem facillè concrefcente plenis instructum continent. Vesiculæ illæ majores aut minores pro ætatis aut temperamenti diversitate, substantiâ lutei coloris, tenuissimorum intestinulorum modo contortâ, cum in virginibus, tum in prægnantibus & puerperis præfertim conspicuâ, undique connexæ reperiuntur. Ovaria communem à peritonæo mutuuntur membranam, quæ propriæ illorum tunicæ ita firmiter annectitur, ut scalpello vix separari valeant, validoque ligamento laterali necnon superiori uteri parti alligantur.

Ligamenta uteri rotunda ex illius visceris fundi lateribus, sub tubarum origine prodeunt. Mox inter peritonæi plicaturam descendunt, fursùm incurvantur, extrorsùm vergunt, oblique descendentium musculorum annulos pervadunt, atque solvuntur in fimbrias quæ in pinguedine juxta inguina terminantur ac evanescunt. Tæniis modicè convexis similia, anteriorem utriusque ligamenti lati superficiem attollunt. Sanguiferis præcipuè vasis, fibris lacertosis illorum longitudinem excurrentibus, textuque celluloso & laxo compinguntur. In prægnantibus & puerperis crassiora fiunt, & sanguine ita distendun-

tur, ut illorum latitudo, medii manûs digiti latitudini quandoque comparari valeat. Fibras quoque carneas exhibent, quas in virginibus aut in utero non gerentibus exquirere inutile foret. Illorum vasa ex ipsiusmet uteri vasis, seu quod idem est ex hypogastricis & spermaticis arteriis ac venis oriuntur, atque cum exterioribus pudendi vasis communicant.

PERACTA conceptione, una vel plures è vesiculis seu ovulis in ovario contentis intumescunt, crassescunt in suis membranis, ovariorumque parietes elevant, distendunt atque perrumpunt. Dùm autem propria ovarii substantia, ovulo intùs crescente premitur, illius irritantur vasa, vicinaque in consensum trahitur tuba fallopiana. Major ergo fit spirituum & sanguinis ad illam appulsus, turgere incipit, ovarium fimbriis suis muscularibus amplectitur, ovulum ab omni nexu liberum in cavitatem suam urget, motuque peristaltico in sinum uteri promovet. Interea ovulum sensim augetur, suâ jam mole triangularem uteri cavitatem adimplet, illique tenerrimis emissis & receptis vasculis adnectitur. Crescit & ipse uterus, propriisque turgentibus vasis quaquâversum extenditur.

FOECUNDATUM ovum duabus constat membranis concentricis, embrionem seu fœtum liquoremque pellucidum & glutinosum continentibus. Exterior, Chorion dicta, crassa est, pulposa, mollis & vasculosa. Convexa illius superficies è pluribus compingi videtur lamellis latis osculis pertusis, sibique mutuo impositis, adeò ut ex quadam specie lacertorum, in modum membranæ dispositorum, quos inter creberrimæ interjectæ sint areæ, constitui appareat. Membrana illa in inferiore ovi parte tenuis & simplex deprehenditur, in superiore verò crassior est, & in duas lamellas dividua, quarum una faciem placenta concavam induit, altera convexa illius faciei applicatur. Interior ovi membrana amnios nuncupatur. Ubique tenuis & pellucida occurrit, nullisque vel saltem paucissimis sanguiferis vasis locupletatur.

PLACENTA spongiosum quasi viscus est, orbiculatum, octo vel novem pollices latum, unumque crassum, in superiore ovi parte, inter duas chorii lamellas positum. Concava illius facies fœtum respicit, vasisque sanguiferis copiosissimis obsita est, convexa utero respondet, fulcisque profundioribus in plures lobos distincta videtur. Placentæ substantia mollis est, fibrosa & vasculosa. Binas excipit arterias, à fine aortæ descendentes fœtus retrogadas, venamque vicissim emittit, quæ juxtà arterias, per funiculum quemdam è tribus illis vasis præcipuè contextum, ad fœtus umbilicum, illiusque venam portarum usque producit. Vasa illa umbilicalia dicta, per totam placenta molem disseminantur, ibique in ramulos infinitos divisa, sanguinem à

foetu ad placentam, & à placentâ ad foetum, alterno jugique motu transferunt.

PLACENTÆ situs in utero diversus est, atque modo huic, modo illi parti respondet. Illius quoque moles pro embrionis ætate multum variat; nam quandiu ovum fluido in uteri cavum collecto innatat, nulla illius apparent vestigia, vix que formari incipit, donec ovum utero connascatur. Integram ovi superficiem tunc occupat; deinde verò sensim retrahitur, atque ita crescendo decrescit, ut in foetu adulto, tertiam ovi partem complecti videatur. Illius vasa cum sanguiferis uteri vasis communicare, mutuum que dari sanguinis circum inter foetum & matrem varia comprobant. Præterquàm quod enim Cowperus mercurium in arterias umbilicales foetus injectum vidit intrare in venas uteri matris, Vieussenius idem fluidum carotidi gravidæ canis propulsum, in illius catellos pervenisse affirmat, celeberrimusque Hallerus ceram injectam arteriis matris in sinum uteri & per eorum aperta ostia, in insertas chorii productiones, atque placentam subiisse asserit, foetus exangues, in puerperis ex lapsu & infelici partu pariter exanguibus, à Merio & Heistero repertos fuisse certum est.

SANGUINIS profluvii causæ in gravidis remotæ sunt, vel proximæ. Remotæ ea sunt omnia quæ placentam ab uteri parietibus disjungere valent, qualia sunt vomitus, sternutatio, tussis, cantus, clamores, ictus, lapsus, nimix abdominis compressiones, animi parhemata, inconsideratus medicamentorum calefacientium usus, vini generosi potus, prava uteri dispositio, placentæ in ipsammet uteri cervicem insertio, &c. quibus falsi conceptûs causæ, quæcumque fuerint, addi merentur. Proximæ vero sunt perfecta vel imperfecta falsi conceptûs aut placentæ solutio. Facilis est illius morbi diagnosi; copiosus enim erumpit sanguis modo fluidus, modo in grumos concretus, lumbi dolent, uteri cervix dilatatur, pallor insolitus faciem occupat, pulsus parvus fit & inæqualis, corpus sudore perfunditur, extrema frigent, mulierque demum in frequentem lipothimiam incidit.

Hæmorrhagiæ quæ primis graviditatis mensibus eveniunt, assiduo decubitu, summâ corporis & animi quiete, diætâ tenui, venæ sectione plûsminùs repetitâ, medicamentisque refrigerantibus, hypnoticis & adstringentibus quandoque compescuntur. Prædictorum vero mediorum efficaciam sæpius eludunt; cum enim falso conceptu vel abortivi foetûs placentulâ ut plurimum producantur, sanguis effluere non desinit, quin corpus extraneum ex uteri fundo in illius cervicem propulsum fuerit. Falsum ergo conceptum vel placentulam dimovere unica est indicatio. Hæc autem naturæ committi non debet. Quamvis enim pluries observatum fuerit, solam uteri contractionem, cor-

porum in illius cavitate contentorum expulsionem suffecisse. timendum foret, ne diuturno sanguinis profluvio vires ægræ frangerentur. Itaque cum sanguis maximâ quantitate prorumpit, uterique cervix summè dilatata deprehenditur, digitus unus aut alter in uterum immitti debet, placentaque vel falsus conceptus extrahi, aut saltem in uteri cervicem propelli. Si vero nimia foret cervicis uteri constrictio, instrumentum à D. Levret excogitatum, & in Diario Gallico mensis Februarii 1750, descriptum, digitorum vices supplere posset. Volsella enim est oblonga, levigata, necnon paululum incurva, cujus ope corpora extranea eò facilius educuntur, quod illius maxillis extremâ suâ parte excavatis, pertusis & asperis, certius apprehendantur. Injectionibus quoque ex aquâ tepidâ in ipsammet uteri cavitatem, idonei syphonis ope propulsis, fœtus abortivi placentam detubari posse comprobant observationes D. Recolin, in Tomo 3°. Commentar. Acad. Reg. Chirurg. promulgatæ.

SANGUINIS profluvia quæ postremis sunt gestationis mensibus, ab ipsiusmet placentæ solutione repetenda esse neminem latet. Illorum curatio, mediis suprâ recensitis tentanda est. Verum sanguine copiosius irruente, inutilia prorsus evadunt, præsertim si dolores remittere incipiant, visus obscuretur, tinniant aures, mulierque convulsionibus & syncope corripiatur. Vel enim partum confestim promoveri vel sanguinem ex uteri vasis maximè dilatatis & hyulcis indefinienti motu scaturire, mulieremque cum fœtu perire necesse est. Igitur digitis in vaginam immissis uteri cervix lacescenda sensimque sine sensu, juxta methodum à D. Puzos, in actis Reg. Chirurg. Academ. T. I. propositam dilatanda. Namque doloribus abortis, uterus in contractionem agitur, illiusque parietes fœtus membranis ita applicantur, ut vasorum sanguineorum claudantur oscula, sicque sanguis minori copiâ prorumpat. Uteri deinde cervice quantum par est dilatatâ, velamenta citius dirumpi debent, partusque demum sibimet ipsi committi.

VERUM cùm jam nimis exhaustæ videntur prægnantis vires, doloresque cervicis uteri titillatione suscitari nequeunt, alteri viæ insistendum, scilicet, infantulus pedibus apprehendendus est atque educendus, illiusque deindè secundinæ cum grumis sanguineis extrahendæ. Hæc tamen methodus non semper ex sententiâ succedit; sive enim nimis procrastinata fuerit operatio, sive, quod frequentius est, uterus atonus remanserit, sanguinemque per patientia vasorum suorum oscula continuò effluere permittat, infelici puerperæ sæpius pereundum est. Subsequentis illius hæmorrhagiæ curatio, repetitâ ventris infimi contrectatione, medicamentis adstringentibus, spleniis aceto imbutis, lumbisque necnon hypogastrio admotis, decubitu

super culcitâ stramineâ, laqueis ad superiores cubitorum & poplitum partes suprâ genua injectis, denique manuum vel etiam totius corporis in aquam frigidam immersione tentanda est. His verò incassum adhibitis, celebrari possunt injectiones adstringentes Galeno, (lib. 5°. Method. cap. 5°.) jam notæ, à D. Prioux Zodiac. Medic. Gallic. ann. 1681. maximo cum successu usurpatæ, necnon ab Andrea Pasta *Discorso Medico-Chirurgico, intorno al flusso di sangue d'all'utero nelle donne gravide*, non ita pridem rursus propositæ.

ALIUS datur casus, in quo partum cervicis uteri titillatione promovere periculosissimum foret, quando scilicet morbus à placenta in uteri cervicem insertionem, tanquam à causâ remotâ producitur. Etenim uteri cervix dilatari non valet quin placenta vasa cum suis communicantia dirumpantur, liberumque sanguini concedant exitum. Casus ille cognoscitur ex eo quod os uteri licet inferius positum vix discerni valeat ob maximam concreti sanguinis in vaginâ contenti copiam, molle quoddam anfractuosumque corpus uteri cervicem occludat, sanguinisque profluvium instantibus etiam partûs doloribus increseat. Ultimū illud signum pathognomicum esse rectè nos edocet *D. Levret, Observationum suarum super partûs difficilis causis & accidentibus, Tomo 2°. nec - non in egregiâ Dissertatione de minùs cognitâ uterinæ prægnantium hæmorrhagiæ causâ quæ in fine Tractatûs sui de Arte Obstetriciâ, anno 1751, typis Mandati, nondum tamen publici juris facti occurrit.* Sanguinem enim in aliis profluviiis non nisi remittente dolore prorumpere certum est. Cum autem tandiū pateat sanguini exitus quandiū durat uteri extensio, illaque tolli nequeat nisi fœtus educatur, ad illius extractionem, veluti ad sacram anchoram, protinùs confugiendum esse nullus non videt. Sanguis ergo concretus digitis in vaginam immisissis extrahendus est, placentaque deinde ab uteri cervice, quâ parte jam soluta est, separanda, ut nempè velamenta digitorum apicibus attingi valeant, atque discerpi. Tum manus ipsa per foramen inflictum in uteri cavum immitti debet, fœtus pedibus apprehendi & extrahi, placentaque demum ab omnibus uteri partibus, veluti deglubendo decorticari.

METHODUM ab illâ quam maximè diversam proponunt, viri in Arte Obstetriciâ percelebres. Volunt nempè ut digitis in mollem illius carnem intrusis, mediâ dilaceretur placenta, partusque, fœtus pedibus apprehensis, ut suprâ dictum est, perficiatur. Hæc verò encheiresis licet facilior & expeditior, periculi plena nobis videtur. Namque disruptis ut sit necessariò majoribus placenta vasis sanguis ex infanti corpusculo per arterias umbilicales confestim prorumpere debet. Si tamen prægnans, viribus omninò exhaustis mox pereunda videretur, nullâ aliâ ratione procedendum esse censemus. Methodum

illam, in hocce casu prosperè celebrasse refert D. Levret, in Diatribè modò laudatâ, nullibi verò suadet ut in omnibus circumstantiis adhibeatur. Alteram è contra non modò celebrandam esse pluribus in locis asserit, verùm etiam in privatis prælectionibus, multis quoque ab hinc annis auditoribus suis commendat. Itaque non videmus cur doctissimus Auctor Theseos in Schois Medicorum Parisiensium, mense Februarii proxime elapso propugnatae, hunc errorem illi tribuat & vitio vertat.

PRÆTER enumeratas hæmorrhagiarum species, aliæ sunt interiores merito dicendæ, in quibus sanguis in ipsammet abdominis cavitatem, rupto priùs utero diffunditur. Quemadmodum autem à causâ quæbet externâ produci possunt, sic quoque sæpiùs pendent ex eo quod infans mox in lucem editurus, atque inter angustiores pelvis hypogastricæ parietes compressus, convulsionibus corripiatur, superioremque uteri partem pedibus conculcet, atque dilaceret. Vehementes & iterati regionis epigastricæ dolores, sanguinis profluvium hoc in casu præcedunt; deinde prægnantis abdomen non sine caloris insoliti sensu intumescit, frequentesque lypothimiæ, necnon convulsivi motus, certa mortis instantis prænuntia, tragædiæ finem imponunt. A solâ sectione coesare protinus celebratâ tunc speranda salus. Interiores adhuc hæmorrhagiæ fiunt in gravidis quotiescumque funiculus umbilicalis infantis collo nimium intortus, imminente partu disrumpitur. Cùm autem sanguis in uteri cavum colligatur, atque ex infantis arteriis præsertim effluat, nihil ferè matri pertimescendum est, modò partus idoneo forcipe vel suscitatis doloribus promoveatur.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. RAPHAELE BENEVENTO SABATIER, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, Scholarum Professore Regio, nec-non Academiæ Regiæ Chirurgiæ socio, tueri conabitur CLAUDIUS FRANCISCUS GARRE, Melodunensis, in almâ Universitate Parisiensi Liberalium Artium Magister, nec-non Chirurgus Regis ordinarius.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Sabbati decimâ quartâ Octobris, anno salutis 1758, à sesquisecondâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO.
ET SOLEMNI COOPTATIONE.

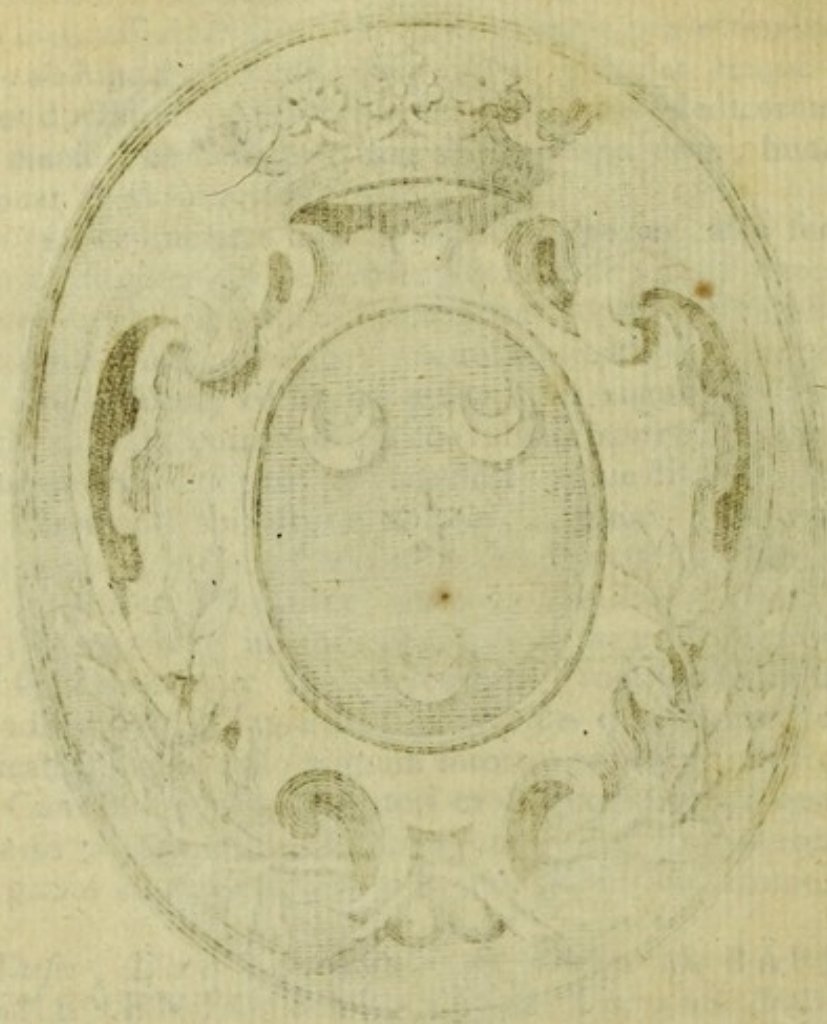
Typis Viduæ DELAGUETTE, Regii Chirurg. Collegii Typographi. 1758.

ILLUSTRISSIMO ; CLARISSIMO,
D. D. JOANNI-BAPTISTÆ-ELIÆ,
CAMUS DE PONTCARRÉ,
DE VIARME,

REGI A SANCTIORIBUS, CONSILIIS,
NEC NON URBIS PRÆFECTO;

*Vover, offert & consecrat obsequentissimus, J. F. LATASTE,
Chirurg. Studios.*

ILLUSTRISIMO, CLARISSIMO,
R. D. JOHANNI BAPTISTA ELLI,
CAMUS DE PONTGARRE,
DE VIARME.

REGI A SANCTIORIBUS, CONSILIIS,
NEC NON URBS PRÆLECTO,

Præf. Offic. & Confector. Imperialis, A. F. L. A. T. A.
Chirurg. Studior.

T H E S E S

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ

E X

A N A T O M I A.

NUMEROS inter ; quibus obruitur corpus humanum , Morbos. Periculosum sanè , & pertimescendum. Hydropem censemus , sed cùm plerumque , ab organorum secretiorum ingurgitatione , producat , & de ascite , id est de aquæ in abdominis cavitæte , stagnatione , tantùm simus dicturi ,

Anatomix facem præmittemus.

ABDOMINIS partes in continentes , & contentas dividi solent , continentes in communes , & proprias , communes sunt tegumenta communia ; propriæ autem tùm musculares , tùm ossæ , tùm membranaceæ habentur. Contentæ verò sunt omnia viscera in abdomine contenta , quorum usus diversus , alia enim digestionis , chilificationi , generationi , &c. inserviunt.

VENTRICULUS est pars organica , in infimo ventre , sub diaphragmate sita. Præcipuum digestionis organum. Pars istius visceris sinistra , quæ Major est , in sinistro latere comprehenditur , dextra verò ad Jecur. Duo observantur orificia , substantia quadruplex , figuram tibiæ utricularis , referens. Diversa visceris istius amplitudo , Vasa à Liene breviter dicta. Cœliaca totam permeant substantiam. Nervi ab octavo pari plexum Coronarium efformantes.

OMENTUM seu Epiploon est Membrana duplex ; adiposa , ad hepar , Lienem , & Ventriculi fundum , sita , intestinorum anfractûs , quasi involvens , in non nullis usque ad Umbilicum protensus. Marsupii figuram referens , à peritonæo oritur , & ut duplicatum peritonæum , fundo ventriculi inhærens , dorso , & intestino Colon. Omenti substantia Multa interfecatur pinguedine , Vasa à Cœliacâ , & Mezenterico Ramo , altera etiam dicuntur adiposa , intestinorum faciliorem , reddit motum

INTESTINA sunt Corpora , oblonga , concava , rotunda , à piloro usque ad anum protensa. Quæ in tenuiora , & crassiora , & in abdomine Mezenterii ope connexa , quorum Vasa diversi mode nominantur , Lactea alia , aliasanguifera , à Mezenterica superiori , & inferiori orta. Nervi verò à vago pari.

MEZENTERIUM est Membrana duplex , adiposa , innumeris disseminata glandulis à primâ , & tertiâ lumborum vertebrâ orta , intestina connectens , vario dicitur nomine , Mezereon scilicet , & Mezocolon , arteriæ Mezeraicæ , ab aorta inferiori , totam permeant substantiam. Nervi ab octavo pari , glandularum usus , est liquorem quemdam album , vulgo chilum dictum , secernere , & perficere.

PANCREAS , est glandula conglomerata , sub posteriori ventriculi parte , hujusque fundo , sita duodeno , venæ portæ , usque ad Regionem Epatis & Lienis , cui per Membranas alligatur. Ab arteriis Rami sinistri Cœliaco & Ramo splenico irroratur. Nervi ab octavo pari in isto viscere. Liquor albus fecernitur , succus panereaticus dictus.

HEPAR est pars organica , in infimo ventre , sub diaphragmate , hypocondrio dextro est plurimum sita , bilis secretioni dicata. A parte anteriori convexa , & gibbosa , à parte verò posteriori , concava , in duos dividitur Lobos , additur etiam Lobulus , ab authore spigellii dictus. Ligamentis plurimis in situ firmatur. Reperitur etiam capsula glissonii dicta , Vasa à cœliacâ venâ portâ , venâ cavâ , &c.

VESICULA fellis , seu cistis fellea , est vesicula in parte anteriori hepatis concavâ sita , ad figuram piri inversi , quodam modo accedens. Duplici donatur Membranâ , quarum prior , eadem est & communis hepatis. Secunda verò , propria , den-

5
sa, & crassa; omni fibrarum genere conflata, ex inferiori, & angustiori parte, oritur canalis cysticus. Dictus. Vasa, à dextro coeliacæ ramo, nec non à venâ portâ, recipit, & continet bilem, in hepate secretam.

LIEN, sive splen, est Viscus Atro-Rubens, in sinistro ventriculi latere, sub diaphragmate, ad costas situm, haud raro linguæ formam æmulatur, concavum versus ventriculum, convexum verò versus diaphragma, & costas; substantia, vasculosa & fibrosa. Connectitur cum Ventriculo, vasorum brevium ope, Membranæ Lienem cum diaphragmate, omento, & Rene sinistro alligant arteriæ, à coeliacâ splenicæ dictæ, Vena splenica dicta, variis distinctis Ramis, superficiem irrorant. Nervi à plexu splenico, quidam contendunt Lienem bilis secretioni inservire.

EX CHIRURGIA.

Q UO plura, Morborum cohortem, concomitantur accidentia, eo citius, & tutius auxilia, & operationes, subministrat Chirurgia. Quot cives etenim, absque excellentissimæ istius Artis, & scientiæ præsidio, supremum obiissent diem: quot hydropici V. G. à periculosissimo isto morbo fuerunt sublevati.

HYDROPS, à duobus verbis Græcis, derivatur ὕδωρ, scilicet, & πίνει quæ significant aquam bibere. Sub duplici consideratur respectu, vel totam corporis peripheriam, adimplens; tunc anazarca, ceu leucophegmata: quæ duo verba, à Græco, ἄνα, Σαρχος, supercutem & λευκος & ὄλεγμα, pituita alba. Si verò in capacitatem abdominis ascites dicitur.

ASCITES de qua sumus tantum, dicturi, est abdominis tumor, maxima aquarum collectione, in ipsa met cavitate productus. Derivatur à verbo Græco Ἀσχος, quod hirci cutem significat.

HYDROPS in generalem, & specialem, dividi solet. Diverso gaudens nomine, juxta partes affectas, in capite V. G. hidrocephalos, in pectore plevrocele, in abdomine ascites, in scroto hidrocele, &c. Hidropifis causæ primariæ, & secundariæ, primariæ; *vel à solidis; vel à fluidis*, ex parte solidorum si nimium laxata, vel nimium tensa, à fluidis, vel nimium spissa, *vel dissoluta*. Secundariæ, à plurimis causis externis, vel ab aere nimium denso, ab alimentis oleaginosi immoderatâ vini potatione, quæ omnibus accidentibus ansam præbent, indè tardior sanguinis motus, arteriarum lentior pulsus, relaxantur Musculorum actiones, & totus corporis habitus in maciem decedit.

ASCITIS Signa diagnostica, plurima habentur, urinarum fluxus minuitur, abdominis gradata intumescencia, lentior pulsus, totius corporis gravitas, respiratio difficilis, immoderata sitis, febris lenta, aquarum præsentia in abdominis cavitate notitia, &c.

PROGNOSTICA verò à causis, ab ægroti viribus, ætate, temperamento, à majori vel minori aquarum stagnantium copiâ, &c. sunt desumenda, imò periculosissima.

DUPplici modo, hujusce morbi curatio, *vel ab arte*, vel à remediis, tùm interne, tùm externe adhibitis; remedia interna, sunt ea quæ salibus acribus, urinarum *promoveant fluxum*, quibus frustra adhibitis, Chirurgia promptiora suppeditat auxilia.

DIVERSE, juxta operationes, ad aquarum effluxûs necessarias, sententiæ. Alii enim scalpellum, alii acum triquetram proposuerunt. Ex duabus istis methodis, posterior nobis anteponenda videtur. Quæ ut rite celebretur, ægrotus in lecti margine collocandus, ita ut in latere, in quo instituenda operatio, incumbat. Tunc Chirurgus in medio, intra ombilicum & anteriorem, & superiorem ossis ilei spinam, acûs triquetrae ope, operationem instituet.

QUANDOQUE tamen, aquarum effluxus sistitur, vel à nimia ipsarum spissitudine, vel ex partibus, omento scilicet, & intestino, quod facillime spicili ope terminatur.

7

EFFLUXIS aquis, in lecto collocetur, æger, & fasciis vino calido imbutis, instituenda deligatio, & remedia tum aperitiva, diuretica, purgativa & diluentia designanda.

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. NICOLAO-RENATO JALLET, Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, nec-non Regiæ Academiæ Chirurgiæ socio, tueri conabitur, JOANNES-FRANCISCUS LA TASTE, Parisinus, Artium Liberalium, in alimâ Universitate Parisiensi, Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Lunæ 27^a Novembris, anno salutis 1758, à sesqui secundâ, ad septimam.

P R O A C T U P U B L I C O .
E T M A G I S T E R I I L A U R E A .

Typis Viduæ DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurgi.
Typographi, viâ San-Jacobeâ, sub signo Olivæ.

608.
DE UTERO INVERSO
THESES

ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

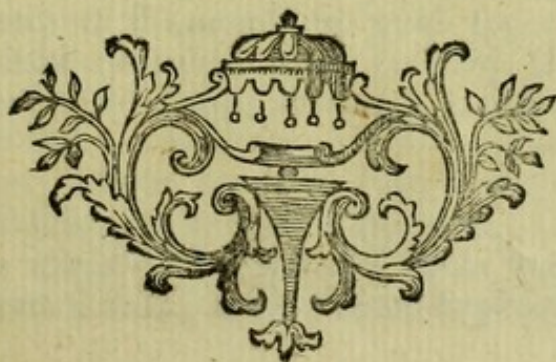
*Quas, DEO JUVANTE, & Præside M. STEPHANO-
PETRO LE LAUMIER, Artium & Chirurgiæ
Magistro, tueri conabitur FRANCISCUS-ANGELUS DELEURYE,
in Almâ Universitate Parisiensi, Artium Liberalium Magister.*

PARISIIS;

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

*Die Sabbati trigesimâ Decembris, anno salutis 1758, à sesqui-secundâ post meridiem
ad septimam,*

PRO ACTU PUBLICO
ET MAGISTERII LAUREA.

PARISIIS,

Typis Viduæ DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg.
Typographi, viâ San-Jacobæâ, sub signo Olivæ.

D. O. M.
T H E S E S
ANATOMICO CHIRURGICÆ.

VIX aurâ seminali excitatus embryo, cùm indiget hospitio vitali. Scintillulam vitæ absque certo extinctionis discrimine foràs exponere minimè potens, commodum expetere cogitur fomitem, cujus beneficio non solùm augeri & corroborari, sed & adauctum viribus que idoneis munitum aëri libero se se committere quasi spontè valeat. De gente humanâ tam benè merentem facilè miraberis Uterum. Ipsâmet in matre positus, mater altera, venturam expectat, ingressam complectitur, & itâ fovet progeniem, ut ipsi, genitrice incolumi, primum absconditam, deindè patentem veluti que novam liceat vitam peragere. Perfectum sanè naturæ specimen! Utinam nullis unquàm turbaretur adversis! Sed parentis fœtûs que simul saluti protegendæ licèt dicata matrix, suam sibimet sæpè sæpiùs salutem

conciliare nequit. Modò compressa, mox succussa, jam abrepta procumbit; hinc & indè firmitus retenta, illinc facilius cedens, jam inversa ruit; rueret & cum ipsâ parentis sanitas sæpius quæ vita, si Chirurgicâ privaretur ope.

UTERUM inversum tutius curare tentabit, qui uterum in statu naturali prius noverit. Uterus autem est corpus sexui fœmineo peculiare, musculare, spongiosum, interiori cavitate donatum, parte in inferiori pelvis, vesicam inter & rectum, sedem obtinens: figuram piriformem inversam, à parte anteriori & posteriori paulò planam in virginibus, mulieribus-ve non gravidis, in prægnantibus verò Elliptoideam exhibet. Colore leucophæo in puellis, rubicundo in adultis, densiori in gravidis videtur imbutus: quod quidem à dilatatione, & plethorâ vasorum sanguiferorum, minori vel majori repetendum. Fibræ carneæ, vasorum sanguineorum, nervorum etiam copiâ majori interjectâ, hujus visceris substantiam vario plexu efformant: Superficiem ipsius externam investit membrana robusta, peritonæo suppeditata; internam è contrâ adeò tenuis (a) & tam strictè cohærens ut vix separari possit.

PARS uteri superior, fundus; inferior, quæ angustior, cervix; & quidquid fundum inter & cervicem reperitur, corpus dicitur. Unica est (b) & triangularis cavitas uterina: unum è lateribus trianguli brevius est, altera duo sunt longiora; illud fundum (c), hæc verò, duo latera describunt: totus triangulus, propter figuram uteri, est curvi-lineus. In unoquoque angulo superiori datur foramen, exiguum fetam vix admittens; tubæ fallopianæ est orificium. In angulo inferiori ductus adest, qui per longitudinem colli uterini protenditur, & desinit in aperturam transversalem, quæ stili minoris aditum tantummodò concedit; orificium est internum uteri. Hanc-ce aperturam ambit cesticillus carneus, cellularis, rubicundus, à glande virili non omninò absimilis, intrâ cujus substan-

(a) D. Mery in act. Acad. Reg. Sci. membranæ internæ negat existentiam. Vide observat. de muliere apertâ paulò post partum, cujus uterus crassitiem habebat octo linearum & tamen membranâ internâ carebat. an. 1706 Cl. Auc. com. An. Heisteri asserit se hujusce membranæ exfoliationes observasse. p. 253. 8°.

(b) Rarissimum est cavitatem hanc septo medio dividi, cujus tamen divisionis exempla duo scribit Riolanus. Anthropograph. cap. 31. Littrius disserit de utero puellæ duos menses natæ, qui fundo duplici, corpore & collo pariter duplici donabatur. Act. Acad. Reg. Sci. an. 1705.

(c) Ruyschius musciculum peculiarem in fundo uteri statuit, tract. de musculo infundo uteri reperto cum doctrinâ de secundinarum extractione. Hujus musculi existentiam in dubium revocare licet propter ipsius cum substantiâ uteri tam intimâ adhæsione ut ab ipsâ distingui non videatur.

riam granula latitant glandulosa, humorem glutinosum secernentia; aperturam cesticillo cinctam, *os tinçæ*, à figurâ vocant plurimi. Superficiem cavitatis uterinæ variis foraminulis pertusam, levem & politam versùs fundum, eandem versùs collum divisam in duas partes æquales mediante lineâ perpendiculari tantillum prominenti, à cujus latere insurgunt lineæ obliquæ, & rugæ ipsas concomitantes, tum in parte anteriori, tum in posteriori conspiciere est. Rugas inter & lineas lacunæ quædam exiguæ, liquorem mucilaginosum effundunt; aliquando etiam, rarò tamen, globuli pellucidi animadvertuntur. Ex duobus foraminibus fundi uterini procedunt versùs latera pelvis, unus ex singulo latere, canales musculosi, conici, molles, inflexi & ligamenti latis inclusi, tubæ ipsæmet fallopianæ (d), quarum extremitas angustior utero inseritur, latior verò ab ipso recedit, & definit in orificium expansione fimbriatâ & plicatâ terminatum, quæ versùs ovarium convertitur. Ovaria sunt duo corpora oblonga, subalbida, cellulis membranaceis liquore limido turgidis sibi quæ invicem adhærentibus composita, quæ lateribus fundi uterini, singula ope ligamenti brevis & teretis annectuntur. Ligamenta hæc brevía tanquàm vasa deferentia habebantur ab antiquis; ne tamen existimes quòd ullâ cavitate donentur: textu filamentoso in unum convoluto videntur conflari. Tubæ fallopianæ ovum fœcundatum suscipiunt ab ovario, & deducunt in cavum uteri (e).

CIRCA os tinçæ adhæret pars superior canalis cujusdam vaginæ nomine insigniti, qui usquè ad exteriora pudendi extenditur; & ibi orificium magnum vel externum efficit; membranâ exteriori, fibris muscularibus in longum & in orbem stratis, tandem membranâ interiori nerveâ, & rugis quæ post plurimos partus delentur partim vel omninò, distinctâ componitur. Dilatationi obsequitur &, ipsâ cessante, tum propriâ virtute, tum musculorum acceleratorum clitoridis actione sese contrahit.

UTERUS partibus enumeratis connectitur, & stat in pelvi veluti pendulus, ope ligamentorum, quæ à dimensione

(d) Tubæ fallopianæ sic dicuntur ex eo quòd Gabriel Fallopius Mutinensis, anno 1662 defunctus, vulgò creditur inventor; licèt à Rufo Ephesio descriptæ fuerint. *Journal des Sçavans*. Sept. 1715, & *Hist. Medi. Dan le Clerc*. pag. 657.

(e) Vid. obs. quæ in act. Acad. Reg. Sci. leguntur D. Theroude Chirurg. Paris. De quâdam specie capitis, pilis, palpebris & dentibus donati in ovario dextro mulie. 18. an. natæ: an. 1690. D. Mery de osse maxillæ superioris cum pluribus dentibus in ovario mulieris invento. An. 1695. D. Littrii de ovis in ovariiis contentis. an. 1701. ejusdem Authoris hist. fœtus è ventre matris extracti per anum. An. 1702. & obs. D. Duverney de fœtu in tubâ fallopianâ dextrâ reperto, &c.

nomen obtinuerunt, latorum scilicet & teretium. Ligamenta lata sunt duæ peritonæi duplicaturæ inferiores, quæ mediâ in pelvi tenduntur, ipsiusque lateribus adhærent. Suas inter lamellas, uterum, tubas fallopienas, ovaria, vasa spermatica & hypogastrica, ligamenta rotunda, & nervos continent, ipsis quæ præbent involucrium. Limbus superior ligamentorum latorum dividitur, ex utroque latere uteri, in duo ligamenta minora seu duplicaturas exiguas, quarum una anterior & excelsior complectitur tubam fallopianam, altera verò posterior ovarium, cum ligamento brevi continet. Ligamenta rotunda sunt funiculi teretes & albidii, qui ab angulis fundi uterini propè & paulò infrà tubas & ligamenta ovariorum usquè ad annulos inguinales, volumine sensim decrescente, protenduntur. Congeries arteriarum venarum quæ sanguinearum, nervorum etiam, ope cellularis textûs ipsam penetrantis, simul & duplicaturæ ligamenti lati ipsam involventis consolidata, totam conflât alterutrius ligamenti teretis substantiam. Horum extremitas inferior, annulos inguinales ingressa, fasciculo quodam fibrarum carnearum vestitur, & desinit in filamenta gracilia quæ adipe & cute obvoluta mox evanescent. Ligamenta lata & rotunda sunt extensionis & contractionis capacia; peritonæo, ex hâc parte, utcumquè similiâ.

Orificio externo vaginæ membrana nonnunquam semicircularis, perforata, Hymen ipse, custos apponitur. Ferè semper in virginibus tantummodò observatur (f). In mulieribus autem convertitur in segmenta densiora, quæ Carunculæ myrtiformes vocantur. Concurfus & coadunatio membranæ intus vaginam induentis cum membranâ internâ labrorum, claustrum virginale; ejusdem claustri in quatuor partes quâcumque de causâ fractio, carunculas (g) promovet. Suprà orificium externum vaginæ & infrà corpusculum quoddam rubicundum, rotundum, Clitoridis extremum, cesticillus conspicitur, meatum urinarium seu urethræ aperturam anteriorem designans. Urethra autem est canalis membranaceus, spongiosus, duos admodum pollices longus, vesicæ collo continuus, qui foras urinam emit. Inter os pubis arcum, clitoridis corpus & va-

(f) In observ. rariori. Stalpart. Vander Wiel. cent. post. part. pri. obs. 39; plurima referuntur exempla graviditatum quæ, illæso & integro hymene, confectæ fuerunt. Confer. præterea Dissert. Clar. D. Louis de partium exter. gener. mulie. naturali, vitiosâ & morbosâ dispositione. Paris. an. 1754.

(g) Reald. Columbus, Cremonensis, Professor Patavinus an. 1544, caruncularum myrtiformium mentionem primam fecit, *Journal des Sçavans*, Sept. 1715, pag. 348.

ginam ita sternitur ut curvaturam exiguam describat : Partibus illis ope textus cellularis adhæret ; unde patet non posse fieri mutationem situs vesicæ , & vaginæ , quin directio & diameter urethræ mutantur in quâdam parte , quin proinde urinarum cursus alteretur. Clitoris est pars constans duabus membranaceis , elasticis , intus quæ cavernosis portionibus , utrinquè ortis à tubere ischiatico , ad se invicem juxta symphysem pubis accedentibus , & in unum coalescentibus ; inde clitoridis in crura & corpus divisio. Quatuor clitoridi assignantur muscoli , erectores duo , totidem quæ acceleratores : illi corporum cavernosorum lateribus , & ischiatico tuberi adhærent , isti verò à corporibus cavernosis , juxta urethram , vaginam , imò usquè ad sphincterem ani sese expandunt ; ita tamen ut ipsos inter & partes laterales urethræ nec non vaginæ , rete quoddam mirabile vasculosum & cellulare observetur expansum : plexus est retiformis , cujus vasa , & cellulas cum clitoride communicantia demonstrat insufflatio. Infra plexum retiformem , ex unoquoque latere , stat glandula conglomerata , cujus ductus excretorius sex lineas longus , in partem anteriorem hymenis , aut caruncularum , liquorem viscosum effundit. Clitoridis partem anteriorem & prominentem supernè & à lateribus obtegit exigua membranæ interioris labrorum magnorum duplicata portio , quæ mox ejusdem membranæ duabus duplicaturis majoribus , spongiosis , versùs inferiora divergentibus , & meatûs urinarii simul ac vaginæ legentibus oras , Nymphis nimirum , locum facilè cedit. Nymphas , clitoridem , ipsius præputium , meatum urinarium , vaginæ quæ orificium protegunt & circumvallant cutis processus turgentes adipe. Horum superior symphyli pubis affidet ; pro monte veneris habetur : alii à superiore rectà descendunt , nunc ambo uniti , & hîc loci commissura superior , modò disjuncti , & ibi , facilioris ad partes quas protegunt aditus causâ , notabile spatium inter se relinquunt , quod Vulvæ seu fissuræ magnæ nomine celebratur ; deindè sibi invicem iterum junguntur , & sic commissuram inferiorem perficiunt seu furcam , quæ ligamento membranaceo , breviori , per partum facilè delendo , firmatur ; cui tandem fovea navicularis adjacet. Inter commissuram inferiorem & anum reperitur pars quæ dicitur Perinæum ; cute & pinguedine efformatur. Bulbi intrâ crassiciem harum-ce prominentiarum majori quantitate disseminantur ; ne mireris ergo quòd in aduktis tota illarum superficies succrescentibus pilis adornetur.

PARTES descriptæ innumeris , & ita inter se communicantibus gaudent vasis , ut illa velut in unum conspectûs punctum colligere

fatius nobis videatur. Arteriæ spermaticæ, numero duæ (h), oblongæ & graciles, oriuntur à trunco aortæ inferioris, & ovariis; tubis fallopiæ, ligamentis latis & teretibus, ipsomet utero distribuunt ramos, qui multoties ramis uterinis inosculantur. Hypogastricæ oriuntur ab iliæ, & subdividuntur in ramos notabiles, qui varia sortita sunt nomina à partibus quas alluunt, tum in pelvi, tum extrâ pelvim. Unus ex illis præcipuè considerandus, Pudenda communis arteria dicitur. Lateribus uteri & vaginæ ramificationes innumeras ministrat, quæ uterinæ audiunt, & in superficie nec non ipsamet uteri substantiâ cum arteriis uterinis oppositis anastomoses agunt multiplices. Pudenda urethram, clitoridem & ipsius musculos, sphincterem ani & partes adjacentes irrigat. Cum mesaraicâ inferiore, mediante hæmorrhoidale internâ, communicat; & cum pudendâ externâ, cujus rami partes generales externas permeant. Quidquid de arteriarum divisionibus præcipuis, progressu & anastomosibus jam exponitur, illud de venis sanguinem residuum ab iisdem locis referentibus & arterias concomitantibus asseri potest, addendo tamen quod venæ spermaticæ sursùm ascendentes majorem anastomosium copiam efformant, quæ corpus Pampiniforme dicta fuit; quod spermatica sinistra in emulgentem sinistram sese exonerat; quod venæ uterinæ ita uteri substantiam penetrant, ut statuto & periodico tempore, exuberans quâ turgent sanguinis copia, in uteri cavum, osculis apertis, stillare queat; quod hypogastricæ communicant, mediantibus hæmorrhoidalibus internis, cum mesaraicâ inferiore quæ in venam portarum sese effundit, & cum mesaraicâ superiore & splenicâ, per anastomosim, jungitur. Ubi notandum, splenicam & mesaraicam inferiorem, sanguinem recipere à ventriculo, liene, omento, intestinis, mesenterio, deindè in unum coalescere truncum, venam scilicet portarum, sanguinem hepatis distributuram; cujus sanguinis pars residua venis hepaticis in venam cavam inferiorem transfertur. Ex hac vasorum delineatione, facili negotio deduci potest solemne institui sanguinis commercium non solum inter partes internas & externas genitales mulierum, sed etiam inter ipsas & partes ambientes, scilicet pelvim, partes in pelvi, imò & in abdomine toto contentas, arteriarum, & præsertim venarum ope; undè sequitur sanguinis viscerum abdominis circuitum retardari, aut quocumque modo alterari non posse, quin sanguinis partium genitalium circuitus remore-

(h) Quatuor arterias spermaticas sine spermaticis venis, in virgine quâdam, duos circiter viginti annos natâ, reperit Kerckringius. specileg. Anatom. Observ. 32.

ar, vel alio quocumque modo alteretur, & vicissim. Unde inflammationis, vel obstructionis à visceribus ad uterum, vel ab utero ad alia viscera pedetentim grassantis ratio in promptu.

Nervi partibus enumeratis distribuendi oriuntur à lumbaribus, sacris, & intercostalibus. Lumbarès & sacri non solum partibus internis & externis genitalibus mulierum ramos suppeditant, sed etiam pelvi, partibus ambientibus, & unicuique extremitati inferiori, originem præbendo crurali & sciatico; indè necessitudinem & proinde sympathiam inter omnes illas partes & præsertim extremitates inferiores adesse patet. Nervi intercostales, uterum, ligamenta ipsius, omnia abdominis & pectoris viscera variis plexibus locupletantur; insuper cum sacris, lumbaribus, dorsalibus, cervicalibus sociantur. A quatuor autem cervicalibus inferioribus & primo dorsali oriuntur nervi extremitatum superiorum; præterea intercostales superiorem cum quinto & sexto pari, eisdemque median-tibus, cum toto capite affinitatem obtinent; undè quanta inter uterum & totam superiorem corporis partem necessitudo, & proinde sympathia versetur conjicere est; jam verò statuimus partium genitalium mulieris sympathiam cum partibus inferioribus, super est ergo ut concludamus uterum & partes genitales mulieris sympathiam habere cum toto corpore, nervorum operâ: quæ quidem sympathia eò major videtur respectu uteri, quòd nervi ad unum-quodque ipsius substantiæ punctum appellant. Indè prodit in lucem, cur tam subitas, tam generales & tam periculosas in œconomia animali strages edant uteri affectus morbofi; inter quos locum inferiorem non tenet inversio, habitâ ratione nervorum divulsionis.

Præter vasa sanguifera & nervos, venæ lymphaticæ detectæ sunt in utero; vasa etiam lactea aliquando exhibentur in mulieribus per graviditatem maturam defunctis.

Uteri inversio à possibilitate eò magis recedere videtur, quòd fit accuratior consideratio circà uteri figuram, cervicis angustiam, vesicæ, intestini recti & ossium pelvis circumstantiam, simul & orificii externi vaginæ diametrum. Quædam igitur sunt annotanda, ut hujusce morbi possibilitas elucescat (i).

Uterus, extrâ graviditatem, longitudine trium digitorum, latitudine duorum, versùs partem superiorem, & vix unius versùs inferiorem, crassitie unius digiti donatur; faba minor in cavitate ipsius vix nidulari potest. Dimensiones illæ, statim ab ingressu ovi fœcundati in cavum uteri, gradatim mutantur. Ovi superficies externa internæ uteri superficiei applicatur, membranosa evadit, ità ut posthac

(i) Quanta Lis de possibilitate & existentia prolapsus matricis orta fuerit, leg. in Obs. Geneslii. act. erud. Mai. an. 1716. & Heisteri Inst. Ch. p. 1023. not. B.

dividi possit in duas lamellas sibi invicem adjunctas; quarum exterior duplex & crassior; interior simplex Amnios dicitur. Aquæ in cavitate ovi accumulantur. Aquarum in medio natans detegitur fœtus, veluti suspensus funiculo vascolari, egrediente ab umbilico, indè umbilicali vocato, desinente alterâ extremitate in corpus quoddam orbiculare, spongiosum, vasculosum, duas inter chorii lamellas positum, fundo uteri vel alio ipsius cavitatis puncto intimè adharens; Placenta ipsa est. Jam uteri cavitas ampliatur volumen augefcit, crassities non minor, sed mollior evadit; figura piriformis in ellipsoideam convertitur; vasa liquorum majori copiâ turgent; inflexa priùs, ad lineam rectam accedunt; cellulæ dilatantur; fundus ità sursùm extenditur, ut ligamena propiora fiant partis inferioris uteri; uterus, qui partem ossis sacri non superabat, in regionem hypogastricam superiorem, & usquè ad umbilicalem ascendit; versùs partem anteriorem abdominis prominet. eò magis quò majori volumine fœtus, aquarum & placentæ distenditur; horum pondus, ultimis gestationis temporibus, cervicem uteri jam distensam premit, fibras ejus attenuat & proindè minùs pares reddit tanto ponderi sustinendo, illas paulatim à centro orificii recedere cogit; nervos ipsius distendit; undè irritatio quæ nervos uteri & muscutorum abdominis brevè concitat, undè contractiones validæ muscutorum abdominis & uteri, undè actio quæ augetur in ratione alternâ dilatationis orificii interni uteri, usquequò tandem aquis & fœtui concedatur aditus ita patens, ut possint exire foràs, & sic partum partim adimplere. Nondùm enim ipsius datur complementum. Fœtum & funiculum sequi debent placenta & membranæ. Sed forsan nimis adhærent, aut volumine & pondere nimis donatur; placenta attrahitur ab obstetricante, partem uteri superiorem secum versùs inferiora eò faciliùs adducit, quòd uteri maxima pars à ligamentis est libera, quòd corpus, non omninò contractum, mollius est, & relinquit vacuum, placenta & parte uteri huic annexâ citiùs occupandum; undè cervicis contractioni novus obex, undè per ipsam aditur faciliior, undè in vaginam & partes externas præsentia fœtus nuperrimè dilatatas, uteri inversi lubrica valdè & perseverante causâ, præceps decidentia; id est morbus cujus existentia possibilitatis demonstrandæ præbet argumentum. (a)

(k) Anno proximè elapso D. Præses cùm ferè subitam cujusdam puerperæ mortem didicisset, omni sollicitudine aperturam cadaveris postulavit, & sequentia observavit... Totum abdomen flaribus erat valdè distensum; non aderat manifesta regionis hypogastricæ depressio; apèrto abdomine, jam non apparebat uterus quia intestina, usque ad ossa pubis extensa, uterum tegebant. Ipsis re-

Status

STATUS in quo fundus, aut unum è lateribus uteri, corpus vel col-
lum vel & orificium ipsius ingreditur partim vel omninò, dicitur in-
versio. Ex quâ definitione fuit divisio inversionis uteri in directam
& lateralem, incompletam & completam. Inversio directâ frequen-
tior est laterali quæ vix, nisi à polypo, seu excrescentiâ quâcumque,
oriri potest, & nunquam completa habetur. Idcirco de ipsâ nihil
aliud dicemus quàm quod de polypo. Incompleta plurimos gradus
obtinere potest; nam uteri fundus potest tantummodò, vel in cor-
pus, vel in cervicem, vel in orificium internum, aut in vaginam aut
in vulvam, & ultrà delabi, majori vel minori uteri portione intus
remanente,

CAUSÆ inversionis sunt vel externæ, vel internæ; lapsus ab alto,
nexus violenti, musculorum abdominalium contractiones validæ,
extractio præceps placentæ aut alterius cujuscumque corporis utero
nimium adhærentis, externas inter; ipsiusmet uteri debilitas vel fi-
brarum atonia, quæ ex hemorrhagiis, cachexiâ, fluoribus albis, hy-
drope, placentæ in utero relictæ corruptione, magnâ uteri disten-

motis, uterus venit in conspectum; in parte hujus superiore reperiebatur fo-
ramen, aditum digiti permittens, & uterum inversum designans; ovaria & tubæ
fallopianæ, cum portione ligamentorum ipsis adhærentium, foramen illud in-
grediebantur; vesica paucam lotii copiam continebat. Quibus perpensis, D.
Præses non potuit ossa pubis ferrâ dividere, sicut desiderabat, propter specta-
torum præsentiam qui jam aperturæ cadaveris fuerant oppositi; sed textum cel-
lularem, partem inferiorem uteri & superiorem vaginæ cum vesicâ, urethrâ &
recto alligantem, quàm magis potuit scalpello separavit; deinde scalpelli lon-
gioris & semicurvi apicem injecit circa vaginam, & sic uterum cum dimidiâ
parte vaginæ extraxit, reliquâ parte hujus-ce canalıs per vulvam digitis extractâ;
porrò apex fundi uterini inversi orificium uteri ingrediebatur, & duobus digitis
transversis superabat. Reductionem seu potiùs explicationem molis extractæ
tentavit D. Præses cum D. Berthe hujus-ce Collegii. Magis, qui dissectioni ad-
fuerat. Evolutus uterus figuram sacci exhibebat, cujus aditus diametrum habebat
paulò majorem diametro fundi; vagina vix ab orificio uteri distinguebatur
ob magnam utriusque dilatationem; partibus lateralibus cavitatis uterinæ plures
membranarum portiones subvirides adhærebant. Nullum per totam uteri sub-
stantiam neque per totum abdomen inflammationis signum videbatur. Puerpera
pridiè fœtum robustum & benèvalentem ediderat in lucem. Placentæ exitum
subsecuta est sanguinis copia duas & semi uncias solum modò adæquans, per
grumos efluxa; major spirandi difficultas, delirium breve & convulsiones vitæ
ipsius finem imposuerunt, duabus horis à partu. Obstetrix malum non co-
gnovit; partum feliciorē autumabat, propter ipsius brevitatē. Utrum ma-
gna aëris copia dilatantis abdomen, antè vel post partum accumulata fuerit?
Afferi non potest. Verisimilius est quòd antè partum jam aderat, ex eo quòd
mœrore conficiebatur gravida, graviditatem omni ope atque operâ celare eni-
tendo. Cæterum posiro quòd antè partum extitisset illa aëris copia major, tan-
quam inversionis causa conjuncta spectari posset,

sione ac foetus robustioris praesentia possunt oriri; pondus viscerum abdominis, obesitas, excrecentiae quae in utero pullulant, inter causas internas annumerantur. Absit tamen ut causas illas, praeter extractionem placentae & excrecentiam latentem, posse perse singulatim uteri inversionem producere credamus. Necessum est ut quaedam ex causis internis aut externis simul concurrant; uterus enim, licet atonus, non invertitur, nisi adsit quoddam momentum determinans inversionem, v. g. intestinorum pressio, musculorum abdominis contractiones clamoribus vel doloribus colicis adauctae, &c. & vicissim lapsus, clamores, &c. non invertunt uterum nisi adsit in ipso praesertim versus fundum debilitas insignis, aut veluti adumbrata inversio; inde venit quod inversiones quae procul a partu eveniunt ferè semper antecedentem, quae tempore partus exitit, & paulò post curata fuit, agnoscunt inversionem; inde oritur quod in virginibus impossibilis habetur inversio, quae tamen, etiam si rara admodum, apud illas possibilis est, dummodò excrecentia quaedam polyposa aut alterius speciei sobolescat in uteri cavitate, ipsam dilatet, versus orificium internum gradiatur, paulatimque proprio pondere uteri fundum ita attrahat, ut gradatim inverti cogatur uterus; vel etiam dummodò fibrae uteri causâ qualibet debilitentur & magno assiduoque viscerum pondere premantur in fundo; tunc enim pars superior fundi paulatim deprimetur, non poterit sic deprimi, quin parietes corporis uteri à se invicem recedant in ratione mutuâ depressionis; sed ille recessus ulteriori depressioni viam parabit, & vicissim. Si igitur perseveret pondus, vel augeat, perseverante causâ, perseverabunt effectus, & adaucta adaugeant; sicque explicari poterit quo pacto in virginibus ab omni exprobratione liberis, & praesertim in obesis, inversio uterina pluriès fuerit observata, testimonium praebente celeberrimo & sub omni respectu, fide dignissimo D. Puzos. (1)

Pro diversâ inversionis specie variantur ipsius signa. Si inversio sit incompleta, mulier doloribus vividis circa lumbos & coxas vexatur, regionis hypogastricae & abdominis fit aliquando, non verò semper, depressio, pondus incommodum in vaginâ perfititur, urinarum fit difficilis admodum excretio vel totalis retentio, haemorrhagia plüs

(1) *Merc. de Fran. Septemb. 1744*, ubi datur analysi eximiae Dissertationis celeb. D. Puzos, olim Acad. Reg. Chir. Directoris, de uteri inversione. Hæc in dissertatione mentio fit virginum, mulierum quæ non pepererant, aliarum quæ per viginti annos à partu nullam perceperant ægritudinem, quæ tamen inversione uteri laboraverunt; sed hunc-ce morbum in Jesus-modi subjectis, solum-modò tempore quo catamenia fluere desinunt, & in pinguioribus, urgere simul annotatur. Quo in casu, insanabilis habetur inversio.

minùs-ve abundans concomitatur; & hæc signa sunt æquivoca: digitus in vaginam, vel orificium internum uteri introductus occurrit in tumorem conicum cujus basis circumcingitur uteri collo, per modum cesticilli plùs minùs-ve crassi, prout collum plùs minùs-ve dilatatur, majori vel minori uteri inversi volumine; tumoris illius superficies sedulò investigata nullam exhibet cavitatem; collum inter uteri & tumorem digitus circumduci potest; si usquè ad parietem supremum uteri pervenire queat, nullam suprà basim reperit depressionem; & hæc signa sunt minùs dubia. Completa inversio non solummodò ope signorum incompletæ, quæ magis percellunt, sed & præsertim ex præsentia corporis utcumque rotundi, sanguinolenti, inter femora propendentis, in cujus superficie nulla reperitur cavitas orificium uteri designans, cognoscitur; inter partem superiorem hujus- ce corporis & labia magna per sentitur cesticillus orificio uteri efformatus, citrà quem digitus progredi nequit, ex eo quòd vagina est continua & superior orificio uteri; distinguitur autem vagina ab orificio, quia parietem molliorem opponit.

NON prætermittendum quòd aliquando ità sese habet polypus moles, ut ipsam pro utero inverso facilè sumeret quicumque rem leviter investigaret. nam polypus molem non exiguam aliquoties exhibent; sanguinem ita fundunt ut ipsum vasis uterinis suppeditatum diceret; orificium occupant, dilatant, & superficiem rotundam, levem. cavitate carentem ità offerunt tangenti, ut ipsum-met uterum facilè crederet. Cave tamen. Polypus digito pulsus non regreditur, sensu ut plurimùm caret, pediculo angusto annectitur; è contrà uterus inversus cedit dextræ pellenti; sensu exquisito donatur, basi innititur latiori. Polypus major uteri orificium paululùm dilatât; è contrà minor uteri inversi portio parietes ipsius valdè remotos continet. Si polypus utero inverso jungatur, tunc præter signa polypi, adsunt etiam signa inversionis, dolores quippe lumborum, sensus gravativus in utero, suprà pediculum polypi occurrit superficies latior & utero continua. Tandem polypo adhærente cervici uteri aut orificio, genuinam amittit directionem & obliquitatem acquirit ipsum-met orificium. (m)

ACCIDENTIA inversionis uterinæ variantur. Dolores circà lumbos & coxas, sensus ponderis gravativi in pudendis, dysuria, hæ-

(m) De Polypis uteri consul. tractat. clariss. D. Levret qui naturæ, diagnosi & curæ polyporum faciem novam prætulit. Nec non ejusdem Authoris Dissert. quæ legitur in actis Acad. Reg. Chir. tom. III. & Thes. propugnat. in Scholis Reg. Chir. Paris. Præside M. Hevin, Consiliario & Serenissimæ Delphinæ Proto Chirurgo. die 27^a Julii. an. 1753.

morragia major minor-ve, inflammatio, febris, durities, gangræna; syncopes, convulsiones, sudores frigidi, & delirium, veluti certatim mulieres inversione laborantes discruciare conantur. Quorum ratio ab ipsius-met uteri naturâ, connexionibus, & inversione desumenda. Non potest inverti uterus quin vasa, nervi, & ligamenta ipsi annexa distendantur, quin proindè per totam ipsorum amplitudinem (n) dolor urgeat. præsentia uteri inversi vaginam premere nequit, quin sensum gravativum in pudendis excitet. Dysuria adest in quibusdam major, in aliis minor, prout major vel minor abripitur vesicæ portio, prout major vel minor sequitur urethræ curvatura, aut contorsio prout etiam comprimitur vesicæ orificium, vel ductus (o). Hæmorragia modò major, modò minor (p) concomitatur, quia cum uteri hæmorragiæ per ipsius contractionem aut compressionem naturâ cohibeantur, si uterus contrahi, aut comprimi nequeat in quâdam parte, in eâdem non facilè sistetur hæmorragia, & quò major erit partis illius superficies, eò major erit hæmorragia; Sin minùs, contra; porrò in uteri completâ inversione, major uteri superficies compressionem & contractionem privatur; idcirco primo instanti major adest hæmorragia, quæ paulò-post minuitur contorsione vasorum, & compressionem collo factâ; è contrâ in incompletâ, partes laterales uteri reagunt in partem inversam, comprimunt illam & sic hæmorragiam quodam modo cohibent. Febris & inflammatio plerumquè distensione, irritatione fibrarum, nervorumque, compressionem vasorum citò citius advocantur. Deficientibus febre & inflammatione, compressio impediens liquorum regressum brevè conciliat utero crassitiem duritiemque insolitas. Ingurgitatione, quâcumque de causâ, jugiter crescente, vasorum tonus suffocatur, stagnant & accumulatur liquores, parietes vasorum dilatant, disrumpunt, effunduntur, cum ipsis putrescunt gangrænamque procreant. Syncopes, convulsiones inversionem non reductam sequuntur, propter sanguinis jacturam, magnam que nervorum cum uteri nervis communicantium (q) distensionem. Syncopes autem & convulsiones perseverare nequeunt, quin cerebri, cordis, pulmonum, oculorum functiones valdè turbentur; undè mens alienata sanguinis inordinata progressio, spirandi difficultas, visus depravatio, liquorum in vasis capillaribus extremitatum remora, harum frigiditas, debilitas summa, ex-

(n) Pag. 4.

(o) Confer. Dissert. M. Verdier Anatom. Professoris emeriti; de herniis vesicæ. Act. Acad. Reg. Chirurg. tom. II.

(p) Mauric. Observ. 355. & 689.

(q) Pag. 7.

pressio fluidi liquidioris per poros cutis, sudores frigidi: quæ quidem omnia, per spatium minus quàm trium horarum, animæ & corporis solvunt commercium. (r)

Ex jam expositis, de utero prognosim deducere non arduum. Respectu speciei, inversio completa, cæteris paribus, incompletâ periculosior (f). quoad causam, inversio polypo producta damnum longè minus inferre videtur, quàm inversio subsequens partum, vel aliam causam. Habitâ ratione temporis à quo existit inversio, antiqua recenti plerumquè curatu difficilior; inversio quæ lentè processit plus affert incommodi quàm periculi. Tandem perpenſis accidentium numero & intensitate, certius statuatur judicium.

QUANQUAM signa, hucusquè allata, naturam & eventum inversionis uterinæ denotent, cùm tamen affectiones quædam, licèt ab illi absolute diversæ, inconsideratè pro eadem sumptæ fuerint, de ipsis nonnulla annotare decet, antequàm ad curationem deveniamus. Porro affectus illi sunt uteri prolapsus, & vaginæ relaxatio.

UTERI prolapsus est translatio uteri non inversi in vaginam, vel & extrà vulvam. Hujusce pathematis causæ sunt eadem ac causæ inversi uteri, excepto quòd agunt in totam uteri molem, proinde ipsam totam & integram abripiunt; quòd verò causæ uteri inversi in unam tantum partem vim exerunt validiorem, sive illa vis reipsa major dirigatur versùs illud punctum, v. g. Extractio placentæ, sive idèò tantum majorem præbeat effectum quia major adest in isto puncto debilitas. Uteri inversi & uteri prolapsi accidentia pendent præcipuè à distensione nervorum & vasorum; porro major adest distensio in utero inverso, cæteris paribus, quàm in utero prolapso ex eo quòd uteri corpus inversum, in primisque fundus, magis recedunt à principio nervorum quàm uteri prolapsi corpus, præsertimque fundus: hæc de causâ, uteri inversio prolapsu periculosior. Signa uteri prolapsi discrepant à signis uteri inversi in eo quòd, si prolapsus sit incompletus, ope digiti in vaginam intromissi, orificium uteri longè inferius quàm in statu naturali percipitur; è contrâ si inversio sit incompleta, orificium non reperitur in medio corporis

(r) Observ. Stalpar. Vander Wiel de puerperâ quæ, post dimidiam horam à partu, decessit propter inversionem uteri completam. cent. prim. obs. 67.

(f) Incompleta aliquandò periculosior evadit propter summam quâ dignosci potest difficultatem, scilicèt quando fundus solummodò deprimitur & identidem pondere intestinorum pellitur. Tùm dolores colici, dolores circà lumbos & coxas, sensus molestus ponè pubem, partus præcedentes, sunt sola signa quæ suspicionem possunt admovere; & plerumque morbus non cognoscitur nisi cum ultimam stragem edidit. Aliundè non aliam excipere potest therapëiam quàm palliativam.

digito obversi, sed ipsum complectitur: si prolapsus sit completus; cognoscitur ex præsentia corporis ellyptoidei vulvam inter & lemora propendentis, cujus extremitas latior est superior, & infra cujus extremitatem inferiorem conspicitur foramen per quod digitus aut specillum introduci potest, à quo etiam catamenia, fluores ve albi, temporibus occasionibus ve datis, Stillant; vagina corpus illud involvit, quia abripitur per descensum; superficies ipsius primò rubicunda, pluribus annis elapsis, colorem leucophæum sæpissimè induit, labiis majoribus continua videtur; sed in completâ inversione nullum animadvertitur foramen parte in inferiore corporis propendentis, pars superior est inferiore angustior, digitus circumduci potest inter labia magna & ipsius peripheriam superiorem.

VAGINÆ prolapsus quamvis omninò diversus ab uteri inversione, tamen ità nonnunquam turgescit, durescit & corrugatur ut ferè nullam offerat aperturam, similis exindè intestino recto prolapso & strangulato; & in tantam molem non semel accrevit, ut pro ipso met utero habita, & amputata fuerit (t). Errorem faciliè vitabit quicumque digitum attentâ mente parti prolapsæ admovebit, reperi-erit enim in medio, vel uno è lateribus, punctum quoddam depressum, minùs resistens & digiti, stili - ve obtusi introductionem usquè ad officium uteri, vel ultrà permittens. Præsentia herniarum in vaginâ tyronibus dubium pro uteri inversione posset injicere, sed signa propria perpendant, & dubium fugabitur (u)

UTERI inversio curatio repositione, & contentione adimpletur. Priùs quàm de repositione dicamus, observandum est sæpissimè faciliùs esse inversionem uteri per partum impedire quàm postea sanare. Idcirco funiculus umbilicalis Cautelâ debitâ attrahatur; Si placentam nimium adhærentem percipiant digiti, ad ipsius deglutinationem procedant; si corpus quoddam placentam subsequens sentiant (quod in arte obstetricandi exercitatis meliùs notum est quàm designatu facile) unâ manu sustineatur uterus dum alterâ extrahitur placenta. Attamen quâcumque de causâ inverteretur uterus per partum, subito ad reductionem sese accingendum. Nec timendum ne validâ impulsione contundatur (x). Satiùs est uterum contundere, quàm ipsum in-

(t) Job à Meeckren Chirurg. Amstelodam. tradit catalogum authorum qui de procidentia uteri & amputatione retulerunt observata. Horum opiniones variis observ. refellere conatur, & procidentias, amputationes que, tanquam vaginæ aut excrescentiarum, non verò tanquam uteri considerat. Meeckren. Observ. Med. Chir. cap. 54. de procidentia falsâ uteri.

(u) Dissert. celeb. D. de Garangeot, de herniis quibusdam peculiaribus. Act. Acad. Reg. Chirurg. tom. I. & suprà laudat. tract. de Polypis, pag. 144 & seq.

(x) Quod intelligi debet de inversione recenti, & absque ingurgitatione; nam aliter, periculosa fieri posset reductio nimia vi promota.

versum relinquere, cā ratione quā uteri vulnera causis externis inflicta sanari possunt, sicut & aliorum muscutorum (y); quòd verò inversio sapiùs est lethalis, ipso instanti (z). Inversione jam ab aliquot horis accessā, antè repositionem, alvum uno duobus.ve laxantibus excitare enematis competit, ut fæces, si quæ sint in intestino recto, expellantur, & exonerato canali intestinali tollatur obstaculum ex ipsius volumine & pondere oriundum; deindè catheter in vesicam injiciendus, eādē de causā respectu urinarum cystide contentarum. In hocce casu cū urethra inferiùs, nedum sursū dirigatur, vel catheter muliebris, juxtā lineam ad perpendicularem accedentem, dimittendus, vel catheter viris proprius huic sufficiens, convexitate sursum positā, mox ad inferiora reducendā per motum lateralem & semicircularem (a). Quibus præmissis, mulier resupinanda, natibus cruribusque elatis, à se invicem paululò diductis nec non firmè retentis (b). A vociferatione, clamoribus, conatibus, &c. sedulò absteineat, ne obstet ingressui, vel partem ingressam remittat. Tum si inversio completa sit, Chirurgus partem mediam & inferiorem, seu apicem uteri inversi digitis pinguosā materie inunctis premet, versū orificium uteri pellet, usquequò tota moles convertatur ad superiora; sic mechanismum inversionis quodam modo imitabitur ex parte oppositā. Digitos à parte semi-repulsā quoddam circumstans amovere cogitne? Minister intelligens partem illam subitò retineat, novum statimque exequendum tentamen expectans. Hanc viam pedetentim calcando, scopus forsā attingetur. Si incompleta sit inversio, dextra in vulvam usquē ad apicem partis inversæ promovenda; tum digitorum convexitate ipsi applicatā, premat & pellat versū uteri fundum quò usquē reducatur. Utero reposito, clausa manus in ipsius cavitate tantisper remaneat, ut fibris tonum pristinum recuperandi facilitas quædam suppedietur, & certior acquiratur notitia dispositionis uteri ad inversionem novam vel ad contractionem æqualem. Talis ad inversionem post partum subitò reducendam plerumque sufficit encheiresis. Super-addendi solummodò, 1°. situs qui consistit in eo quòd puerpera, cruribus ad se invicem approximatis paululūmq; elatis lecto, jaceat; 2°. victus tenuis, inflammationis præcavendæ gratiā. Præsertim à fasciis, topicis adstrin-

(y) Dissert. de utero vulnerato. J. Mart. Reichard. Argentor. 1735. Halleri disputat. Chirurg. tom. V.

(z) Extract. Dissert. D. Puzos. Merc. de Fran. Sept. 1744.

(a) Observ. D. Louis & D. Levret, tract. de Polypis, pag. 123. 124.

(b) Hunc situm eligimus, quia per ipsum viscera abdominis versū diaphragma repelluntur, & quædam ad reductionem proclivitas conceditur.

gentibus & corroborantibus abstinendum. Ab illis nova inversionis causa; ab aliis lochiarum suppressio oriretur. Inversionem reductam iterum descendere, aut pronam ad descensum, signum si detur aliquod; pessus intromittendus est (cc): cæterum à lochiarum cursu attentio non amovenda.

INVERSIO ab aliâ causâ quàm à partu (excepto polypo) procedens, juxta eandem methodum reponenda. Reductione factâ, fetus anodini & emollientes abdomini admovebuntur, quantulumcumque tensionis & inflammationis; aut fetus adstringentes, debilitatis & inertię quantulumlibet signum superfit.

POLYPI, aut excrescentiæ cujuscumque (dd) inversionem promoventis ligatura celebranda (ee). Licet enim natura quosdam polpos spontè excreverit, tamen ab ipsâ semper tale beneficium expectare frequentius esset periculosum, præsertim in casu polypi inversionem determinantis; porro extracto polypo, uterus à pondere ipsum tra-

(cc) M. Suret hujus-ce Colleg. & Acad. excogitavit & perfecit pessum, qui plurimis huc usque excogitatis antecellendus videtur, propter simplicitatem, soliditatem & mobilitatem. Quatuor partibus præcipuis componitur. 1°. Circulo plano. 2°. Tribus ramis annulum sustentibus & convergentibus in extremitate ab annullo remotâ. 3°. Caule cujus extremitas superior terminatur per cocleam adaptandam frimandamque cum striato receptaculo quod in calce junctionis ramorum fabricatur, extremitas inferior terminatur per globulum solidum. 4°. Laminâ rotundâ, in quâ insculpitur exigua cavitas circulo laminæ continuo, & orâ linteâ prominente amplificata: hæc cavitas similitudinem cavitatis cotyloideæ coxarum quodam modo refert; recipit & complectitur globulum caulis, motus versùs omnes partes agere ipsi permittit; ora lintea prominens quæ globulo adaptatur ope fili per foraminula, quæ in laminâ reperiuntur, trajecti & firmati, impedit ne globulus è cavitate resiliat; præter illa foraminula, quatuor adsunt scissuræ exiguæ eâdem in laminâ, adhæsiōni quatuor funiculorum inservientes; funiculi isti cingulo circâ ventrem injecto debent à lateribus annecti, anteriores duo, totidem que posteriores. Pessi materies vel aurea, vel argentea, vel est eburnea. Utilitas est sustinere uterum, effluxum humorum ex utero permittere, non obstare vaginæ elaterio recuperando, propter caulis crassitiem duarum tantummodò linearum, vaginæ directioni & motibus mulieris sese accommodare mediante enarthrosi. Undè facile deduci potest quantum præstet pessariis Joan. Bauhini, Saviardi & Doct. Thomæ Simson, descript. in actis edimb tom. III. pag. 379. edit. gallic.

(dd) Vid. Dissert. de Sarcomate pudendo muliebr. sectione ablato. Præsid. Abrah. Vatero. M. P. Wittemberg. an. 1728. Dissert. de Polypo post febrem epidemiam egresso. Præsidi Abrah. Vatero. P. P. Wittemberg, an. 1739. Halle. Collect. Thef. Med. Chirurg. tom. III.

(ee) Cavendum ne separato Polypo veteri & majori, portio uteri sequens pro alterâ excrescentiâ sumatur. Quem in errorem facilius inducerent uteri forma fibrarum que textura diuturno pondere perversa. Observ. D. Gaulard. D. M. In Act. Acad. Reg. Sci. 1731.

hente

nente liber pristinam sedem sæpè sæpius recuperat. Nihilominus dextram in uterum, si fieri possit, intromittere, & ipsius ope partem inversam reducere proderit.

IN inveteratâ & nullis accidentibus letiferis stipatâ inversione, quæ volumen, crassitiem, duritiemque (ff) uteri ità auxit, ut in pristinam sedem absque periculo refundi nequeat viscus inversum; moles propendens suspensorii ope sustinenda & ab urinarum actione protegenda. Ab omni motu nimio vel inconsiderato caveat infirma

Non semper ex voto succedit reductio; sed tensio & inflammatio minitantur (gg); jam sanguinis missio plùs minùs vè prò viribus repetenda, enemata emollientia, fetus ejusdem generis abdomini impositi, potiones oleosæ, anodinæ, succurrere debent; si inversio sit completa, utero propendenti splenia decocto anodino & emolliente, aut cataplasmata ejusdem virtutis, duplici linteo involuta, bihorio imponantur. Quibus adhibitis, nova iterùm tentamina prudenter agenda, præsertim per syncopem repetitas sanguinis missiones ut plurimum sequentem. Quidquid egeris, illud tantùm ex tuâ methodo forsitan sequitur bonum quòd convulsiones, hæmorrhagia, inflammatio abdominis cohibentur; sed uterus reduci nequit, propendet inter femora, liquores in ipsius vasis stagnant, turgescit; tunc fetus emollientes & resolventes, cataplasmata ejusdem dotis prioribus substituenda. Res tamen nondum prospera. Strangulatur uterus, magis ac magis aucto volumine. Hic loci scarificationes in utero celebrare non alienum existimat Heisterus (hh). Sed ipsas non ab omni periculo vacare probat Ruyschii observatio. (ii). Ideò sanguinis missionem emollientium & resolventium usu coadjutam anteponimus. Gangræna sequitur ne? Antiseptica citiùs adhibeantur; nec adhuc à proposito deterrendum est, dummodò sit levis & superficiara admodum gangræna; uteri repositio constanter iterùmque suscipienda (hk); quæ si obtineatur, injectiones antisepticas, deindè deterfivas adhibere juvat (ll). Febris compef-

(ff) Ruysc. advers. Anat. Decas sec. Observ. 10.

(gg) Dissert. M. Sabatier, Professoris Scholarum, de herniis uteri & vaginæ. Ibid. Observ. D. Hoin de remorandâ reductione uteri. Aët. Acad. Reg. Chir. tom. III.

(hh) Institut. Chirurg. pag. 1026.

(ii) Ex leviori uteri inversi vulnere, cultelli cuspidè inflicto, tanta suborta est hæmorrhagia ut Ruyschius ipse incassum opitulari conaretur. Paucis enim horis post, ultimum diem obiit puerpera. Observ. 26.

(kk) Observ. Genselii. Aët. Erud. Lips. Maii 1716 & D. Campardon Chir. Aufcensis. Diario period. Med. Chirurg. Phar. Novem. 1758.

(ll) Diss. M. Recolin, aët. Acad. R. Chir. tom. III.

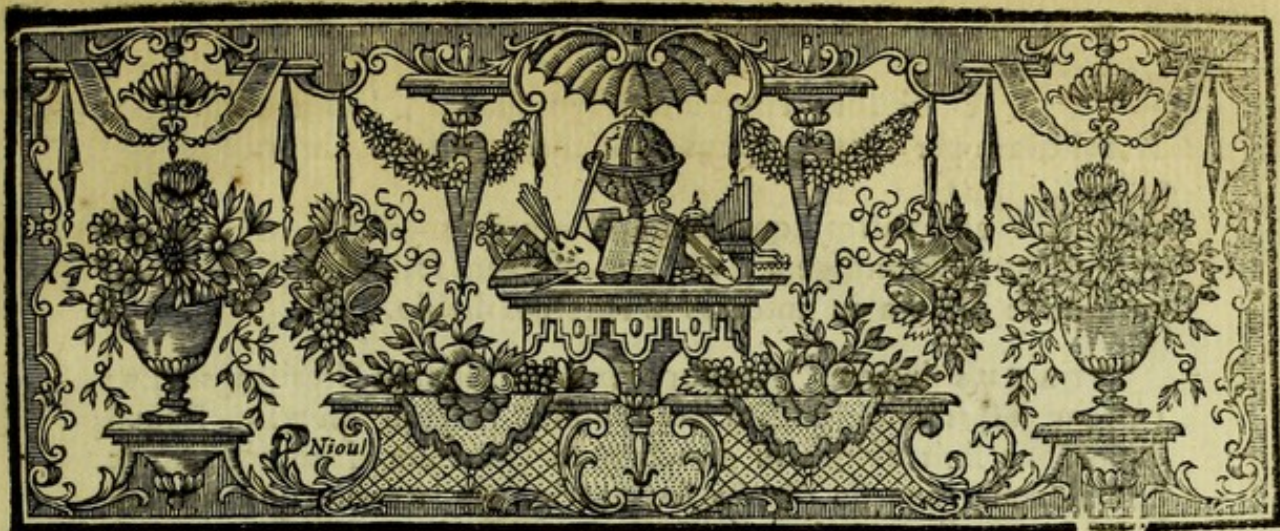
cenda, vel ipsâ deficiente, viribus sedulò providendum.

POSITO quòd, irritò labore, non, reducitur uterus, gangræna verò per gradus circum-circà extenditur, certis non circumscribitur limitibus, uteri crassitiem penetrat, & eo usquè pervenit ut timendum præbeat ne in partes internas brevè serpat, nulla que partis corruptæ à sanâ separationis spes affulgeat. Nunc debitâ prognosi de tanto & tam periculoso affectu latâ, apparatu disposito, ad amputationem absquè morâ sese accingere. Mulierem suprà lecti marginem decumbente & firmatâ, ligatura in partem sanam, quantum fieri poterit, injicienda, amputatio ligaturam inter & partem corruptam perficienda; vulnus secundùm artem deligandum.

OBJICI posset, tutiùs amputationem fore iusciendam priùs quàm gangræna afficiat uterum, id est, statim atquè certè ventura prævidetur. Non tamen omninò assentiremur, nam 1°. Gangrænâ uteri ritè curata aliquandò sanatur. 2°. Ideò uteri amputatio periculosa est quia convulsiones, & hæmorrhagiam adducit. Sed convulsiones & hæmorrhagia longè minùs timendæ sunt post d uturnam strangulationem, quàm ipâ ineunte; ex eo quòd vasa & nervi jam constrictioni assuescunt, & minor adest in illis irritabilitas, proindè convulsionum causa minor, in his verò diameter partim obliteratur, proindè minor hæmorrhagiæ causa. Nec te penitus deterrere deberet gangræna incipiens in parte ligatâ: ipsi medicamentum immediatè potes apponere, ipsam proindè sanandi spes tibi incumbit, & spes eò certior quòd à causâ internâ non producit gangræna, & quòd jam deletur maxima pars strangulationis. Quamvis enim ligatura sit infrà orificium uteri, tamen sublata mole propendente, pars quæ superest cum ligaturâ fursùm resilit, sic que ad orificii interni relaxationem quodammodo conducit. Cæterùm animos tibi addant magna illa totius uteri in abdomine positi substantiæ, quòdâ majorem crassitiæ partem, exfoliatio quæ mulieris vitâ & sanitate superstitiibus perfecta fuit, referente M. le Vacher (mm), nec non prosperi successus amputationis uteri gangrænâ correpti, de quibus loquitur Paræus (nn). Uno verbo, sedulò perpondera quid velit, quid agere valeat natura; nec à mente tuâ discedat quantum possit Chirurgia naturæ viribus coadjuta.

(mm) Observ. D. le Vacher, act. Acad. R. Sci. 1741.

(nn) Amb. Paræi observationes quibus, præ multis aliis, fides adhibenda videtur. lib. 24. cap. 48.

D. O. M.
T H E S E S
ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

VARIOS inter Mulierum Morbos inversio Uterina non minorem locum obtinet, ratione periculi subsequens; nihil proinde omittere debet Chirurgus, ut ipsius curationem ritè suscipiat,

SUBSTANTIA Uteri est membranacea, muscularis, spongiosa, & vascularis. Cavitate triangulari donatur. Situm habet in parte inferiore pelvis. Dimensiones ipsius per graviditatem mutantur.

SUSTINETUR moles Uterina ope ligamentorum, quorum duo lata, duo sunt teretia.

A

A latèribus Uteri reperiuntur tubæ Fallopiantæ & ovaria.

VASA Uteri sunt sanguinea, lymphatica, lactea aliquando; Nervi etiam per totam, ipsius substantiam distribuuntur.

SUNT aliæ partes, quæ cum Utero immediatè, vel mediatè annectuntur, & indigent, vel non indigent scalpello ut detegantur; unde illarum in internas & externas divisio.

STATUS in quo pars superior, aut lateralis Uteri ingreditur partem inferiorem, partim vel omninò, dicitur inversio. Exquâ definitione fluit divisio in directam & lateralem, incompletam & completam. Inversio directa frequentior est laterali; quæ vix nisi à polypo, vel excrescentiâ quâcumque oriri potest, & numquam completa habetur. Incompleta plurimos gradus obtinere potest.

CAUSÆ inversionis sunt vel externæ, vel internæ. Signa inversionis sunt diagnostica, vel prognostica.

DIAGNOSTICA variantur pro variâ specie. Prognostica desumi possunt à causâ specie antiquitate vel recentiâ & accidentibus;

ACCIDENTIA inversionis sunt dolores circà lumbos & coxas; hæmorrhagia, inflammatio, febris, durities, gangræna, syncopes, convulsiones, sudores frigidi, delirium.

AFFECTIONES quædam licèt ab utero absolutè diversæ; tamen pro eâdem inconsideratè sumptæ fuerunt, scilicet excrescentiæ, prolapsus uterinus, & majoris ductûs relaxatio. Herniæ per eundem ductum possent tyronibus dubium inferre, sed signa propria perpendant & dubium fugabitur.

CURATIO inversionis Uterinæ repositione & contentione adimpletur. Contentio fitûs, & aliquando pessarii ope suscipienda. Reductione factâ, fœtus anodini, emollientes, abdomini sunt admovendi; si adsit quoddam irritationis signum, & fœtus adstringentes; si debilitatis & inertię signum superfit.

POLYPI aut excrescentiæ cujuscumque inversionem producenti ligatura celebranda.

IN inveteratâ & nullis accidentibus letiferis stipatâ inversione, quæ volumen, crassitiem que uteri ita auxit ut in pristinam sedem absque periculo refundi nequeat, moles propendens suspensori ope sustinenda, & ab urinarum actione protegenda.

Si tensio & inflammatio reductioni obstat, jam sanguinis missio, enemata emollientia, fatus ejusdem generis adhibeantur. Si tamen reductio non succedat, sed ingurgitatio augeat, tunc fatus emollientes & resolventes aut cataplasmata ejusdem dotis, substituuntur. Strangulatione perseverante & aucto volumine molis propendentis, scarificationes proponit Heisterus, illas tamen non ab omni periculo vacare probat Ruyschii observatio vigesima sexta.

Quo in casu sequeretur gangræna, citius abhibenda venirent antiseptica; nec adhuc à reductione abstinendum est, dummodò sit levis admodum gangræna. Si reductio obtineatur, injectiones antisepticas, deinde deterfivas adhibere juvat.

POSITO quod inversio completa uteri non reducitur, sed gangræna crassitiem ipsius occupat, & eò pervenit ut timendum præbeat, ne in partes internas brevè serpat, nullaue partis corruptæ à sanâ separationis spes affulgeat; nunc debitâ prognosi de tanto & tam periculoso affectu lætâ, apparatu disposito, ad amputationem absque morâ sese accingere. Situs ægrotanti conciliari debet idoneus, ligatura in partem sanam quantum fieri poterit injicienda, amputatio ligaturam & inter partem corruptam perficienda. Vulnus secundum artem deligandum.

Quas, DEO JUVANTE, & Præside M. STEPHANO-PETRO
LE LAUMIER, Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur
FRANCISCUS-ANGELUS DELEURYE, in Almâ Universitate Parisiensi,
Artium Liberalium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS;

Die Sabbati trigesimâ Decembris, anno salutis 1758, à sesqui-secundâ
post meridiem ad septimam.

P R O A C T U P U B L I C O

E T M A G I S T E R I I L A U R E A.

Typis Viduæ DELAGUETTE, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg.
Typographi, viâ San-Jacobæâ, sub signo Olivæ.

Quo in eadem fide, etiam constant, cunctis ubi
fideliter, nec minus iustitiam ubi, etiam ubi
in bono adhibetur, etiam ubi, etiam ubi
in bono adhibetur, etiam ubi, etiam ubi

Quo in eadem fide, etiam constant, cunctis ubi
fideliter, nec minus iustitiam ubi, etiam ubi
in bono adhibetur, etiam ubi, etiam ubi

Quo in eadem fide, etiam constant, cunctis ubi
fideliter, nec minus iustitiam ubi, etiam ubi
in bono adhibetur, etiam ubi, etiam ubi

Quo in eadem fide, etiam constant, cunctis ubi
fideliter, nec minus iustitiam ubi, etiam ubi
in bono adhibetur, etiam ubi, etiam ubi

Quo in eadem fide, etiam constant, cunctis ubi
fideliter, nec minus iustitiam ubi, etiam ubi
in bono adhibetur, etiam ubi, etiam ubi

Quo in eadem fide, etiam constant, cunctis ubi
fideliter, nec minus iustitiam ubi, etiam ubi
in bono adhibetur, etiam ubi, etiam ubi

Quo in eadem fide, etiam constant, cunctis ubi
fideliter, nec minus iustitiam ubi, etiam ubi
in bono adhibetur, etiam ubi, etiam ubi

Quo in eadem fide, etiam constant, cunctis ubi
fideliter, nec minus iustitiam ubi, etiam ubi
in bono adhibetur, etiam ubi, etiam ubi